

ÇORUM İLİ SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ

PINAR KARAKURT

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ŞUBAT 2015

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Pınar KARAKURT

11/03/2015

ÇORUM İLİ SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ
(Yüksek Lisans Tezi)

Pınar KARAKURT

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Şubat 2015

ÖZET

Bu çalışma Çorum il merkezinde yer alan geleneksel Türk konutu örneklerinden Satıcı Konağı'nın restorasyon önerisini konu etmektedir. Çalışmanın amacı, yapının korunarak gelecek nesillere aktarılabilmesi için mevcut durumunun saptanması ve restorasyon imkanlarının incelenerek uygun işlevin ve fiziksel müdahalelerin araştırılarak, bilimsel restorasyon kriterlerinin belirlenmesidir. Çalışma kapsamında, Çorum İli, Satıcı Konağının yakın çevresi ve konağın günümüzdeki durumu incelenmiş; problemleri belirlenmiş, karşılaştırmalı çalışma ve tarihi araştırmalar ile konağın özgün durumu araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar değerlendirilerek konağın restitüsyonu ve restorasyon önerilerinin hazırlanması için kriterler belirlenmiştir. Uygulamaya geçiş aşamasında belirlenen kriterlerin yeni işlev ile birlikte değerlendirildiği bir restorasyon projesi önerilmiştir.

Bilim Kodu : 801.1.101
Anahtar kelimeler : Tarihi Konak, Çorum, Satıcı Konağı, Restorasyon, Koruma
Sayfa sayısı : 526
Danışman : Öğr. Gör. Dr. Özlem SAĞIROĞLU

THE RESTORATION PROPOSAL OF THE SATICI ‘‘RESIDENCE’’ IN
ÇORUM

(M.Sc. Thesis)

Pınar KARAKURT

GAZİ UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

February 2015

ABSTRACT

This thesis is about Saticı Residence, one of the traditional Turkish houses, which is located on the centre of the city of Çorum. The aim of the study is to determine the current state of building for transferring it to the future generations and seek suitable function and by considering restoration possibilities. In the content the study, the city of Çorum, near surrounding of Saticı Residence were observed and authenticity of Saticı Residence was examined by comparing researches and investigating historical studies. The criteria for prepearing restoration and revitalization has been evaluated together with the criteria established on the application process was suggested.

Science Code : 801.1.101
Key Word : Traditional Dwelling, Çorum, Saticı Residence, Restoration, conservation
Page Number : 526
Supervisor : Lecturer Dr. Özlem SAĞIROĞLU

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren tez danışmanım Öğr.Gör.Dr. Özlem SAĞIROĞLU' na, yüksek lisans eğitimi boyunca bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım Prof.Dr. Gediz URAK'a, Prof.Dr. Mehmet Zeki İBRAHİMGİL'e, rölöve çalışmalarım sırasında yardımlarından dolayı İnan Aktaş, Didem TOKGÖZ, Halil İbrahim ÖZCAN, Samet BOZKURT, Alper AKAR ve Göksel TAŞKAYA'ya bilgi paylaşımında bulunan Çorum Belediyesi'ne ve İrfan YİĞİT'e, Adem SATICI'ya ve her zaman destek olan ailem Tuba GÜMÜŞ, Burçin KARAKURT, Halil İbrahim KARAKURT ve Sultan KARAKURT'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	xi
RESİMLERİN LİSTESİ	xii
HARİTALARIN LİSTESİ.....	xxv
1.GİRİŞ	1
2. ÇORUM İLİ'NİN FİZİKSEL, SOSYAL VE TARİHİ ÖZELLİKLERİ	3
2.2. İlin Konumu ve Yüzey Şekilleri	3
2.1.1. Çorum İli ve çevresinin depremselliği	4
2.1.2. İklim ve bitki örtüsü	5
2.1.3. Nüfus, ulaşım ve ekonomi	6
2.2. Çorum İli'nin Tarihsel Gelişimi	8
2.3. Çorum ilinde bulunan tarihi eserler	12
2.4. Günümüzdeki İmar Uygulamaları ve Taşınmaz Kültür Varlıklarının Durumu.	21
3. ÜÇTUTLAR MAHALLESİ VE SATICI KONAĞI HAKKINDA GENEL VE TARİHİ ARAŞTIRMA.....	27
3.1.Üçtutlar Mahallesi'nin konumu.....	27
3.1.1. Üçtutlar Mahallesi'nin tarihsel gelişimi.....	28
3.2. Satıcı Konağı Hakkında Genel ve Tarihi Araştırma.....	33
3.2.1. Satıcı konağı hakkında tarihi araştırma	33
3.2.2. Satıcı Konağı ve yakın çevresinin analizleri	33

4. SATICI KONAĞININ MEVCUT DURUMUNUN TESPİTİ	45
4.1. Satıcı Konağı Mevcut Durumunun Belgelenmesi Yöntemi.....	45
4.1.1.Rölöve çizimleri	45
4.2. Yapının Tanımsal Analizi.....	45
4.2.1. Genel tanımlama.....	46
4.2.2. Dış tanımlama	48
4.2.3. İç Tanımlama	101
4.2.4. Yapısal sistem, yapısal elemanlar ve malzeme kullanımı.....	104
4.2.5. Mimari elemanlar	117
4.2.6. Fiziksel durum.....	158
5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA	167
5.1. Yöntem.....	167
5.2. Çorum evlerinin plan özellikleri	168
5.2.1. Konum ve yapılaşma	170
5.2.2. Karşılaştırmalı çalışmada incelenen evlerin plan özellikleri ve plan elemanları.....	174
5.2.3. Karşılaştırmalı çalışmaların değerlendirilmesi	213
6. RESTİTÜSYON	215
6.1. Satıcı Konağı Restitüsyon Çalışmasında Kaynak Kullanımı	215
6.2. Yapının Restitüsyonu İçin Kaynak Kullanılmasının Değerlendirilmesi	217
6.2.1. İşlevsel Restitüsyon	217
6.2.2. Fiziksel Restitüsyon.....	217
6.2.3. Satıcı Konağı'nın restitüsyon analizi	220
7. RESTORASYON.....	233
7.1. Restorasyonun kavramsal gelişimi	233

Sayfa

7.2. Türkiyede restorasyon kuralları	236
7.3. Yapının Bugünkü Durumunun Değerlendirilmesi.....	236
7.3.1 Mimari özellikler	237
7.3.2. Yapısal durum	237
7.3.3. Çevresel faktörler	238
7.3.4. Tarihi özellikler	239
7.3.5. Sosyal faktörler	239
7.4. Restorasyon Yaklaşımı.....	239
7.5. Yeni İşlev	241
7.6. Fiziksel Müdahaleler ve yapıda kullanılan fiziksel müdahale önlemleri.....	245
7.6.1. Fiziksel müdahale ilkeleri	245
7.6.2. Uygun restorasyon teknikleri ile müdahale biçimleri.....	246
7.7. Restorasyon Aşamaları.....	251
8. SONUÇ VE ÖNERİLER	253
KAYNAKLAR	255
EKLER.....	257
EK-1. Dördüncü bölüme ait ekler	258
EK-2. Altıncı bölüme ait ekler	368
EK-3. Yedinci bölüme ait ekler	418
EK-4. Üçüncü bölüme ait ekler	515
ÖZGEÇMİŞ.....	526

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 3.1. 1839-1919 yılları arası çorum mahalleleri ve eski mahallelerin bugünkü mahalelerdeki yerleşim tablosu	29
Çizelge 5.1. Karşılaştırmalı çalışma çizelgesi 1	176
Çizelge 5.2. Karşılaştırmalı çalışmada çizelgesi 2	177
Çizelge 5.3. Karşılaştırmalı çalışmada çizelgesi 3.....	178
Çizelge 7.1. Yeni işlev çizelgesi 1	244
Çizelge 7.2. Yeni işlev çizelgesi 2	245

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 2.1. Çorum ili ve ilçelerinin konum haritası	4
Şekil 2.2. Çorum ili ve ilçelerinin deprem riski dağılımı	5
Şekil 2.3. Çorum ili ulaşım haritası	6
Şekil 3.1. Çorum ili mahalleleri	27
Şekil 3.2. Üçtutlar mahallesi tescilli yapıları	28
Şekil 3.3. 1990 yılı üçtutlar mahallesi, satıcı konağı ve çevresi.....	31
Şekil 3.4. 2002 yılı üçtutlar mahallesi, satıcı konağı ve çevresi.....	31
Şekil 3.5. 2012 yılı üçtutlar mahallesi, satıcı konağı ve çevresi.....	32
Şekil 3.6. 2015 yılı üçtutlar mahallesi, satıcı konağı ve çevresi.....	32
Şekil 3.7. Yapının yakın çevresi vaziyet planı.....	35
Şekil 3.8. Yapının yakın çevresi tescilli yapı analizi.....	36
Şekil 3.9. Yapının yakın çevre arazi kullanım analizi	37
Şekil 3.10.Yapının yakın çevre yapım tekniği analizi	38
Şekil 3.11.Yapının yakın çevre geleneksel yapı analizi	39
Şekil 3.12.Yapının yakın çevre kat yüksekliği analizi	40
Şekil 3.13.Yapının yakın çevre yapısal durum analizi	41
Şekil 5.1. Kale vaziyet planı.....	171
Şekil 5.2. Kale içindeki yapılaşma, 5,6,7 nolu konaklar	172
Şekil 5.3. Pişmiş tuğla	186
Şekil 5.4. 1 nolu konak oda kapısı	194
Şekil 5.5. 1 nolu konak dış kapısı.....	195
Şekil 5.6. 1 nolu konak korkuluk detayı	206
Şekil 5.7. 3 nolu konak korkuluk detayı	206

RESİMLERİM LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim 2.1. Çorum kalesi.....	13
Resim 2.2. Ulucami	13
Resim 2.3. Hıdırlık camii.....	15
Resim 2.4. Alipaşa hamamı	15
Resim 2.5. Taşhan	16
Resim 2.6. Velipaşa Hanı.....	16
Resim 2.7. Çorum saat kulesi	17
Resim 2.8. Çorum ziraat mektebi, çorum müzesi	18
Resim 2.9. Çorum müzesi	18
Resim 2.10. İstiklal okulu	19
Resim 2.11. Taş mağaza	19
Resim 2.12. Hükümet konağı.....	19
Resim 2.13. Milli kütüphane	20
Resim 2.14. Milli kütüphane, çorum belediyesi	20
Resim 2.15. Çorum sıhhat mektebi.....	21
Resim 2.16. Taner manifatura	21
Resim 2.17. Eskiciler dikiciler arastası	21
Resim 2.18. Çorum ili eski karakol binası	22
Resim 3.1. Hakkı Bilal konağı	42
Resim 3.2. Gevher konağı ve girişi.....	42
Resim 3.3. Satıcı konağı ve hakkı bilal konağı avlu girişi, osmancık 4.sokak.....	43
Resim 3.4. Tanyeri ilkokulu.....	43
Resim 3.5. Satıcı konağı batısı	43

Resim	Sayfa
Resim 3.6. Satıcı konağı doğusu	44
Resim 3.7. Osmancık 4.sokak	44
Resim 4.1. Satıcı konağı güneybatı (ön) cephesi	52
Resim 4.2. Satıcı konağı batı cephesi	53
Resim 4.3. Satıcı konağı kuzeybatı cephesi	54
Resim 4.4. Satıcı konağı doğu cephesi.....	55
Resim 4.5. Satıcı konağı ve haymalık beşik çatı örtüsü	56
Resim 4.6. Z01 mekan DV1 duvarı	58
Resim 4.7. Z01 mekan DV2 duvarı	58
Resim 4.8. Z01 mekan DV3 duvarı	59
Resim 4.9. Z01 mekan DV4 duvarı	60
Resim 4.10. Z01 mekan tavanı	60
Resim 4.11. Z01 mekan döşemesi	60
Resim 4.12. Z02 mekan DV1-DV2 duvarı.....	61
Resim 4.13. Z02 mekan DV3 duvarı	61
Resim 4.14. Z02 mekan DV4 duvarı	62
Resim 4.15. Z02 mekan DV5 duvarı	62
Resim 4.16. Z02 mekan DV6-DV7 duvarı.....	62
Resim 4.17. Z02 mekan DV6-DV8 duvarı.....	62
Resim 4.18. Z02 mekan döşemesi ve beton ilavesi.....	63
Resim 4.19. Z02 mekan tavanı	63
Resim 4.20. Z03 hol DV2 duvarı	64
Resim 4.21. Z03 hol döşemesi	64
Resim 4.22. Z03 hol tavanı	64

Resim	Sayfa
Resim 4.23. Z04 mekan DV1 duvarı	65
Resim 4.24. Z04 mekan DV2 duvarı	65
Resim 4.25. Z04 mekan DV3 duvarı	66
Resim 4.26. Z04 mekan DV4 duvarı	66
Resim 4.27. Z04 mekan döşemesi	66
Resim 4.28. Z04 mekan tavanı	66
Resim 4.29. Z05 nolu hol DV1 duvarı	67
Resim 4.30. Z05 nolu hol DV2 duvarı	67
Resim 4.31. Z05 nolu hol DV3 duvarı	67
Resim 4.32. Merdiven altı tavanı	67
Resim 4.33. Z05 hol tavanı	68
Resim 4.34. Z06 mekan DV1 duvarı	68
Resim 4.35. Z06 mekan DV2 duvarı	69
Resim 4.36. Z06 mekan DV3-DV4 duvarı	69
Resim 4.37. Z06 mekan DV5 duvarı	70
Resim 4.38. Z06 mekan toprak döşemesi	70
Resim 4.39. Z06 mekan tavanı	70
Resim 4.40. Z07 hol DV3 duvarı	71
Resim 4.41. Z07 hol döşemesi	71
Resim 4.42. Z07 hol tavanı	71
Resim 4.43. Z08 hol DV1 duvarı	72
Resim 4.44. Z08 hol DV2 duvarı	72
Resim 4.45. Z08 hol DV3 duvarı	73
Resim 4.46. Z08 hol döşemesi	73

Resim	Sayfa
Resim 4.47. Z08 hol tavanı	73
Resim 4.48. Z09 mekan DV1 duvarı	74
Resim 4.49. Z09 mekan DV2 duvarı	74
Resim 4.50. Z09 mekan DV3 duvarı	75
Resim 4.51. Z09 mekan DV4 duvarı	75
Resim 4.52. Z09 mekan döşemesi	75
Resim 4.53. Z09 mekan tavanı	76
Resim 4.54. Z10 nolu oda DV1 duvarı	77
Resim 4.55. Z10 mekan DV2 duvarı	77
Resim 4.56. Z10 mekan DV3 duvarı	78
Resim 4.57. Z10 mekan DV4 duvarı	78
Resim 4.58. Z10 mekan döşemesi	79
Resim 4.59. Z10 mekan tavanı	79
Resim 4.60. Z11 nolu sofa DV1-DV2 duvarı.....	79
Resim 4.61. Z11 nolu sofa DV3 duvarı	80
Resim 4.62. Z11 nolu sofa DV4-DV5 duvarı.....	80
Resim 4.63. Z11 nolu sofa döşemesi	80
Resim 4.64. Ahşap kolonlar	81
Resim 4.65. Z11 nolu sofa kirişi.....	81
Resim 4.66. Z11 nolu sofada bulunan beton taş	81
Resim 4.67. 101 mekan DV1 duvarı	82
Resim 4.68. 101 mekan DV2 duvarı	83
Resim 4.69. 101 mekan DV3duvarı	83
Resim 4.70. 101 mekan DV4 duvarı	84

Resim	Sayfa
Resim 4.71. 101 mekan tavanı	84
Resim 4.72. 102 mekan DV1 duvarı	85
Resim 4.73. 102 mekan DV2 duvarı	85
Resim 4.74. 102 mekan DV3 duvarı	86
Resim 4.75. 102 mekan DV4 duvarı	86
Resim 4.76. 102 mekan tavanı	86
Resim 4.77. 103 hol DV1 duvarı	87
Resim 4.78. 103 hol DV3 duvarı	87
Resim 4.79. 103 hol tavanı	87
Resim 4.80. 103 hol döşemesi	87
Resim 4.81. 104 mekan DV1 duvarı	88
Resim 4.82. 104 mekan DV2 duvarı	89
Resim 4.83. 104 mekan DV3 duvarı	89
Resim 4.84. 104 mekan DV4 duvarı	90
Resim 4.85. 104 mekan döşemesi.....	90
Resim 4.86. 104 mekan tavanı	90
Resim 4.87. 105 hol DV1 duvarı.....	91
Resim 4.88. 105 hol DV2 duvarı.....	91
Resim 4.89. 105 hol DV3 duvarı.....	91
Resim 4.90. 105 hol tavanı.....	91
Resim 4.91. 106 mekan DV1 duvarı.....	92
Resim 4.92. 106 mekan DV2 duvarı.....	92
Resim 4.93. 106 mekan DV3 duvarı.....	93
Resim 4.94. 106 mekan DV4-DV5-DV6 duvarı.....	93

Resim	Sayfa
Resim 4.95. 106 mekan döşemesi.....	93
Resim 4.96. 106 mekan tavanı	93
Resim 4.97. 107 hol DV1 duvarı.....	94
Resim 4.98. 107 hol kapısı.....	94
Resim 4.99. 107 hol döşemesi.....	94
Resim 4.100. 107 hol tavanı.....	94
Resim 4.101. 108 mekan DV1 duvarı.....	95
Resim 4.102. 108 mekan DV2 duvarı.....	96
Resim 4.103. 108 mekan DV3 duvarı.....	97
Resim 4.104. 108 mekan DV4 duvarı.....	97
Resim 4.105. 108 mekan tavanı	98
Resim 4.106. 109 sofa DV1-DV2 duvarı	99
Resim 4.107. 109 sofa DV3 duvarı.....	99
Resim 4.108. 109 sofa DV4-DV5 duvarı	99
Resim 4.109. 109 sofa alçı kiriş detayı	99
Resim 4.110. 109 sofa döşemesi	100
Resim 4.111. 109 sofa tavanı	100
Resim 4.112. 109 sofa korkuluk detayı.....	100
Resim 4.113. 109 sofa payanda detayı.....	100
Resim 4.114. 109 sofa kolonu profilli ahşap başlık	101
Resim 4.115. Beton taş	101
Resim 4.116. Konak duvarları ve yapım sistemi	102
Resim 4.117. Sol cephe duvarı, yapım sistemi	102
Resim 4.118. Ahşap taşıyıcı kolonlar	103

Resim	Sayfa
Resim 4.119. Haymalık	105
Resim 4.120. Ahır doğu cephesi.....	106
Resim 4.121. Ahır duvarı üzerindeki samanlık kapağı	106
Resim 4.122. Ahır DV1 cephesi	107
Resim 4.123. Ahır DV2 cephesi	107
Resim 4.124. Ahır DV3 cephesi	108
Resim 4.125. Ahır önündeki taş	108
Resim 4.126. Tandır batı(ön) cephesi	109
Resim 4.127. Tandır önündeki mekan, bahçe duvarı	110
Resim 4.128. Tandır önündeki mekan tavanı	110
Resim 4.129. Payanda detayı	110
Resim 4.130. Tandır döşemesi üstünün kullanımını sağlayan kapak	111
Resim 4.131. Hela	112
Resim 4.132. Avlu giriş saçağı, kiriş sistemi.....	113
Resim 4.133. Avlu giriş saçağı, çatısı.....	113
Resim 4.134. Ahşap merdiven	118
Resim 4.135. K1 avlu giriş kapısı	119
Resim 4.136. K2 ahır kapısı	119
Resim 4.137. K.Z03.1 nolu hol kapısı	119
Resim 4.138. K.Z07.1. nolu hol kapısı	119
Resim 4.139. K.103.1 nolu hol kapısı	120
Resim 4.140. K.107.1. nolu hol kapısı	121
Resim 4.141. K.105.1. nolu kapı boşluğu	121
Resim 4.142. K.Z05.1. nolu hol kapı boşluğu	122

Resim	Sayfa
Resim 4.143. K3. hela kapı boşluğu	122
Resim 4.144. K.4. hela-banyo kapısı	122
Resim 4.145. K.Z02.1. nolu kapı	123
Resim 4.146. K.Z04.1. nolu kapı	124
Resim 4.147. K.Z06.1. nolu kapı	124
Resim 4.148. K.Z08.1. nolu kapı.....	125
Resim 4.149. K.Z10.1. nolu kapı.....	125
Resim 4.150. K.Z102.1. nolu kapı.....	126
Resim 4.151. K.Z01.1. nolu kapı	126
Resim 4.152. P.Z10.1, P.Z10.2, P.Z10.3 pencereleri.....	127
Resim 4.153. P.108.1, P.108.2, P.108.3 pencereleri	127
Resim 4.154. P.104.1, P.104.2, P.104.3 pencereleri.....	128
Resim 4.155. Zemin kat pencerelerindeki korkuluk izleri	129
Resim 4.156. P.102.1, P.102.2, P.102.3 pencereleri.....	130
Resim 4.157. P.Z04.1, P.Z04.2 pencereleri	130
Resim 4.158. Ahır penceresi.....	131
Resim 4.159. Aydınlık pencereleri	131
Resim 4.160. P.Z10.5 nolu pencere	132
Resim 4.161. P.Z02.1 nolu pencere	132
Resim 4.162. P.101.1. nolu pencere.....	133
Resim 4.163. P.101.6 nolu pencere.....	133
Resim 4.164. P.102.4 nolu pencere.....	134
Resim 4.165. P.104.4 nolu pencere.....	134
Resim 4.166. P.104.5 nolu pencere.....	134

Resim	Sayfa
Resim 4.167. P.106.1, P.106.2 pencereleri.....	135
Resim 4.168. P.108.5, P.108.6 pencereleri	135
Resim 4.169. P.Z06.1 nolu pencere	136
Resim 4.170. P.Z08.1.nolu pencere	136
Resim 4.171. P.Z10.6 nolu pencere	136
Resim 4.172. 1. tip dolaplar	137
Resim 4.173. 2. tip dolaplar	138
Resim 4.174. 3. tip dolaplar	139
Resim 4.175. 1. tip lambalıklar	140
Resim 4.176. 2. tip lambalıklar	142
Resim 4.177. 3. tip lambalıklar	143
Resim 4.178. 4. tip lambalıklar	144
Resim 4.179. 5. tip lambalıklar	145
Resim 4.180. Gusülhane örnekleri.....	146
Resim 4.181. Z01 yıkama nişi, gusülhane.....	146
Resim 4.182. 1. tip yüklükler.....	147
Resim 4.183. 2. tip yüklükler.....	148
Resim 4.184. 3. tip yüklükler.....	149
Resim 4.185. Z01 nişi ve terek.....	150
Resim 4.186. 102 mekan gusülhane ve dolap üzerindeki ahşap sergen.....	150
Resim 4.187. 108 mekan sergen detayı.....	151
Resim 4.188. 1. tip nişler	151
Resim 4.189. 2. tip nişler	152
Resim 4.190. 108 mekan süpürgeliği.....	152

Resim	Sayfa
Resim 4.191. Eşik,101,102 mekanları	153
Resim 4.192. Z10 mekan tavanı.....	154
Resim 4.193. Z11 sofa tavanı	154
Resim 4.194. 108 mekan tavanı	155
Resim 4.195. 2. tip bordürler	156
Resim 4.196. Beton taşlar.....	157
Resim 4.197. Çamaşır yıkama taşı.....	158
Resim 4.198. Malzeme kaybı, batı cephesi	159
Resim 4.199. Bozulma, Z01 mekan pencereleri	160
Resim 4.200. Bozulma, Z10 mekan pencereleri	160
Resim 4.201. Sehim, Z02 mekan tavanı	161
Resim 4.202. Sehim, çatlak ve malzeme kaybı,tandır duvarı	161
Resim 4.203. Çatlak ve malzeme kaybı, tandır yanındaki bahçe duvarı.....	162
Resim 4.204. Malzeme kaybı ve sehim, haymalık duvarı	162
Resim 4.205. Bozulmalar, tandır yanındaki bahçe duvarı	163
Resim 4.206. Bozulmalar, konak bacası	165
Resim 4.207. Bozulma, tandır bacası	165
Resim 4.208. Çürüme, 109 sofa tavanı	165
Resim 4.209. Kırılma, 104 mekan pencere camları.....	166
Resim 4.210. Boya dökülmesi, Z11 duvarları	166
Resim 5.1. Kale içi sokak ve yapılaşma.....	172
Resim 5.2. Kale içi sokak döşemesi.....	172
Resim 5.3. 6 nolu konak cephesi	173
Resim 5.4. 5 nolu konak müştemilatı cephesi.....	173

Resim	Sayfa
Resim 5.5. 7 nolu konak müstemilatı cephesi.....	173
Resim 5.6. 6 nolu konak çamaşır taşı.....	180
Resim 5.7. 5 nolu konak tavanı	182
Resim 5.8. 6 nolu konak tavanı	182
Resim 5.9. 7 nolu konak tavanı	182
Resim 5.10. 7 nolu konak döşemesi.....	182
Resim 5.11. 5,6,7 nolu konak sofası	184
Resim 5.12. 6,7 nolu konak pişmiş tuğla döşemesi.....	187
Resim 5.13. 6,7 nolu konak mutfakları	188
Resim 5.14. 6,7 nolu konak helaları.....	189
Resim 5.15. 5 nolu konak tandırı.....	190
Resim 5.16. 7 nolu konak tandırı.....	190
Resim 5.17. 6,7 nolu konak merdivenleri.....	191
Resim 5.18. 5 nolu konak kapıları	192
Resim 5.19. 6 nolu konak oda kapıları.....	193
Resim 5.20. 7 nolu konak oda kapıları.....	194
Resim 5.21. 5 nolu konak avlu giriş kapısı.....	195
Resim 5.22. 6 nolu konak avlu giriş kapısı.....	196
Resim 5.23. 6 nolu konak çatı çıkış kapısı	196
Resim 5.24. 6 nolu konak depo kapısı	196
Resim 5.25. 7 nolu konak avlu kapısı	197
Resim 5.26. 7 nolu konak dış kapısı	197
Resim 5.27. 1 nolu konak pencereleri.....	199
Resim 5.28. 5 nolu konak pencereleri.....	200

Resim	Sayfa
Resim 5.29. 6 nolu konak pencereleri	200
Resim 5.30. 7 nolu konak pencereleri	201
Resim 5.31. 1 nolu konak dolapları	203
Resim 5.32. 5 nolu konak dolapları	203
Resim 5.33. 5 nolu konak yüklükleri	203
Resim 5.34. 6 nolu konak dolapları	204
Resim 5.35. 6 nolu konak nişleri	204
Resim 5.36. 7 nolu konak dolap ve yüklükleri.....	204
Resim 5.37. 1 nolu konak korkulukları	205
Resim 5.38. 2 nolu konak korkulukları	206
Resim 5.39. 7 nolu konak korkulukları	207
Resim 5.40. 6 nolu konak ahşap korkulukları.....	207
Resim 5.41. 5 nolu konak ahşap korkulukları.....	207
Resim 5.42. 1 nolu konak cephesi	208
Resim 5.43. 2 nolu konak cephesi	209
Resim 5.44. 5 nolu konak cephesi	209
Resim 5.45. 6 nolu konak cephesi	210
Resim 5.46. 7 nolu konak cephesi	210
Resim 6.1. Bahçe duvarı	221
Resim 6.2. Özgün hela kapısı	222
Resim 6.3. Z01 mekan dolapları	223
Resim 6.4. Z01 mekan kapısı	224
Resim 6.5. Z10 mekan dolapları	226
Resim 6.6. 101 mekan dolapları	227

Resim	Sayfa
Resim 6.7. 101 mekan kapısı	227
Resim 6.8. 104 mekan yüklük kapağı	228
Resim 6.9. 104 mekan dolabı.....	228
Resim 6.10. 108 mekan dolapları	230
Resim 6.11. 109 sofa korkulukları	230
Resim 6.12. Satıcı konağı 15-20 yıl önceki fotoğrafı	230

HARİTALARIN LİSTESİ

Harita	Sayfa
Harita 2.1. Çorum koruma amaçlı imar planı, satıcı konağı	23
Harita 2.2. Sit planı, satkonağı	24
Harita 2.3. Sit planı, kale	25
Harita 3.1. 1890 yılına ait harita ve sağrıcı mahallesi	30

1. GİRİŞ

Anadolu, yüzyıllardır pek çok medeniyeti bünyesinde barındırmış, bu medeniyetlerin geçmişte bıraktıkları izlerin, taşınır ve taşınmaz kültür varlıkları olarak günümüze kadar gelmesini sağlamış önemli bir bölgedir. Tez kapsamında restorasyon önerisi hazırlanan Satıcı Konağı da Orta Anadolu’da bulunan Çorum il merkezindedir. Yanlış koruma politikaları, eğitimsizlik ve rant sebebi ile kent merkezinde bulunan taşınmaz kültürel mirasın büyük çoğunluğu zaman içinde yok olmuş, her geçen gün de yok olmaya devam etmektedir. Günümüzde gerek finansman sorunları, gerekse eğitimsiz konut sahipleri sebebi ile anıtsal mimari eserlere verilen önem ne yazıkki sivil mimari eserler bazında gösterilememekte, kent içinde kalmış bulunan çok az sayıdaki sivil mimarlık örneği konut yapısı da yıkılmaya terk edilmiş durumdadır. Bu çalışma kapsamında, restorasyon önerisi hazırlanan Satıcı Konağı da Çorum’da günümüze kalmış bulunan az sayıdaki sivil mimarlık örneklerinden biri olup, dış sofalı plan kurgusu ile il merkezinde bulunan, günümüze ulaşan yegane örnektir.

Restorasyon önerisi yapılan Çorum İli Satıcı Konağı, kent merkezinde bulunan Üçtutlar mahallesi Osmancık 4.Sokak’ta bulunmaktadır. Üçtutlar Mahallesi’nde bulunan geleneksel konut örnekleri gibi Satıcı Konağı da hızlı bir bozulma sürecine girmiştir. Mahalle kapsamındaki mevcut sivil mimarlık örnekleri, bir doku oluşturmaktan uzak, yeni yapılaşmanın arasında tek tük kalmış, sahipleri tarafından terk edilmiş ve kaderine terk edilmiş durumdadır. Bu yapıların bir kısmının restorasyon projesi hazırlanmış olup, uygulaması finansal problemler sebebi ile yapılmamıştır. Tez kapsamında incelenen Satıcı Konağı da aynı kaderi, ev sahiplerinin yakın tarihteki terki (10-12 yıl) nedeniyle yaşamaktadır. Konak, çevredeki yapılardan daha iyi durumda olsa da; evsizler ve vandalizme yatkın gruplar tarafından mesken edilmesi sebebi ile çok hızlı bir dönüşüme uğramaktadır. Bu problemin yanı sıra, hemen yanındaki boş arsada açılmış bulunan otomatik yıkama’nın atık sularını konağın bahçesine ve temeline doğru tahliye etmesi sebebi ile de yoğun bir nem problemi ile karşı karşıyadır. Nitelikli ahşap bölüm ve elemanları 6 ay gibi kısa bir süre zarfında büyük oranda yok edilmiş olan yapının zemin katındaki ahşaplarında da ciddi çürümeler göze çarpmaktadır. Yapı, hem karşı karşıya olduğu problemler, hem de kentte günümüze kadar ayakta kalmış yegane dış sofalı plan kurgusunu taşıması açısından çalışma konusu olarak seçilmiş; gelecek nesillere bu ender

örneğin bilimsel nitelikte belgelenecek aktarılmasının sağlanması ve restorasyon önerileri ile uygulanabilir bir bilimsel restorasyon projesinin uygulamacılarının bilgisine sunulması amaçlanmıştır.

Tez çalışması kapsamında, Satıcı Konağı'nın restorasyon ve yeniden işlevlendirme olanakları araştırılıp, projelendirilmiştir. Proje kapsamında, Çorum İli Üçtutlar mahallesi Osmancık 4.Sokak ile konağın yakın çevresi ve günümüzdeki durumu incelenip, grafik ve yazılı belgelemesi yapılmıştır. Karşılaştırmalı çalışma için Çorum İli'ndeki geleneksel konutlara yönelik yapılmış tezler, akademik çalışma ve yayınlanmış makalelerden faydalanılmış, Satıcı Konağı'nın tipoloji içindeki yeri belirlenmiştir. Yapısal ve çevresel analizler yapılarak değişim ve bozulmalar saptanmış, restorasyon sorunları ortaya konarak çözüm önerileri getirilmiştir. Çalışma; fotoğraflar, çizimler, çizelgeler ve şekillerle desteklenmiştir.

Bu bağlamda konu; 'Analiz', 'Değerlendirme', 'Sentez' olmak üzere üç bölümde ele alınmıştır.

Analiz bölümünde; yakın çevre analizi ile yapının grafik belgelemesi yapılmış, eseri tahrip eden faktörler tespit edilmiş, yapı ile ilgili geçmiş ve günümüze ait bilgiler elde edilmiş ve yapıdan gelen izler değerlendirilmiştir.

Değerlendirme bölümünde; yapının özgün halinin ve farklı dönemlerde yapılan ek veya değişikliklerin belirtildiği restitüsyon çizimleri yapılmıştır.

Sentez bölümünde ise; yapının bugünkü hali ve restitüsyondan yararlanılarak, fiziksel müdahale kararları alınarak (Çizelge1 - 49); yapının programı ve çevre gereksinimlerine uygun bir işlev seçilmiş, restorasyon projesi ve raporu hazırlanmıştır.

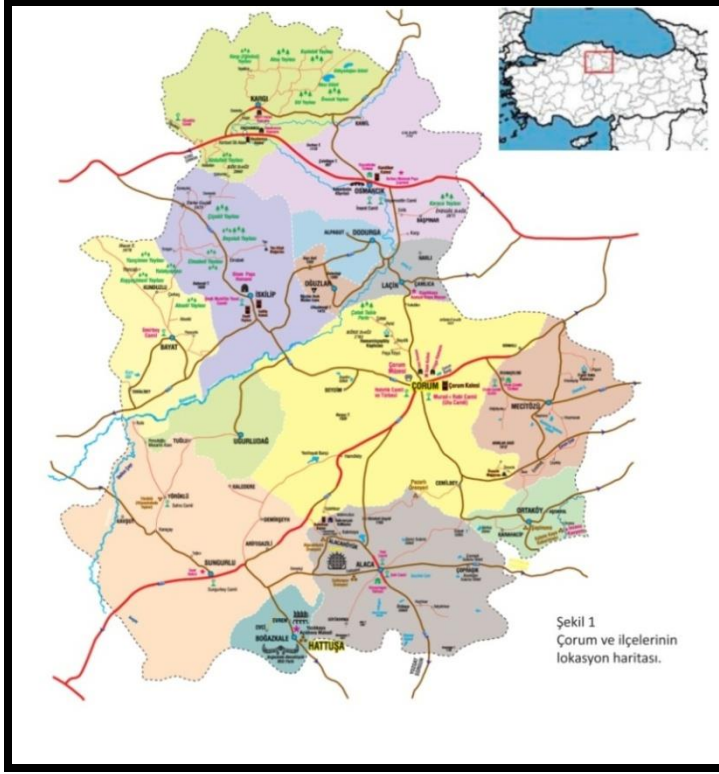
2. ÇORUM İLİ'NİN FİZİKSEL, SOSYAL VE TARİHİ ÖZELLİKLERİ

Çorum kentinin fiziksel, sosyal ve tarihi özellikleri; konum ve yüzey şekilleri, deprem, iklim ve bitki örtüsü, nüfus, ulaşım ve ekonomi bağlamında ele alınmıştır.

2.1. İlin konumu ve yüzey şekilleri

Çorum Karadeniz bölgesinin Orta Karadeniz bölümünde yer almakta olup, yaklaşık $33^{\circ} 58' - 35^{\circ} 31'$ doğu boylamları ile $39^{\circ} 55' - 41^{\circ} 19'$ kuzey enlemleri arasında yer almaktadır [1].

Çorum'un ana jeomorfolojik ünitelerini dağlar, vadiler ve ovalar oluşturmaktadır. İl merkezinin deniz seviyesinden ortalama yükseltisi 801 m dir. İlin en alçak sahasını yaklaşık 20 m lik yükseltisi ile Kızılırmak'ın il sınırlarını terk ettiği, Osmancık İlçesine bağlı Aydıncık civarı oluştururken; il sınırı içindeki en yüksek alan 2079 m lik yükseltisi ile Ilgaz Dağları'nın bir bölümünü oluşturan, Kös Dağı üzerindeki Erenler Tepesi'dir. Toplam 12.820 km² lik yüzölçümüne sahip olan Çorum; doğuda Amasya, güneyde Yozgat, batıda Çankırı, kuzeyde Sinop, kuzeydoğuda Samsun ve güneybatıda Kırıkkale illeri ile komşudur. Ankara'ya 244 km, İstanbul'a 608 km uzakta olan Çorum, Amasya'ya 92 km, Sinop'a 294 km, Samsun'a 172 km, Tokat'a ise 188 km mesafededir. İlçelerin il merkezlerine uzaklıkları ise; Alaca 52 km, Bayat 83 km, Boğazkale 87 km, Dodurga 42 km, İskilip 56 km, Kargı 106 km, Laçın 29 km, Mecitözü 37 km, Oğuzlar 68 km, Ortaköy 57 km, Osmancık 59 km, Sungurlu 72 km ve Uğurludağ 66 km' dir [1] (Şekil 2.1).

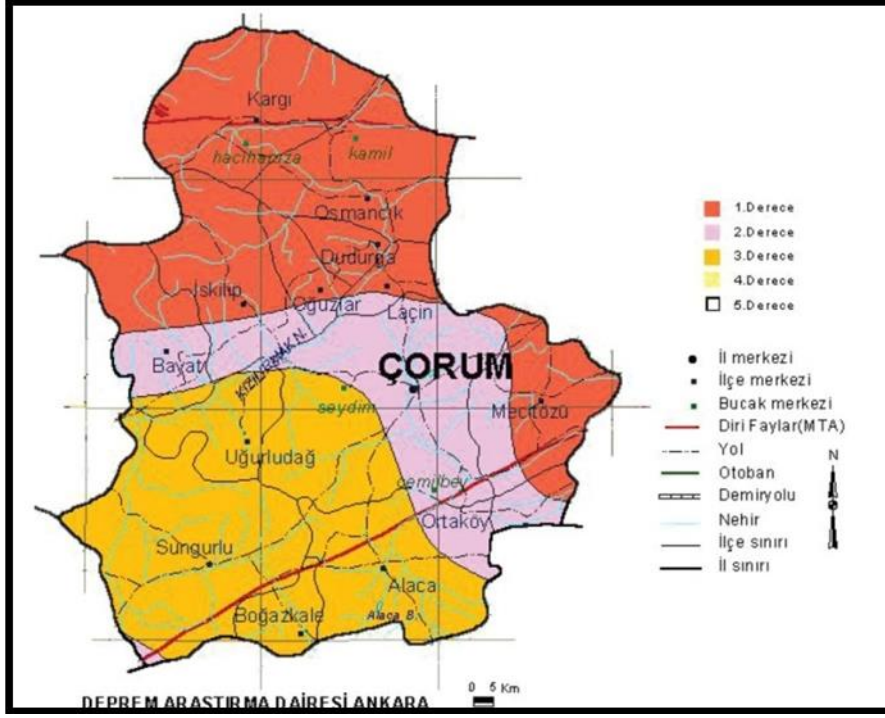

Şekil 2.1. Çorum ili ve ilçelerinin konum haritası [1]

2.1.1. Çorum ili ve çevresinin depremselliği

Çorum İli Orta Anadolu'da Kızılırmak kavisinin merkezi kısmında bulunmaktadır. Sahada Palazoik, Mesozoik, Tersiyer ve Kvarterner arazileri vardır [1].

Çorum tarihsel dönemde ve son yüzyıl içinde önemli can ve mal kayıplarına neden olan, ülkemizin de en aktif fayları olan Kuzey Anadolu Fayı, Salhançayı Fayı, Merzifon Çayı ve Ezinepazar Fayları'nın olduğu bölgede yer almaktadır [1]. Çorum İli merkez ilçesi 2. derece deprem kuşağındadır (Şekil 2.2).

Şekil 2.2. Çorum ili ve ilçelerinin deprem riski dağılımı [1]

2.1.2. İklim ve bitki örtüsü

Çorum ili Karadeniz'den İç Anadolu iklimine geçiş bölgesindedir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve karlıdır. İlin kuzey bölgesinde yer alan Kargı, Osmancık, İskilip, Laçın, Dodurga, Oğuzlar ve Bayat ilçeleri İç Karadeniz geçiş ikliminin etkisindedir. Çorum Merkez İlçe, Sungurlu, Alaca, Boğazkale, Ortaköy, Mecitözü ve Uğurludağ ilçeleri İç Anadolu step iklimi özelliği gösterir [2].

1929 yılından bu yana yapılan meteorolojik ölçümler sonucunda yıllık ortalama yağış miktarı il merkezinde 423,0 mm, Alaca'da 376,0 mm, Kargı'da 360 mm, Bayat'ta 445,2 mm, Boğazkale'de 490,3 mm, Dodurga'da 373,2 mm, İskilip'te 484,8 mm, Laçın'de 530,2 mm, Mecitözü'nde 422,7 mm, Ortaköy'de 409,5 mm, Osmancık'ta 368,1 mm, Sungurlu'da 438,1 mm, Uğurludağ'da 450 mm olarak tespit edilmiştir [2].

İl merkezinde yıllık ortalama sıcaklık 10,7°dir. Temmuz ve Ağustos ayları en sıcak aylardır [2].

2.1.3. Nüfus, ulaşım ve ekonomi

Çorum ili 16.yy’ da hızla büyümüştür. Çorum, Merzifon, Amasya ve Tokat illeri Osmanlı idari terminalojisinde ‘‘Vilayeti Rum’’ olarak adlandırılmakta olup, bu bölge Anadolu’nun en çok şehirleşmiş bölgesi sayılmıştır [1].

Çorum İl merkezinden başka Alaca, İskilip, Mecitözü, Osmancık, Sungurlu, Kargı, Bayat, Ortaköy, Uğurludağ, Boğazkale, Laçın, Oğuzlar ve Dodurga olmak üzere 13 ilçe, 25 belde, 754 köyü bulunmaktadır [3]. 2007 yılı Çorum ili merkez ilçesi nüfus kayıtlarında toplam 243 600 kişi kayıtlıdır [1].

Doğu Karadeniz illeri ile Samsun Limanı’nı Orta ve Batı Anadolu illerine bağlayan karayolları Çorum’dan geçmektedir. Çorum’a en yakın liman Samsun (214 km) ve en yakın demiryolu istasyonu 84 km mesafede Suluova’dır (Amasya). Demiryolu ulaşım açısından doğrudan yararlanamayan ilde, ulaşım büyük ölçüde karayoluyla sağlanmaktadır. ‘‘Çorum’un en önemli karayolu, ili güneybatı-kuzeydoğu doğrultusunda baştan başa geçen 401 km’lik Ankara Samsun Yolu’dur’’ [4]. Çorum’da havaalanı olmadığı için, havayolu ulaşımı ise çevre ili Amasya’nın Merzifon ilçesinde bulunan havaalanından sağlanmaktadır (Şekil 2.3.).

Şekil 2.3. Çorum ili ulaşım haritası

Türkiye'nin Orta Anadolu Bölgesinde yer alan Çorum'da en önemli faaliyet kolunu tarım ve hayvancılık oluşturur. Öncelikli olarak üretimi yapılan tarım ürünleri arasında buğday, arpa, çeltik, yeşil mercimek, nohut, şekerpancarı ve kuru soğan sayılabilir. Çorum, bölgesinin en iyi pirinç üreticisidir [2].

İl eskiden beri ‘‘Çorum Leblebisi’’ ve ‘‘Çorum Unu’’ ile ünlüdür. Aynı zamanda, yıllık 700.000 ton üretimi ile buğday ambarı olarakta bilinen Çorum, Türkiye çeltik üretiminin yaklaşık %11'ini sağlamaktadır. Ayrıca ilde yumurta tavukçuluğuda önemli bir faaliyettir [2].

Çorum topraklarının %49'u tarım arazisi, %29'u orman ve fundalık arazisi, %11'i çayır ve mera arazisi ve %11'i diğer araziler olarak dağılım göstermektedir. Tarım ve orman alanları Türkiye geneline göre daha fazla olmasına rağmen, çayır ve mera alanları daha az orandadır [2].

Bölge ölçeğinde gördüğü işlevler açısından ne tam kentsel, ne de tam olarak kırsal özellikler gösteren Çorum, yerleşmelerin bölgesel kademelenmesinde üst kademedeki tüketici büyük kent ile alt kademedeki kırsal yerleşmeler arasındaki ilişkiyi sağlayan, kırsal alandan elde edilen artı ürünün toplandığı, tüketicinin merkeze iletildiği bir ara merkez ve pazar yeri durumundadır [2].

Diğer önemli faaliyet alanları ise bakırcılık, demircilik, dokumacılık ve dericiliktir [2]. 19.yy da Çorum'da işlenmiş mal üretim kollarından ikisi olan bakırcılık ve demirciliğin esnaf çarşıları biçiminde konumlandıkları görülmektedir [2]. Bakırcılık faaliyetleri kent merkezine yakın bir bölgede, Çorum Kalesinin kuzeyinde Cengiz Topel Caddesi üzerinde yapılmaktadır. Demircilik faaliyetleri ise şehir merkezinden uzak bir bölgede Küçük Sanayi Sitesi'nde yapılmaktadır.

19.yy da ve 20.yy başlarında Çorum bölgesinde işlenmiş mal üretimine ilişkin en önemli faaliyet kollarından bir diğeri dokumacılıktır. 1907 tarihli Ankara Vilayeti Salnamesindeki bilgilere göre, Çorum'da yaklaşık 2000 dokuma tezgahı bulunduğu belirtilmiştir. Çorum'da dokumacılığın aile üretimi ölçeğinde ve geleneksel yöntemlerle 20.yy ortalarına kadar sürdüğü, 1940 yılından şehirde 486 tezgah olduğu bilinmektedir [2].

20.yy başlarında dericilik Çorum İli için önemli faaliyet kollarından biridir. O yıllarda Çorum tabakhanelerinden elde edilen deriler Kayseri, Yozgat, Merzifon, Samsun, Amasya'ya gönderilmiştir. Kent dışına satılan bu deri türleri, kösele ve sahtiyandır [2].

2.2. Çorum İli'nin Tarihsel Gelişimi

Çorum bölgesi, tarih öncesi ve tarih çağlarında önemli medeniyetlere sahne olmuştur. Çorum, binlerce yıldır üst üste birçok medeniyete beşiklik etmiştir. Şehrin her tarafında bu uygarlıkların kalıntılarına rastlamak mümkündür. Bölge maden yatakları bakımından oldukça zengin olduğu için, yerleşmeler yoğundur. Coğrafi konumunun da ticarete uygun olması nedeniyle gelişme süreci hızlı olmuştur [1].

Çorum ve yöresinin yazılı tarih öncesi dönemleri, Prehistorya biliminde ‘‘Kalkolitik Dönem’’ denen dönemden başlamaktadır. Yörede kazısı yapılan merkezlerin hemen hemen hepsinde kalkolitik çağa ait kap, kacak ve bakırdan yapılmış malzemeler bulunmuştur. Çorum ili içinde bulunan Büyük Güllücek, Boğazköy, Alacahöyük, Eskiypar, Kayapınar, Kuşsaray'da yapılan kazılarda yerleşmelerin bu dönemden itibaren devamlılık gösterdiği anlaşılmaktadır. Hitit Devleti'nin başkenti Hattuşaş (Boğazköy) çevresindeki çalışmalarda rastlanan en erken yerleşme Kalkolitik döneme aittir. Ancak bu yerleşme tam olarak tespit edilememiştir [1].

Çorum İli'nin antik tarihinde en önemli dönem, Tunççağı'dır. (MÖ 3000-1200) Eski Asur kaynaklarında belirtildiğine göre MÖ 3000 yıllarında Anadolu'da etrafı surlarla çevrili en az on yedi şehir devletin bulunduğu anlaşılmaktadır. Çorum ve çevresinde etrafı surlarla çevrili küçük ve zengin beylikler halinde pek çok kent devletin varlığı, yapılan arkeolojik kazılarla belirlenmiştir. Çorum yöresinde Tunççağı yerleşmelerinin başında Boğazköy, Eskiypar, Pazarlı ve Alacahöyük gelmektedir [1].

Eski Tunç çağının son safhalarında yaşamış olan Hattiler, Anadolu'nun ismi bilinen en eski yerli kavmidir. Hititler egemenlikleri altına aldıkları topraklardan söz ederken Hatti deyimi kullanmışlardır. Hattiler kendilerine özgü dil kullanan, görüntüleri ile yerli bir kavimdir. Alacahöyük kalıntılarında çok yüksek bir uygarlık düzeyine eriştikleri anlaşılan Hattiler, Hititlere yenilmişlerdir. Eski Tunççağı'nın sonları ile Orta Tunç'un başlarında Neşa-Kaniş, Hattuş, Zalpa, Kuşsara, Puruşunda gibi yerli kent adlarının yanı sıra

Hattilerden başka Luvi, Pala, Hurri gibi grupların varlığını sürdürdüğü daha sonra bulunan belgelerden öğrenilmiştir [1].

Asurlular Dönemi: Asurlular M.Ö.2000 başlarında Kuzey Mezopotamya’da büyük bir devlet kurmuşlar, başta bakır olmak üzere madenler açısından zengin olan Anadolu ile yoğun bir ticari ilişkiye girmişlerdir. Bunun sonucu olarak Anadolu’da dokuz yerde Karum adı verilen ticaret merkezleri kurmuşlardır. Bunlardan biri de “HATTUŞAŞ KARUM” adını taşıyan Boğazköy yani Hattuşas’dır [3].

Hitit Dönemi: Hint-Avrupalı bir kavim olan Hititler, M.Ö.1850’lerde Anadolu’ya gelerek yerli beylerin yanında paralı asker olarak çalışmışlar, Asurlular’ın Anadolu’dan çıkmak zorunda kaldığı mücadelelerde askeri ve siyasi dehalarını göstererek Anadolu’nun ilk merkezi devleti olan Hitit devletini kurmuşlardır. Hitit Devletinin büyük krallarından IV. Tudhalia (M.Ö. 1250-1220) daha çok kültürel faaliyetlere önem vermiş, Hattusas’ı yeniden imar etmiş, Yazılıkaya Açık Hava Tapınağı’nı inşa etmiştir İ.Ö. III. yy’da Avrupa’dan Anadolu’ya geçen Galat toplulukları, Batıda Bitinya’nın doğu kesimleri, doğuda Kapadokya’nın batı kesimlerini (Çorum-Sivas-Yozgat) kapsayan geniş bir alana yerleşmişlerdir. Bu topluluklardan olan Trokmu Oymağı, Kavimler Göçü sırasında (İÖ 1200’ler) çöken Hitit İmparatorluğu’ndan kalma başkent Hattuşas (Boğazköy) yöresine gelmiştir [3].

Frigler Dönemi: M.Ö.1200 yıllarında Ege göçleri ile boğazlar üzerinden Anadolu’ya gelen kavimler, zayıflamış olan Hitit Devleti’ni yıkmışlardır. Bu tarihten itibaren Anadolu’da karanlık bir dönem başlar. Bu göçlerle Anadolu’ya gelen Frigler, M.Ö.8. yüzyılda Hitit şehirleri üzerinde yeni bir devlet kurmuşlardır. Çorum bölgesinde Boğazköy, Alacahöyük, Pazarlı ve Eskişehir şehirleri Frigler’in önemli yerleşim yerleridir [3].

Roma ve Bizans Dönemleri: Pafloganya ve Pontus eyaletleri arasında Kızılırmak nehri doğal sınır oluşturmuştur. Bugünkü Çorum İli’ne bağlı toprakların Kızılırmak’ın batısında kalanlarının Pafloganya, doğusunda kalan yerlerin ise Pontus olarak adlandırıldığı anlaşılmaktadır. Pontus ve Pafloganya sınırındaki Pimolisa’da (Çorum, Osmancık) bulunan Pontus krallarına ait bir kale, Strabon zamanında tahrip edilmiş bir haldedir. Anadolu’da Orta Karadeniz bölgesinde yer alan Hellenopontus eyaleti sınırları içerisinde sekiz şehir adı geçmektedir. Bunlar; Amaseia (Amasa), Iboran(Turhal, Tokat), Zela(Zile, Tokat),

Leontopolis(Alaçam, Sinop), Andrapa(Vezirköprü, Amasya), Amisis(Samsun), Sinope(Sinop), Euchaita(Çorum) [1].

Euchaita kentinin ne zaman kurulduğu kesin olarak bilinmemekte, fakat bağlı olduğu Aziz Theodoros kültürü nedeniyle 5.yüzyıldan itibaren giderek önem kazanan dinsel bir merkez haline geldiği anlaşılmaktadır. Şehrin adının nereden geldiği konusunda kesin bir ipucu yoktur. 1973 yılı Çorum il yıllığında, Euchaita adının Galat egemenliği döneminden kalma olduğu ve bu dönemin Galat Prensesi'nin adını yaşatması için konulduğu belirtilmiştir [1].

İmparator Julius Cesar zamanında havalı Romalılar'ın eline geçmiştir. Çorum, Anadolu'da ilk defa sistemli yol şebekesini kuran Romalılar'ın kavşak noktasını teşkil etmiştir. Ankara'dan Amasya'ya, Sinop'tan Zile'ye geçen yollar Çorum'dan geçmiştir [3].

Türk Yönetimine Geçiş Dönemi: İslam'ın yayılışı sırasında Emeviler zamanında birçok kez Bizans'la savaşılmıştır. İstanbul'u fethetmek amacıyla yola çıkan İslam Orduları'nın yolları Çorum'dan da geçmiştir. 1071 Malazgirt Zaferi ile Anadolu'nun kapıları Türklere açılmış ve Türk Beyleri birçok koldan Anadolu içlerine akınlar düzenleyerek fetihlerini sürdürmüştür. 1075 yılında Nikonya (Çorum), Türkler'in eline geçmiştir [3].

Danışmend Beyliği Dönemi: Nikonya'nın alınmasından sonra Melik Ahmet Gazi, Alanyuntlu boyundan Çorumlu oymağı başı İlyas Beyi vali olarak atamıştır. Çorum adını bu oymaktan almıştır. Çorum, yönetim itibarıyla Danışmendoğulları'nın başkenti olan Sivas'a bağlıdır. Türk ordularının Anadolu içlerinde ilerlemesi üzerine Haçlı seferleri başlamıştır. Haçlılar'ın bu bölgede hakimiyetleri çok kısa sürmüştür. Danışmendli ordusu Çorum'da tekrar yönetimi ele geçirmiştir [3].

Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi: Danışmendli Beyliği, II.Kılıçarslan tarafından 1178 yılında Anadolu Selçuklu devletine bağlanmıştır. Bu dönemde Çorum'da imar çalışmaları yapılmış, Çorum Kalesi'ne son biçimi verilmiş, medreseler açılmıştır. Ulucamii, Pazar Camii, Abdibey Camii, Defterdar Camii, Burhan Kethüda Camii, Nurullah Camii gibi camilerle Süleyman Ağa Kütüphanesi bu dönemin önemli yapılarıdır [3].

Osmanlı İmparatorluğu Dönemi: Çorum, 1398 yılında Yıldırım Beyazıd tarafından fethedilince Amasya'ya bağlı bir sancak haline getirilmiştir. 1413 yılında Anadolu'da birlik sağlandıktan sonra Şehzade II.Murat, Amasya'ya vali atanmıştır. Bu dönemde Tokat, Sivas, Canik (Samsun), Şebinkarahisar'la birlikte Çorum da birer sancak olarak Amasya'ya bağlılığını sürdürmüştür. 16.yüzyılda Çorum Sancağı, Çorum, Karahisarlı, Demirli, Katar ve İskilip'ten oluşmaktadır. 1841 yılında Ankara vilayetine bağlanan Çorum sancağı, 1864 yılında Çorum, Beşiktaş Muhafızı Hasan Paşa'nın gayreti ve Ankara Valisi Abidin Paşa'nın yardımı ile Ankara'ya bağlı sancak merkezi haline dönüştürülmüştür. Çorum, 1921'de bağımsız bir sancak haline gelmiştir [3].

1649 yılında Çorum'u ziyaret eden Evliya Çelebi, Seyahatnamesi'nde Çorum'u şöyle anlatmaktadır:

“Şehir, 42 mahalle 42 mihrab (cami) dır. 4300 bağlı bahçeli evi vardır. Ama Sultan Alaattin Camisi'ni Süleyman Han imar ettirmiştir. Çarşı içinde Mimar Sinan Ağakarı olup cemaati çoktur. Tahıl pazarı Camii, Beycamii, Defterdar Camii, Ağa Camii meşhurlarıdır. Fakat Murat Han Camii'nden mükellefi yoktur. Hamamlardan Yenihamam gayet latiftir. Tokatta Alipaşa Hamamına vakf ve hayrattır. Kırk kadar saray hamamları vardır. Yedi yerde Darüttedrisi varsa da Murat Han Gazi Medresesi, mamur ve meşhurdur. 11 adet mektebi subyanı, 7 hanı, 18 yerde ab-ı hayat sulu çeşmeleri vardır. 3 adet tekyesi vardır. 300 dükkanı olup her türlü esnaf mevcuttur...” [1].

Ali İzzet Efendi 1315 (1899) tarihli Tezkire-i Makamat (Çorum Evliyalari) adlı eserinde; Çorum'da 44 mahalle, 3673 hane, 15.646 merkezde, 27.624 köşklere yaşayan nüfus, 23 minareli cami, 3 minaresiz cami, 23 minareli mescit, 41 minaresiz mescit, 2 nakşi dergahı, 1 rufai dergahı, 1 mevlevi dergahı, 14 müslüman mezarlığı, 1.100 dükkan, 1 musalla (namazgah), 7 şadırvan, 2 su kümbeti, 135 çeşme, 3 çifte ve 1 tek hamam, 6 han, 10 subyan mektebi, 10 medrese, 2 kütüphane, 1 rüştiye mektebi, hükümet konağı, belediye dairesi, askeri depo, kale, cephan, telgrafhane ve bir de kiraathane olduğunu yazmıştır [3].

Cumhuriyet Dönemi: Çorum daha önce bağımsız bir sancak iken 10.04.1924 gün ve 491 sayılı yasayla il haline getirilmiştir. Alaca, İskilip, Mecitözü, Osmancık, Sungurlu ilçeleri Çorum'a bağlanmıştır. 1953 yılında Kargı, 1958'de Bayat, 1959'da Ortaköy, 1987'de Boğazkale ve Uğurludağ, 1990 yılında Dodurga, Laçın ve Oğuzlar Çorum'a bağlı birer ilçe haline getirilmiştir [3].

2.3. Çorum İlinde bulunan Tarihi Eserler

Çorum il sınırları içinde yapılan arkeolojik çalışmalar sonucu en eski yerleşimlerin Kalkolitik Çağda kurulduğu belirlenmiştir. MÖ 1650'den itibaren Hititlerin çekirdek bölgesi Çorum'dur. Hititlerden sonra bu bölgede Frigler yaşamıştır. Friglerin yıkılmasıyla birlikte Batı Anadolu'da yaşayan Lidyalılar Mezopotamya ve İran ile ticaretin sürdürülebilmesi için uzun bir yol (kral yolu) yapmışlardır. Çorum önemli bir yol üzerinde yer alan bir bölge olduğu için, büyük anıtlar inşa edilmemiştir [1].

Çorum İl sınırında çok sayıda Roma mezarı mevcuttur. Çorum il merkezi, Roma döneminden itibaren önem kazanmaya başlamış, Selçuklularla birlikte önemli imar faaliyetleri görmüştür. Osmanlıdan sonra Cumhuriyet Dönemi ile 20 Nisan 1924 yılında ilk kez kent statüsüne kavuşmuştur. Coğrafi yapısı ve Orta Anadolu bölgesindeki yollar üzerindeki konumu, Çorum'u her zaman anıt kent haline getirmiştir [1].

Roma ve Bizans dönemine ait eserlerden günümüze çok azı ulaşmıştır. Bunlardan; bu dönemlere ait tek kale ve tek kilise Osmancık ilçesi sınırı içindedir. Döneme ait hamam ise Çorum İli Mecitözü ilçesinde bulunmaktadır [1].

Selçuklu döneminde Çorum, önceki dönemlerde olduğu gibi önemini korumuştur. Kitabesi ve kesin yapım tarihi bilinmeyen, ancak Danişmend veya Selçuklu yapısı olarak değerlendirilen Çorum Kalesi Ortaçağ'dan kalan tek özgün yapıdır (Resim 2.1). Kalenin en erken durumunda Evliya Çelebi bahsetmektedir. Halk arasında Selçuklulardan Kılıç Arslan Şah'ın yaptırdığının söylendiğini bildiren Çelebi, kalenin “zorba ve asilerin kötülüğünden korunmak için” inşa ettirilen dört köşe, küçük, tek kapılı güzel bir kale olduğundan, içerisinde kale ağası, neferleri, yeteri kadar cephanesi, birkaç evi ve ambarının bulunduğu bahseder. Ancak kaleye ilişkin 1571 ve 1577 tarihli yazılı en erken iki belgenin varlığından bu tarihlerde “Sultan Süleyman Han Hayratı” olarak söz edilen kalenin mamur olduğu ve içerisinde dört mahallenin bulunduğu anlaşılmaktadır [1].

Kale dışında bu döneme ait diğer yapı ise Ulu Cami'dir (Resim 2.2). III. Alaaddin Keykubad döneminde inşa edilmiştir. Zaman içinde geçirdiği depremler nedeniyle yapı elemanları ve üst örtüsü değiştirilmiş; Osmanlı yapısı niteliğine bürünmüştür [1]

Resim 2.1. Çorum kalesi [18]

Resim 2.2. Ulu cami 1920-2014 yılları [18]

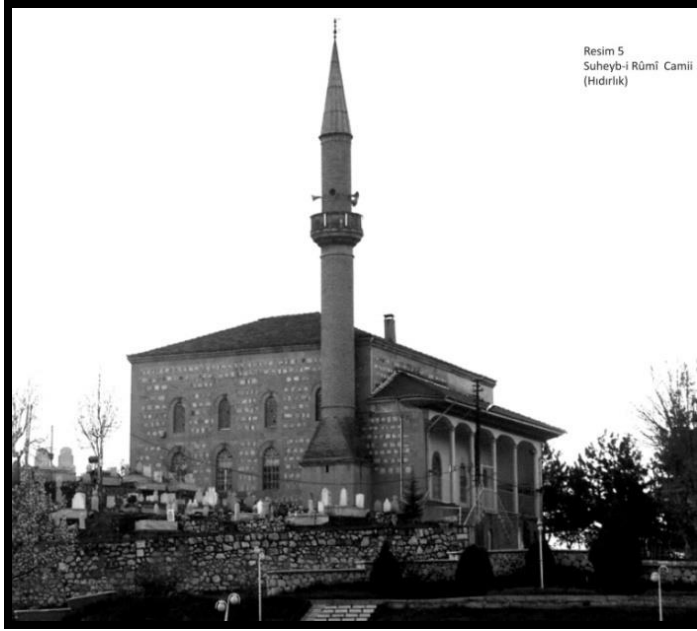
Osmanlı döneminde Çorum; Vilayet-i rum adı verilen bölge içindeki kentlerden birisi olduğundan, verilen önem büyük olmuştur. Yoğun anıtsal yapılaşma, kent merkezinde dikkati çekmektedir. Bu yapılar arasında önemli anıtsal yapılar ve sivil mimarlık eserleri bulunmaktadır. Bu döneme ait camilerden biri olan Gülabibey Camii; kubbeli iki camiden biridir. Bu camii literatürde “Han Camii” olarak ta geçen, en eski tarihli yapıdır. Diğer kubbeli cami ise Kubbeli Cami’dir [1]. Kubbeli Cami’nin, 1687-1784 yılları arasında

Kubbeli Mescid olarak anılan kısmı, yıkılmış; 1921-1922 yılları arasında günümüzdeki cami inşa edilmiştir. Önemli camilerden bir diğeri olan Kale Cami, Osmanlı dönemine ait olup H.1217 (1804) tarihinde onarım kitabesi bulunmaktadır. Kale içerisinde bulunan cami, günümüzde halen kullanılmaktadır. Camilerden bir diğeri olan Kunduzhan Cami de plan şeması, ve malzeme kullanımı yönlerinden Osmanlı Dönemine tarihlenmiş olsa da kesin yapım tarihi belli değildir. H.1284 (1866) tarihli onarım kitabesi mevcuttur. Bu camilerin dışında kentte günümüze ulaşan camiler arasında Kellegöz Cami (1660), Kulaksiz Cami, (H.1230 (1814-1815)), Velipaşa Cami, (17 yy. ilk çeyreği) ve Hıdırlık camii (H.1307 -1889) (Resim 2.3.) sayılabilir [5].

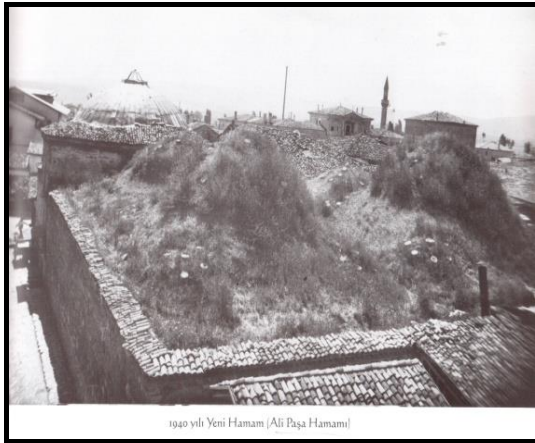
Çorum'da bulunan önemli yapı grupları arasında külliye yer almaktadır. Hıdırlık tepesinde bulunan Suheyb-i Rumi Külliyesi önemli örneklerdendir. Külliye yapılarından cami, türbe ve şadırvan günümüzde mevcutken, zaviye günümüze ulaşamamıştır.

Osmanlı dönemi mimari yapılarından diğeri ise şadırvanlardır. Şeyhler Cami, Suheyb-i Rumi Camii, Muzaffer Paşa Camii, Hamid Cami ve Gülabibey Cami şadırvan bulunan camilerdir [1].

Çorumda Osmanlı Dönemi yapılarından bir diğeri ise hamamlardır. 4 adet Osmanlı hamamından Çavuş Hamamı günümüze ulaşmıştır. Ali Paşa Hamamı (Resim 2.4.), Güpür Hamamı, Tacettin Paşa Hamamı ise günümüzde bulunan diğer hamamlardır [1]. Yeni Hamam, Osmanlı Dönemi eseri olup Erzurum Beylerbeyi Ali Paşa tarafından 1573 (H.981) yılında yapılmıştır. Paşa Hamamı, Tacettin İbrahim Paşa Bin Hacı Bey tarafından 1484 (H.900) yılında yapılmıştır. Güpür Hamamı, 1436 yılında yapılmıştır. Çavuş Hamamı da, 1595 yılında Mustafa Ali Efendi tarafından yaptırılmıştır [5].

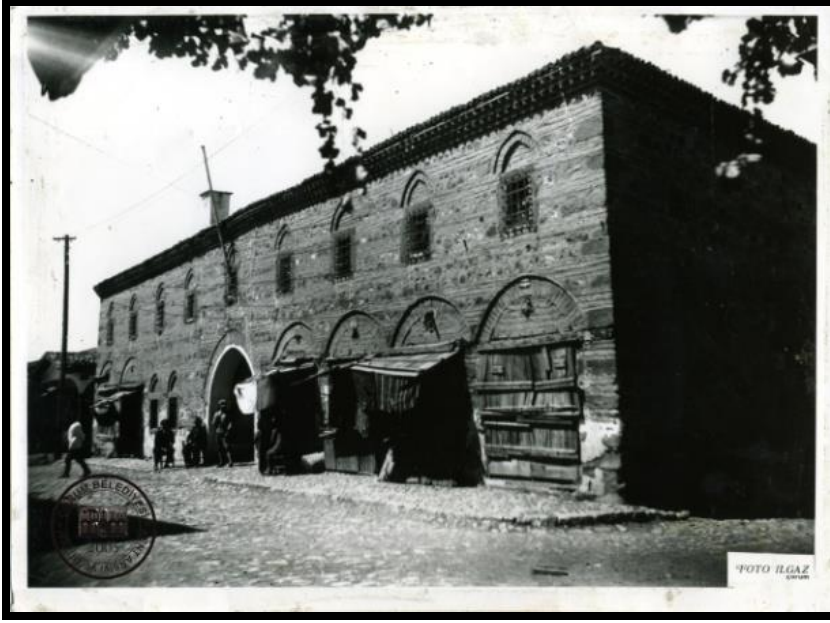

Resim 2.3. Hıdırlık cami [18]

Resim 2.4. Ali paşa hamamı 1940-2014 yılları [18]

Çorum'da bulunan diğer Osmanlı Dönemi yapıları arasında hanlar göze çarpmaktadır. Terlemez Hanı, Taş Han, Velipaşa Hanı yakın zaman kadar varlığı bilinen hanlardır. Bu hanların "ticaret hanı" niteliğinden çok "yolcu hanı" oldukları bilinmektedir. Arşiv kayıtlarından 19.yy ortalarında bu civarda Penbe Han, Dedeoğlu Hanı, Dede Mehmet Efendi Hanı, Taşhan, Bahçevanoğlu Hanı, Hacı Ali Hanı, Han-I Cedid, Kaim-makan Hanı, Velipaşa Hanı'nın bulunduğu anlaşılmaktadır. Fakat günümüze Taşhan ve Velipaşa Hanı ulaşabilmiştir. Velipaşa Hanı Çorum için çok önemli bir mimari eserdir [1]. (Resim 2.5., Resim 2.6.).

Resim 2.5. Taşhan [18]

Resim 2.6. Velipaşa hanı 1970- 2014 yılları [18]

Çorum'un sancak statüsüne yükseltilmesi, Hıdırlık, Gülabi Bey camilerinin ihyası yanında, Beşiktaş Muhafızı Yedi Sekiz Hasan Paşa'nın memleketi Çorum'a kazandırdığı Saat Kulesi sayesinde. Sekizgen formlu olan Saat Kulesi günümüzde kentin simgesi halindedir [1]. Saat Kulesi, Osmanlı Döneminde II.Abdülhamit zamanında Yedi Sekiz Hasan Paşa tarafından 1894 (H.1312) yılında yaptırılmıştır [5] (Resim 2.7.).

Resim 2.7. Çorum Saat Kulesi 1897, 1920,2014 yılları [18]

Osmanlı döneminden günümüze ulaşan mimari yapılar arasında az sayıda çeşme de mevcuttur. Bu çeşmeler; Paşa Çeşmesi, Abaza Çeşmesi, Çorbacı Çeşmesi, Maraz Hatça Çeşmesi, Dede Çeşmesi, Müftü Pınarı Çeşmesi, Eski Saray Çeşmesi ve Çakır Çeşme olarak sıralanabilir [1].

Geç Osmanlı Dönemi mimari eserlerinden önemli bir tanesi de günümüzde Çorum Müzesi olarak kullanılan Emrez-I Umumiye Hastahanesidir. 1988 yılında yandıktan sonra 2003 yılında restore edilerek müze olarak kullanılmaya başlanmıştır. Halk arasında Taş Mektep olarak ta bilinmektedir [1] (Resim 2.8., Resim 2.9.).

Resim 2.8. Çorum ziraat mektebi- Çorum müzesi 1940 yılı [18]

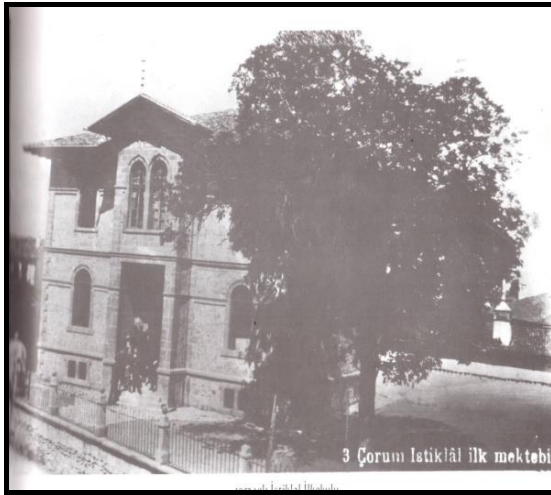
Resim 2.9. Çorum müzesi 2014 yılı [18]

Yapı; İstiklal Mektebi Mutasarrıf Nurettin Bey tarafından inşaa edilmiştir. Ulu Cami'nin kuzeyinde bulunmaktadır (Resim 2.10.).

Günümüzde halen daha kullanımda olan ticari yapılardan da tescilli olup, geç dönem Osmanlı İmparatorluğu zamanına tarihlenenler mevcuttur. Çorum'un en eski iki ticarethanesinden biri olan Taş Mağaza adlı yapı 1900 yılında yapılmış, 1908 yılında yapıya ilaveler yapılmıştır. 1913 yılında yandıktan sonra 1914 yılında iki katlı olarak yeniden inşa edilmiştir. Diğer bir ticaret yapısı ise Velipaşa Hanı'nın güney duvarına bitişik üçgen alınlıklı yapıdır (Resim 2.11.).

Camiler dışında kentte bulunan dini yapı olarak Ermeni Kilisesi(Eski Kilise) sayılabilir. Osmanlının geç dönemine ait olan yapı, tarihi kent merkezinde bulunmakta olup, tescillidir. Fakat eski kayıtlarda adı geçmemektedir.

Bugün ayakta olmayan fakat Çorum'un tarihinde önemli yere sahip olan iki yapı, Eski Hükümet Konağı (Resim 2.12.) ile Askeri Kışla olarak sayılabilir. Hükümet konağı 1890'lı yıllarda kullanılmaya başlamıştır. Askeri Kışla ise günümüze kadar ulaşamamıştır [1].

Resim 2.10. İstiklal okulu 1952-2014 yılları [18]

Resim 2.11. Taş mağaza [18]

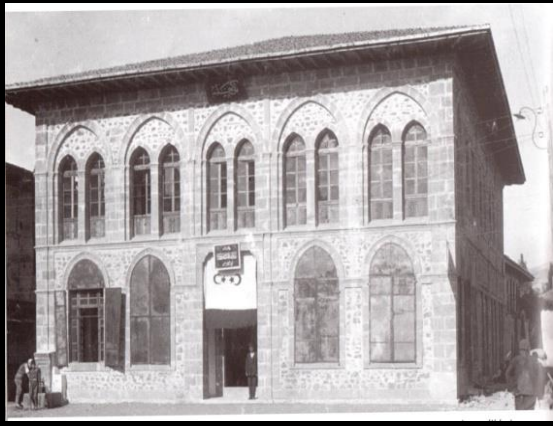

Resim 2.12. Hükümet konağı [18]

Çorum kenti, kurtuluş savaşından sonra Cumhuriyetin kurulması ile birlikte daha çok eğitim ve kültür alanında imar faaliyetlerine sahne olmuştur. Bu dönemde mevcut okullar kapatılmış, İstiklal, İnkılap (1931), Albayrak, Cumhuriyet (1935), Gazipaşa (1926) ve Tanyeri İlkokulları açılmıştır [1]. Bu dönemde açılan bir diğer yapı grubu ise kütüphanelerdir. Kentte ilk kütüphane 1846 yılında Leblebicioğlu Hacı Ahmet Feyzi tarafından kurulmuş (Resim 2.13.); akabinde kentte birkaç tane daha kütüphane yapılmış ve kullanılmıştır. Bu yapılar arasında 1925 yılından itibaren, Milli Kütüphane olarak kullanılmaya başlanan, günümüzde Çorum Belediyesi olarak hizmet veren yapı önem arz etmektedir. [1](Resim 2.14.).

Resim 2.13. Milli kütüphane [18]

Resim 2.14. 1925 Milli kütüphane - 2015 Çorum belediyesi [18]

Çorum İli'ne ait diğer önemli eserler arasında, Çorum Sıhhat Mektebi (günümüze ulaşamamış) (Resim 2.15.), Eski Taner manifatura binası (Derya Kuyumculuk Binası) (Resim 2.16.) ve Eskiciler Dikiciler Arastası sayılabilir. (Resim2.17.).

Resim 2.15. Çorum sıhhat mektebi [18]

Resim 2.16. Taner Manifatura

Resim 2.17. Eskiçiler dikiciler arastası

2.4. Günümüzdeki İmar Uygulamaları ve Taşınmaz Kültür Varlıklarının Durumu

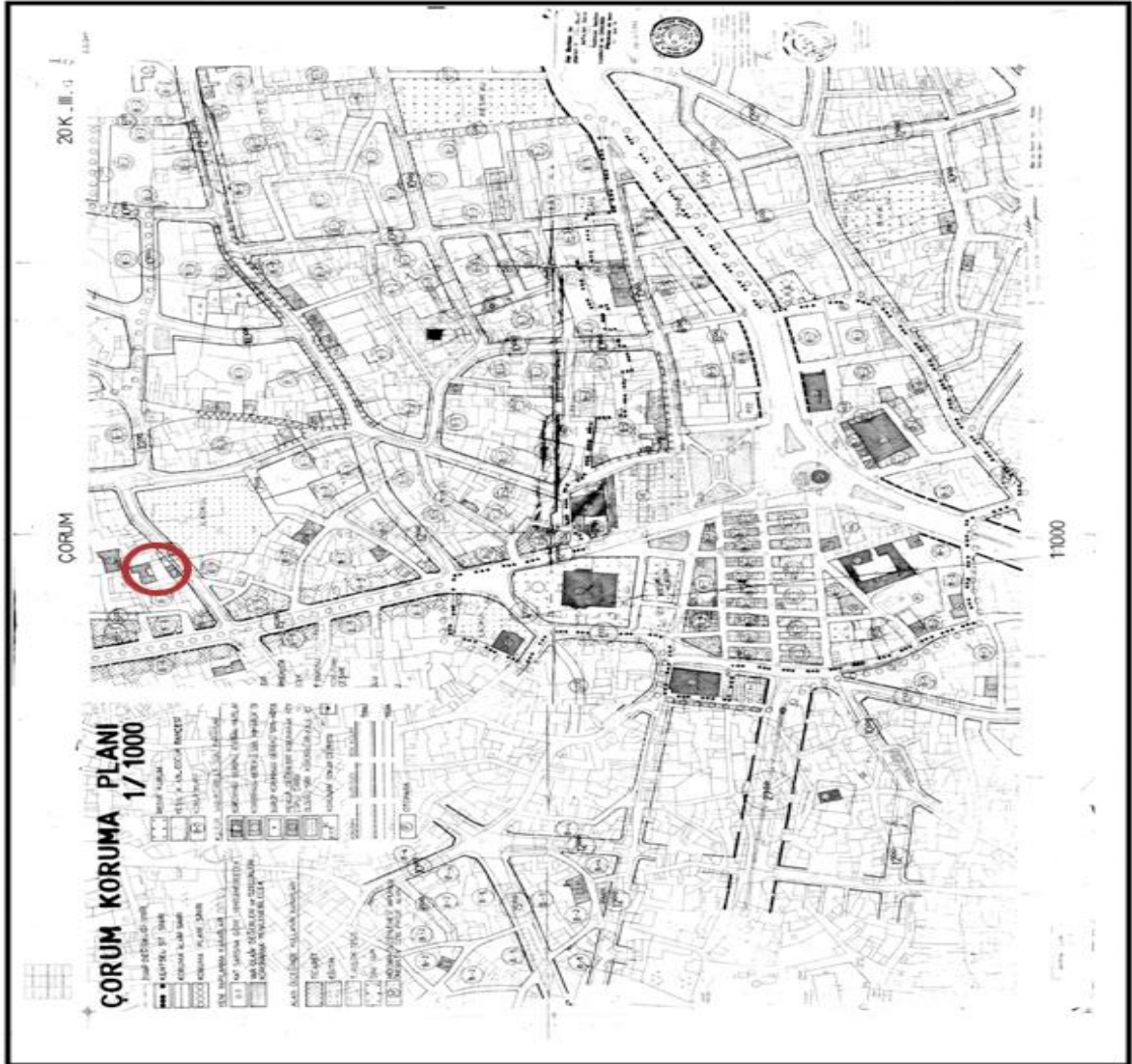
Çorum'da 19.yy sonunda inşa edilen konutlar, Saat Kulesi, hamam, cami, çeşme ve idari yapılardan günümüze kadar ayakta kalanlar Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 21.01.1983 tarihinde tescil edilerek koruma altına alınmış ve kentsel sit sınırı belirlenmiştir (Harita 2.2., Harita 2.3.). Çorum Koruma Amaçlı İmar Planı 1991 tarihinde hazırlanıp Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanmıştır (Harita 2.1.) [23].

Satıcı Konağı da Çorum İli Koruma Amaçlı İmar Planı içerisinde bulunmaktadır (Bkz. Harita 2.1.) Satıcı Konağı gibi çoğu tescilli konutlar, terk edilmiş durumdadır. Kullanılanların çoğu depo olarak, az sayıdaki konut ise düşük gelirli aileler tarafından konut olarak kullanılmaktadır. Bugüne kadar az sayıda konutun restorasyonu yapılmıştır. Bunlardan Salimbey Konağı, Derya Kuyumculuk binası ve Katipler Konağı sahipleri tarafından, Velipaşa Konağı, Çorum Belediyesi tarafından restore edilmiştir.

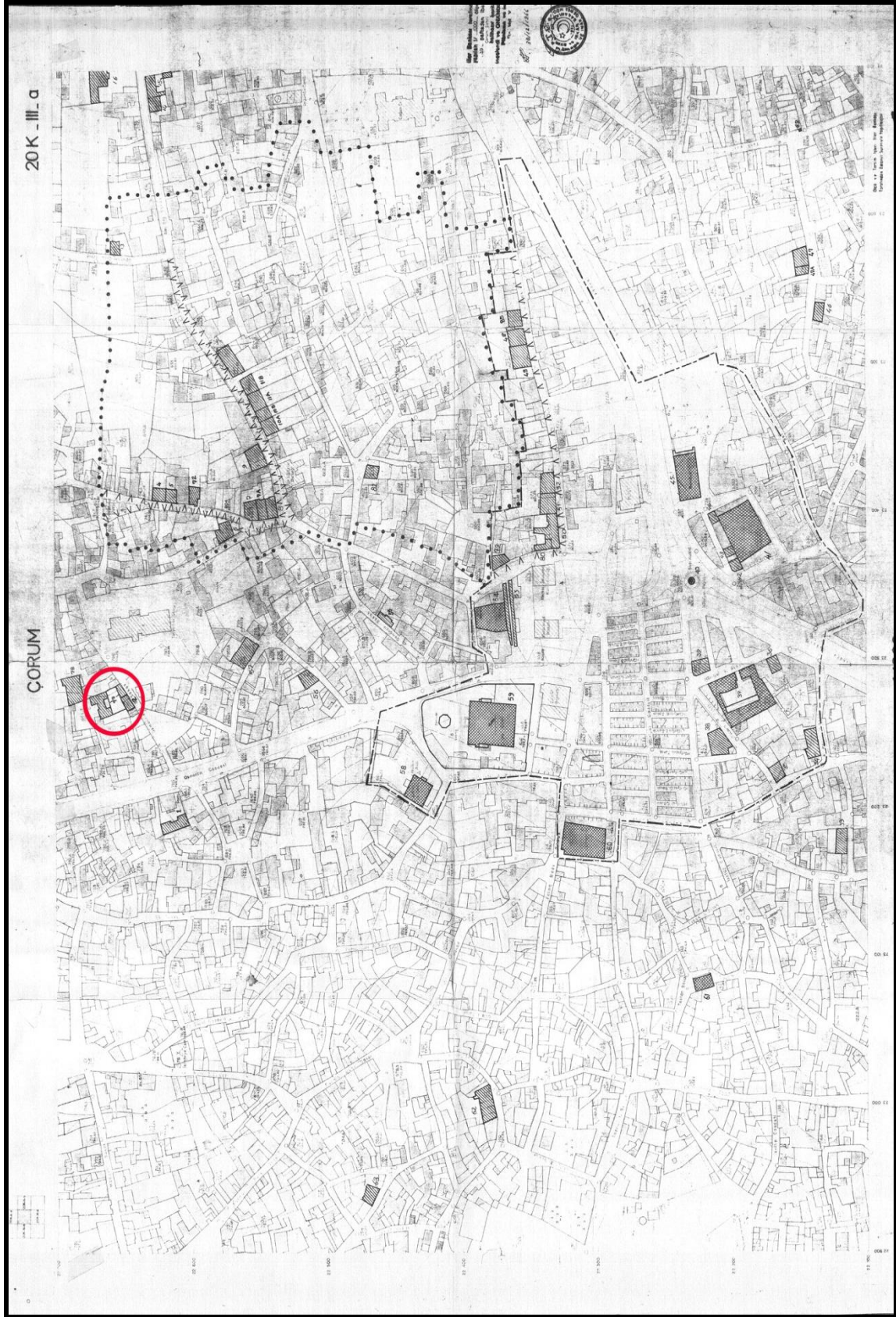
Günümüze kadar tarihi eserlerin korunması ve sağlıklılaştırılıp sürdürülebilirliğinin sağlanmasına ilişkin ciddi bir çalışma yapılmamıştır. Ancak Çorum Belediyesi günümüzde Velipaşa Hanı, Kale ve Kale içi, Karakol Binası (Resim 2.18.) gibi tarihi eserler başta olmak üzere tüm tarihi yapılar için koruma ve restorasyon çalışmalarını başlatmıştır (Bkz. Resim 2.1., Resim 2.6.).

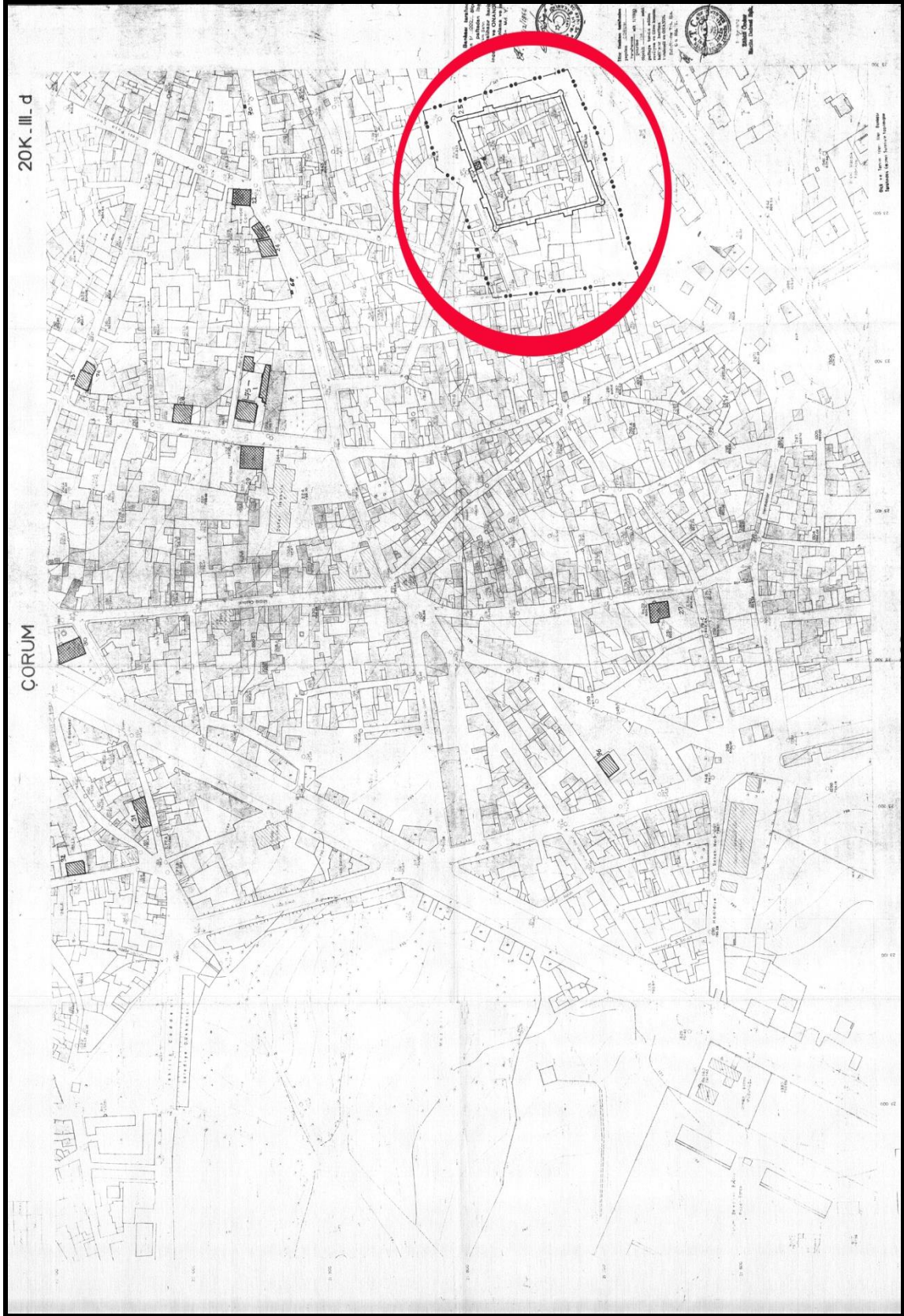
Resim 2.18. Çorum İli Eski Karakol Binası

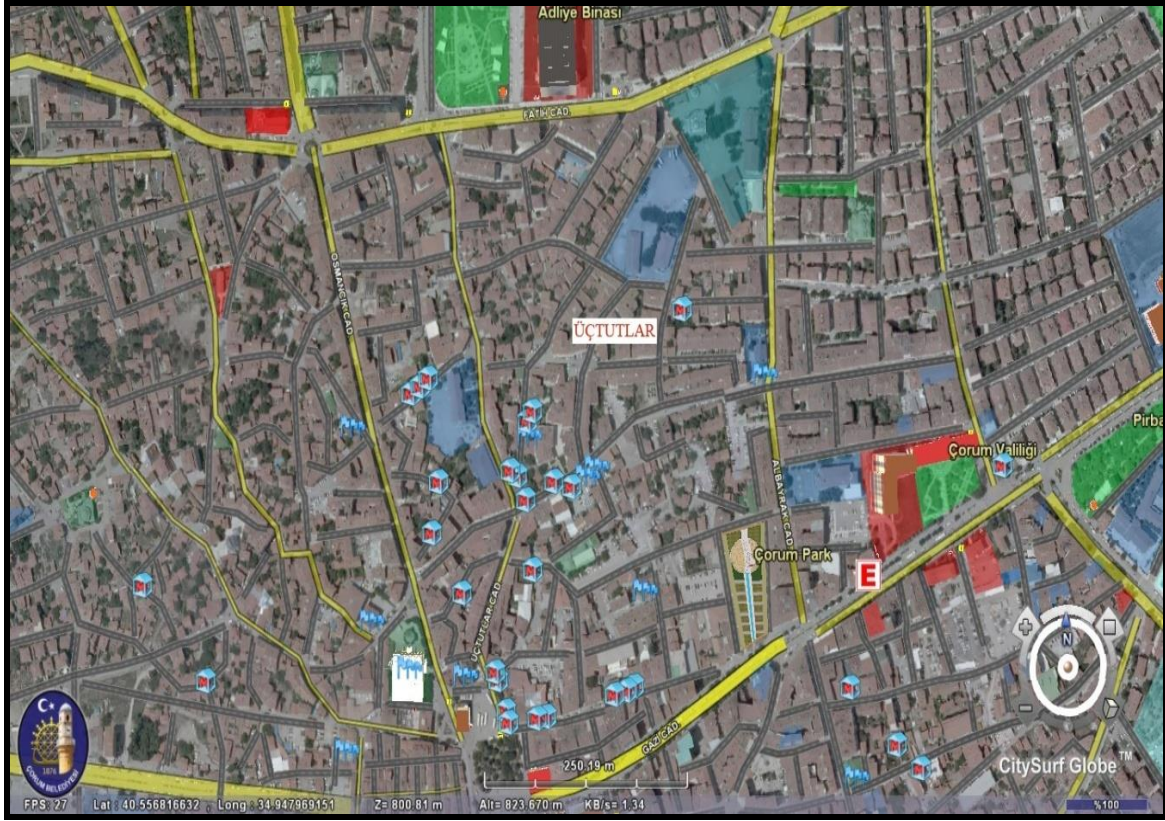
Harita 2.1. Çorum Koruma Amaçlı İmar Planı, Satıcı Konağı [18]

Harita 2.2. Çorum sit planı, satıcı konağı [18]

Harita 2.3. Çorum sit planı, kale [18]

Şekil 3.2. Üçtutlar mahallesi tarihi yapıları [18]

3.1.1. Üçtutlar mahallesi'nin tarihsel gelişimi

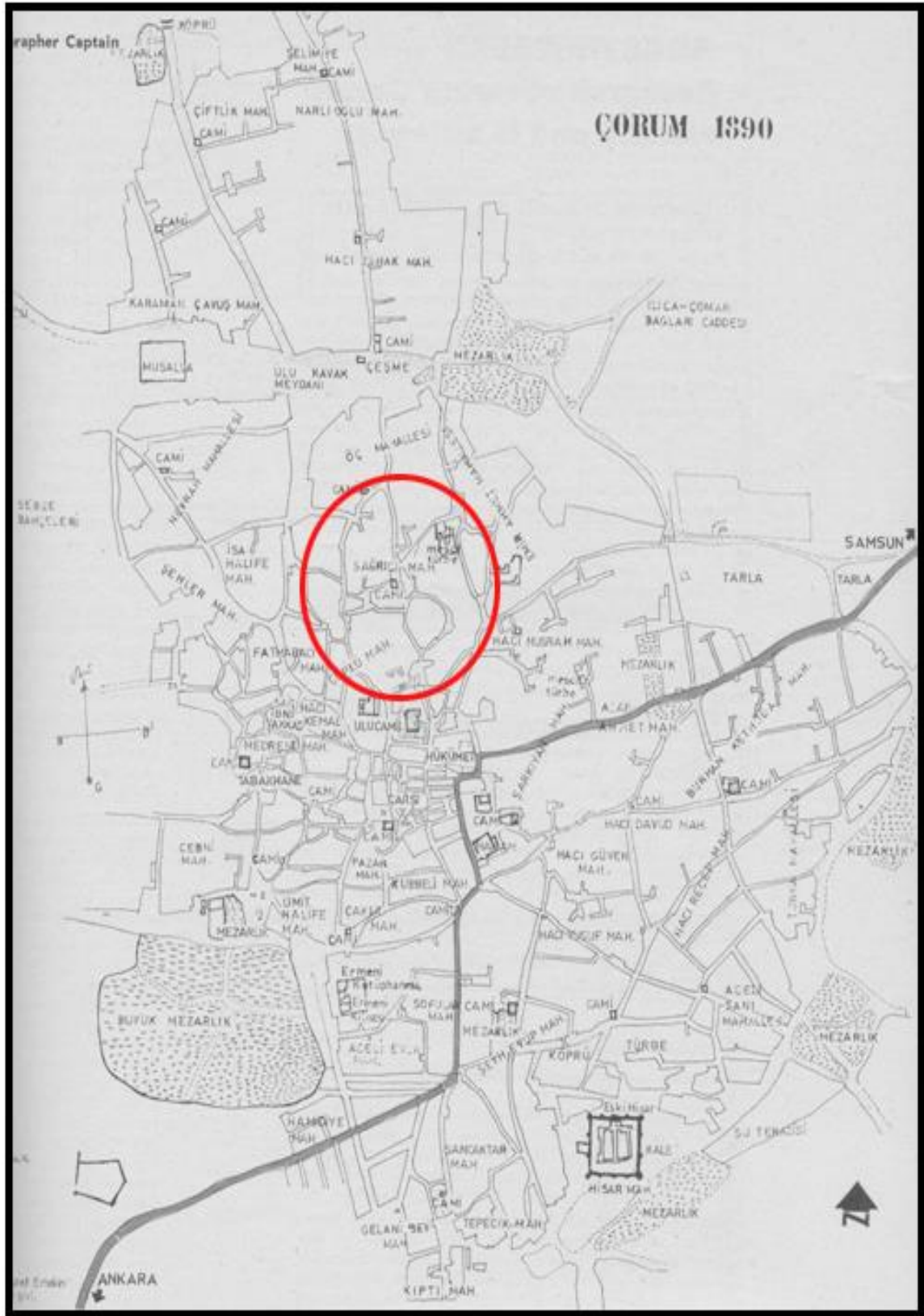
Üçtutlar Mahallesi hakkında yapılan araştırmalarda Üçtutlar Mahallesi'nin adının kaynaklarda geçmemesi isminin sonradan değiştirildiğini göstermektedir. Çorum belediyesi Kent Arşivi çalışanı İrfan Yiğit tarafından yapılan araştırmada Üçtutlar mahallesi'nin; Uç, Emir Ahmet ve Camii Kebir mahallelerinin birleştirilmesi ile oluştuğu, adının kaynağı hakkında çok fazla bilginin olmadığı, fakat adının kaynağının mahalle büyükleri tarafından "Üç Dut" olarak gösterildiği belirtilmiştir [18].

İrfan Yiğit tarafından Çorum mahalle dağılımlarıyla ilgili araştırmaya göre Osmanlı Döneminden beri Çorum'da yer alan mahalleler şu şekilde belirtilmiştir (Çizelge 3.1.);

Çizelge 3.1. 1839-1909 yılları arası çorum mahalleri ve eski mahallelerin bugünkü mahallelerdeki yerleşim tablosu [18].

Defterdeki Eski Mahallelerin Günümüzdeki Mahallelere Göre Dağılımı		
Çöplü Mahallesi	Kunduzhan Mahallesi	Kale Mahallesi
Çöplü	Kundistân	Kale
Sağrı	Fatmabacı	Şeyh Eyüp
İsahalife	Nurullah	Acceli Sani
Çepni Mahallesi	Şeyhler	Hacıyusuf
Çepni	Medrese	Tepecik
Sofular	Hacı Kemal	Yeniyol Mahallesi
Acceli Ula	Çiriş	Şarkıyan
Çakır	Ulukavak Mahallesi	Hacı Gevan
Umithalife	Ağpınar	Hacı Recep
Pazar	Çiftlik	Hacı Davut
Kubbeli	Narhoğlu	Yavruturna Mahallesi
Gülabibey Mahallesi	Hacı Ishak	Yavruturna
Gülabibey	Karamançavuş	Burhankethüda
Sancaktar	Karakeçili Mahallesi	
Üçtutlar Mahallesi	Karakeçili	
Uç	Azabahmet	
Emirahmet	Hacı Nasrullah	
Cami-i Kebir	Hacı Nurullah	

Çalışma konusu olan Satıcı Konağı'nın yer aldığı Üçtutlar Mahallesi, ilin ticaret merkezinde eski yerleşim dokusu içinde yer almaktadır. Osmanlı İmparatorluğundan günümüze kadar ulaşmış belgeler arasında 1588 tarihinden daha eski bir belgeye ulaşılamaması, Üçtutlar mahallesinin bu tarihten sonra kurulduğunu düşündürmektedir. Bu mahallenin adına 1004H (1596) tarihli sicilde rastlanılmamaktadır [15]. Bununla birlikte 1890 tarihli haritada söz konusu bölge Sağrı mahallesi olarak belirtilmiştir (Harita 3.1.). Yapılan araştırmada Üçtutlar Mahallesi'nde ki yapılaşmanın 1990 yılından sonra hızlandığı görülmüştür (Şekil 3.3., Şekil 3.4., Şekil 3.5., Şekil 3.6.).

Harita 3.1. 1890 yılına ait harita ve Sağırcı Mahallesi (Üçtutlar Mahallesi) [18]

Şekil 3.3. 1990 yılı üçtutlar mahallesi, satıcı konağı ve çevresi

Şekil 3.4. 2002 yılı üçtutlar mahallesi, satıcı konağı ve çevresi [18]

Şekil 3.5. 2012 yılı üçtutlar mahallesi, satıcı konağı ve çevresi [18]

Şekil 3.6. 2015 yılı üçtutlar mahallesi, satıcı konağı ve çevresi [18]

Günümüzde Üçtutlar Mahallesi; tarihi konutların en yoğun olarak bulunduğu bölgelerden biri olup, tarihi yapıların yerine yapılan betonarme yapıları ile hızlı bir dönüşüm alanı haline gelmiştir. Satıcı Konağı'nda bu mahalle içerisindeki Osmancık 4.Sokak'ta bulunmaktadır. Satıcı Konağı'nın güneyinde bulunan Gevher Konağı ve kuzeyinde bulunan Hakkı Bilal Konağı'nın yapım tarihleri kesin olarak bilinmese de yapılan araştırmalar ve mimari özellikleri nedeniyle 20.yy yapıları (ikinci dönem yapıları) olduğu düşünülmektedir [6] (Resim 3.1., Resim 3.2.). Yakın çevresinde bulunan Tekkeli Hoca Evi ise 19.yy ilk yarısı (birinci dönem) yapılarından olup H.1250 (1834) tarihinde yapılmıştır [6] (Çizelge 5.1.,Resim 5.1.) Mahallede çoğunlukla konut yapıları bulunmakta olup, konağın karşısında okul, sokağın iki ucunda ise alt katı ticari üst katı konut olan yapılar bulunmaktadır (Resim 3.3.).

3.2. Satıcı Konağı Hakkında Genel ve Tarihi Araştırma

3.2.1. Satıcı Konağı hakkında tarihi araştırma

Çorum'da korunması gereken konut yapıları 18.yy sonu, 19.yy ortaları ve 19.yy sonu, 20.yy ortaları olmak üzere yapılmıştır. 18.yy sonu ve 19.yy ortalarına ait tescilli yapılar 1 (Tekkeli Hoca Evi) ve 77 envanter nolu yapılardır [6]. 77 envanter nolu yapı Satıcı Konağı'dır. Satıcı konağı Çorum İli Üçtutlar Mahallesi Osmancık 4. Sokakta 76 pafta 120 ada 54 parselde bulunmaktadır. Kültür Bakanlığı tarafından 26.12.1986 tarihli 2930 sayılı karar ile tescil edilmiştir [5]. Üzerine oturduğu parsel 359,42 m² dir. 138 m² zemin kat alanı, 137 m² birinci kat alanı vardır. Konak toplamda 275 m² alana sahiptir. Konağın kesin yapım tarihi bilinmemektedir. Çorum Tapu Müdürlüğünden konakla ilgili belgelere ulaşılmıştır. En eski tarihli belge 1932 yılına aittir (EK-4 Şekil 3.14-Şekil 3.24).

3.2.2. Satıcı Konağı ve yakın çevresinin analizleri

Satıcı Konağı'nın bulunduğu Üçtutlar Mahallesi 1004 H. (1596) nolu kaynaklarda rastlanamamakla birlikte 1890 tarihli imar planında yer aldığı görülmektedir (Bkz.Harita 3.1.; Bölüm 3.1.1.). Bulunan bilgi ve dökümanlara göre Üçtutlar Mahallesi tarihi eser bakımından Çorum için önemli mahallelerden biridir [1] (Bkz. Şekil 3.2) Konağın yakın çevresinde nasıl bir yerleşim olduğu ve çevrede bulunan yapıların karakteristiklerini tespit edebilmek amacıyla çevre analiz çalışması yapılmıştır (Şekil 3.7.- Şekil 3.13). Satıcı

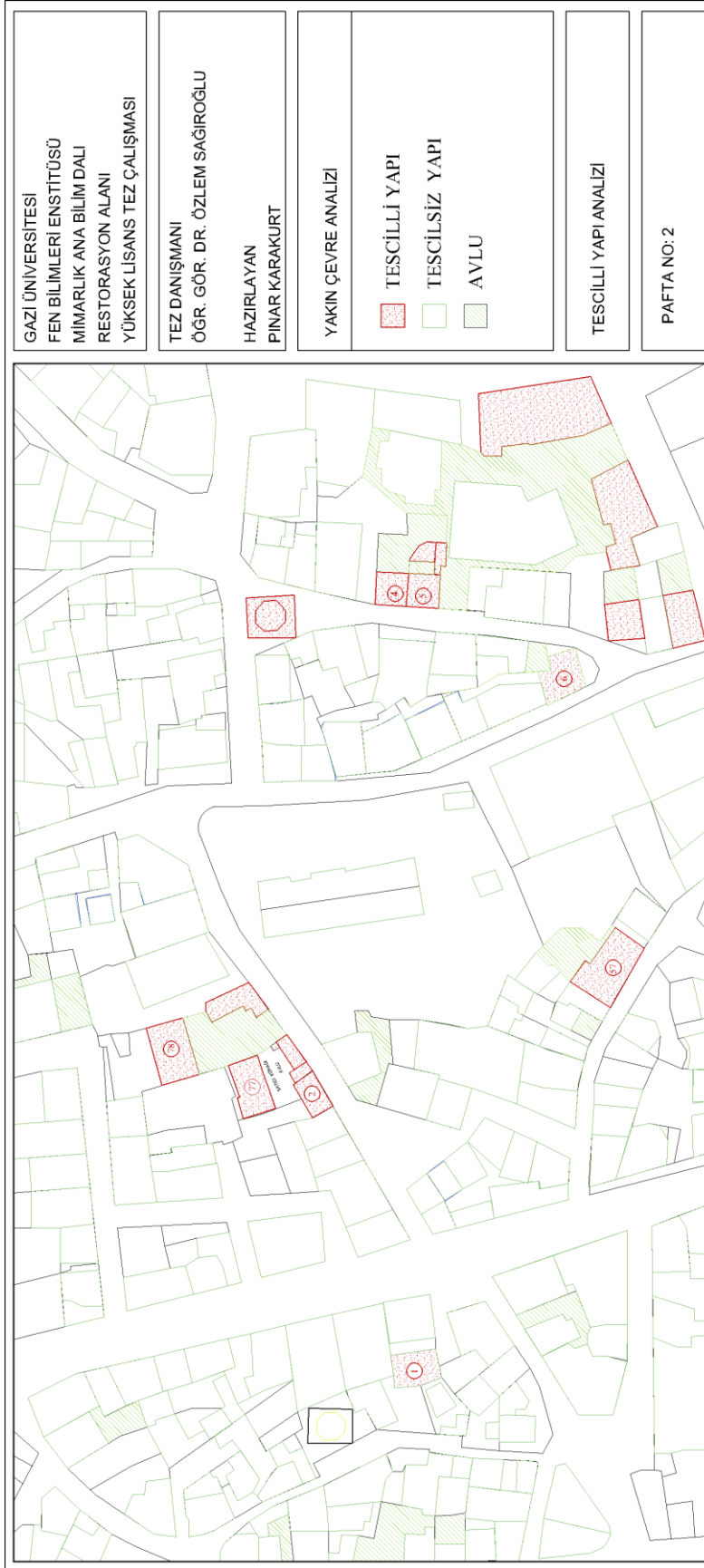
Konağı'na yakın parsellerde yakın dönemlere ait birkaç adet geleneksel konut; kuzeyinde 78 envanter nolu Hakkı Bilal Konağı, güneyinde 2 envanter nolu Gevher Konağı, batısında 1 envanter nolu Tekkeli Hoca Evi, güneydoğusunda Emir Ahmet Cami bulunmaktadır (Şekil 3.7.). Konağın kuzeyindeki (sağ yan parseli) Hakkı Bilal Konağı ve güneyindeki (sol yan parseli) Gevher Konağı ahşap çatıklı kerpiç dolgu sistemiyle yapılmış 2 katlı tarihi konaklardır (Resim 3.1., Resim 3.2., Şekil 3.10.). Tam karşısında ise 2 katlı betonarme Tanyeri İlkokul'u (Resim 3.4.) ve 2 katlı betonarme konut (Resim 3.5.) bulunmaktadır (Şekil 3.12.).

Buna göre yapının içinde bulunduğu çevrede çoğunlukla konut işlevli yapılar ve konut ile ticaretin birlikte yer aldığı yapılar vardır (Resim 3.6., Resim 3.7., Şekil 3.9.). Konağın içinde yer aldığı geleneksel doku hızla bozulmuş, geleneksel yapıların yerini betonarme yapılar almıştır (Şekil 3.11.). İncelenen alanda geleneksel yapılar yoğun olmasına rağmen büyük bir hızla azalmaktadır (Şekil 3.13.). Günümüze kadar varlığını korumayı başaranların da çok fazla dayanacak gücü olmadığı görülmekte olup tümü terk edilmiştir. Yapının yakın çevresindeki arazi kullanımına baktığımızda bitişik nizam yapı düzeni içinde, konutların genellikle sokağa doğrudan cephe verdikleri ve ana girişlerin sokak cephesinden olduğu görülmektedir (Şekil 3.10.). Bitişik nizam yapılaşmadan dolayı yapıların pek çoğunun arkasında bahçe bulunmamaktadır (Şekil 3.7.). Osmancık 4. Sokakta bulunan 3 adet tarihi yapıdan Satıcı Konağı ve Hakkı Bilal Konağı avlulu olup yoldan direk girişleri yoktur. Bu yapılara Osmancık 4.sokaktan avlu kapısıyla önce avlu, sonrasında konak şeklinde ulaşılmaktadır (Resim 3.3.). Gevher Konağı ise yola cepheli olup girişi Osmancık 4. Sokaktan sağlanmaktadır (Resim 3.2.). Sokaktaki diğer yapıların da girişleri aynı sokaktan sağlanmaktadır. Alandaki kat yüksekliklerine bakıldığında zemin, zemin+1, zemin+2, zemin+3 katlı yapıların çoğunlukta olduğu görülmektedir (Şekil 3.12.). Bunun yanında Osmancık Caddesinde yüksek katlı yapılar da bulunmaktadır. Çorum'da geleneksel konutların pek çoğu özgün karakteristiklerini korumaktadır.

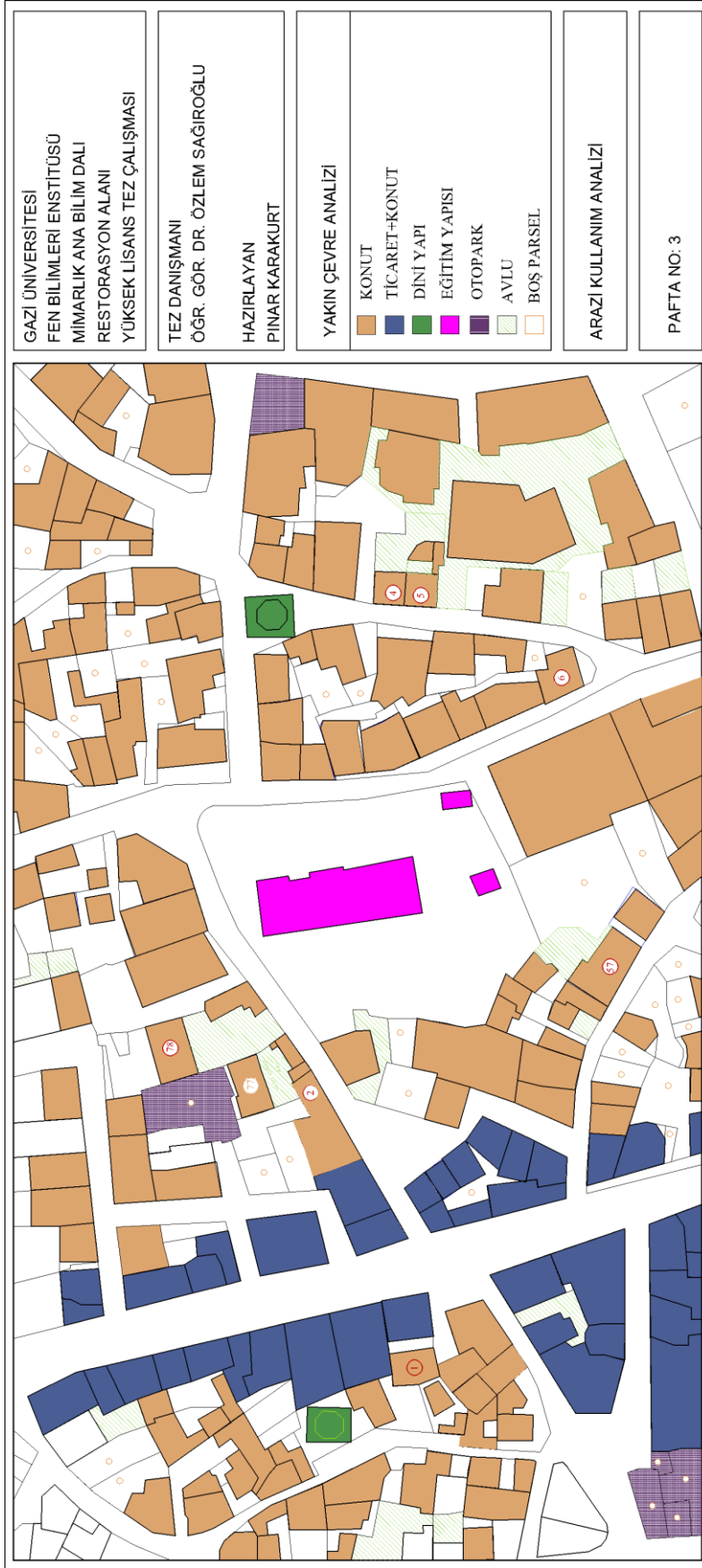
Bu analiz çalışmalarına göre; incelenen bölgede yer alan, diğer bölgelere göre daha yoğun bulunan geleneksel yapılar, hızlı bir şekilde tarihsel ve mimari özelliklerini yitirmektedir. Geleneksel konutların yerini betonarme yapıların alması Çorum il merkezinin dokusunu bozmakta, tarihini yok etmektedir. Tüm tarihi konutlar gibi bu bölgedeki konutlar da yıkmaya terk edilmiştir.

Şekil 3.7. Yapının yakın çevresi, vaziyet planı

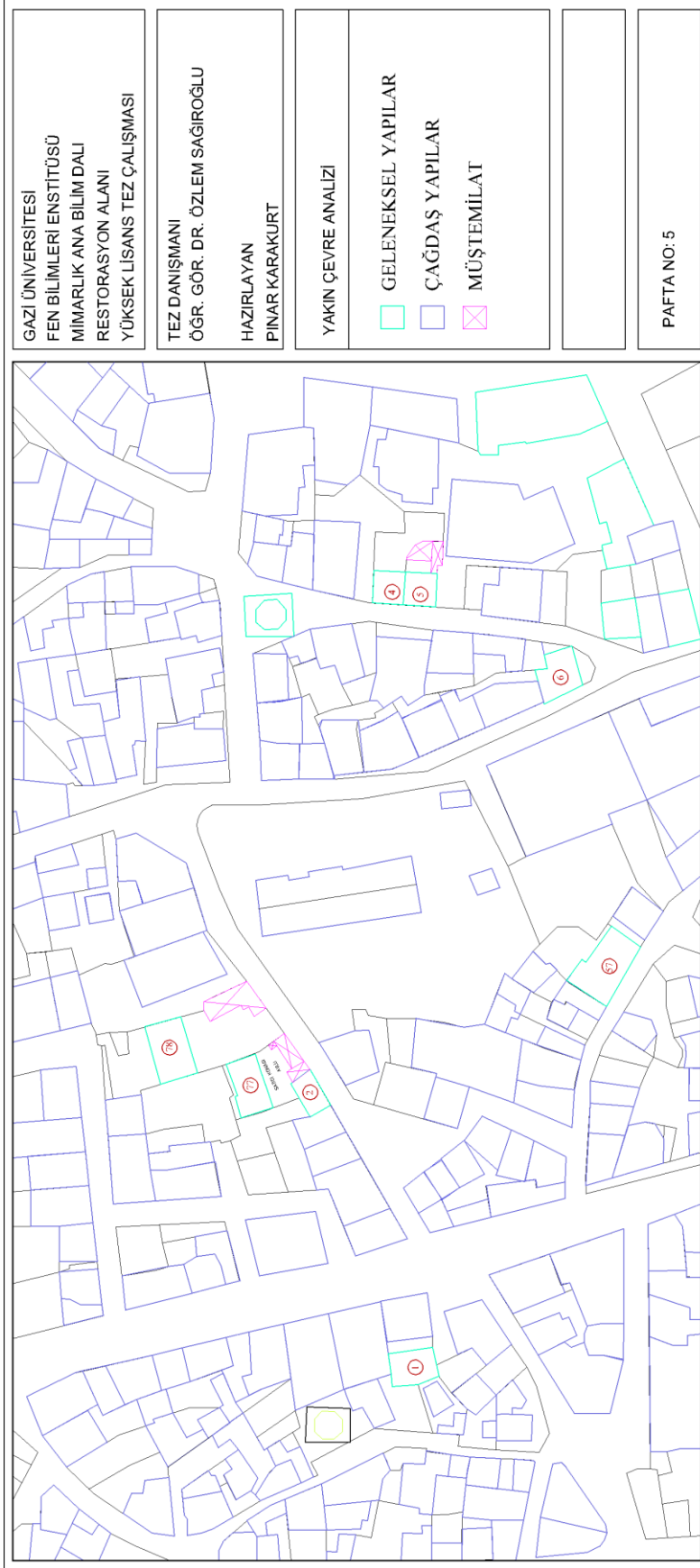
Şekil 3.8. Yapının yakın çevresi tescili yapı analizi

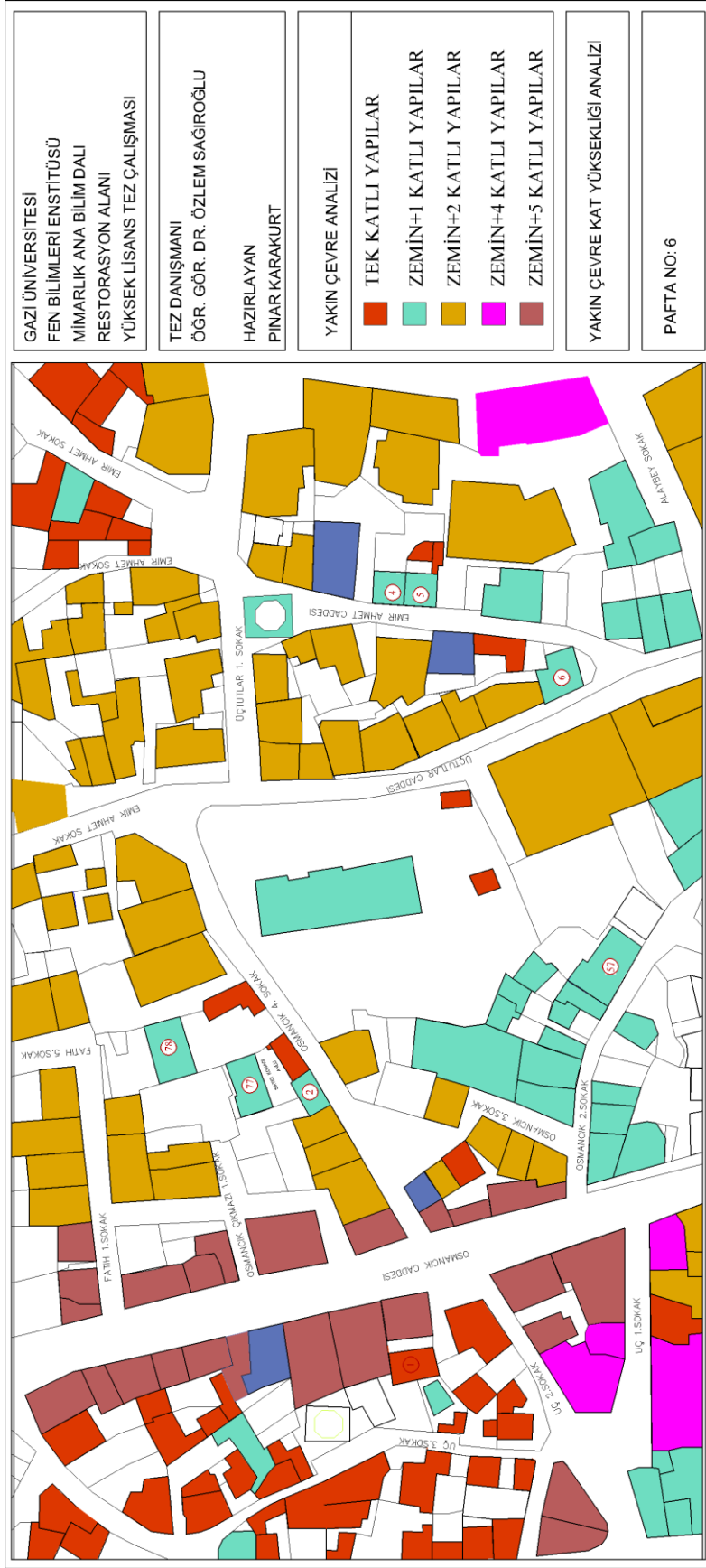
Şekil 3.9. Yapının yakın çevresi arazi kullanımı analizi

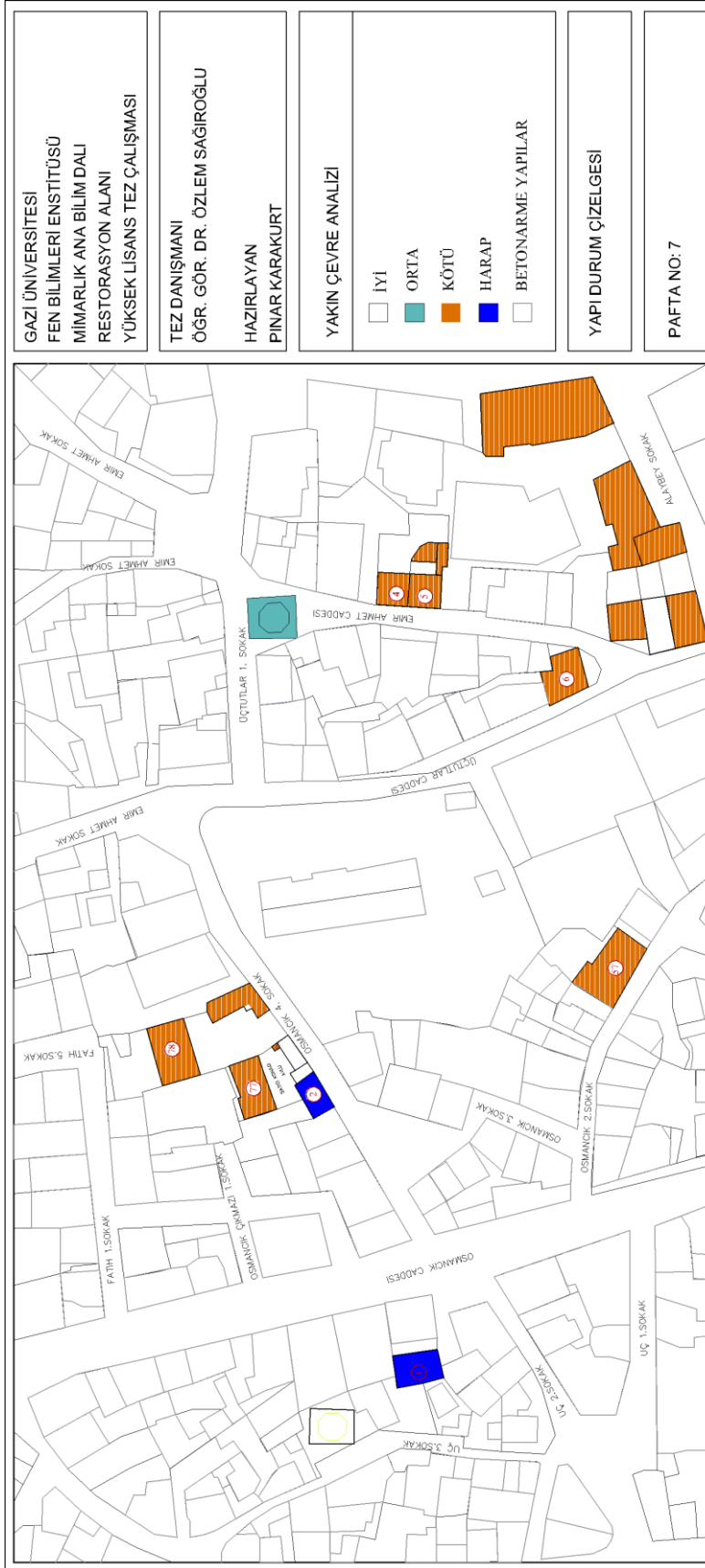
Şekil 3.10. Yapının yakın çevresi, yapım tekniği analizi

Şekil 3.11. Saticı konağı yakın çevresi geleneksel yapı analizi

Şekil 3.12. Satıcı konağı yakın çevresi kat yüksekliği analizi

Şekil 3.13. Satıcı konağı yakın çevresi yapısal durum analizi

Resim 3.1. Hakkı Bilal Konağı [18]

Resim 3.2. Gevher konağı ve girişi [18]

Resim 3.3. Satıcı konağı ve hakkı bilal konağı avlu girişi, osmancık 4.sokak

Resim 3.4. Tanyeri ilkokulu

Resim 3.5. Satıcı Konağı batısı

Resim 3.6. Satıcı konağı doğusu

Resim 3.7. Osmancık 4.sokak

4. SATICI KONAĞI'NIN MEVCUT DURUMUNUN TESPİTİ

4.1. Konağın Mevcut Durumunun Belgelenme Yöntemi

Konağın rölöve çizimlerine Eylül 2012 tarihinde üç kişilik ekiple başlanmıştır. Öncelikle klasik yöntemle yapılan ölçümlerle plan rölövesi alınmıştır. İç odaların ölçümüne şerit metre, jalon, su terazisi, çekül, kareli kağıt, renkli kalemler ve dijital fotoğraf makinası kullanılmıştır. Yatay düzlem belirlendikten sonra ölçülecek her nokta farklı iki noktaya bağlanarak üçgen metodu yöntemiyle odalar ölçülmüştür. Ölçüme zemin kattan başlanmış olup birinci kat da aynı yöntemle ölçülmüştür. Duvardaki kapı ve pencere boşlukları ardışık ölçü yöntemiyle ölçülmüştür. Bir sonraki aşamada kesit, cephe ve detay ölçümleri yapılmıştır. Yapının düşey kotları ve deformasyonları su terazisiyle belirlenen eşyükselti düzlemine referansla ölçülmüştür. Düşey ölçümlerde de şerit metre, jalon, ip, su terazisi, çekül, kareli kağıt, renkli kalemler ve dijital fotoğraf makinası kullanılmıştır. Oluşturulan düzlem sıfır kabul edilmiştir. Sıfır çizgisi üzerindeki (+), altındaki kotlar (-) değer kabul edilmiştir. Konağın cephe ölçümünde fotogrametri tekniğinden yararlanılmıştır. Konağın kesit ölçülerinin alınması için iç mekanlarda belirlenen sıfır düzlemi cepheye taşınmış, ölçüler birleştirilmiştir. Bozulmalar ve değişimler not edilmiştir. Detay çizimlerinde çok sayıda çekilmiş fotoğraflardan yararlanılmıştır.

4.1.1. Rölöve çizimleri

Arazi çalışmalarının ardından toplanan veriler değerlendirilerek, çizimler bilgisayar ortamında Autocad programı kullanılarak yapılmıştır. Rölöve çizimleri; vaziyet planı, zemin kat planı, birinci kat planı, beş adet kesit, dört adet görünüş, kapı, pencere, ocak, lambalık, dolap detayları ve avluda bulunan ahır, hela, tandır planları, kesit ve görünüş ve detaylarından oluşmaktadır (EK 1-Şekil 4.1.- Şekil 4.37).

4.2. Yapının Tanımsal Analizi

Yapının analizi, genel tanımlama, dış tanımlama ve iç tanımlama olarak ele alınmıştır. Genel tanımlamada yapının konumu, çevre ile bağlantısı, konut avlu ilişkisi, yapının

toplam m² si, yapım tekniği, kullanılan malzemeler ve mevcut durum ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Dış tanımlamada (Çizelge 4.1-4.10); Satıcı Konağı'nın cephe özellikleri ve cephe elemanları anlatılmış, yapıdaki mimari elemanlara ait cephe tipolojileri hazırlanmıştır. Bu tanımlama cephe tabloları ile desteklenmiş ve her cephe detaylı olarak tablolar halinde anlatılmıştır. Yapının sırası ile ön (güneybatı) cephesi, sol yan(batı) , arka (kuzeybatı cephesi) ve sağ yan (doğu) cephesi ele alınmıştır. Her cephenin genel özellikleri tanımlanmıştır. Ayrıntılar ise tablolarda zemin kattan başlanarak incelenmiştir.

Cephe tablolarında her cephe kat bazında tanımlanırken, cephelerdeki elemanların boyutları, malzemeleri ve durumları ayrıntılı bir şekilde belirtilmiştir.

Ayrıca dış cephede çeşitli nedenlerle meydana gelmiş ve binanın görünümünü etkileyen önemli mimari eleman kayıpları da cephe tablosu içinde ifade edilmiştir.

İç tanımlamada (Çizelge 4.11- Çizelge 4.49) ise yapının plan özellikleri, yapıda yer alan mekanlar ve bu yapıdaki mekan elemanları zemin kattan başlanarak incelenmiştir. Mekanlar tanımlanırken mekanlara ve duvarlara numaralar verilmiş ve bu mekanlar saat yönünde numaralandırılmıştır. Bu duvarlar üzerindeki mimari elemanların kaç adet olduğu ve boyutu verilmiştir. Duvarlar üzerinde bulunan kapı, pencere, dolap, niş, yüklük, ocak, gusülhane, lambalık, sergen gibi yapı elemanları da kodlandırılmış ve detaylı incelenmiştir. Plan elemanlarının genel özellikleri metin olarak tanımlanmıştır. Yapının tavan ve taban kaplamaları da ayrıntılı bir şekilde iç mekan tanımlama tablosunda belirtilmiştir.

Yapım tekniği ve malzeme analizi çerçevesinde yapının strüktürü ve yapıda kullanılan dış gözlem ile analiz edilmiştir.

4.2.1. Genel tanımlama:

Daha önceki bölümlerde de anlatıldığı gibi Satıcı Konağı Çorum İli Üçtutlar Mahallesi Osmancık 4. Sokakta 76 pafta 120 ada 54 parselde bulunmaktadır. Zemin

kat ve birinci kattan oluşan iki katlı bir yapıdır. Yapı 359 m² arsada, 275 m² alan kaplamaktadır. Güneybatı cephesi en süslü cephesi olup, avluya bakmaktadır.

Yapıya Osmancık 4.Sokaktan ulaşılmaktadır. Sokağın diğer tarafında Tanyeri İlkokulu bulunmaktadır (Bkz. 3.13.). Konağın kuzeyinde (sağ yan parselinde) Hakkı Bilal Konağı, güneyinde (sol yan parselinde) Gevher Konağı, kuzeyinde (arka parselinde) ise oto yıkama ve otopark alanı bulunmaktadır. Satıcı Konağı bugün kullanılmamaktadır. Fakat konak bilinmeyen kişilerce günden güne zarar görmekte, konakta bulunan ahşap elemanlar parçalanarak kaldırılmakta - yakılmaktadır. Satıcı Konağı'nın güneyinde (ön) bulunan bahçe duvarı ve bahçe kapısı Üçtutlar Caddesiyle, güneydoğusunda (sağ yan) bulunan bahçe duvarı ise Hakkı Bilal Konağı'yla sınırını belirlemektedir. Güneybatısında (sol yan) bulunan ve Gevher Konağı ile sınırını belirleyen bahçe duvarının büyük bölümü yıkılmıştır. Günümüzde yalnızca 0.36m yüksekliğinde taş duvar mevcuttur.

Eser Çorum İli için özel bir nitelik taşımaktadır. Çorum'da örneği tükenmiş olan dış sofalı plan tipine sahiptir. Yapı girişi Osmancık 4. Sokaktan bir avlu kapısıyla sağlanır. Girişin batısında (sol yan) özgün, ahşap çatki arasına kerpiç dolgulu ahır-kömürlük mekanı, doğusunda (sağ yan) tandır bulunmaktadır. Tandırın hemen yanında hela vardır. Özgün hela kaldırılmıştır. Mevcut hela sonradan tuğladan yapılmıştır. Yörede bu yapı gurubuna 'haymalık' adı verilmektedir. Kapının önünde ahır ve tandırı birbirine bağlayan bir giriş saçağı ve çatısı vardır. Ahşap makas sistemiyle taşıtılan bu çatı üzeri alaturka kiremit örtülüdür. Kiremitler parçalanmıştır. Ahırın önünde tuğladan yapılmış, üzeri şap kaplı bir "yıkama taşı" bulunmaktadır. Konağa giriş üç adet ahşap kolonun bulunduğu dış sofadan sağlanmaktadır. Zemin kat odaları iki kola ayrılmıştır. Sofaya bakan üç ayrı kapı vardır. Birinci kapı (K.Z03) bir hol ile üç adet mekana açılmaktadır. İkinci kapı (K.Z07.1) iki adet holle üç adet odaya açılmaktadır. Üçüncü kapı (K.Z05.1) ise üst kata ulaşımın sağlandığı merdiven holüne açılmaktadır. Holden sonra başlayan ahşap merdiven (M1) üst kattaki dış sofaya (109) ulaşmaktadır. Dış sofadan odalara giriş iki adet köşe kapısı ile sağlanmaktadır (K.103.1, K.107.1).

K.103.1 nolu kapıdan üç adet odaya ulaşılmaktadır. K.107.1 nolu kapıdan ise iki adet odaya ulaşılmaktadır. Bu odalardan bir tanesi baş odadır (108).

Yapı; ahşap çatkı arası kerpiç dolgu sistemiyle yapılmıştır. Zemin katta ahşap malzeme olarak çam kullanılmıştır. Yapı genel olarak kötü durumda olmasına rağmen özgün kapılara, yüklüklere, mumluklara, ocaklara, dolaplara ve tavanlara sahiptir. Çatı beşik çatı sistemindedir. Marsilya kiremitle kaplanmıştır. Kiremitlerin sonradan değiştirildiği düşünülmektedir. Yapı bitişik nizam parsel içindedir fakat yapılaşma nedeniyle tüm cepheler açıktadır. Buna rağmen esas cephesi tek olup, ön-giriş cephesidir.

Yapının kuzey ve güneyindeki her iki yapı da tescilli olup 2 katlı ve ahşap çatkı arası kerpiç dolgu sistemiyle yapılmıştır. Satıcı Konağı'nın yer aldığı Osmancık 4.Sokak'tan, güneyinde bulunan Gevher Konağı'na direk giriş sağlanabilirken, kuzeyinde bulunan Hakkı Bilal Konağı'nın avlusuna giriş sağlanmaktadır (Bkz. Resim 3.2., Bkz. Resim 3.3.).

Satıcı Konağı sahibi Nihat SATICI'dır. Konağın yapım yılı tam olarak bilinmemekle birlikte arkeolog M.Akok tarafından hazırlanan Çorum'un Eski Evleri adlı makalede, Tekkeli Hoca evi ve 77 envanter no ile gösterilen Satıcı konağının 18.yy sonu 19.yy ortalarına ait olduğu belirtilmiştir [6]. Ayrıca 20 yıl önce Satıcı Konağı'nda yaşamış olan Nihat Satıcı'nın yeğeni Adem Satıcı'dan da konakla ilgili benzer bilgilere ulaşılmıştır.

4.2.2. Dış tanımlama

Yapının kuzeybatı, güneybatı, doğu ve batı cepheleri, çatı, saçak, avlu elemanları ile bunların boyutları, malzemesi ve değişmişlik durumları "Dış tanımlama tabloları" yardımı ile incelenmiştir (EK 1-Çizelge 4.1- Çizelge 4.10). Cepheler incelenirken öncelikle cephenin genel özellikleri ele alınmıştır. Bunlara ek olarak malzeme ve yapım tekniği ayrıntılı olarak saptanmış olup yapının dış analizi, kuzeybatı cephesi, güneybatı cephesi, doğu ve batı cepheleri, çatı ve saçak analizi, avlu analizi başlıkları altında değerlendirilmiştir.

Bunun yanı sıra, cephelerde analizler yapılarak, her cephede yer alan elemanlara ayrı ayrı numaralar verilmiş, bu elemanların ölçüleri, taşıyıcı malzemeleri, dolgu malzemeleri, yüzey özellikleri, özgün olup olmadıkları incelenerek dış analiz çizelgeleri hazırlanmıştır. Gereken yerlerde bu elemanlar için tanımlayıcı, özelliklerini ve fiziksel durumlarını

belirleyici kısa notlar düşülmüştür. Bir sonraki aşamada ise eleman fotoğraflarının numarası eklenmiştir (EK 1-Çizelge 4.1- Çizelge 4.10).

Arsa- Avlu-Konut İlişkisi

Çevrede bulunan konutların arsaya yerleşimi için en belirgin etken sokaklardır. Satıcı Konağı 359,42 m² lik bir arsaya sahiptir. Arsa 24,90 x 16,35 m boyutlarındadır. Ön bahçe mesafesi 15,60 m iken doğu, batı ve kuzey cepheleri parsel sınırına sıfır konumlanmıştır. Konak 9,58 x 16,35 m boyutlarında ve 275 m² alana sahiptir. Satıcı Konağı'nın Üçtutlar sokakla ilişkisi avlu sayesinde sağlanmaktadır. Kuzeyinde (52 nolu parsel) bulunan Hakkı Bilal Konağı da arsada aynı şekilde konumlanmış olup, sokak avlu ilişkisi vardır. Güneyinde (55 nolu parsel) bulunan Gevher Konağı ise sokakla doğrudan ilişkilidir.

Avlu

Avluya Üçtutlar Mahallesi Osmancık 4.sokaktan özgün olmayan çift kanatlı demir kapıdan (K1) girilmektedir. Ön bahçe duvarı ahşap çatki kerpiç dolguludur. Kalınlığı 0,15-0,20 m arasında değişmektedir. Duvarda malzeme boşalmaları, çatlaklar, ahşap bozulmaları mevcuttur.

Avluda girişin iki yanında haymalık ¹denilen mekân grubu bulunmaktadır. Haymalığın avlu kapısının batısında kalan bölümü geçmişte ahır ve kömürlük olarak kullanılmış doğusunda kalan kısım ise tandır olarak kullanılmıştır. Avluda tandırın yanında, yakın zamanda eklenen, niteliksiz banyo-helâ mekânı vardır. Sözlü kaynaklardan alınan bilgilere ve yapıdaki izlere göre özgün helâ mekânının avlu giriş kapısının batısındaki haymalık mekânı içinde bulunduğu saptanmıştır. Aynı zamanda helâ yanında bulunan, giriş çatısını taşıyan kolon altında mezar bulunduğu öğrenilmiştir [19].

Sokağa bakan duvar cephesinde ahır ve tandır mekânlarının döşemesi üstüne açılan kapaklar vardır. Ahır giriş kapısının üzerinde de döşeme üstünün kullanılması için ahşap bir kapak vardır. Sözlü kaynaktan alınan bilgiye göre döşeme üstleri samanlık olarak kullanılmıştır [19]. Duvarın sağ yanında tandır, sol yanında ise ahır vardır. Ahır ve tandırı

¹ Haymalık : bahçe duvarına bitişik içerisinde çamaşır taşı, tandır ve ambarın bulunduğu üzeri örtülü önü açık yapıdır [9].

bağlayan, girişin üzerinde, ahşap makas sisteminin üzerine oturtulmuş çatı örtüsü bulunmaktadır. Konutun sağ parselle arasındaki bahçe duvarı özgün olmayıp tuğladan yapılmıştır. 0,20x1.72 m boyutlarındadır. Sol parselle arasındaki bahçe duvarı ise yıkılmıştır, 0,36 m yüksekliğinde 0,65 m genişliğinde taş duvar kalmıştır. Duvarın eski fotoğraflardan ve kalan kısımdaki izlerden, zemin üstündeki yığma taş su basman üzerine ahşap çatki arası kerpiç dolgulu olduğu görülmüştür. Satıcı Konağı'nı sağ ve sol parsellerden ayıran bahçe duvarlarının üzerinde saçak bulunduğu da sözlü kaynaktan öğrenilmiştir [19].

Avluda özgün çamaşır taşına rastlanılmıştır. Fakat bu taşın yeri tespit edilememiştir. Ahır mekânın duvarı önünde niteliksiz beton bir yıkama taşı mevcuttur. Sözlü kaynaklardan sonradan eklenildiği öğrenilmiştir [19].

Cephe Özellikleri

Ön ve sol yan cepheler daha yoğun pencerelidir. Sağ, yan ve arka cephe ise gusülhanelerde bulunan küçük pencerelerden oluştuğu için diğer iki cepheye göre daha sağırdır.

Güneybatı cephesi (ön cephe) (Çizelge 4.1-4.6, Resim 4.1.)

Yapının ön bahçeye - sokağa bakan cephesi diğer cephelere göre daha zengindir. İki katlı olup, uzunluğu 16.55 olan bu cephe, orta aksından simetrik olarak kurgulanmıştır. Orta aksta, yapının içine doğru çekilmiş olan sofa kısmının üst kat hizasında cephedeki boyut ve teknikte yapılmış, aynı düzende pencereler devam ederken, zemin kattaki kısmında farklı tipte pencereler mevcuttur.

Güneybatı cephesi zemin katında 3-2-3 organizasyonunda simetrik düzenlenmiş 8 adet pencere vardır. Tümü ahşap olup, ahşaptaki izlere bakılarak metal şebekeli oldukları anlaşılmaktadır. Şebekeler günümüze ulaşmamıştır. Z01 ve Z10 mekânının sofaya bakan birer adet penceresi cephe genelindeki pencere tipindedir. Aynı zamanda bu mekânların sofaya bakan küçük pencereleri vardır. Zemin katta sofaya bakan Z04 mekânının pencereleri ön cephedeki pencere tipinden farklıdır. Bu pencerelerden bir tanesi çift kanatlıdır. Diğerleri ise bir adet sabit bir adet açılır kanata sahiptir. Zemin kat giriş sofasını iki kolda yerleşmiş olan odalara bağlayan iki adet kapı vardır. Zemin katı birinci kata

bağlayan kapı sofaya bakan üçüncü kapıdır. Kapı kaldırılmıştır. Zemin katta sağ cephede sofa üzerinde 0.79x1.12 m boyutlarında beton yıkama taşı bulunmaktadır.

Pencere düzeni birinci katta 3-3-3 olmak üzere simetrikidir. 101 ve 108 nolu odalarda sofaya bakan iki adet küçük pencere vardır. 101 ve 108 nolu mekânların sofaya bakan diğer pencereleri ise ön cephe genelinde bulunan tip pencerelerdendir. Üst katta sofayla diğer iki cepheyi birleştiren alçı kaplamalı kirişler ve payandalar vardır. Sofada üç adet ahşap kolon bulunmaktadır. Bu kolonların üzerinde ahşap başlıklar ve kolonların arasında ahşap korkuluklar mevcuttur. Odaları sofaya bağlayan iki adet köşe kapısı vardır. Sol köşe kapısının üzerinde çatıya çıkış kapağı vardır.

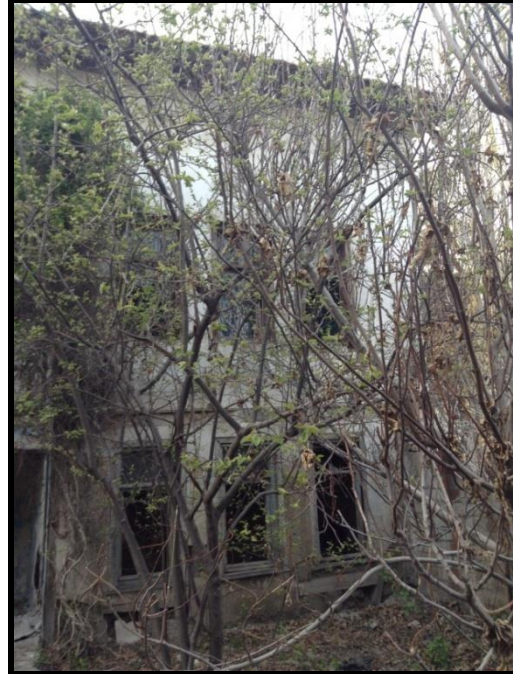
Ön cephede zemin katta malzeme boşalmaları, çatlaklar ve sehim gözlenirken; birinci katta çatlaklar, dökülmeler ve sehim görülmektedir. Sofadaki ahşap kolonlarda yarıklar, sehim ve böceklenme vardır. Payanda ve kirişlerde malzeme kopması ve çatlaklar vardır. Zemin kat ve birinci katı ayıran kat bordürü ahşap olup bünyesinde deformasyon görülmektedir. Cephede dört adet köşe bordürü vardır. Ahşap olan bu bordürler de hava şartları nedeniyle deformasyona uğramıştır. Birinci kat sofa tavanı ve zemin kat sofa tavanı ahşaptır, ahşapta nemden kaynaklı çürüme, böceklenme ve renk değişimi vardır. Yapının diğer cephelere göre en iyi durumda olan cephesidir.

(a)

(b)

(c)

Resim 4.1. Saticı konağı güneybatı (ön) cephesi (a) Saticı konağı güneybatı cephesi(b)
Saticı konağı sofası (c) Saticı konağı günaybatı cephesi pencereleri

Batı cephesi (sol yan cephe) (Çizelge 4.7.- Çizelge 4.8., Resim 4.2.)

Yapının gösterişli ikinci cephesidir. Cephe uzunluğu 9.58 m'dir. Yan parselle arasındaki bahçe duvarı yıkılmıştır. Zemin katta bir adet ahşap pencere vardır. Üzerinde parmaklık ve tel örgü mevcuttur. Cephedeki tip pencerelere göre daha küçük olan bu pencerenin formu kareye yakındır. Z02 mekanının penceresidir. Birinci katta ise 3 adet tip pencere vardır. Bu pencereler ön cephedeki pencere tipindedir. Bu üç pencerede de demir parmaklıklar bulunmaktadır. Özgün olmadığı düşünülen parmaklıklar korozyona uğramış olup, pencerelerde, ahşapta deformasyon ve bazı camlarda kırıklar vardır. Birinci katta 101 nolu mekanın diğer pencere göre daha küçük olan gusülhane penceresi vardır. Sol yan cephede duvarda çatlaklar, malzeme boşalması ve sehim görülmektedir. Kat arası bordürün bir kısmı kopmuştur. Köşe bordürü ise ahşap olup deformasyona uğramıştır.

Resim 4.2. Satıcı konağı batı cephesi

Kuzeybatı (arka cephesi) (Çizelge 4.9, Resim 4.3.)

Bu cephe yapının en kötü durumda olan cephesidir. Cephe uzunluğu 16.30 m dir. Kademeli olan bu cephede 4 adet küçük kare formuna yakın pencere vardır. Pencere gusülhane penceresi olup ahşaptır. Camları kırıktır. Ahşaplarda deformasyon vardır. Önündeki parsel araç yıkama yeri olarak kullanıldığından cephenin bir kısmı görülememiştir. Cephe duvarlarında strüktürel çatlaklar, malzeme boşalması, cephede sehim ve sağ köşe taşıyıcısında kayma vardır.

(a)

(b)

Resim 4.3. Satıcı konağı kuzeybatı cephesi (a) Satıcı konağı kuzeybatı cephesi (b) Satıcı konağı kuzey cephesi detayı

Doğu cephesi (sağ yan cephe) (Çizelge 4.10., Resim 4.4.)

Bu cephe Hakkı Bilal Konağı parseliyle sınırı oluşturmaktadır. Cephe uzunluğu 8.75 m dir. Genel anlamda sağırdır. Üzerinde 106 nolu odanın penceresi ve 108 nolu odanın gusülhane penceresi vardır. Pencere diğer pencerelere göre daha küçüktür ve form olarak kareye yakındır.

Duvar strüktürel çatlaklar ve sehim görülmektedir. Hakkı Bilal Konağı depo olarak kullanıldığı için Satıcı Konağı'nın bu cephesinde de malzeme birikintisi vardır. Cephenin bir kısmı görülememiştir.

Resim 4.4. Satıcı konağı doğu cephesi

Çatı ve Saçak

Çatıya birinci kattaki sofada K.103.1 nolu kapı üzerinde bulunan kapaktan ulaşım sağlandığı düşünülmektedir. Fakat kapak sabitlendiği için açılamamıştır. Karşı apartmandan fotoğraf çekilerek referans elde edilmiştir. Yapının çatısı marsilya kiremit kaplı beşik çatıdır. Eğim yaklaşık % 33 tür. Çatı üzerinde yıkık durumda 3 adet baca vardır. Ayrıca duvarlarda da baca delikleri görülmektedir. Avlu giriş saçığı üzerinde de çatı örtüsü vardır. Ahşap makas sistemiyle yapılan bu çatı üzeri alaturka kiremit örtülüdür. Kiremitler parçalanmıştır. Çatı üzerinde bir adet tandır bacası vardır, yıkık durumdadır. Tandıra bitişik sonradan yapılan helanın çatı örtüsünde marsilya tipi kiremittir ve kötü durumdadır. Sağ ve sol yanındaki parselde bulunan konakların çatısı da alaturka kiremitle örtülüdür.

Saçaklar ortalama 50 cm dışarı taşmaktadır. Saçak ile duvarın birleştiği yerde ön cephede ahşap üzeri alçı kaplı alınlıklar vardır. Alınlıklar hasarlıdır ama özgünlüğünü korumaktadır. Yağmur suyu iniş borusuna rastlanmamıştır (Resim 4.5.).

Resim 4.5. Satıcı konağı ve haymalık beşik çatı örtüsü

4.2.3. İç tanımlama

Satıcı Konağı zemin ve birinci kat olmak üzere iki kattan oluşmaktadır. Bahçe kapısından avluya, avludan konağa ulaşılmaktadır. Zemin kat odaları, birinci kata göre daha sade yapılmıştır. Sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve yapıdan gelen izlere göre Z01 ve Z10 mekanlarının plan şemasında değişiklik olduğu düşünülmektedir [19].

Mevcut durumda zemin katta Z01, Z02 gibi numaralar verilmiş 11 adet mekan bulunmaktadır. Zemin kat plan şemasına göre odalar dış sofa etrafında iki kola ayrılmıştır. Z01, Z02, Z04 mekanları Z03 nolu mekanla dış sofaya (Z11) bağlanmıştır. Z08 nolu mekan Z09 ve Z10 nolu mekanları Z07 nolu mekana, Z07 nolu mekanda bu mekanlarla Z06 nolu mekanı dış sofaya (Z11) bağlamaktadır. Üçtutlar sokaktan +0.30 kotundan +0.15 kotlu avluya K1 nolu demir bir kapı ile giriş yapılmaktadır. Zemin katta sofaya bakan 3 adet giriş kapısı bulunmaktadır. +0.00 kotundan -0.015 kotlu Z03 nolu mekana açılan K.Z03.1 nolu kapı, -0.02 kotundan, -0.05 kotlu Z07 nolu mekana açılan KZ07.1 nolu kapı boşluğu odaları sofaya bağlar. +0.04 kotlu Z05 nolu mekana açılan K.Z05 nolu kapı

boşluğu ise birinci kata ulaşan merdiven holünün kapı boşluğudur, kapı izine rastlanılmamıştır.

Birinci katta ise 9 adet mekan vardır. Birinci kat plan şemasında odalar, zemin kat plan şemasındaki gibi dış sofa(109) etrafında iki kola ayrılmıştır. 101, 102, 104 nolu mekanlar 103 nolu mekanla dış sofaya(109) bağlanmakta iken, 106 ve 108 nolu mekanlar 107 nolu mekanla dış sofaya(109) bağlanmaktadır. K.103.1 nolu kapı, K107.1 nolu kapı boşluğu odaları sofaya bağlayan kapılardır. K.105.1 nolu kapı boşluğu ise zemin katı birinci kata bağlayan merdivenin ulaştığı kapıdır.

Bu çalışmada sırayla zemin kat ve birinci kat planları ve bu planlarda yer alan mekanlar, mekanlardaki niş, dolap, ocak, lambalık, gusülhane, kapı, pencere gibi elemanlar numaralandırılmış, kodlandırılmış, bu elemanlarda gözlenen değişim ve bozulmalar tablolarda detaylı olarak incelenmiştir (Ek 1- Çizelge 4.11.- 4.49., Şekil 4.40, Şekil 4.42.).

Zemin Kat Mekanları (EK 1-Çizelge 4.11., Çizelge 4.27., Şekil 4.3.,Şekil 4.8., Şekil 4.11.)

Zemin kat daha çok kışlık olarak kullanılmıştır.

Z01: Mutfak olarak kullanılmıştır. Ön bahçeye bakan bir adet cephesi vardır. Odanın duvarları kerpiçten yapılmıştır. Kerpiç malzeme üzerine kireç esaslı sıva ve üzerine mavi, beyaz kireç boya uygulaması yapılmıştır. Duvarlarda büyük ölçüde çatlak ve boyada dökülmeler görülmektedir.

DV1 duvarında K.Z01 nolu kapı boşluğu bulunmaktadır. Kapı kanadı kaldırılmıştır. Daha önce çekilen resimlerden bu kapının, yapının en süslü kapısı olduğu, mavi boyalı geometrik desenli olduğu görülmektedir. Aynı duvar üzerinde bir adet lambalık ve üzerinde 0.24 genişlik, 0.25 m yüksekliğinde aydınlatma penceresi bulunmaktadır. aynı duvar üzerinde sofaya bakan, 0.65x1.33 m boyutlarında ön cephede de bulunan iki bölmeli, tek kanatlı yapı genelinde kullanılan tip pencereden vardır (Resim 4.6.).

Resim 4.6. Z01 mekan dv1 duvarı

DV2 duvarında üç adet 0,65x1,33 m boyutlarında tek kanatlı P.Z01.3, P.Z01.4, P.Z01.5 nolu pencereleri vardır. İki bölmeli olan bu pencereler yapı genelinde ön cephede ve sol yan cephede bulunmaktadır (Resim 4.7.).Yapıdaki izler ve karşılaştırmalı çalışmalar sonucu zemin kat pencerelerinde ahşap korkulukların olduğu düşünülmektedir.

Resim 4.7. Z01 mekan dv2 duvarı

DV3 nolu duvarda gömme biçiminde iki adet dolap, niş, ocak bulunmaktadır. Ocak üzerinde lambalık ve baca deliği vardır. Yerden yaklaşık 0,55 m yüksekte olan dolaplar 0,70 m eninde, 0,50 m derinliğinde, 1,30 m yüksekliğindedir. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Düşeyde iki bölümlü olan dolapların üst kısmı raf şeklinde olup alt kısmı iki kapaklı dolap şeklindedir. Dolaplar mavi yağlı boya ile boyanmıştır. Niş bulunan duvarda boşalma vardır. Oda dış cepheye açık durumdadır (Resim 4.8.).

Resim 4.8. Z01 mekan dv3 duvarı

DV4 nolu duvarda yıkama yeri, mutfak nişi ve yüklük olarak düzenlenen elemanlar vardır. Niş ve yıkama yeri üzerinde ahşap sergen bulunmaktadır. Yıkama yeri olarak düzenlenen mekanın sözlü kaynaklar ve yapıdaki izler sonucu gusülhane olduğu düşünülmektedir [19] (Resim 4.9.).

Mekanın tavan ahşap kirişler ve ters yönde döşenmiş ahşap kaplama tahtasından ibarettir (Resim 4.10.). Taban ise ahşap kaplamadır (Resim 4.11.).

Resim 4.9. Z01 mekan dv4 duvarı

Resim 4.10. Z01 mekan tavanı

Resim 4.11. Z01 mekan döşemesi

Z02: Depo olarak kullanılmıştır. DV1 duvarı kireç sıvalıdır. Duvarda sehim vardır. DV2 duvarı kireç sıvalı olup duvar kenarındaki ahşap taşıyıcı ortaya çıkmıştır. Sıvada dökülmeler vardır (Resim 4.12.). DV3 duvarı kireç sıvalıdır. Sıva dökülmüştür. Taşıyıcılar ortaya çıkmıştır (Resim 4.13.).

Resim 4.12. Z02 mekanı dv1-dv2 duvarı

Resim 4.13. Z02 mekanı dv3 duvarı

DV4 duvarında yan bahçeye bakan kareye yakın formda 0,50x0,42 m boyutlarında bir ahşap pencere vardır. Kanat kaldırılmıştır. Pencerede ahşap korkuluk ve tel ağ bulunmaktadır. Duvarları kireç sıvalıdır (Resim 4.14.).

DV5 duvarı kireç sıvalıdır. Duvarda sehim ve çatlaklar vardır. Duvar üzerinde bir adet alçı lambalık vardır (Resim 4.15.).

DV6 duvarı kireç sıvalıdır. Çatlaklar vardır. Bu bölümün tavan taşıyıcıları oda tavanından farklı şekilde döşenmiştir . DV7 nolu duvar kireç sıvalıdır. Duvarda malzeme kaybı vardır. Duvar taşıyıcıları tamamen ortaya çıkmıştır (Resim 4.16.).

DV8 nolu duvarda 0,87x1,65 m boyutlarında mavi boyalı ahşap K.Z02.1 kapısı vardır. Duvardaki ahşap kolon ve giriş ortaya çıkmıştır (Resim 4.17.).

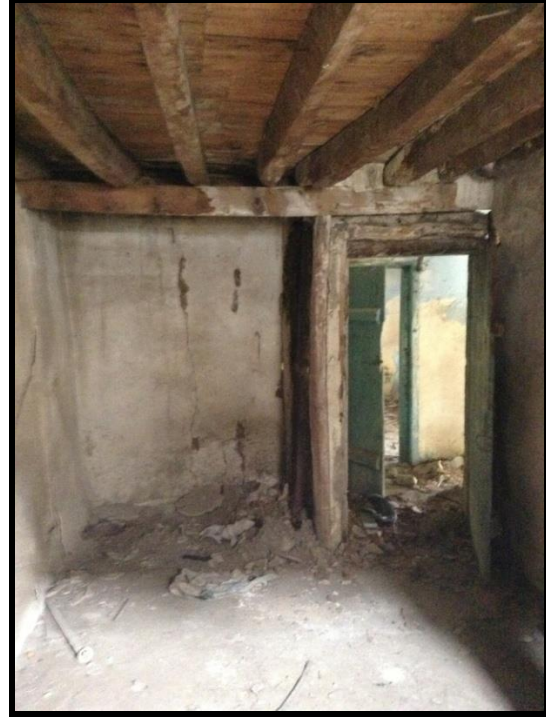
Resim 4.14. Z02 mekanı dv4 duvarı

Resim 4.15. Z02 mekanı dv5 duvarı

Resim 4.16. Z02 mekanı dv6- dv7 duvarı

Resim 4.17. Z02 mekanı dv6-dv8 duvarı

Tabanda şap vardır. Bazı yerlerde şap aşınmış ve buralarda 27x27 cm lik tuğla plaklar görülmektedir (Resim 4.18.). Tavanda ise ahşap daire, dikdörtgen kesitli kirişler ve ters yönde döşenmiş ahşap kaplama tahtası görülmektedir (Resim4.19.).

(a)

(b)

Resim 4.18. Z02 nolu oda döşemesi ve beton ilavesi a) Z02 mekanı 27x27 cm tuğla plak döşemesi (b) Z02 mekanındaki şap döşeme

Resim 4.19. Z02 mekan tavanı

Z03: Z01, Z02, Z04 nolu odaları dış sofaya bağlayan mekandır. Duvarları beyaz kireç boyalı olup, boyada dökülme, sıvada çatlak ve çiçeklenmeler görülmektedir. DV1 duvarı üzerinde K.Z01.1 nolu kapı boşluğu ve K.Z102.1 nolu kapı vardır. DV2 duvarında kırıklar, malzeme boşalması, boya dökülmesi ve çatlaklar vardır (Resim 4.20). DV3 nolu duvarda K.Z04.2 nolu kapı, DV4 nolu duvarda ise odaları sofaya açan 0,87x1,90 m

boyutlarında kahverengi boyalı K.Z03.1 nolu özgün ahşap kapı bulunmaktadır. Döşemesi şap üzeri toprak serilidir (Resim 4.21). Tavanı ise mavi kireç boyalıdır. Tavanda boya dökülmesi ve çiçeklenme vardır (Resim 4.22).

Resim 4.20. Z03 hol DV2 duvarı

Resim 4.21. Z03 hol döşemesi

Resim 4.22. Z03 hol tavanı

Z04: Odanın tek cephesi vardır ve sofaya bakmaktadır. Duvarlar mavi kireç boyalıdır. Boyada dökülme vardır. boyası dökülen yerlerden duvarların daha önce sarı renkli boyalı olduğu anlaşılmıştır.

DV1 nolu duvarda yerden 0,35 m yüksekte 1,23 m eninde, 0,29-0,32 m derinliğinde, 1,30 m yüksekliğinde niş vardır (Resim 4.23.).

DV2 nolu duvarda bir adet alçı lambalık vardır. Duvar boyasında dökülme görülmüştür (Resim 4.24.).

Resim 4.23. Z04 mekan dv1 duvarı

Resim 4.24. Z04 mekan dv2 duvarı

DV3 duvarı sofaya bakan tek cephedir. Duvarda iki adet pencere vardır. P.Z04.1 nolu pencere 0,65x1,00 m boyutlarında olup çift açılır kanatlıdır. Kanatlar üç bölmelidir. P.Z04.2 nolu pencere de 0,65x1,00 m boyutlarında olup iki kanatlı ve üç bölmelidir. Pencerede tek kanat açılmaktadır. Pencere pervazında korkuluk izleri görülmektedir. Kahverengi ahşap boyalı olan bu pencerelerin mimari gereklilik ve yapılan karşılaştırmalı çalışma sonucu değiştirildiği, özgün pencerelerin ise yine karşılaştırmalı çalışmalar sonucunda giyotin pencere olduğu düşünülmektedir (Resim 4.25.).

DV4 duvarında 0,84x1,72m boyutlarında K.Z104.1 nolu kapı vardır. Kapı mavi boyalı olup deformasyona uğramıştır (Resim 4.26.).

Mekanın tabanı ahşap kaplamadır (Resim 4.27.). Tavan döşemesi ise ahşap kirişler ve onlara ters yönde döşenmiş ahşap kaplama tahtasından ibarettir (Resim 4.28.).

Resim 4.25. Z04 mekan dv3 duvarı

Resim 4.26. Z04 mekan dv4 duvarı

Resim 4.27 Z04 mekan döşemesi

Resim 4.28. Z04 mekan tavanı

Z05: Zemin katı birinci kata bağlayan merdivene açılan holdür. Duvarları beyaz kireç boyalıdır. Boyadaki dökülmelerden daha önce duvarların mavi renge boyandığı anlaşılmaktadır. DV1 duvarı boyasında dökülmeler görülmektedir (Resim 4.29.). DV2 duvarı zeminden ayrılmıştır (Resim 4.30.). DV3 duvarı merdiven yanındaki duvardır. Duvar üzerinde merdiven altının kullanımını sağlayan bir kapak vardır. Kapak kanadı kaldırılmıştır (Resim 4.31.). Merdiven altı tavanı ahşap kirişler ve kirişlerin tersi yönünde döşenen kaplama tahtasından ibarettir (Resim 4.32.). DV4 duvarında K.Z05.1 nolu kapı

boşluğu vardır. Kapı boşluğu çevresinde kahverengi boyalı 0,07 m genişliğinde ahşap pervaz bulunmaktadır. Tavan ve taban döşeme kaplaması ahşaptır (Resim 4.33.)

Resim 4.29. Z05 hol dv1 duvarı

Resim 4.30. Z05 hol dv2 duvarı

Resim 4.31. Z05 hol dv3 duvarı

Resim 4.32. Merdiven altı tavanı

Resim 4.33. Z05 hol tavanı

Z06: Z06 mekanı depo olarak kullanılmıştır. Duvarlar kireç sıvalı olup kötü durumdadır. DV1 duvarında merdivene bakan kare biçiminde 0,30x0,35 m boyutlarında kahverengi ahşap boyalı, ahşap parmaklıklı pencere vardır. Odanın tek penceresidir (Resim 4.34). DV2 duvarında alçı lambalık vardır. Duvarda çatlaklar vardır (Resim 4.35).

Resim 4.34. Z06 mekan dv1 duvarı

Resim 4.35. Z06 mekan dv2 duvarı

DV3 duvarı kireç sıvalıdır. Duvarıda sehım ve çatlaklar vardır. DV4 duvarı eğrisel formdadır. Kireç sıvalıdır (Resim 4.36.). DV5 duvarında 0,35x0,45 m boyutlarında tek bölmeli sabit kanatlı özgün olmayan pencere ve 0,87x1,70 m boyutlarında ahşap özgün K.Z06.1 kapısı bulunmaktadır. Kapının tokmak ve kiliti metal ve özgündür (Resim 4.37.).

Resim 4.36. Z06 mekan dv3-dv4 duvarı

Resim 4.37. Z06 mekan dv5 duvarı

Taban döşemesinde şap üzeri toprak serilmiştir. (Resim 4.38.) Sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve mimari gereklilik sonucu döşemenin 27x27cm tuğla plak olduğu düşünülmektedir [19]. Tavan döşemesi ahşap kirişler ve ters yönde döşenmiş ahşap kaplama tahtasından ibarettir. Tavanda sehim meydana gelmiştir (Resim 4.39.).

Resim 4.38. Z06 mekan toprak döşemesi

Resim 4.39. Z06 mekan tavanı

Z07: Z06, Z08, Z09, Z10 mekanlarını sofaya bağlayan mekandır. DV2 duvarında K.Z06.1 nolu özgün kapı, DV3 duvarında KZ08.1 nolu beyaz boyalı özgün ahşap kapı, DV4 duvarında KZ07.1 kapı boşluğu bulunmaktadır (Resim 4.40). Duvarları beyaz kireç boyalıdır. Tavan beyaz kireç boyalı bir adet ahşap kiriş vardır (Resim 4.41). Taban ise şap üzeri toprak serilidir (Resim 4.42).

Resim 4.40. Z07 hol DV3 duvarı

Resim 4.41. Z07 hol döşemesi

Resim 4.42. Z07 hol tavanı

Z08: Sözlü kaynaktan alınan bilgiler sonucu sonradan bölücü duvarla oluşturulan bu mekan duvarları mavi kireç boyalıdır.

DV1 duvarında özgün olmayan 0,35x0,45 m boyutunda ahşap tek bölmeli pencere vardır (Resim 4.43.).

DV2 duvarı sözlü kaynaktan alınan bilgiye göre yıkılıp yeniden yapılmıştır. DV9 mekanına açılan 091 m genişliğinde giriş boşluğu vardır (Resim 4.44.).

DV3 duvarında 0,87x1,90 m boyutlarında K.Z10.1 nolu özgün olmayan beyaz boyalı ahşap kapı vardır (Resim 4.45.).

DV4 duvarında 0,87x1,90 m boyutlarında K.Z08.1 özgün ahşap kapı bulunmaktadır. Duvar mavi boyalı olup, boyada dökülmeler görülmüştür. Dökülen kısımlardan duvarların daha önceden sarı boyalı olduğu anlaşılmıştır.

Taban döşemesi şap üzeri toprak serilidir (Resim 4.46.). Tavan döşemesi ise ahşap kirişler ve ters yönde döşenmiş ahşap kaplama tahtasından ibarettir (Resim 4.47.).

Resim 4.43. Z08 hol DV1 duvarı

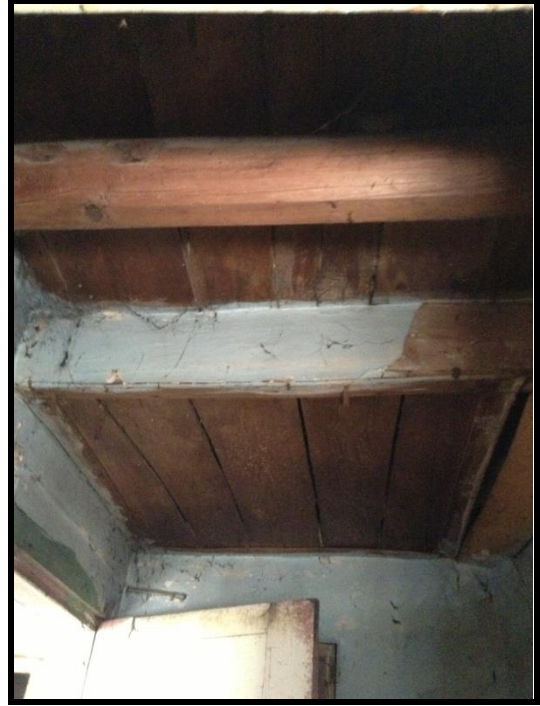
Resim 4.44. Z08 hol DV2 duvarı

Resim 4.45. Z08 hol dv3 duvarı

Resim 4.46. Z08 hol döşemesi

Resim 4.47. Z08 hol tavanı

Z09: Sözlü kaynaktan alınan bilgilere göre sonradan oluşturulduğu düşünülen bu oda döşemesi Z08 nolu mekandan 0,14 m, DV10 nolu mekandan 0,09 m yüksektedir.

DV1 duvarı yıkılıp yeniden yapılmıştır. Duvarda mekan girişi için bırakılmış 0,91 m genişliğinde bir boşluk vardır. Duvar mavi boyalıdır. Boyada dökülmeler vardır (Resim 4.48.).

DV2 duvarı yıkılıp yeniden yapılmıştır. Mavi boyalıdır. Boyada dökülmeler vardır. Duvar üzerinde tesisat borusu görülmüştür (Resim 4.49.).

Resim 4.48. Z09 mekan dv1 duvarı

Resim 4.49. Z09 mekan dv2 duvarı

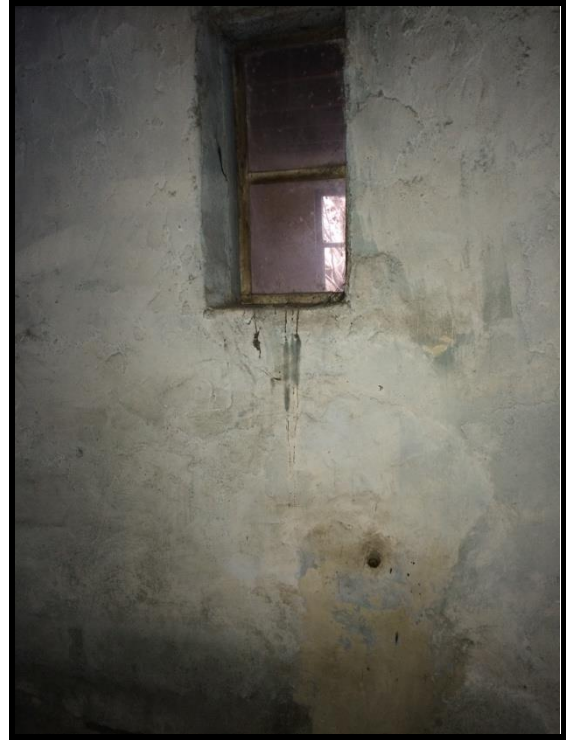
DV3 duvarında bir adet niş vardır. Yerden 0,42 m yüksekte olan niş, 0,70 m eninde, 0,32 m derinliğinde, 1,15 m yüksekliğindedir. Duvar mavi boyalıdır, boya dökülen yerlerde duvarın daha önceden sarı boyalı olduğu anlaşılmıştır (Resim 4.50.).

DV4 duvarı sonradan eklenmiştir. Üzerinde 0,35x0,7 m boyutlarında iki bölmeli, sabit kanatlı ahşap P.Z09.1 nolu pencere vardır. Duvar mavi boyalıdır (Resim 4.51.).

Tabanı şaptır (Resim 4.52.). Tavanı ahşap kirişler ve ters yönde döşenmiş ahşap kaplama tahtasından ibarettir. Tavanda sehim vardır (Resim 4.53.).

Resim 4.50. Z09 mekan dv3 duvarı

Resim 4.51. Z09 mekan dv4 duvarı

Resim 4.52. Z09 mekan döşemesi

Resim 4.53. Z09 mekan tavanı

Z10: Yaşam alanı olarak düzenlenen bu mekanda duvarlar ahşap çatki kerpiç dolgu sistemiyle yapılmıştır. Duvarda çatlaklar vardır. Avluya bakan bir tane cephesi vardır. Diğer duvarlar sağırdır.

DV1 duvarı üzerinde 0,87x1.90m boyutlarında K.Z10.1 nolu ahşap kapı vardır. Kapı özgün değildir. Sonradan eklendiği sözlü kaynaktan öğrenilmiştir [19]. Aynı duvar üzerinde 0,35x 0,70 m boyutlarında P.Z10.6 nolu pencere vardır. Pencere sabit kanatlı olup özgün değildir. Duvar sarı kireç boyalıdır (Resim 4.54.)

Resim 4.54. Z10 mekan dv1 duvarı

DV2 nolu duvarda gömme biçiminde iki adet dolap, niş, ocak bulunmaktadır. Duvar sarı boyalıdır. Ocak üzerinde lambalık ve baca deliği vardır. Yerden yaklaşık 0,55 m yüksekte olan dolaplar 0,70 m eninde, 0,50 m derinliğinde, 1,30 m yüksekliğindedir. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Düşeyde iki bölümlü olan dolapların üst kısmı raf şeklinde olup alt kısmı iki kapaklı dolap şeklindedir. Dolaplar mavi yağlı boya ile boyanmıştır (Resim 4.55.).

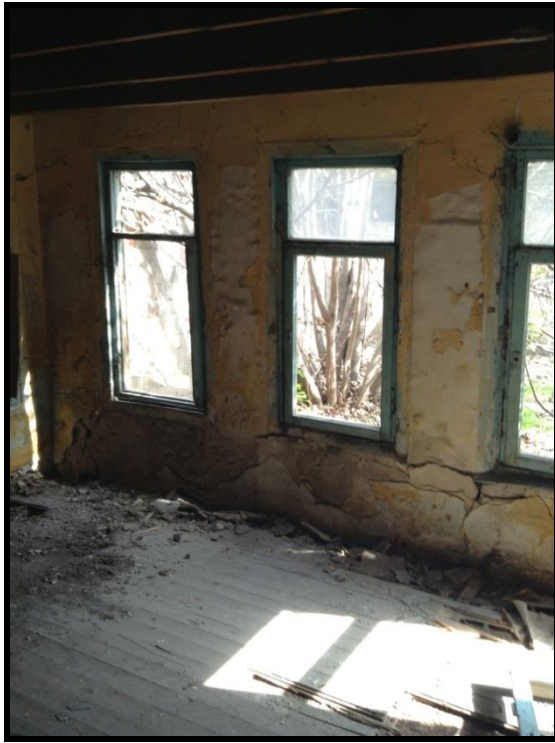

Resim 4.55. Z10 mekan dv2 duvarı

DV3 duvarında 0,65x1,33 m boyutlarında iki bölmeli tek kanatlı mavi boyalı üç adet tip pencere vardır. Pencereleler kötü durumdadır. Duvarlar sarı kireç boyalıdır, boyada dökülmeler vardır (Resim 4.56.).

DV4 duvarında malzeme boşalması vardır. Duvar üzerinde 0,65x1,33 m boyutunda P.Z10.4 nolu pencere bulunmaktadır. Sofaya bakan bu pencere mavi boyalı olup, kanat kaldırılmıştır. Aynı duvarda bir adet lambalık ve lambalık üzerinde aydınlatma penceresi vardır. Duvar sarı kireç boyalıdır (Resim 4.57.).

Z10 nolu oda döşemesi ahşap kaplamadır. Ahşaplar kötü durumdadır (Resim 4.58.). Tavanı ahşap kirişler ve tersi yönde döşenmiş ahşap kaplama tahtasından ibarettir (Resim 4.59.).

Resim 4.56. Z10 mekan dv3 duvarı

Resim 4.57. Z10 mekan dv4 duvarı

Resim 4.58. Z10 mekan döşemesi

Resim 4.59. Z10 mekan tavanı

Z11: Zemin kattaki dış sofa mekanıdır. Sofa kotu +0,00 kotu kabul edilmiştir. DV1 duvarında sonradan eklenen tesisat borusu görülmektedir. DV2 duvarında K.Z03.1 nolu kapı vardır. Duvarlar sarı boyalıdır. Boyada dökülmeler vardır (Resim 4.60.). DV3 nolu duvarda K.Z05.1 nolu kapı boşluğu ve P.Z04.1, P.Z04.2 pencereleri vardır (Resim 4.61.).

Resim 4.60. Z11 sofa dv1-dv2 duvarı

Resim 4.61. Z11 sofa DV3 duvarı

DV4 nolu duvarda K.Z07.1 nolu kapı boşluğu sofaya açılmaktadır. DV5 nolu duvarda P.Z10.4 ve P.Z10.3 nolu pencereler vardır. Duvar sarı kireç boyalı olup boyada dökülmeler vardır. Dökülme olan yerlerden, duvarların daha önce mavi boyalı olduğu görülmektedir. (Resim 4.62.)

Taban döşemesi şap olup, şapta kırıklar ve boşalmalar mevcuttur. Sözlü kaynaktan elde edilen bilgiler doğrultusunda döşemenin 27x27 tuğla plak olduğu düşünülmektedir [9]. (Resim 4.63.) Tavanı ahşap kaplamadır. Tavanda renk değişimi vardır. (Resim 4.62.)

Resim 4.62. Z11 sofa dv4-dv5

Resim 4.63. Z11 sofa döşemesi

Sofa önünde 3 adet, 0,20m çapında kahverengi boyalı ahşap kolon vardır (Resim 4.64.). Kolonlarda çatlaklar mevcuttur. Döşeme kirişinde üçgen ahşap motifler vardır (Resim 4.65.). Sofa üzerinde DV5 duvarında Z10 mekanı önünde beton taş bulunmaktadır. 109 nolu sofa mekanında bulunan taş ile bağlantılıdır. Beton taşın yeniden yapıldığı düşünülmektedir (Resim 4.66.).

Resim 4.64. Ahşap kolonlar

Resim 4.65. Z11 sofa kirişi

Resim 4.66. Z11 sofada bulunan beton taş

Birinci Kat Mekanları (EK1-Çizelge 4.28., Çizelge 4.49., Şekil 4.5. Şekil 4.9., Şekil 4.13.)

101: Yaşama mekanı olarak planlanan bu oda duvarları beyaz kireç boyalıdır. Duvarlarda sıva çatlakları ve boya dökülmeleri mevcuttur.

DV1 duvarında K.101.1 nolu kapı boşluğu vardır. Aynı duvar üzerinde sofaya bakan 0,65x1,33 m boyutlarında P.101.2 nolu pencere ve 0,34x0,35 m boyutlarında kare formulu P.101.1 nolu pencere vardır (Resim 4.67.).

Resim 4.67. 101 mekan dv1duvarı

DV2 duvarı ön bahçeye bakan tek duvardır. Üzerinde P.101.3, P.101.4, P.101.5 nolu pencereler vardır. 0,67x1,33 m boyutlarında tek kanatlı iki bölmeli olan bu pencereler ön cephede kullanılan tip pencerelerdendir. Oda içinde beyaz yağlı boya ile boyanan pencereler, cephede kahverengi boyalıdır (Resim 4.68.).

DV3 duvarında gömme şeklinde dolap, gusülhane, yüklük, ocak, lambalık ve baca vardır. Ocak sonradan kapatılmıştır. Dolap ve gusülhane yerden yaklaşık 0,55 m yüksekte olup 0,78 m eninde, 0,48 m derinliğinde, 1,30 m yüksekliğindedir. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Düşeyde iki bölümlü olan dolapların üst kısmı raf şeklinde olup, alt kısmı iki kapaklı dolap şeklindedir. Dolaplar beyaz yağlı boya ile boyanmıştır. Duvarda bir adet yüklük vardır. Yerden 0,33 m yüksekte bulunan gömme şeklindeki yüklüğün yüksekliği

1,60 m, genişliği ise 0,58 m dir (Resim 4.69.). DV4 nolu duvarda boya dökülmesi görülmüştür (Resim 4.70.). Tavan ve taban döşemesi ahşap kaplamalıdır (Resim 4.71.).

Resim 4.68. 101 mekan dv2 duvarı

Resim 4.69. 101 mekan dv3 duvarı

Resim 4.70. 101 mekan dv4 duvarı

(a)

(b)

Resim 4.71. 101 mekan tavanı a) 101 nolu mekan tavanı (b) tavan çiçek detayı

102: Mutfak olarak düzenlenmiş bu oda, özgün plan şemasında yaşam alanı olarak tasarlanmıştır. Oda duvarları beyaz boyalıdır.

DV1 duvarında ahşap bir kapak vardır (Resim 4.72). DV2 duvarında 0,67x1,33 m boyutlarında iki bölmeli tek kanatlı beyaz boyalı üç adet tip pencere vardır. Pencereleler demir parmaklıklıdır. Karşılaştırmalı çalışma sonucu parmakların özgün olmadığı düşünülmektedir (Resim 4.73).

Resim 4.72. 102 mekan dv1 duvarı

Resim 4.73. 102 mekan dv2 duvarı

DV3 duvarında gömme biçiminde dolap, gusülhane, yüklük, ocak bulunmaktadır. Ocak üzerinde lambalık ve baca deliği vardır. Yerden yaklaşık 0,55 m yüksekte olan dolaplar 0,70m eninde, 0,50m derinliğinde, 1.30m yüksekliğindedir. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Düşeyde iki bölümlü olan dolapların üst kısmı raf şeklinde olup alt kısmı iki kapaklı dolap şeklindedir. Gusülhane ve yüklük üzerinde beyaz boyalı ahşap sergen vardır (Resim 4.74.).

DV4 duvarında mutfak nişi şeklinde düzenlenmiş yüklük vardır. Yüklüğün altındaki duvarın bir kısmı kırılmıştır. Yüklük üzerinde beyaz boyalı ahşap sergen vardır. K102.1 nolu kapı beyaz boyalı 0,86x2,00 m boyutlarındadır (Resim 4.75.). Tavan ahşap kaplamalıdır (Resim 4.76.). Taban ise şaptır. Tabanda çatlaklar vardır.

Resim 4.74. 102 mekan dv3 duvarı

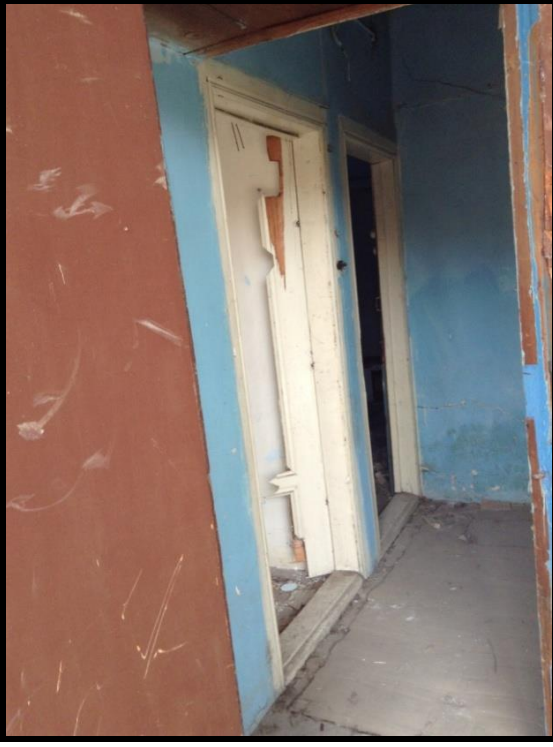

Resim 4.75. 102 mekan dv4 duvarı

Resim 4.76. 102 mekan tavanı

103: 101, 102, 104 nolu mekanları dış sofaya bağlayan mekandır. Duvarları mavi kireç boyalıdır. Boyada dökülme ve duvarda çatlaklar vardır. DV1 duvarı üzerinde K.101.1 nolu kapı boşluğu ve K.102.1 nolu kapı vardır (Resim 4.77.). DV3 nolu duvarda K.104.2 nolu kapı vardır (Resim 4.78). DV4 nolu duvarda ise odaları sofaya açan 0,87x2,00 m boyutlarında kahverengi boyalı K.103.1 nolu özgün olmayan ahşap kapı bulunmaktadır.

Resim 4.77. 103 hol dv1 duvarı

Resim 4.78. 103 hol dv3 duvarı

Döşemesi 27x27 tuğla plaktır (Resim 4.79.). Tavanı ise ahşap kaplamadır (Resim 4.80.).

Resim 4.79. 103 hol tavanı

Resim 4.80. 103 hol döşemesi

104: Dış sofaya cepheli tek odadır. Duvarlar beyaz kireç boyalıdır.

DV1 duvarında gömme şeklinde planlanmış yüklük vardır. Yerden 0,55 m yüksekte bulunan yüklük 1,0 m yüksekliğindedir. Yüklüğün taban ve tavan döşeme kaplaması ahşaptır. DV1 duvarı üzerinde K.104.1 nolu kapı 0,86x2,00 m boyutlarında beyaz boyalı ahşap kapı ve 0,73 genişliğinde 1.63m yüksekliğinde alçı lambalık bulunmaktadır (Resim 4.81).

Resim 4.81. 104 mekan dv1 duvarı

DV2 duvarında 1,52 m uzunluk, 125m genişliğinde gömme dolap şeklinde gusülhane, ocak, lambalık, baca deliği ve 0,33 eninde, 0,72 genişliğinde, 1,30m yüksekliğinde dolap vardır. Dolap ve gusülhane kapakları kaldırılmıştır. Gusülhanede P.104.4 nolu pencere, alçıdan yapılmış lambalık ve beton yılanma taşı vardır. Ocak kapatılmıştır (Resim 4.82).

Resim 4.82. 104 mekan dv2 duvarı

DV3 duvarında 1,27 eninde, 1,81m genişliğinde 2,02 m yüksekliğinde yüklük vardır. Yüklük taban döşemesi dökme betondur. Beton kırılmıştır. Altında ahşap kaplama görülmektedir. Tavan mavi kireç boyalı olup, bir tane ahşap kiriş vardır. İçinde P.104.5 nolu bir adet ahşap pencere vardır. Odadaki gusülhane ve Y2 yüklüğü yapının en büyük gusülhanesi ve yüklüğüdür (Resim 4.83).

Resim 4.83. 104 mekan DV3 duvarı

DV4 duvarı sofaya bakan duvardır. Üzerinde iç adet 0,67x1,33 m boyutlarında ahşap kahverengi boyalı, yapının ön cephesinde bulunan tip pencerelerden vardır. Pencere arası ahşap bordür vardır (Resim 4.84).

Resim 4.84. 104 mekan DV4 duvarı

Taban döşemesi şaptır, karşılaştırmalı çalışmalar ve sözlü kaynaktan alınan bilgiler doğrultusunda döşemenin ahşap kaplama olduğu düşünülmektedir (Resim 4.85.). Tavan ise ahşap kaplamadır (Resim 4.86.).

Resim 4.85. 104 mekan döşemesi

Resim 4.86. 104 mekan tavanı

105: Yapının merdivenidir. Ahşap olan merdiven 11 basamaktan oluşmaktadır. Merdivenin basamak genişlikleri 0,27-0,30 m aralığındadır. Rıht yüksekliği 0,14-0,23 m, merdiven uzunluğu 3,38 m, genişliği 0,99-1,08 m arasındadır. Korkuluk yoktur. Merdiven üzeri muşamba ve halı kaplanmıştır. Merdiven duvarları beyaz kireç boyalıdır. DV1 duvarı beyaz boyalıdır ve boyada dökülmeler vardır (Resim 4.87.). DV2 duvarı beyaz boyalıdır (Resim 4.88.). DV3 nolu duvarda P.Z06.1 nolu kare biçiminde ahşap pencere vardır (Resim 4.89). DV4 duvarında K.105.1 nolu kapı boşluğu vardır. Merdiveni 109 nolu dış sofaya bağlayan K.105.1 nolu kapı kanadı kaldırılmıştır. 105 nolu mekan tavanı ahşap kaplamadır (Resim 4.90).

Resim 4.87. 105 hol dv1 duvarı

Resim 4.88. 105 hol dv2 duvarı

Resim 4.89. 105 hol dv3 duvarı

Resim 4.90. 105 holtavanı

106: Birinci katın en sade odasıdır. Duvarlar beyaz boyalıdır. Çatlaklar vardır.

DV1 duvarında 1,23 m eninde 1,07 m genişliğinde yüklük vardır. Yüklük taban döşemesi kaldırılmıştır, ahşap taşıyıcılar bulunmaktadır. Tavan döşemesi ise ahşap kirişlerden oluşmaktadır (Resim 4.91.).

DV2 duvarında 0,40x0,36 m boyutlarında P.106.2 nolu pencere vardır (Resim 4.92.).

DV3 duvarında 0,34x0,40m boyutlarında P.106.1 nolu pencere vardır (Resim 4.93.).

DV4 duvarında 108 nolu odada bulunan gusülhanenin üzeri yüklük olarak planlanmıştır (Resim 4.94.). 106 nolu mekanın taban döşemesi şaptır (Resim 4.95.). Yapıdan gelen izler ve mimari gereklilik sonucu döşemenin ahşap kaplama olduğu düşünülmektedir. Tavan ahşap kaplamadır (Resim 4.96.).

Resim 4.91. 106 mekan dv1 duvarı

Resim 4.92. 106 mekan dv2 duvarı

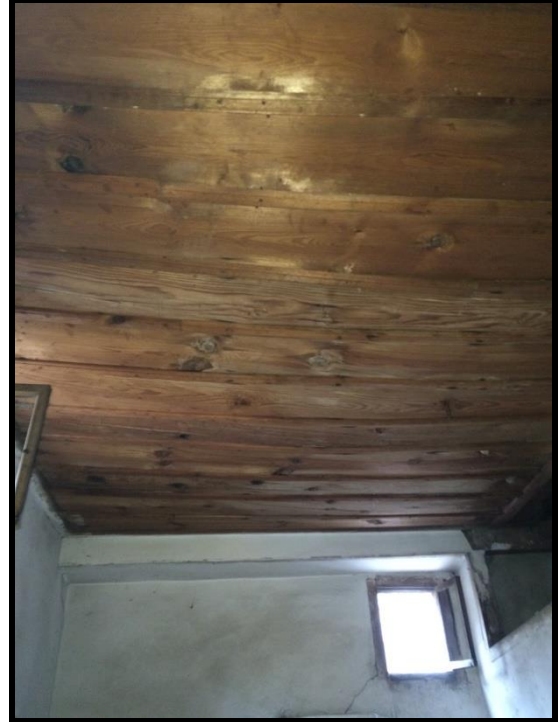
Resim 4.93. 106 mekan dv3 duvarı

Resim 4.94. 106 mekan dv4-dv5-dv6 duvarı

Resim 4.95. 106 mekan döşemesi

Resim 4.96. 106 mekan tavanı

107: 106, 108 nolu odaları sofaya bağlayan mekandır. DV3 duvarında K.106.1, K.108.1 nolu kapı boşlukları vardır. DV4 duvarında 0.87x 2.00m boyutlarında K.107.1 nolu ahşap kapı vardır (Resim 4.97., Resim 4.98.). Duvarlar beyaz kireç boyalıdır. Taban döşemesi 27x27 cm tuğla plaklardan yapılmıştır (Resim 4.99.). Tavanı ahşap tavandır (Resim 4.100.).

Resim 4.97. 107 dv4 duvarı

Resim 4.98. 107 kapısı

Resim 4.99. 107 hol döşemesi

Resim 4.100. 107 hol tavanı

108: Yapının baş odasıdır. En büyük ve en süslü odadır. Duvarlar mavi kireç boyalıdır. Boyada dökülmeler vardır.

DV1 duvarında iki adet yüklük ve bir adet gusülhane vardır. Y1 yüklüğü 0,57-0,60m derinliğinde, 1,58 enindedir. Y2 yüklüğü 0,57-0,60m derinliğinde, 1,18m enindedir. Yükseklikleri 1,50 m dir. Gusülhane 0,68-0,80 m derinliğinde, 1,20m enindedir. İçinde beton oturma taşı, lambalık ve 0,20x0,22 m boyutlarında P.108.6 nolu pencere vardır. Yüklükler ve gusülhane üzerinde ahşap üçgen motifli beyaz boyalı sergen vardır (Resim 4.101.).

Resim 4.101. 108 mekan dv1 duvarı

DV2 duvarında 0,34 derinliğinde 1,34m eninde yüklük, ocak, lambalık, baca deliği ve 0,32m derinliğinde, 0,82m eninde, 1,30m yüksekliğinde dolap vardır. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Düşeyde iki bölümlü olan dolapların üst kısmı raf şeklinde olup alt kısmı iki kapaklı dolap şeklindedir. Ocak kapatılmıştır (Resim 4.102.).

Resim 4.102. 108 mekan dv2 duvarı

DV3 duvarında 0,67x1,33m boyutlarında iki bölmeli tek kanatlı beyaz boyalı P.108.1, P.108.2, P.108.3 nolu ahşap tip pencereler vardır (Resim 4.103.).

DV4 duvarında sofaya bakan 0,67x1,33 m boyutlarında P.108.4 ve 0,37x0,35m boyutlarında P.108.5 nolu ahşap pencere vardır. Pencere kanadı kaldırılmıştır. K.108.1 nolu kapı kanadı kaldırılmıştır. Beyaz boyalı kapı pervazı mevcuttur (Resim 4.104.).

Tavanı ahşaptır, süslüdür, çiçek motifleri vardır. Tabanı ise ahşap kaplamadır (Resim 4.105.).

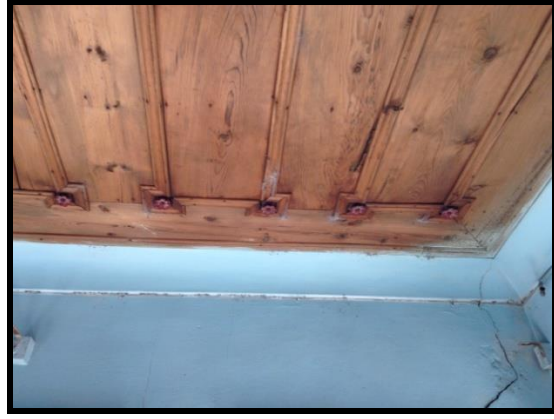
Resim 4.103. 108 mekan dv3 duvarı

Resim 4.104. 108 mekan dv4 duvarı

(a)

(b)

(c)

(d)

Resim 4.105. 108 mekan tavanı (a) 108 mekan tavanı (b) 108 mekan tavan motifi (c) 108 mekan tavan çiçek detayı (d) çiçek detayı

109: Yapının birinci kat dış sofasıdır. DV1 duvarı beyaz boyalı olup, duvarda 101 nolu mekana ait pencereler vardır. DV2 duvarı üzerinde K.103.1 nolu kapı ve çatı çıkış kapağı bulunmaktadır (Resim 4.106.). DV3 nolu duvarda boya dökülmeleri görülmektedir. duvarda 104 nolu mekana ait 3 adet pencere ve pencereler arası ahşap bordürler ve K.105.1 nolu kapı boşluğu vardır (Resim 4.107.). DV4 nolu duvarda K.107.1 nolu ahşap hol kapısı vardır. DV5 nolu duvarda 108 nolu mekan pencereleri vardır. Duvarı boya dökülmeleri görülmüştür (Resim 4.108.). Sofada 3 adet ahşap kolon vardır. Kolonların üstünde profilli ahşap başlıklar vardır (Resim 4.114.). Kolonlar arası ahşap korkuluklar vardır. Korkulukların büyük bölümü kaldırılmıştır (Resim 4.112.). Alçı kaplamalı payandalar (Resim 4.113.) ve kirişler (Resim 4.109.) vardır. Döşemesi 27x27 cm tuğla plaktır (Resim 4.110.). Tavanı ahşap kaplamadır (Resim 4.111.). Sofada DV5 duvarı yanında yeniden yapıldığı düşünülen beton taş vardır (Resim 4.115.).

Resim 4.106. 109 sofa dv1-dv2 duvarı

Resim 4.107. 109 nolu sofa dv3 duvarı

Resim 4.108. 109 sofa dv4-dv5 duvarı

Resim 4.109. 109 sofa alçı kiriş detayı

Resim 4.110. 109 sofa döşemesi

Resim 4.111. 109 sofa tavanı

Resim 4.112. 109 sofa korkuluk izleri

Resim 4.113. 109 sofa payanda detayı

Resim 4.114. 109 sofa kolonu profilli ahşap başlık

Resim 4.115. Beton taş

4.2.3. Yapısal sistem, yapısal elemanlar ve malzeme kullanımı

Yapısal sistem

Temeller : Satıcı Konağının temelleri hakkında kesin bir bilgi edinilememiştir.

Satıcı Konağı, ahşapların yatay, düşey ve diyagonal çatılması ve aralarının kerpiçle doldurulması sonucu ahşap çatıklı kerpiç dolgu sistemi ile inşa edilmiştir. Konağın avlusundaki depoda aynı sistemle yapılmış olup, aynı dönem aittir. Tandır ise briketten yapılmış olup, tavanında yapı genelinde görülen ahşap kirişlerden görülmesi nedeniyle nedeniyle aynı döneme ait olduğu düşünülmektedir. Hela 18,5 cm lik tuğladan yapılmış ve üzeri sıvanmıştır. Aynı dönem yapısı değildir. Üçtutlar sokaktan avluya girişi sağlayan kapının bulunduğu bahçe duvarı da aynı döneme aittir. Ahşap çatıklı kerpiç dolgu sistemiyle yapılmıştır.

Yapısal elemanlar

Satıcı Konağı'nda yer alan taşıyıcı elemanlar, düşey, yatay ve açıklık geçici taşıyıcı elemanlar olarak 3 başlıkta ele alınmıştır.

Düşey Taşıyıcı Elemanlar

Duvarlar: Yapının düşey taşıyıcıları duvarlardır. Duvarlar ahşap çatıklı kerpiç dolgudur. Ahşapların yatay, düşey ve diyagonal çatılması ile taşıyıcılığı sağlanmış olup aralarına

kerpiçlerin çamur harçla yatay döşenmesi ile doldurulmuştur. Duvar kalınlıkları yaklaşık 20-100 cm arası tespit edilmiştir. Ara bölme duvarları ahşap çatkılı sistemde yapılmıştır. 10-20 cm arası kalınlıklar görülmüştür. Duvar yüzeyleri kireç harç ile sıvalıdır. Ahşap malzeme olarak çam kullanılmıştır (Resim 4.116., Resim 4.117).

Resim 4.116. Konak duvarları ve yapım sistemi

Resim 4.117. Sol cephe duvarı, yapım sistemi

Ahşap Kolonlar :

Zemin katta sofasında 0,20 m çapında, birinci kat sofasında 0,12 m çapında üçer adet daire kesitli ahşap kolonlar vardır. Birinci kat kolonları arasında korkuluk olduğu görülmüştür. Korkulukların çoğu kaldırılmıştır (Resim 4.118.).

Resim 4.118. Ahşap taşıyıcı kolonlar

Yatay taşıyıcılar

Döşemeler: Zemin kat tavanında döşeme kirişleri ahşap taşıyıcı olarak tespit edilmiştir. Ahşap çatkılı duvarlara daire ve dikdörtgen kesitli ahşap kirişler üzerine zeminde geçmeli tahtalar kaplanarak oluşturulmuştur. Ahşap kiriş kalınlıkları 16-18 cm arasındadır. Sofanın döşemesi ise 27x27 cm beton tuğladan yapılmıştır. Zemin döşemeleri ise genelde ahşap ve şaptır.

Açıklık geçici taşıyıcı elemanlar

Açıklık geçici taşıyıcılar, konuttaki ahşap kirişlerdir. Zemin katta açıkta bırakılan kirişler, birinci katta çitalı ahşap ile kapatılmıştır. Bu yöntem Çorum Evlerinde kullanılan bir yöntemdir (Bkz. Resim 4.59, Bkz. 4.71.).

Çatı :

Yapının çatı sistemi ahşap oturtma çatıdır. Beşik çatı biçimindeki çatının kaplaması marsilya tipi kiremittir. Karşılaştırmalı çalışma ve yapıdaki izler sonucu çatı kaplamasının değiştirildiği ve özgün örtünün alaturka kiremit olduğu düşünülmektedir (Bkz. Resim 4.5.).

4.2.4. Mimari elemanlar

Plan elemanları, dış mekan ve iç mekan elemanları olmak üzere iki kısımda incelenmiştir.

Dış mekan elemanları avlu, avlu giriş saçağı, hela, tandır mekanlarıdır. İç mekan elemanları ise odalar (ocaklar, lambalık, dolaplar, gusülhaneler, baca delikleri, yatak nişleri, kapılar, pencereler) ve sofalardır. Merdiven holü ve mutfak ise servis mekanını oluşturur. Cephe elemanları ise pencereler, kapılar, kolonlar, korkuluklar, payandalar ve ahşap bordürlerdir.

Dış mekanlar

Avlu: Yoldan yapıya ulaşabilmek için oluşturulmuştur, binanın ön cephesine aittir. Yapıya ait başka bahçe yoktur. Bahçe duvarıyla yoldan ayrılmıştır. Bahçede 6 adet ağaç bulunmaktadır.

Haymalık: Bina giriş kapısının sağında ve solunda konumlanan haymalık mekanında bahçe duvarının solunda ahır mekanı, sağında tandır ve hela mekanı vardır. üzeri örtülü olan mekan özgündür (Resim 4.119.)

Resim 4.119. Haymalık

Ahır-samanlık: Ahşap çatkılı kerpiç dolgu sistemiyle yapılmıştır. Harabe durumundadır. Konağın ön cephesine bakan bir adet penceresi vardır (Bkz. Resim 4.119.). Ahırın doğu cephesinde bir adet ahşap kapı (K2) ve üzerinde bir adet ahşap kapak vardır. Sözlü kaynaktan, bu kapaktan ahır döşemesi üstünün samanlık olarak kullanıldığı öğrenilmiştir [19]. Aynı duvar üzerinde bir adet kapı boşluğu (K3) vardır (Resim 4.120). Osmancık 4. Sokakta bahçe duvarı üzerinde de ahır üst döşemesine açılan ahşap bir kapak vardır (Resim 4.121). Bu kapaklardan ahır döşeme üstünün samanlık olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Sözlü kaynaklardan alınan bilgilerle bu tez doğrulanmıştır [19]. Osmancık 4. Sokağa bakan DV1 duvarının bir kısmı kaldırılmıştır (Resim 4.122.). DV2 duvarın malzeme boşalması ve sıvada dökülme vardır. Duvar kötü durumdadır (Resim 4.123.) DV3 duvarında sıvada dökülme malzeme kaybı vardır (Resim 4.124.).Tavan döşemesinde daire kesitli iki yönde uzanan ahşap kirişler vardır. Bu kirişlerde sehim ve böceklenme gözlenmiştir (Resim 4.122.). Ahır mekanının konağa bakan cephesinde tuğla üzeri beton sıvalı taşa rastlanılmıştır. Taş özgün değildir (Resim 4.125).

(a)

(b)

Resim 4.120. Ahır doğu cephesi (a)Ahır doğu cephesi, giriş kapısı (b) samanlık kapağı

Resim 4.121. Ahır duvarı üzerindeki samanlık kapağı

Resim 4.122. Ahır dv1 duvarı

Resim 4.123. Ahır dv2 duvarı

Resim 4.124. Ahır DV3 duvarı

Resim 4.125. Ahır önündeki taş

Tandır: Avlu giriş kapısının doğusunda, bahçe duvarına bitişik tandır vardır. Briketten yapılmıştır. Duvarları sıvalıdır. Ön cephesinde alçıdan yapılmış özgün motif vardır. Üzerinde iki adet gömme lambalık vardır (Resim 4.126.). Bir adet bacası bulunmaktadır. Baca içi ahşap kaplamadır. Tandırın önünde ayrıca bir alan oluşturulmuştur. Bu alanın tavanında ahşap daire kesitli kirişler vardır (Resim 4.127.). Bu alanın alın kısmı ahşap çatkılı kerpiç dolgu sistemiyle yapılmış olup, payandalarla desteklenmiştir. Duvarlarda çatlaklar ve malzeme boşalması vardır.

Resim 4.126. Tandır batı(ön) cephesi

Tandır bitişiğindeki bahçe duvarında malzeme kayıpları vardır. Taşıyıcı sistem açığa çıkmıştır (Resim 4.127.) Tandır önündeki mekanın tavanı ahşap kirişler ve tersi yönünde dizilmiş ahşap kaplama tahtasından ibarettir (Resim 4.128.). Tandır önündeki bu mekanın çatısını taşıyan kolonlar ve payandalar görülmüştür (Resim 4.129.).

Resim 4.127. Tandır önündeki mekan, bahçe duvarı

Resim 4.128. Tandır önündeki mekan tavanı Resim 4.129. Payanda detayı

Tandır döşeme üstünün kullanılması için Osmancık 4.Sokaktan ulaşılan, bahçe duvarı üzerinde ahşap bir kapak vardır (Resim 4.130.). Sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve araştırmalar doğrultusunda tandır döşeme üstünün samanlık olarak kullanıldığı düşünülmektedir [19]. Kapak sabitlendiği için açılamamıştır.

(a)

(b)

(c)

Resim 4.130. Tandır döşeme üstünün kullanımını sağlayan kapak a) Bahçe duvarı üzerindeki kapak (b) Tandır üzeri kullanım kapağı (c) kapak detayı

Hela-Banyo: Tandır duvarına bitişik olan hela-banyo mekanı sonradan yapılmış olup iki bölümlüdür. Tuğladan yapılmıştır. Avlu kapısının kuzeydoğusunda bulunan helanın girişi, avlu kapısına doğru konumlanmıştır. Alaturka hela taşı kullanılmıştır. Kapı kanadı kaldırılmıştır. Çatı örtüsü marsilya tipi kiremittir (Resim 4.131.).

(a)

(b)

(c)

Resim 4.131. Hela- banyo mekanı(a) Hela-banyo güneybatı cephesi (b) Hela-banyo batı cephesi(c) Hela-banyo kuzeybatı cephesi

Avlu giriş saçağı: Haymalık kısmının üzerini örten, tandır ve ahır bölümünü birbirine bağlayan bina giriş kapısının üzerinde, ahşap kirişlerin üçgen şeklinde kullanılmasıyla ana taşıyıcı oluşturulmuştur, aralarında ahşaplar düşey olarak kullanılıp desteklenmiştir, makas sistem oluşturularak taşınmıştır (Resim 4.132.). Saçak örtüsü alaturka kiremittir. Kiremitler kırıktır. Çatı kötü durumdadır (Resim 4.133.).

Resim 4.132. Avlu giriş saçağı kiriş sistemi

Resim 4.133. Avlu giriş saçağı, çatısı

İç mekanlar

Satıcı Konağı zemin ve birinci kattan oluşan iki katlı bir yapıdır. Zemin kat daha çok kışlık olarak kullanılmıştır. Servis alanları ve ortak alanlar vardır. Birinci kat ise yaşam alanı olarak kullanılmıştır. İç mekanlar, yaşama mekanları ve servis mekanları olarak iki başlık altında ele alınmıştır.

Yaşama mekanları :

Odalar: Yapıda kullanım şekline göre odalar; ailelerin günlük ihtiyaçlarını karşılayabildikleri odalar, ortak odalar ve başoda olmak üzere üç tiptedir. Oda planları kare ve dikdörtgen biçimine yakındır. Odalar genelinde dolaplar, nişler, lambalıklar, ocaklar, gusülhaneler, yüklükler, baca delikleri bulunmaktadır. Döşemeleri ve tavanları genelde ahşaptır.

Z04, Z09, 106 nolu odalar ortak kullanılan odalardır.

Z04 nolu mekan yaklaşık 2,55x3,25 m boyutlarındadır. Ahşap kapısı özgündür. Sofaya bakan iki adet pencere vardır. Konak genelinde bulunan tip pencerelerden farklıdır. Odada bir adet alçı lambalık, bir adet niş vardır. Bu oda diğer odalara göre daha sadedir. Ortak kullanım için düzenlenmiştir.

Z09 nolu mekan sonradan oluşturulmuştur [19]. Yaklaşık 1,70x2,30 m boyutlarındadır. Odada bir adet pencere ve bir adet niş bulunmaktadır. Ortak kullanım odalarından biridir.

106 nolu mekan yaklaşık 2,90x3,85 m boyutlarındadır. İki adet küçük dikdörtgen formuna yakın pencere vardır. Odada bir adet yüklük ve lambalık vardır.

Ailelerin günlük ihtiyaçlarını giderebildikleri odalar; Z10, 101, 102, 104, 106 nolu odalardır.

Z10 nolu mekan yaklaşık 3,70x2,95 m boyutlarındadır. Bir ailenin günlük ihtiyaçlarını giderebilmesi için gerekli mimari elemanlar bulunmaktadır. Odada iki adet dolap, bir adet ocak, ve iki adet lambalık vardır.

101 nolu mekan ön bahçeye bakmaktadır. Yaklaşık 4,10x4,80 m boyutlarındadır. Bir aileye ait olan bu odada bir adet dolap, bir adet gusülhane, bir adet ocak bir adet lambalık, baca deliği, yüklük ve sergen vardır. Ön bahçeye bakan üç adet, sofaya bakan bir adet tek kanatlı dikdörtgen formlu penceresi vardır. Bu pencereler yapı genelinde kullanılmış tip pencerelerdir. Sofaya bakan bir adet küçük dikdörtgen formlu penceresi vardır.

102 nolu mekan yaklaşık 3,30x4,70m boyutlarındadır. Yan bahçeye bakan 3 adet tip pencereye sahiptir. Odada ocak, lambalık, baca deliği, dolap, yüklük, mutfak nişi olarak düzenlenmiş bir yüklük, sergen, gusülhane vardır.

104 nolu mekan 3,45x3,70m boyutlarındadır. Sofaya bakan üç adet tip pencere vardır.. Odada dolap, gusülhane, iki adet lambalık, ocak ve iki adet yüklük bulunmaktadır. Yapıdaki en süslü lambalık bu odada kapının sol yanında bulunmaktadır.

108 nolu mekan ise tavanı, mimari elemanları ve büyüklüğü nedeniyle baş odadır. Mekan yaklaşık 3,80x4,90 m boyutlarındadır. Tavan işlemeli olup çiçek motifleri vardır. İki adet yüklük, gusülhane, dolap, ocak ve lambalık vardır. Ön bahçeye bakan üç adet, sofaya bakan bir adet tek kanatlı dikdörtgen formu penceresi vardır. Sofaya bakan bir adet penceresi vardır.

Sofalar ve bağlantı mekanları:

Konakta iki adet sofa vardır. Zemin kat(Z11) ve birinci katta(109) bulunmaktadır. Dış sofa aynı zamanda orta sofa görevi görmektedir.

Satıcı Konağının en önemli özelliği olan dış sofası 19.yy özelliği göstermektedir [6, 9]. İç Anadolu ev tipolojisinin önemli yeri olan sofa, bu konaktada en özel yer olarak planlanmıştır. Tüm odalar bu mekana açılmaktadır. Zemin katta 20 cm, birinci katta 12cm çapındaki 6 adet çam kolonla hem taşınmış hemde süslenmiştir. Kolonlar arası alçı payandalar kullanılmıştır. Kolonlar arasını süsleyen korkuluklar, estetik düşünülerek yerleştirilmiştir. Tavanı ahşap olup, tabanında 27x27cm tuğla plak kullanılmıştır. Şu anda döşemesi, tavanı dış etkenler nedeniyle bozulmuş olmakla birlikte mimari özelliklerini ve özgünlüğünü korumaktadır.

Z11 nolu mekan zemin kat dış sofasıdır. Yaklaşık 3,00x7,00 m boyutlarındadır. Üzerinde üç adet daire kesitli ahşap kolon vardır. Kolonlarda çatlaklar vardır. Kolonların önünde bulunan kiriş ucunda üçgen ahşap motifler vardır. Taban döşemesi şaptır. Tavanı ise ahşaptır.

109 nolu mekan birinci kat sofasıdır. Yaklaşık 2,90x7,00 m boyutlarındadır. Odalara geçişi sağlar aynı zamanda ortak toplanma alanıdır. Tabanı 27x27cm beton tuğladır. Tavan ise ahşap kaplamadır. 2 adet daire kesitli ahşap kolon vardır. Kolonlar üzerinde ahşap başlıklar vardır. Kolonlar arasındaki parmaklıklar kaldırılmıştır. Alçıdan yapılmış kirişler ve köşelerde payandalar vardır. Sofa üzerinde beton yıkama taşı vardır.

Bağlantı mekanları ise, zemin katta; Z03, Z07, Z08, birinci katta; 103,107 nolu mekanlar olmak üzere beş adettir. Bu mekanlar odalar arası geçişi ve odalardan sofaya ulaşımı sağlar.

Z03 nolu mekan Z01, Z02, Z04 odalarını sofaya bağlayan geçiş alanıdır. Yaklaşık 1,40x3,50 boyutlarındadır. Döşemesi betondur. Duvar ve tavan sıva üzeri boyalıdır. Kapısı ahşap ve özgündür.

Z07 nolu mekan Z06, Z08, Z09, Z10 mekanlarını sofaya bağlayan geçiş alanıdır. Yaklaşık 2,10x1,37 boyutlarındadır. Kapısı kaldırılmıştır. Taban döşemesi betondur. Tavan ve duvar sıva üzeri boyalıdır.

Z08 nolu mekan Z09 ve Z10 nolu odaları Z07 nolu hole bağlar. Mekan yaklaşık 1,20x1,93 m boyutlarındadır. Tabanı şaptır, tavanı ahşap kaplıdır.

103 nolu mekan 101,102, 104 nolu odaları sofaya bağlayan geçiş alanıdır. Mekan yaklaşık 0,95x2,05m boyutlarındadır. Tabanda 27x27cm tuğla plak vardır. Tavanı ahşap kaplamalı ve kademelidir. Giriş kapısı ahşap, yapı genelinde yapılan karşılaştırmalı çalışmada kapının özgün olmadığı anlaşılmıştır. Kapı üzerinde bulunan kapağın, çatı arasına ulaşmak için kullanıldığı düşünülmektedir.

107 nolu mekan 106 ve 108 nolu odaları sofaya bağlaryan geçiş alanıdır. Mekan yaklaşık 1,28x3,60 m boyutlarındadır. Tabanı 27x27 beton tuğladır, tavanı ahşap kaplıdır. Tavanda kademe vardır. Kapısı ahşap ve özgündür.

Servis mekanları:

Merdiven holü, depo ve mutfak servis alanlarını oluşturmaktadır.

Z01 nolu mekan mutfak olarak düzenlenmiştir. Oda yaklaşık 3,92x4,78m boyutlarındadır. Avluya bakan üç adet ve sofaya bakan bir adet penceresi vardır. Odada iki adet dolap, bir adet ocak, iki adet lambalık, bir adet yıkama yeri, iki adet yüklük, ahşap sergen ve bir adet niş bulunmaktadır.

Z02 nolu mekan depo mekanıdır. Oda yaklaşık 2,80 x5,35 m boyutlarındadır. Bir adet kare formuna yakın ahşap penceresi vardır. Pencerede ahşap parmaklılık vardır. Alçıdan yapılmış bir adet lambalık vardır. Ahşap kapısı özgündür.

Z05 nolu mekan merdiven holüdür. 0,95x3,50 m boyutlarındadır. Kapı boşluğu vardır, fakat kanat izine rastlanmamıştır. Merdivene ulaşımının sağlandığı holdür. Merdiven altı depo-kiler olarak kullanılmıştır. Merdiven altına açılan bir adet ahşap kapak mevcuttur. Ahşap merdivenle birinci kat sofasına (109) çıkılır.

Z06 nolu mekan depodur. Yaklaşık 2,60x4,80 m boyutlarındadır. Bu odada bir adet alçıdan yapılmış lambalık vardır. Merdiven basamaklarına (Z05 mekanı) bakan bir adet kare biçiminde ahşap parmaklıklılı, ahşap bir penceresi vardır. Z08 mekanına bakan bir adet dikdörtgen biçiminde sabit kanatlı penceresi vardır.

105 nolu mekan merdiven alanıdır. Zemin katı birinci kata bağlayan bu alan direk dış sofaya(109) açılır.

5.2.5. Mimari elemanlar

Yapıda bulunan mimari elemalar; kapı, pencere, merdiven, ocak, lambalık, dolap, gusülhane, payanda, süpürgelik, raf, demir parmaklık, ahşap parmaklık, ahşap kolonlar, ahşap korkuluk, ahşap kolon başlığı, tavan, tuğla plak, yüklük, niş ve eşiklerdir.

Merdivenler:

Satıcı Konağında zemin katı üst kata bağlayan ve sofaya ulaşan bir adet 11 basamaklı ahşap merdiven yer almaktadır. Merdiven korkuluğu bulunmamaktadır. Merdivenin basamak genişlikleri 0,27-0,30 m aralığında rıht yüksekliği 0,14-0,23 m arasında, merdiven

uzunluğu 3,38 m, genişliği 0,99-1,08 m arasındadır. Sofaya ulaşan bu merdivenin basamakları tek parça ahşap plaktan oluşmaktadır (Resim 4.134.).

Resim 4.134. Ahşap merdiveni

Kapılar:

Konağın kapıları i ve dış kapılar olmak üzere iki başlık altında incelenmiştir.

Dış Kapılar:

Yapıda 5 tip dış kapı vardır.

1.K1 nolu avlu giriş kapısı 2,95 m eninde, 2,55 m yüksekliğinde çift kanatlı demir kapıdır. Kapı Osmancık 4.sokaktan 15 cm alt kottan başlamaktadır. zgn değildir. Karşılaştırmalı alışma sonucu bu kapının, ahşap çift kanatlı olduğu düşünülmektedir (Resim 4.135.).

Resim 4.135. K1 avlu giriş kapısı

1. K2 nolu ahır kapısı ahşap, tek kanatlı ve özgündür. 0,88x1,80m boyutlarında olan üzerinde özgün halka şeklinde kapı tokmağı vardır. Kapı kanadı, bir araya getirilmiş düşey ahşapların yatay ahşap kuşakla birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Kapı çevresinde 0,07 m genişliğinde ahşap pervaz vardır. Kapı üzerinde ahır döşemesinin üzerine açılan ahşap bir kapak vardır (Resim 4.136.).

Resim 4.136. K2 ahır kapısı

2. K.Z03.1 kapısı; 0,87x1,90 m boyutlarında tek kanatlı ve ahşap tablalı kapıdır. Kapı etrafında 0,07 m genişliğinde ahşap pervaz vardır. Kapı deformasyona uğramıştır (Resim 4.137.). K.Z07.1 nolu kapı kanadı kaldırılmıştır. Yapıdaki izler ve yapı karşılaştırmalı çalışma sonucu bu kapının da K.Z03.1 nolu kapı tipinde olduğu düşünülmektedir (Resim 4.138.).

Resim 4.137. K.Z03.1 hol kapısı

Resim 4.138. K.Z107.1 kapı boşluğu

3. K.103.1 nolu kapı birinci kat dış sofadan sol koldaki odalara açılan holün kapısıdır. 0,94x2,00m boyutlarında olan özgün olmayan ahşap kapı tek kanatlıdır. Sonradan değiştirilmiştir. Kapı üzerinde çatıya giriş sağlandığı düşünülen açılmayan 0,65x0,80m boyutlarında bir ahşap kapı daha vardır (Resim 4.139.).

Resim 4.139. K.103.1 nolu hol kapısı

4.K.107.1 kapısı; konağın birinci kat sofasına açılan kapısıdır. K.107.1 nolu kapı 0,87x2,00 m boyutlarında tek kanatlı ve ahşaptır. Kapı çevresinde 0.07 m alınlığında ahşap pervaz vardır. Pervazın üzerinde 0,015 m yüksekliğinde 0,05 m genişliğinde ahşap başlık vardır. Kapı 109 nolu dış sofadan sağ koldaki odalara açılan holün kapısıdır. Günümüzde deformasyona uğramıştır (Resim 4.140.). K.105.1 nolu kapı boşluğu merdiveni birinci kat sofasına bağlayan kapı boşluğudur. Kapı kanadı kaldırılmıştır, metal menteşeleri mevcuttur. Yapıda yapılan karşılaştırmalı çalışmalar ve yerindeki izler sonucu K.105.1 nolu kapının, K.107.1 nolu kapı tipinde olduğu düşünülmektedir (Resim 4.141.).

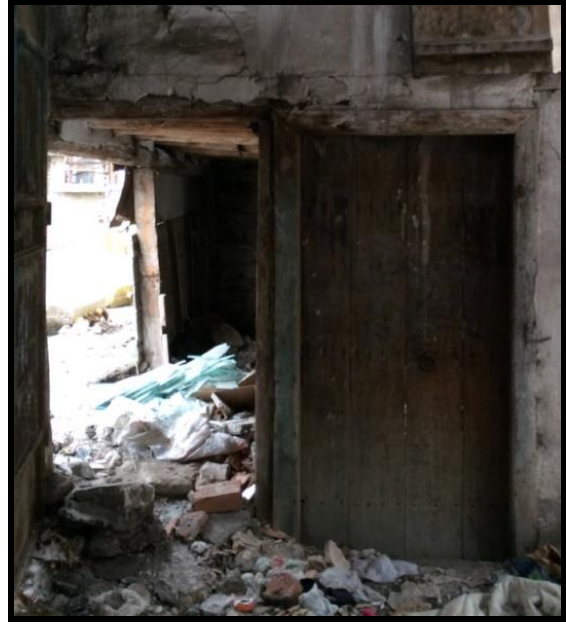
Resim 4.140. K.107.1 nolu kapı

Resim 4.141. K.Z105.1 kapı boşluğu

K.Z05.1 nolu kapı boşluğu merdiven holüne açılmaktadır. Yalnızca ahşap pervazı mevcuttur. Kapı izine rastlanmamıştır. Sözlü kaynaktan alınan bilgiye göre yapının özgün plan şemasında da kapı kanadının bulunmadığı düşünülmektedir [19] (Resim 4.142.)

K3 nolu kapı boşluğu ahır duvarı üzerindedir. Yapıdaki izler, karşılaştırmalı çalışma, sözlü kaynaktan alınan bilgiler doğrultusunda özgün planlamada helanın ahır içinde bir duvarla ayrıldığı düşünülmektedir. Kapı boşluğu vardır. Kapı kanadı kaldırılmıştır (Resim 4.143.)

Resim 4.142. K.Z05.1 nolu kapı boşluğu Resim 4.143. K3 hela kapı boşluğu

K4 nolu kapı boşluğu yapıya sonradan ilave edilen tandır duvarına bitişik tuğladan yapılan banyo-hela mekanı kapısıdır. Kapı kanadı kaldırılmıştır. Eldeki resimlerden kapının özgün olduğu görülmüştür. Özgün hela kapısının kaldırılıp, bu yapıya eklendiği düşünülmektedir. Daha önceki dönemlerde bu kapının konak iç veya dış kapısı olarak kullanılmış olabileceği düşünülmektedir (Resim 4.144.).

Resim 4.144. K4 hela-banyo kapısı

İç kapılar:

Konağın 5 tip iç kapısı vardır. Konak kapıları tek kanatlıdır.

1. K.Z02.1, KZ04.1, K.Z06.1 nolu kapılar düşey ahşapların, iki yatay kuşakla birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. (Resim 4.145., Resim 4.146., Resim 4.147.) Ahşaplar bu yatay kuşaklara, kapaklı çivi adı verilen iri başlı çivilerle tutturulmuştur. Çiviler aynı zamanda bezeme aracı olarak kullanılmıştır. Kanatlar güllap adı verilen metal elemanlarla kasaya bağlanmıştır.

(a)

(b)

Resim 4.145. K.Z02.1 nolu kapı (a) Z02 nolu oda kapısı (b) Z02 kapısı ahşap kuşaklar

Resim 4.146. K.Z04.1 nolu kapı (a) Z04 nolu oda kapısı (b) Z04 kapısı ahşap kuşaklar

Resim 4.147. K.Z06.1 nolu kapı

2. K.Z08.1 nolu kapı ahşap tablalı ve geometrik motiflidir. K.Z03.1 nolu dış kapıyla benzer özelliktedir. 0,87x1,90m boyutlarındadır. Özgündür ve deformasyona uğramıştır (Resim 4.148.).

Resim 4.148. K.Z08.1 nolu kapı

3. K.Z10.1 nolu kapı ahşaptır. Özgün olmayan bu kapı ahşap tablalı ve geometrik desenlidir. 0,87x1,90 m boyutlarındadır (Resim 4.149.)

Resim 4.149. K.Z10.1 nolu kapı

4. K.102.1, K.104.1 nolu kapılar ahşap masif tablalı ve geometrik desenlidir. Kapılar 0.87x2.00 m boyutlarındadır. Kapılar kasasız olup metal elemanla pervaza bağlanmıştır (Resim 4.150.) K.101.1, K.106.1, K.108.1 nolu kapıların yapı içinde yapılan karşılaştırmalı çalışma ve yapıdaki izler sonucu bu tipe ait olduğu düşünülmektedir.

Resim 4.150. K.102.1 nolu kapı

5. K.Z01.1 nolu kapı kanadı kaldırılmıştır. Resimlerden elde edilen verilere göre yapının en süslü kapısı olduğu görülmüştür (Resim 4.151.).

Resim 4.151. K.Z01.1 nolu kapı

Pencereler:

Konağın pencereleri dış pencereler ve iç pencereler olmak üzere iki başlıkta incelenmiştir. Pencerelerin rüzgar, yağmur ve dış etkenler nedeniyle camları kırılmış ve ahşapları bozulmuş olup zaman içinde birçok pencere deformasyona uğramıştır. Boyama yapılmıştır. Zemin kat ve birinci kat pencere farklı renklerde boyalıdır.

Dış pencereler :

Konakta 3 tip dış pencere vardır. Tüm pencereler ahşap doğramalıdır.

1. Ahşap tek kanatlı pencereler: (P.Z01.2, P.Z01.3, P.Z01.4, P.Z01.5, P.Z10.1, P.Z10.2, P.Z10.3, P.Z10.4, P.101.2, P.101.3, P.101.4, P.101.5, P.102.1, P.102.2, P.102.3, P.104.1, P.104.2, P.104.3, P.108.1, P.108.2, P.108.3, P.108.4) Konakta ön bahçeye ve batı cephesine bakan pencereler aynı tiptir. Toplam 22 adet pencere bulunmaktadır. Pencereler iki bölmeli, tek kanatlıdır. Ahşap pervazla çerçevelenmiş pencerelerin, pervaz genişliği 0.07 m dir. Bu ahşap pencereler zemin katta 0.65 m genişliğinde, 1.33 m yüksekliğindedir (Resim 4.152.) Birinci katta 0.67 m eninde 1.33 m yüksekliğindedir. Birinci kat pencere üstlerinde profilli ahşap başlık vardır (Resim 4.153.).

Resim 4.152. P.Z10.1, P.Z10.2, P.Z10.3 pencereleri

Resim 4.153. P.108.1, P.108.2, P.108.3 pencereleri

104 nolu mekan pencereleri sofaya bakmaktadır ve aralarında ahşap bordür vardır (Resim 4.154.).

Resim 4.154. P.104.1, P.104.2, P.104.3 pencereleri

P.Z01.2, P.Z01.3, P.Z01.4, P.Z01.5, P.Z10.1, P.Z10.2, P.Z10.3, P.Z10.4 nolu zemin kat pencerelerinde, pencere kasalarında bulunan izlerden ve karşılaştırmalı çalışma sonucu ahşap parmaklık olduğu düşünülmektedir (Resim 4.155.).

(a)

(b)

Resim 4.155. Zemin kat pencerelerindeki korkuluk izleri(a)Z01 nolu mekan penceresi
(a) Z04 nolu mekan penceresi

P.102.1, P.102.2, P.102.3 nolu pencerelerde demir parmaklıklar vardır (Resim 4.156.).

Resim 4.156. P.102.1, P.102.2, P.102.3 pencereleri

2. Ahşap çift kanatlı pencereler: (P.Z04.1, P.Z04.2) Konakta zemin katta sofaya bakan bu pencerelerden P.Z04.1 çift kanatlı ahşap ara kayıtlı üç bölmeli bir penceredir. 0.64 m eninde 1.00 m yüksekliğindedir. İki kanatta açılır durumdadır. P.Z04.2 ise çift kanatlı üç parçalı olup tek kanat sabit, diğeri açılır kanattır. 0.65 m eninde 1.00 m yüksekliğinde olup, 0.27m eninde, 0.52m yüksekliğindeki parça açılır kanattır. Pencereler özgün değildir. Yapılan karşılaştırmalı çalışma sonucu bu pencerelerin giyotin pencere olduğu düşünülmektedir. Ahşap pervazla çerçevelenmiş pencerelerin pervaz genişliği 0.07 m dir (Resim 4.157.).

Resim 4.157. P.Z04.1, P.Z04.2 pencereleri

3. Ahşap kare formlu pencereler: Diğer pencerelere göre daha küçük olan bu pencereler (P.Z01.1, P.Z02.1, P.Z10.5, P.101.1, P.101.5, P.102.4, P.104.4, P.104.5,

P.106.1, P.106.2, P.108.5, P.108.6) kare formuna yakındır. Ahşap ve tek kanatlıdır. P.Z02.1 penceresinde yatay ahşap parmaklıklar vardır. Ahşap pervazla çerçevelenmiş pencerelerin pervaz genişliği 0.07 m dir. Ahırın, konağa bakan cephesinde kare formulu bir adet kare biçiminde penceresi vardır (Resim 4.158.)

Resim 4.158. Ahır penceresi

P.Z01.1 nolu pencere 0.24x0.30m boyutlarında aydınlık penceresidir. Altında mumluk vardır (Resim 4.159.).

(a)

(b)

Resim 4.159. Aydınlık penceresi (a) P.Z01.1 nolu pencere oda görünüşü (b) P.Z01.1 penceresi sofa görünüşü

P.Z02.1 nolu pencere 0.54x0.42 m boyutlarında ahşap kare formlu penceredir. Günümüzde pencere kanadı kaldırılmıştır. Pencere dışında ahşap parmaklıklar ve tel ağ vardır (Resim 4.160.)

Resim 4.160. P.Z02.1 nolu pencere

P.Z10.5 nolu pencere 0.17x0.20 m boyutlarında aydınlık penceresidir (Resim 4.161.)

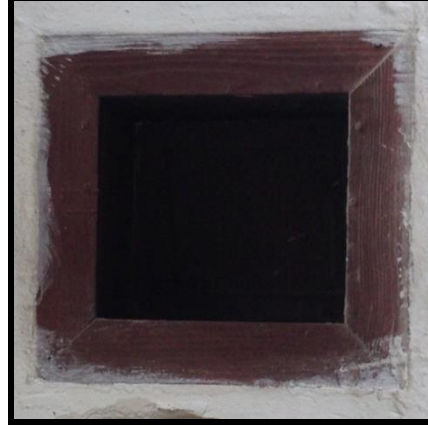

Resim 4.161. P.Z10.5 nolu pencere

P.101.1 nolu pencere 0.37x0.40 m boyutlarında tek kanatlı ahşap penceredir (Resim 4.162.).

(a)

(b)

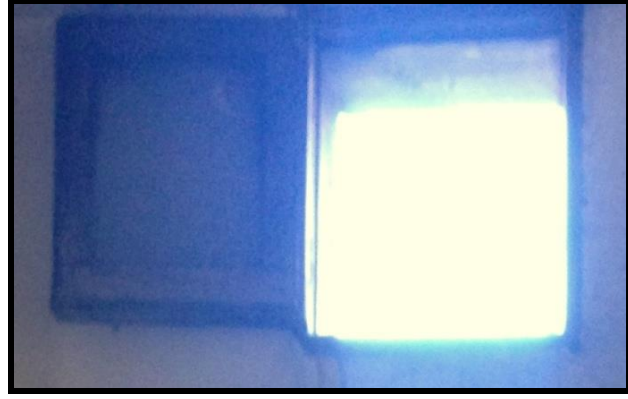
Resim 4.162. P.101.1 nolu pencere oda içi ve sofadan görünüşü(a)P.101.1 nolu pencere oda görünüşü (b) P.101.1nolu pencere sofa görünüşü

P.101.6 nolu gusülhane penceresi 0.18x0.22 m boyutlarında olup tek kanatlı ahşap penceredir (Resim 4.163.).

Resim 4.163. P.101.6 nolu pencere

P.102.4 nolu pencere 0.18 x 0.23 m boyutlarında ahşap tek kanatlı gusülhane penceresidir (Resim 4.164.). P.104.4 nolu pencere 0.25x0.26 m boyutlarında ahşap tek kanatlı gusülhane penceresidir (Resim 4.165.).

Resim 4.164. P.102.4 nolu pencere Resim 4.165. P.104.4 nolu pencere

P.104.5 nolu pencere 0.28x0.38 m boyutlarında ahşap tek kanatlı yüklük penceresidir (Resim 4.166.).

(a)

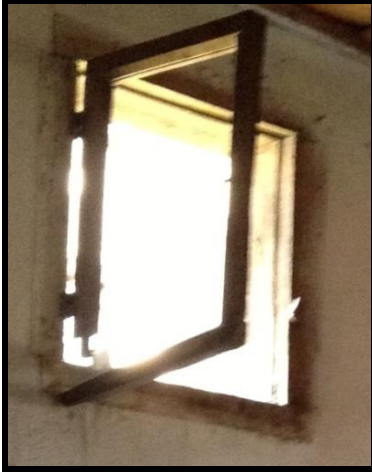
(b)

Resim 4.166. P.104.5 nolu pencere a)P.104.5 penceresi yüklük içi görünüşü (b) P.104.5 nolu pencere

P.106.1 nolu pencere 0.40x0.40m boyutlarında ahşap tek kanatlı gusülhane penceresidir

P.106.2 nolu pencere 0.34x0.42 m boyutlarında ahşap tek kanatlı gusülhane penceresidir

(Resim 4.167.). P.108.5 nolu pencere 0.37x0.40 m boyutlarında tek kanatlı ahşap penceredir. P.108.6 nolu gusülhane penceresidir (Resim 4.168.).

(a)

(b)

Resim 4.167. P.106.1, P.106.2 pencereleri (a) P.106.1 nolu pencere (b) P.106.2 nolu pencere

(a)

(b)

Resim 4.168. P.108.5, P.108.6 pencereleri (a) P.108.5 nolu pencere (b) P.108.6 nolu pencere

İç pencereler:

Konakta açılır kanat ve sabit kanat olmak üzere iki tip iç pencere vardır. Tüm pencereler ahşap doğramalıdır.

1. P.Z06.1 penceresi merdiven holüne bakan 0.31x0.30 m boyutlarında kare formunda açılır kanatlı pervazlı penceredir. Pencere üzerinde yatay ve düşey ahşap parmaklıklar vardır. Özgündür (Resim 4.169.).

Resim 4.169. P.Z06.1 nolu pencere

2. P.Z08.1 nolu pencere 0.35x0.45 m boyutlarındadır (Resim 4.170.). P.Z10.6 pencereleri ise oda içinde bulunan 0.35x0.70 m boyutlarında sabit kanatlı iki bölmeli ahşap penceredir (Resim 4.171.).

Resim 4.170. P.Z08.1 nolu pencere

Resim 4.171. P.Z10.6 nolu pencere

Dolaplar :

Konakta yer alan dolaplar, sabit yerli elemanlar olarak gömme şeklinde ahşap kapaklı dolaplardır. Ocakların iki yanında yer alırlar. 3 tip dolap görülmektedir.

1. Z01, Z10 nolu oda dolapları iki bölmelidir. Üst bölme kapaksız raf şeklinde düzenlenmiştir. Alt bölmede bir adet rafla iki bölüme ayrılmıştır. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Eski fotoğraflardan dolapların çift kanatlı, ahşap masif tablalı olduğu

görülmüştür. Z1 nolu odadaki D1 dolabı 0.50 m eninde 1.20 m yüksekliğindedir. D2 dolabı 0.40 m eninde 1.20 m yüksekliğindedir. Z10 nolu oda 0.30 m eninde 1.20 m yüksekliğinde, D2 dolabı 0.30m eninde 1.20 m yüksekliğindedir (Resim 4.172.).

(a)

(b)

Resim 4.172. 1. Tip dolaplar (a) Z01 nolu mekan dolabı (b) Z10 nolu mekan dolabı

2. 101, 102, 104, 108 nolu oda dolapları iki bölmelidir. Üst bölme kapaksız raf şeklinde düzenlenmiştir. Alt bölmede bir adet rafla iki bölüme ayrılmıştır. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Eski resimlerden dolapların ahşap masif tablalı, geometrik desenli olduğu görülmüştür. 101 nolu oda D1 dolabı 0.48 m eninde 1.40 m yüksekliğindedir. 102 nolu oda D1 dolabı 0.40 m eninde 1.40 m yüksekliğindedir. 104 nolu oda D1 dolabı 0.32 m eninde 1.40 m yüksekliğindedir. 108 nolu oda D1, D2 dolapları 0.32 m yüksekliğinde 1.40 m yüksekliğindedir (Resim 4.173.).

(a)

(b)

(c)

(d)

Resim 4.173. 2. Tip dolaplar (a)101 nolu oda dolabı (b)102 nolu oda dolabı (c)102 nolu oda dolabı (d)108 nolu oda dolabı

3. Dolapların bazıları gusülhane olarak düzenlenmiştir. 101, 102, 104, 108 nolu odalarda bulunan gusülhanelerin dolap kapakları parçalanmıştır. Eldeki eski fotoğraflarda gusülhane dolapları da diğer dolaplar gibi ahşap, masif tablalı, geometrik desenli çift kanatlı kapaklardan oluşmaktadır. Oda dolap kapak yükseklikleri 1.40 m yüksekliğindedir (Resim 4.174.).

(a)

(b)

(c)

Resim 4.174. 3. Tip dolaplar (a) 101 mekanı gusülhanesi (b) 104 mekanı gusülhanesi (c) 108 mekanı gusülhanesi

Lambalıklar ve süs elemanları:

Lambalıklar alçıdan yapılmıştır. Sade ve süslü modelleri olan lambalıklar dört tiptedir.

1. Ocak üstlerinde bulunan lambalıklardır. Alçıdan yapılmış olan bu lambalıklar Z01, Z10 nolu odalarda dikdörtgen formunda olup sadedir. Üzerinde 15cm çapında bir adet baca deliği vardır. 101, 102, 104, 108 nolu odalarda süslü lambalıklar vardır (Resim 4.175.).

(a)

(b)

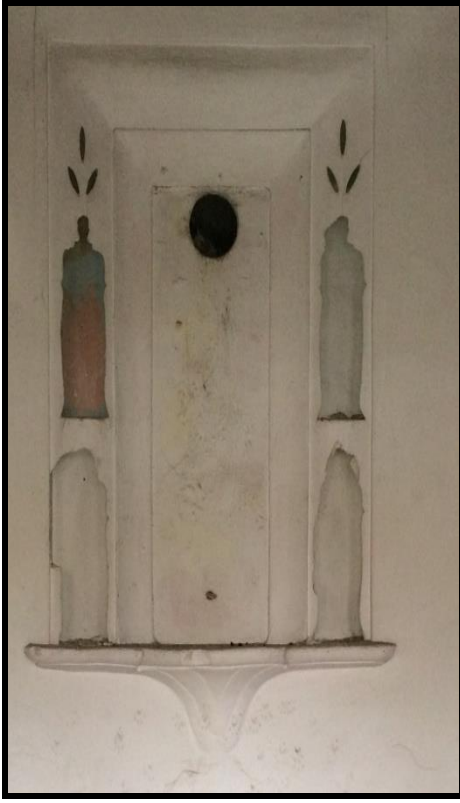

(c)

(d)

Resim 4.175. 1. Tip lambalıklar (a) Z01 nolu oda lambalı (b) Z10 nolu oda lambalı (c) Z01 nolu oda lambalı (d) Z10 nolu oda lambalı (e) 104 nolu oda lambalı (f) 108 nolu oda lambalı

(e)

(f)

Resim 4.175. (devam) 1. Tip lambalıklar (a) Z01 nolu oda lambalı (b) Z10 nolu oda lambalı (a) Z01 nolu oda lambalı (b) Z10 nolu oda lambalı (e) 104 nolu oda lambalı (f) 108 nolu oda lambalı

2. Boş duvarda bulunan lambalıktır. 104 nolu odanın lambalı bu tipe örnektir. Alçıdan yapılmıştır, özgün ve süslüdür. Z02, Z04, Z06 nolu odalardaki lambalıklarda bu tipe örnek lambalıklar olup sadedir (Resim 4.176.).

(a) 104 nolu oda lambalığı

(b)

(c)

Resim 4.176. 2. Tip lambalıklar (a) 104 nolu oda lambalığı (b) Z02 nolu oda lambalığı
(c) Z06 nolu mekan lambalığı

3. Tek kanatlı pencereler altında ve aydınlık penceresinin altında bulunan lambalıklardır. Z01, Z10, 106 nolu oda lambalıkları bu tiplere örnektir. Alçıdan yapılmış bu lambalıklar dikdörtgen formundadır (Resim 4.177.).

(a)

(b)

(c)

(d)

Resim 4.177. 3. tip lambalıklar (a) Z01 oda lambalığı (b) Z10 oda lambalığı
(c) 106 nolu mekan lambalığı (d) 106 nolu mekan lambalığı

4. Gusülhanelerdeki iki duvar birleşimindeki lambalıklardır. 101, 102, 104, 108 nolu odalardaki gusülhane lambalıkları bu tipe örnektir. Alçıdan yapılmış lambalıklar süslüdür (Resim 4.178.).

(a)

(b)

(c)

Resim 4.178. 4. tip lambalıklar (a) 102 mekanı gusülhane lambalığı (b) 108 mekanı gusülhane lambalığı (c) 101 mekanı gusülhane lambalığı

Ocak:

Konakta yemek pişirme ve ısınma amaçlı olmak üzere iki tip ocak görülmüştür.

1. Z01, Z10 nolu odalarda bulunan ocaklar yemek pişirme amaçlı olarak düzenlenmiştir. Z01 nolu mekan mutfak olarak düzenlenmiştir. Üzerinde lambalık ve 0.15m çapında baca deliği bulunmaktadır (Bkz.Resim 4.175.)
2. 101, 102, 104, 108 nolu oda ocakları ısınma amaçlı düzenlenmiş ocaklardır. Üzerlerinde lambalıklar ve 0.15 m çapında baca deliği vardır. 101, 104 ve 108 nolu oda ocakları kapatılmış olup ısınma amaçlı kullanıldıkları düşünülmektedir (Resim 4.179.).

Resim 4.179. 4. tip lambalıklar (a) 101 mekanı ocağı (b) 104 mekanı ocağı (c) 108 mekanı ocağı

Gusülhane :

Konakta yıkanma yeri olarak planlanan gusülhane mekanları dolap sistemi içinde planlanmıştır ve tek tiptir. Birinci kat 101, 102, 104, 108 nolu odalarda mevcut olan gusülhaneler gömme dolap şeklinde olup içinde oturma taşı, lambalık ve havalandırma için küçük bir pencere bulundurmaktadır. Genişlikleri yaklaşık 0.70-1.30 m dir. Gusülhane dolap kapakları kaldırılmıştır. Döşemeleri şaptır. Gusülhaneler içinde süslü, özgün, alçıdan yapılmış lambalık bulunmaktadır. Gusülhane tabanında süzgeç görülmüştür (Resim 4.180.). Ayrıca Z01 nolu odada bulunan yıkama yeri olarak düzenlenen mekanın, sözlü kaynaklardan alınan bilgiler ve yapıdaki izler sonucu gusülhane olduğu anlaşılmıştır [19] (Resim 4.181.).

(a)

(b)

(c)

(d)

Resim 4.180. Gusülhane örnekleri(a) 102 nolu oda gusülhanesi (b) 108 nolu oda gusülhanesi (c) 102 nolu mekan gusülhanesi (d) Gusülhane döşemesi ve oturma taşı

Resim 4.181. Z01 mekanı yıkama nişi, gusülhane

Yüklük :

Konakta özgün, 3 tip yüklük vardır.

1.Yapıdaki en sade yüklüklerdir. Z01 nolu oda Y2 yüklüğü 0.65m derinliğinde, 1.50m genişliğindedir. Alçıdan alınlığı vardır. 104 nolu oda Y2 yüklüğü 1.28 m derinliğinde 2.00m yüksekliğindedir. Alçıdan alınlığı vardır. Konağın en büyük yüklüğüdür. Sözlü kaynaktan 104 nolu odanın aile büyüklerinin odası olduğu öğrenilmiştir. 106 nolu oda yüklüğü diğer iki yüklüğe göre sadedir. 1.07 m derinliğinde 1.23m genişliğinde 2.20m yüksekliğindedir. Yüklük döşemesi kaldırılmıştır (Resim 4.182.).

(a)

(b)

(c)

Resim 4.182. 1.tip yüklükler (a)102 mekan yüklüğü (b)102 mekan yüklüğü (c)106 mekan yüklüğü

2. Altı kullanılamayan, üstünde ahşap sergen olan yüklüklerdir. Z01 nolu oda Y1 yüklüğü yaklaşık 0.60 m derinliğinde, 1.30 m genişliğinde 1.80 m yüksekliğindedir. 108 nolu oda Y1 yüklüğü 0.63 m derinliğinde 1.50m yüksekliğindedir. Yüklüğün üstünde üçgen motifli ahşap sergen vardır. 108 nolu oda Y3 yüklüğü 0.35 m derinliğinde 1.60 m yüksekliğindedir. Yüklüğün üstünde üçgen motifli ahşap sergen vardır (Resim 4.183.).

(a)

(b)

(c)

Resim 4.183. 2.tip yüklükler (a) Z01 mekanı y1 yüklüğü (b) 108 mekanı y1 yüklüğü (c) 108 mekanı y1 mekan yüklüğü

3. Alt kısmı bir kapakla kullanılan yüklüklerdir. 101, 102, 104, 108 nolu odalarda bulunmaktadır. 101 nolu oda yüklüğü 0.60 m derinliğinde 1.70 m yüksekliğinde olup altı bir kapak yardımıyla dolap şeklinde kullanılmıştır. Üstünde ahşap sergen vardır. 102 nolu oda yüklüğü 0.55 m derinliğinde 1.70 m yüksekliğinde olup, yüklük altı bir kapakla dolap olarak kullanılmıştır. Üstünde ahşap sergen vardır. 104 nolu oda Y1 yüklüğü 0.57 m derinliğinde 1.80 m yüksekliğinde olup yüklük altı bir kapak yardımıyla dolap olarak kullanılmıştır. 108 nolu oda Y2 yüklüğü 0.60 m derinliğinde 1.50 m yüksekliğinde olup alt kısımları bir kapak yardımıyla dolap olarak kullanılmıştır. Üzerinde üçgen motifli ahşap sergen vardır (Resim 4.184.).

(a)

(b)

(c)

(d)

Resim 4.184. 3.tip yüklükler (a) 101 nolu oda yüklüğü (b) 102 nolu oda yüklüğü
(c) 104 nolu oda yüklüğü (d) 108 nolu oda yüklüğü

Terekler ve sergen :

Satıcı Konağı'nda Z01 nolu mutfak mekanında DV3 duvarında bulunan nişte iki sıra ahşap terek vardır (Resim 4.185.).

Resim 4.185. Z01 nolu mekan nişindeki terek

Sergen ise yüklük ve dolapların üstünde bulunan ahşaplardır. Konakta sade ve üçgen oymalı olmak üzere iki tip sergen görülmüştür.

1. Z01 nolu odada bulunan sergen genişliği 0.10 m genişliğinde 0.05m yüksekliğindedir. Ahşap ve sadedir. 101, 102 nolu mekanda ise 0.05m genişliğinde 0.025m yüksekliğinde sade, ahşap sergen vardır (Resim 4.186.).

Resim 4.186. 102 nolu oda gusülhane ve yüklük üzerindeki ahşap sergen

- 2.Üçgen oymalı, süslü sergenlerdir. 108 nolu odada bulunan sergenler bu tipe örnektir. 0.10 m genişliğinde 0.05 m yüksekliğindedir (Resim 4.187.).

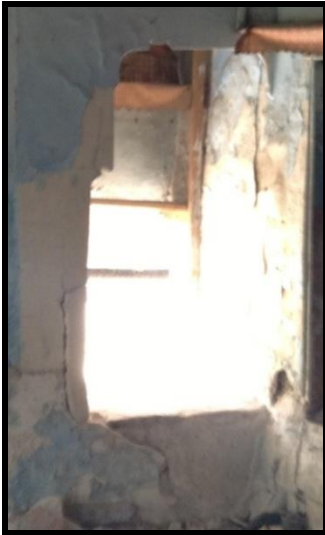

Resim 4.187. 108 mekan sergen detayı

Nişler :

Konakta Z01, Z04, Z09 nolu odalarda nişler bulunmaktadır. Yapıda iki tip niş vardır.

1. Z01 nolu mekan nişi 0.40 m derinliğinde, 0.65 m genişliğinde, 1.30 m yüksekliğindedir. Alçıdan işlemesi vardır. Z09 nolu oda nişi 0.32 m eninde, 0.70 m boyunda, 1.15 m yüksekliğindedir. Alçı işlemesi vardır (Resim 4.188.).

(a)

(b)

Resim 4.188. 1.tip nişler (a) Z01 mekan nişi (b) Z09 mekan nişi

2. Z04 nolu oda nişi 0.32 m derinliğinde, 1.23 m genişliğinde, 1.30 m yüksekliğindedir. 102 nolu mekanda da mutfak tezgahı ve raflara rastlanılmıştır (Resim 4.189.). Bütün nişlerin duvar, tavan ve tabanları kireç boyalıdır.

(a)

(b)

Resim 4.189. 2.tip nişler (a) Z04 mekan nişi (b) 102 mekan nişi

Süpürgelik :

Z01, Z04, Z10, 101, 102, 104, 108 nolu odalarında 0.08 m yüksekliğinde, 0.015m kalınlığında duvar ve döşeme birleşiminde ahşap süpürgelikler vardır. Odaların çoğunda süpürgelikler kaldırılmıştır. Duvarlarda süpürgelik izleri görülmektedir (Resim 4.190.).

Resim 4.190. 108 mekan süpürgeliği

Eşik :

Satıcı Konağı'nın tüm odalarında eşik vardır. Z01 nolu odada 0.05 m eninde, yaklaşık 0.015-0.03m yüksekliğinde ahşap eşik vardır. Z10 nolu odada yaklaşık 0.10-0.15 m eninde

0.015- 0.03m yüksekliğinde ahşap eşik vardır. Birinci kat tüm kapılarında yaklaşık 0.10 - 0.15 m eninde, 0.015- 0.008 m yüksekliğinde ahşap eşikler vardır (Resim 4.191.).

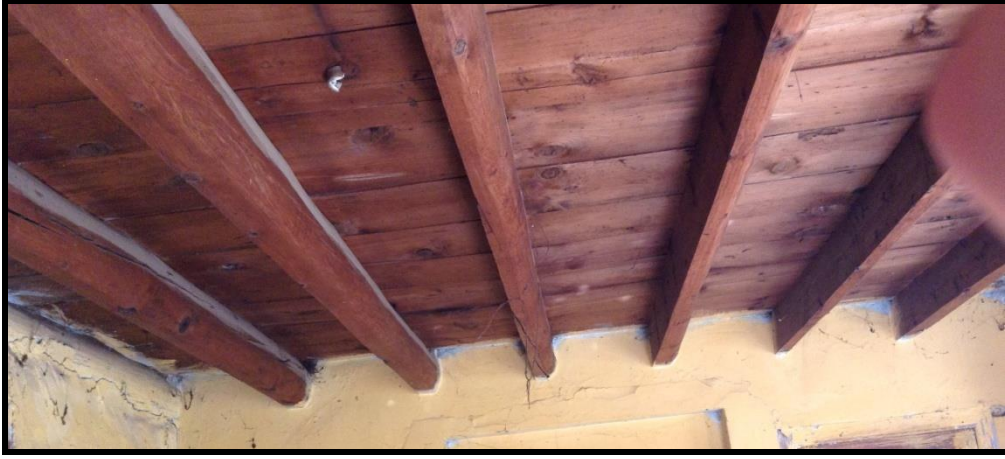

Resim 4.191. Eşik, 101,102 mekanları

Tavanlar:

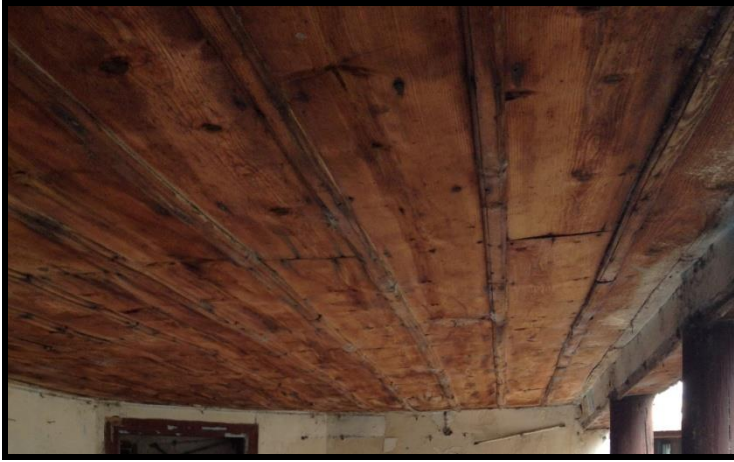
Satıcı Konağında üç tip tavan bulunmaktadır. Tavanlar genelde sadedir.

1. Açık tavanlar: Zemin kattaki odalarda görünen tavan tipidir. Z01, Z02, Z04, Z06, Z08, Z09 nolu odalarda bulunmaktadır. Özgündür. Ayrıca bahçedeki depo mekanında da aynı tavan sistemi vardır. Daire ve dikdörtgen kesitli kirişler ve bunların altında bulunan tahtalar taşıyıcı sistemi hakkında bilgi vermektedir. Tavanlarda sehim ve böceklenme görülmektedir (EK1-Şekil 4.7., Şekil 4.9., Resim 4.192.).

Resim 4.192. Z10 mekan tavanı

2. Düz tavan: Tavan tablaları uzun cephe hizasında döşenmiştir. Özgündür. Z05, Z11, 103, 105 ve 107 nolu hollerde düz tavan örneği görülmektedir. Z03 ve Z07 nolu hollerde ise boyalı düz tavan görülmüştür (EK 1-Şekil 4.7., Şekil 4.9., Resim 4.193.).

Resim 4.193. Z11 sofa tavanı

3. Tekne tavan: Birinci kattaki odalarda görünen tavan tipidir. Duvar ile ahşap tavan arasında içbükey eğimli bağdadi tekniğinde çitalardan oluşturulmuş üzeri sıvanmıştır. Özgündür. 101, 102, 104, 106, 108, 109 nolu mekanlarda tekne tavan bulunmaktadır. 108 nolu tavan diğer tavanlara göre daha süslüdür. Çiçek motifleri vardır (EK 1-Şekil 4.7, Şekil 4.9., Resim 4.194.) .

Resim 4.194. 108 mekan tavanı

Bordürler:

Satıcı konağındaki bordürler konak cephesinde ve oda içinde kullanılan bordürler olmak üzere iki tiptir.

1. Satıcı Konağı cephesinde, kat aralarında ve bina köşelerinde ahşap bordürler vardır. Kat arası bordürler 0.14 m eninde, köşe bordürleri 0.10 m enindedir. Ön cephede sofa kısmının iki köşesindeki, köşe bordürlerinin başlıkları profillidir. Kat aralarındaki bordürlerin üst hizası ahşap çitalıdır (Bkz.Resim 4.1.) 104 nolu oda cephesinde pencerelerin arasında 0.07 m eninde ahşap bordürler görülmektedir (Bkz.Resim 4.155.). Kuzeybatı ve batı cephesinde kat arası bordürler kopmuştur. Kat boyunca devam etmemektedir. Doğu cephesinde, kat arası bordür yoktur (Bkz. Resim 4.2, Bkz. Resim 4.3.).
2. Yapının içinde ise; 104 nolu oda pencerelerinin alt hizasında oda içinde 0.07 m eninde ahşap bordürler görülmektedir. Z01, 102, 108 nolu odalarda da pencere hizalarında bordür izleri görülmektedir (Resim 4.195.).

(a)

(b)

(c)

Resim 4.195. 2.tip bordürler (a) 104 nolu oda pencerelerin (b) Z11 nolu oda pencereleri (c)108 nolu oda pencereleri

Payandalar :

Konağın güneybatı cephesinde sofanın her iki köşesinde, köşe bordürlerinin bitiş profiline basan payandalar vardır (Bkz.Resim 4.113.). Bahçedeki tandır mekanında ve giriş saçağında ahşap payandalar görülmektedir (Bkz. Resim 4.129.).

Parmaklıklar :

Konakta iki tip parmaklık vardır.

1. tip parmaklıklar demir parmaklıklardır. Konaktaki pencerelerden P102.1, P102.2, P.102.3 nolu pencerelerde yatay ve düşey yönlü demir parmaklıklar vardır. Bu parmaklıklar ilave edilmiştir, özgün değildir (Bkz. Resim 4.156.).

2. tip parmaklıklar ahşap parmaklıklardır. Z02 nolu oda penceresinde yatay yönlü ahşap parmaklıklar vardır. Deformasyona uğramıştır (Bkz. Resim 4.161.) .

Z06 nolu odanın merdivene bakan P.Z06.1 nolu penceresinde ise yatay ve düşey yönlü ahşap parmaklıklar vardır (Bkz. Resim 4.169.).

Zemin kat ön cephesindeki tüm pencerelerde parmaklık izi görülmüştür. (P.Z01.2, P.Z01.3, P.Z01.3, P.Z01.4, P.Z04.1, P.Z04.2, P.Z10.1, P.Z10.2, P.Z10.3, P.Z10.4) (Bkz.Resim4.155.) Yapıdaki izler, yapı içindeki karşılaştırmalı çalışma ve yapılar arası karşılaştırmalı çalışma sonucu bu parmaklıkların P.Z06.1 nolu penceredeki ahşap parmaklıklar tipinde olduğu düşünülmektedir (Bkz.Resim 4.169.).

Beton Taş :

Zemin kat ve birinci katta toplam iki tane beton taş vardır. Birinci kat sofasındaki taşın abdestlik olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Birinci kat sofasındaki taş yaklaşık 0.80 m eninde, 1.10 m boyunda, 0.10 m yüksekliğindedir. 109 nolu sofanın DV5 nolu duvarı önünde bulunan taşın gideri ve duvarda bir adet musluğu vardır. Bu taşın oluğu Z11 nolu mekandaki taşa bağlanmıştır. Zemin kat sofasında ise 0.93 m eninde 1.29 m boyunda 0.05 m yüksekliğinde beton taş bulunmaktadır. Bu taş Z11 nolu sofanın DV5 nolu duvarı önünde bulunmaktadır. Daire formunda gideri vardır. Günümüzde bu taşlar beton olduğu için, taşların yeniden yapıldığı anlaşılmıştır. Ahır mekanı duvarı önünde ise kiremit üzeri beton sıvalı sonradan yapılmış taş vardır (Resim 4. 196.).

(a)

(b)

(c)

Resim 4.196. Beton taşlar (a) 109 sofada bulunan taş (b) Z11 sofada bulunan taş (c) ahır duvarındaki taş

Çamaşır yıkama taşı:

Avluda ikili beton çamaşır yıkama taşı görülmüştür. Sabit olmayan bu taşın yeri belli değildir. Fakat karşılaştırmalı çalışmalarda görülen örneklerle göre, bu taşların haymalık mekanı içinde tandırın yanında, taştan yapılmış bir ayak üzerinde olduğu düşünülmektedir (Resim 4.197.).

Resim 4.197. Çamaşır yıkama taşı

4.2.6. Fiziksel durum

Satıcı Konağı, uzun süredir kullanılmamasına rağmen, insanlar tarafından yapılan değişimler ve kullanım sırasında oluşan bozulmalar olmak üzere uzun süreli etkenlerden kaynaklanan bozulma ve yıpranmalarla günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. Yağmur, rüzgar gibi etkenlerle, pencerelerdeki çoğu camlar kırılmıştır. Ahşaplar çürümüştür. Birinci kat sofa tavanı yağmurdan nemlenmiş ve çürümüştür. Konağın tüm cephelerinde çatlaklar, malzeme boşalmaları ve sehimler vardır. Uzun zamandır kullanılmaması nedeniyle iç mekan duvarlarında boya dökülmesi ve çatlaklar oluşmuştur. Dolap kapakları ve ahşap döşemelerde kayıplar vardır.

Satıcı Konağı'ndaki değişim ve bozulmalar , ‘‘değişim ve bozulmalar’’ paftalarında ve dış, iç tanımlama tablolarında ayrıntılı olarak verilmiştir (EK 1,Çizelge1- Çizelge 49).

Taşıyıcı sistemde meydana gelen bozulmalar:

Konağın kullanılmaması ve korunmamasından dolayı taşıyıcı duvarlarda bozulmalar meydana gelmiştir. Cephelerde malzeme boşalmalarının olduğu bölümlerde taşıyıcı sistem ortaya çıkmış ve dış etkilere maruz kalan taşıyıcı sistemde, duvarlarda sehim oluşmuştur. Konağın Z02 nolu oda duvarlarında ve tavanında ciddi boyutlarda sehim görülmektedir. Z06, Z08 nolu oda tavanında da sehim görülmektedir. Bazı odalarda bulunan çatlak, burulma ve burkulma taşıyıcı sistemdeki bozulmalara işaret etmektedir. Z05 nolu mekanda duvar ve döşeme ayrılması görülmektedir.

Yapının tüm cephe duvarlarında belirgin şekilde çatlak, malzeme boşalması ve yıpranmalar görülmektedir. Kuzeybatı cephesinin batı cephesiyle birleştiği köşede ahşap kolon kaymıştır. Cephelerin köşe duvar çizgilerinde kayma vardır. Zemin kat pencerelerinde belirgin şekilde bozulma vardır. Avludaki haymalık mekanındaki ahır duvarlarında malzeme kaybı ve sehim görülmektedir. Tandır üstündeki duvarda sehim, malzeme boşalması vardır. Tandır yanındaki bahçe duvarında da malzeme kaybı görülmüştür. Taşıyıcılar ortaya çıkmıştır. Giriş saçağı taşıyıcısında da sehim vardır (Resim 4.198., Resim 4.199., Resim 4.200., Resim 4.201., Resim 4.202., Resim 4.203., Resim 4.204., Resim 4.205.).

Resim 4.198. Malzeme kaybı, batı cephesi

Resim 4.199. Bozulma, Z01 nolu oda pencereleri

Resim 4.200. Bozulma, Z10 nolu oda pencereleri

Resim 4.201. Sehim, Z02 nolu oda tavanı

Resim 4.202. Tandır duvarındaki sehim, çatlak ve malzeme kaybı

Resim 4.203. Sehim, çatlak ve malzeme kaybı, tandır yanındaki bahçe duvarı

Resim 4.204. Malzeme kaybı ve sehim, haymalık duvarı

Resim 4.205. Bozulmalar, tandır yanındaki bahçe duvarı

Malzeme ve eleman ölçeğinde fiziksel bozulma ve değişimler:

Satıcı Konağı'ndaki eleman ve malzeme bozulmaları iki grupta incelenmiştir. Bunlar; insandan kaynaklanan değişim ve bozulmalar, doğal etkenlerden kaynaklanan değişim ve bozulmalardır.

1. İnsan kaynaklı bozulmalar: Kaldırma, değiştirme ve ekleme olarak üç başlıkta toplanmıştır.

Satıcı Konağı'nın, zaman içinde ihtiyaçlar nedeniyle yapılan kaldırmalar, değiştirmeler ve eklemelerle özgünlüğü zedelenmiştir.

Kaldırma: Zaman içinde kullanıcıların, yapı elemanlarını kaldırması sonucu oluşan bozulmalardır. Z02, Z04, Z06, Z08, Z10, 102, 104, 107 nolu mekanlar hariç diğer kapı kasaları, 102 nolu oda dolapları hariç diğer tüm dolap ve gusülhane kapakları sökülüştür. Odalardaki bazı pencere kanatları kaldırılmıştır. 109 nolu sofa mekanı korkuluklarının çoğu kaldırılmıştır. Güneybatı cephesinin sol tarafındaki bahçe duvarı kaldırılmıştır. Ahırın içinde bulan özgün hela mekanı ve kapısı kaldırılmıştır. Kapı boşluğu mevcuttur.

Değiştirme: Bazı elemanların farklı malzeme, işçilik ve biçimsel özelliklerde elemanlarla değiştirilmesidir. Yapıda 101, 104, 108 nolu odalardaki ocaklar doldurularak kapatılmıştır. 103 nolu mekan ahşap kapısı ahşap kaldırılmış ve yerine özgün olmayan kapı takılmıştır. Zemin katta P.Z04.1, P.Z04.2 nolu pencerelerin karşılaştırmalı çalışma sonucu değiştirildiği düşünülmektedir. Birinci kat pencereleri, kapılar ve sofadaki kolonlar yağlı boya tekniğiyle boyanmıştır. Zemin kat sofa döşemesi, Z02, Z03, Z07, 102, 106 nolu oda döşemeleri şap ile değiştirilmiştir. Avludaki Hakkı Bilal Konağı ile sınır olan bahçe duvarı değiştirilmiş ve tuğladan yapılmıştır. Z11 ve 109 nolu sofalarda bulunan beton yıkama taşlarının değiştirildiği düşünülmektedir.

Ekleme: Yapıya sonradan eklenen özgün olmayan malzeme ve elemanlardır. Z01 nolu mekanda yıkama nişi duvar ve döşemesindeki seramikler eklenmiştir. Ahşap merdiven basamakları üzeri muşamba ve halı kaplanmıştır. Tandır mekanına bitişik olarak yapılan banyo-hela mekanı da eklenmiştir.

2. Doğal etkenlerden kaynaklanan bozulmalar

Doğal etkenlerden kaynaklı bozulma sebepleri fiziksel ve kimyasal tahribatlar olarak gerçekleşmiştir. Bozulmalar mikrobiyolojik oluşumlar, mantarlar gibi canlı organizmalara bağlı olabileceği gibi, ısı farklılıkları, rüzgar, yağmur, kar ve deprem gibi doğal olaylara da bağlıdır.

Satıcı Konağı'nda fiziksel etkenlerden dolayı sıvalar çatlamış, kabarmış ve dökülmüştür. Çoğu yerde oluşan malzeme boşalmaları sonucu ahşap çatki sistemi ortaya çıkmış ve hava şartlarından dolayı ahşaplar çürümüş, taşıyıcı yapıda sehim ve kayma gibi statik problemler ortaya çıkmıştır. Yağmur, rüzgar ve kar sonucu ahşapta çürüme, nem, küflenme, böceklenme, kiremitlerde parçalanma, bacalarda uçma, camda kırılma, bitkilenme ve yok meydana gelmiştir. Yapıda görülen malzeme bozulmaları hazırlanan değişim ve bozulma paftalarında (EK 1, Şekil 4.38-Şekil 4.61) ve tablolarda detaylı bir şekilde gösterilmiştir (EK 1, Çizelge 4.1.-4.10.).(Resim 4.206., Resim 4.207., Resim 4.208, Resim 4.209., Resim 4.210.).

Resim 4.206. Bozulma, konak bacası

Resim 4.207. Bozulma, tandır bacası

Resim 4.208. Çürüme, 109 sofa tavanı

Resim 4.209. Kırılma, 104 pencereleri

Resim 4.210. Boya dökülmesi, Z11 duvarları

5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA

5.1. Yöntem

Bu bölümde Satıcı Konağı ve diğer Çorum Evleri ile yapılan karşılaştırmalı çalışmanın yorumları yer almaktadır. Karşılaştırmalı çalışma yöntemi kullanılarak Satıcı Konağı'ndaki değişen, bozulan, eklenen ve tamamen kaybolan yapı elemanlarının tespiti aşamasında yapının kendisinden gelen izlerin yetersiz olduğu kısımlarda diğer yapılardan yararlanılarak, yapının restitüsyon aşamasına veri oluşturmak hedeflenmiştir. Bu nedenle Çorum'da ki benzer özellikteki konaklar ve Satıcı Konağı arasında karşılaştırmalı çalışma yapılmıştır. (Çizelge 5.1., Çizelge 5.2, Çizelge 5.3.)

Bu bölümde Çorum'da 7 adet konut incelenmiştir. (Tekkeli Hoca Evi, Celepzade Evi, Hafız Hacızade Evi, Bezginoğlu Evi, Kaledeki 5, 6 ve 7 nolu evler)

Konutlar seçilirken Satıcı Konağı ile aynı dönemde, benzer yapım tekniği ve benzer mimari özellikte yapılmasına dikkat edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1.Çorum konut mimarisinin yerleşim özellikleri
- 2.Çorum konutlarının plan özellikleri
- 3.Çorum konutlarının plan tipolojileri
- 4.Çorum evlerinde cephe elemanları ve özellikleri
- 5.Çorum evlerinde malzeme ve yapım tekniği

Karşılaştırmalı çalışma ile beraber plan, plan elemanları, cephe, taşıyıcı ve mimari eleman tipolojileri restitüsyon ve restorasyon çalışmalarında temel oluşturmuştur.

Çorum'da korunması gereken konut yapıları 18.yy sonu, 19.yy ortaları ve 19.yy sonu, 20.yy ortaları olmak üzere iki dönemde yapılmıştır [6]. M.Akok araştırmasında 18.yy sonu ve 19.yüzyıl ortalarına ait yapıların 1 ve 77 envanter nolu yapılar olduğunu

belirtmiştir. 1 envanter nolu yapı Tekkeli Hoca Evi iken, 77 envanter nolu yapı ise Satıcı Konağı'dır.

M.Akok'un Çorum'da tespit ettiği 4 ev üzerinde yaptığı çalışma Çorum Geleneksel Ev Kültürü açısından önemli bir çalışmadır. İncelenen bu evler Çorum'un eski ev tipi olan dış sofalı evleridir. Tekkeli Hoca Evi dışında günümüze ulaşan olmamıştır [6]. Satıcı Konağı da dış sofalı ev tiplerine örnektir. M.Akok' un incelediği 4 örnek ve Kale içinde bulunan üç adet dış sofalı toplam 7 örnekle, Satıcı Konağı karşılaştırılmıştır.

Geleneksel Türk Evleri üzerine en kapsamlı çalışmayı ise Sedat Hakkı Eldem yapmıştır. Sedat Hakkı Eldem'e göre Türk Evleri plan tipi, sofa ve oda ilişkisi üzerine kurulmuştur. Plan tipleri; sofasız, dış sofalı, iç sofalı, orta sofalı olmak üzere incelenmiştir. Satıcı Konağı dış sofalı plan tipine örnektir [10].

5.2. Çorum Evlerinin Plan Özellikleri

Arkeolog M.AKOK tarafından yazılan makalede Satıcı Konağı'nın da yapım dönemi olan 18.yy sonu 19.yy ortalarında yapılan Çorum Evleri plan ve cephe özellikleri, yapım tekniği ve malzeme, mimari elemanlar başlıkları altında incelenmiştir. Buna göre;

“Plan ve cephe özellikleri: Çorum eski evleri genellikle geniş bir sofa etrafında konumlanmış odalardan oluşmaktadır. Alt kat daha az yüksekliğe sahiptir. Kışlık oturma odası ve çeşitli depolardan oluşmaktadır. Sofaya ahşap asma merdivenle ulaşılmaktadır. Odalar bazen doğrudan sofaya, bazen de iki oda arasında yer alan rüzgarlığa açılır. Sofanın önü ahşap direklidir “[6, 9].

“Yapım tekniği ve malzeme: Yapıların alt katları kagirdir. Taş malzeme ile yapılan duvarlarda çamur harç kullanılmıştır. Üst katlarda kuzeye bakan duvarlar kagirdir. Sofaya bakan duvarlar ve diğer bölme duvarlar ağaç çatkılı ve kerpiç dolguludur. Bunlar yine çamur harç ile örülmüştür. Sofa önleri ahşap direkli ve parmaklıklıdır. Üst kat direk başları bağdadi üzerine alçı sıva ile konsollu hale getirilmiştir. Sofa korkulukları ahşap parmaklıklarla çevrilmiştir. Oda ve sofa taban döşemeleri ahşap kirişler üzerine toprak ve tuğla kaplamadır. Çatı ahşaptır” [6, 9].

“Doğramalar çam malzemedendir. Çorum'da doğal alçı bulunmaması nedeniyle alçı işlerine önem verilmiştir. Alçı malzemeyle pencere, ocak, şerbetlik, çubukluklar ve özellikle duvar sıvaları yapılmıştır. Çevresi yüksek duvarlarla çevrili bu evlerin sokakla bağlantısı yoktur, avluya bakarlar” [6, 9].

“*Mimari elemanlar:* Önemli mimari elemanlar ahşap ve alçı işleri olarak iki bölümde incelenebilir. Ahşaplar sofa direkleri, korkuluklar ve merdivenler, sofa ve cümle kapısıdır.(iki veya daha fazla odanın ortak girişi) . Bazı durumlarda odaların giriş kısmında bulunan duvarlar tamamen ahşaptan yapılmış, içine oymalı şerbetlik ve kapı yerleştirilmiştir”[6, 9].

“Yerli dolaplar, odaların en önemli elemanlarıdır. Ocakların iki yanında yer alan yerli dolapların orta kısmında kapaklı dolaplar bulunup, kenarlarında zarif hücreli şerbetlikler bulunmaktadır” [6, 9].

“Kapı ve pencere doğramaları bordür çeşitleriyle plastik güzellik kazanmıştır. Pencere kasa ve ahşap parmaklıklardan oluşur. Ayrıca odaları alt pencerelerin üst seviyesinde çepeçevre dolaşan, profilli konsollar üzerine oturan ahşap sergenler (raf) bulunur “[6, 9].

“Avlularda evden ayrı Haymalık denilen bir bölüm vardır. Önü ahşap direkli, üç tarafı kapalı, yüksek tavanlı bu yapılarda çamaşır yıkanır, pekmez kaynatılır, tandır, ocak ve ahır bölümleri bulunur” [6, 9].

Sedat Hakkı Eldem tarafından hazırlanan Geleneksel Türk Konut Mimarisi adlı çalışmada ise Eldem’e göre geleneksel konut örnekleri sofasız, dış sofalı, iç sofalı ve orta sofalı plan tiplerine göre şekillenmiştir.

Dış sofalı plan tipi

Türk evinde eski ve çok güzel örnekleri olan bir tiptir, çeşitlemeleri çoktur, simetri plan çözümleri az görülmektedir. Sofa bir yada üç cephesi duvarsız olarak doğaya açılmaktadır. Sofa iyi havalarda ve özellikle yazın yoğun bir yaşama ve üretim alanıdır. Bu tip 19. yüzyıla kadar devam etmiştir [11].

İç ve orta sofalı tipler

18. yüzyıldan itibaren belirginleşmiş, ancak 19. yüzyılda daha yaygınlaşmıştır. Kentlerin kalabalıklaşması, arsanın küçülmesi ve değer kazanması daha içe dönük, dışa kapalı ve sıkışık planlamaları gerektirmiştir. Bu plan düzeni, daha çok sayıda odaya yer vermiş, yan yana gelen odalar sayesinde duvarlar azalmış ve bu sayede ekonomi sağlanmıştır. İç sofalı tipte ise genellikle birbirine dik iki yönde simetri görülür [11].

Dış Sofalı, İç Sofalı, Orta Sofalı

Çorum Evlerinin iç sofalı, orta sofalı ve dış sofalı plan tiplerine sahip olduğu gözlenmiştir. Genel olarak iç sofalı plan tipinin çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Satıcı Konağı dış sofalı evler kategorisine girmektedir. Konak zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Zemin katta dış sofa, odalar, depo, mutfak, birinci katında sofa, odalar, odalarda ıslak hacimler bulunmaktadır. Plan özellikleri bakımından karşılaştırmalı çalışma yapılan diğer konaklarla bir takım benzer özellikler göstermektedir. Ancak incelenen konaklarda birinci kat sofasına dışarıda bulunan merdivenle çıkılırken, Satıcı Konağı'nda içerde bulunan bir merdivenle dış sofaya ulaşılmaktadır. Konakta bulunan diğer farklı özellik ise kısmen 1, 3, 5, 7 nolu konaklarda da görülen odaların direk sofaya açılmamasıdır. Satıcı Konağı ve 4 nolu konakta odalar sofa etrafında iki kolda planlanmıştır. Odalar önce hole daha sonra sofaya açılmaktadır. Satıcı Konağı 4 nolu konağa göre daha çok odalıdır. 7 nolu konak aynı zamanda iç sofalı bir konaktır (Şekil 5.1, Şekil 5.2.)

5.2.1. Konum ve yapılaşma

Bu bölümde Satıcı Konağı'nın Çorum Evleri ve Geleneksel Türk Konut Mimarisi plan tipleri içindeki yeri değerlendirilecektir.

Çorum geleneksel evleri ilçe ve merkezde dağınık bir şekilde bulunmaktadır. Çorum İl merkezinde diğer bölgelere göre daha yoğun şekilde bulunan Üçtutlar Mahallesi, Satıcı Konağı'nın da bulunduğu bölgedir.

Karşılaştırmalı çalışmanın yapıldığı konaklar; Üçtutlar Mahallesi, Kale Mahallesi, Yeniyol mahallesi, Osmancık Caddesi üzerindeki tarihi evlerdir.

Çorum evlerinin üzerinde bulunduğu sokaklar topografyayla uyumludur. İncelenen konakların etrafındaki diğer evler betonarme ve niteliksizdir.

Tekkeli Hoca Evinin bulunduğu sokakta iki ve üç katlı betonarme yapılar bulunmaktadır. (Bkz. Şekil 3.11)

Kale içinde bulunan üç konakta dar sokaklar üzerinde bulunmaktadır (Resim 5.1.). Kale içi yapılaşmasında sokak dokusu korunmuştur (Resim 5.2.). Çorum Belediyesi tarafından restorasyon çalışmaları başlatılan Kale içinde 3 adet geleneksel ev dışında betonarme yapılaşmalar görülmektedir (Şekil 5.2.). Bu evler karşılaştırmalı çalışmada kapsamında değerlendirilen evlerdir. Kaledeki yapılaşma kat sayısı ve yapı büyüklükleri eski yapılarla uyumludur.

Şekil 5.1. Kale vaziyet planı

Şekil 5.2. Kale içindeki yapılaşma 5,6,7 nolu konaklar

Resim 5.1. Kale İçi sokak ve yapılaşma

Resim 5.2. Kale içi sokak döşemesi

İncelenen bütün konakların sokakla ilişkisi bir avlu duvarıyla ayrılmıştır. Hepsinde avlu bulunmaktadır. Sokaktan bakıldığında yapılar algılanamamaktadır. Bu nedenle sokağa yalnızca avlu kapısı ve avlu duvarıyla cephe oluşturmaktadır. Kale içindeki 6 nolu evin bir cephesi ve 5 ve 7 nolu evlerin müştemilatının bir cephesi sokağa bakmaktadır (Resim 5.3., Resim 5.4., 5.5.).

Resim 5.3. 6 nolu konak sokak cephesi

Resim 5.4. 5 nolu konak müştemilatı cephesi

Resim 5.5. 7 nolu konağın sokağa bakan müştemilatı

Üçtutlar Mahallesi, Osmancık 4. Sokakta 76 pafta 120 ada 54 parselde yer alan Satıcı Konağı incelenen geleneksel konutlardan farklı özellikler taşımakla birlikte, plan tipi olarak benzer özellikler taşımaktadır. Konak zemin ve birinci kattan oluşmakta olup, konağa yalnızca Üçtutlar Mahallesi Osmancık 4. Sokaktan ulaşılmaktadır. Sokağa cephesi olmayan bu konakla sokak bağlantısı avlu ile sağlanmaktadır. Ön (güneybatı) cephesi avluya bakmaktadır. Kuzeybatı cephesi arka cephe olup sağırdır, parsel sınırına dayanmıştır. Arka komşu parseli otopark olarak kullanılmaktadır. Batı ve doğu cepheleri komşu parsellerden avlu duvarı ile ayrılmaktadır.

İncelenen 7 adet konuttan günümüze ulaşan Tekkeli Hoca Evi, Kale içindeki 5,6,7 nolu evler de bahçe duvarları ile sokaktan ayrılmıştır (Bkz. Resim 5.3, Bkz. Resim 5.4., Bkz. Resim 5.5.). Geleneksel Türk Konutlarında mahremiyet ön plandadır. Bahçe duvarlarıyla çevrilmiş olan evler genellikle sokaktan görülmemektedir. Fakat şehirleşmeyle birlikte yola cepheli konutlar yapılmaya başlanmıştır.

Satıcı Konağı'nın bitişiğindeki iki parselde de tescilli yapı bulunmaktadır. Satıcı Konağı bahçe duvarları arkasında sadece ön bahçesi olan geleneksel bir konuttur. Doğusunda bulunan (sağ yan parsel) Hakkı Bilal Konağı da avlulu ev tipinde yapılmışken, batısında(sol yan parsel) bulunan Gevher Konağı, bitişiğindeki parsellerin aksine yola cepheli olarak yapılmıştır. Şehirleşmenin göstergesi olan Gevher Konağı yola çıkmalı bir konaktır (Bkz. Resim 3.1., Bkz. 3.2.)

Karşılaştırmalı çalışmalarda değerlendirilen 7 adet evden hepsi avlu girişlidir. (Çizelge 5.1, Çizelge 5.2., Çizelge 5.3. deki 1,2,3,4,5,6,7 nolu konutlar)

5.2.2. Karşılaştırmalı çalışmada incelenen çorum evlerinin plan özellikleri ve plan elemanları

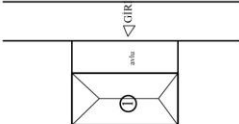
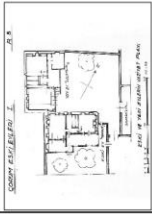
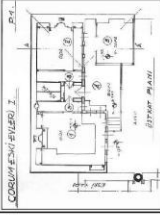
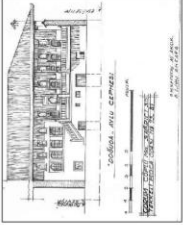
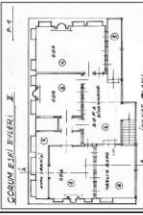
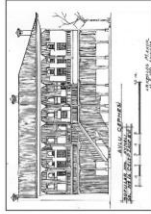
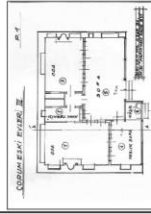
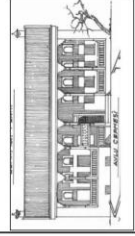
Bu çalışmada incelenen konakların 4 tanesi günümüze kadar gelememiştir. Bu nedenle M.Akok tarafından hazırlanan makalelerden faydalanılmıştır. Tekkeli Hoca Evi, Kaledeki üç ev ve Satıcı Konağı günümüze kadar gelebilen dış sofalı konaklardır. Bu konaklar, günümüzde kullanılmamaktadır.

Geleneksel Türk Evlerinin mimari yapısı incelendiğinde ilk dönemlerde evlerin 1 katlı olduğu görülmektedir. Ancak daha sonraları şehirleşmenin başlaması ile 2 yada 3 katlı evler yapılmıştır. Bu tip evlerde asıl yaşama mekanı üst kattır. Bahçe duvarları yüksek ve içeriyi göstermeyecek şekildedir [10].

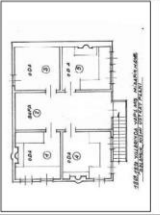
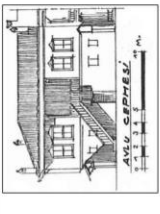
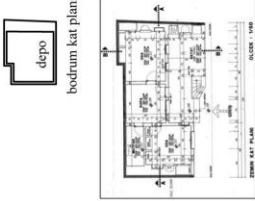
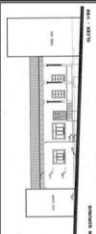
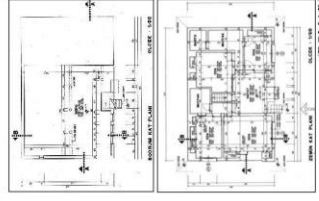
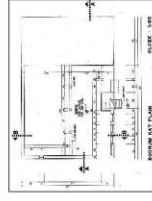
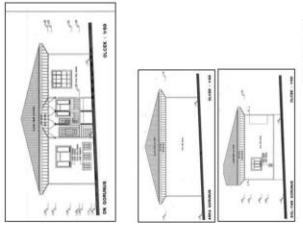
Geleneksel Türk Evlerinde olduğu gibi Çorum İli'ndeki geleneksel konutlar da genellikle iki katlıdır. Az sayıda tek katlı ev bulunmaktadır. İncelenen konaklardan 4,5,6,7 nolu evler tek katlıdır (bodrumlu) (Çizelge 5.2., Çizelge 5.3.). 1,2,3 nolu konaklar iki katlıdır (Çizelge 5.1.). Hepsinde üst kat sofasına konak dışında bulunan bir ahşap merdivenle ulaşılmaktadır. Satıcı Konağı'nda ise ahşap merdiven iç mekandadır. Bu özelliğiyle diğer dış sofalı konaklardan ayrılmaktadır. Satıcı Konağı'nda sofaya ulaştıktan iki kolda planlanan odalar bir hol ile sofaya bağlanmıştır. 2 (Çizelge 5.1.) ve 5 (Çizelge 5.2.) nolu konakta odalar doğrudan sofaya açılırken 1,3,4,6,7 nolu konaklar ve Satıcı Konağı'nda odalar önce rüzgarlık adı verilen hole açılmaktadır (Çizelge 5.1., Çizelge 5.2., Çizelge 5.3.). Holden sofaya ulaşılmaktadır.

Satıcı Konağı zemin ve birinci kattan oluşan iki katlı bir yapıdır. Zemin katında mutfak ve depolar bulunmaktadır. Daha çok ortak mekanlar bulunmaktadır. Avluda haymalık bölümü vardır. Tandır, ahır, hela bulunmaktadır. Üst kat ise yaşama alanı olarak tasarlanmış olup geleneksel konutların mekan biçimlenmesine ve özelliklerine sahiptir. İç mekanda bulunan ahşap merdivenle ulaşılan dış sofa Çorum İli dış sofalı plan tiplerine göre farklılıklar taşımakta olup, sınıfında özgündür. Çorum İli'nde dış sofalı örnekler kalmadığı için Satıcı Konağı seçilmiş olup, türünde son örnektir.

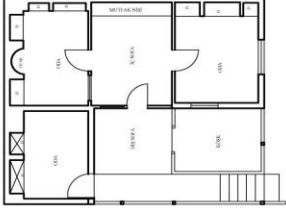
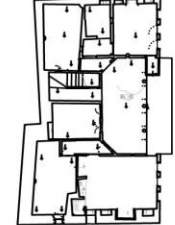
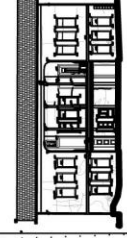
Çizelge 5.1. Karşılaştırmalı çalışma çizelgesi 1

ADRES	YAPILDIĞI YIL	ÖZGÜN İŞLEVİ	BUGÜNKÜ İŞLEVİ		YASAAMA ALANI	ÖN GÖRÜNÜŞ	PLAN TİPİ	YAPI MALZEMESİ
① TEKKELİ HOCA EVİ Çiftlik Mahallesi Sığirci Sokak No: 73/81 Envanter No:1 (M.Akok.)	11250 (M.Akok.)	KONUT	KULLANILMIYOR HARAP DURUMDA		ZEMİN KAT PLANI (M.Akok.)	ÜST KAT PLANI (M.Akok.)	DİŞ SOFALI (M.Akok.) (Behruz Çirici)	ALT KATLARI KALIN KAGIR DUVARDIR. TAŞ MALZEME İLE YAPILMIŞTIR. ÜST KATLARDA KUZYE RASTLAYAN DUVARLAR KALIN VE KAGIRDIR. SOFAYA BAKAN DUVARLAR AHIŞAP ÇATKI KERPIÇ DOLGULUDUR. (M.Akok.)
② CELEPZADE EVİ Sofular Mahallesi Aynalı Sokak No: 14 (M.Akok.)	18.YY SONU- 19.YY ORTASI (M.Akok.)	KONUT	GÜNÜMÜZE ULAŞAMAMIŞTIR.			 (M.Akok.)	DİŞ SOFALI (M.Akok.)	ALT KATLARI KALIN KAGIR DUVARDIR. TAŞ MALZEME İLE YAPILMIŞTIR. ÜST KATLARDA KUZYE RASTLAYAN DUVARLAR KALIN VE KAGIRDIR. SOFAYA BAKAN DUVARLAR AHIŞAP ÇATKI KERPIÇ DOLGULUDUR. (M.Akok.)
③ HAFİZ HACIZADE EVİ Sakıyan Mahallesi Azap Sokak No: 31 (M.Akok.)	18.YY SONU- 19.YY ORTASI (M.Akok.)	KONUT	GÜNÜMÜZE ULAŞAMAMIŞTIR.		 (M.Akok.)		DİŞ SOFALI (M.Akok.)	ALT KATLARI KALIN KAGIR DUVARDIR. TAŞ MALZEME İLE YAPILMIŞTIR. ÜST KATLARDA KUZYE RASTLAYAN DUVARLAR KALIN VE KAGIRDIR. SOFAYA BAKAN DUVARLAR AHIŞAP ÇATKI KERPIÇ DOLGULUDUR. (M.Akok.)

Çizelge 5.2. Karşılaştırmalı çalışmada çizelgesi 2

ADRES	YAPILDIĞI YIL	ÖZGÜN İŞLEVİ	BUGÜNKÜ İŞLEVİ		YAŞAMA ALANI		ÖN GÖRÜNÜŞ	PLAN YAPI MALZEMESİ
					ZEMİN KAT PLANI	ÜST KAT PLANI		PLAN TİPİ
④ BEZİNGİNOĞLU EVİ Osmanca Caddesi No: 90 (M.Akok.)		KONUT	GÜNÜMÜZE ULAŞAMAMIŞTIR.			 (M.Akok.)	 (M.Akok.)	ALT KATLARI KALIN KAĞIR DUVARDIR. TAŞ MALZEME İLE YAPILMIŞTIR. ÜST KATLARDA KUZYE RASTLAYAN DUVARLAR KALIN VE KAĞIRDIR. SOFAYA BAKAN DUVARLAR AHIŞAP ÇATKI KERPIÇ DOLGULUDUR. (M.Akok.)
⑤ KALE İÇİ 3 NOLU EV Kale içi (BOMAR)	BULINMIYOR	KONUT	3 YIL ÖNCESİNE KADAR KONUT OLARAK KULLANILMIŞTIR. GÜNÜMÜZDE KALE İÇİNDEKİ TÜM EVLER BOŞALTILMIŞTIR. KALE İÇİN ÇORUM BELEDİYESİ TARAFINDAN RESTORASYON ÇALIŞMALARI BAŞLATILMIŞTIR.	 (BOMAR)	 bodrum kat planı		 (BOMAR)	AHIŞAP ÇATKILI KERPIÇ DOLGU SİSTEMİYLE YAPILMIŞTIR.
⑥ KALE İÇİ 6 NOLU EV Kale (BOMAR)	BULINMIYOR	KONUT	3 YIL ÖNCESİNE KADAR KONUT OLARAK KULLANILMIŞTIR. GÜNÜMÜZDE KALE İÇİNDEKİ TÜM EVLER BOŞALTILMIŞTIR. KALE İÇİN ÇORUM BELEDİYESİ TARAFINDAN RESTORASYON ÇALIŞMALARI BAŞLATILMIŞTIR.	 (BOMAR)	 bodrum kat planı		 (BOMAR)	AHIŞAP ÇATKILI KERPIÇ DOLGU SİSTEMİYLE YAPILMIŞTIR.

Çizelge 5.3. Karşılaştırmalı çalışmada çizelgesi 3

ADRES	YAPILDIĞI YIL	ÖZGÜN İŞLEVİ	BUGÜNKÜ İŞLEVİ		YAŞAMA ALANI		ÖN GÖRÜNÜŞ	PLAN TİPİ	YAPI MALZEMESİ
					ZEMİN KAT PLANI	ÜST KAT PLANI			
⑦ KALE İÇİ 7 NOLU EV Kale	BİLİNİYOR	KONUT	3 YIL ÖNCESİNE KADAR KONUT OLARAK KULLANILMIŞTIR. GÜNÜMÜZDE KALE İÇİNDEKİ TÜM EVLER BOŞALTILMIŞTIR. KALE İÇİN ÇORUM BELEDİYESİ TARAFINDAN RESTORASYON ÇALIŞMALARI BAŞLATILMIŞTIR.					DIŞ SOFALI	AHŞAP ÇATKILI KERPİÇ DOLGU SİSTEMİYLE YAPILMIŞTIR.
SATICI KONAĞI EV Çiğdem Mah. Osmançık 4. Sokak No:13 Eraner No:77	1855 sonu 1935 ortaları (M.Akoc.)							DIŞ SOFALI	ALT KATLARI KALIN KAĞIR DUVARDIR. TAŞ MALZEME İLE YAPILMIŞTIR. ÜST KATLARDA KUZEYE RASTLAYAN DUVARLAR KALIN SOFAYA BAKAN DUVARLAR AHŞAP ÇATKI KERPİÇ DOLGULUDUR.

Konutlarda avlu- bahçe ilişkisi:

Geleneksel konutlarda evin kültürel yaşam tarzı avluya yansıtılmıştır. Evler inançların, geleneklerin, sosyoekonomik ve sosyokültürel yapısında yansıtıldığı bir mekandır [12].

Geleneksel Türk Evi avlu içinde konumlanmıştır. Avlu ailenin ortak mekanıdır. Aile ve kadının mahremiyetinden dolayı dış dünyadan koparılmış bir mekandır. Avluda ailenin ihtiyaçlarına göre; ahır, samanlık veya pekmez yapılan şirahane, kilim dokuma atölyeleri vardır [12].

Çorum geleneksel konutlarında bahçelerde evden ayrı çamaşır yıkama taşı, ocak, tandır, ahır ve ambarın bulunduğu üç tarafı kapalı, yüksek tavanlı, önü ahşap direkli haymalık denilen yapılar bulunmaktadır. Günümüze çok azı ulaşmıştır [9].

İncelenen tüm konaklarda doğayla bütünleşen üç tarafı yüksek duvarlarla çevrilmiş avlu bulunmaktadır. Satıcı Konağı'nda Üçtutlar 4. Caddeden bahçe duvarıyla ayrılmıştır. Sokağa bakan bahçe duvarı ahşap çatkılı kerpiç dolguludur. Kötü durumda olan duvar yaklaşık 3.00 m yüksekliğinde olup, kapının olduğu yerde yaklaşık 4.00 m dir. Satıcı Konağı'nı Hakkı Bilal Konağı'dan ayıran bahçe duvarı tuğladan yapılmıştır. Özgün olmayan bahçe duvarı 0.20x1.70 m boyutlarındadır. Gevher Konağı ile Satıcı Konağı'nı ayıran bahçe duvarı ise yıkılmıştır. Mevcuttaki bahçe duvarı taştan yapılmış olup, 0.65 m kalınlıkta 0.36 m yüksekliktedir. Eldeki fotoğraflardan ise üst kısmının ahşap çatki arası taş ve tuğlayla doldurulmuş ve aralarının harçla bağlanmış, üzeri sıvanmış olduğu ve bahçe duvarının cephedeki yatay bordür yüksekliğince olduğu görülmüştür. Çorum ili genelinde bahçeli konaklar bulunmasına rağmen Satıcı Konağı ve dış sofalı diğer 7 ev avluludur (Çizelge 5.1., Çizelge 5.2., Çizelge 5.3.).

Çorum geleneksel yapılarında avluda haymalık denilen mekan vardır [9]. Satıcı Konağı'nda da avluda haymalık denilen bölüm ve 6 adet ağaç bulunmaktadır. Bu mekanda tandır, ahır, samanlık, çamaşır yıkama taşı bulunmaktadır. Çamaşır yıkama taşı sabit değildir. Avluda bir köşede bulunmaktadır. 7 nolu konaktada çamaşır taşı görülmüştür. Bu taş haymalık biriminde tandırın yanında bulunmaktadır (Resim 5.6.).

Resim 5.6. 6 nolu konak çamaşır taşı

Buna göre Satıcı Konağı amaşır yıkama taşınında haymalık kenarında tandır mekanı yanında olduğu düşünülmektedir. Ayrıca tandıra bitişik halde sonradan yapılmış olan hela-banyo vardır. Fakat sözlü kaynaktan alınan bilgilere ve yapıdaki izlere göre, helanın ahırın içinde, giriş kapısının sol tarafında bulunduğu düşünülmektedir. 1,2,3,4,5,6,7 nolu konaklarda st kata çıkan merdivene de avludan ulaşılmaktadır (izelge 5.1., izelge 5.2., izelge 5.3.).

Plan elemanları

Odalar:

Türk evlerinin en önemli özellikleri kendi başlarına, yapı içinde belirli eylemleri karşılayan birimler olmalarıdır [13].

Türk Evi'nin biçimlenişinde geometri ve faydacılık önemli rol oynar. Optimum koşulları sağlayabilmesi için odalar kare veya kareye yakın dikdörtgen formdadırlar [14].

Türk evinin en önemli birimleri odalardır. Her oda ayrı bir aileyi barındıracak niteliklere sahiptir. Her odada oturulabilir, yatılabilir, yıkanılabilir ve yemek yenilebilir. Bütün odalar aynıdır. Ölçüler değişebilir ama nitelikler değişmez. Bu özellikler geleneksel yaşama biçimiyle ilgili olup, yaşama biçimi çok uzun yıllar değişmediği için oda tasarımlarında aynı kalmıştır [16].

Odanın bir duvarı ocak ve dolaplara ayrılmıştır. Ocak ateşliği arkasında bir ısı yalıtımı kalması için kalın bir kagir duvar gereklidir. Steşlik ile beraber bu duvar 80-100 cm kalınlıkta taş yada kerpiçten yapılır. Bu duvar kalınlığı içinde ocaktan ve varsa alt katın bacasından başka yerler dolap olarak ayrılmıştır [16].

Çorum evlerinde de odalar gömme dolapları, yüklükleri, hamamlıkları, sedirleri ve şömineleriyle kendi başlarına birer yaşama birimleridir. Bu odalarda oturulur, yenir, yatılır, banyo yapılır ve misafir ağırlanır. Her evin başodası diyebileceğimiz bir odası vardır ve diğer odalara göre daha özenli bir düzene ve zenginliğe sahiptir. Örneğin bu odalarda gömme dolap kapakları ve oda kapakları bitkisel karakterli motiflerle bezenmiştir, şerbetlikli şömineler ve lambalıklar alçı kabartmalarla süslenmiştir [15]. Başoda odalar içinde boyutsal olarak daha büyük olan ve köşeye gelen odadır [17].

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen geleneksel Çorum evleride bu özellikleri taşımaktadır. Odalar; oturma, yemek yeme, yıkanma ve yatma işlevlerini barındıran, gömme dolap, gusülhane, ocak gibi mimari elemanları barındırmaktadır. Odalar kare ve dikdörtgen formlu olup rüzgarlık adı verilen hole açılmaktadır. Holden sofaya geçiş sağlanmaktadır. 2, 6 nolu konaklarda ise bazı odalar doğrudan sofaya açılmaktadır.

İncelenen konaklarda da odalar bir aileyi barındıracak şekilde planlanmıştır. 1 nolu konakta iki odada, 2 nolu konakta , 3 nolu konakta, 4 nolu konakta, 5 nolu konakta, 6 nolu konakta, 7 nolu konakta odada dolap ve ocak görülmüştür. (Çizelge 5.1., Çizelge 5.2., Çizelge 5.3.)

5 nolu konak oda tavanları ahşap kaplamadır (Resim 5.7.) Oda döşemeleri ise ahşap kaplama ve şaptır. 6 nolu konak tavanları ahşap kaplamadır. Bir odada süslü tavan vardır (Resim 5.8.). Oda döşemeleri ise şaptır.

Resim 5.7. 5 nolu konak tavanı

Resim 5.8. 6 nolu konak tavanı

7 nolu konak oda tavanları ahşap kirişler ve tersi yönde döşenmiş ahşap kaplama tahtasından oluşmaktadır (Resim 5.9.). Döşemeleri ise şaptır (Resim 5.10.).

Resim 5.9. 7 nolu konak tavanı

Resim 5.10. 7 nolu konak döşemesi

Satıcı Konağı da bu özellikleri taşımakta olup, sofasıyla diğer konaklardan ayrılmaktadır. Konakta zemin kat odalarından Z01 ve Z10 nolu odalarda ocak ve gömme dolaplar bulunmaktadır. Diğer odalar depo niteliklidir. Birinci katta ise 101, 102, 104, 108 nolu odalarda gömme dolaplar, gusülhane, yüklük ve nişler bulunmaktadır. 108 nolu odanın mimari elemanlarının yerleşimi ve detaylarıyla baş oda olduğu tespit edilmiştir (Şekil). Odaların zemin kaplamaları ahşap ve beton

olup, hol mekanlarındrea, alt katta şap, üst katta ise 27x27 cm boyutlarında kare formulu tuğla plaklar döşelidir (Bkz.EK1-Şekil 4.7., Şekil 4.9.). Tavanlar ise zemin katta ahşap kirişler arası tersi yönünde döşenmiş ahşap plaklardan oluşmaktadır. Üst kat tavanlarıda ahşap kaplamalıdır. 108 nolu oda tavanı çiçek motifleriyle süslenmiştir (Bkz. EK1-Şekil 4.9.).

İncelenen 7 adet konaktaki oda sayılarına bakıldığında;

- 1 nolu konak haremlik ve selamlık kısımlarından oluşmakta olup zemin katta 5 oda, üst katta 3 odalı plan tipine sahiptir. Bodrum katta 3 oda vardır (Çizelge 5.1.).
- 2 nolu konak üst katta üç odalıdır.(Çizelge 5.1.).
- 3 nolu konak bodrum ve zemin kattan oluşmaktadır. Bodrum katta 2 ve zemin katta 2 adet oda vardır (Çizelge 5.1.).
- 4 nolu konak birinci katta 3 odalıdır. Sonradan ilave edilen misafirhane ise 4 odalıdır (Çizelge 5.1.).
- 5 nolu konak ise 4 odalıdır ve bodrum katta depo vardır (Çizelge 5.2).
- 6 nolu konak 7 odalıdır, bodrum katta depo vardır (Çizelge 5.2, Çizelge 5.3.).
- 7 nolu konak 4 odalıdır, bodrumda deposu vardır (Çizelge 5.3.).

Satıcı konağı ise zemin katta 6 odalı olup, Z09 nolu odanın sonradan ilave edildiği sözlü kaynaklardan öğrenilmiştir [19]. Birinci kat ise 5 odalıdır.

Sofa:

Sofa odalar arası ilişkilerin sağlandığı ortak alandır. Bu alan evin içindeki dolaşımı sağlamakla birlikte, bir toplanma alanıdır. Dolaşım dışında kalan kısımları oturmaya ayrılmıştır. Zamanla bu kesimler dahada özelleşmiş ve eyvan, sekilik, taht, köşk gibi isimler almıştır. Sofa türk konutlarının kuruluş düzeni için en önemli öğedir [17].

Sedad Hakkı Eldem ise Türk Evlerinde sofayı dört tipte incelemiştir [10].

1. Sofasız plan tipi
2. Dış sofalı plan tipi
3. İç sofalı plan tipi
4. Orta sofalı plan tipi

İncelenen 7 adet konaktan hepside dış sofalıdır. M.Akok tarafından incelenen 4 adet konaktan 1 nolu konak iki sofalı, 2 nolu konak yazlık sofa ve divanhaneli, 3 nolu konak iki sofalı ve köşklü, 4 nolu konak haremli ve selamlıklı olması nedeniyle üç sofalı, sonradan yapılan misafihanesi tek sofalı, 5 nolu konak ise tek sofalı, 6 nolu konak tek sofalıdır. 7 nolu konak ise iç ve dış sofalıdır, aynı zamanda dış sofa köşk mekanı vardır. Aynı zamanda dış sofada köşk mekanı vardır (Çizelge 5.1., Çizelge5.2., Çizelge 5.3., Resim 5.11.).

(a)

(b)

(c)

Resim 5.11. 5,6,7 nolu konak sofaları a) 5 nolu konak sofası b)6 nolu konak sofası c) 7 nolu konak sofası

Satıcı Konağı ise zemin kat ve birinci katta birer adet dış sofaya sahiptir. Zemin kattaki odalara ulaşabilmek için sofa kullanılmaktadır. Birinci kattaki sofaya ise iç mekandan bir merdivenle ulaşılmaktadır. Üst katta iki kolda konumlanan odalara sofa mekanından ulaşılmaktadır. Üst kat sofasında ahşap kolonlar ve korkuluklar vardır. Sofa tavanı ise zemin katta ve birinci katta ahşaptır. Birinci katta sofa yüksekliği 3.73 m olup konağın en yüksek mekanıdır. Sofa döşemesi giriş katında şap olup, üst katta 27x27 cm boyutlarında pişmiş tuğla plak kaplanmıştır.

Geleneksel evlerde kullanılan pişmiş tuğladan yapılan döşeme kaplaması hakkında Sağıroğlu ve Yavuz tarafından hazırlanan ve 7.Uluslararası pişmiş toprak sempozyumunda anlatılan ‘‘Döşeme tuğlasının gelişimi’’ adlı makale incelenmiştir. Bu çalışmada pişmiş tuğla tarihi şu şekilde anlatılmıştır:

‘‘Döşeme tuğlasının gelişimi:’’

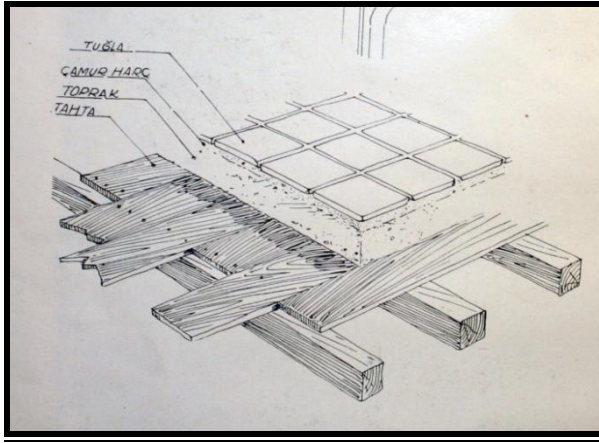
‘‘Yapılan kazılarda elde edilen veriler, Hitit çağı sonlarına kadar kullanılan tuğlaların pişmemiş balçık tuğlalar olduğunu göstermektedir. Bu döneme kadar tuğlaların pişirilerek döşeme kullanımına ise ancak kullanılacak yerde dayanımın artırılması duyulduğunda ve taş malzemeye ulaşamadığında rastlanmaktadır. Pişmiş tuğlanın döşemede kullanımı ile ilgili ilk örneklerine ise M.Ö. 1000’den sonraki yüzyıllarda Güney Anadolu’da rastlamak mümkündür. Sivil mimaride kullanım örneklerinden biri Katharina-Otto Dorn yönetimindeki kazılar sonucunda ortaya çıkarılan Kubadab büyük sarayı eyvanı ve küçük sarayı döşemesinde ortaya çıkarılan tuğla döşemelerdir. Bu kazılarda ortaya çıkan döşeme tuğlaları 22 x 22 cm kare şeklinde olup yapının belli bölgelerinde kullanmışlardır [8].

Selçuklu İmparatorluğunun yıkılmasından sonra birçok Türkmen Beyliği döneminde de yapılan imar çalışmalarında pişmiş tuğla döşemede kaplaması olarak kullanılmıştır. bunlardan Akkaoyunlu Beyliği zamanında Ahlat Çifte Hamamı’nda kullanılan 21x21x2.5cm boyutundaki kare formu tuğla plaklar erkekler kısmı giriş, soğukluk ve külhan bölümünde kullanılmıştır [8].

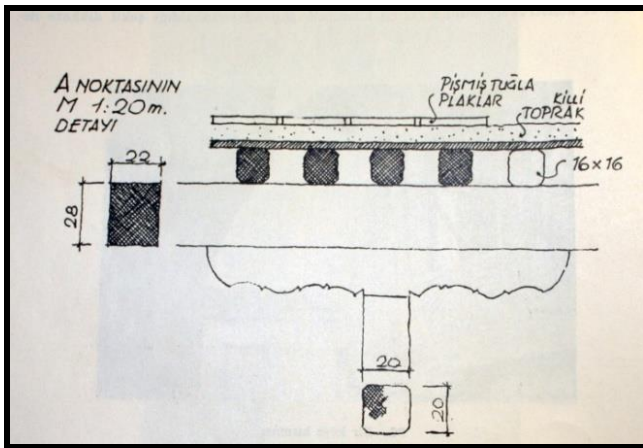
Osmanlılarda ise döşemelerin belli bölümünde değil, iç mekanların tümünde kullanıldığı hem sivil hemde anıtsal mimarilerin birkaçında görülmektedir. Taban tuğlalarının kullanılması özellikler erken dönemde Bursa’da yoğun olarak görülmektedir. Erken dönemde kullanılan altıgen formu tuğlaların kare ve dildörtgen formu tuğlalara göre daha az olduğu görülmektedir. Döşeme tuğlaları Hüdavendigâr İmareti Son Cemaat Mahalli döşemesi, Yıldırım Zaviyesi Son Cemaat Mahalli döşemesi, Yeşil Zaviye giriş bölümü, Muradiye Zaviyesi Son Cemaat Mahalli gibi yapılarda 29x29 cm, Yarhisar Orhan Gazi Camii 27x27cm boyutlarında tuğla plak kullanılmıştır. Klasik dönemde de Topkapı Sarayında bu tuğla döşemelerden görülmektedir [8].

Ankara evlerinde kullanılan döşemelerin çoğu 32x32cm boyutlarında pişmiş tuğla kaplıdır. Döşeme tuğlaları konutlarda genellikle yazlık olarak kullanılan sofalarda görülmektedir. Kaba derzleri duvara 45 derece açılı gelecek şekilde, duvara paralel veya farklı yönlerde şaşırtmalı olarak uygulanabilmektedir [8].

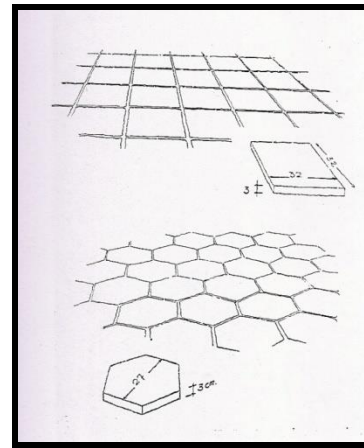
Pişmiş tuğla plaklar doğal yapısı nedeniyle ortama zararlı kimyasal madde salmaması, ortamdaki doğal nemi koruması, uzun ömürlü, dayanıklı, ekonomik bir malzeme olması, bakım masraflarının düşüklüğü gibi sebeplerden dolayı önem taşımaktadır [8] (Şekil 5.3.)

(a)

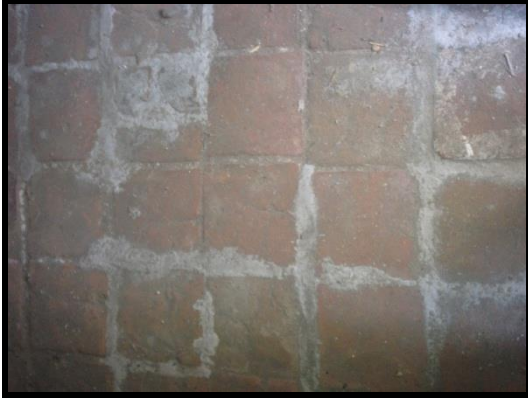
(b)

(c)

Şekil 5.3. Pişmiş tuğla a) pişmiş tuğla plak planı b) pişmiş tuğla plak kesiti (c) Altıgen pişmiş tuğla plak [8]

6 nolu konak depo döşemesi 27x27 cm boyutlarında tuğla plak kaplıdır. 7 nolu konak sofa ve deposunda da tuğla plaklar görülmüştür (Resim 5.12.).

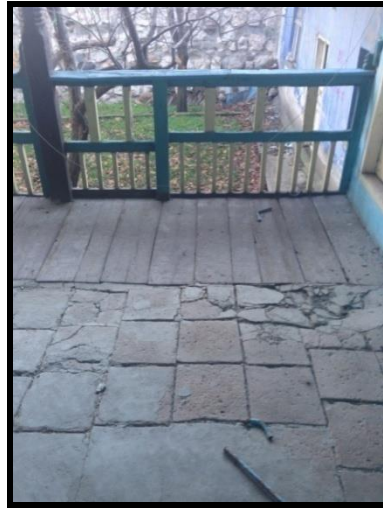
(a)

(b)

(c)

(d)

Resim 5.12. 6,7 nolu konak pişmiş tuğla kaplamaları (a) 6 nolu konak depo döşemesi (b) 7 nolu konak sofası (c) 7 nolu konak sofası (d) 7 nolu konak sofası

Satıcı konağı üst kat sofası ve üst kat 103, 107 hollerinde, Z02 nolu oda döşemesinde 27x27cm boyutlu kare formunda pişmiş tuğla plak görülmüştür. Sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve karşılaştırmalı çalışma araştırmaları sonucu zemin kat sofa mekanının, Z03, Z07 nolu hollerin, Z06 nolu oda döşemesinde pişmiş tuğla plak olduğu düşünülmektedir [19].

Servis mekanları:

Evlerde odalar ve dolaşım mekanları dışında kalan mekanlar servis mekanlarıdır. Mutfak, banyo, hela, ahır, samanlık, tandır, taşlık gibi mekanlardır. Bunlar genelde ev dışında avluda yer alırlar.

Mutfak :

İncelenen konakların çoğu günümüzde mevcut olmadığı için mutfak mekanının yeri tespit edilememiştir. Odalarda ocak ve baca bulunmaktadır. Bu nedenle bazı ocakların yemek pişirme amaçlı kullanıldığı düşünülmektedir. 5 ve 7 nolu konaklarda avluda tandır mekanı vardır. Ayrıca 5, 6, 7 nolu yapılarda mutfak sonradan iç mekanda düzenlenmiştir. 6 nolu konakta mutfak ve banyo yanyana düzenlenmişken, 7 nolu konakta mutfak iç sofada düzenlenmiştir. 5, 6, 7 nolu konaklardaki mutfakların zemini şaptır. (Çizelge 5.1., Çizelge 5.2., Resim 5.13.)

(a)

(b)

Resim 5.13. 6,7 nolu konak mutfakları (a) 6 nolu konak mutfağı (b) 7 nolu konak mutfağı

Satıcı Konağı'nda Z01 nolu mekan mutfak olarak düzenlenmiştir (Bkz.Resim 4.9.) Aynı zamanda 102 nolu odada da mutfak nişi görülmektedir (Bkz.Resim 4.74.). Z01 nolu mutfakta dolaplar, ocak, nişler, yıkama yeri ve sergen vardır. Zemini ahşap kaplamadır. Tavanı ahşap kirişler ve ahşap kaplamadır. Konak sahiplerinden Adem Satıcı'dan alınan bilgiye göre zemin kat kışlık mekan olarak kullanıldığı için Z01 mekanı konağın mutfağı olarak kullanılmıştır. Yapıda baca bulunmasında bu mekanların mutfak olarak düzenlenmesini kolaylaştırmıştır.

Hela: Geleneksel Çorum evlerinde hela genelde bahçede konumlanmıştır.İncelenen konaklarda hela avluda planlanmıştır.

5 nolu konakta hela mekanı avluda, avlu kapısının hemen yanındadır. 6 nolu konakta hela avluda, avlu kapısının hemen yanındadır. 7 nolu konakta da hela avluda, avlu kapısının hemen yanındadır (Resim 5.14.).

(a)

(b)

Resim 5.14. 6,7 nolu konak helaları(a) 6 nolu konak kapısı (b) 7 nolu konak helası

Satıcı konağında hela avludadır. Tandır duvarına bitişik konumlandırılan hela tuğladan yapılmış olup, özgün değildir. Kapı kanadı kaldırılmıştır. Eski fotoğraflardan kapısının özgün kapı olduğu görülmüştür. Hela taşı alaturkadır. İki bölmeli yapılan helada iki adet pencere vardır. Özgün değildir (Bkz.Resim 4.131.). Sözlü kaynaktan alınan bilgilere göre sonradan tandıra bitişik yapılan mekan hem banyo hem hela olarak kullanılmıştır [19]. Ahır duvarı üzerinde, ahır kapısının yanında, bir adet kapı boşluğu bulunmaktadır. Yapıdaki izler ve sözlü kaynaktan alınan bilgilere göre özgün helanın ahır içinde, avlu kapısının sol yanında olduğu düşünülmektedir. Konak içinde odalarda gusülhane mekanları bulunmaktadır.

Ahır ve samanlık: Geleneksel konutlarda ahır ve samanlık avluda konuttan ayrı yerde yapılmıştır [2, 9].

İncelenen konaklardan 5, 6, 7 nolu yapılarda avluda müştemilat binaları görülmüştür. Fakat bunları depo nitelikli olduğu düşünülmektedir.

Satıcı konağında da ahır avluda bulunmaktadır. Ahşap çatıklı kerpiç dolgulu sistemle yapılan mekanda, tavanda ahşap kirişler vardır. Harabe halindedir, konağa bakan bir adet pencere boşluğu vardır. Duvar kenarında beton taş bulunmaktadır, özgün değildir. Ahır tavan döşemesinin üstünün, Üçtutlar Sokağa bakan cephesinde bulunan ahşap bir kapaktan samanlık olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Bu bilgiler sözlü kaynaktan alınan bilgilerle doğrulanmıştır [19] (Bkz. Resim 4.119.).

Tandır: İncelenen konaklardan 5 ve 7 nolu konaklarda tandır mekanı vardır (Resim 5.15., Resim 5.16.).

Resim 5.15. 5 olu konak tandırı

Resim 5.16. 7 nolu konak tandırı

Haymalık adı verilen mekan elemanlarından olan tandır geleneksel Çorum evlerinde görülmektedir. Satıcı Konağı'nda da tandırı bulunmaktadır. Tandır mekanının tavan döşemesinin üstünün sözlü kaynaktan alınan bilgilerle de dayanarak, Üçtutlar Sokağa bakan cephesinde bulunan ahşap bir kapaktan samanlık olarak kullanıldığı düşünülmektedir [19] (Bkz. Resim 4.130.).

Taşlık: Çorum evlerinde avlu kapısından konağa kadar devam eden mekan hayattır. Eğer taş kaplı ise taşlık adı verilmektedir. Çorum evlerinin genelinde kullanılan taşlık mekanı, incelenen konaklardan günümüze kadar ayakta kalanlarında, yapılan tadilatlar sonucu kaldırıldığı görülmektedir.

Satıcı Konağı'nda avlu giriş kapısından konağa kadar ulaşan taşlık adı verilen beton yolun, sözlü kaynaktan alınan bilgi ve karşılaştırmalı çalışma sonucu taş kaplı olduğu tespit edilmiştir [19].

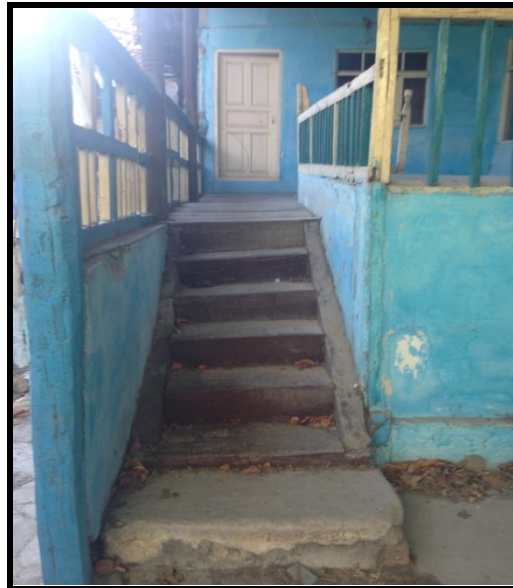
Mimari Elemanlar

Merdivenler: İncelenen 1,2,3,4 nolu Çorum evlerinde merdivenler avludan başlamaktadır. Üst kata ulaşan merdivenler tek kolludur, ahşap korkulukludur ve sofaya ulaşmaktadır [6]. 5 nolu konak sofasına iki basamakla ulaşılmaktadır. Tek katlı olan bu konakta merdiven bulunmamaktadır. Sofa mekanı avludan 30cm yükseltilmiştir (Bkz. Resim 5.11.).

6 nolu konakta dış sofaya avludan 7 basamakla ulaşılmaktadır. Merdivenin 3 basamağının ahşap kaplaması kaldırılmış olup betondur, diğer basamaklar ahşap kaplamalıdır. Korkuluk bulunmamaktadır. Aynı merdivenden köşk mekanına ulaşılmaktadır. 7 nolu konakta ise avludan 7 basamakla dış sofaya ulaşılmaktadır. İlk basamak beton olup, 6 basamak ahşap kaplamadır ve özgündür. Korkuluk bulunmamaktadır. Merdivenin sol tarafında sofaya ait korkuluk bulunmaktadır (Resim 5.17.).

(a)

(b)

Resim 5.17. 6,7 nolu konak merdivenleri(a) 6 nolu konak merdiveni (b) 7 nolu konak merdiveni

Satıcı konağında ise merdiven Z05 nolu mekandan başlamakta ve üst kat sofasına ulaşmaktadır. Ahşap merdiven 11 rıhttan oluşmaktadır. İki duvar arasında konumlanan merdiven tek kolludur, korkuluk bulunmamaktadır (Bkz. Resim 4.134.)

Kapılar :

Geleneksel Türk Evlerinde oda ayrı bir ev fonksiyonu barındırdığı için, odanın mahremiyeti ön plandadır. Sofadan odaya doğrudan girilmez, oda girişinin içerden kontrol edilebilmesi sağlanmıştır. Kapı genellikle odanın köşesinde ve dolaplara yakın ilişkilendirilmiştir [13].

5 nolu konak iç kapılarının çoğu değiştirilmiş olup mevcut kapılar incelendiğinde Satıcı Konağı kapılarıyla benzer özellikte oldukları görülmüştür. Kapılar geometrik desenli ve tek kanatlıdır (Resim 5.18.)

(a)

(b)

Resim 5.18. 5 nolu konak kapıları (a)5 nolu konak iç kapıları (b) 5 nolu konak oda kapısı

6 nolu konak iç kapıları ise geometrik desenli, ahşap, tek kanatlı kapılardır (Resim 5.19.).

Resim 5.19. 6 nolu konak oda kapısı

Kaledeki 7 nolu konakta iç kapılar, tek kanatlı kemerli ve süslüdür (Resim 5.20.).

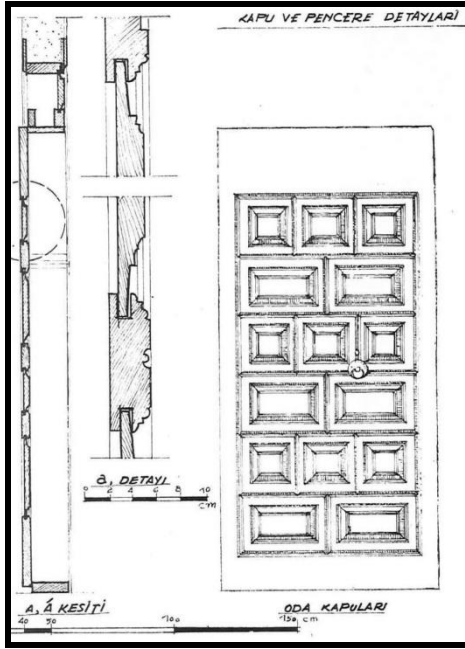
(a)

(b)

Resim 5.20. 7 nolu konak oda kapıları (a) 7 nolu konak oda kapısı b) 7 nolu konak kemerli kapıları

Tekkeli Hoca Evi kapılarında süslüdür (Çizelge 5.1.) M. AKOK tarafından incelenen diğer yapılarda olduğu gibi bu evdeki kapı kenarlarında şerbetlikler vardır [6] (Şekil 5.4.).

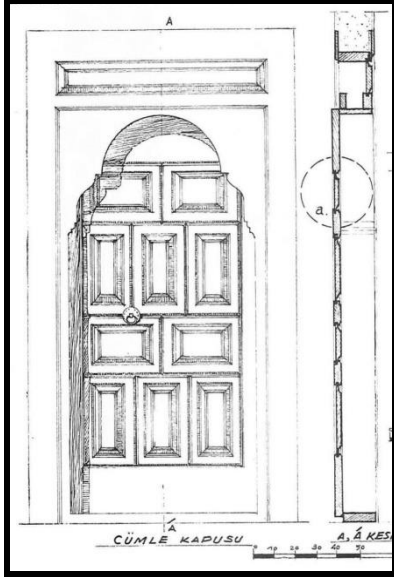
Şekil 5.4. 1 nolu konak oda kapısı [6]

Satıcı konağında sofaya açılan hol kapıları (K.Z03.1, K.Z05.1, K.Z.07.1, K103.1, K.105.1, K.107.1) ahşap olup, tek kanatlıdır, çoğunun kanatları kaldırılmıştır. Kalan kapılar özgün ve geometrik desenlidir (Bkz.Resim 4.146.-Bkz.Resim 4.151.). Konaktaki mevcut kapılar 6 nolu konak kapılarıyla benzerdir. Eldeki fotoğraflar ve karşılaştırmalı çalışmalar sonucu kaldırılan kapılarında özgün geometrik desenli kapı olduğu düşünülmektedir. Eldeki fotoğraflara ve yapıdaki mevcut kapılara bakıldığında Z01 nolu mekan kapısı en süslü kapıdır. Z06 nolu oda depo kapısı tokmaktır. Tokmak üçgen formuna yakın ve özgündür (Bkz. Resim 4.147.)

Dış kapılar

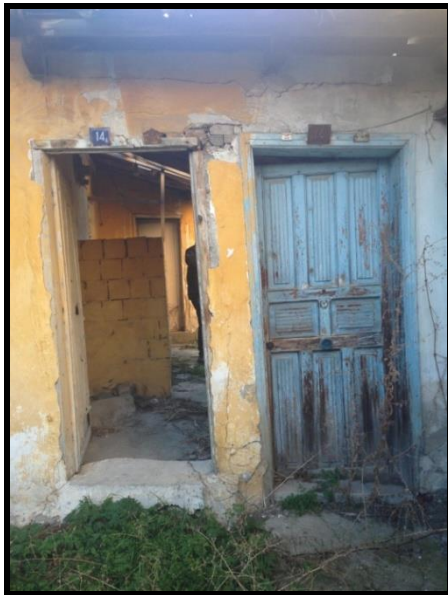
Çorum evlerinin kapı gelişimi, Geleneksel Türk Ev mimarisinde görülen genel niteliklere sahiptir. Bahçe kapıları at ve yük arabalarının girişi için daha sadedir. Lambalı geniş tahtaların düşey olarak yanyana getirilip yatay kuşaklarla bağlanmasıyla oluşur. Tahta kuşaklara iri başlı çivilerle tutturulmuştur. Her kuşak kasaya güllap denilen menteşelerle bağlanmıştır. Bu tür kapılar klasik dönem kapısı olup, yaygındır. Kapılar evin sosyal durumuna göre sade veya bitki motiflidir [19].

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen konaklardan 1 nolu konak kapısı geometrik desenli ve süslüdür (Şekil 5.5.) [6].

Şekil 5.5. 1 nolu konak dış kapısı [6]

Kaledeki 5 nolu konağın iki adet avlu giriş kapısı bir adet yapı giriş kapısı, yapı avlusunda bulunan depo, hela kapıları vardır. Bütün kapılar ahşaptır. Konağın avlu kapılarından bir tanesi özgündür, diğeri değiştirilmiştir (Resim 5.21.). Konağın bir adet dış kapısı vardır. Kapı kanadı kaldırılmıştır.

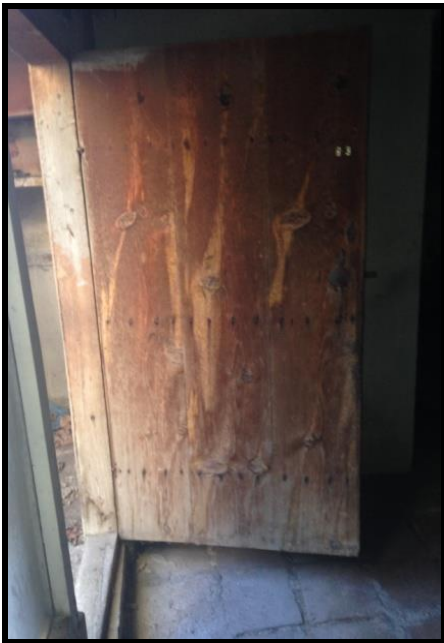
Resim 5.21. 5 nolu konak avlu giriş kapıları

Kaledeki 6 nolu konağın bir adet avlu kapısı, iki adet dış kapısı, bir adet çatı arası çıkış kapısı, bir adet bodrum kapısı, bir adet hela kapısı, bir adet depo kapısı vardır. Avlu kapısı çift kanatlı ahşaptır ve özgün değildir (Resim 5.22.). Konak giriş kapıları tek kanatlı, ahşap, geometrik desenli ve Satıcı Konağı kapılarıyla benzer formdadır Çatı arası giriş kapısı tek kanatlı ahşap kapıdır (Resim 5.23.). Bodrum kat kapısı da ahşap, tek kanatlı ve özgündür (Resim 5.24.).

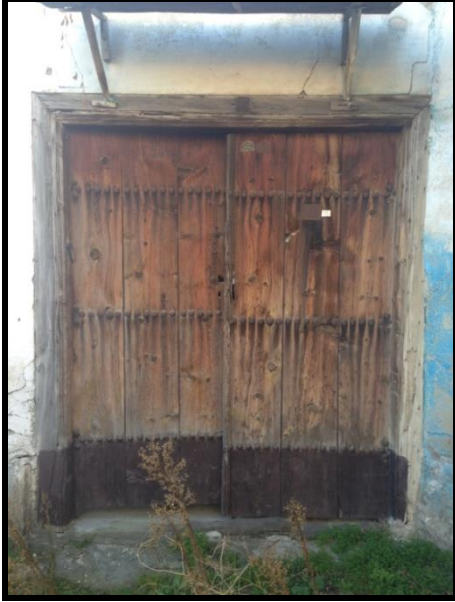
Resim 5.22. 6 nolu konak avlu kapısı

Resim 5.23. 6 nolu konak çatı çıkış kapısı

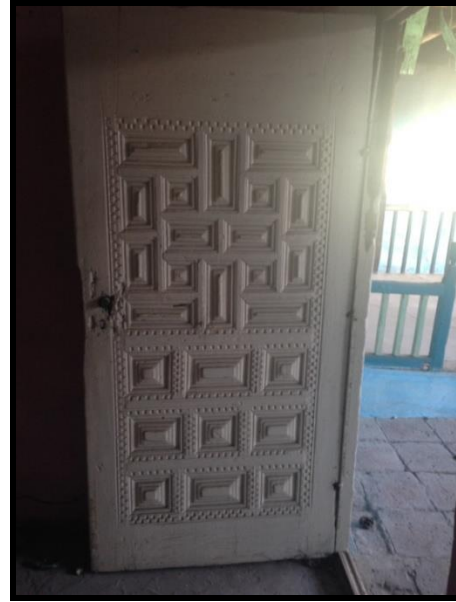

Resim 5.24. 6 nolu konak depo kapısı

Kaledeki 7 nolu konağının bir adet avlu kapısı iki adet konak dış kapısı vardır. Avlu giriş kapısı çift kanatlı ahşap ve özgün kapıdır (Resim 5.25.). Satıcı Konağı'nın değiştirilmiş olan kapısının bu örnekle benzer olduğu düşünülmektedir. Konak giriş kapılarından bir tanesi süslüdür (Resim 5.26.).

Resim 5.25. 7 nolu konak avlu kapısı

Resim 5.26. 7 nolu konak dış kapısı

Satıcı Konağı'nın 5 adet dış kapısı, bir adet kapı boşluğu (K.Z05.1 üst kata çıkış kapısı), 1 adet avlu giriş kapısı, bir adet ahır kapısı, bir adet hela kapı boşluğu, bir adet banyo-hela kapı boşluğu vardır (Bkz. Resim 4.135- Bkz.4.144.). Konağın sokağa bakan bir tane avlu kapısı vardır. K1 nolu kapı özgün olarak günümüze ulaşamamıştır. Demir çift kanatlı kapıdır (Bkz. Resim 4.135.). Diğer kapılar ise yapıya girişin sağlandığı kapılardır. K.Z03.1 nolu kapı sofa etrafında iki kolda konumlanan odalardan sol koldaki odalara ulaşımı sağlayan hol giriş kapıdır. Ahşap, tek kanatlı ve özgündür. Yağlı boya ile boyanmış bu kapılar günümüzde deformasyona uğramıştır. K.Z05.1 kapı boşluğu üst kata çıkan merdiven holüne açılan kapıdır. Kapı boşluğu üzerinde kapıya ait bir iz görülmemiştir. Sözlü kaynaktan alınan bilgiler göre sadece kapı boşluğu olarak planlandığı düşünülmektedir [19].

K.Z07.1 nolu kapı boşluğu ise sağ kolda konumlanan odalara giriş sağlayan hol kapısıdır. Kapı kanadı kaldırılmıştır. Fakat yapıdaki izler, eski fotoğraflar ve

karşılatırmalı çalışma sonucu kapının K.Z03.1 nolu kapı ile benzer olduğu düşünülmektedir.

K.103.1 nolu kapı birinci kat sol koldaki odaları sofaya bağlayan hol kapısıdır, ahşaptır. Fakat yapıdaki diğer kapılardan farklı olması, sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve karşılatırmalı çalışma sonucunda özgün olmadığı düşünülmektedir.

K.105.1 nolu kapı boşluğu zemin katı birinci kat sofasına bağlayan merdivenin ulaştığı kapıdır. Kapı kanadı kaldırılmıştır. Yapıdaki izler ve karşılatırmalı çalışma sonucu kapı kasasının diğer dış kapılar tipinde olduğu düşünülmektedir. Kapı üzerinde 0.15m yüksekliğinde profilli ahşap başlık vardır.

K.107.1 nolu kapı birinci katta sağ kolda konumlanan odaların sofaya ulaşımını sağlayan hol kapısıdır. Özgün ve ahşaptır. Günümüzde kötü durumdadır.

Yapı genelinde dış kapılara bakıldığında ve eski fotoğraflar ve karşılatırmalı çalışma sonucu kanatları kaldırılan kapıların zemin katta K.Z03.1 nolu kapıya, birinci katta ise K.107.1 nolu kapıya benzer olduğu düşünülmektedir.

K2 nolu ahır kapısı ahşap, tek kanatlı ve özgündür. Kapı üzerinde ahır döşemesinin üzerine açılan ahşap bir kapak vardır.

K3 nolu kapı boşluğu ahır duvarı üzerindedir. Yapıdaki izler, karşılatırmalı çalışma, sözlü kaynaktan alınan bilgiler doğrultusunda özgün planlamada helanın ahır içinde bir duvarla ayrıldığı düşünülmektedir. Kapı boşluğu vardır. Kapı kanadı kaldırılmıştır.

K4 nolu kapı boşluğu yapıya sonradan ilave edilen tandır duvarına bitişik tuğladan yapılan banyo-hela mekanı kapısıdır. Kapı kanadı kaldırılmıştır. Eldeki resimlerden kapının özgün olduğu görülmüştür. Özgün hela kapısının kaldırılıp bu yapıya eklendiği düşünülmektedir. Bu kapının yapı içi ve yapılar arası karşılatırmalı çalışma daha eski dönemlerde iç veya dış mekanda kapısı olarakta kullanılmış olabileceği düşünülmektedir.

İncelenen konaklardaki kapılardan sadece avlu kapıları sokağa bakmaktadır. Kaledeki 5 nolu konak hariç günümüzde ayakta olan konaklardan 6, 7 nolu konak kapıları, ahşap ve çift kanatlıdır. 6 nolu konak kapısı değiştirilmiştir. 7 nolu konak kapısı özgündür. Yapıdaki izler, kapının boyutları, sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve karşılaştırmalı çalışma sonucu, Satıcı Konağı avlu kapısında ahşap ve çift kanatlı olduğu düşünülmektedir [19].

Pencereler :

Geleneksel Çorum Evlerinde pencere ve kapı doğramaları çam malzeme ile yapılmıştır. Pencerelerde ekseriyetle ahşap parmaklıklar bulunmaktadır [6].

İncelenen konaklardaki pencereler;

Tekkeli Hoca Evi'nde pencereler ince kayıtlı ancak kış mevsimi takılabilen camlı çerçeveler bulunduğu halde dış kısmında ahşap kapaklar vardır. Pencerelerin üst başları yarım daire şeklide iki tarafı tahtalı kemerdir. Bu tahtalar arası alçı ile doldurulmuştur [6] (Resim 5.27.).

Resim 5.27. 1 nolu konak pencereleri

Kaledeki 5 nolu konak pencerelerinin bazıları değiştirilmiş, bazıları ise özgün giyotin penceredir (Resim 5.28.).

(a)

(b)

Resim 5.28. 5 nolu konak pencereleri (a) 5 nolu konak penceresi (b) 5 nolu konak giyotin penceresi

6 nolu konak pencerelerinin bazıları değiştirilmiş, bazıları ise özgün giyotin penceredir (Resim 5.29.).

Resim 5.29. 6 nolu konak pencereleri

7 nolu konak pencereleri ise iki kanatlı çok bölmeli pencerelerdir (Resim 5.30.).

Resim 5.30. 7 nolu konak pencereleri

Geleneksel ahşap yapılarda pencereler düşey dikdörtgen biçimli ve genellikle 1/2 oranında yapılmıştır. En eskileri çift kanatlıdır. Daha sonra yapılanlar ise sürme pencerelerdir [16].

P.Z04.1, P.Z04.2, P.Z08.1, P.Z10.6 nolu pencerelerin yapılan araştırmalar, karşılaştırmalı çalışmalar, malzeme ve yapım tekniği incelendiğinde özgün olmadığı düşünülmektedir. Karşılaştırmalı çalışmada incelenen konaklarda özgün pencere tipine uygun olarak, bu pencerelerin giyotin pencere olduğu düşünülmektedir. Pencerelerde parmaklık izi görülmüştür. Sözlü kaynaktan da, rölöve çizimlerinde bulunan P.Z10.6 nolu pencerenin bulunduğu duvarının sonradan eklendiği öğrenilmiştir [19].

Satıcı konağındaki iç pencerelerden P.Z06.1 nolu pencere tek kanatlı, ahşap ve özgündür. Pencerede özgün ahşap ahşap parmaklıklar vardır (Bkz.Resim 4.169.) Dönem yapılarına bakıldığında Tekkeli Hoca Evi'nde de aynı tipte ahşap parmaklıklar görülmektedir [6] (Bkz. Çizelge 5.1.).

Satıcı Konağındaki dış pencereler ise tek kanatlı pencerelerdir. Pencereler ön cephede ve sol yan cephede genellikle dikdörtgen formlu, tek kanatlı, iki bölmeli, üçlü gruplar halinde simetrik planlanmıştır. Zemin kat pencerelerinde parmaklık izi görülmüştür. Bu nedenle yapıdaki izler, karşılaştırmalı çalışma sonucu zemin kat pencerelerinde korkulukların var olduğu ve bu korkulukların ahşap ve 1 nolu konak tipinde olduğu düşünülmektedir (Bkz.Resim 4.155.).

Gusülhaneler :

Anadolu'daki geleneksel evlerde banyo mekanları, hemen her odada dolap içlerine gizlenmiş gusülhanelerden oluşur. Akan sudan ziyade daha çok ibrik ve kazan gibi geleneksel mazlemelerle su buraya taşınır. Atık su genellikle bu bölümlerde bulunan tahliye deliğiyle dışarı atılır. Çorum evlerinde kapaklı gömme dolapların bir tanesi çoğunlukla gusülhane olarak düzenlenmiştir [7].

İncelenen konaklarda da gusülhaneler dolap sistemi içinde gömme olarak planlanmıştır. Satıcı Konağı'nda gusülhaneler birinci katta bulunmaktadır. Genelde dış cephelere konumlanmışlardır. Her birinde aydınlık penceresi, lambalık ve beton oturma taşı vardır.

Ocak:

Çorum evlerinde kapı karşısına rastlayan odalarda başköşede alçı şömineler bulunmaktadır, şöminenin iki tarafında da yerli dolaplar bulunur [6].

İncelenen tüm konaklarda odaların en az birinde ocak görülmektedir (Çizelge 5.1., Çizelge 5.2., Çizelge 5.3.).

Satıcı konağında da zemin katta iki odada, birinci katta 4 odada ocak bulunmaktadır. Ocak üzerinde lambalık ve baca deliği iki yanında dolap ve gusülhane vardır. Ocak ve lambalıklar alçıdan yapılmış olup özgündür.

Yüklük ve dolaplar:

Tekkeli hoca evinde dolaplar ahşap duvar üzerinde simetrik olarak yapılan bu dolapların orta kısımlarında iki kapaklıdır. Kenarlarında zarif hücreli şerbetlikler vardır [6] (Resim 5.31.).

Resim 5.31. 1 nolu konak dolapları

Kalede bulunan 5 nolu ev dolapları özgün ve ahşaptır. Duvarda bir adet ocak bir adet gusülhane ve dolap bulunmaktadır (Resim 5.32.). Diğer odada ise yüklük bulunmaktadır (Resim 5.33.)

Resim 5.32. 5 nolu konak dolapları

Resim 5.33. 5 nolu konak yüklükleri

Kalede bulunan 6 nolu konakta bulunan dolaplar Satıcı Konağı'ndaki dolap kapakları benzer özellikte olup, kapaklarda geometrik motifler vardır. Üst kısmı raflı, altı iki bölmeli, iki kapaklıdır (Resim 5.34.). Bir odada yüklükler bulunmaktadır (Resim 5.35.).

Resim 5.34. 6 nolu konak dolapları

Resim 5.35. 6 nolu konak nişleri

Kalede bulunan 7 nolu konak dolap kapakları ise çok süslüdür. Kanatlarda geometrik motifler vardır Diğer odada bulunan dolaplar ise daha sadedir. Aynı odada üç adet yüklük vardır (Resim 5.36.).

(a)

(b)

(c)

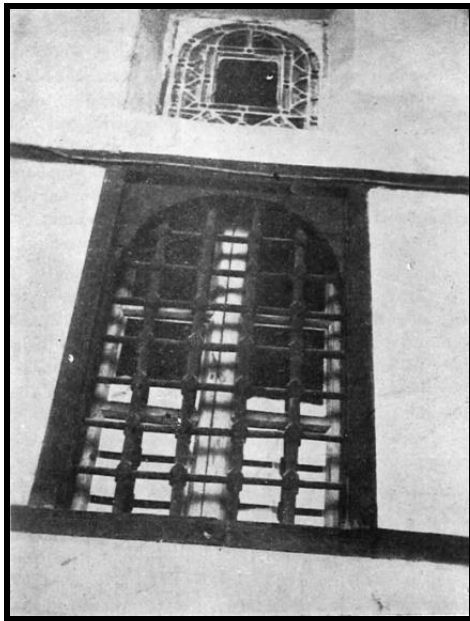
Resim 5.36. 7 nolu konak dolap ve yüklükleri (a) 7 nolu konak dolapları b)7 nolu konak dolapları (c)7 nolu konak yüklükleri

Satıcı Konağı dolapları; Z01, Z10, 101, 102, 104, 108 nolu odalarda çift kapaklı üstü raflı olmak üzere iki bölmeli olarak yapılmıştır. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Karşılatırmalı çalışmada incelenen 6 nolu konak dolaplarıyla benzer özellikler göstermektedir.

Parmaklıklar:

İncelenen Çorum Evlerinde pencereler genel olarak kasa ve bir ahşap parmaklıktan ibarettir [6].

1 nolu konakta pencerelerde ahşap korkuluk görülmüştür (Resim5.37.). Satıcı Konağı'nda da zemin katta Z06 nolu mekanda bulunan merdivene bakan kare formlu ahşap pencerede, yatay ve düşeyde konumlanmış ahşap parmaklık sistemi görülmüştür. Satıcı Konağı ön cephesinde zemin kat pencerelerinde parmaklık yerleri mevcuttur (Bkz. Resim 4.155.) Karşılaştırmalı çalışma, yapı içindeki P.Z06.1 nolu pencere korkulukları ve pencerelerdeki izler sonucu, zemin kat pencerelerindeki korkulukların bu korkuluklarla aynı tipte olduğu düşünülmektedir. Yapının birinci katında 102 nolu odada bulunan tip pencerelerdede niteliksiz demir parmaklıklar görülmektedir. Bu korkuluklar özgün değildir.

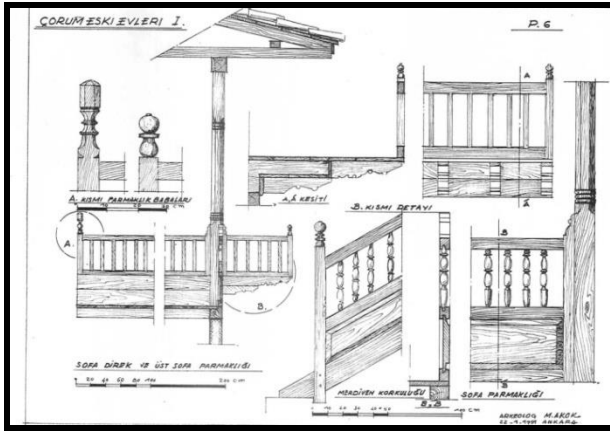

Resim 5.37. 1 nolu konak ahşap korkulukları

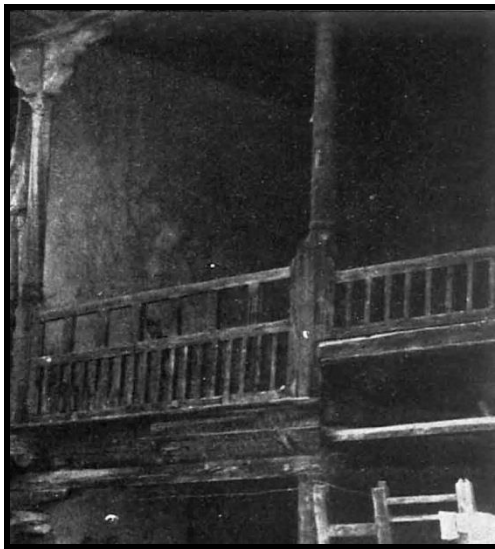
Ahşap kolonlar ve korkuluklar:

Sofa direkleri dört köşe kesitli ağaçlardan olup çıkırıkçı işi parmaklıklar görülür. Korkuluk babaları yine çıkırıkçı işidir. Sofa parmaklıkları dört köşe kesitli dilmelerden oluşur [6].

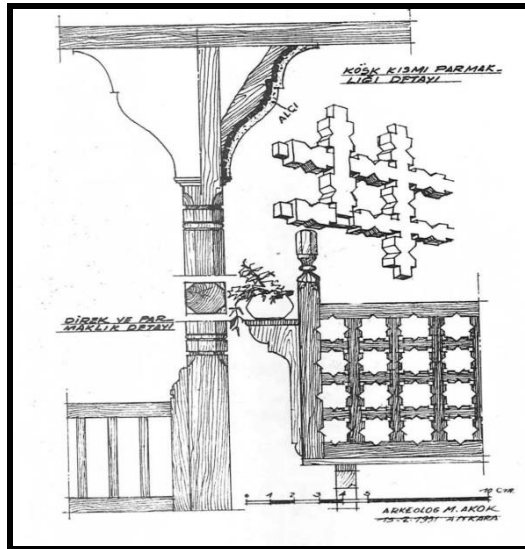
İncelenen Çorum Evlerinde bütün sofaların etrafı ahşap korkulukludur. 1,2,4,6,7 nolu konaklardaki korkuluklar Satıcı Konağı korkulukları ile benzerdir [6] (Şekil 5.6., Resim 5.38., Resim 5.39., Resim 5.40.). 3 ve 5 nolu konak korkulukları ise süslüdür (Şekil 5.7., Resim 5.41.).

Şekil 5.6. 1 nolu konak korkuluk detayı

Resim 5.38. 2 nolu konak korkulukları

Şekil 5.7. 3 nolu konak korkulukları

Resim 5.39. 7 nolu konak korkulukları

Resim 5.40. 6 nolu konak korkulukları

Resim 5.41. 5 nolu konak korkuluğu

Satıcı Konağı'nda alt katta 3 tane 0.20 m çapında ve üst sofada 3 tane ahşap daire kesitli 0.12-0.14 m çapında kolonlar vardır. Boyanmış olan bu kolonlarda çatlaklar vardır. Birinci kat kolonları üzerinde ve kolonların yaklaşık 1.05 m kotunda ahşap profilli başlıklar vardır. Kolonlar arasında ahşap korkuluklar vardır. Günümüzde Satıcı Konağı korkuluklarının büyük bölümü kaldırılmıştır. Eldeki fotoğraflar ve yapıdaki izler sonucu, korkulukların kare formlu ahşap malzemeden belli bir düzende yapıldığı görülmektedir. Korkuluklar arasında yatayda bir ahşap geçmiş, düşey korkuluklar iki bölümlü olarak yapılmıştır. Korkuluklardaki parmaklık genişliği yaklaşık 0.04 m boyutlarındadır. Kolon yanlarında yaklaşık 1.05 m yüksekliğinde ahşap babalar bulunmaktadır. Babalarda dikdörtgen formlu olup baş kısımları eğrisel formdadır. Satıcı Konağı korkulukları 2 nolu konak korkulukları ile benzer özelliktedir.

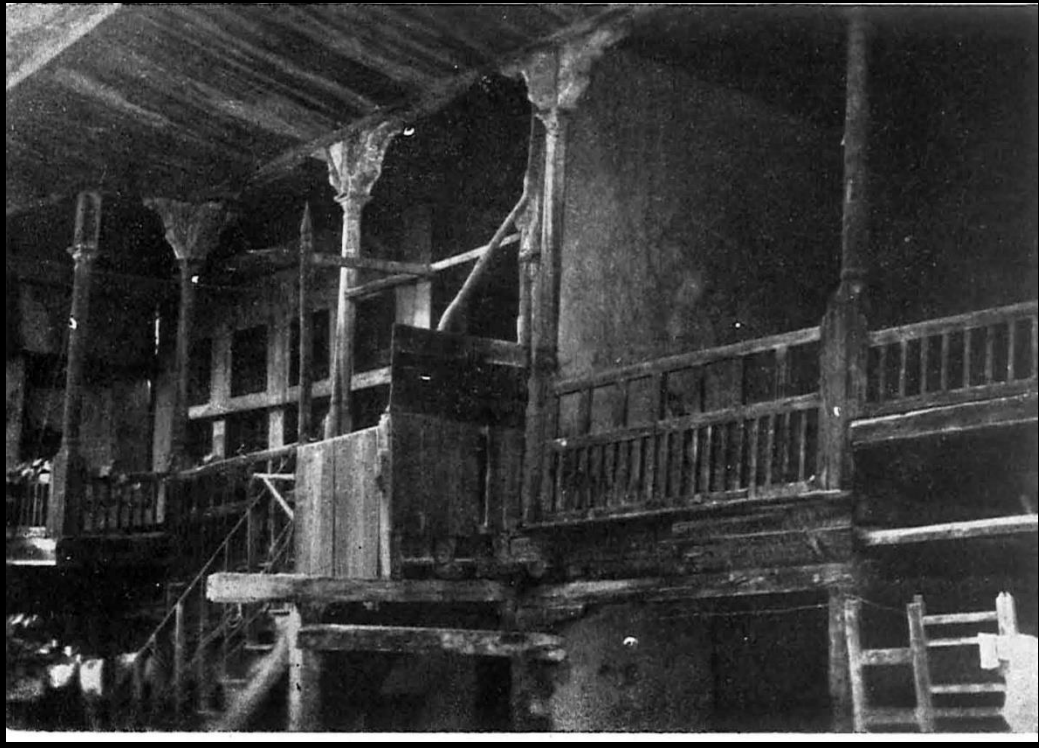
Cephe bordürleri ve süslemeleri:

İncelenen konakların cepheleri genelde sadedir. 1nolu konak cephesinde bordür yoktur. Ahşap korkuluklar ve pencerelerdeki ahşap parmaklıklar cepheyi süsleyen elemanlardır (Resim 5.42.) 2 nolu konak cephesinde ise kolonlar, payandalar ve ahşap korkuluklar cepheyi süsleyen elemanlardır (Resim 5.43.) 5 nolu konakta cephede bordürü yoktur (Resim 5.44.). 6 nolu konakta köşe ve kat bordürleri mevcuttur. Sofada bulunan kolonlar ve payandalar cephenin en önemli süsüdür (Resim 5.45.). 7 nolu konakta cephede korkuluk ve kolonlar cepheyi süsleyen elemanlardır (Resim 5.46.).

Satıcı Konağı'nın cepheleri süslü değildir. Kat aralarında ve köşelerde bordürler vardır. Sofanın mekanının çatı ile birleşiminde alın kısmında alçı payandalar ve ahşap kirişler vardır. Ön cephede çatı alınlarının köşelerinde ahşap payandalar vardır. Pencere ve kapı etrafında ahşap söveler vardır. Cepheyi süsleyen en güzel eleman üst kat sofasındaki ahşap kolonlar ve arasındaki ahşap parmaklıklardır (Bkz. Resim 4.1.)

Resim 5.42. 1 nolu konak cephesi

Resim 5.43. 2 nolu konak cephesi

Resim 5.44. 5 nolu konak cephesi

Resim 5.45. 6 nolu konak cephesi

Resim 5.46. 7 nolu konak cephesi

Temel üstü duvarlar

Çorum evlerinde kerpiç duvarı örebilmek için öncelikle taşın bittiği yerde, duvarın iki yüzü boyunca ahşap hatıllar yapılır. Bu hatıllar ara ara birbirine ahşaplarla bağlanır. Kerpiç duvarda örülmeye başlanır. Pencereilerin alt ve üst hizalarında ve çatı

kirişlerinin alt hizalarında, ahşap hatıl ve lentolar kullanılır. Pencere, kapı, dolap boşlukları kenarlarında, düşey dikmelerle bu iki seviyedeki hatıllar birbirlerine bağlanarak duvar boşluğunun çerçevesi oluşturulmuş olur. Eski evlerde binanın iç bölme duvarlarında taşıyıcı kerpiç duvar şeklinde kalındır. Daha sonra yapılan evlerde ise hımmıştan yapılmıştır.

Bütün bu bilgiler ışığında Satıcı Konağı'nda Çorum Evleriyle benzer özellik gösterdiği anlaşılmaktadır.

Çatılar :

Türk evlerinde çatılar geleneksel Türk konutlarında olduğu gibi kırma çatı biçiminde ve yatay saçaklı olarak tasarlanmıştır. Çatının bir yanı komşusuyla bitişikse o kısım beşik çatı olarak bitirilir. Çatılar olabildiği kadar yalın tutulmuştur. Su sorunu yaratmaması için saçaklarda girinti çıkıntı yapılmaz. Sular saçaktan akar dere yada oluk yoktur. Saçakta kiremitlerin kaymaması için bir pervaz bulunur. Oluklu kiremitle kaplıdır. Mahya kiremiti tek sıra döşenir [16].

Satıcı Konağı beşik çatı sistemine sahiptir. Marsilya tipi kiremit kullanılmıştır. Sonradan değiştirildiği anlaşılan kiremitlerin karşılaştırmalı çalışma ve dönem melzemesi olması nedeniyle, restitüsyon projesinde alaturka kiremit olduğu düşünülmektedir. Avlu giriş çatı örtüsünün de alaturka kiremit kaplı olması bu görüşü desteklemektedir. Çatıda tek sıra mahya kullanılmıştır. Eğim azdır. Kiremitler ve çatı kötü durumdadır. Ön cephede cepheyle saçak arası alçı bağdadi sıvalı pervazlı olup sofada alçı, bina köşelerde ise ahşap payandalar bulunmaktadır.

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen tüm konaklarda da çatı ahşap ve oturtmadır. 5 nolu konak çatısı yıkılmıştır. Sofa üzerindeki ise çatı örtüsü alaturka kiremittir. 5 nolu konak müstemilat binasının çatısı tek yöne eğimli çatıdır. Avlu giriş saçağı ise alaturka kiremit kaplıdır. 6 nolu konak çatı örtüsü marsilya tipi kiremittir, özgün değildir. Saçağı ahşap kaplama tahtalarıyla kaplanmıştır. Avlu giriş saçağı beşik çatı olarak çözülmüş ve marsilya tipi kiremitle kaplanmıştır. 7 nolu konak çatı örtüsü alaturka kiremittir. Konağı ile benzer biçimde yapılmıştır. Avlu giriş saçak örtüsü ise

marsilya tipi kiremittir. Saçak altı kaplaması ahşap kirişler ve kaplama tahtasından oluşmaktadır (Resim 5.47.).

(a)

(b)

(c)

(d)

(e)

Resim 5.47. 5,6,7 nolu konakların çatı ve saçığı (a) 5 nolu konak çatısı (b) 5 nolu konak giriş saçığı (c) 6 nolu konak çatısı (d) 6 nolu konak giriş saçığı (e) 7 nolu konak giriş saçığı altı

Malzeme ve yapım tekniği :

Çorum evlerinin malzeme ve yapım tekniği ,geleneksel türk ev mimarisinde görülen genel niteliklere sahiptir. Zemin katları çoğunlukla moloz taş yığmadır. Duvar kalınlıkları 60-80 cm kadardır. Dış yüzeyi genellikle derzelenmiştir. Sıva nadir bulunur. İç duvarlarda çatki malzemesi olarak çok bulunan ,ucuz olan ve ısı yalıtımı sağlayan kerpiç kullanılmış, dış yüzeyler sıvanmaya başlamıştır. Kerpiç dolgulu duvarlar çamur harç ve sonrasında kireçle sıvanır. 19.yy da kaliteli ahşabın azalması nedeniyle ahşap çatki kesitleri daha incelmış ancak ara dikmeler sıklaştırılarak 50-60 cm aralıklı olmuş, iki yönlü payandalar ve ara bağlantılarla güçlendirilmiştir. [10]

Çorum evleri taş, ahşap, toprak, kireç, zemin tuğlası ve alaturka çatı kiremitinden oluşur [16].

Satıcı konağı ahşap çatkılı kerpiç dolgu sistemiyle yapılmıştır.

5.2.3. Karşılaştırmalı çalışmaların değerlendirilmesi

Satıcı Konağı Çorum geleneksel konutlarla karşılaştırıldığında plan tipi, avlusu, sofası özelliğiyle geleneksel Çorum Evi özelliğini taşımaktadır. Üst kat sofasına iç mekanda bulunan merdivenle ulaşılması diğer konaklardan ayıran özelliğidir.

Karşılaştırmalı çalışma sonucu Satıcı Konağı'nın dış sofalı olduğu, helasının özgün olmadığı bahçesinde bulunan mekanların haymalık olduğu, alt kat pencerelerinde ahşap korkulukların olduğu, PZ04.1, P.Z04.2 nolu pencerelerin özgün olmadığı, çatı örtüsünün alaturka kiremit olduğu, şap olan döşemelerin 27x27cm tuğla plak olduğu, zemin katın kışlık olarak kullanıldığı, K1 ve 103.1 nolu kapının özgün olmadığı tespit edilmiştir.

Satıcı konağı diğer konaklarla karşılaştırıldığında dış sofasının ve merdiven yerinin hepsinden farklı şekilde konumlandığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda odaların hiçbirinin doğrudan sofaya açılmamasıda diğer yapılara göre daha belirgin bir özelliktir.

6. RESTİTÜSYON

Restitüsyon, yıkılmış, yokolmuş, sonradan değişikliğe uğramış elemanların, yapıların ilk tasarımlarının veya belli bir tarihteki durumlarının, arşiv kayıtlardan, sözlü kaynaklardan, yapıdaki izlerden, yapıya ait çizimlerden, fotoğraflardan, yakın dönem örnekleri ile yapılan karşılaştırmalı çalışmalardan yararlanılarak; plan, kesit, görünüşlerle anlatımıdır.

Restitüsyon çalışmasının amacı; Satıcı Konağı'nın değişikliğe uğramış, kaldırılmış yada eklenmiş öğelerinin tespit edilmesi, yapılacak müdahalenin yapıdaki izler, fotoğraflar ve karşılaştırmalı çalışmalar sonucu belirlenebilmesidir. Bilimsel veriler ışığında konakta meydana gelen, değişim, bozulmalar, ilave ve kaldırmalar yapıdaki izler, sözlü kaynaklarla belirlenmiş ve restitüsyon çizimi yapılmıştır.

Restitüsyon; işlevsel ve fiziksel restitüsyon olmak üzere iki bölümde değerlendirilmiştir.

6.1. Satıcı Konağı Restitüsyon Çalışmasında Kaynak Kullanımı

Günümüzde kötü durumda olan Satıcı Konağı restitüsyon çalışmalarında kullanılan kaynaklar ve bu kaynaklardan hangi konularda yararlanıldığı bu bölümde sıralanmaktadır(EK-2, Şekil 6.1- Şekil 6.24.).

Yapıdaki izler, yapı dışındaki kaynaklardan elde edilen veriler, sözlü kaynaklar (konakta bir süre yaşamış Adem Satıcı'dan alınan bilgiler), arşiv belgelerinden elde edilenler ve mimari gereklilik olmak üzere incelenmiştir.

Restitüsyon çalışması ile yapının eski halinin tespiti amaçlanmıştır. Yapılan karşılaştırmalı çalışma sonucu Çorum Evlerinin dönemsel özelliklerinin benzer olması nedeniyle, yapının 19.yy ortaları olduğu tahmin edilebilmektedir.

A. Yapının kendisinden elde edilen veriler (1. derecede güvenilir)

Varlığı kesinlikle bilinenler: Rölöve çalışması sırasında varlığı kesin olarak tespit edilenler

İzi olan malzemesi, boyutu ve biçimi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler: Yapıda olması gerekli olan yeri, boyutu ve malzemesi yapıdaki diğer örnekler sayesinde bilinenler,

İzi olmayan fakat varlığı yapıdaki diğer örneklerden bilinenler: Yapıda çeşitli nedenlerle bir kısmı ya da tamamı yok olmuş olan çeşitli yapı elemanlarından yapıdan gelen bilgiler sayesinde bilinenler,

Mevcut olan fakat yeri, boyutu, malzemesi ve biçimi yapı içi karşılaştırmalı çalışma sonucu eklendiği bilinenler: Yapı içi karşılaştırmalı çalışma sonucu sonradan eklendiği bilinenler.

B.Yapı Dışındaki Kaynaklardan Elde Edilen Veriler

İzi olan, boyutu, malzemesi ve biçimi yapıyla benzer örneklerle karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler: Yeri ve izi belli olan, boyut ve malzeme konusunda yapılan karşılaştırmalı çalışma sonucu bilgi edinilen yapı elemanları,

İzi olmayan, fakat yeri, boyutu, malzemesi ve biçimi yapıyla benzer örneklerle karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler: Yeri, izi, malzemesi ile binada herhangi bir izi bulunmayan ve tamamıyla karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler

C. Arşiv belgelerinde elde edilenler;

Yazılı ve çizili kaynaklar ile varlığı bilinenler: Araştırma safhasında elde edilen yazılı ve çizili kaynaklar, fotoğraf ve sözlü bilgiler ile bilinenlerdir. Restitüsyon çalışması sırasında konakta bir süre yaşamış olan Adem SATICI'dan alınan bilgilerin, karşılaştırmalı çalışmalarla doğruluğu pekiştirilmeye çalışılmıştır.

D.Mimari gereklilik ve varsayımlar ile ortaya çıkanlar;

Yapıda mimari gereklilik nedeni ile olması gereken yapı elemanları: Birtakım sebepler dolayısıyla, konutta bulunmamasına rağmen mimari açıdan yapıda olması gerekli elemanlardır.

6.2. Yapının Restitüsyonu İçin Kaynak Kullanımının Değerlendirilmesi

Restitüsyon kaynakları fiziksel ve işlevsel olarak incelenmiştir.

6.2.1. İşlevsel restitüsyon

Satıcı Konağı, konut olarak yapılmış olup, dönemin şartlarına göre tüm ihtiyaçları sağlamaktadır. Zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Zemin kat kışlık, avlu ve birinci kat ise yazlık olarak kullanılmıştır. Yapının kullandığı dönemlerde konut herhangi bir işlev değişikliğine uğramamıştır. Mekansal bağlamda ekleme ve değişiklikler yapılmıştır.

Konak birden fazla aile tarafından kullanılmış restorasyon için konağa verilecek en uygun işlevin belirlenmesi süresinde Çorum İli'nin sorunları, potansiyalleri, Osmancık Caddesi ve civardaki cadde ve mahallelerin ihtiyaçları ile konağın taşıyıcı sistemi, yapısal ve mimari özellikleri incelenmiştir. Yapının mimarisiyle ve çevreyle uyumlu, yapıdaki özgünlüğü bozmayan bir işlev araştırması yapılmıştır. O bölgede halkın ihtiyaçları, sosyal ve kültürel durumu değerlendirilmiştir. Bu çalışmalar sonucu, konağa çevreye uyumlu 'Kadın Kültür Merkezi' işlevi önerilmiştir.

6.2.2. Fiziksel restitüsyon

Satıcı Konağı'ndaki kullanıcılar tarafından yapılan tüm müdahaleler belirlenerek, ekler kaldırılmıştır. Yapının yok olan, değiştirilen, kaldırılan, eklenen mekanları ve mimari elemanlarından araştırma sonucu varlığı kesin bilinenler, yapıdaki izler, karşılaştırmalı çalışmalar, sözlü kaynaklar ve mimari gereklilik çalışmalarıyla çıkan sonuçlara göre resititüsyonu yapılmıştır. Satıcı Konağı uzun yıllar konut olarak kullanılmıştır. Yaklaşık 10-12 yıl önce terkedilmiştir [19]. Günümüzde boş bir harabe olarak ayakta durmaya çalışmaktadır. Günden güne oluşan bozulma ve illegal kullanıcıların yapıya verdikleri zararlar nedeniyle çok hızlı bir yok olma sürecine girmiştir.

A. Yapıdan elde edilen veriler

A.1. Varolması dolayısıyla varlığı kesin bilinenler yapının grafik çalışması sonucu varlığı kesin olarak bilinen, yapıda var olan özgün sağlamlaştırılacak elemanlardır.

A.2. İzi olan, boyutu malzemesi ve biçimi yapı içi karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler ;

Z01 nolu mekana ait; P.Z01.2 , P.Z01.4 nolu pencerelere ait kanatlar, P.Z01.2, P.Z01.3, P.Z01.4 nolu pencerelere ait kanatlar camlar, pencereler arası ahşap bordür,

Z02 nolu mekana ait; P102.1 nolu pencereye ait kanat,

Z07 nolu mekana ait; K.107.1 nolu kapıya ait kanat,

Z10 nolu mekana ait; P.Z10, P.Z10.4 nolu pencere kanatları ve P.Z10.1, P.Z10.2, P.Z10.3, P.Z10.4 nolu pencere camları,

101 nolu mekana ait; P.101.3 nolu pencere camı, K.101.1 nolu kapıya ait kanat, ocak

102 nolu mekana ait; P102.1, P.102.2, P.102.3 nolu pencere camları,

103 nolu mekana ait; K.103.1 nolu kapıya ait kanat

104 nolu mekana ait; P.104.1, P.104.2, P.104.3 pencere camları, ocak

105 nolu mekana ait; K.105.1 nolu kapıya ait kanat,

106 nolu mekana ait; P106.2 pencere camı, K106.1 nolu kapıya ait kanat,

108 nolu mekana ait; P,108.1 nolu pencereye ait kanat, K108.1 nolu kapı kanadı, ocak, pencereler arası ahşap bordür,

A-3. İzi olmayan fakat yeri, boyutu, malzemesi ve biçimi yapı içindeki karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler;

Z02 nolu mekan; döşeme kaplaması

Z03 nolu mekan; döşeme kaplaması

Z06 nolu mekan; döşeme kaplaması

Z07 nolu mekan; döşeme kaplaması

Z08 nolu mekan; döşeme kaplaması

Z09 nolu mekan; döşeme kaplaması

Z11 nolu mekan; döşeme kaplaması

102 nolu mekan; döşeme kaplaması

104 nolu mekan; döşeme kaplaması

106 nolu mekan; döşeme kaplaması

A.4. Yeri, boyutu, malzemesi ve biçimi yapı içi karşılaştırmalı çalışma sonucu eklendiği bilinenler;

Z01 nolu oda yıkama yeri seramikleri,

Z08 nolu mekan; P.Z08.1 nolu pencere

Z09 nolu mekan

Z10 nolu mekan; DV1 duvarı

102 nolu mekan; P.102.1, P.102.2, P.102.3 nolu pencere parmaklıkları, Y2 yüklüğü üzerindeki tezgah yeri

105 nolu merdiven üzerindeki halı ve muşamba

Avludaki hela-banyo mekanı, ahır duvarındaki taş

B.Yapı Dışındaki Kaynaklardan Elde Edilen Veriler

İzi olan, boyutu, malzemesi ve biçimi yapıyla benzer örneklerle karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler;

Zemin kat tip pencerelerindeki ahşap korkuluklar,

İzi olmayan, fakat yeri, boyutu, malzemesi ve biçimi yapıyla benzer örneklerle karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler;

Avludaki taşlık mekanı

Avlu giriş kapısı

C. Arşiv belgelerinde elde edilenler;

Eski fotoğraflar;

Z01 mekanına ait; D1,D2 dolap kapakları, K.Z01.1 nolu kapı kanadı,

Z05 mekanına ait; K.Z05.2 nolu kapı kanadı,

Z10 mekanına ait; D1,D2 dolap kapakları,

101 mekanına ait; D1,G1 dolap kapakları, K.101.1 nolu kapı kanadı,

102 mekanına ait D1,G1 dolap kapakları,

104 mekanına ait, D1,G1 dolap kapakları, K.104.1 nolu kapı kanadı,

106 mekanına ait; K.106.1 nolu kapı kanadı,
 108 mekanına ait; D1,G1 dolap kapakları, K.108.1 nolu kapı kanadı, Y2 yüklüğü altındaki kapak, dolap ve yüklük üstünde bulunan sergen
 109 mekanına ait, ahşap korkuluklar
 Gevher Konağı ile sınırını oluşturan bahçe duvarı

D. Sözlü Kaynaklar;

Z01 nolu mekan gusülhanesi,
 Z09 nolu mekan,
 Avludaki taşlık,
 Özgün hela yeri,
 Bahçe duvarları üzerindeki saçak

6.3.2. Satıcı konağının restitüsyon analizi

Avlu:

Satıcı Konağı zemin ve birinci kattan oluşan yaklaşık iki katlı bir yapı olup, 138m² tabana oturmaktadır. 354,6m² arsada konumlanan yapının yaklaşık 140 m² avlusu vardır.

Satıcı Konağı'nın güneyinde bulunan (sol yan) parselde iki katlı 20.yy. yapı özellikleri gösteren yolayüz Gevher Konağı bulunmaktadır. Bahçesi arkadadır. Kuzeyinde bulunan (sağ yan) parselde ise Hakkı Bilal Konağı vardır. Satıcı Konağı gibi bir bahçe kapısıyla önce avluya sonra, konağa ulaşılmaktadır. Kuzey parselinde otopark bulunmaktadır. Sokaktaki diğer parsellerdeki yapılar yola yüz, betonarme ve genellikle 3-4 katlıdır. Satıcı Konağı ve Hakkı Bilal Konağı dışındaki yola yüz yapılaşma bu iki konağın mahremiyet anlayışını bozmaktadır.

Konağın ön bahçesinde bulunan avluya yoldan bahçe kapısıyla giriş yapılmaktadır. Bahçe duvarında malzeme boşalması ve çatlaklar vardır. Avlu giriş kapısı çift kanatlı demir kapı olup karşılaştırmalı çalışmalar sonucu özgün olmadığına karar verilmiştir. Kapının etrafındaki izler incelendiğinde ve diğer konutlarla karşılaştırıldığında, daha önce çift kanatlı ahşap bir kapı ile girildiği anlaşılmıştır. Kapı restitüsyon projesine işlenmiştir (Şekil

6.2., Şekil 6.4.) Ön bahçe duvarı 3.00-4.00 m aralığındadır. Yan parsellerdeki bahçe duvarları yıkılmıştır. Hakkı Bilal Konağıyla sınırını oluşturan bahçe duvarı 1.70m boyunda tuğladan tekrar yapılmıştır. Sol parseldeki Gevher Konağı ile sınırını belirleyen bahçe duvarı ise taştan yapılmıştır, 0.65 m genişliğinde 0.36 m yüksekliğindedir. Yıkılmıştır. Eski fotoğraflarda 0.36m taş üzeri, 0.30-0.40 m aralıklı konulan kaba yonu ahşap dikmeler arası taş ve tuğlayla doldurulmuş, araları harçla bağlanmış ve üzerinin sıvanmış olduğu görülmektedir. Duvar yüksekliğinin resimdeki bahçe duvarı yerinden ve yapıdaki izlerden 0.36 m taş duvar üzeri, 2.12 m ahşap çatki arası taş,tuğla dolgulu olduğu anlaşılmıştır (Resim 6.1.). Restitüsyonda bahçe duvarları yapıdaki izlere ve eski fotoğraflara göre tamamlanmıştır (Şekil 6.2., Şekil 6.4.).

Resim 6.1. Saticı konağı bahçe duvarı

Giriş kapısının sağında ve solunda haymalık birimleri konumlanmıştır. Giriş saçağının ve haymalık birimlerinin üzerin örten çatı hasarlı olduğu için ve ahşaplar, taşıyıcılar deformasyona uğradığı için özgün haline göre yeniden yapılmıştır. Çatıdaki bacalar deformasyona uğradığı için tekrar yapılmıştır.

Çamaşır yıkama taşı da avluda görülmüş olup yerinde değildir. Karşılatırmalı çalışma sonucunda çamaşır yıkama taşının haymalık birimi içinde, tandır duvarı önünde olduğuna karar verilmiş ve restitüsyon projesine işlenmiştir (Şekil 6.4.). Avluda bulunan mevcut hela tuğladan yapılmıştır. Adem Satıcı'dan alınan bilgiler, yapıdaki izler ve karşılatırmalı çalışma sonucu özgün hela mekanının haymalık içinde bölücü bir duvarla, bina girişinin batısında bulunduğu düşünülmektedir. Bu nedenle tandırın yanındaki helanın özgün olmadığına karar verilmiş ve hela restitüsyon projesinde kaldırılmış, ağır içindeki özgün yerine çizilmiştir. Eski fotoğraflarda görülen hela kapısının, özgün planda da helada kullanılışı düşünüldüğünden restitüsyon projesine işlenmiştir (Şekil 6.4.).

Resim 6.2. Satıcı konağı özgün hela kapısı

Zemin kat: (Şekil 6.27., Şekil 6.31., Şekil 6.35.)

Satıcı Konağı şu anda terk edilmiş bir konuttur. Tapu üzerindeki isimlerden bulunan konağın sahibi olan Nihat Satıcı'ya ulaşılammıştır. Bir dönem konakta yaşamış olan yeğeni Adem Satıcı'ya ulaşılmıştır. Adem Satıcı ile konakta yapılan gezide restitüsyon için gerekli birçok bilgiye ulaşılmıştır. Aynı zamanda karşılatırmalı çalışma ve yapıdaki izlere dayanarak değerlendirmeler yapılmıştır.

Zemin katta toplam 3 adet giriş vardır. K.Z03.1 kapısı mevcut olup kötü durumdadır. K.Z05.1 nolu kapı boşluğunda sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve yapıda hiçbir izin bulunmaması nedeniyle kapı olmadığına karar verilmiştir. K.107.1 nolu kapı kanadı ise

kaldırılmıştır. Eldeki fotoğraflar ve sözlü kaynaktan alınan bilgiler doğrultusunda kapı kanadı K.103.1 nolu kapı kanadına göre restitüsyon projesinde tamamlanmıştır.

Z01 nolu mutfak mekanının kaldırılmış D1 ve D2 dolap kapakları karşılaştırmalı çalışma ve eski fotoğraflar doğrultusunda restitüsyon projesinde tamamlanmıştır (Resim 6.3.). K.Z01.1 nolu kaldırılan kapı kanadı eski fotoğraflar ve karşılaştırmalı çalışma sonucu tamamlanmıştır (Resim 6.4.). Yıkama yerindeki seramiklerin karşılaştırmalı çalışma sonucu sonradan eklendiği tespit edildiğinden restitüsyon projesinde kaldırılmıştır. Yapıdaki izler ve sözlü kaynaktan alınan bilgiler sonucu yıkama yeri olarak düzenlenen bu kenarın gusülhane olduğu düşünülmektedir. Restitüsyon projesinde bu şekilde gösterilmiştir. DV4 duvarında bulunan nişlerdeki eksilen kısımlar kendi içindeki izlere göre tamamlanmıştır. P.Z01.2, P.Z01.2 nolu pencerelerdeki camlar restitüsyonda tamamlanmıştır. Kanatlar diğer pencerelere göre tamamlanmıştır. Ahşap pervaz ve pencereler arası ahşap bordür duvardaki izlere göre restitüsyonda tamamlanmıştır. Pencere kasalarında görülen parmaklık izleri nedeniyle yapılan araştırmayla, karşılaştırmalı çalışma ve yapıdaki izler göz önüne alınarak korkuluklar restitüsyon projesinde tamamlanmıştır. Ahşap süpürgelik DV2 duvarındaki izleri takip ederek restitüsyonda tamamlanmıştır. Tavandaki elektrik tesisatı karşılaştırmalı çalışmalar sonucu yapıya sonradan eklendiği anlaşıldığından restitüsyonda kaldırılmıştır.

Resim 6.3. Z01 nolu oda kapısı

Resim 6.4. Z01 nolu oda dolabı

Z02 nolu depo mekanı DV4 nolu duvarda bulunan P.Z02.1 nolu pencere kanadı karşılaştırmalı çalışma sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır. DV6 nolu duvarda bulunan pis su borusu sonradan ilave edilmiş olup restitüsyonda kaldırılmıştır. Taban döşemesindeki betonun aşınmasıyla görülen 27x27 cm lik tuğla plak restitüsyonda odanın diğer kısmında da tamamlanmıştır. Karşılaştırmalı çalışma sonucu odadaki eşik tamamlanmıştır.

Z03 nolu (hol) mekanında bulunan tesisat borusunun karşılaştırmalı çalışma sonucu, sonradan eklendiği anlaşıldığından restitüsyonda kaldırılmıştır. Taban döşemesi şap üzeri toprak serilidir. Karşılaştırmalı çalışma ve sözlü kaynaktan alınan bilgiler doğrultusunda 27x27cm tuğla plak olduğu düşünülmüş ve restitüsyon projesine işlenmiştir.

Z04 nolu oda mekanda bulunan P.Z104.1 ve P.Z104.2 nolu pencereler dönem özellikleri taşımadığı için ve karşılaştırmalı çalışma sonucu giyotin pencere olduğu düşünülmektedir. Restitüsyon projesinde bu pencereler kaldırılarak, giyotin pencere çizilmiştir. Pencere kasalarında görülen parmaklık izleri nedeniyle yapılan araştırmayla, karşılaştırmalı çalışma ve yapıdaki izler göz önüne alınarak korkuluklar restitüsyon projesinde tamamlanmıştır.

Z05 nolu giriş holü K.Z105.1 nolu kapı kanadının sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve yapıda hiçbir izin bulunmaması nedeniyle kapı olmadığına karar verilmiştir. Merdiven altının kullanılması için merdiven duvarında buluna kapağın kaldırılan kanadı 102 nolu odada bulunan kapak doğrultusunda tamamlanmıştır.

Z06 nolu depo mekan taban döşemesi şap üzeri toprak serilidir. Karşılaştırmalı çalışma ve sözlü kaynaktan alınan bilgiler doğrultusunda 27x27cm tuğla plak olduğu düşünülmüş ve restitüsyon projesine işlenmiştir.

Z07 nolu hol mekanında bulunan K.Z07.1 nolu kapı kanadı yapıdaki diğer hol kapılarına göre restitüsyonda tamamlanmıştır. Mekan döşemesi ise, karşılaştırmalı çalışma ve sözlü kaynaktan alınan bilgiler doğrultusunda 27x27 cm tuğla plak olduğu düşünülmüş ve restitüsyon projesine işlenmiştir.

Z08, Z09 nolu mekanların Z10 nolu odaya ait olduğu sonradan bölücü duvarlarla oluşturulduğu, sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve yapıdaki izler doğrultusunda anlaşılmıştır. Restitüsyon projesinde Z10 nolu odanın DV1 nolu duvarı, P.Z10.6 nolu pencere ve K.Z.10.1 nolu kapı özgün olmadığı tespit edildiğinden kaldırılmıştır.

Z08 nolu mekan taban döşemesi şap üzeri toprak serilidir. Karşılaştırmalı çalışma ve sözlü kaynaktan alınan bilgiler doğrultusunda Z10 nolu odaya ait olduğu için o odada bulunan ahşap döşeme devam ettirilmiştir.

Z09 nolu oda mekanının Z10 nolu odaya ait olduğu ve sözlü kaynaklar doğrultusunda sonradan banyo olarak düzenlendiği öğrenilmiştir. Tesisat borusuna rastlanılmıştır. Restitüsyon projesinde DV4 nolu oda duvarı kaldırılmıştır. Döşemesi diğer odalara göre yaklaşık 10-15cm yüksekte olan bu oda sonradan eklediği iç döşeme kotu Z10 nolu oda kotuna kadar düşürülmüş ve ahşap kaplama devam ettirilmiştir.

Z10 nolu oda mekanında D1, D2 dolap kapakları yapıdaki izler ve eski fotoğraflar doğrultusunda restitüsyonda tamamlanmıştır (Resim 6.5.). P.Z10.1 camları, P.Z10.2, P.Z10.2, P.Z10.2 nolu pencerenin kanadı odadaki diğer pencerelere göre restitüsyonda tamamlanmıştır. Pencere kasalarında görülen parmaklık izleri nedeniyle yapılan araştırmayla, karşılaştırmalı çalışma ve yapıdaki izler göz önüne alınarak korkuluklar restitüsyon projesinde tamamlanmıştır. Oda taban döşemesinde ahşapta meydana gelen kayıp yapıdaki izler sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır.

Resim 6.5. Z10 nolu mekan dolapları

Z11 nolu sofa mekanı DV1 duvarında bulunan tesisat borusu karşılaştırmalı çalışma sonucu sonradan ekleme olduğu için restitüsyonda kaldırılmıştır. Zemin döşemesindeki şapın sonradan döküldüğü sözlü kaynaktan alınan bilgiler ve karşılaştırmalı çalışma sonucu anlaşılmış, restitüsyon projesinde zemin döşemesi 27x27 cm tuğla plak olarak çizilmiştir.

Birinci kat:(Çizelge 7.2.)

101 nolu odada DV3 duvarında bulunan D1, G1 dolap kapakları yapı içindeki karşılaştırmalı çalışma ve fotoğraflar sonucunda restitüsyonda tamamlanmıştır (Resim 6.6.). Kaldırılan K101.1 nolu kapı kanadı yapıdaki karşılaştırmalı çalışma ve fotoğraflar doğrultusunda restitüsyonda tamamlandı (Resim 6.7.). Kapatılan ocak restitüsyonda açılmıştır. P101.3, P101.4 nolu pencerelerdeki camlar restitüsyonda tamamlanmıştır. P101.3, P101.4, P101.5 nolu pencereler arasındaki bordürler yapıdaki izlere göre restitüsyonda tamamlanmıştır. Odanın tüm duvarlarındaki ahşap süpürgelik yapıdaki karşılaştırmalı çalışma ve izler doğrultusunda restitüsyonda eklendi. Oda tavan döşemesinde bulunan elektrik tesisatının karşılaştırmalı çalışmalar sonucu yapıya sonradan eklendiği tespit edildiğinden restitüsyonda kaldırılmıştır.

Resim 6.6. 101 nolu oda dolap kapakları

Resim 6.7. 101 nolu oda kapısı

102 nolu odada DV4 duvarındaki G1 ve D1 nolu dolap kapakları yapıdaki karşılaştırmalı çalışma sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır. P102.2 nolu pencere camı tamamlanmıştır. Pencelerde bulunan nitelisiz demir parmaklıkların karşılaştırmalı çalışma sonucu özgün olmadığı anlaşılmış ve restitüsyonda kaldırılmıştır. DV4 duvarındaki yüklük altındaki dolap kapağı yapıdaki izler sonucu restitüsyonda eklenmiştir. Mutfak nişi özgünmü olarak düzenlenen duvarın karşılaştırmalı çalışma ve sözlü kaynaktan alınan bilgiler sonucu yüklük olduğu tespit ediliş ve restitüsyon projesinde yıkılmış yerleri tamamlanmış ve yüklük olarak adlandırılmıştır. DV1 duvarındaki elektrik tesisatı sonradan ilave edildiği tespit edildiğinden restitüsyonda kaldırılmıştır. Oda tavanında bulunan elektrik tesisatı karşılaştırmalı çalışmalar sonucu yapıya sonradan eklendiği tespit edildiğinden restitüsyonda kaldırılmıştır. Oda döşemesinde bulunan şapın karşılaştırmalı çalışma ve mimari gereklilik sonucu özgün olmadığı düşünüldüğünden şap kaldırılmıştır. Döşeme yapıdaki diğer ahşap döşemeler ışığında restitüsyon projesinde ahşap olarak tamamlanmıştır.

103 nolu hol mekanı K103.1 nolu kapısının yapıdaki örnekleriyle yapılan karşılaştırmalı çalışmalardan sonra özgün olmadığı anlaşıldığından restitüsyonda kaldırılmış ve aynı fonksiyondaki diğer kapılar doğrultusunda çizilmiştir.

104 nolu oda mekanı DV1 duvarındaki niş altındaki kapak kaldırılmıştır. Eski fotoğraflar doğrultusunda kaldırılan kapak, yapı izindeki boyutlarda restitüsyonda tamamlanmıştır (Resim 6.8). DV1 duvarındaki elektrik tesisatı yapıya sonradan eklendiği için restitüsyonda kaldırılmıştır. DV2 nolu duvardaki D1ve G1 dolap kapakları yapıdaki izler, karşılaştırmalı

alışmalar ve fotoğraflar doğrultusunda restitüsyonda tamamlanmıştır (Resim 6.9.) DV3 duvarındaki yüklük taban döşemesindeki kaldıran ahşaplar yapıdaki izlere göre restitüsyonda tamamlanmıştır. Yüklükte bulunan P104.5 nolu pencere camı restitüsyonda tamamlanmıştır. DV4 duvarındaki P104.1, P104.2, P104.3 nolu pencere camları restitüsyon projesinde tamamlanmıştır. Oda döşemesinde bulunan şapın karşılaştırmalı çalışma ve mimari gereklilik sonucu özgün olmadığı düşünöldüğünden şap kaldırılmıştır. Döşeme yapıdaki diğer ahşap döşemeler ışığında restitüsyon projesinde ahşap olarak tamamlanmıştır.

Resim 6.8. 104 mekan dolabı

Resim 6.9. 104 mekan yüklük kapağı

105 nolu rüzgarlık mekanı K105.1 kapı kanadı var olan izleri ve yapıdaki karşılaştırmalı çalışma sonucu diğer kapılar doğrultusunda restitüsyonda tamamlanmıştır.

106 nolu oda mekanı K106.1 nolu kapı kanadı yapıdaki izler ve karşılaştırmalı çalışmalar ve eski fotoğraflar doğrultusunda restitüsyonda tamamlanmıştır. DV1 duvarındaki yüklük döşeme malzemesi yapıdaki karşılaştırma çalışması sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır. P106.1, P106.2 nolu pencere camları restitüsyonda tamamlanmıştır. Oda döşemesinde bulunan şapın karşılaştırmalı çalışma ve mimari gereklilik sonucu özgün olmadığı düşünüldüğünden şap kaldırılmıştır. Döşeme yapıdaki diğer ahşap döşemeler ışığında restitüsyon projesinde ahşap olarak tamamlanmıştır.

108 nolu başoda Y1, Y2 taban döşemelerindeki eksiklikler yapıdaki karşılaştırmalı çalışma sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır. G1 dolap kapakları yapıdaki izler ve eldeki fotoğraflara göre restitüsyonda eklenmiştir (Resim 6.10.). Gusülhanedeki P108.5 nolu pencere camları restitüsyonda eklenmiştir. DV1 duvarı üzerinde boydan boya bulunan sergenin parçalanmış kısımları fotoğraflara ve yapıdaki izlere göre restitüsyonda tamamlanmıştır. DV2 duvarında bulunan dolap kapakları yapıdaki karşılaştırmalı çalışma, fotoğraflar sonucu restitüsyonda eklenmiştir. DV2 yüklük üzerinde bulunan sergen yapıdaki izler ve sonucunda restitüsyonda tamamlanmıştır. DV2 duvarındaki kapatılmış ocak restitüsyonda açılmıştır. DV3 duvarında bulunan P108.1 nolu pencere kanadı yapıdaki karşılaştırmalı çalışma sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır. P108.1, P108.2, P108.3 nolu pencere altlarındaki pervaz eksikleri yapıdaki karşılaştırmalı çalışma sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır. Pencere altındaki ahşap bordür yapıdaki izler sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır. Odadaki süpürgelik DV2 duvarındaki izlerden yola çıkarak restitüsyonda tamamlanmıştır. DV3 duvarındaki elektrik tesisatı özgün olmadığından restitüsyonda kaldırılmıştır. Tavandaki elektrik tesisatı karşılaştırmalı çalışmalar sonucu yapıya sonradan eklendiği tespit edildiğinden restitüsyonda kaldırılmıştır. Oda taban döşemesinde ahşapta meydana gelen kayıp yapıdaki izler sonucu restitüsyonda tamamlanmıştır. K108.1 nolu kapı kanadı yapı içi karşılaştırmalı çalışma sonucu ve eski fotoğraflar doğrultusunda restitüsyonda tamamlanmıştır.

Resim 6.10. 108 mekan dolap kapakları

109 nolu sofa mekanında bulunan ahşap korkuluklar yapıdaki izler ve fotoğraflar doğrultusunda restitüsyonda tamamlanmıştır (Resim 6.11.). DV3 duvarındaki elektrik tesisatının karşılaştırmalı çalışmalar sonucu yapıya sonradan eklendiği tespit edildiği için restitüsyonda kaldırılmıştır.

(a)

Resim 6.11. 109 sofa korkulukları(a) 109 sofa korkulukları (b) 109 sofa korkulukları (c) 109 sofakorkuluk detayı

(b)

(c)

Resim 6.11. (devam) 109 sofa korkulukları (a) 109 sofa korkulukları (b) 109 sofa korkulukları (c) 109 sofakorkuluk detayı

Güneybatı cephesinde (ön cephe) görülen malzeme boşalması restitüsyonda tamamlanmış ve sıva çatlakları düzeltilmiştir. Sofanın alnındaki alçı malzemedeki boşalmalar restitüsyonda tamamlanmıştır. Sofadaki korkuluklar eski resimlere göre tamamlanmıştır (Resim 6.12.).

Resim 6.12. Satıcı konağı 15-20 yıl önceki fotoğrafı [18]

Batı cephesinde (sol yan cephe) görülen malzeme boşalması restitüsyonda tamamlanmış ve sıva çatlakları düzeltilmiştir. Parçalanmış kat bordürü yapıdaki izlere göre restitüsyonda tamamlanmıştır.

Doğu cephesinde (sağ yan cephe) görülen malzeme boşalması restitüsyonda tamamlanmış ve sıva çatlakları düzeltilmiştir.

Kuzeybatı (arka) cephesinde görülen malzeme boşalması restitüsyonda tamamlanmış ve sıva çatlakları düzeltilmiştir. Yapıdaki izlerden görülen kat bordürü restitüsyonda tamamlanmıştır.

Çatı hasarlı olduğu için ve ahşaplar taşıyıcılar deformasyona uğradığı için özgün haline göre yeniden yapılmıştır. Karşılaştırmalı çalışma sonucu özgün olmayan çatı örtüsü alaturka kiremit olarak değiştirilmiştir. Çatıdaki bacalar deformasyona uğradığı için tekrar yapılmıştır.

Güvenilirlik derecelerine göre yapılacak fiziksel müdahalelerde yapının restorasyon uygulaması başlangıcında, kazı, temizleme ve sıva raspası sonrası ortaya çıkabilecek detay ve bilgiler sonucunda; rölöve, restitüsyon revizyonları yapılmalı ve yeni sonuçlarla restorasyon önerisi revize edilmelidir.

7.RESTORASYON

Restorasyon aslını bozmadan onarmaktır. Celal Esad Arseven restorasyonu “sanatça tamir” olarak tanımlar. Bu da normal tamir işleriyle restorasyonu birbirinden ayırt etmek için önemlidir. Restorasyon; bir mimari eseri, bir tablo veya bir heykel gibi herhangi bir sanat eserinin zamanla veya başka bir nedenle zarar görmüş, bozulmuş kısımlarını, o eserin sanat değerine ve eski şekline zarar vermeksizin sanat bakımından tamir ve ıslah (rehabilitate) etmektir [20].

Restorasyon, bir kültür varlığının analizi ve değerlendirmesi sonucunda ortaya çıkan verilerin kullanılarak özgün özellikleri ile gelecek nesillere aktarmak için yapılan çalışmadır. Yapının bugünkü durumu incelenip değerlendirildikten sonra restorasyon yaklaşımı belirlenir ve fiziksel, işlevsel müdahale kararları oluşturulur. Bu kararlardan sonra uygulama aşamaları belirlenerek restorasyon projesi çizilir.

7.1. Restorasyonun Kavramsal Gelişimi

Restorasyonda 19.yüzyılın ilk yarısında yaygınlaşmaya görüşe göre, restorasyon eylemine ihtiyaç duyulan yapıların yalnız birer mimari anıt değil aynı zamanda tarihi ve kültürel belge niteliğine sahip somut nesneler olduğu vurgulanmaktadır. Bu kavramsal yaklaşım, yapılardaki değişimleri gösteren her türlü iz ve belgeye önem verilmesini ve bunların asla kaybedilmemesini öngörmektedir. Viollet le Duc bu ilkeyi benimseyenlerdendir [21].

1964 yılında Venedikte toplanan “Venedik Tüzüğü” olarak bilinen “Tarihi Anıtların ve Yerleşmelerin Korunması ve Onarımı için Uluslararası Tüzük” başlığındaki metinlerde ise “Tarihi Anıt ve Çevresi” deyiminden “yerleşme” kavramına doğru bir geçiş görülmektedir. Aynı zamanda “sanat eserlerini” tarihi değerle eleştirip, önemli eserden basit esere kadar hepsini kapsayıcı “kültürel varlıklar” kavramının ortaya atıldığını görülmektedir [21].

Restorasyon kapsamında uluslararası düzeyde kabul edilmiş bazı anlaşma ve tüzükler vardır. Günümüzde hala bu belgelerin öngördüğü ilkeler ve önermeler ışığında

restorasyon uygulamaları yapılmakta ve bu belgelerin içerdiği fikirler devam ettirilmektedir. Bu ilke ve belgelerden 1931 Carte Del Restauro, 1933 Atina Anlaşması, 1964 Venedik Tüzüğü ile ilgili bazı kararlar aşağıda anlatılmıştır [21].

Carte Del Restauro 1931: Madde-1: Herşeyden önce anıta, çökme ve aşınmalarda ötürü kaybettiği dayanıklılığı ve zamana karşı direnme gücünü yeniden kazandırmaya sürekli bakım ve sağlamlaştırma çabalarına önem verilmesi gerekmektedir [21].

Madde-2: Sanatsal nedenler veya mimari bütünlük sağlama kaygısından kaynaklanan restorasyon sorunları tarihi ilk eve ölçütlerle sıkı sıkıya bağlıdır; bir anıtın bütünlemesi bir takım varsayımlara değil, anıtın sağladığı kesin verilere ve büyük ölçüde özgün öğelerine dayandığı takdirde gündeme gelebilir [21].

Madde-4: Yaşayan, yani ayakta duran anıtlara, yalnızca özgün işlevinden çok uzak olmayan ve binada gerekli uyarlamaların önemli hasara neden olmayacak şekilde yapılabileceği yeni kullanımlar verilmesi kabul edilebilir [21].

Madde-5: Hangi döneme ait olursa olsun sanat değeri ve tarihi anısı olan tüm öğeler korunmalıdır; üslup birliği veya yapıyı ilk tasarımına döndürme kaygılarıyla bu öğelerden bazılarının dışlanması yönelik bir tutum kabul edilemez. Ancak pencere ve kolonatlarda sonradan dolgular gibi, önemsiz ve anlamı olmayan, gereksiz değişikliklere neden olan kısımlar ortadan kaldırılabilir. Bunlarla ilgili değerlendirme, ortadan kaldırma kararları sağlıklı temellere dayanmalı; yalnız restorasyon projesi müellifinin görüşüne bırakılmamalıdır [21].

Madde-6: Anıta ve geçirdiği döneme olduğu kadar çevresinde saygılı olunmalıdır. Anıtın çevresindeki yapıların yıkılarak uygunsuz bir biçimde yalnız bırakılmasına veya çevresinin niteliği, kütlesi, rengi, üslubu ile rahatsız edici yapılarla sarılmasına engel olunmalıdır [21].

Madde-7: Eğer bir anıtı sağlamlaştırmak, kısmi veya tam olara bütünlemek amacıyla, ya da yeniden kullanım nedeniyle ekler yapılması gerekirse, uyulması gereken temel koşul yeni öğelerin en azda tutulmaları, yalın ve yapısal düzeni yansıtır karakterde olmalıdır; benzer üslupta bir ek ancak yapının mevcut çizgilerini devam ettirmek ve

bezemeden arınmış geometrik anlatımlar söz konusu söz konusu olduğunda Kabul edilebilir [21].

Madde-8: Ekler kesin ve açık olmalı ve özgünden farklı malzeme kullanarak veya bezemesiz bir çerçeve ile sınırlandırılarak, yada damga veya yazıtlarla belirtilmelidir. Bir restorasyon asla onu inceleyenleri yanıltacak veya tarihi bir belgeyi değiştirecek şekilde yapılmamalıdır [21].

Atina Anlaşması: Uluslararası Modern Mimarlık Kongresi- 1933. Atina

Madde- 65: Mimari değerler korunmalıdır. (Tek anıtlar veya Yerleşmedeki Kümeler) [21].

Madde-66: Eğer onlar geçmiş bir kültürün anlatımı iseler ve bir genel çıkara cevap veriyorlarsa korunmalıdırlar [21].

Madde-67: Eğer korunmaları, sağlığa aykırı koşullar içinde bırakma biçiminde kamudan fedakarlık gerektirmiyorsa korunmalıdır [21].

Venedik Tüzüğü (Mayıs 1964): Madde-1: Tarihi anıt kavramı sadece bir mimari eseri içine almaz, bunun yanında belli bir uygarlığın ve önemli bir gelişmenin, tarihi bir olayın, tanıklığını yapan kentsel yada kırsal bir yerleşmeyi de kapsar. Bu kavram yalnız büyük sanat eserlerini değil, ayrıca zamanla kültürel anlam kazanmış daha basit eserleride kapsar [21].

Madde-6: Anıtın korunması, ölçeği dışına taşımamak koşuluyla çevresinde bakımı içine alınmalıdır. Eğer geleneksel ortam varsa, olduğu gibi bırakılmalıdır. Kütle ve renk ilişkilerini değiştirecek hiçbir yeni eklentiye, yok etmeye, ya da değiştirmeye izin verilmemelidir [21].

Madde-14: Anıtların bulunduğu yerler, bütünlüğün korunması, sağlıklı kılınıp, yaşanır şekilde ortaya konması için özel bir dikkat gerektirir. Böyle yerlerde yapılacak koruma ve onarım çalışmalarında, daha önceki müdahalede açıklanan ilkelerden esinlenmelidir [21].

Venedik tüzüğünden sonra koruma kavramı, anıt ve çevresi, şehircilik, korunması gerekli doğal çevre, sit alanları gibi konular ile kapsamı genişletilmiştir [21].

Restorasyon eylemi, kuramı ve uygulaması ile bir bütündür. Kuramsal yaklaşımı ,temel ilkeleri, felsefesi olamayan bir restorasyon uygulaması olamaz; uygulamayı süreç, malzeme, kullanıcı ihtiyaçları ve ülkesel koşullar açısından göz önüne almayan ve öngörmeyen bir kuramsal yaklaşımda olamaz [21].

7.2. Türkiyede Restorasyon Kuralları

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu-1983: Madde -1: Bu kanunun amacı korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili tanımları belirlemek, yapılacak işlem ve faaliyetleri düzenlenmek, bu konuda gerekli ilke ve uygulama kararlarını alacak teşkilatın kuruluş ve teşkilatını tespit etmektir.

Madde-66: *Korunması gerekli kültür ve tabiat varlıkları şunlardır:*

- a)Korunması gerekli tabiat varlıkları ile ilgili 19.yy sonuna kadar yapılmış taşınmazlar,*
- b)Belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığınca korumalarında gerek görülen taşınmazlar,*
- c) Sit alanı içinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları,*
- d) Milli tarihimizdeki önlemleri sebebiyle zaman kavramı ve tescil söz konusu olmaksızın Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuş binalarve tespit edilecek alanlar ile Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kullanılmış evler.*

7.3. Yapının Bugünkü Durumlarının Değerlendirilmesi

Çorum Satıcı Konağı yapım tarihi hakkında elde edilen bilgiler; M.AKOK tarafından yapılan araştırmada 18.yy sonu 19.yy ortaları yapılmış dönem yapılarına dahil etmiştir. Tapudan alınan evraklarda 1926 tarihinde yapılmış bir işleme rastlanılmıştır. Bunlar dışında yapım tarihiyle ilgili kesin bir tarihe ulaşamamıştır. Uzun yıllardır

kullanılmayan konak şu an kötü durumdadır. Yapının günümüzdeki durumu mimari, yapısal, sosyal ve çevresel faktörler açısından değerlendirilmiştir.

7.3.1. Mimari özellikler

Satıcı Konağı, 19.yy Çorum geleneksel konut mimarisi çerçevesinde karşılaştırmalı çalışmayla değerlendirildiğinde, Çorum geleneksel konut mimarisinin özelliklerini taşıdığı görülmektedir. Ancak Satıcı Konağı'nın sofa tipi dış ve orta sofa özelliği göstermesi nedeniyle diğer konaklardan ayrılır. Satıcı Konağı Geleneksel Türk Konutlarındaki mahremiyet anlayışına uygun olarak Üçtutlar Sokaktan bahçe duvarıyla ayrılmıştır. Yalnızca ön bahçesi olan bu konak Çorum İli için özel bir konaktır. Orta ve dış sofalı plan tipine sahip son örnektir. Sofada ahşap kolonlar, korkuluklar, payandalar, üçgen kesitli ahşap girişler vardır.

Yapının bugünkü durumu değerlendirildiğinde Satıcı Konağı geleneksel konutlardaki mimari sorunların çoğunu taşımaktadır.Yapı kötü durumdadır. Yapıda ve mimari elemanlarda dış etkenlerden ve insanlardan kaynaklı çeşitli sorunlar görülmektedir. Fakat konağın özgün durumu okunmaktadır.

Satıcı Konağı'nda zemin katta Z10 nolu odada yapılan değişiklikler plan şemasının bozulmasına neden olmuştur. Z04 nolu oda pencereleri, ön cephedeki zemin kat pencere paraklıklarının kaldırılması ve 102 nolu oda pencerelerindeki ilaveler ve sofadaki korkulukların kaldırılması cephenin bozulmasına neden olmuştur.

7.3.2. Yapısal durum

Satıcı Konağı yaklaşık 10-12 yıldır kullanılmaktadır. Bakım ve onarımı yapılmadığı için günümüzde kötü durumdadır. Önemli fiziki sorunları vardır. Konak cephelerinde çok sayıda çatlaklar ve malzeme boşalması vardır. Boşalma sonucu açığa çıkan taşıyıcı sistem yağmur, kar gibi hava şartları nedeniyle zarar görmüş, ahşaplar çürümüş, deformasyona uğramış ve duvarlarda sehim meydana gelmiştir. Bu nedenle acil müdahale gerekmektedir.

Sofa tavanı yağmur ve kardan dolayı nemlenmiş, çürümüş ve deformasyona uğramıştır. Ahşap çatlaklar vardır. Rüzgar ve yağmur nedeniyle pencere camları kırılmış, ahşap kanatlar deformasyona uğramıştır. Çatı örtüsü rüzgar, yağmur, kar gibi atmosferik nedenler sonucu deformasyona uğramış, kiremitler kırılmıştır. Bacalarda kırılma vardır. Bina giriş saçağında sehim vardır. Ahşap çatkılı kerpiç dolgu sistemiyle yapılmış bahçe duvarında da malzeme boşalması ve sehim görülmektedir. Depo tavanı ve duvarları deformasyona uğramış, malzeme boşalması ve sehim meydana gelmiştir. İç mekanda ise nemden kaynaklı kabarma, çiçeklenme ve boya dökülmesi meydana gelmiştir. Merdiven alanında taban ve duvar detayı birbirinden ayrılmıştır. Duvarlarda strüktürel çatlaklar görülmüştür. İnsandan kaynaklı bozulmalarda görülmektedir. Dolap kapakları, kapı kanatları, bazı pencere kanatları kaldırılmıştır. Bazı odalarda ocak doldurulmuş ve kapatılmıştır. Birinci kat 103 nolu kapı değiştirilmiştir.

7.3.3. Çevresel faktörler

Yapının sürdürülebilir korunması için doğru işlevin yüklenmesi gerekmektedir. Bu nedenle verilecek işlev yapının fiziksel ve sosyal özelliklerinin yanında, bulunduğu çevrenin özelliklerine de uyumlu olması gerekmektedir. Bunların tespitinin yapılabilmesi için Satıcı Konağı için yapı ve çevre analizleri yapılmıştır.

Satıcı Konağı şehir merkezine oldukça yakın, Çorum'un eski yerleşim yerlerinden olan Üçtutlar Mahallesinde yer almaktadır. Eski bir yerleşim olan bu bölgede çok sayıda tarihi yapı vardır. Dağınık bir yerleşim gösterdikleri için geleneksel doku bütünlüğü yoktur. Tarihi konaklar betonarme yapılaşmanın içinde kalmıştır. Satıcı Konağı'nın bulunduğu sokakta iki tane daha tarihi konak vardır. Bu konaklar Satıcı Konağı'nın doğu(sağ yan) ve batısındaki(sol yan) parsellerde bulunmaktadır. Bu konaklardan doğusunda bulunan konak Hakkı Bilal Konağı, Satıcı Konağı gibi bahçe duvarları arkasına gizlenmiştir. Yola bakan bir kapıdan avluya, avludan konağa ulaşılmaktadır. Batısındaki Gevher Konağı'nın ise daha geç döneme ait olduğu bilinmektedir. Yola cephesi olan bu konağın bahçesi arkadadır. Çoğunluğu konut olan bu sokakta, okul ve dükkanlarda bulunmaktadır. Üçtutlar mahallesi Osmancık Caddesine bağlanmaktadır. Osmancık Caddesi ticaret merkezinin yoğun olduğu bir caddedir. Çorum'da restore edilen konaklar genelde lokanta olarak kullanılmaktadır.

Restore edilen konakların sayısı günden güne artmaktadır. Çorum Belediyesi de tüm konaklarla ilgili rölöve çalışmasını başlatmıştır. Satıcı Konağı bu çalışma için iyi bir başlangıç olacaktır.

7.3.4. Tarihi özellikler

Karşılaştırmalı çalışmalar sonucu 7 evden 4 tanesi 18.yy sonu 19.yy ortaları dönem yapılarıdır [6,9]. Bu tarihlerinde yazılı bir belgesi olmadığından kesinliği yoktur. Satıcı Konağı'nın yapım tarihine yazılı kaynaklarda rastlanamamasına rağmen M.Akok tarafından hazırlanan makalede 77 envanter nolu yapı 18.yy sonu 19.yy ortaları dönem yapılarına örnek gösterilmiştir [9]. Tapudan elde edilen evraklarda da 1926 tarihine rastlanılmıştır [22].

7.3.5. Sosyal faktörler

Bölgede çok sayıda tarihi konak bulunmaktadır. Bu konakların çoğu kullanılamaz durumdadır. Her şehirde olduğu gibi Çorum'da da bu yapılar halk tarafından gerileme ve yapılaşma için engel görülmektedir. Yakın tarihte yol kenarındaki bir konağın yıkılması sonucu bu çevrede de eski konaklar tepki toplamıştır. Çoğu konak evsizler tarafından kullanılmakta olup içindeki ahşap malzemeler kaldırılmış ve bina daha çok deformasyona uğratılmıştır. Geçmişte Çorum Belediyesi tarafından da çok önemli görülmeyen bu yapılar için bu yıl koruma kararı alınmıştır. Yapılar hakkında rölöve çalışmaları başlatılmıştır. Örnek bir restorasyon uygulaması ile Satıcı Konağı'nın sürdürülebilir korunmasının sağlanması bu amaç yolunda iyi bir başlangıç olacaktır.

7.4. Restorasyon Yaklaşımı

Tarihi binaların restorasyonu yapılırken binaların özgün özellikleri ile geleceğe aktarılması sağlarken, yapılacak işlemin binaya zarar vermemesi, deformasyona yol açmaması, binanın kimliğine zarar vermemesi, binaya ek yük getirmemesi ve binanın yaşam süresini olumsuz yönde etkilememesi gerekmektedir. Bu bölgede tarihi yapıların hepsi konut niteliğinde olup deformasyona uğramış ve yıkılmaya bırakılmıştır. Bu çalışmada; terkedilmiş, günümüze kadar ayakta kalmış, kötü

durumda olan Satıcı Konağı'nı korumak, onarmak ve varlığını sürdürebilmek için restorasyon projesini elde edilmesi hedeflenmiştir.

Restorasyonun amacı; Çorum için önemli plan tipine sahip Satıcı Konağı'nı iyileştirmek, onarmak, özgün mimarisini koruyarak gelecek nesillere aktarmaktır. Satıcı Konağı'na restorasyon önerisi hazırlanırken, yapı çevre verileri ile birlikte ele alınmıştır. Yapının iç ve dış elemanlarıyla tüm özgün güzelliklerinin korunabilmesi ,ortaya çıkarılabilmesi restorasyon önerisinin hedeflerindedir. Yapıda dış cephede ve strüktürel sistemde sıkıntılar olduğu için sağlamlaştırma ve tamamlama tekniklerinin kullanılacağı fiziksel müdahale ile korunacaktır.

Satıcı Konağı yapı-çevre ve sosyal yapı bağlamında değerlendirildiğinde, restitüsyona yönelik restorasyon önerileri aşağıda belirtilmiştir.

Avlu: Yapının avlusu yeniden düzenlenecektir. Yapının etrafını saran, büyük bölümü yıkılmış olan, yeniden yapılmış olan bahçe duvarları restitüsyon projesine uygun olarak tamamlanacaktır. Ön bahçe duvarındaki boşalmalar tamamlanacak, duvar sağlamlaştırılacaktır. Avlu giriş kapısı restitüsyona uygun olarak yeniden yapılacak, avlu kapısından binaya kadar uzanan taşlık restitüsyon projesine göre yapılacaktır. Çorum'un eski evlerinde bulunan bir yapılaşma olan haymalık mekanlarından ahır, tandır tamir edilecek. Kaldırılan hela restitüsyonda belirlenen özgün yerinde tekrar yapılacaktır. Tandırın bitişiğine sonradan yapılmış, özgün olamayan hela-banyo mekanı kaldırılacaktır. Avluda bulunan ikili çamaşır yıkama taşı tandırın yanına yerleştirilecektir. Yeni verilen işleve uygun gerekli ilaveler yapılacaktır. Mimari ve tarihi özellikleri ile yapı, içinde bulunduğu ortam ile tekrar değerlendirilecektir.

“Anıtın korunması, ölçeği dışına taşımamak koşuluyla çevresinde bakımı içine alınmalıdır. Eğer geleneksel ortam varsa, olduğu gibi bırakılmalıdır. Kütle ve renk ilişkilerini değiştirecek hiçbir yeni eklentiye, yok etmeye, ya da değiştirmeye izin verilmemelidir.” (Venedik Tüzüğü madde 6, 1964) [21]

Yapı : Satıcı konağı restorasyon projesinin genel yaklaşımı koruma ve yaşatmaya yönelik olup, binanın mevcut durumunun sağlamlaştırılması, yeni fonksiyonuna uygun hale getirilmesi, özgün halinin tamamen korunması ve yapı ile uyumsuz

eklerin kaldırılmasına yöneliktir. Konağa verilecek işlev binaya yük getirmeyecek mimari karakteristiğine ters düşmeyecek şekilde seçilmiştir.

Yapısal bozulmalardan binaya en çok zararı olanların bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, yapının taşıyıcı elemanlarının sağlamlaştırılması, çatı ve bacalarının onarılması, sehim yapmış duvarların sağlamlaştırılması, kırılmış olan döşeme ve sehim yapmış tavanların sağlamlaştırılması, avlu duvarının sağlamlaştırılması, bina girişi saçağının sağlamlaştırılması ve çatısının yeniden yapılması, yapıya sonradan eklenmiş ve bina kimliğine zarar veren elemanların kaldırılması öncelik taşımaktadır (EK 3,Şekil 7.1.- Şekil 7.24.).

Yapının özgün plan şeması değiştirilmeyecek, özgün cephe elemanları korunurken restitüsyon projesine göre aykırı olduğu düşünülen cephe ve elemanlar temizlenecektir. Cephede bulunan eksikler restitüsyon projesine göre tamamlanacaktır. Sofada bulunan ahşap korkuluklar restitüsyon projesine göre, yapıdaki izler takip edilerek tamamlanacaktır. Zemin kat pencerelerindeki ahşap korkuluklar, pencerelerdeki izler ve restitüsyon projesine uygun olarak yapılacaktır. Yapıya sonradan ilave edildiği belirlenen pencereler, kapılar kaldırılacak, dökülen sıvalar yeniden yapılacak, malzeme boşalmaları tamamlanacak, kullanılamaz haldeki ahşap elemanlar değiştirilecek, kullanılabilir olanlar ise temizlenecektir. (Şekil,,, Şekil)

7.5. Yeni Fonksiyon

“Yaşayan, yani ayakta duran anıtlara, yalnızca özgün işlevinden çok uzak olmayan ve binada gerekli uyarlamaların önemli hasara neden olmayacak şekilde yapılabileceği yeni kullanımlar verilmesi kabul edilebilir.” (*Carte Del Restauro 1931 madde 4*) [21].

Tarihi binalarda restorasyonun asıl amacı; yapı kimliğine zarar vermeden sağlamlaştırıp gelecek nesillere özgün haliyle taşımaktır. Bu amaç doğrultusunda yapılar yeniden işlevlendirilmelidir. Yeni işlev yapının varlığını devam ettirmek amacıyla eklenmelidir. Yapının yaşam standartını yükseltirken, yapının biçimi ve bütünlüğüne zarar vermemelidir.

Satıcı Konağı'na işlev verilmesinde bulunduğu çevre ve Çorum İli'nin ihtiyaçları doğrultusunda karar verilmeye çalışılmıştır. Konağın bulunduğu sokağın devamında bulunan Osmancık Caddesindeki yapılaşma zemin katta ticaret, üst katlarda konuttan ibarettir. Bu nedenle bölgede yaşam genelde içe dönük geçmektedir. Sosyal ve ekonomik durumu düşük bir bölge olması nedeniyle bölgede yaşayan kadınları üretime katabilmek ve sosyalleştirebilmek için 'KADIN KÜLTÜR MERKEZİ' fonksiyonu önerilmiştir. Konağın bir odası çocuklara ayrılmıştır. Genellikle ev hanımlarının yaşadığı bölgede çocuklarının da koruyabilecekleri, aynı zamanda üretebilecekleri bir mekan oluşturulmuştur. Konağın finansmanı üretilen bu ürünlerle sağlanacaktır. Konak mümkün olduğunca ekleme yapılmadan özgün halinde restore edilecektir. Yeni işlev gereği yapılacak ekler, günümüz detayları ile yapılmış mobilya kapsamında olup; sabit elemanlar değildir. Konağın bahçesinde bulunan haymalık yeniden düzenlenecektir. Ahır depo ve servis birimi olarak düzenlenip, hela restitüsyon projesinde belirlenen yerde yapılacaktır. Tandır mekanı ise özgün işlevinde kullanılarak; kafeterya olarak işlevlendirilen avlu için mutfak görevinde kullanılacaktır (EK-3 Şekil 7.25.-Şekil 7.48.)

Çorum Belediyesi kapsamında Kadın Kültür Merkezleri mahalleler bazında yapılmaya başlanmıştır. Bu nedenle Satıcı Konağı'nda Çorum Belediyesi ve Çorum Valiliği desteğiyle onarılıp, yaşatılacaktır. Çorumlu kadınların kendilerini geliştirip üretime katılmaları ve sosyalleşmeleri sağlanacaktır.

Konaktaki mekanlar el sanatları odaları, resim atölyeleri ve sergi salonları olarak işlevlendirilecektir.

Zemin kat : (Çizelge 7.1.)

Z01 Mekanı: Özgün işlevinde bırakılıp, mutfak ve dinlenme odası olarak kullanılacaktır.

Z02 Mekanı: Fotğraf atölyesi olarak kullanılacaktır.

Z03 Mekanı: Özgün işlevi holdür. Aynı işlevde kullanılacaktır.

Z04 Mekanı: Sofaya ve avluya hakim olan bu oda idare ve danışma olarak kullanılacaktır.

Z05 Mekanı: Özgün işlevi merdiven holü, bina girişi olup aynı şekilde kullanılacaktır.

Z06 Mekanı: Özgün işlevi depo olan bu mekan depo olarak düzenlenecektir.

Z07 Mekanı: Özgün işlevi hol olan bu mekan, yine aynı işlevde kullanılacaktır.

Z08 Mekanı: Restitüsyon projesine göre sonradan oluşturulduğu anlaşılan mekan, Z10 nolu odaya katılacaktır.

Z09 Mekanı: Restitüsyon projesine göre sonradan oluşturulduğu anlaşılan mekan, Z10 nolu odaya katılacaktır.

Z10 Mekanı: Bir aile için düzenlenmiş olan bu oda yazın avlunun kafeterya olarak kullanımlası planlandığından geleneksel ev yemekleri kursu yapılacaktır. Kışın bu mekanda kafeterya olarak kullanılacaktır.

Z11 Mekanı : Özgün işlevi sofa olan bu mekan aynı şekilde kullanılacaktır.

Z12 Mekanı: Merdiven altı kiler olarak kullanılan bu mekan, aynı işlevde kullanılacaktır.

Birinci Kat : (Çizelge 7.2.)

101 Mekanı: Özgün işlevi oda olan bu mekan el sanatları atölyesi olarak kullanılacaktır.

102 Mekanı: Özgün işlevi oda olan bu mekan tel kırma atölyesi olarak düzenlenecektir.

103 Mekanı: Özgün işlevi hol olan bu mekan, yine aynı işlevde kullanılacaktır.

104 Mekanı: Özgün işlevi oda olan bu mekan takı tasarım atölyesi olarak kullanılacaktır.

105 Mekanı: Merdiven olarak kullanılan bu mekan aynı işlevde kullanılacaktır.

106 Mekan: Özgün işlevi oda olan bu mekan iğne oyası atölyesi olarak kullanılacaktır.

107 Mekan: Özgün işlevi hol olan bu mekan, yine aynı işlevde kullanılacaktır.

108 Mekan: Özgün işlevi baş oda olan bu mekan sergi salonu olarak kullanılacaktır.

109 Mekan: Özgün işlevi sofa olan bu mekan aynı işlevde kullanılacaktır.

Haymalık: Avluda bulunan haymalık mekanı özgün haliyle korunacaktır.

Ahır: Avluda yapılacak olan kafeterya için servis mekanı ve depo olarak kullanılacaktır.

Tandır: Özgün işleviyle avluda yapılan kafeterya için geleneksel yemeklerin yapıldığı tandır olarak kullanılacaktır. Yapının ısıtma sistemi kombili olarak haymalıkta yer alacaktır.

Hela – banyo: Özgün olmayan bu yapı kaldırılacaktır. Restitüsyon projesine göre hela özgün yerinde yapılacak ve kullanılacaktır.

Avlu: Taşlık kısmı restitüsyon projesine göre düzenlenerek, çağdaş mobilyalarla kafeterya olarak kullanılacaktır.

Çizelge 7.1. Yeni işlev çizelgesi 1

Mekan No	Bugünkü İşlev	Özgün İşlev	Yeni İşlev
Z01	Mutfak	Oda	Dinlenme alanı-Çay salonu
Z02	Depo	Depo	Fotoğraf Atölyesi
Z03	Hol	Hol	Hol
Z04	Oda	Oda	Danışma- İdare
Z05	Merdiven H.	Merdiven H.	Merdiven H.
Z06	Depo	Depo	Arşiv
Z07	Hol	Hol	Hol
Z08	Oda	Oda	Geleneksel Çorum Ev Yemekleri Atölyesi
Z09	Sofa	Sofa	Açık sergi alanı
AHIR	Ahır	Ahır	Kafeterya servis alanı-depo
TANDIR	Tandır	Tandır	Tandır
HELA	Kaldırılmış	Hela	Hela
AVLU	Avlu	Avlu	Kafeterya

Çizelge 7.2. Yeni işlev çizelgesi 2

Mekan No	Bugünkü İşlev	Özgün İşlev	Yeni İşlev
101	Oda	Oda	El Sanatları Atölyesi
102	Oda	Oda	Tel Kırma Atölyesi
103	Hol	Hol	Hol
104	Oda	Oda	Takı Tasarım Atölyesi
105	Merdiven H.	Merdiven H.	Merdiven H.
106	Oda	Oda	İğne Oyası Atölyesi
107	Hol	Hol	Hol
108	Baş Oda	Baş Oda	Sergi Salonu
109	Sofa	Sofa	Açık Sergi Alanı

7.6. Fiziksel Müdahaleler, Yapıda Uygulanacak Fiziksel Müdahale Önerileri

Bu bölümde fiziksel müdahale ilkeleri ve uygun restorasyon tekniklerine göre yapıda yapılacak müdahaleler açıklanmıştır (EK-3 Şekil 7.1- Şekil 7.24.)

7.6.1. Fiziksel müdahale ilkeleri

Restitüsyon çalışması için kullanılan kaynaklar 5 farklı derecede değerlendirilmiştir.

1. Birinci derece güvenilir kaynaklar; grafik belgeleme çalışmaları sırasında varlığı kesin olarak bilinenler, eski fotoğraflar, ve eski haritalara göre bilinenlerdir. Bunlara sağlamlaştırma tekniği ile müdahale edilecektir. Günümüzde var olmayan, fotoğraflar sayesinde bilinen elemanlar, yeniden yapılacaktır.
2. İkinci derece güvenilir kaynaklar; yapıda izi olan veya olmayan ancak bütün özellikleri; yeri, boyutu, malzemesi ve biçimi yapı içindeki karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenlerdir. Bunlar; özgün malzeme, biçim ve detayla tamamlanacaktır.
3. Üçüncü derece güvenilir kaynaklar; yapıda izi olan ve yapıyla benzer özelliklerle karşılatırmalı çalışmadan gelen bilgiler; özgün yer, malzeme ve biçimde ancak farklı detayla tamamlanacaktır.
4. Dördüncü derece güvenilir kaynaklar; yapıda izi olmayan ve yapıyla benzer örneklerle karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler, sözlü kaynaklar ile bilinenler, özgün işlev gereği yapıda olması gerekenlerdir. Bunlar özgün malzeme ancak farklı biçim ve detayda tamamlanacaktır.
5. Beşinci derece güvenilir kaynaklar; yeni işlev gereği eklenecek olan elemanlar; yeni biçim, malzeme ve detayda tamamlanacaktır.

7.6.2. Uygun Restorasyon teknikleri ile müdahale biçimleri

Günümüzde zorlukla ayakta duran Satıcı Konağı kötü durumda olup, yapıya fiziksel ve kimyasal müdahale gerekmektedir. Yapı birçok değişiklik geçirmiştir. Restorasyon sırasında bu değişiklikler eldeki bilimsel verilere uygun olarak, özgün haline dönüştürülecektir. Yapıya fiziksel ve estetik olarak zarar veren ilaveler kaldırılacak, mimari gereklilik sonucu gereken ekleme ve çıkarmalar ise günümüz malzemesi ,yapım tekniği ve günümüz tarihini taşıyan damgalarla belirtilecek şekilde yapılacaktır. Yapıyı ayakta tutup gelecek sağlam ve özgün bir şekilde aktarabilmek için, yapıda kullanılması gereken uygun restorasyon teknikleri bu bölümde detaylı olarak incelenmiştir. Buna göre; (Çizelge 7.1-Çizelge 7.49.)

- Taşıyıcı sistemin ayrıntılı olarak analizi yapılacak, yıpranma cinsi ve nedenleri araştırıldıktan sonra yerinde korunacak, noktasal ilaveler yapılacak ve gerekli yerler yenilenecektir. Yıkılmak üzere olan yerler askıya alınarak gerekli müdahaleler yapılacaktır.

- Yapının bulunduğu alanda zemin etüdü yapıldıktan sonra gerekli önlemler alınarak, yapının temeli ve taşıyıcı sistemi deprem şartlarına uygun hale getirilecektir.
- Yeraltı ve yağmur suyunun yapı zemininden drenaj sistemiyle uzaklaştırılıp, suyla temas halinde olan duvarlara yalıtım yapılacaktır.
- Yağmur ve kar suyunun yapıya zarar vermemesi için, kötü durumda olan çatı onarılacak, tahliye için yağmur iniş boruları ve oluklar yapılarak drenaj sistemine bağlanacaktır.
- Nem ve termik hareketlerin incelenmesi için bilimsel yöntemlerle ölçüm yapılacaktır. Yeni işlev gereği yapılacak ısıtma sistemi, uygun nem düzeyini dengede tutacak şekilde seçilecektir.
- Malzeme bozulmalarına karşı deformasyonu ve bozulmayı önleyecek koruyucu uygulamalar kullanılacaktır.
- Metal malzemenin pas ve korozyona karşı korunması ve temizlenmesi için;

Cephelerde yer alan pencere parmaklıkları, kapı menteşeleri, kapı tokmaklarında oluşan pas ve korozyonun giderilmesi için pas sökücü astar boya uygulandıktan sonra, koruyucu boya uygulanacaktır.

- Özgün yapıya aykırı olan elemanlar ve malzemeler kaldırılacaktır.

Fiziksel temizlik adı verilen bu işlem sayesinde yapının genel etkisini bozan, estetik ve mimari açıdan değer taşımayan eklerin kaldırılmasıdır.

Bu ekler ;

Bahçedeki hela mekanı

K103.1 kodlu ahşap kapı kanadı

Kapatılmış ocakların açılması : 101,104 ve 108 nolu odalarda bulunan ocaklar kapatılmıştır. Bu ocaklar temizlenip özgün hale getirilecektir.

102,104,106 nolu mekanda taban döşemesine yapılan beton takviyesi

102 nolu oda pencerelerindeki özgün olmayan demir parmaklıklar,

Z11 nolu mekanda bulunan tesisat borusu, zemindeki beton takviyesi,

108, 101, Z01 nolu mekanlarda yapılan elektririk tesisatı elemanı,

Z02 nolu mekanda bulunan tesisat borusu, döşemesindeki şap,

Z09-Z10 nolu odanın ortak duvarı ve duvar üzerindeki elemanlar,
Z11, 109 nolu sofalardaki beton yıkama taşı,
Taşıltaki beton takviyesi kaldırılacaktır.

- Yapının mimari elemanlarından çoğu kaldırılmıştır. Bu elemanlar yapıya uygun olarak yenilecektir.

Z01, Z10 nolu odalardaki pencereler yenilenecektir.

- Yapı günümüzde kötü durumda olduğu için olduğu gibi korunacak eleman yoktur. Tüm elemanlarda bozulmalar mevcuttur.

Temizleme ;

1. Cephe temizliği: Yapının cephesindeki kir tabakasının temizlenmesidir. Cephe temizliği önemli bir işlemdir, yanlış yapılan temizlik sonucu kirlenme hızlanır. Bu nedenle emzilik yapılmadan önce, temizliğin hangi teknikle yapılacağına karar verilmesi gerekmektedir. Bunun içinde cepheyi oluşturan malzemenin türü, kir tabakasının niteliği, yüzey bozulmaları ve yapının bulunduğu ortam incelenir. Bu çalışmalar Konservasyon ve Restorasyon Laboratuvarlar uzmanlarınca yapılacak çalışmalar sonucu elde edilecektir. Temizleme işlemi sırasında yalnızca kir tabakasının kaldırılmasına dikkat edilmedilir. Temizlik için mekanik ya da kimyasal teknikler arasında seçim yapılacaktır. Satıcı Konağı'nda cephelerde sıvalar dökülmüş olup yer yer malzeme boşalmaları görülmüştür. Bu malzeme kayıpları sonucu taşıyıcı sistem ortaya çıkmıştır. Yapıdaki sıvalar raspa edilerek malzeme analizi sonucunda ortaya çıkan sıvayla yenilenecektir.

2. Kimyasal temizlik: Yapıda bulunan dolap, pencere, kapılar, ahşap korkuluklar, ahşap kolonlar, ahşap parmaklıklar, boya sökücü ile temizlenerek tüm ahşap elemanların üzerine ahşap koruyucu boya sürülecektir. Kılcal çatlaklar ile birleşim detayları gibi temizlenmesi zor yerler selülozik tiner yardımıyla yumuşatıldıktan sonra, tıg ile temizlenecektir. Ahşap üzerinde oluşmuş çatlaklar ise dolgu macunıyla doldurulacaktır. Kapı, pencere parmaklıkları, kilit, kapı tokmakları, menteşe gibi elemanlar pas ve kirece karşı pas sökücü astarla temizlenecektir. Metal elemanların üzerine koruyucu sürülerek korozyondan korunacaktır.

Sağlamlaştırma :

Sağlamlaştırma çalışmaları, yapının taşıyıcı sistem ve mimari elemanları ile yüzey malzemelerinin sağlamlaştırması olarak ele alınmaktadır.

Yapının taşıyıcı sisteminde doğal etkenlerden kaynaklanan bozulmalar görülmektedir. Cephelerde malzeme boşalmaları olduğundan ahşap çatki sistem açığa çıkmıştır. Kerpiçlerde ve taşıyıcı sistemde deformasyon vardır. Yapı duvarlarının köşelerinde malzeme ayrılması ve duvarlarda sehim görülmektedir. Özellikle zemin kat Z02, Z05, Z06 nolu mekan duvarlarında sehim ve ayrılma görülmüştür. Çatı örtüsü deformasyona uğramış olup yağmur ve kar suları nedeniyle, 109 nolu dış sofa tavanındaki ahşapta nemlenme, çürüme ve renk değişimi meydana gelmiştir. Nemlenmeden dolayı tavanda sehim görülmektedir. Yapıda, sıva raspası yapılarak bütün taşıyıcı elemanlar ayrıntılı olarak analiz edildikten sonra yıpranma cinsi ve yıpranma nedenleri araştırılıp, yerinde korunacak, noktasal takviye yapılacak ve yenilenecek kısımlar tespit edilecektir. Yapı askıya alınarak desteklenecek, taşıyıcılığını kaybetmiş elemanlar sökülerek yenilenecek, iyi durumdakiler yapılan analizler sonucu gerekli müdahalelerle sağlamlaştırılacaktır. Yıkılmak üzere olan bölümler askıya alınarak gerekli onarımlar yapılacaktır. Taşıyıcı sistemin ortaya çıkmasıyla konağın dolgu malzemesi olan kerpiçlerde malzeme kayıpları olmuştur. Kerpiç sürekli bakım yöntemiyle çamur harcıyla sıvanarak korunabilir. Yapıda yok olan malzemeler, taşıyıcı sistemdeki boşalmalar özgün malzeme özgün biçimde yerine konulacaktır. Yapının tuğla malzemeleri, zemin döşemeleri ve çatı kiremitleridir. Koruma kimyası uzmanlarınca yapılacak analizler sonucu tespit edilen yüzey aşınmaları olan kısımlar temizlendikten sonra, tuğla tozu ve kırığı ile gerekli bağlayıcı katkıları eklenerek özgün tuğlayla aynı kimyasal, fiziksel ve görsel özellikte noktasal tamamlamalar yapılacaktır. Yok olanlar içinde aynı özelliklerde tuğlalar yaptırılmalıdır. Yapıyı oluşturan ahşap malzemeler mümkün olduğunca yerinde korunacaktır. Korunacak durumda olanlar hayvansal ve bitkisel ahşap zararlılarına karşı boyanarak dezenfekte edilmelidir. Özelliğini kaybetmiş çürümüş ahşaplar kaldırılarak yerine daldırma yöntemiyle aynı fiziksel, kimyasal ve estetik özellikte yapılmış ahşaplar yerleştirilecektir. Yeni yapılacak ahşaplarda ön koruma işlemi uygulanmalıdır. Bu işlemin nasıl yapılacağına ahşap koruma uzmanları karar

vermelidir. Yenilen veya korunan ahşaplara dış hava etkilerinden korunması için verniksiz doğal boya sürülmelidir.

Tamamlama :

Bir bölümü hasar görmüş, yok olmuş ya da yıpranmış yapı ve yapı elemanlarının , özgün tasarımlarına ulaştırılması için , çağdaş veya geleneksel malzeme kullanarak tamamlanması gerekmektedir. Tamamlama işlemi,estetik,işlevsel, strüktürel ve fiziksel kaygılar içermelidir. Tamamlama işlemi gerçek verilere veya belgelere bağlı olarak yapılması gerekirken, aynı zamanda özgün olandan ayrılması için fark yaratılmalıdır.

Bu açıklamalar sonucunda Satıcı Konağı 'nda bulunan;

Z01 nolu mekan; KZ01 kapı kanadı , D1-D2 dolap kapakları ,gusülhane dolap kapakları, PZ01.2, PZ01.5 pencere kanadı, PZ01.2, PZ01.3 ,PZ01.4, PZ01.5 nolu pencere camları , yüklük döşemesi

Z03 nolu mekan; KZ03.1 nolu kapı kanadı, Z05
nolu mekan; KZ05.1 nolu kapı , merdiven altı depo kapağı Z07 nolu
mekan; KZ07.1 nolu kapı kanadı Z10 nolu mekan;

D1 ve D2 dolap kapakları

101 nolu mekan; D2,G1 kapakları, K101.1 kapı kanadı, P101.3, P101.5 nolu pencere kanatları ve camları 102 nolu

mekan; D1, G1 dolap kapakları , mutfak tezgahı, P102.1, P102.2, P102.3 nolu pencere camları 104 nolu

mekan; G1,D1 dolap kapakları, P104.1,P104.2,P104.3 nolu pencere camları, Y2 yüklüğü döşemesi

106 nolu mekan; P106.1, P106.2 nolu pencere camları, K106.1 nolu kapı kasası, yüklük döşemesi

108 nolu mekan D1, G1 dolap kapakları, Y1 yüklüğü taban döşemesi, P108.1 nolu pencere kanadı, P108.1, P108.3 nolu pencere camları, nişler üzerindeki sergenler

109 nolu mekan; ahşap korkuluklar

Avluda bulunan; Konağın helası, tandır, haymalık sözlü kaynaklar, eski fotoğraflar, özgün biçim ve malzeme ile detaylandırılarak tamamlanacaktır.

Yenileme : Elemanların yenilenebilmesi için her elemanın uzmanlarca incelenmesi gerekmektedir. Yeni elemanların günümüzde yapıldığı belirtilmelidir. Taşıyıcı özelliğini yitirmiş elemanlar tespit edilerek yenilenecektir. Konağın zemin kat pencereleri yenilenecektir.

Çagdaş ek: Tarihi yapıların çağdaş yaşam içinde tekrar kullanılabilesi için bazı mimari elemanların eklenmesi gerekir. Yeni işlev gereği yapıya eklenen tüm elemanlar günümüz özelliklerini taşıyacaktır. Ancak yapının ısıtma, aydınlatma ve havalandırma tesisatının yapıya görsel ve fiziksel açıdan zarar vermemesi gerekir. Bu nedenle elektrikle çalışsan ısıtma ve havalandırma önerilmiştir. Yapı ahşap olduğu için yangın önlemi alınması gerektiğinden elektrik tesisatı duvar yüzeyinden yalıtılacaktır. Eklenecek bütün elemanlar özgün ile ayırt edilebilir fakat özgün yapıya zarar vermeyecek nitelikte yapılacaktır.

Yapıya verilen işlevden dolayı;

Hareketli mobilyalar, sergi panoları, haymalık kısmına yapılacak mutfak tefris elemanları, Z01 nolu mekana eklenecek demontable tezgah, kafeteryadaki masa ve sandalyeler, hela mekanı, hela mekanındaki lavabo, kapı zemin kaplaması ve hela taşı, lavabo.

7.7. Restorasyon Aşamaları

1. Aşama: Yapıya yakın bir yerde şantiye kurulması ve restorasyon uzmanı şantiye şefi, restoratör mimar, restorasyon koruma uzmanı kimyager ve teknikerler olacaktır. Onarımda kullanılacak malzeme için depo ve iskele bulundurulacaktır.
2. Aşama: Yapının içinde birikmiş olan çöp, atık, malzeme birinkisi temizlenerek tüm döşeme kotları alınacaktır. Çatıda ve yapıdaki sehim olan kısımlar düzeltiler yapı yükü azaltılacaktır.
3. Aşama: Yapı askıya alınarak dinlendirilecektir. Taşıyıcılığını yitirmiş elemanların yüklerinin zemine aktarılabilmesi için iskele sürekli olacaktır.
4. Aşama : Niteliksiz elemanlar kaldırılacaktır. K105.1 kapısı ve hela kaldırılacak.
5. Aşama : Yapının taşıyıcı özelliğini yitirmiş karkas elemanları ve dolgu malzemesi yenilecek. İyi durumda olanlar konservasyon laboratuvar sonuçlarına göre sağlamlaştırılacaktır. Taşıyıcılığını kaybetmiş elemanlar yenilenecektir.

6 .Aşama: Yapıda kapatılmış ocak gibi elemanlar temizlenerek açığa çıkarılacaktır.

7.Aşama: Çatı ve bacalar yenilenecektir.

8.Aşama: Yapıdaki kabarmış ve yerinden ayrılan sıva ve parçaları sökülüp yapıdan uzaklaştırılacaktır. Z02 nolu mekan duvarındaki kabarmış ve sehim görülen duvarlarındaki malzeme kaldırılacaktır.

9.Aşama: Yapının elektrik ,ısıtma,haberleşme ve sıhhi tesisat projelerine uyulacaktır.

10. Aşama: Malzeme koruma uzmanları ile birlikte tamamlama ve yenilemeler yapılacaktır.

11. Aşama : Kapı,pencere,parmaklık,korkuluk,kat bordürleri,köşe bordürleri gibi yok olan elemanlar restorasyon projesine uygun olarak yerine takılacak, var olanlar ise sağlamlaştırılacaktır.

12. Aşama: Yapının çevresindeki iskele sökülecektir.

13. Aşama: Yapıya önerilen işleve uygun hareketli mobilyalar yerleştirilecektir.

14. Aşama: Avlu otlardan temizlenecek ağaçların bakımı sağlanacak, haymalık ve tandır onarılacaktır. Özgün olmayan hela yıkılıp, özgün malzeme ve çağdaş biçimde yeniden yapılacaktır. Kafeterya için kullanılacak olan haymalık elemanlarından, ahır servis olarak tefriş edilecektir. Tandır mekanı ise temizlenip sağlamlaştırılacaktır.

8. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çorum İli tarihi eserleri ve arkeolojik kalıntıları bakımından zengin olmasına rağmen, tarihi çalışmalar daha çok arkeolojik alanları kapsamaktadır. Kent dokusu ve mimarisi ile ilgili detaylı bir çalışma yapılmamıştır. Restorasyonu yapılan birkaç yapı dışında, diğerleri yıkılmaya ve yok olmaya bırakılmıştır.

Çorum Geleneksel Konut mimarisiyle ilgili de birkaç makale dışında detaylı bir çalışma yapılmamıştır. Çorum'un birçok dönemini yansıtan bu eserler plan tipiyle, sofasıyla, konut-avlu ilişkisiyle, pencere boyutlarıyla, konut-sokak ilişkisiyle geçmişimizde yaşayan insanların yaşam tarzını, alışkanlıklarını, ihtiyaçlarını günümüze taşıyan tarihi belgelerdir. Günümüzde idarenin, yerel yönetimin ve halkın ilgisizliği, yasal yaptırımların yetersizliği, bakım-onarım, restorasyon için yeterli finansman sağlanamaması nedeniyle ev sahiplerinin bu konutları terk etmesi, zaman içinde yıkılmaya bırakması yada yıkılması için çaba sarfetmesi tarihi zenginliklerimizin hızla yok olmasına yada geriye dönüşü olmayan tahribatlara neden olmaktadır. Bu nedenle kültür varlıklarını korumak, yaşatmak için öncelikle halkı bilinçlendirme çalışmaları yapmak gerekmektedir. Bu konularda en büyük sorumluluk belediye ve valiliklere düşmektedir. Belediye ve valilikler "5225 sayılı Kültür Varlıkları Teşvik ve Girişimleri Kanunu" hakkında halkı bilinçlendirip, kanundan faydalanamaları için halkı teşvik etmelidirler.

Bu çalışmada Satıcı Konağı'nın restorasyonunun yapılabilmesine yönelik olarak bilimsel yöntemler kullanarak konağın rölövesi hazırlanmış, Çorum İli geleneksel konutlarıyla karşılaştırılıp; sözlü belgeler ile desteklenerek, bilimsel çözümlemeyle restitüsyon projesi hazırlanmış, yapının sürdürülebilir korunmasına yönelik restorasyon önerisi hazırlanmıştır. Bu çalışmalardan yapının restorasyon uygulamasında yararlanılacağı düşünülmekte olup, konağın yaşaması için önemli bir adım atılmıştır.

KAYNAKLAR

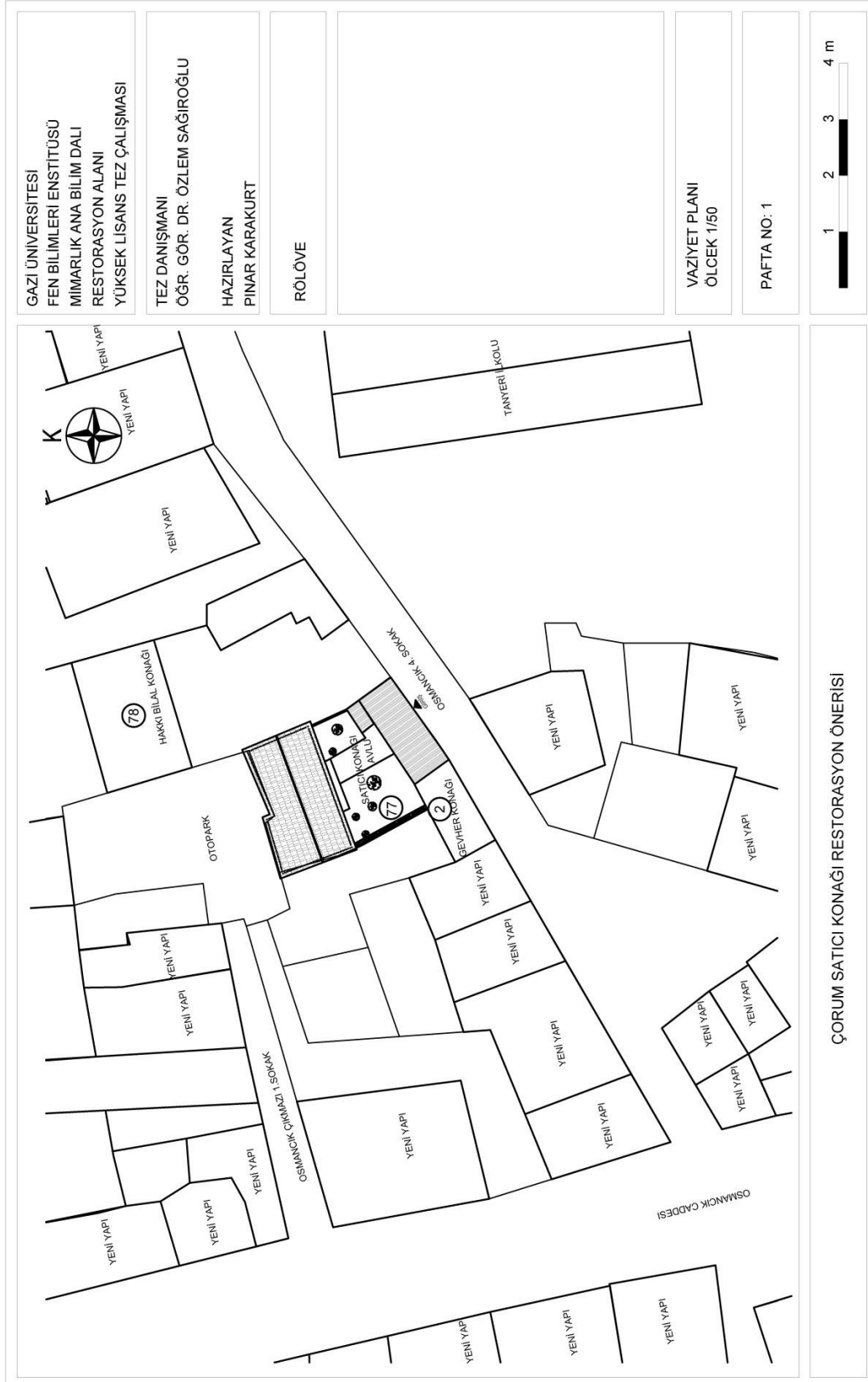
1. İl Kültür Turizm Yayınları yayın no:2, **Çorum Valiligi**, Çorum, (2008)
2. Çorum İl Yıllığı, **Çorum Valiligi**, Çorum, (59-60,246-261)(2003).
3. Erkoç E. Yirmibirinci Yüzyılda Çorum İli ve İlçeleri, Kardeş Matbaa, Çorum, 2001
4. Yurt Ansiklopedisi, "Çorum", **Anadolu Yayıncılık**, İstanbul, 2021-2082 (1981).
5. T.C. Çorum Valiligi, "Çorum Kültür Envanteri", **Çorum Valiligi**, Çorum, 235-375 (2008).
6. Akok M., 1951." *Corum'un Eski Evleri*", Arkitek, İstanbul, 177-184 (1951).
7. Erken 20.yy Çorum Evlerinde Banyo teknolojisi ,Ö. İskender TULUK, METU JFA,62
8. Sağıroğlu,Ö., Özen Yavuz, A. (2013, 09-22 Eylül). *Geleneksel mimaride pişmiş*
9. *toprak yapı malzemesinin kullanımı tuğla döşemeler*. 7.Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumunda sunuldu, Ankara
10. Çorum Koruma Amaçlı İmar Planı Açıklama Raporu ,Ankara Koruma Kurulu Büro Müdürlüğü ,Yıldız Okçuoğlu Y.Şehir Plancısı , 25.07.1990 ,
11. Eldem S.H. , ‘Türk Evi Osmanlı Dönemi’, İTÜ yayınları ,İstanbul(1984)
12. Geleneksel Çorum Evleri Üzerine Beş Yapı Üzerinden Genel Bir Değerlendirme ,Ö. İSKENDER TULUK 209,224
13. S.Gülçin Bozkurt , Hakan Altınçekiç ,Anadolu’da geleneksel konut ve avluların özellikleri ile tarihsel gelişimin safranbolu evleri örneğinde irdelenmesi, 2013, 69-91
14. Küçükerman. Ö. ‘kendi mekan arayışı içinde türk evi ‘‘ promat basım yayın ,ist,59-74(1996), Türkiye Turing ve otomobil kurumu
15. Hacıbaloğlu, M.1989, Geleneksel Türk Evi ve çağımıza ulaşamamasının nedenleri, Gazi Üniv Teknik Eğitim Fak Matbaası, Ankara
16. İ.Tuluk ,Dündar ‘‘Sempozyum’’ *Osmanlı Döneminde Çorum* ,Çorum 209,229,237(2004)
17. Günay R., *Türk Ev Geleneği Ve Safranbolu Evleri* , Yapi Endüstri Merkezi Yayinlari ,İstanbul, (1998)
18. Sözen M. ‘*gelenekten geleceğe anadoluda yaşam kültürü*, creative yayıncılık, ist,87-109(2006)
19. Çorum Belediyesi Arşivi, İrfan Yiğit

20. Satıcı Konağı sahibi Adem Satıcı yeğeni, Nihat SATICI
21. ‘*Türkev*’Türk Tarihi ev Koruma Derneği <http://www.turkev.org.tr/Faydali.asp?HABERID=758>
22. Serdaroğlu, B. (2006). *Restorasyona Genel Kavramsal Bakış*, Yüksek Lisans Tezi Maltepe Üniversitesi, İstanbul
23. Çorum Tapu Müdürlüğü
24. Çorum koruma amaçlı imar planı, Çorum Belediyesi, 3-6 ,1990).

EKLER

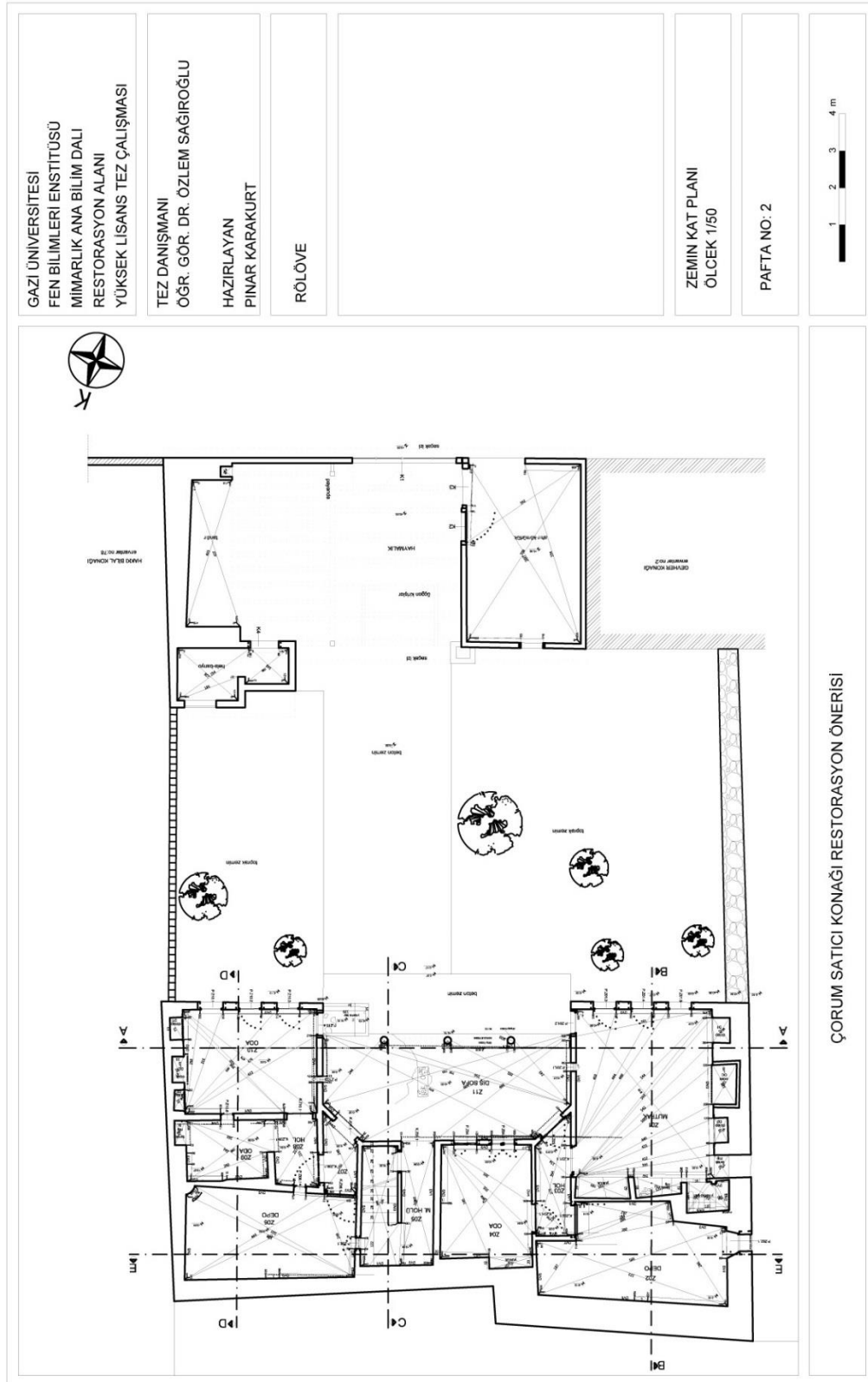
(Ek-.1-2-3-4. CD ortamında Tezin Arkasına Eklenmiştir)

EK-1 Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

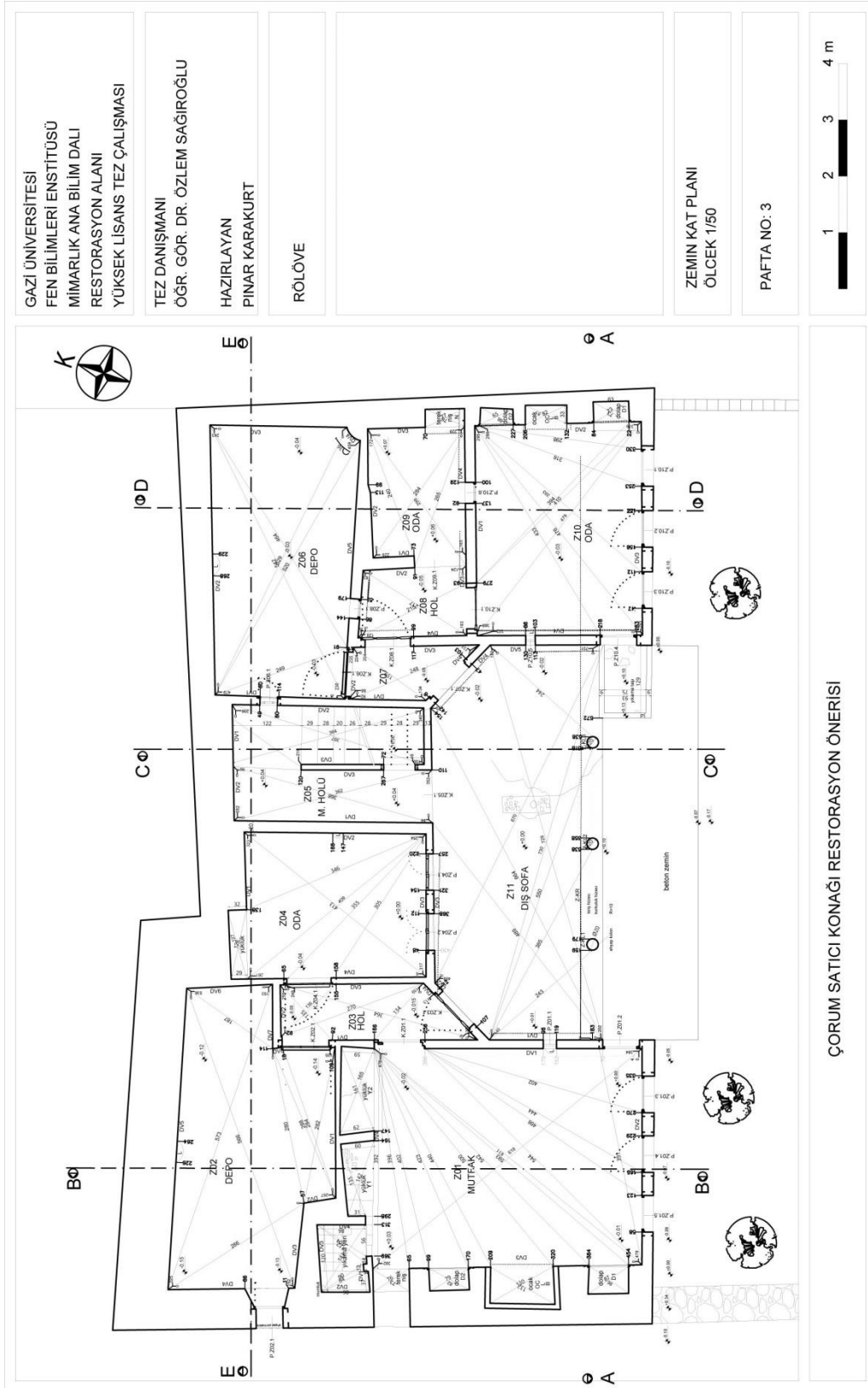
Şekil 4.1. Rölöve vaziyet planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

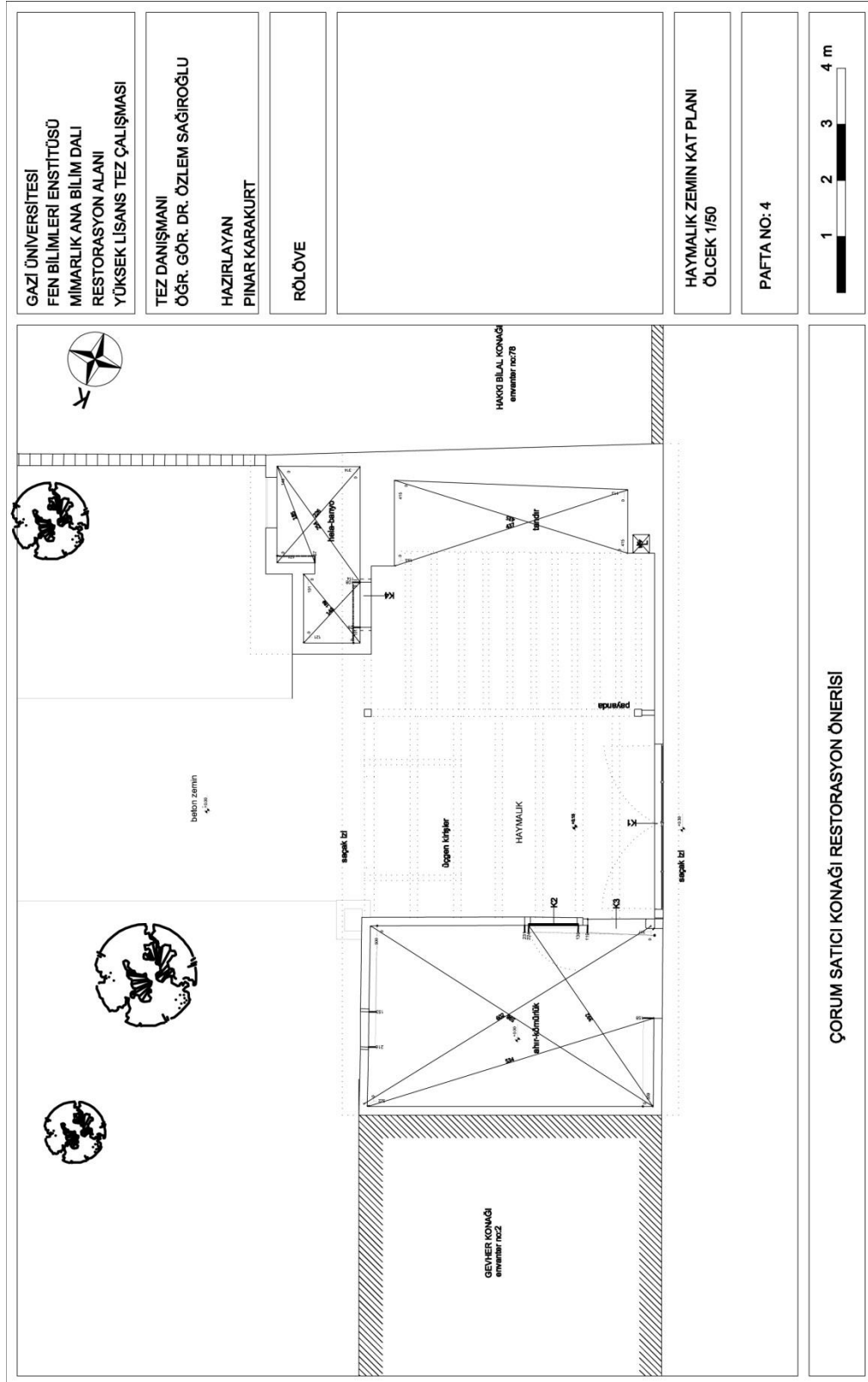
Şekil 4.2. Rölöve zemin kat planı avlu ilişkisi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

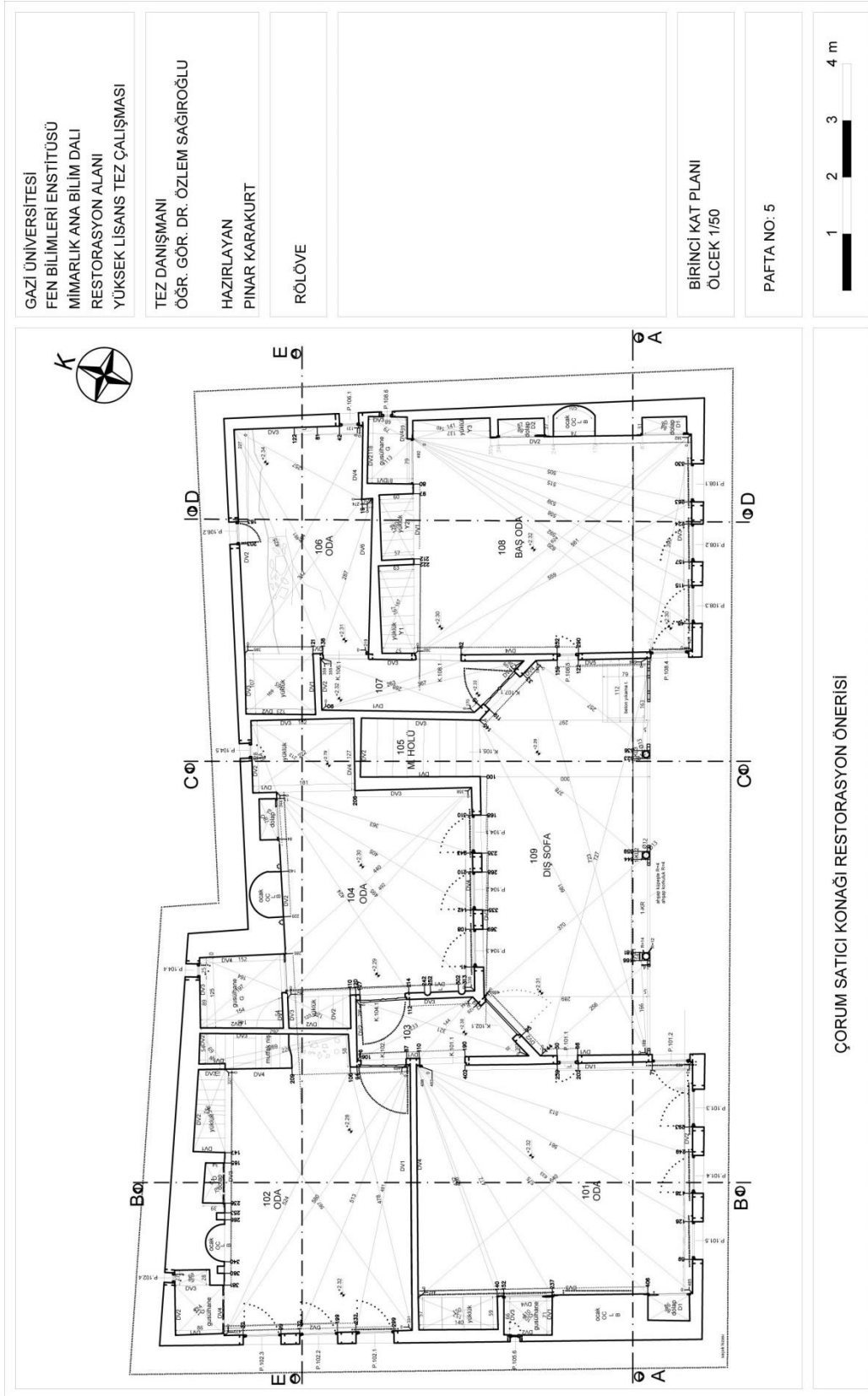
Şekil 4.3. Rölöve zemin kat planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

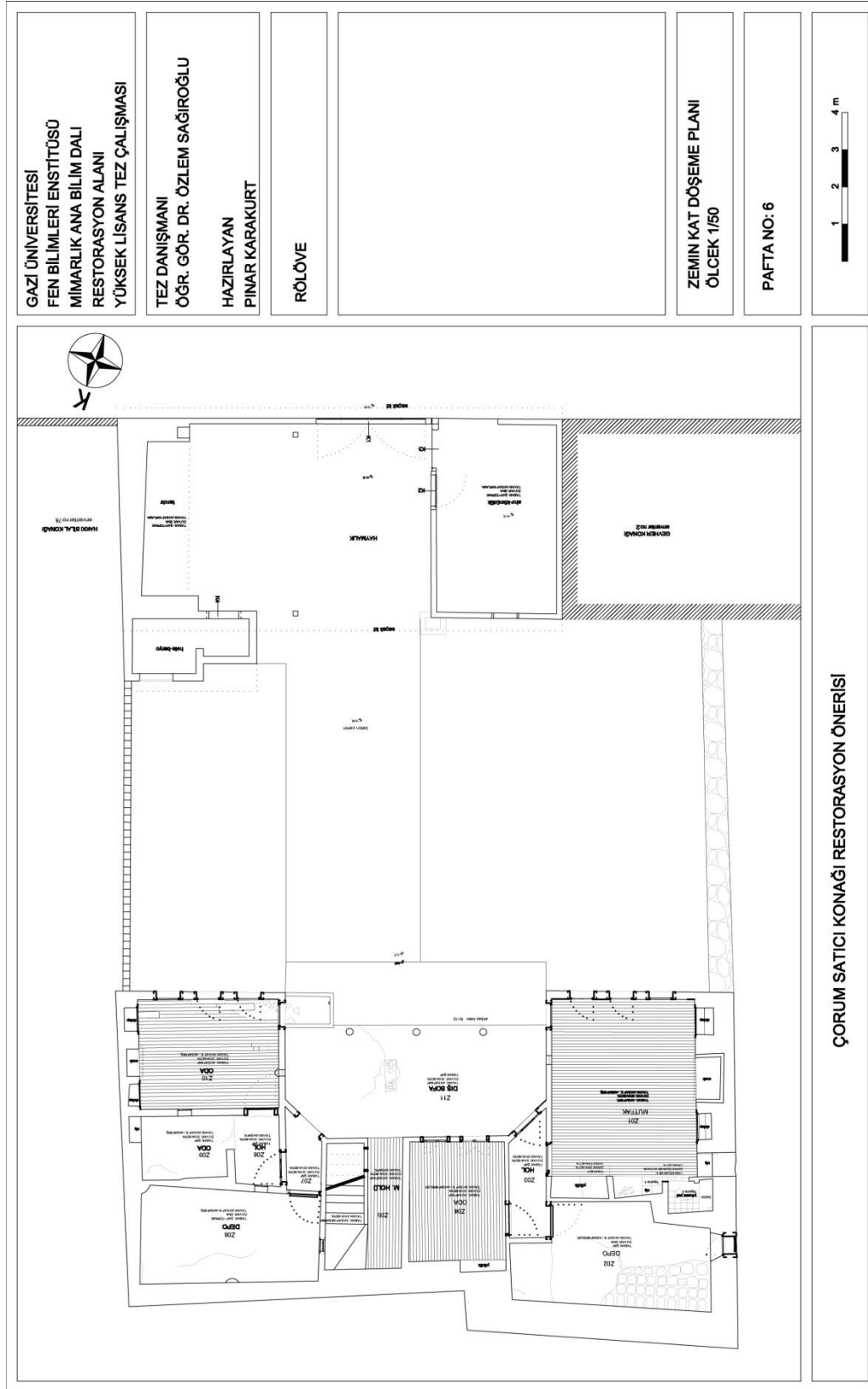
Şekil 4.4. Rölöve haymalık zemin kat planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

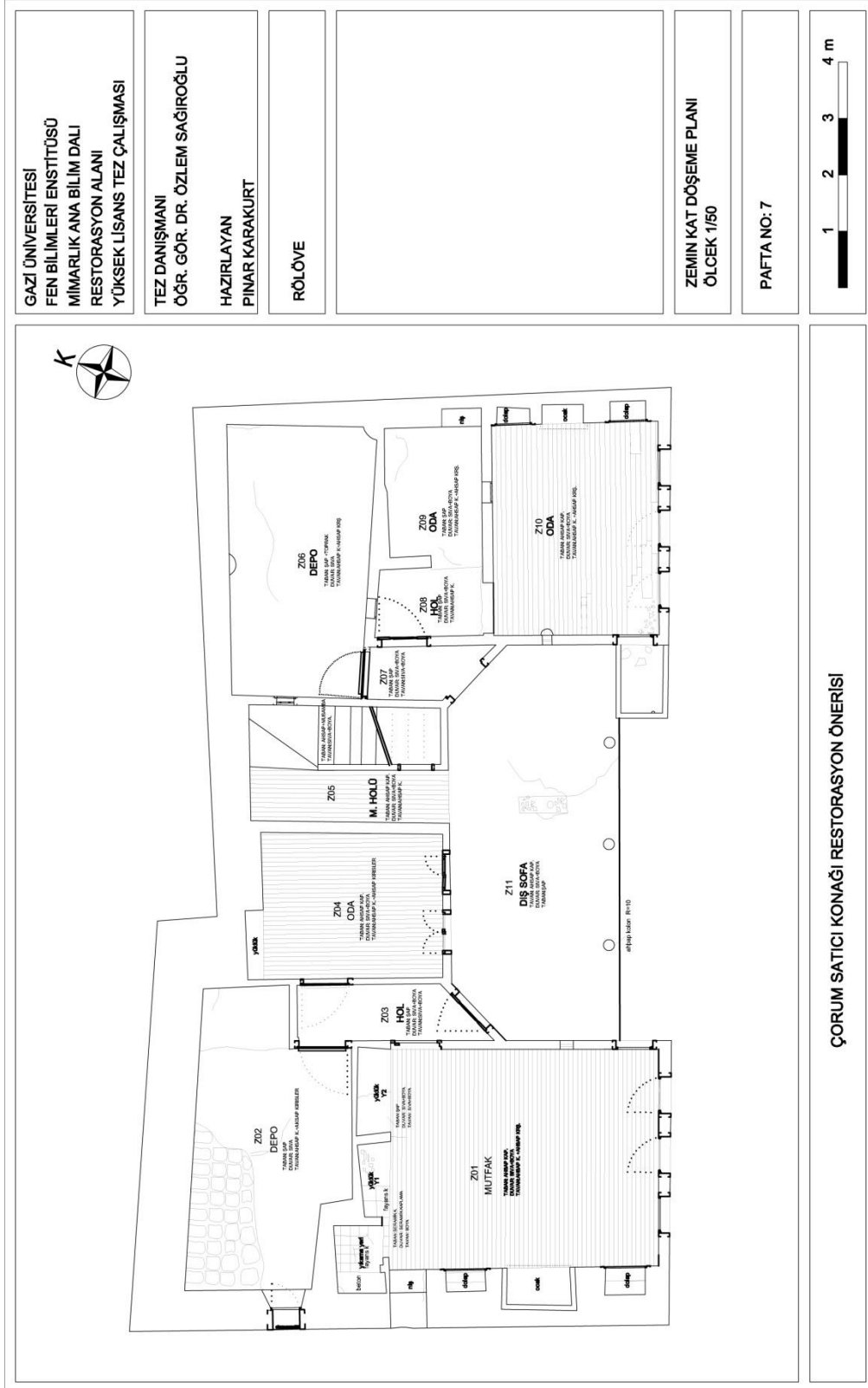

Şekil 4.5. Rölöve birinci kat planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

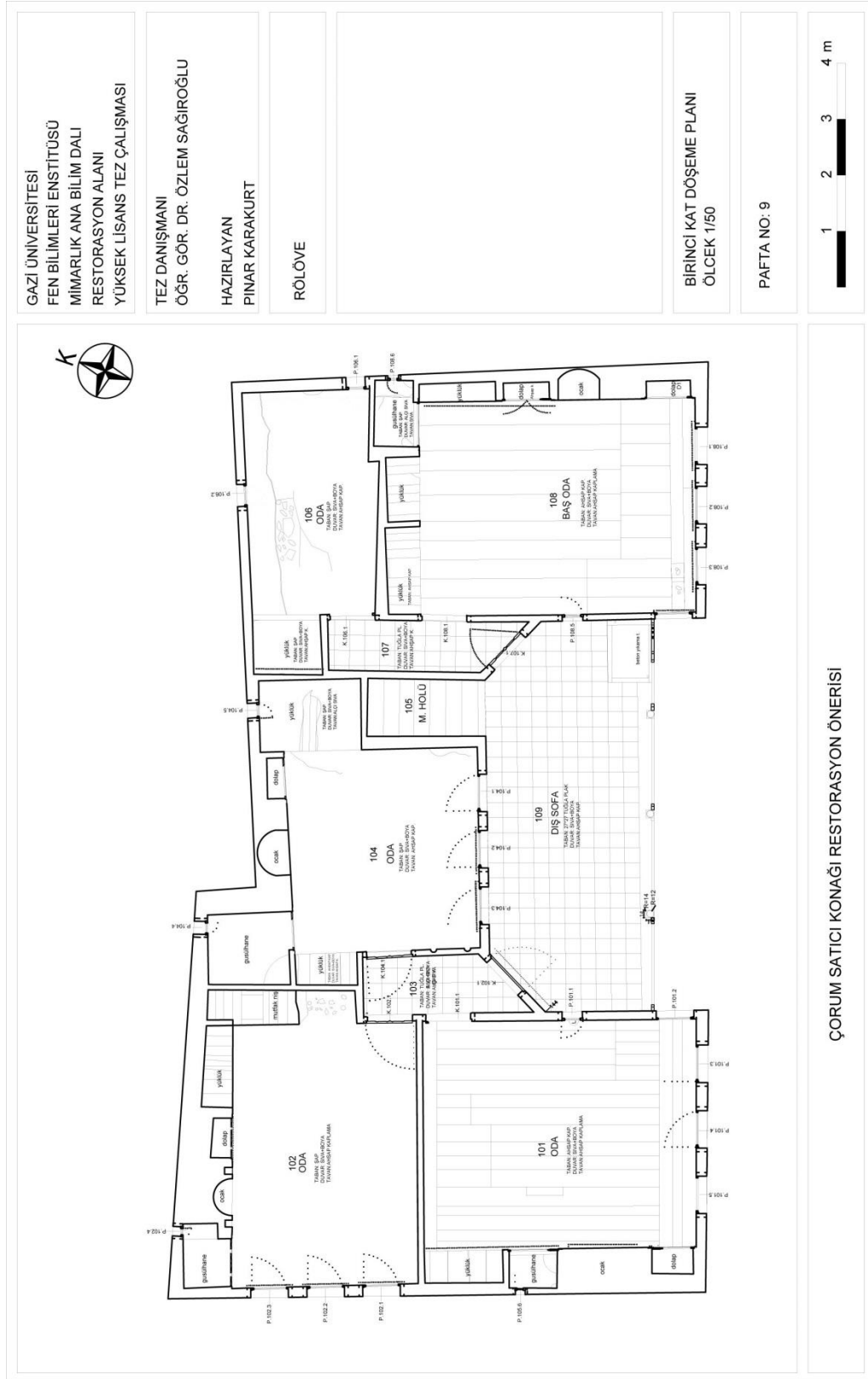

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

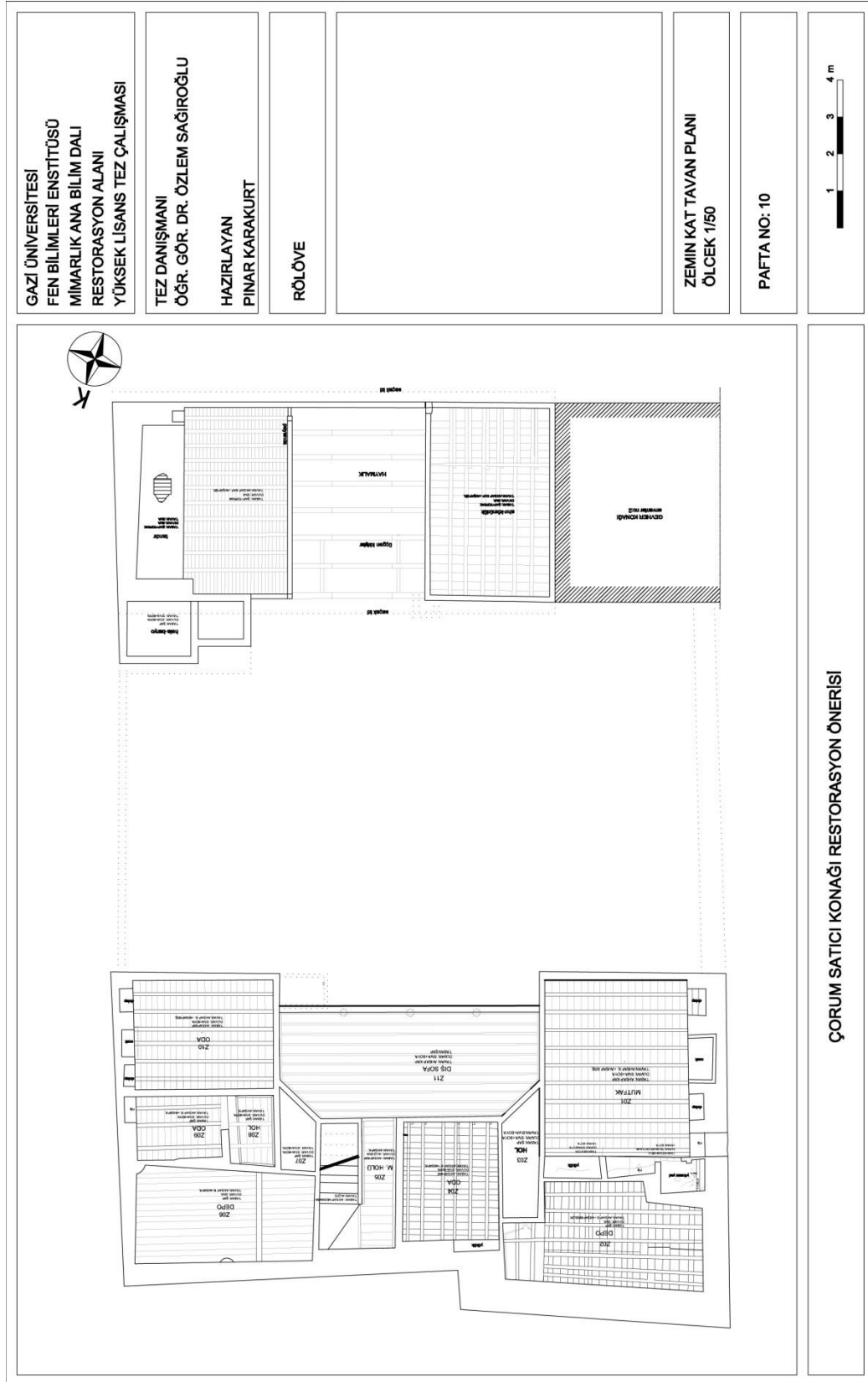
Şekil 4.7. Rölöve konak zemin kat döşeme planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

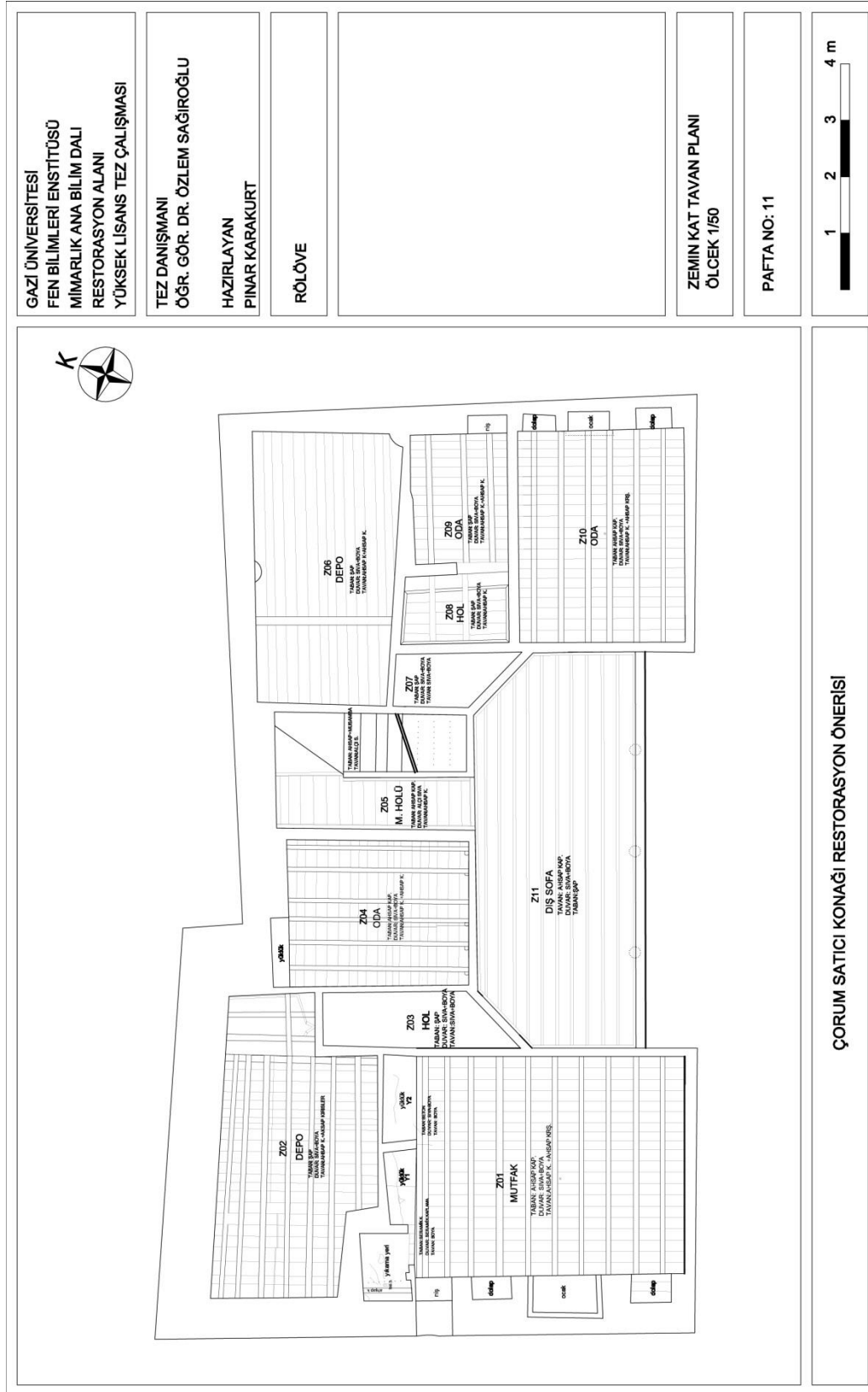

Şekil 4.9. Rölöve haymalık birinci kat döşeme planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

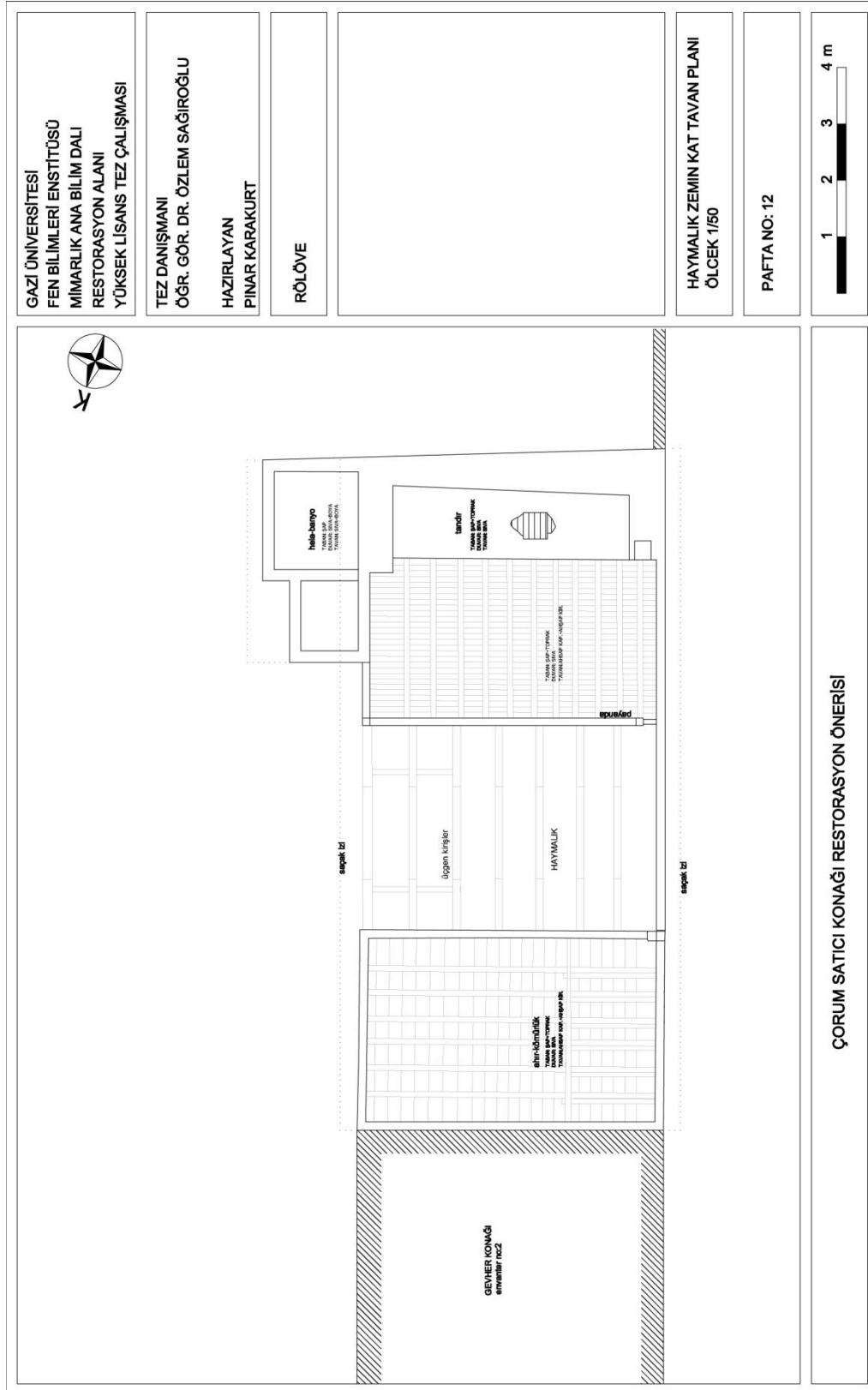

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

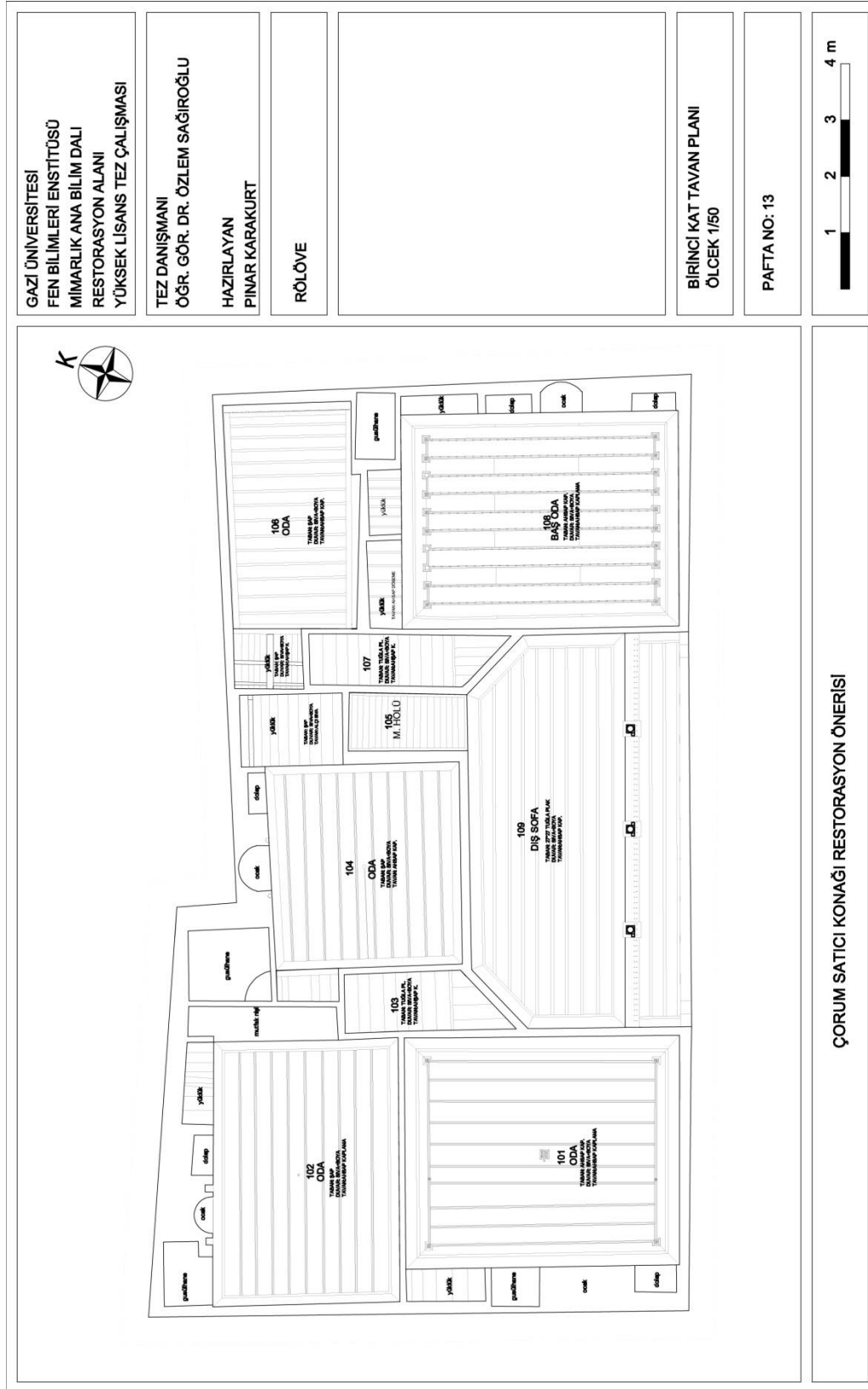
Şekil 4.11. Rölöve konak zemin kat tavan planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

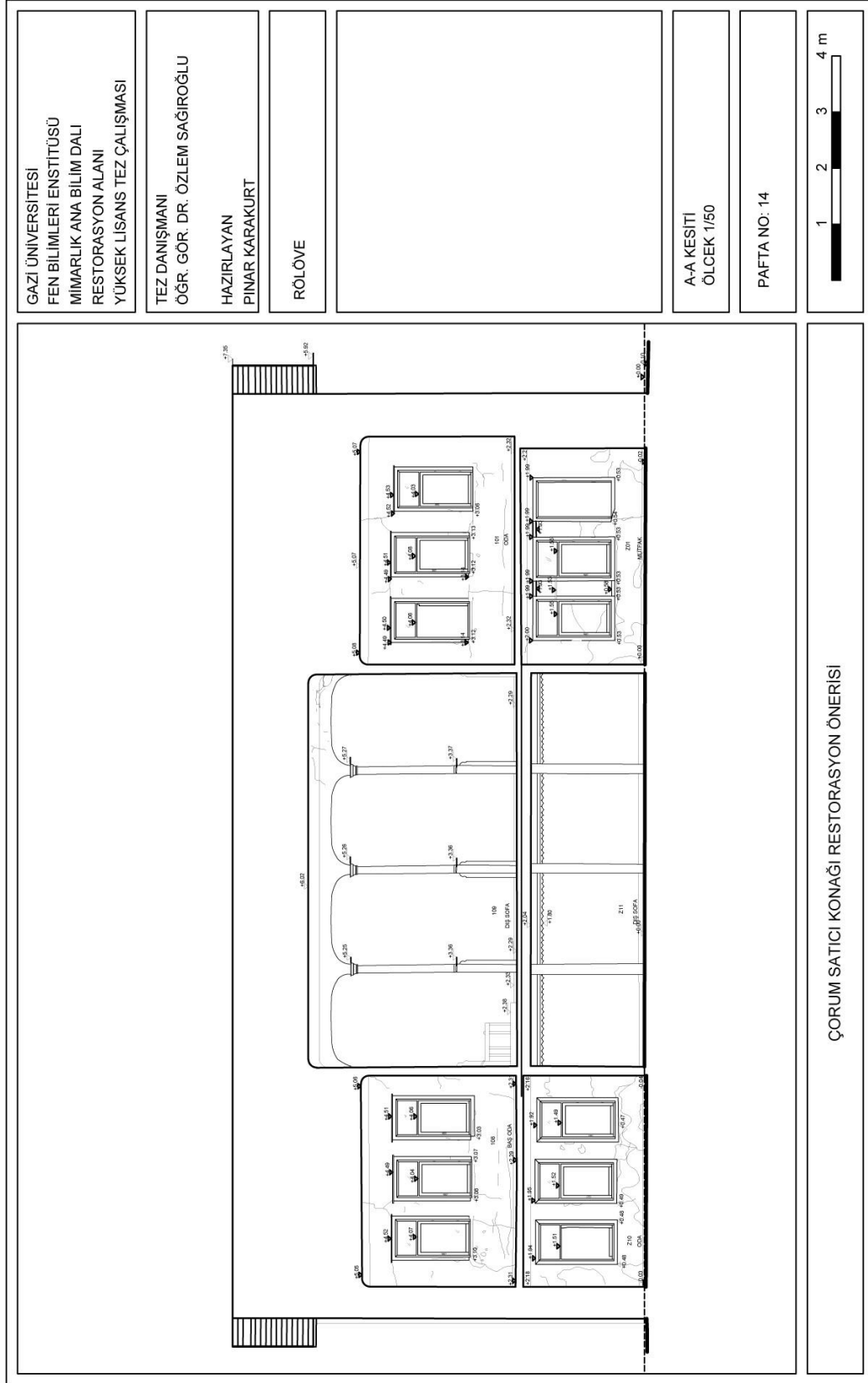
Şekil 4.12. Rölöve haymalık zemin kat tavan planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

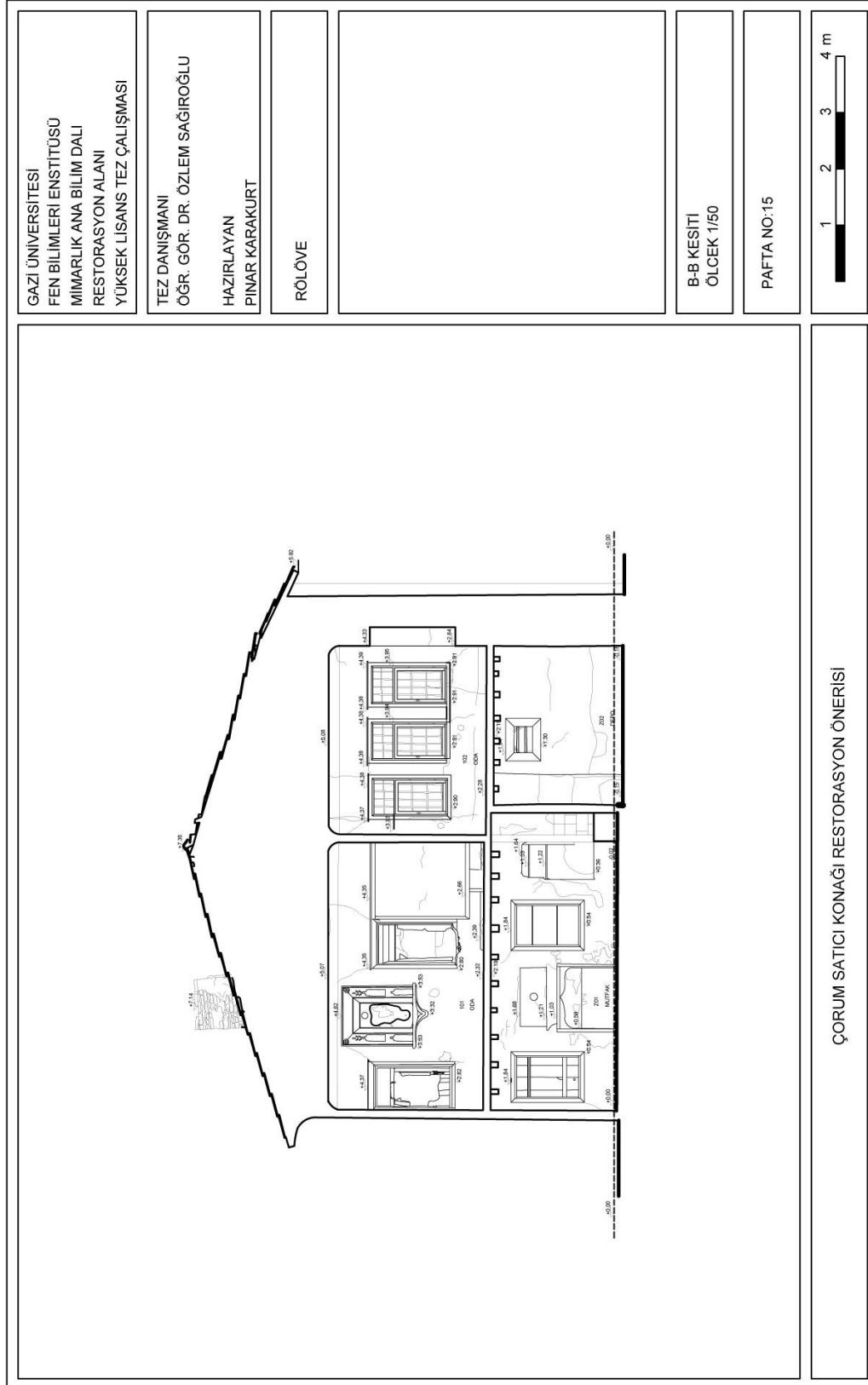
Şekil 4.13. Rölöve birinci kat tavan planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

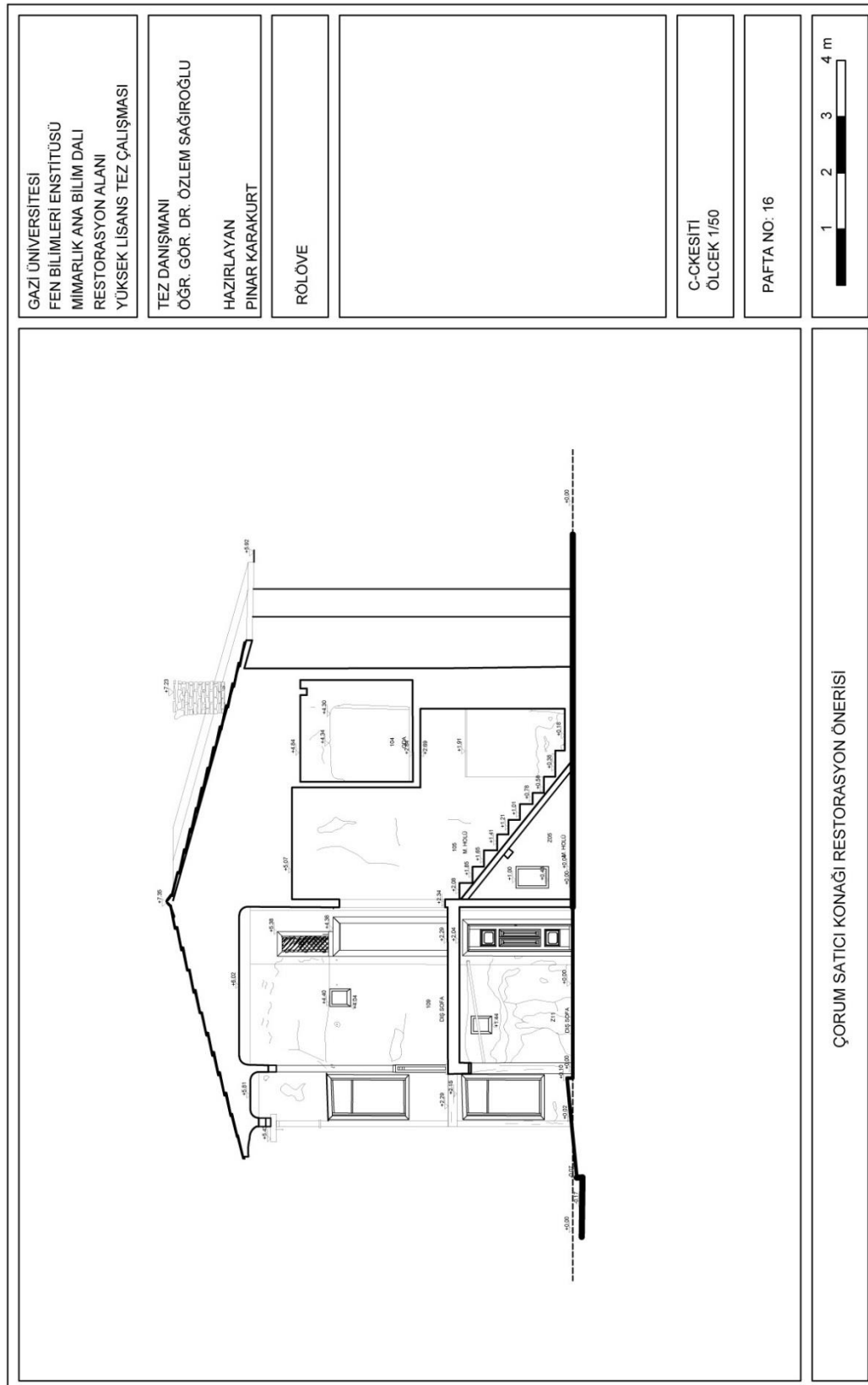
Şekil 4.14. Rölöve A-A kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

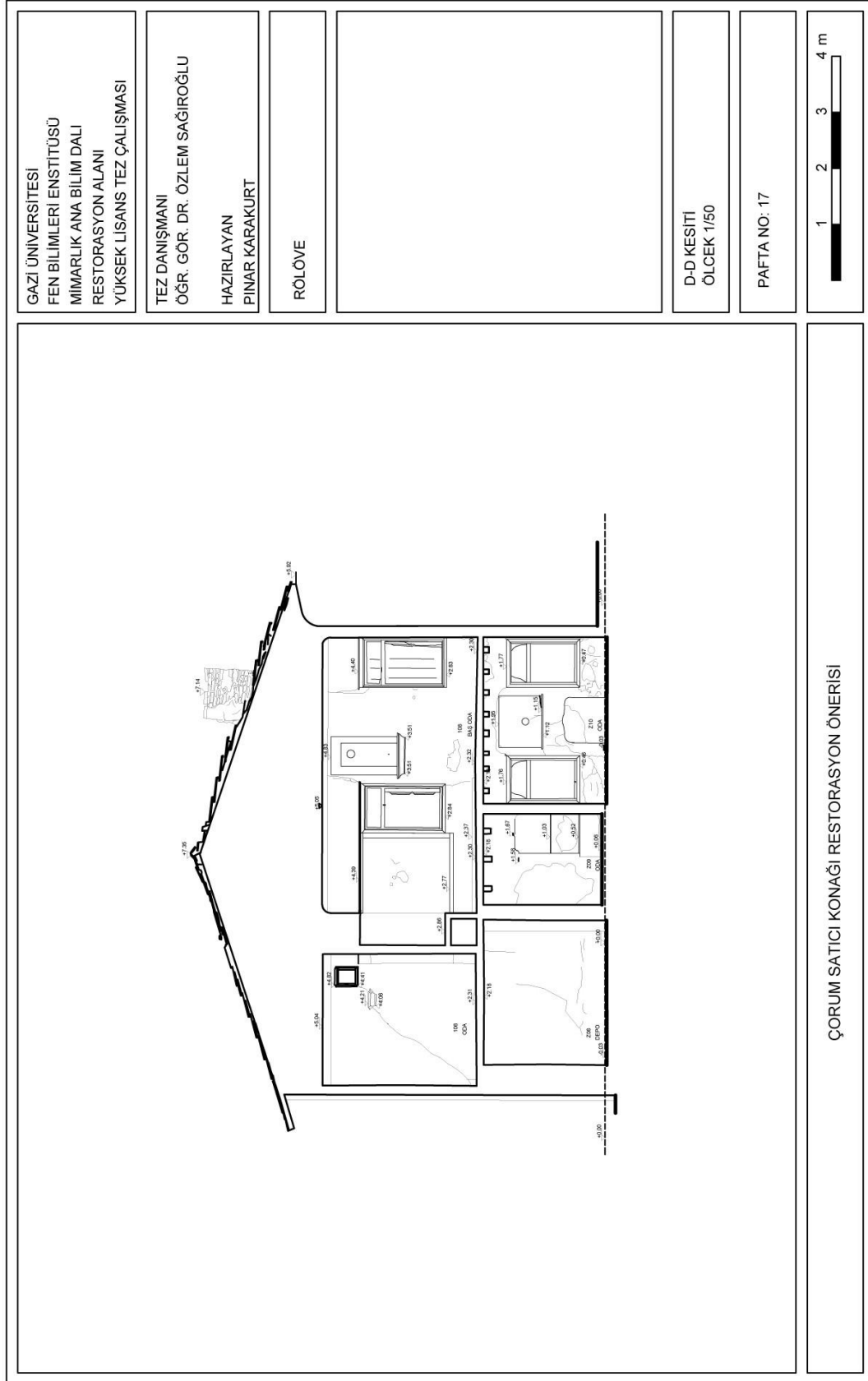
Şekil 4.15. Rölöve B-B kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

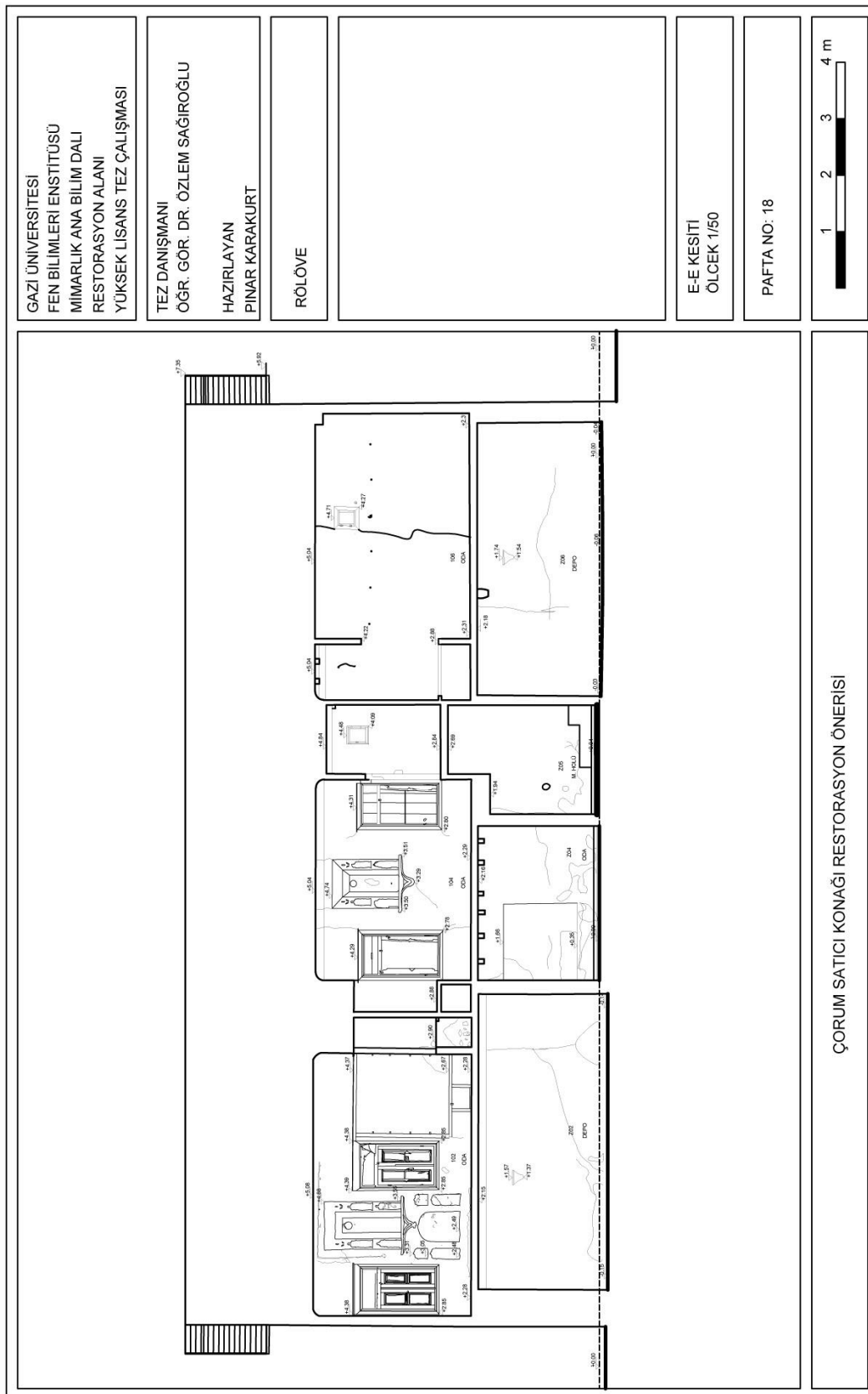
Şekil 4.16. Rölöve C-C kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

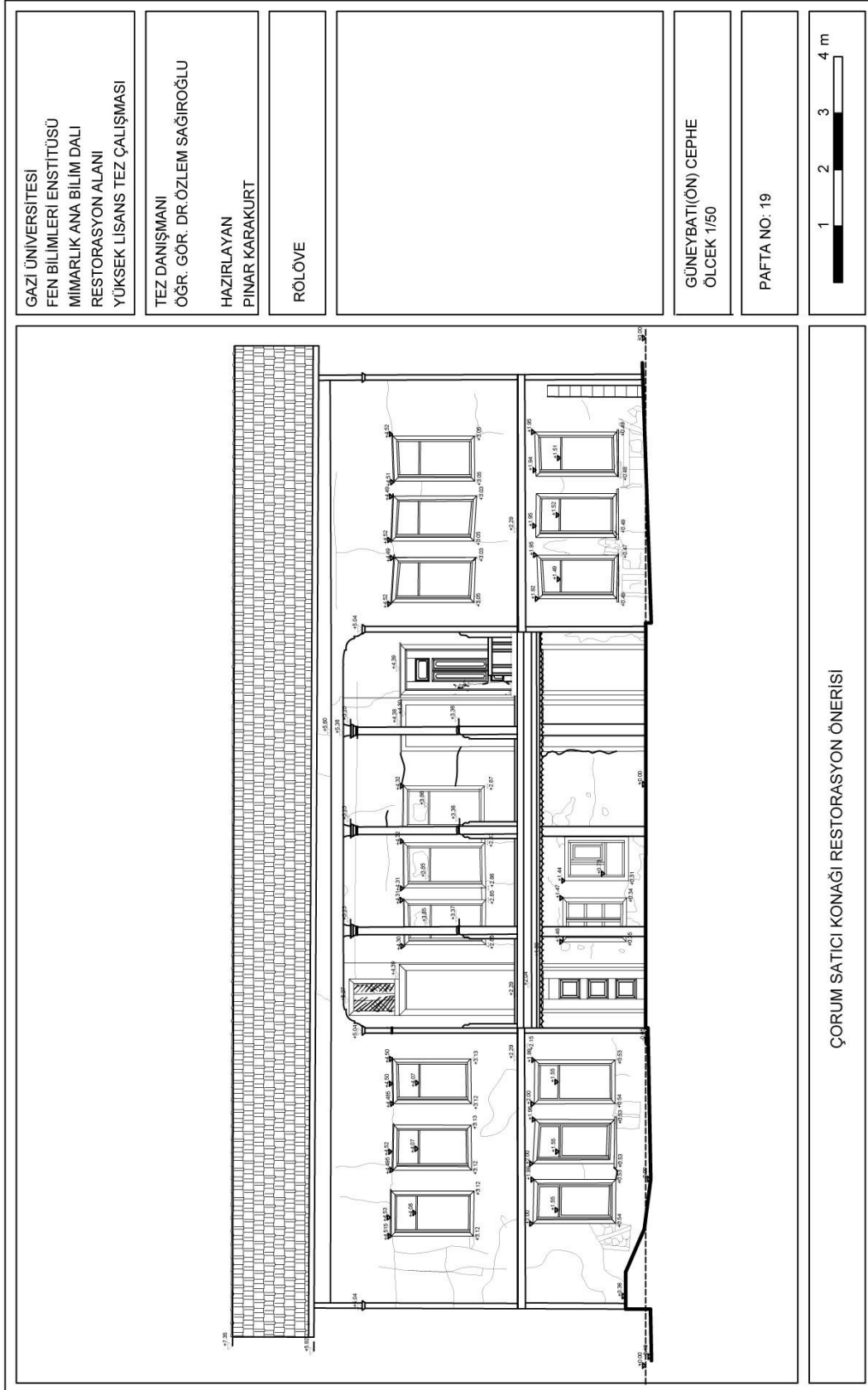
Şekil 4.17. Rölöve D-D kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

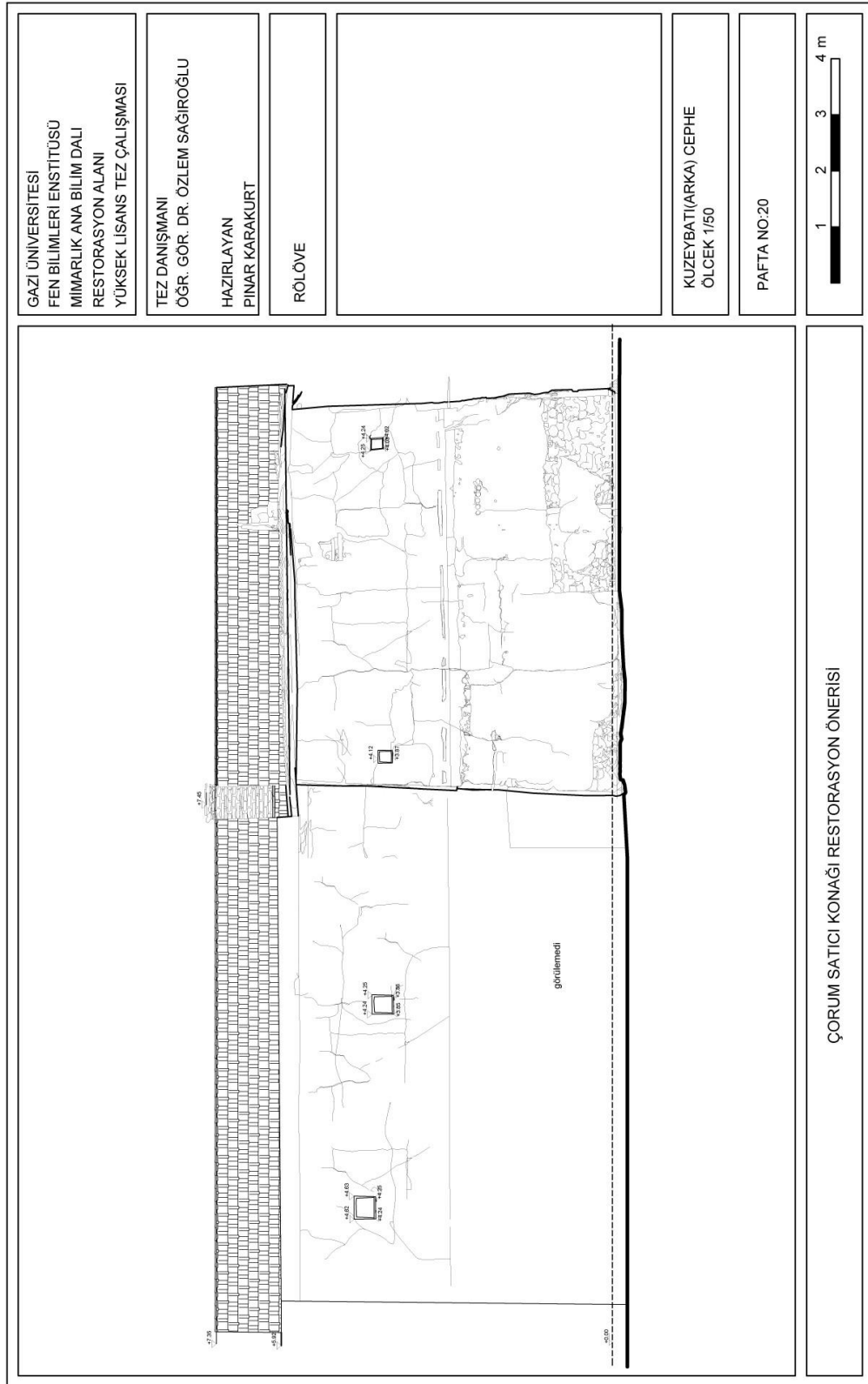
Şekil 4.18. Rölöve E-E kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

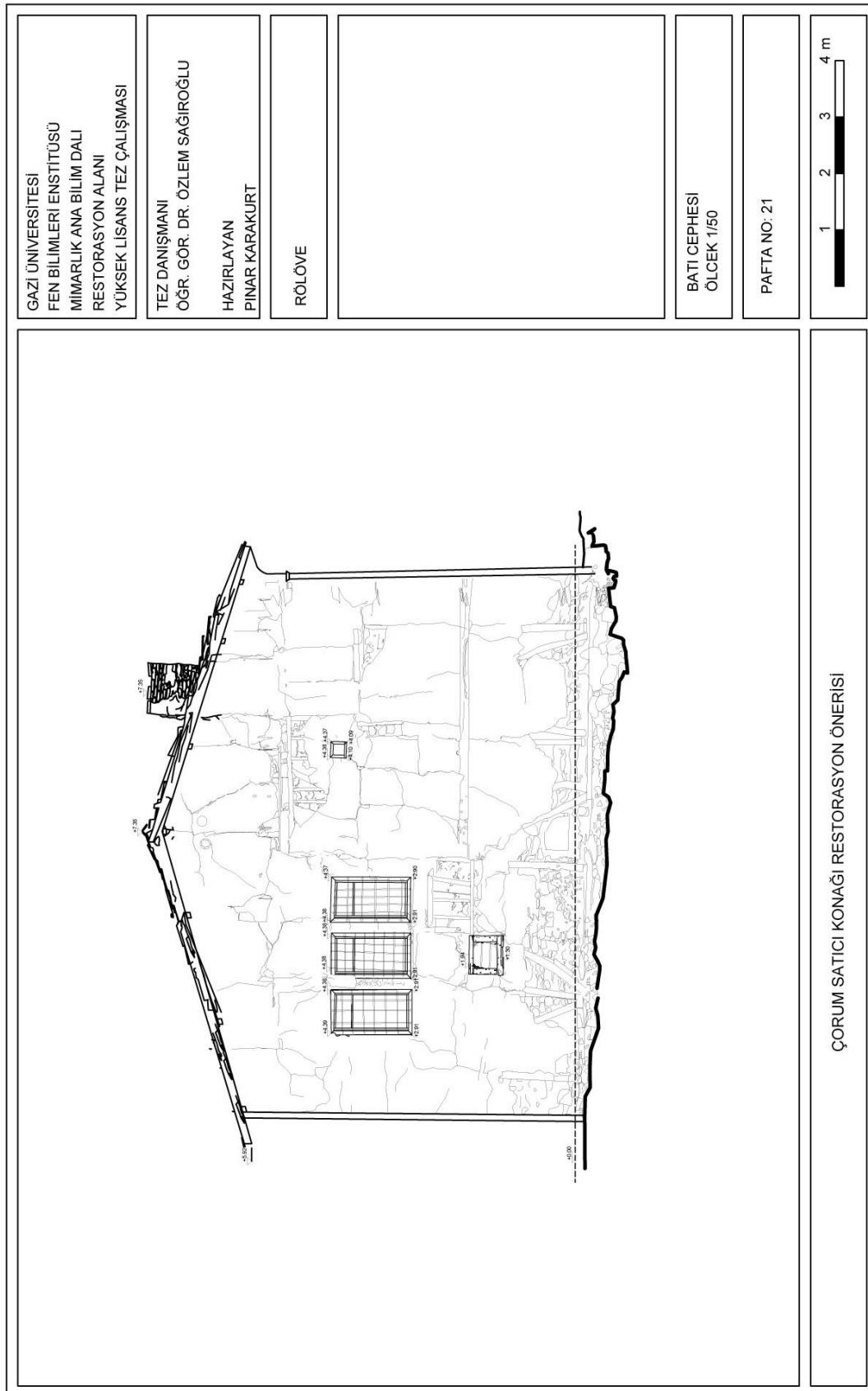
Şekil 4.19. Rölöve ön, güneybatı cephesi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

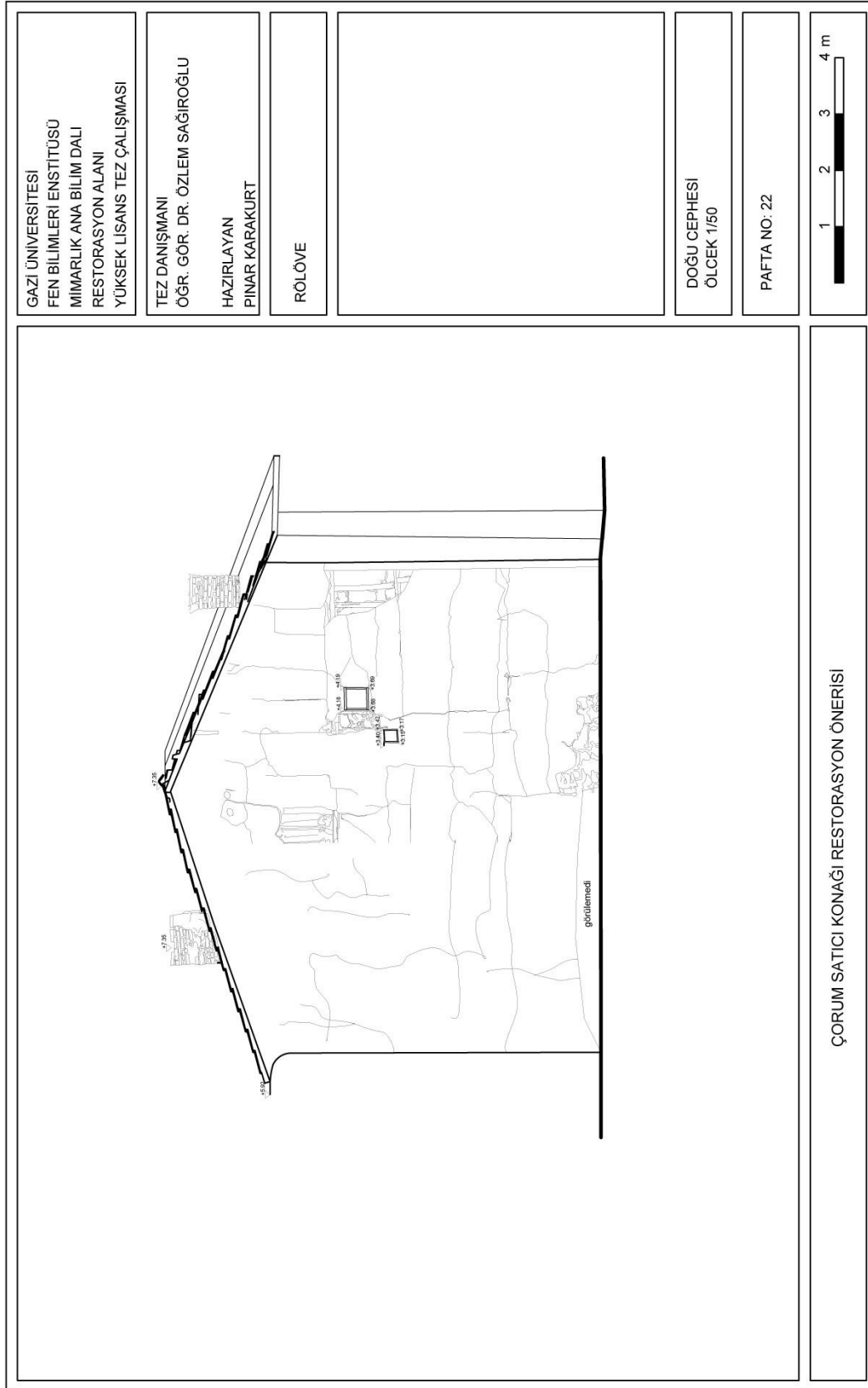
Şekil 4.20. Rölöve kuzeybatı cephesi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

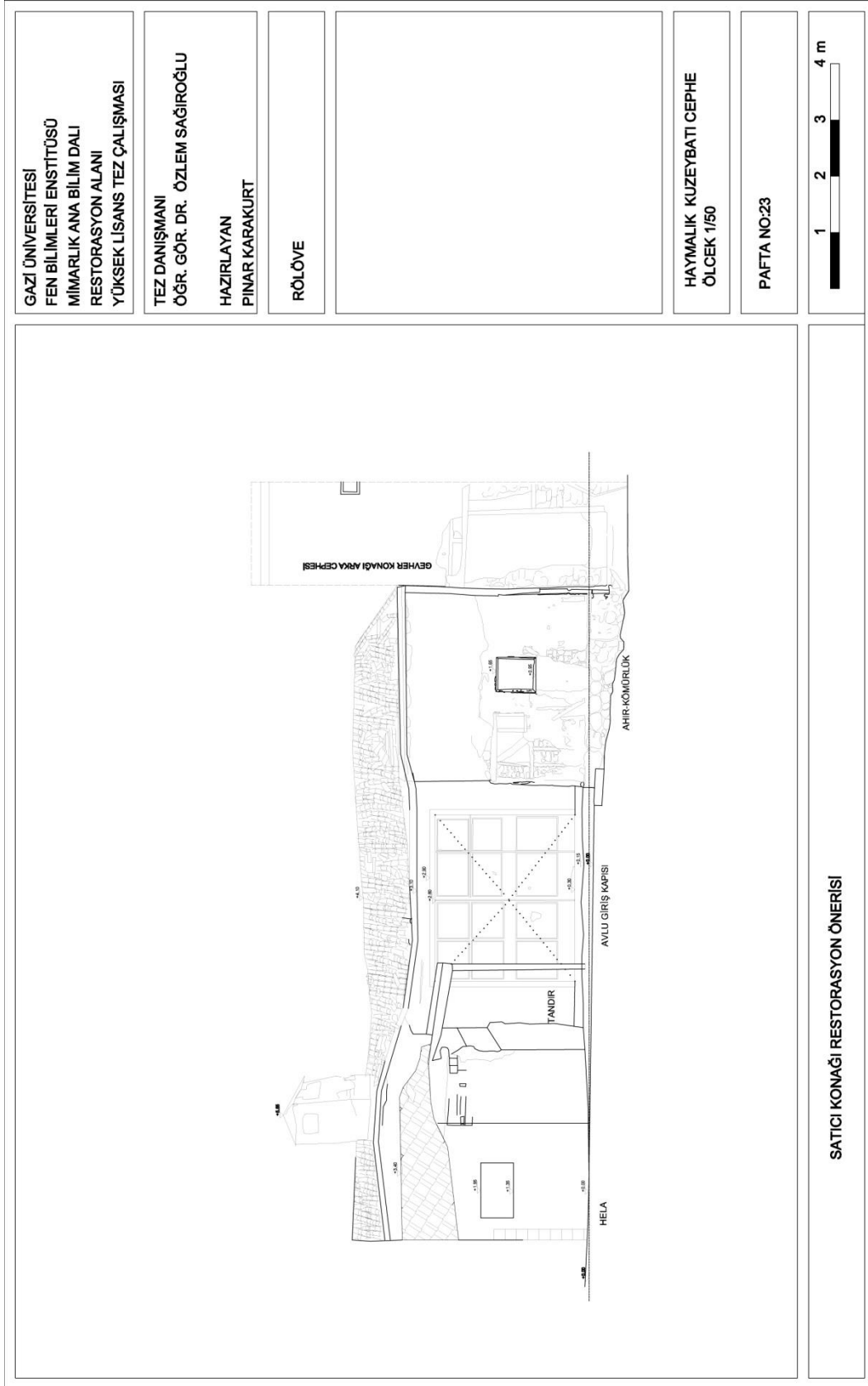
Şekil 4.21. Rölöve batı cephesi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

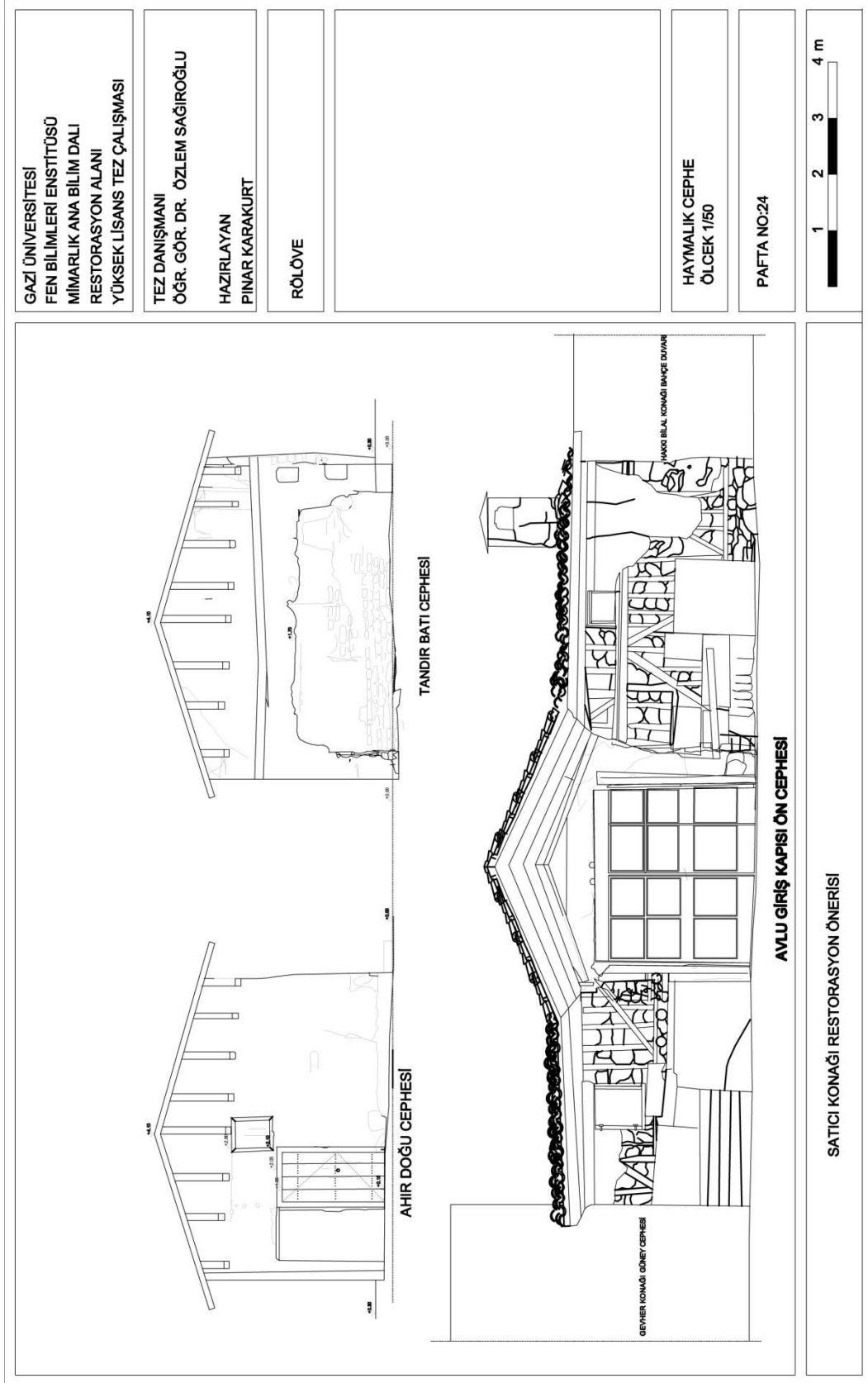
Şekil 4.22. Rölöve doğu cephesi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

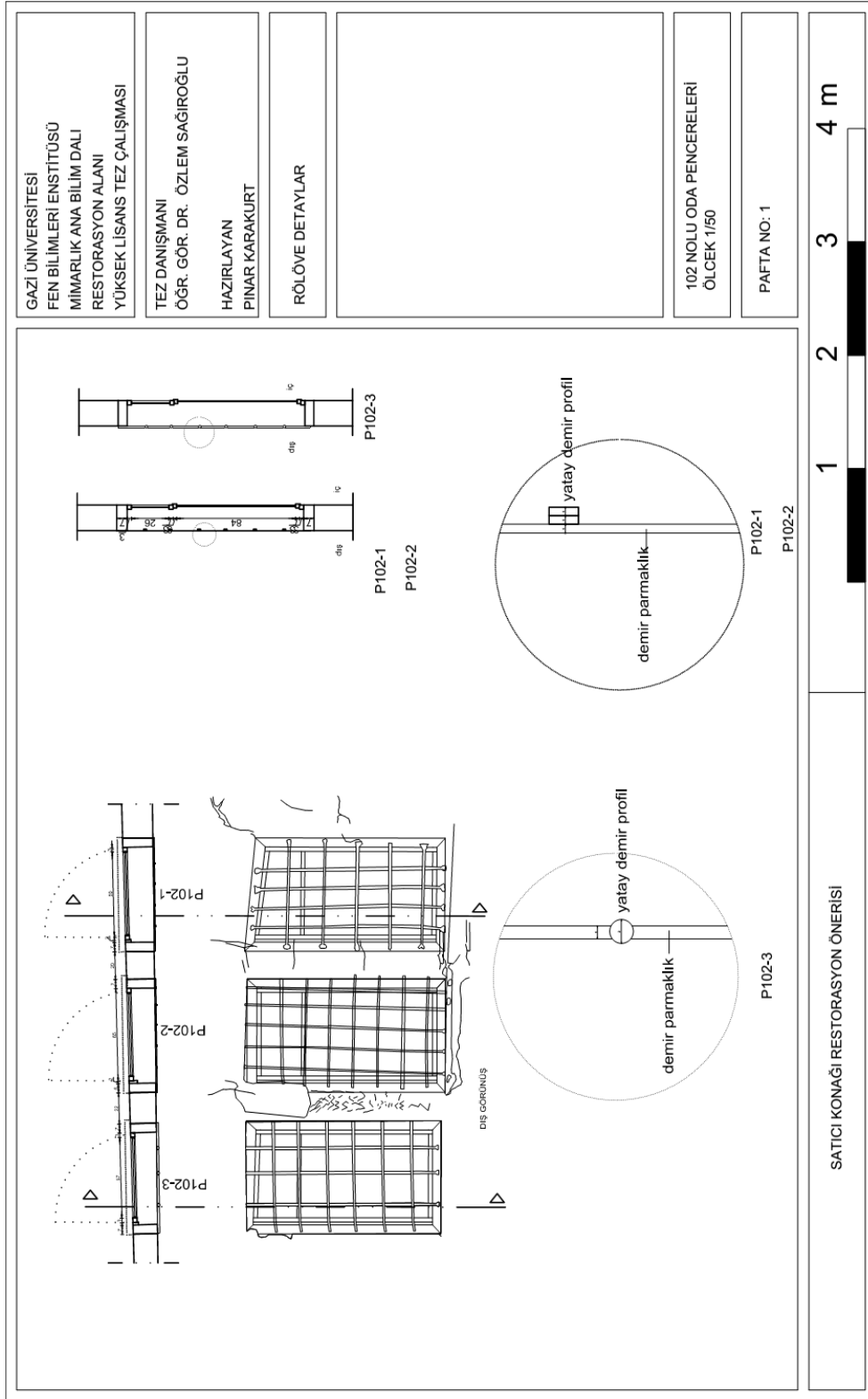
Şekil 4.23. Rölöve haymalık kuzeybatı cephesi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

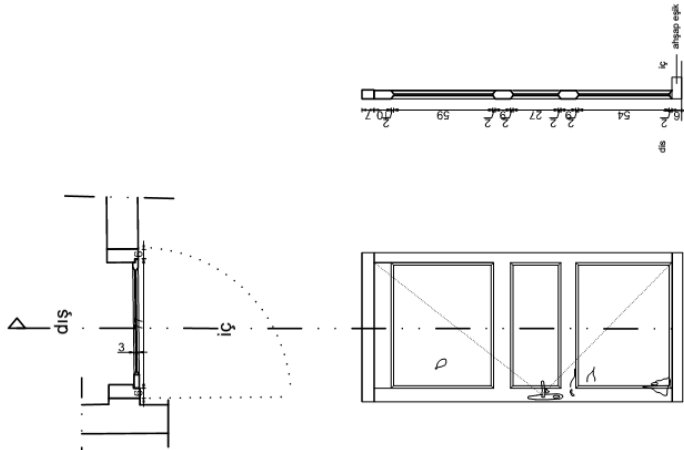
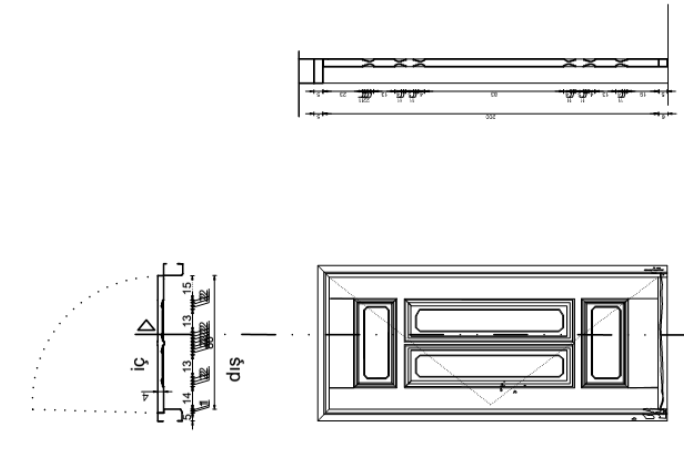
Şekil 4.24. Rölöve haymalık cephesi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

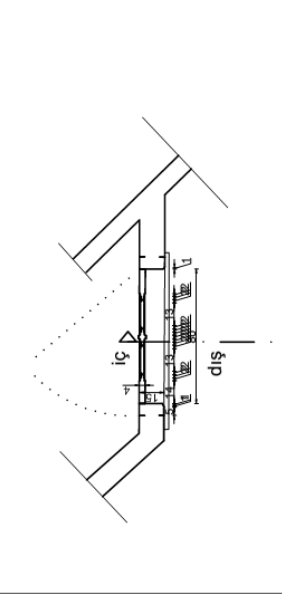
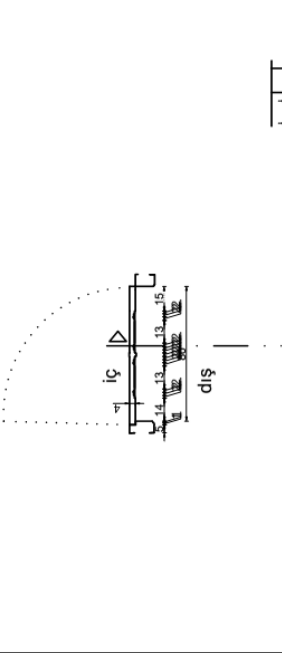
Şekil 4.25. 102 nolu oda pencereleri

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöveaşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON ALANI YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI	TEZ DANIŞMANI ÖĞR. GÖR. DR. ÖZLEM SAĞIROĞLU HAZIRLAYAN PINAR KARAKURT	RÖLÖVE DETAYLAR		102-Z10 NOLU ODA KAPILARI ÖLÇEK 1/50	PAFTA NO:5
				1 2 3 4 m	
				SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ	

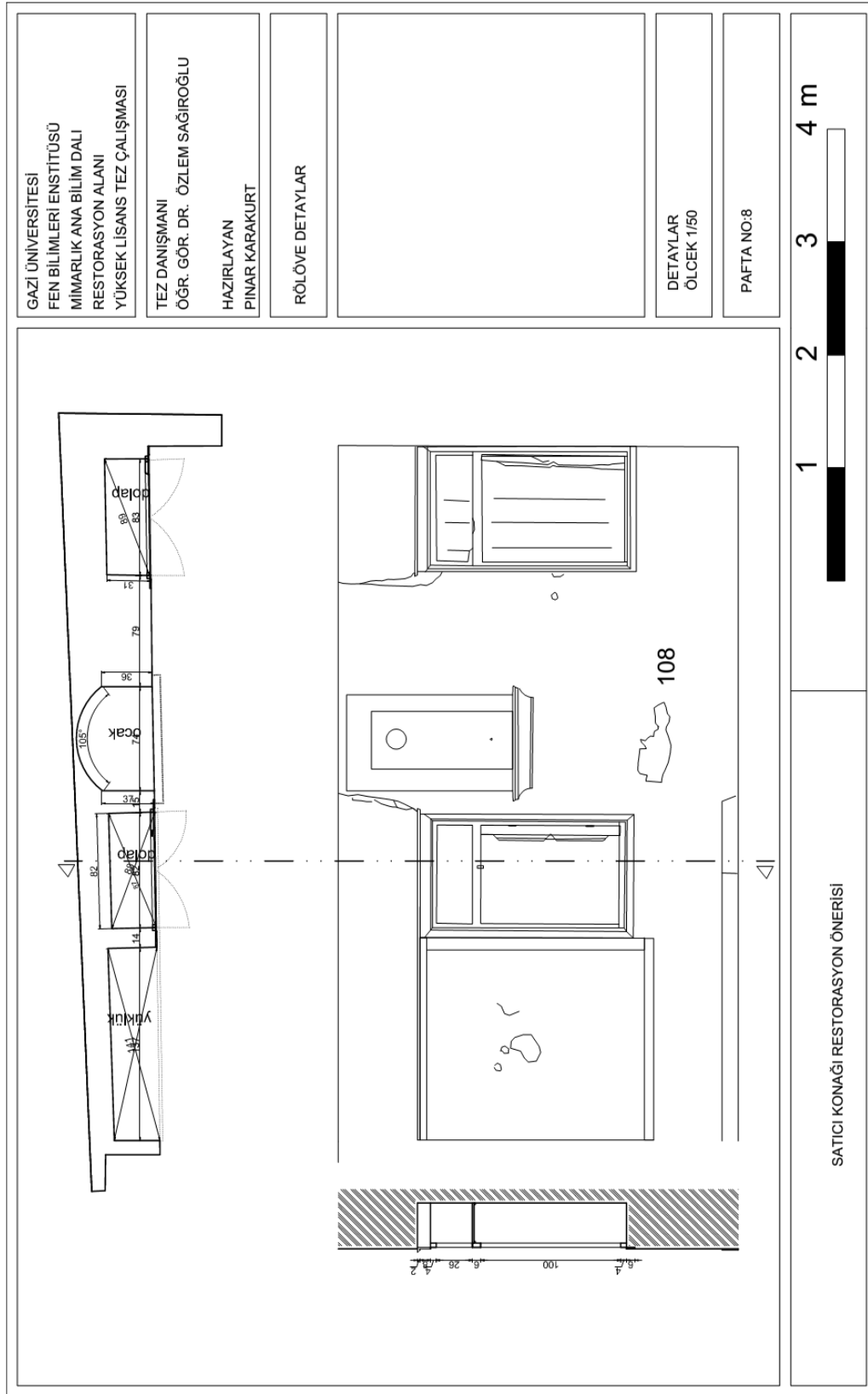
Şekil 4.29. Z06-Z10 mekan kapıları

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON ALANI YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI	TEZ DANIŞMANI ÖĞR. GÖR. DR. ÖZLEM SAĞIROĞLU HAZIRLAYAN PINAR KARAKURT	RÖLÖVE DETAYLAR		102-104-107 NOLU ODA KAPILARI ÖLÇEK 1/50	PAFTA NO:6
 K.102.1 NOLU KAPI	 K.107.1 NOLU KAPI	SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ			
1 2 3 4 m					

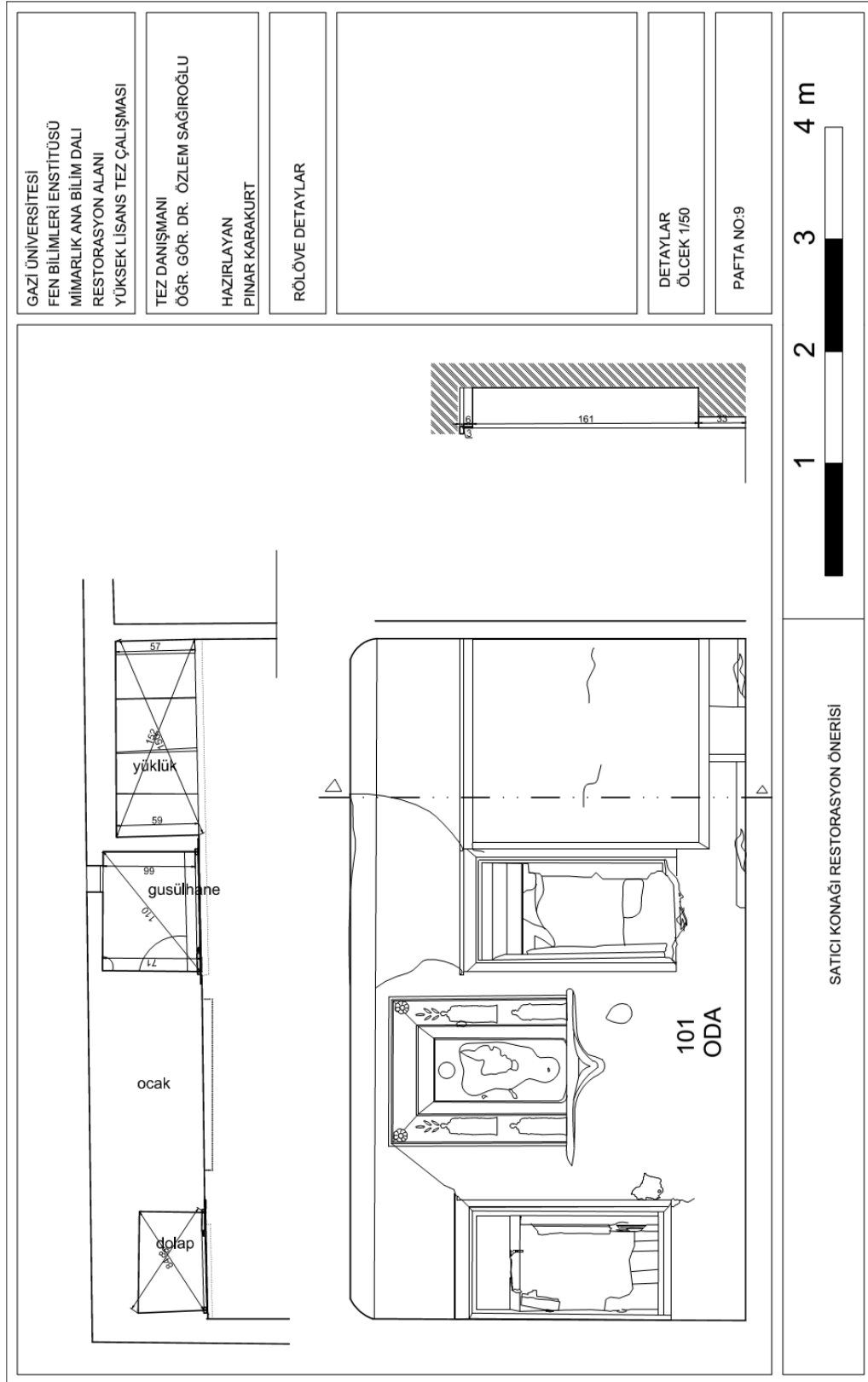
Şekil 4.30. 102-104-107 mekan kapıları

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

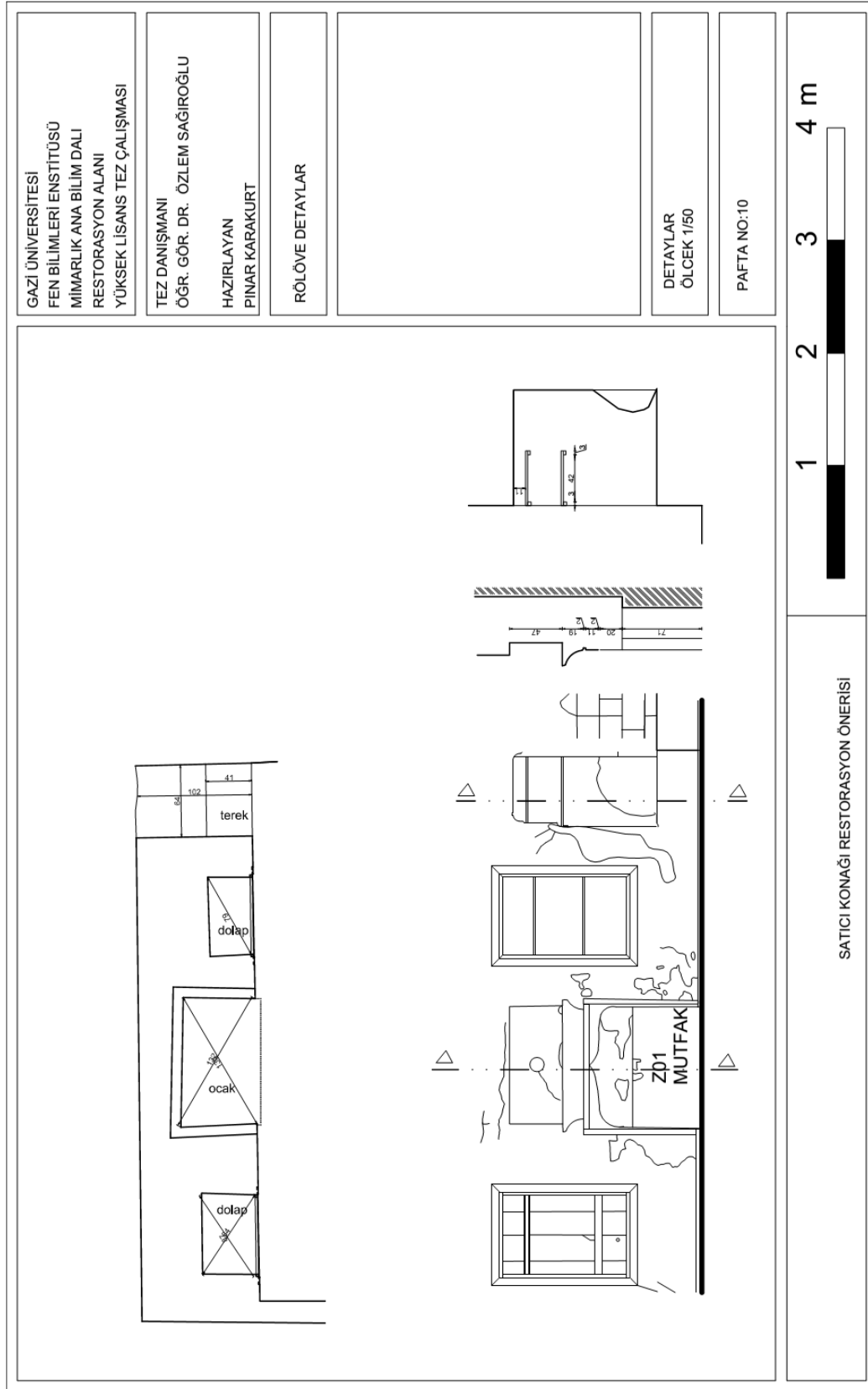
Şekil 4.32. 108 nolu mekan duvar detayı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

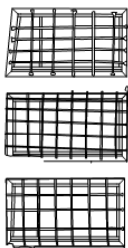
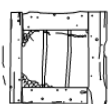
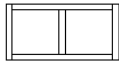
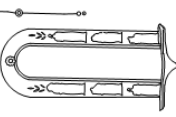
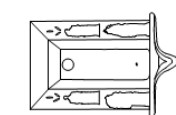
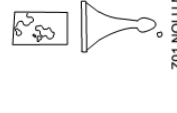
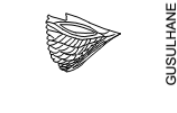
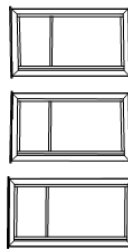
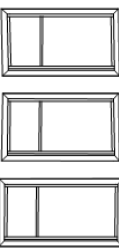
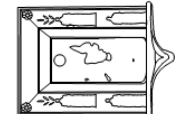
Şekil 4.33. 101 nolu mekan duvar detayı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

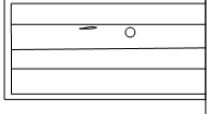
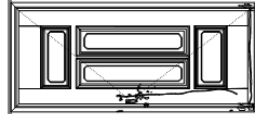
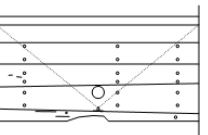
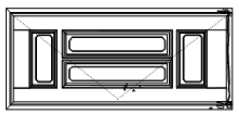
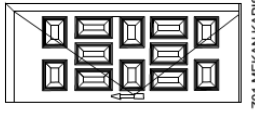
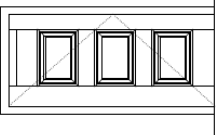
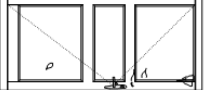
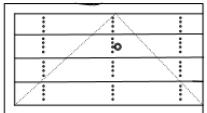
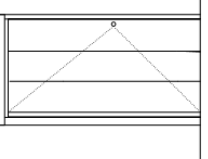
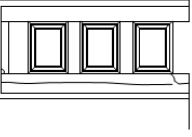
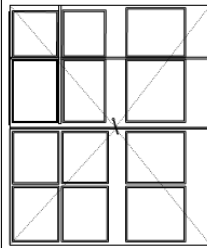
Şekil 4.34. Z01 nolu mekan duvar detayı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON ALANI YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI				TEZ DANIŞMANI ÖĞR. GÖR. DR. ÖZLEM SAĞIROĞLU HAZIRLAYAN PINAR KARAKURT				RÖLÖVE DETAYLAR								PENCERE- LAMBALIK TİPOLOJİSİ ÖLÇEK 1/50				PAFTA NO:11																							
 BİRİNCİ KAT 102 NOLU ODA PENCERELERİ				 Z-2 NOLU ODA PENCERESİ				 Z08 NOLU MEKAN PENCERESİ				 ZEMİN KAT ÖN CEPHE Z04 ODA PENCERELERİ				 Z10 NOLU MEKAN PENCERESİ				 104 NOLU MEKAN LAMBALIĞI				 104 NOLU MEKAN LAMBALIĞI				 102 NOLU MEKAN LAMBALIĞI				 Z01 NOLU MEKAN LAMBALIĞI				 GUSULHANE MÜMLÜĞÜ				 102 NOLU MEKAN MÜMLÜĞÜ			
 BİRİNCİ KAT ÖN CEPHE PENCERE TİPİ				 ZEMİN KAT ÖN CEPHE PENCERE TİPİ				 101 NOLU MEKAN LAMBALIĞI				 106 NOLU MEKAN LAMBALIĞI				SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ																											

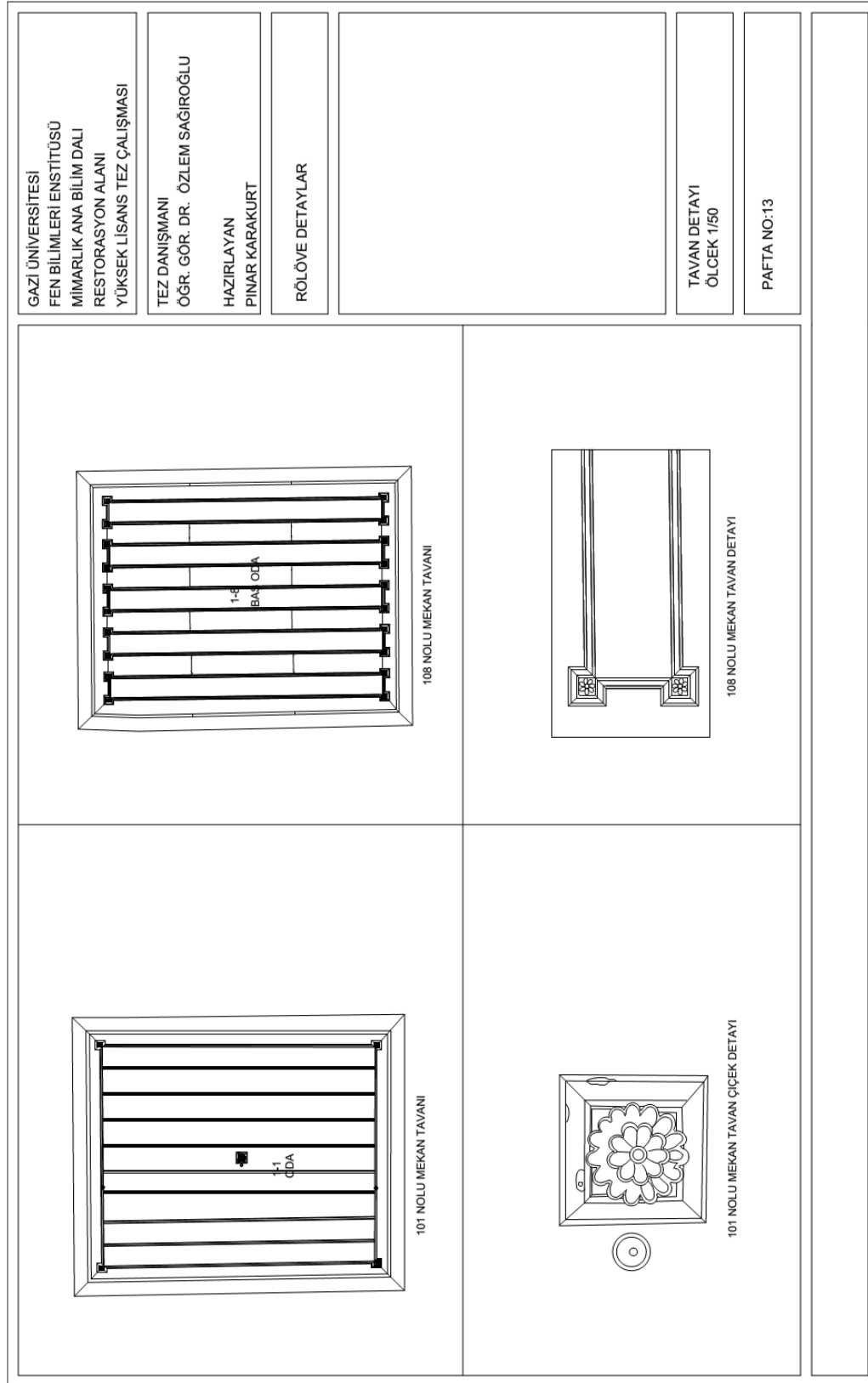
Şekil 4.35. Konak pencere ve lambalık tipolojisi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON ALANI YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI				TEZ DANIŞMANI ÖĞR. GÖR. DR. ÖZLEM SAĞIROĞLU HAZIRLAYAN PINAR KARAKURT				RÖLÖVE DETAYLAR				KAPI TİPOLOJİSİ ÖLÇEK 1/50				PAFTA NO:12							
 Z06 MEKAN KAPISI				 107 MEKAN KAPISI				 K3 HELA KAPISI				 Z04 MEKAN KAPISI				 102-104 MEKAN KAPISI				 Z01 MEKAN KAPISI			
 Z03 MEKAN KAPISI				 Z10 MEKAN KAPISI				 K2 AHIR KAPISI				 Z02 MEKAN KAPISI				 Z08 MEKAN KAPISI				 K1 AVLU GİRİŞ KAPISI			
SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ																							

Şekil 4.36. Konak kapı tipolojisi

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 4.37. Konak 101,108 nolu mekan tavanları

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.1. Yapı dış tanımlama çizelgesi

DIŞ TANIMLAMA TABLOSU -GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)

Konağın ön (güneybatı) cephesidir. Cephe 1661cm uzunluğunda, 587cm yüksekliğindedir. Bu cephe yapının en süslü cephesidir. Zemin katta üçlü gruplar halinde iki kolda 6 adet pencere, ve iki adet sofaya bakan pencere, bir adet kapı ve iki adet kapı boşluğu vardır. Birinci katta üçlü gruplar halinde 9 adet tip pencere, iki adet kapı ve bir adet kapı boşluğu vardır. Zemin kat ve birinci katta sofada üçer adet ahşap kolon vardır. Kolonlarda çatlıklar vardır. Birinci kattaki ahşap kolonlar arasında bulunan korkulukların büyük bölümü kaldırılmıştır. Zemin katta malzeme boşalmaları vardır. Cephe genelinde çatlıklar vardır. Cephedeki köşe ve kat silmeleri deformasyona uğramıştır. Cephe oldukça hasarlıdır.

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM				RESİM NO	
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY		NOTLAR	A	B	C		
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS						
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			457	195-210	20.9									Zemin kat ön cephe duvardır. Üzerinde üç adet ahşap pencere vardır. Çatlıklar ve malzeme boşalması vardır iskelet sistemi görünmektedir.					
	K.Sİ		457	14										Duvar boyunca devam eden kat silmesi ahşaptır. Ahşapta çürüme ve deformasyon meydana gelmiştir					
	KÖ.Sİ		10		194									Kat boyunca devam eden köşe silmesi ahşaptır. Ahşapta deformasyon meydana gelmiştir, özgündür.					
	P.Z10.1		65.5	22	127									Pencere ahşaptır. Ahşaplarda boya uygulaması vardır. Camlar kırıktır,kanat kopmuştur.					
	P.Z10.2		65	20	125									Pencere ahşaptır. Ahşaplarda boya uygulaması vardır. Camlar kırıktır.					
	P.Z10.3		64.5	18.5	124.5									Pencere ahşaptır. Ahşaplarda boya uygulaması vardır. Camlar kırıktır.					
	KÖ.Sİ		10		210									Kat boyunca devam eden köşe silmesi ahşaptır. Ahşapta deformasyon meydana gelmiştir, özgündür.					
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			153.5	202	14.5									Zemin kat ön cephe köşe duvardır. Üzerinde bir adet kapı vardır.Çatlıklar ve boya dökülmesi, nemlenme vardır.					
	K.Z07.1		80	188	14.5									Dış sofadan odalara giriş kapısıdır. Pervaz mevcuttur, fakat kapı kaldırılmıştır.					
Kısaltmalar			Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları			X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık			T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç			BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Siva AS : Alçı Siva		KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta		

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.3. Yapı dış tanımlama çizelgesi

DIŞ TANIMLAMA TABLOSU -GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)

Konağın ön (güneybatı) cephesidir. Cephe 1661cm uzunluğunda, 587cm yüksekliğindedir. Bu cephe yapının en süslü cephesidir. Zemin katta üçlü gruplar halinde iki kolda 6 adet pencere, ve iki adet sofaya bakan pencere, bir adet kapı ve iki adet kapı boşluğu vardır. Birinci katta üçlü gruplar halinde 9 adet tip pencere, iki adet kapı ve bir adet kapı boşluğu vardır. Zemin kat ve birinci katta sofada üçer adet ahşap kolon vardır. Kolonlarda çatlıklar vardır. Birinci kattaki ahşap kolonlar arasında bulunan korkulukların büyük bölümü kaldırılmıştır. Zemin katta malzeme boşalmaları vardır. Cephe genelinde çatlıklar vardır. Cephedeki köşe ve kat silmeleri deformasyona uğramıştır. Cephe oldukça hasarlıdır.

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM				RESİM NO	
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY		NOTLAR	A	B	C		
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS	KA					
DV5 ■ Özgün □ Özgün Değil	P.Z01.3		65.5	21	127		■							Pencere ahşaptır. Ahşaplarda boya uygulaması vardır. Camlar kırıktr.		■			
	P.Z01.4		65	20.5	125		■							Pencere ahşaptır. Ahşaplarda boya uygulaması vardır. Camlar kırıktr.		■			
	P.Z01.5		64.5	20	124.5		■							Pencere ahşaptır. Ahşaplarda boya uygulaması vardır. Camlar kırıktr,kanat kopmuştur.		■			
	KÖ.Sİ		10	170			■							Kat boyunca devam eden köşe silmesi ahşaptır. Ahşapta deformasyon meydana gelmiştir ,özgündür.		■			
DV6 ■ Özgün □ Özgün Değil			504	375	20.5		■		■			■		Birinci kat ön cephe duvardır. Üzerinde üç adet ahşap pencere vardır.Çatlıklar ve kırıklar vardır .		■			
	KÖ.Sİ		10	366			■							Kat boyunca devam eden köşe silmesi ahşaptır. Ahşapta deformasyon meydana gelmiştir, özgündür.		■			
	P.101.3		67	21.5	133		■							Pencere ahşaptır. Ahşaplarda yağlı boya uygulaması vardır. Kanatta kopmalar vardır		■			
	P.101.4		67	20.5	133		■							Pencere ahşaptır. Ahşaplarda yağlı boya uygulaması vardır. Camlar kırıktr.		■			
	P.101.5		67	19.5	133		■							Pencere ahşaptır. Ahşaplarda yağlı boya uygulaması vardır,kanatta kopmalar vardır.		■			
Kisaltmalar		Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları		X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık		T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç		BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Sıva AS : Alçı Sıva		KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme		SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta							

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.4. Yapı dış tanımlama çizelgesi

DIŞ TANIMLAMA TABLOSU -GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)

	Konağın ön (güneybatı) cephesidir. Cephe 1661cm uzunluğunda, 587cm yüksekliğindedir. Bu cephe yapının en süslü cephesidir. Zemin katta üçlü gruplar halinde iki kolda 6 adet pencere, ve iki adet sofaya bakan pencere, bir adet kapı ve iki adet kapı boşluğu vardır. Birinci katta üçlü gruplar halinde 9 adet tip pencere, iki adet kapı ve bir adet kapı boşluğu vardır. Zemin kat ve birinci katta sofada üçer adet ahşap kolon vardır. Kolonlarda çatlaklar vardır. Birinci kattaki ahşap kolonlar arasında bulunan korkulukların büyük bölümü kaldırılmıştır. Zemin katta malzeme boşalmaları vardır. Cephe genelinde çatlaklar vardır. Cephedeki köşe ve kat silmeleri deformasyona uğramıştır. Cephe oldukça hasarlıdır.
---	--

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS	KA	NOTLAR	A	B	C	RESİM NO
DV6 ■ Özgün □ Özgün Değil	KÖ.Sİ		10	276			■								Ahşap payandaya kadar devam etmektedir. Ahşapta deformasyon meydana gelmiştir,özüdür.		■		
	PY		16	5	7		■								Birinci katta köşe silmesini sonlandıran elemandır. Yağlı boya yapılmıştır.	■			
DV7 ■ Özgün □ Özgün Değil			144	371	15		■		■			■			Birinci kat ön cephe köşe duvardır. Üzerinde bir adet kapı ve çatı arasına açılan bir kapı vardır. Çatlaklar ve boya dökülmesi vardır.		■		
	K103.1		80	200	15		■								Birinci kat dış sofaya bakan kapıdır. Özgün değildir,değiştirilmiş ve ahşap kapı takılmıştır.		□		
	K103.2		65	80			■								Birinci kat dış sofaya bakan kapının üzerinde olan çatıya çıkış kapısıdır Özüdür,yağlı boya yapılmıştır.		■		

Kısaltmalar	Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları	X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık	T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç	BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Siva AS : Alçı Siva	KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme	SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta
-------------	--	---	---	--	--	--

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.6. Yapı dış tanımlama çizelgesi

DIŞ TANIMLAMA TABLOSU -GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)

Konağın ön (güneybatı) cephesidir. Cephe 1661cm uzunluğunda, 587cm yüksekliğindedir. Bu cephe yapının en süslü cephesidir. Zemin katta üçlü gruplar halinde iki kolda 6 adet pencere, ve iki adet sofaya bakan pencere, bir adet kapı ve iki adet kapı boşluğu vardır. Birinci katta üçlü gruplar halinde 9 adet tip pencere, iki adet kapı ve bir adet kapı boşluğu vardır. Zemin kat ve birinci katta sofada üçer adet ahşap kolon vardır. Kolonlarda çatlıklar vardır. Birinci kattaki ahşap kolonlar arasında bulunan korkulukların büyük bölümü kaldırılmıştır. Zemin katta malzeme boşalmaları vardır. Cephe genelinde çatlıklar vardır. Cephedeki köşe ve kat silmeleri deformasyona uğramıştır. Cephe oldukça hasarlıdır.

ELEMANLAR

ÖLÇÜ

MALZEME

DURUM

RESİM NO

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS	KA				
DV9			144.8	371	15		■		■			■			Birinci kat ön cephe köşe duvardır. Üzerinde bir adet kapı vardır. Çatlıklar ve boya dökülmesi vardır.	■		
■ Özgün																		
□ Özgün Değil	K107.1		80	200	15		■								Birinci kat dış sofaya bakan kapıdır. Özgündür. Yağlı boya yapılmıştır. deformasyonlar vardır.	■		
DV10			457	358	20		■		■			■			Birinci kat ön cephe duvardır. Üzerinde üç adet ahşap pencere vardır. Çatlıklar ve boya dökülmeleri vardır.	■		
■ Özgün																		
□ Özgün Değil	KÖ.Sİ		10	276			■								Ahşap payandaya kadar devam etmektedir. Ahşapta deformasyon meydana gelmiştir, özgündür.	■		
	P.108.3		67	18.5	133		■								Pencere ahşaptır. Ahşaplarda yağlı boya uygulaması vardır.	■		
	P.108.2		67	19.5	133		■								Pencere ahşaptır. Ahşaplarda yağlı boya uygulaması vardır. Camlar kırıktır.	■		
	P.108.1		67	20.5	132		■								Pencere ahşaptır. Ahşaplarda yağlı boya uygulaması vardır, kanatlar kaldırılmıştır.	■		
	KÖ.Sİ		10	357			■								Kat boyunca devam eden köşe silmesi ahşaptır. Ahşapta deformasyon meydana gelmiştir, özgündür.	■		

Kısaltmalar

Dx : Duvar Numaraları
Kx : Kapı Numaraları
Px : Pencere Numaraları

X : En
Y : Yükseklik
Z : Kalınlık

T : Taş
A : Ahşap
TU : Tuğla
KE : Kerpiç

BS : Balık Sırtı Tuğla
AB : Ahşap Bağdadı
KİS : Kireç Sıva
AS : Alçı Sıva

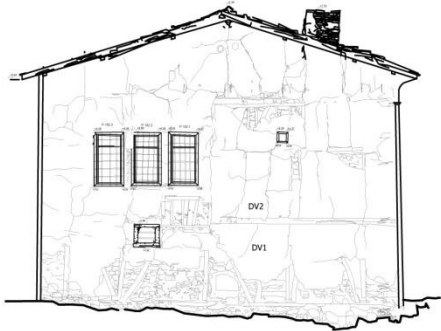
KA : Kaplamasız
KÖ.Sİ : Köşe Silme
K.Sİ : Kat Arası Silme
Ç.Sİ : Çatı Arası Silme

SB : Su Basman
PY : Payanda
A : İyi C : Kötü
B : Orta

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.7. Yapı dış tanımlama çizelgesi

DIŞ TANIMLAMA TABLOSU -BATI CEPHESİ(YAN CEPHE)

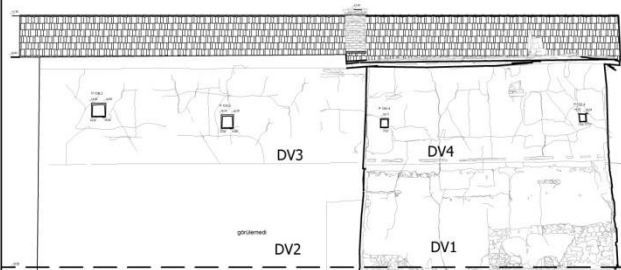
	Konağın sol yan (sol) cephesidir. Cephe 958cm uzunluğunda, 605 cm yüksekliğindedir. Bu cephe yapının ikinci detaylı cephesidir. Zemin katta bir adet kare formlu pencere vardır. Birinci katta üçlü tip pencere ve bir adet kare formlu küçük pencere vardır. Pencere üzerinde demir parmaklıklar vardır. Cephede malzeme boşalmaları ve baca delikleri vardır. çatı ve baca deformasyona uğramıştır. Cephe genelinde yoğun çatlaklar vardır. Cephedeki köşe ve kat silmeleri deformasyona uğramıştır. Cephe oldukça hasarlıdır ve yapının en kötü durumda olan cephesidir.
---	--

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM			RESİM NO			
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY		NOTLAR	A	B		C		
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS		KA					
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			957,7	71	290										Ahşap çatıklı kerpiç dolguludur. Yüzey tatlı kireç siva ile sıvalıdır.Sivada çatlamlar, malzeme boşalmaları mevcuttur.İskelet sistem görülmektedir					
	K.Sİ		502	15											Ahşap kat silmesi cephenin yarısına kadar devam etmektedir. Malzeme deformasyona uğramış ve bir kısmı yokolmuştur.					
	KÖ.Sİ		11	658											Ahşap köşe silmesi cephe yüksekliğince devam etmektedir. Malzeme deformasyona uğramış ve bir kısmı yokolmuştur.					
	P202.1		54	42	71										Depo penceresidir,ahşaptır,özüdür ve boyama yapılmıştır. Deformasyona uğramış,kanat kaldırılmış pencere üzerindeki tel ağ parçalanmıştır.					
	KÖ.Sİ		11	631											Ahşap köşe silmesi cephe yüksekliğince devam etmektedir. Malzeme deformasyona uğramıştır.					
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			958,2	22	416									Ahşap çatıklı kerpiç dolguludur. Sivada çatlamlar,malzeme boşalmaları mevcuttur. İskelet sistem görülmektedir.4 adet pencere bulunmaktadır.						
	KÖ.Sİ		9	424											Ahşap köşe silmesi cephe yüksekliğince devam etmektedir.Malzeme deformasyona uğramıştır.					
	P105.6		47	71	42										Gusülhane penceresidir. ahşaptır,özüdür ve boyama yapılmıştır. Deformasyona uğramış,cam kırılmıştır, kanat kopmuştur.					
	P102.1		67	21	133										Pencere ahşaptır. Ahşaplarda yağlı boya uygulaması vardır.Deformasyon vardır,demir korkuluklar korozyona uğramıştır.					
Kısaltmalar			Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları			X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık			T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç			BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Siva AS : Alçı Siva			KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta		

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.9. Yapı dış tanımlama çizelgesi

DIŞ TANIMLAMA TABLOSU -KUZEYBATI CEPHESİ(ARKA CEPHE)

Konağın arka (kuzeybatı) cephesidir. Cephe 1635cm uzunluğunda, 605 cm yüksekliğindedir. Bu cephenin önündeki parsel otopark olarak kullanılmaktadır. Zemin kat sağırdır. Zemin katta baca delikleri vardır. Birinci katta dört adet küçük kare formu pencereler vardır. Pencere pervazları deformasyona uğramıştır. Çatı ve baca deformasyona uğramıştır. Cephe genelinde yoğun çatlaklar vardır. Cephedeki köşe ve kat silmeleri deformasyona uğramıştır. Cephe oldukça hasarlıdır ve yapının kötü durumda olan cephesidir.

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM				RESİM NO		
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B	C			
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS	KA						
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			729	310	91									Ahşap çatıklı kerpiç dolguludur. Yüzey tatlı kireç siva ile sıvalıdır. Sivada çatlaklar ve duvarda malzeme boşalması vardır.						
	K.Sİ		680	6										Ahşap kat silmesi cephe hizasında parça parça devam etmektedir. Malzeme deformasyona ugramış ve bir kısmı yokolmuştur.						
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil	GÖRÜLEMEDİ																			
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			902.5	304	17									Ahşap çatıklı kerpiç dolguludur. Yüzey tatlı kireç siva ile sıvalıdır. Sivada yer yer çatlamalar mevcuttur.						
	P106.2		40	40	17									Pencere ahşaptır,özgündür ve boyama yapılmıştır, deformasyona ugramıştır.						
	P104.5		28	32	38									Yüklük penceresidir,ahşaptır,özgündür ve boyama yapılmıştır, cam kırkır ahşap deformasyona ugramıştır.						
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			729	266	34									Ahşap çatıklı kerpiç dolguludur. Yüzey tatlı kireç siva ile sıvalıdır. Sivada yer yer çatlamalar mevcuttur.						
	P104.4		25	22	26									Gusülhane penceresidir,ahşaptır,özgündür ve boyama yapılmıştır, cam kırkır ahşap deformasyona ugramıştır.						
	P102.4		18.5	21	23									Gusülhane penceresidir,ahşaptır,özgündür ve boyama yapılmıştır, cam kırkır ahşap deformasyona ugramıştır.						
Kısaltmalar			Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları			X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık			T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç			BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Siva AS : Alçı Siva			KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta		

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.11. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-Z01 NOLU MEKAN

Yapının ön bahçeye cepheli odalarında bir tanesidir. Sofanın sol kolunda bulunmaktadır. İçindeki düzenlemeler sonucu mutfak olarak kullanıldığı düşünülmektedir. İçinde iki adet dolap, bir adet yıkama yeri, bir adet ocak, lambalık, baca deliği, iki adet yüklük ve bir adet terek, bir adet küçük alçı lambalık vardır. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Sofaya bakan bir adet dikdörtgen formlu tip pencere ve bir adet lambalık üzerinde bulunan aydınlık amaçlı küçük pencere vardır. Odaanın kapı kanadı kaldırılmıştır. Tavanı ahşap kirişler arası ahşap kaplama tahtasından oluşmaktadır. Zemin ahşap kaplamadır. Duvarlar mavi- beyaz kireç boyalıdır. Sıvada çatlak ve boyada dökülmeler vardır.

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM			RESİM NO	
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI			DOLGU		YÜZEY			NOTLAR	A	B		C
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS					
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			475.6	221-219	97.7									Z03 mekanına açılan kapının bulunduğu duvardır. Üzerinde mumluk vardır.				
	KZ01.1													Kapı parçalandığı için ölçüler alınamamıştır				
	L		19	9	25									Yapının özgün lambalıdır, alçıdan yapılmıştır.				
	PZ01.1		24	30	15									Lambalık üzerindeki pencere boşluğudur. Cam boyanmıştır.				
	PZ01.2		65.5	133	15									Sofaya bakan penceredir, pencere kanadı kaldırılmıştır, pervazda ve kasada deformasyon vardır.				
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			384	219-220	19.5									Ön bahçeye bakan duvardır, üzerinde üç adet pencere vardır.				
	PZ01.3	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.3 çizelge																
	PZ01.4	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.3 çizelge																
	PZ01.5	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.3 çizelge																
Kısaltmalar		Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları	X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık	T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç	BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Sıva AS : Alçı Sıva	KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme	SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta											

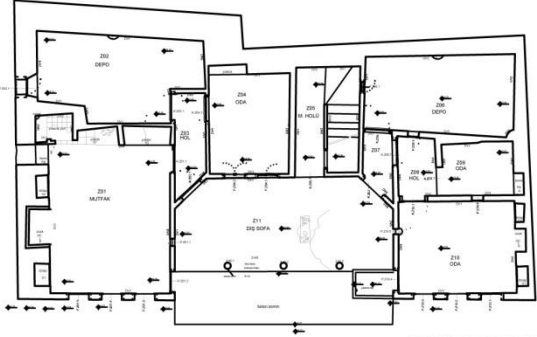
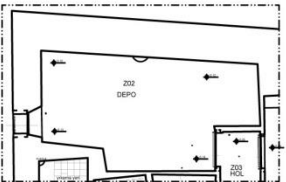
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.14. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-Z01 NOLU MEKAN																		
										Z01 mekanının içinde düzenlenmiş olan yıkama nişidir. Tabanı ve duvarın bir kısmı seramik kaplanmıştır. İçinde bir adet lambalık ve zeminde beton taş vardır. Kaplamalar özgün değildir. Tesisat borusu görülmüştür. Duvar ve tavan kireç boyalıdır.								
ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM			RESİM NO	
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B		C
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS					
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			64	192	10										Duvar yansına kadar seramik kaplıdır.			
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			86	192	62.7										Duvar yansına kadar seramik kaplıdır. DV2 ve DV3 arasında lambalık vardır.önünde oturma taşı vardır.			
	L		20	22	11										Alçıdan yapılmıştır,özgündür.			
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			120	191	47-27										Duvar yansına kadar seramik kaplıdır.			
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			86	192	15-43										Duvar yansına kadar seramik kaplıdır.			
Kısaltmalar Dx : Duvar Numaraları X : En T : Taş BS : Balık Sırtı Tuğla KA : Kaplamasız SB : Su Basman Kx : Kapı Numaraları Y : Yükseklik A : Ahşap AB : Ahşap Bağdadı KÖ.Sİ : Köşe Silme PY : Payanda Px : Pencere Numaraları Z : Kalınlık TU : Tuğla KİS : Kireç Sıva K.Sİ : Kat Arası Silme A : İyi C : Kötü KE : Kerpiç AS : Alçı Sıva Ç.Sİ : Çatı Arası Silme B : Orta																		

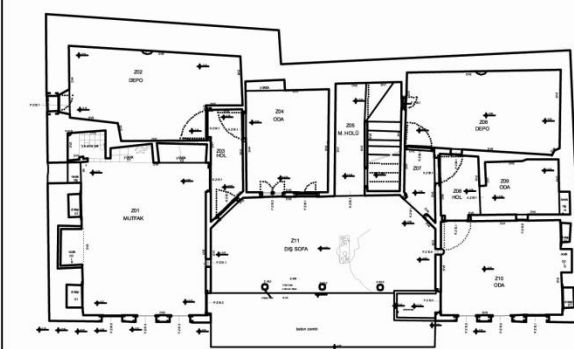
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.15. Yapı iç tanımlama çizelgesi

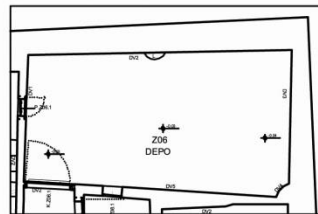
MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-Z02 NOLU MEKAN																			
												Yapının sol yan cephesini oluşturan, kömürlük olarak kullanılan mekandır.Bir adet pencere ve lambalık vardır. Duvarlar kireç sıvalıdır ve kötü durumdadır. Duvarda sehim, çatlak ve malzeme boşalmaları vardır. Tavanı ahşap kirişler arası ahşap kaplamadır. Tabanı ise tuğla plak üzerine sap dökülmüştür. odada 102 nolu odaya bağlandığı düşünülen bir tesisat borusu vardır.Oda kapısı ahşap, özgün ve deformasyona uğramıştır. 							
ZEMİN KAT PLANI												Z02 NOLU MEKAN							
ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM			RESİM NO		
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				NOTLAR				A	B
DV1			267	232	8.5-18.5										Z02 mekanının Z01 mekanıyla birleştiği duvardır, sehim vardır.				
■ Özgün																			
□ Özgün																			
Değil																			
DV2			57	231	45										Kapının karşısındaki duvardır. Sehim ve çatlaklar vardır.				
■ Özgün																			
□ Özgün																			
Değil																			
DV3			151.6	231	45-27														
■ Özgün																			
□ Özgün																			
Değil																			
DV4			225	230	71										Yan bahçe bakan duvardır,üzerinde bir adet pencere vardır.				
■ Özgün																			
□ Özgün																			
Değil																			
	PZ02.1	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.8 çizelge																	
DV5			536	232-229	91.5										Z02 mekanının arka bahçeye bakan duvardır, üzerinde lambalık vardır				
■ Özgün																			
□ Özgün																			
Değil																			
	L		20	25	10										Alçıdan yapılmıştır,özgündür.				
DV6			152.5	229	11.7										Z02 mekanının Z04 ile birleşen duvardır.				
■ Özgün																			
□ Özgün																			
Değil																			
Kısaltmalar																			
Dx : Duvar Numaraları			X : En			T : Taş			BS : Balık Sırtı Tuğla			KA : Kaplamasız			SB : Su Basman				
Kx : Kapı Numaraları			Y : Yükseklik			A : Ahşap			AB : Ahşap Bağdadı			KÖ.Sİ : Köşe Silme			PY : Payanda				
Px : Pencere Numaraları			Z : Kalınlık			TU : Tuğla			KİS : Kireç Siva			K.Sİ : Kat Arası Silme			A : İyi C : Kötü				
						KE : Kerpiç			AS : Alçı Siva			Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			B : Orta				

Çizelge 4.20. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-Z06 NOLU MEKAN

Yapının deposudur. Cepheleri tamamen sağlamdır. Merdivene bakan bir adet kare formu penceresi vardır. Pencerede ahşap korkuluklar vardır. Odada bir adet lambalık vardır. Duvarları kireç sıvalı olup sehim ve çatlaklar vardır, kötü durumdadır. Tabanı şap üzeri toprak serilidir. Tavanı ahşap kirişler üzeri ahşap kaplamadır. Z08 nolu mekana bakan bir adet kare formu penceresi vardır. Oda kapısı ahşap ve özgündür.

ZEMİN KAT PLANI

Z06 NOLU MEKAN

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME							DURUM				RESİM NO			
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY		NOTLAR	A	B	C				
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS	KA						
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			352	220	19.8		■		■			■	Depo duvarıdır. Üzerinde merdivene bakan bir adet pencere vardır.		■					
	PZ06.1		31	30	15		■						Deponun tek penceresidir. Merdivene bakmaktadır.		■					
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			479	220	45-59		■		■			■	Deponun arka bahçeye bakan duvardır, sehim ve böceklenme vardır.			■				
	L		25	20	15								Alçıdan yapılmıştır, özgündür.			■				
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			242.6	221	32-46		■		■			■	Z06 mekanının yan bahçeye bakan duvardır.			■				
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			35.5	221			■		■			■	DV3 ve DV5 duvarını birleştiren köşe duvardır. Yay şeklindedir.			■				
DV5 ■ Özgün □ Özgün Değil			459	220	14-36		■		■			■	Üzerinde bir adet pencere bir adet kapı vardır.			■				
	P.Z08.1		35	75	19		■						Z08 mekanına bakan penceredir. Kanat yoktur, aydınlık içindir.			■				
	K.Z06.1		85	157	16		■						Özgündür. Malzeme deformasyona uğramıştır. Kapı kolu özgündür.			■				
Kısaltmalar			Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları			X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık			T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç			BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Sıva AS : Alçı Sıva			KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta		

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.23. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-Z09 NOLU MEKAN																						
														Sonradan oluşturulduğu sözlü kaynaktan ve yapıdaki izlerden anlaşılan bu odanın zemin kotu diğer odalardan daha yüksektir. Odada bir adet iki bölmeli sabit kanatlı pencere ve bir adet niş vardır. Duvar mavi boyalıdır. Bir adet kapı boşluğu vardır. Boyada dökülmeler vardır. Tavan ahşap kiriş ve kaplama tahtasından oluşur. Taban ise şap'tır.								
ELEMENLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM			RESİM NO					
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY		NOTLAR			A	B		C				
DV1			164.6	212	21									Z08 mekanına bakan duvardır, üzerinde kapı boşluğu vardır kapı izine rastlanmamıştır.								
DV2			224	212	14-36									Z06 mekanıyla ortak duvardır.								
DV3			172	212	51.5									Üzerinde dolap vardır.								
DV3	N		70	112	32									Özgündür, raflar vardır.								
DV4			224	212	18.5									Z10 mekanına bakan duvardır. Üzerinde bir adet pencere vardır.								
DV4	P.Z10.6		37	75	18.5									Z10 mekanına bakan penceredir, özgündür, deformasyona uğramıştır.								
Kısaltmalar																						
Dx : Duvar Numaraları			X : En			T : Taş			BS : Balık Sırtı Tuğla			KA : Kaplamasız			SB : Su Basman							
Kx : Kapı Numaraları			Y : Yükseklik			A : Ahşap			AB : Ahşap Bağdadı			KÖ.Sİ : Köşe Silme			PY : Payanda							
Px : Pencere Numaraları			Z : Kalınlık			TU : Tuğla			KİS : Kireç Siva			K.Sİ : Kat Arası Silme			A : İyi C : Kötü							
						KE : Kerpiç			AS : Alçı Siva			Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			B : Orta							

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

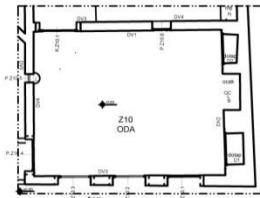
Çizelge 4.24. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-Z10 NOLU MEKAN

ZEMİN KAT PLANI

Zemin katın ön bahçeye cepheli ikinci odasıdır. Odada 3 adet tip pencere ve sofaya bakan bir adet tip pencere, sofaya akan lambalık üzeri küçük kare formu bir aydınlık penceresi ve lambalık vardır. Hakkı Bilal Konağına bakan cephesi sağır olup duvar iki adet dolap, bir adet ocak, lambalık ve baca deliği vardır. Z09 nolu odaya bakan bir adet iki bölmeli sabit kanatlı pencere vardır. Oda kapısı ahşap olup, özgün değildir. Duvarlar sarı boyalıdır. Boyada dökülmeler vardır. Tavan ahşap kiriler ve ahşap kaplamatahtasından oluşur, taban ahşap kaplamadır.

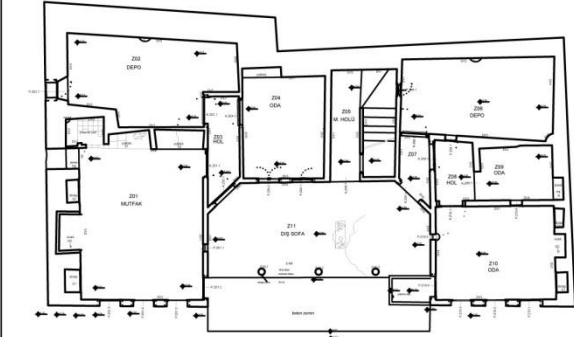
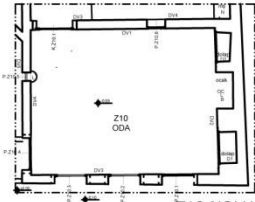
Z10 NOLU MEKAN

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME							DURUM				RESİM NO	
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY		NOTLAR					
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS	KA	A	B	C	
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			372	221	18.5		■		■			■				■		
	P.Z10.6		37	75	18.5		■									■		
	K.Z10.1		78	183	14-36		■										■	
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			295.5	221	57		■		■			■				■		
	D1		61.5	119	30		■										■	
	OC		74	74.5	35											■		
	L		78	76	10												■	
	BC		15	15														
	D2		67	119	35,3		■											■

Kısaltmalar	Dx : Duvar Numaraları	X : En	T : Taş	BS : Balık Sırtı Tuğla	KA : Kaplamasız	SB : Su Basman
	Kx : Kapı Numaraları	Y : Yükseklik	A : Ahşap	AB : Ahşap Bağdadı	KÖ.Sİ : Köşe Silme	PY : Payanda
	Px : Pencere Numaraları	Z : Kalınlık	TU : Tuğla	KİS : Kireç Sıva	A : İyi C : Kötü	
			KE : Kerpiç	AS : Alçı Sıva	B : Orta	

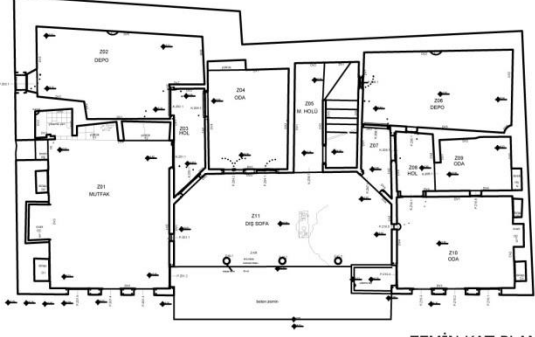
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.25. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-Z10 NOLU MEKAN																			
										Zemin katın ön bahçeye cepheli ikinci odasıdır. Odada 3 adet tip pencere ve sofaya bakan bir adet tip pencere, sofaya akan lambalık üzeri küçük kare formu bir aydınlık penceresi ve lambalık vardır. Hakkı Bilal Konağına bakan cephesi sağır olup duvar iki adet dolap, bir adet ocak, lambalık ve baca deliği vardır. Z09 nolu odaya bakan bir adet iki bölmeli sabit kanatlı pencere vardır. Oda kapısı ahşap olup, özgün değildir. Duvarlar sarı boyalıdır. Boyada dökülmeler vardır. Tavan ahşap kiriler ve ahşap kaplamatahtasından oluşur, taban ahşap kaplamadır.									
ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME							DURUM			RESİM NO			
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI	DOLGU	YÜZEY	NOTLAR	A	B	C							
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			379	222	20-17				Ön bahçeye bakan duvardır, üzerinde üç adet pencere vardır. duvarda boşalma ve çatlaklar vardır.										
	P.Z10.1		Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.1 çizelge																
	P.Z10.2		Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.1 çizelge																
	P.Z10.3		Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.1 çizelge																
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			293.5	222	17				Z10 mekanının sofaya bakan duvardır. üzerinde İki adet pencere ve bir adet müluk vardır. Duvarda boşalma ve çatlaklar vardır.										
	P.Z10.4		64	133	17				Sofaya bakan penceredir. Kanat parçalanmıştır, ahşap çürümüştür.										
	P.Z10.5		17	20	17				Sofaya bakan küçük penceredir. Altında lambalık vardır.										
	L		22	20	12				Özgündür, alçıdan yapılmıştır..										
Kisaltmalar		Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları		X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık		T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç		BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Sıva AS : Alçı Sıva		KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme		SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta							

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.26. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-Z11 NOLU MEKAN																			
												Zemin kat sofasıdır. Kat planı sofa etrafında iki kolda planlanmıştır. Sofadan yapıya üç adet giriş vardır. İkiisi sağ ve sol kolda bulunan odalar, biri ise üst kata açılan kapıdır. Z01, Z04,Z10 nolu odaların pencereleri sofaya bakmaktadır. Sofada üç adet ahşap kolon vardır. Kolonlar boyalıdır 20cm çapındadır. Kolonlarda çatlaklar vardır.Duvarları sarı boyalı olup, boyada dökülmeler vardır. Tavan ahşap kaplamadır, taban ise şaptır. Tavandaki kirişte ahşap kaplama ve üçgen motifler vardır. Bu ahşaplarda deformasyona uğramıştır. Şapta kırıklar vardır.							
ZEMİN KAT PLANI																			
Z11 NOLU MEKAN																			
ELEMENLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM				RESİM NO	
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				NOTLAR	A	B	C		
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS						KA
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			202	198	15									Tüm mekanları toplayan sofa mekanıdır. Sofaya bakan 7 adet pencere iki adet kapı vardır. 3 adet kolon taşıyıcı görevi görmektedir.					
	P.Z01.1		24	30	15									Lambalık üzerindeki pencere boşluğudur. Cam boyanmıştır.					
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			139.6	198	15									Z01,Z02,Z03,Z04 Mekanlarını sofaya bağlayan duvardır.Üzerinde bir adet kapı vardır.					
	KZ03.1		80	180	15									Ahşap kapı özgündür,sofaya açılmaktadır deformasyona ugramıştır.					
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			488	200-202	13									Sofaya bakan duvar üzerinde iki adet pencere bir adet kapı vardır.					
	PZ04.1	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.2 çizelge																	
	PZ04.2	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.2 çizelge																	
	KZ05.1													Merdiven holünün kapısıdır.Üst kata çıkış kapısıdır. Kaldırıldığı için malzeme ve boyutlar tespit edilememiştir.					
Kısaltmalar			Dx : Duvar Numaraları		X : En		T : Taş		BS : Balık Sırtı Tuğla		KA : Kaplamasız		SB : Su Basman						
			Kx : Kapı Numaraları		Y : Yükseklik		A : Ahşap		AB : Ahşap Bağdadı		KÖ.Sİ : Köşe Silme		PY : Payanda						
			Px : Pencere Numaraları		Z : Kalınlık		TU : Tuğla		KİS : Kireç Siva		K.Sİ : Kat Arası Silme		A : İyi C : Kötü						
							KE : Kerpiç		AS : Alçı Siva		Ç.Sİ : Çatı Arası Silme		B : Orta						

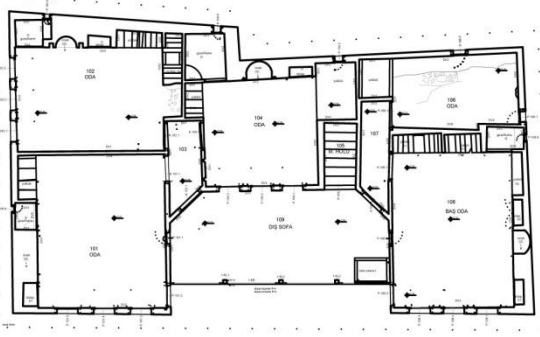
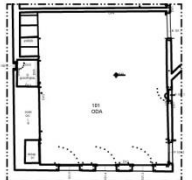
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.28. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-101 NOLU MEKAN																	
ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME							DURUM			RESİM NO	
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI			DOLGU		YÜZEY		NOTLAR	A	B		C
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS					
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			488	276	15									Üzerinde iki adet pencere, bir adet kapı vardır.			
	K101.1													Kapı parçalandığı için ölçüler alınamamıştır.			
	P101.1		37	40	14									Sofaya bakan küçük penceredir.			
	P101.2		67	133	14									Sofaya bakan penceredir. Cam kırıktır, ahşapta deformasyon vardır.			
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			480.5	276	19								Bahçeye bakan duvardır, üzerinde üç adet pencere vardır.				
	P101.3	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.3 çizelge															
	P101.4	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.3 çizelge															
	P101.5	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.3 çizelge															
Kısaltmalar Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Sıva AS : Alçı Sıva KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta																	

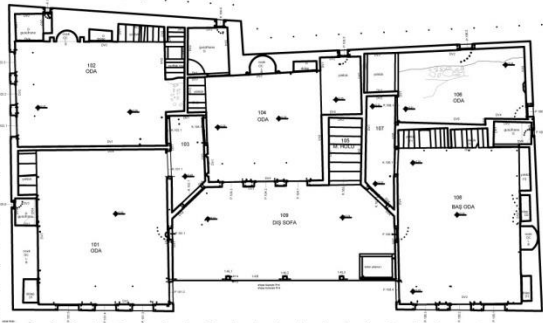
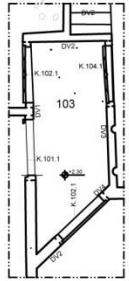
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.30. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-101 NOLU MEKAN																
										Birinci kat sol koldaki avluya cepheli odadır. Odada avluya bakan üç adet tip pencere vardır. Bir adet sofaya bakan tip pencere ve kare formlu küçük tepe penceresi vardır. pencereler boyalıdır ve deformasyona uğramıştır. Sol yan cepheye bakan duvar üzerinde bir adet dolap, bir adet gusülhane(gusülhane içinde bir adet pencere), bir adet ocak(kapalı), lambalık ve yüklük vardır. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Duvarlar beyaz boyalıdır. Odaya açılan kapı kanadı kaldırılmıştır. Tavan ahşap kaplamalı olup, köşe dönüşleri alçıdan yapılmıştır. Taban ahşap kaplamadır.						
BİRİNCİ KAT PLANI																
ELEMENLAR			ÖLÇÜ			MALZEME						DURUM			RESİM NO	
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY		NOTLAR	A	B		C
						T	A	TU	KE	BS	AB					
DV4			401.7	276	11								Duvarda çatlaklar ve boya dökülmeleri vardır			
Özgün Özgün Değil																
Kısaltmalar Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadi KİS : Kireç Sıva AS : Alçı Sıva KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta																

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.34. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-103NOLU MEKAN																				
												Yapının sol kolundaki odaları sofaya bağlayan holdür. 101,102, 104 nolu odalar bu mekana açılmaktadır. Döşemesi tuğla plak kaplamadır. Tavan ahşap kaplamadır. Duvar beyaz boyalıdır. Mekan kapısı ahşaptır, özgün değildir. 								
BİRİNCİ KAT PLANI												103 NOLU MEKAN								
ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME							DURUM			RESİM NO				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY			NOTLAR				A	B	C	
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			303	275	15									Duvar üzerinde iki adet kapı vardır,duvarda çatlak ve boya dökülmesi vardır.						
	K.101.1													Kaldırıldığı için boyutlar belirlenememiştir						
	K.102.1		80	198	11									Özgündür ahşaptır,deformasyona uğramıştır.						
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			106	275	11									Duvarda çatlak ve soyulmalar vardır.						
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			206.4	275	11									Duvarda çatlak ve soyulmalar vardır.Üzerinde bir adet kapı vardır.						
	K.104.1		80	198	11									Özgündür,ahşaptır.						
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			143.5	275	15									Duvarda çatlak ve soyulmalar vardır.Üzerinde bir adet kapı vardır.						
	K.103.1		87	200	15									Sonradan değiştirilmiş ahşap kapı,özgün değildir.						
			50	80										K103.1 nolu kapının üstünde çatı arası kullanımı için konulmuş kapıdır.						
Kısaltmalar			Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları			X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık			T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç			BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Sıva AS : Alçı Sıva			KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta		

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.35. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-104 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

Birinci katta sofaya cepheli odadır.Sofaya bakan üç adet tip penceresi vardır. Pencereleer ahşap ve özgündür, deformasyona uğramıştır. Pencereleer arasında ahşap silmeler vardır. Odada bir adet gusülhane, bir adet dolap, bir adet ocak(kapatılmış), bir lambalık ve iki adet yüklük, bir adet süslü lambalık vardır. Y1 nolu yüklük tabanı ahşap döşemidir. Y2 nolu yüklük tabanı şaptır. Dolap kapakları kaldırılmıştır. Oda kapısı özgün ve beyaz boyalıdır. Oda duvarları beyaz boyalıdır. Tabanı şap olup, tavanı ahşap kaplamadır.

104 NOLU MEKAN

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM				RESİM NO
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B	C	
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS					
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			330	275	11									103 nolu mekanla ortak duvardır.Üzerinde bir adet kapı,lambalık ve yatak nişi vardır.				
	L		76	185											Özgündür ,alçıdan yapılmıştır.			
	K104.1		80	198	11										Özgündür,ahşaptır.			
	YÜKLÜK		110	150	57										Özgündür			
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			362.5	275	663									Üzerinde gusülhane,dolap ve lambalık vardır.				
	G		77	135	11										Yapının gömme dolap biçimindeki gusülhanesidir, kapakları kaldırılmıştır. İçinde mumluk ve oturma taşı vardır.			
	OC														Kapatıldığı için malzeme ve ölçüler tespit edilememiştir.			
	L		84		118										Alçıdan yapılmış olup özgündür.			
	D		82.5	135	32.5										Dolap kapakları parçalanmıştır.			

Kısaltmalar

Dx : Duvar Numaraları
Kx : Kapı Numaraları
Px : Pencere Numaraları

X : En
Y : Yükseklik
Z : Kalınlık

T : Taş
A : Ahşap
TU : Tuğla
KE : Kerpiç

BS : Balık Sırtı Tuğla
AB : Ahşap Bağdadi
KİS : Kireç Sıva
AS : Alçı Sıva

KA : Kaplamasız
KÖ.Sİ : Köşe Silme
K.Sİ : Kat Arası Silme
Ç.Sİ : Çatı Arası Silme

SB : Su Basman
PY : Payanda
A : İyi C : Kötü
B : Orta

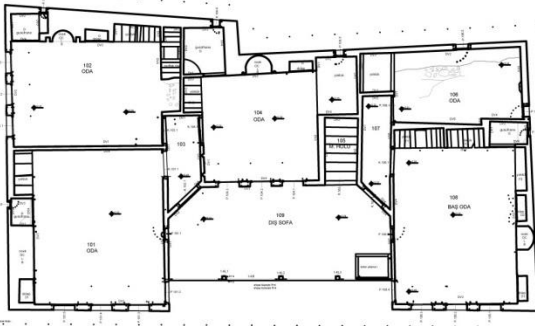
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.40. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-106 NOLU MEKAN																	
ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME						DURUM			RESİM NO		
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY		NOTLAR	A		B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS					
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			219.3	274	10									107 mekanına bakan duvardır.Üzerinde bir adet kapı ve niş vardır.			
	K106.1													Kapı kaldırıldığından ölçü tespit edilememiştir.			
	YÜKLÜK		120.5	222	107									Tabanındaki malzeme kaldırılmıştır.deformasyona uğramıştır.			
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			396	275	17								Arka bahçeye bakan duvardır,üzerinde bir adet pencere vardır,strüktrel çatlak vardır.				
	P.106.2	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.11 çizelge															
DV3 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			228	274	21								Yan bahçeye bakan duvardır,üzerinde bir adet pencere,lambalık ve strüktrel çatlak vardır.				
	L		40		7								Özgün lambalık,alçıdan yapılmıştır.				
	P.106.1	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.11 çizelge															
Kısaltmalar Dx : Duvar Numaraları Kx : Kapı Numaraları Px : Pencere Numaraları X : En Y : Yükseklik Z : Kalınlık T : Taş A : Ahşap TU : Tuğla KE : Kerpiç BS : Balık Sırtı Tuğla AB : Ahşap Bağdadı KİS : Kireç Sıva AS : Alçı Sıva KA : Kaplamasız KÖ.Sİ : Köşe Silme K.Sİ : Kat Arası Silme Ç.Sİ : Çatı Arası Silme SB : Su Basman PY : Payanda A : İyi C : Kötü B : Orta																	

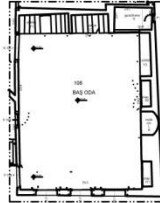
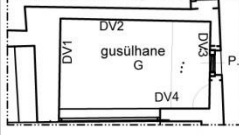
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.45. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-108 NOLU MEKAN																		
										Birinci kat sağ koldaki avluya cepheli odadır. Baş oda olarak kullanıldığı tespit edilen odada avluya bakan üç adet tip pencere vardır. Bir adet sofaya bakan tip pencere ve kare formlu küçük tepe penceresi vardır.pencereler boyalıdır ve deformasyona uğramıştır. Odada bir adet dolap, bir adet gusülhane(gusülhane içinde bir adet pencere), bir adet ocak(kapatılmış), lambalık ve üç adet yüklük vardır.Dolap kapakları kaldırılmıştır.Duvarlar beyaz boyalıdır. Odaya açılan kapı kanadı kaldırılmıştır.Tavan ahşap kaplamalı olup, köşe dönüşleri alçıdan yapılmıştır. Yapının en süslü tavanı bu odadır.Taban ahşap kaplamadır.								
BİRİNCİ KAT PLANI										108 NOLU ODA								
ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME							DURUM			RESİM NO		
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY		NOTLAR				A	B
DV3 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			382	282	24-17										Odanın bahçeye bakan duvardır,üzerinde üç adet pencere vardır.			
	P108.1	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.7 çizelge																
	P108.2	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.7 çizelge																
	P108.3	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.7 çizelge																
DV4 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			490.9	285	11									Üzerinde iki adet pencere bir adet kapı vardır.				
	P108.4		67	133	11									Sofaya bakan yan pencerelerdir.Ahşapta deformasyon vardır.				
	P108.5		37	35	11									Sofaya bakan küçük penceredir.				
	K108.1													Kapı kanadı kaldırıldığından ölçü tespit edilememiştir.				
Kısaltmalar Dx : Duvar Numaraları X : En T : Taş BS : Balık Sırtı Tuğla KA : Kaplamasız SB : Su Basman Kx : Kapı Numaraları Y : Yükseklik A : Ahşap AB : Ahşap Bağdadı KÖ.Sİ : Köşe Silme PY : Payanda Px : Pencere Numaraları Z : Kalınlık TU : Tuğla KİS : Kireç Siva K.Sİ : Kat Arası Silme A : İyi C : Kötü KE : Kerpiç AS : Alçı Siva Ç.Sİ : Çatı Arası Silme B : Orta																		

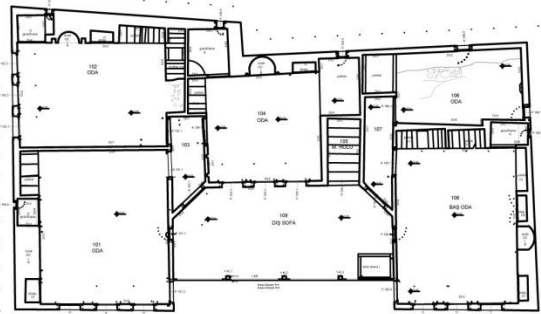
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.46. Yapı iç tanımlama çizelgesi

MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-108 NOLU MEKAN																		
										108 nolu oda gusülhanesidir. Gömme şeklinde planlanmıştır. Duvarları kireç sıvalı olup, döşemesi şap'tır. İçinde lambalık, oturma taşı ve bir adet kare formu ahşap pencere vardır. Gusülhane kapak kanatları parçalanmıştır.								
																		
BİRİNCİ KAT PLANI										108 NOLU ODA								
ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME							DURUM			RESİM NO		
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY		NOTLAR	A	B		C	
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS						AS
DV1			81		17-27													
■ Özgün																		
□ Özgün																		
Değil																		
DV2			118		10													
■ Özgün																		
□ Özgün																		
Değil																		
DV3			68		7-11													
■ Özgün																		
□ Özgün																		
Değil																		
P108.6	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.7 çizelge																	
L			18	20	13													
T			69	30	30													
DV4			118		10													
■ Özgün																		
□ Özgün																		
Değil																		
L			18	20	13													
KAPAK																		
Kısaltmalar																		
Dx : Duvar Numaraları			X : En			T : Taş			BS : Balık Sırtı Tuğla			KA : Kaplamasız			SB : Su Basman			
Kx : Kapi Numaraları			Y : Yükseklik			A : Ahşap			AB : Ahşap Bağdadı			KÖ.Sİ : Köşe Silme			PY : Payanda			
Px : Pencere Numaraları			Z : Kalınlık			TU : Tuğla			KİS : Kireç Sıva			K.Sİ : Kat Arası Silme			A : İyi C : Kötü			
						KE : Kerpiç			AS : Alçı Siva			Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			B : Orta			

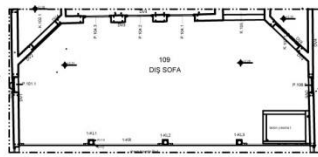
EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.47. Yapı iç tanımlama çizelgesi

BİRİNCİ KAT PLANI

Birinci kat sofasıdır. Kat planı sofa etrafında iki kolda planlanmıştır. Sofadan yapıya üç adet giriş vardır. İkiisi sağ ve sol kolda bulunan odalar, biri ise merdivene açılan kapıdır. 101, 104,108 nolu odaların pencereleri sofaya bakmaktadır. Sofada üç adet ahşap kolon vardır. Kolonlar boyalıdır 20cm çapındadır. Kolonlarda çatlaklar vardır. Kolonlar arası ahşap korkuluklar vardır. Korkulukların büyük bir kısmı kaldırılmıştır.Duvarları beyaz boyalı olup, boyada dökülmeler vardır. Tavan ahşap kaplamadır,tavanda nemlenme ve çürüme vardır. Taban ise 27x27cm lik tuğla plak kaplıdır. Sofa üzerinde sonradan eklendiği düşünülen beton bir yıkama taşı ve çeşme vardır.

109 NOLU SOFA

ELEMANLAR			ÖLÇÜ			MALZEME								DURUM				RESİM NO			
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI		DOLGU			YÜZEY			NOTLAR					A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS	KA							
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			193.5	373	13										Ahşap çatklı kerpiç dolguludur. Yüzey tatlı kireç siva ile sıvalıdır.Sivada yer yer çatlamlar mevcuttur.						
	P.101.1		37	40	14										Sofaya bakan küçük penceredir.						
	P.101.2		67	133	14										101 nolu odanın sofaya bakan penceresidir.						
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			144	373	15										Sofaya bakan köşe duvardır,üzerindebir adet kapı vardır.						
	K.103.1		80	200	15										Sonradan değiştirilmiş ahşap kapı,özgün değildir.						
			65	80											K103.1 nolu kapının üstünde çatı arası kullanımı için konulmuş kapıdır.						
DV3 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			388	373	16										Duvarda siva çatlakları vardır,üzerinde üç adet pencere vardır.						
	P.104.3	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.5 çizelge																			
	P.104.2	Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.5 çizelge																			

Kısaltmalar

Dx : Duvar Numaraları
Kx : Kapı Numaraları
Px : Pencere Numaraları

X : En
Y : Yükseklik
Z : Kalınlık

T : Taş
A : Ahşap
TU : Tuğla
KE : Kerpiç

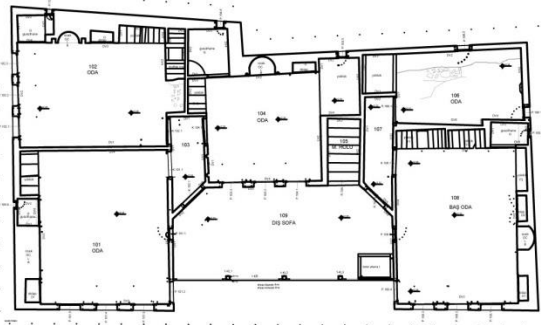
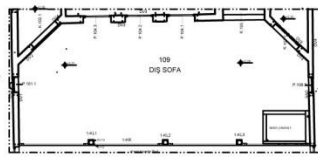
BS : Balık Sırtı Tuğla
AB : Ahşap Bağdadı
KİS : Kireç Siva
AS : Alçı Siva

KA : Kaplamasız
KÖ.Sİ : Köşe Silme
K.Sİ : Kat Arası Silme
Ç.Sİ : Çatı Arası Silme

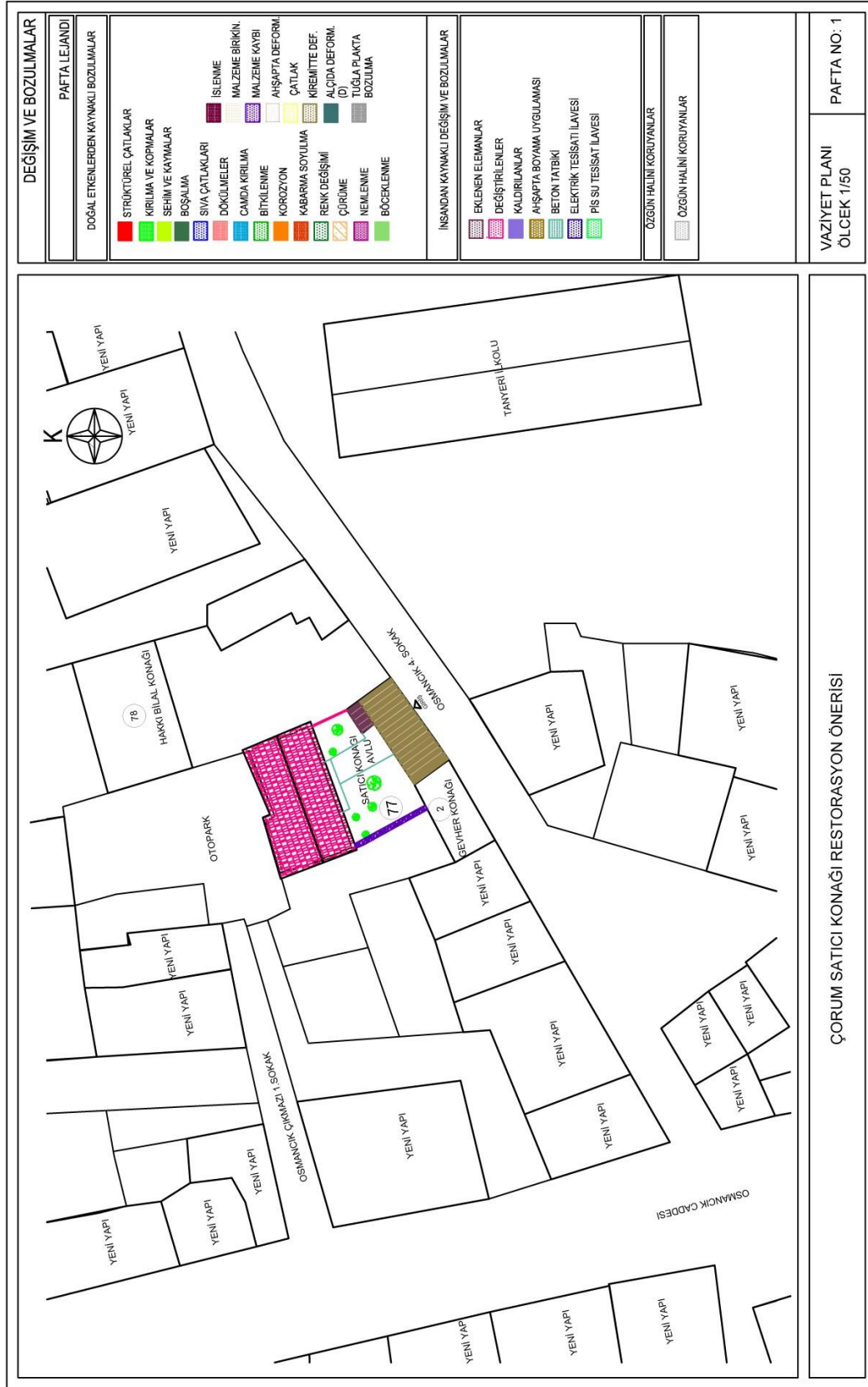
SB : Su Basman
PY : Payanda
A : İyi C : Kötü
B : Orta

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 4.48. Yapı iç tanımlama çizelgesi

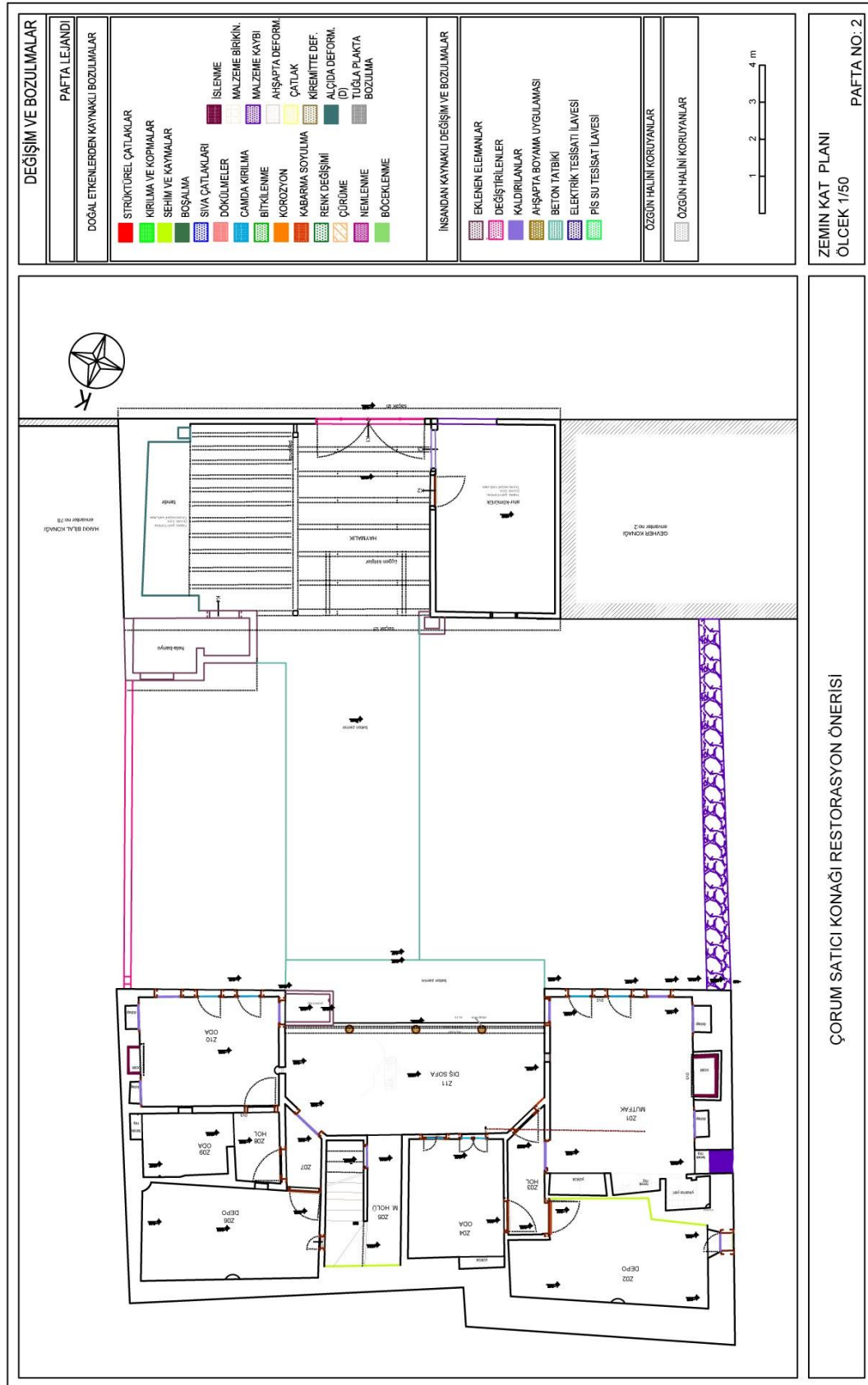
MEKAN TANIMLAMA ÇİZELGESİ-109 NOLU MEKAN																				
										Birinci kat sofasıdır. Kat planı sofa etrafında iki kolda planlanmıştır. Sofadan yapıya üç adet giriş vardır. İkiisi sağ ve sol kolda bulunan odalar, biri ise merdivene açılan kapıdır. 101, 104,108 nolu odaların pencereleri sofaya bakmaktadır. Sofada üç adet ahşap kolon vardır. Kolonlar boyalıdır 20cm çapındadır. Kolonlarda çatlaklar vardır. Kolonlar arası ahşap korkuluklar vardır. Korkulukların büyük bir kısmı kaldırılmıştır.Duvarları beyaz boyalı olup, boyada dökülmeler vardır. Tavan ahşap kaplamadır,tavanda nemlenme ve çürüme vardır. Taban ise 27x27cm lik tuğla plak kaplıdır. Sofa üzerinde sonradan eklendiği düşünülen beton bir yıkama taşı ve çeşme vardır.										
BİRİNCİ KAT PLANI																				
ELEMANLAR										ÖLÇÜ			MALZEME				DURUM			
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B	C	RESİM NO	
						T	A	TU	KE	BS	AB	KİS	AS	KA						
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil	P.104.1		Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.5 çizelge																	
	K.105.1		99.5				■								Kapı boşluğu vardır.					
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			144.8	373	15		■			■					Sofaya bakan köşe duvardır,üzerindebir adet kapı vardır.		■			
	K.107.1		80	200	15		■								Ahşap kapı deformasyona uğramıştır.		■			
DV5 ■ Özgün □ Özgün Değil			202	373	11		■			■					108 nolu odanın sofaya bakan duvardır. Üzerinde bir adet pencere vardır.			■		
	P.108.5		37	40	11		■								Özgün ahşap pencere deformasyona uğramıştır.			■		
	P.108.4		67	11	133		■								Özgün ahşap pencere deformasyona uğramıştır.					
	T		112	15	79										Özgün değildir. Sonradan değiştirilmiştir.Betondan yapılmıştır.			□		
Kisaltmalar																				
Dx : Duvar Numaraları			X : En			T : Taş			BS : Balık Sırtı Tuğla			KA : Kaplamasız			SB : Su Basman					
Kx : Kapı Numaraları			Y : Yükseklik			A : Ahşap			AB : Ahşap Bağdadı			KÖ.Sİ : Köşe Silme			PY : Payanda					
Px : Pencere Numaraları			Z : Kalınlık			TU : Tuğla			KİS : Kireç Siva			K.Sİ : Kat Arası Silme			A : İyi C : Kötü					
						KE : Kerpiç			AS : Alçı Siva			Ç.Sİ : Çatı Arası Silme			B : Orta					

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

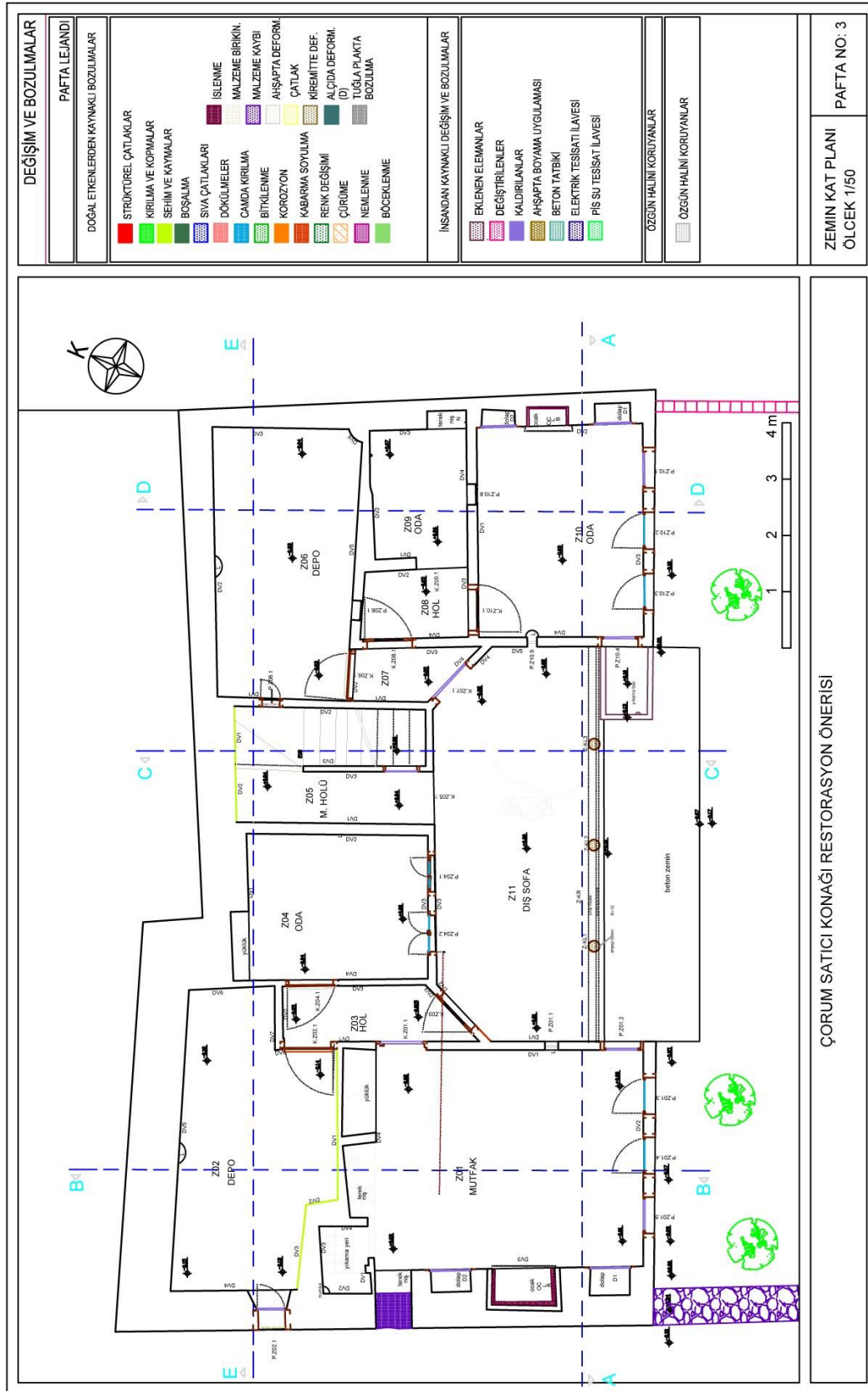
Şekil 4.38. Değişim ve bozulmalar vaziyet planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

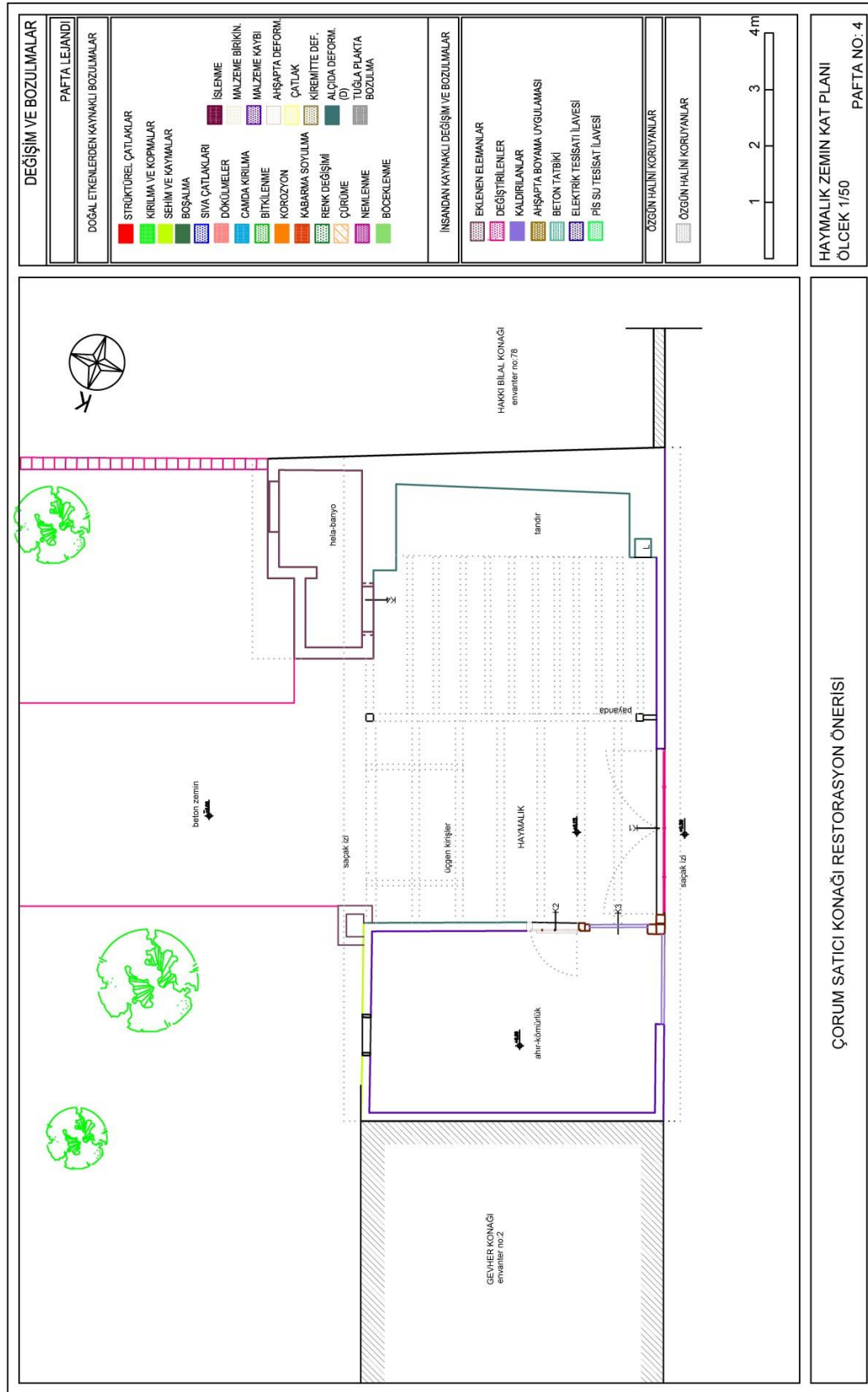
Şekil 4.39. Değişim ve bozulmalar zemin kat avlu ilişkisi planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

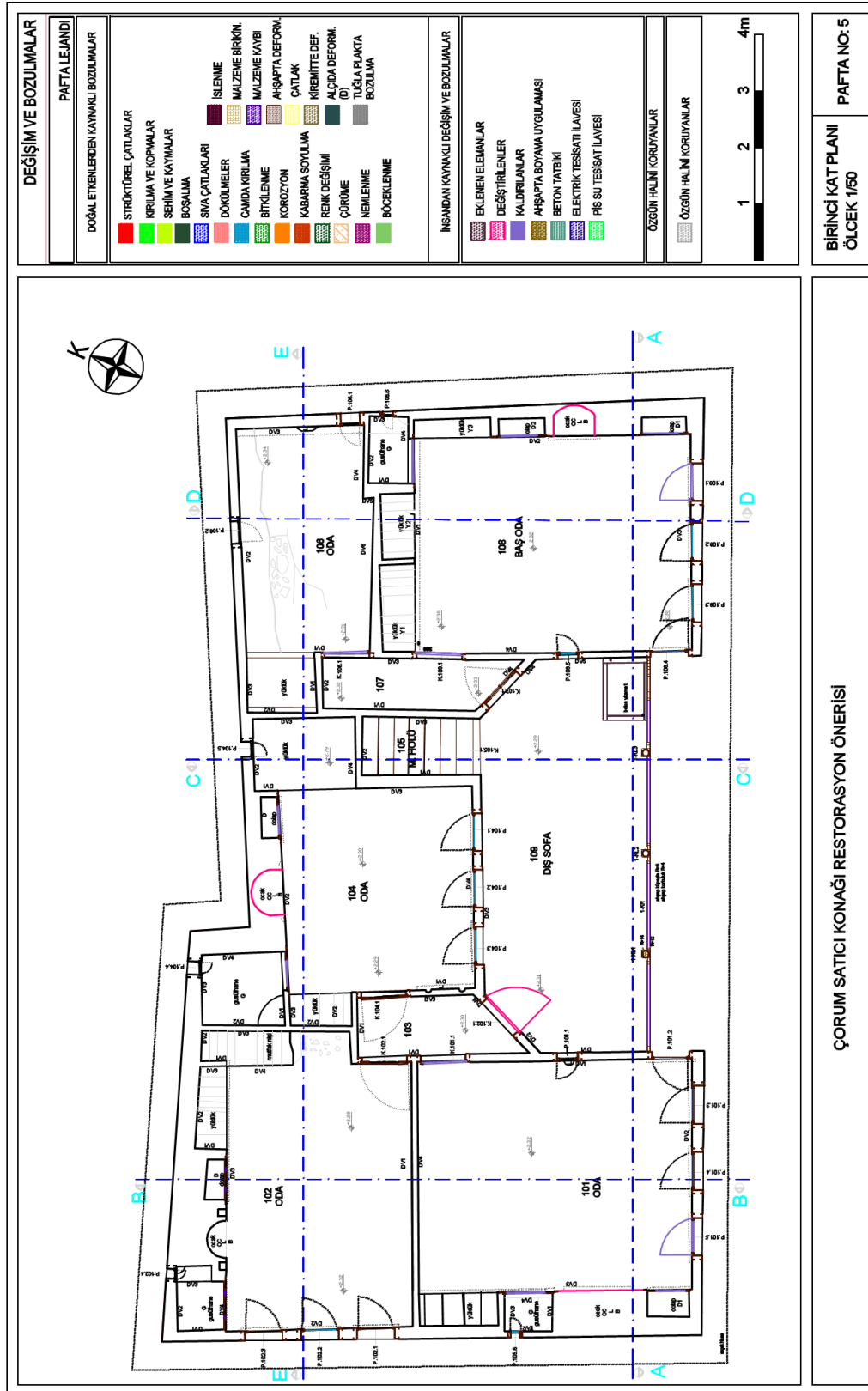
Şekil 4.40. Değişim ve bozulmalar konak zemin kat planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

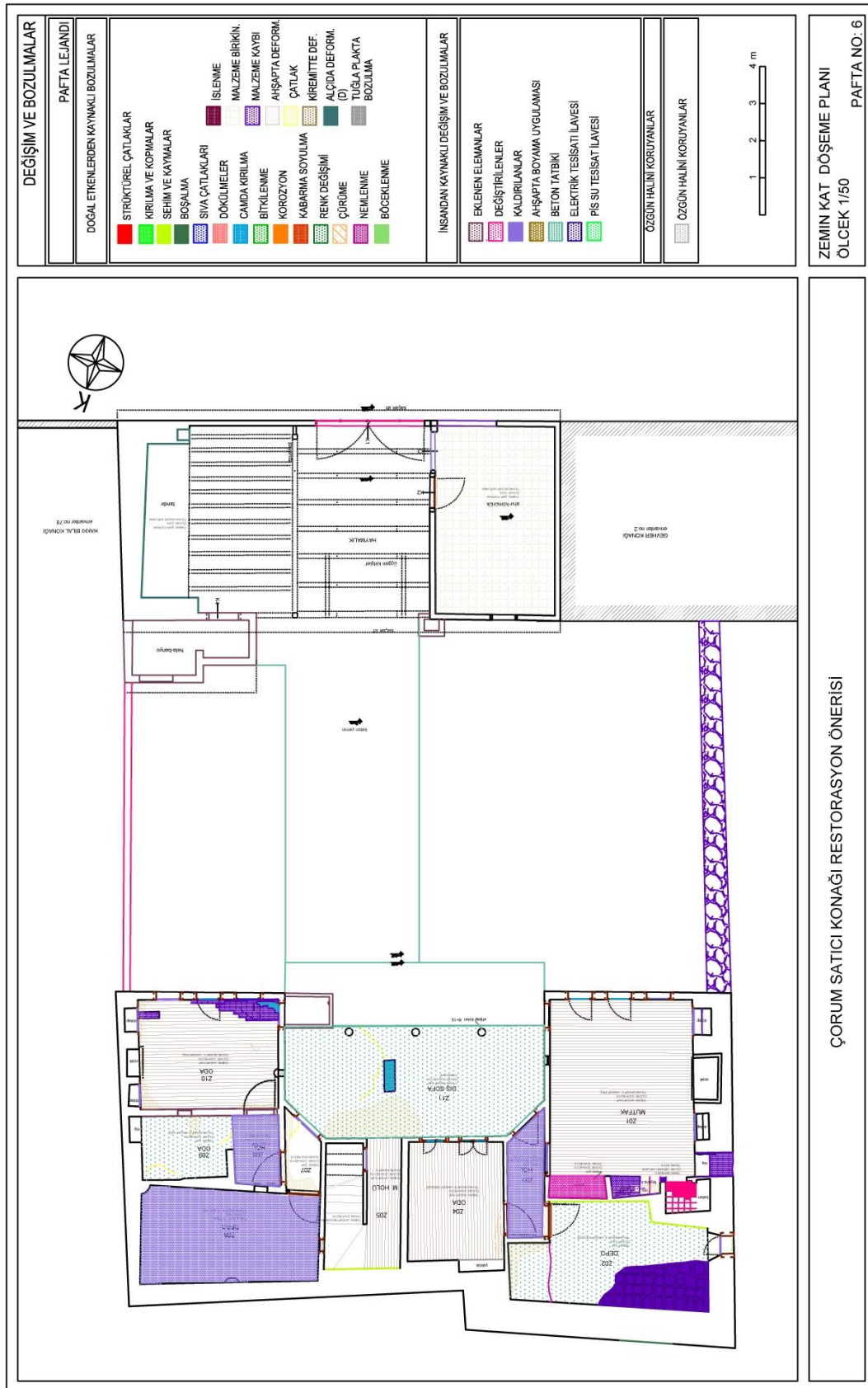
Şekil 4.41. Değişim ve bozulmalar haymalık zemin kat planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

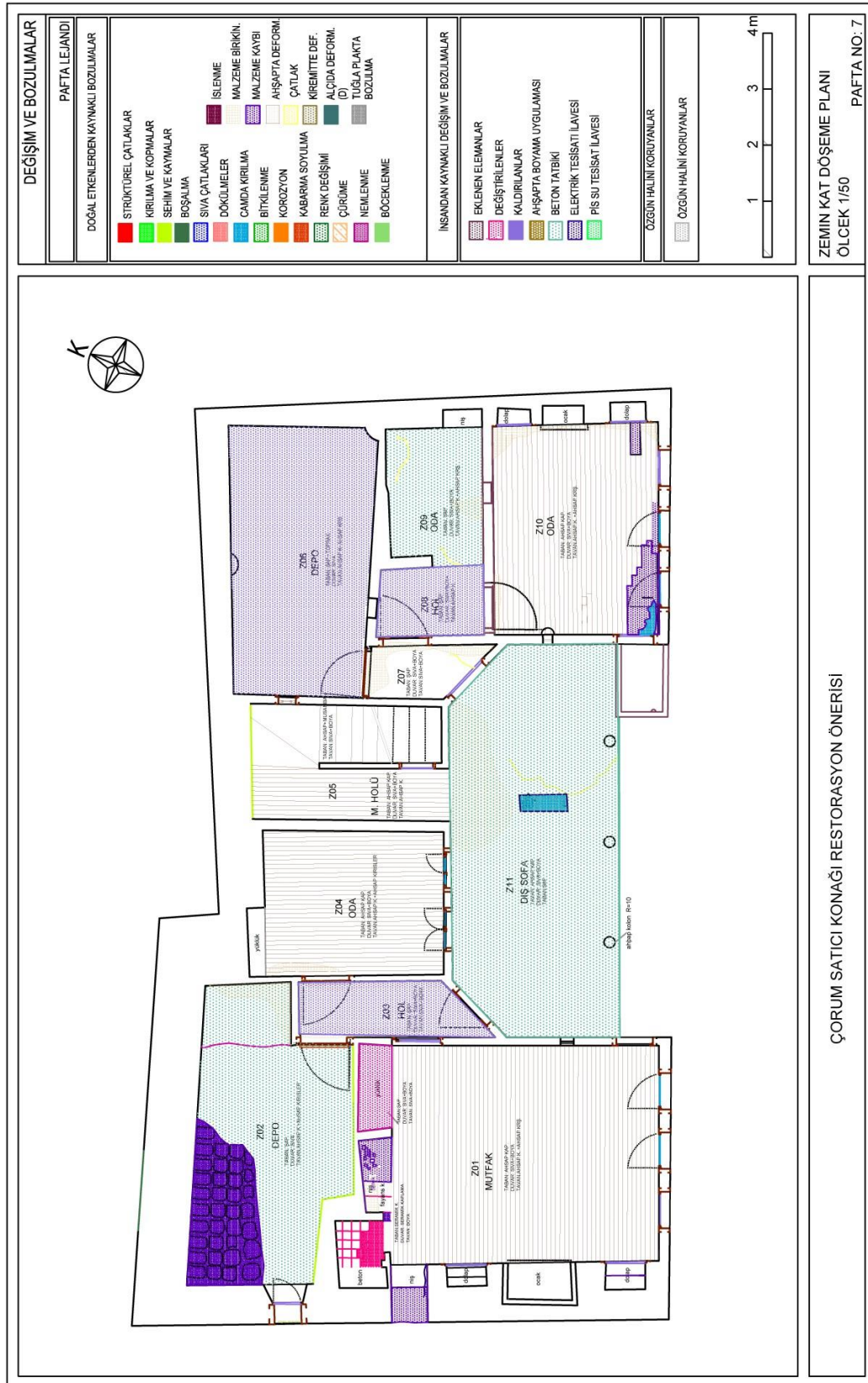
Şekil 4.42. Değişim ve bozulmalar birinci kat planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

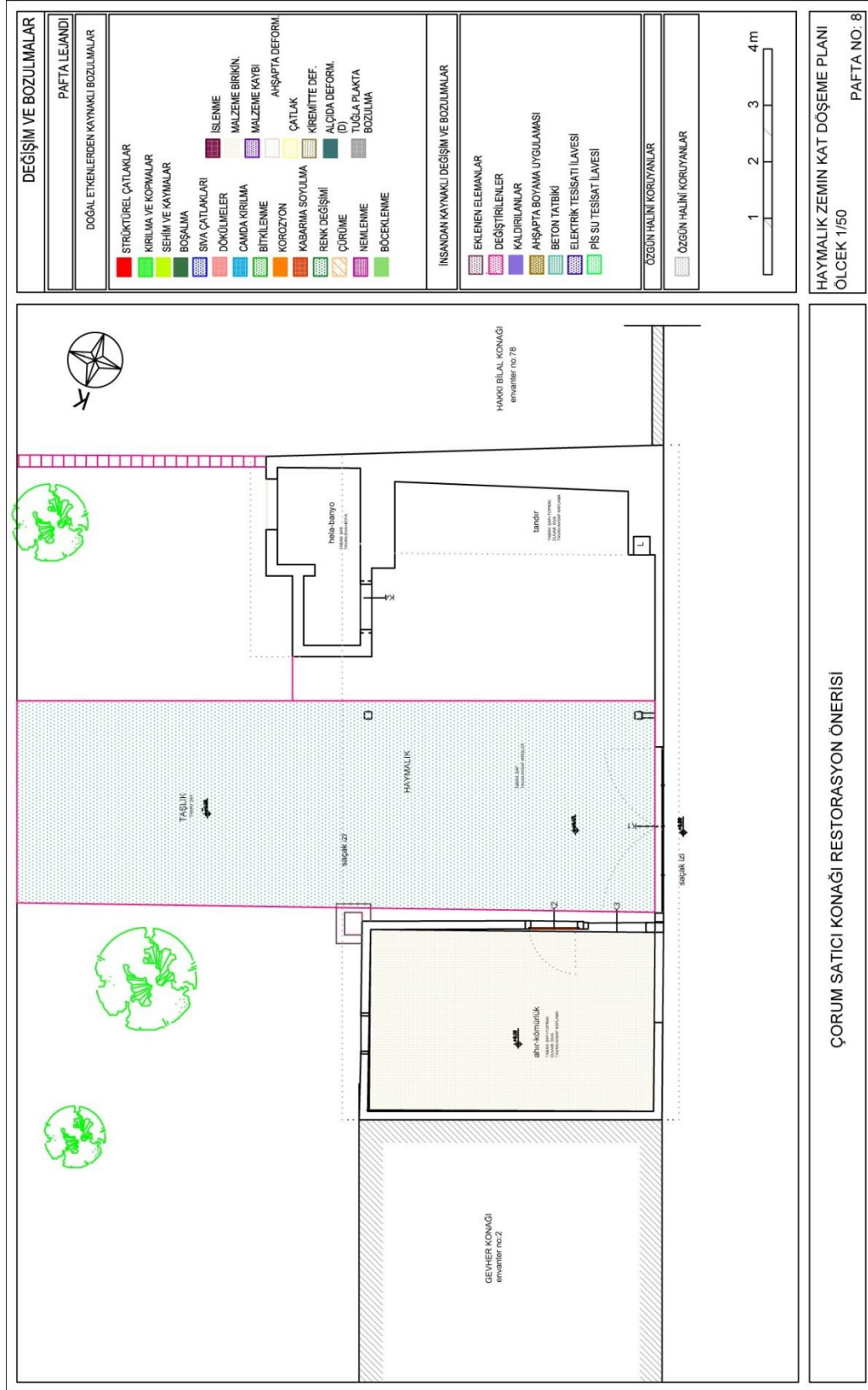
Şekil 4.43. Değişim ve bozulmalar zemin kat döşeme planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

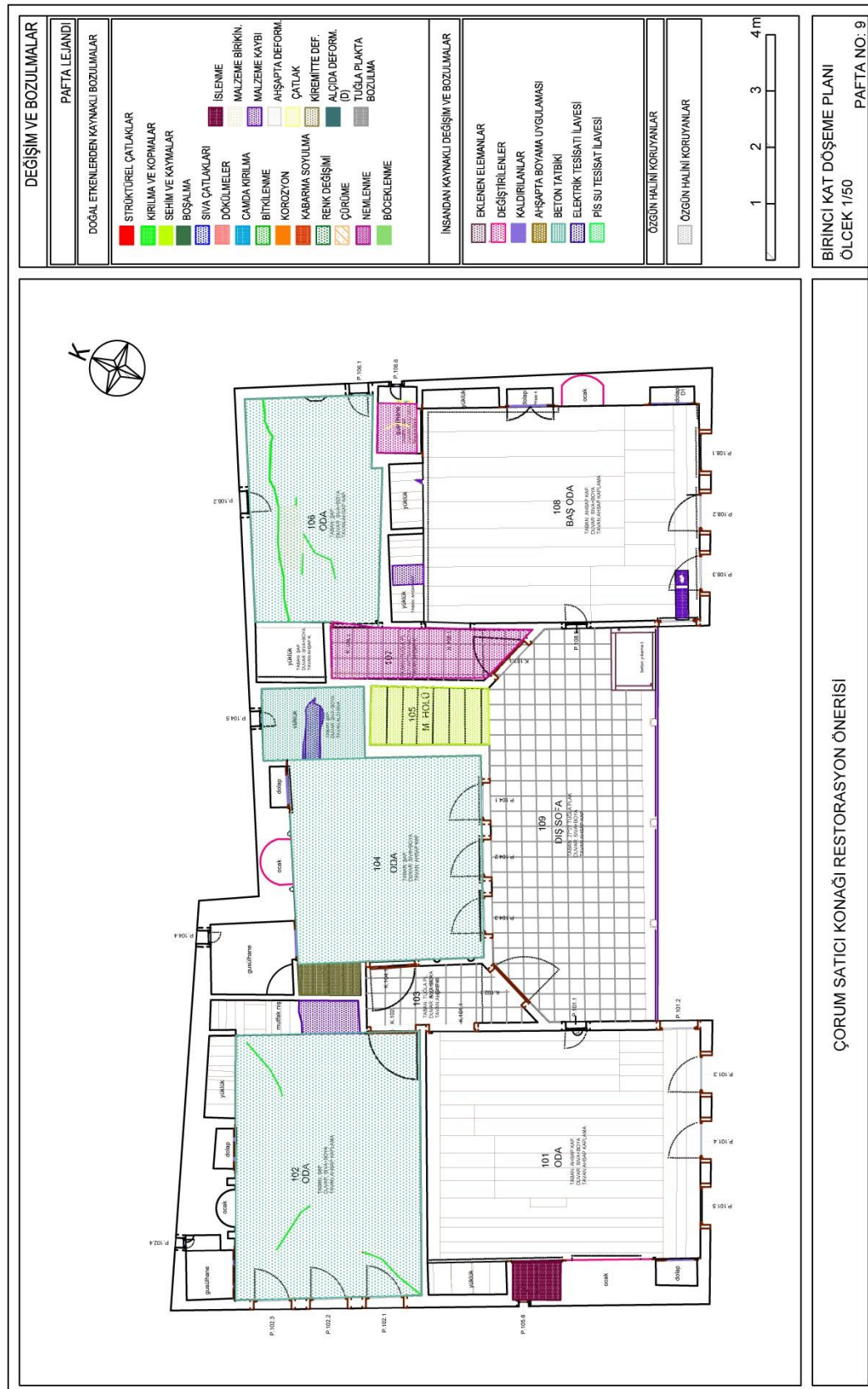
Şekil 4.44. Değişim ve bozulmalar konak zemin kat döşeme planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

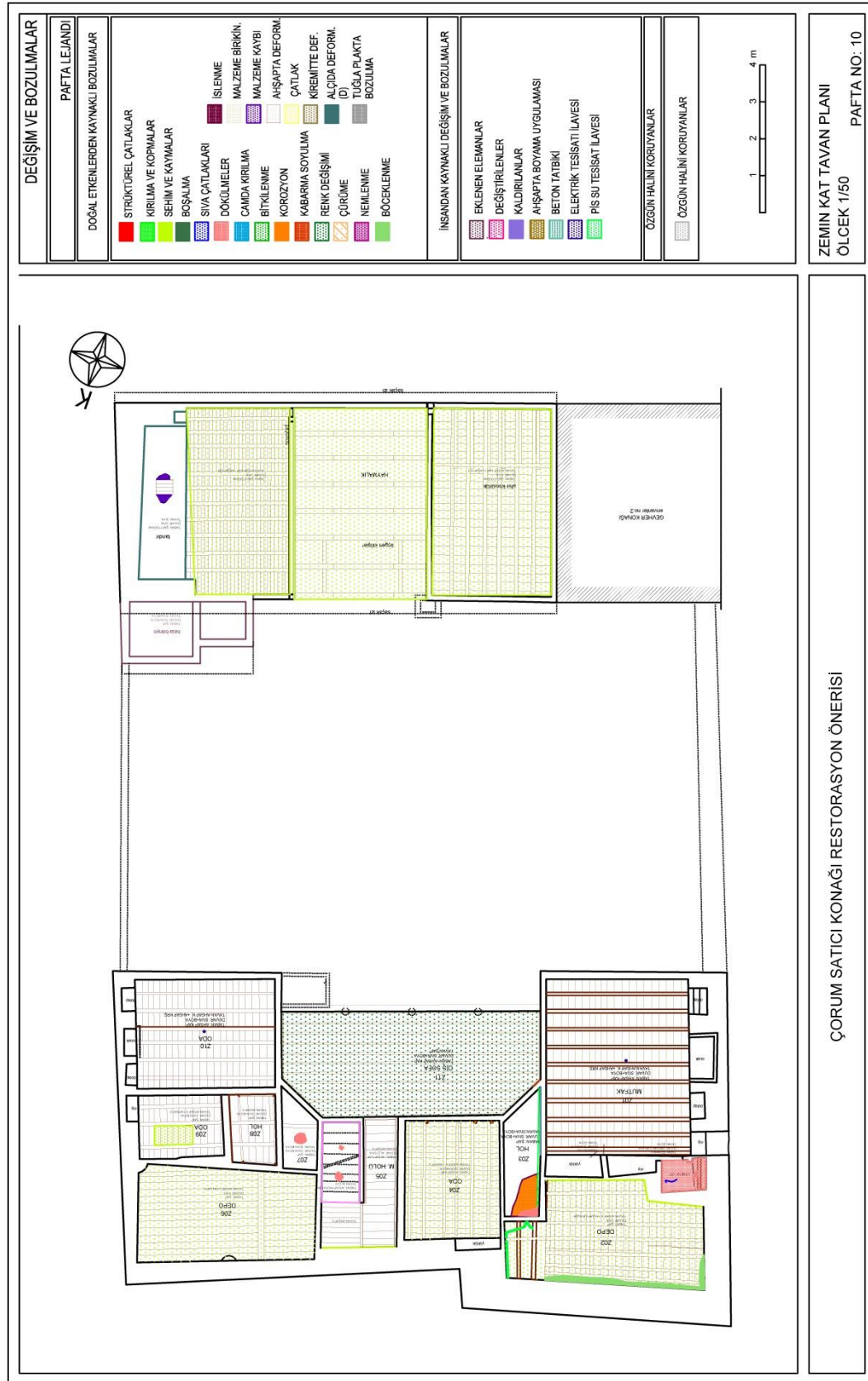

Şekil 4.45. Değişim ve bozulmalar haymalık zemin kat döşeme planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

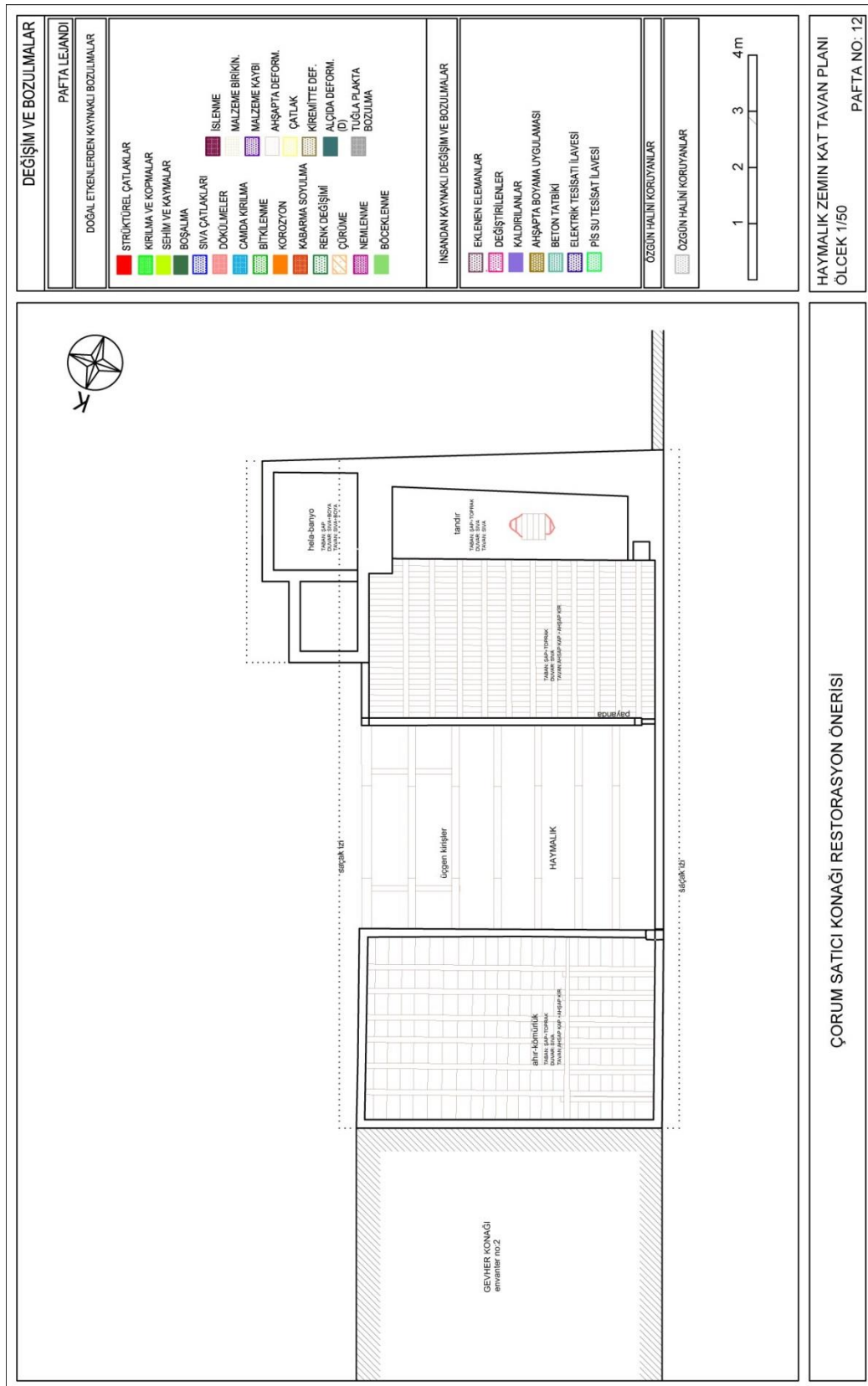
Şekil 4.47. Değişim ve bozulmalar zemin kat tavan planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

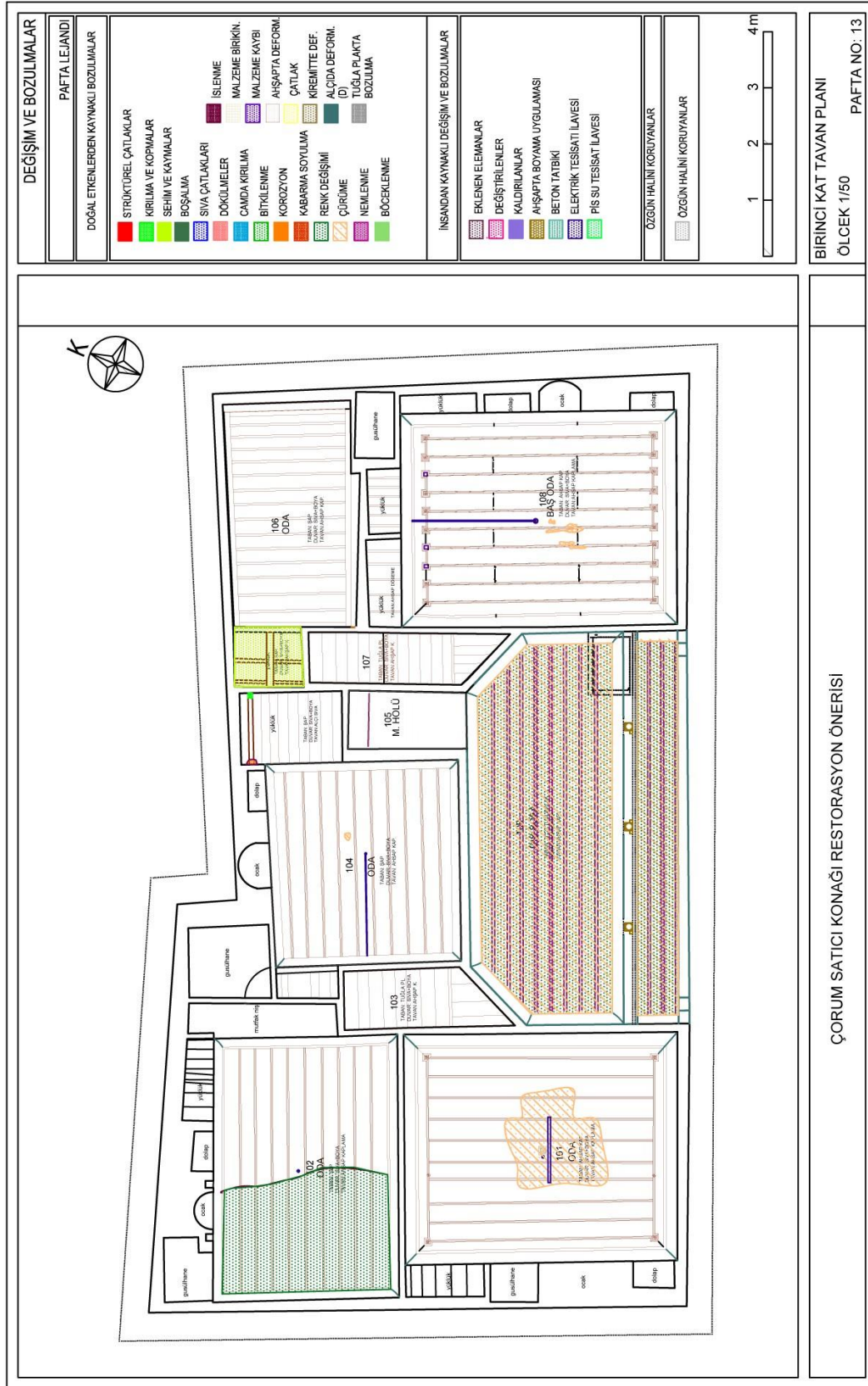

Şekil 4.48. Değişim ve bozulmalar konak zemin kat tavan planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

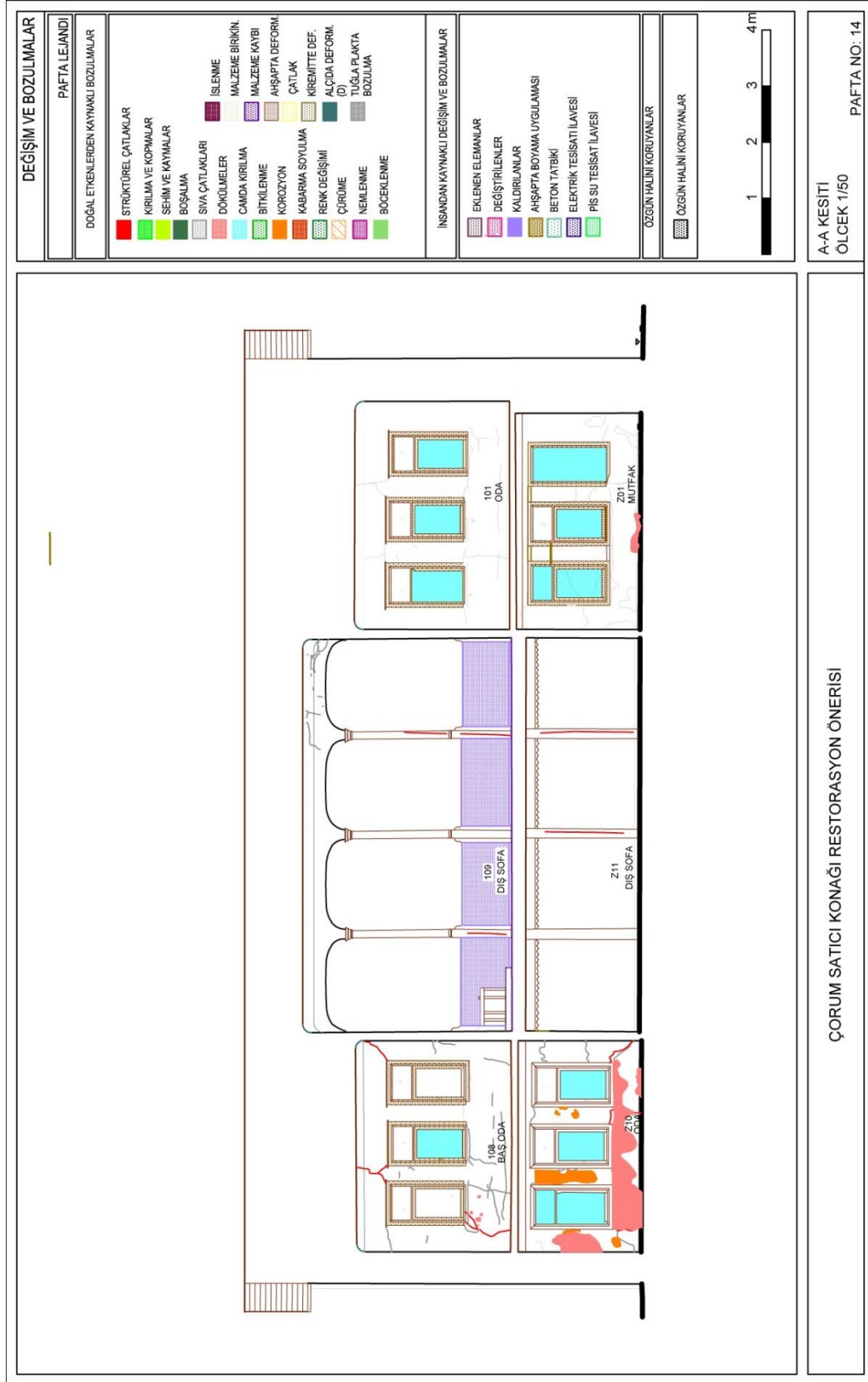

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

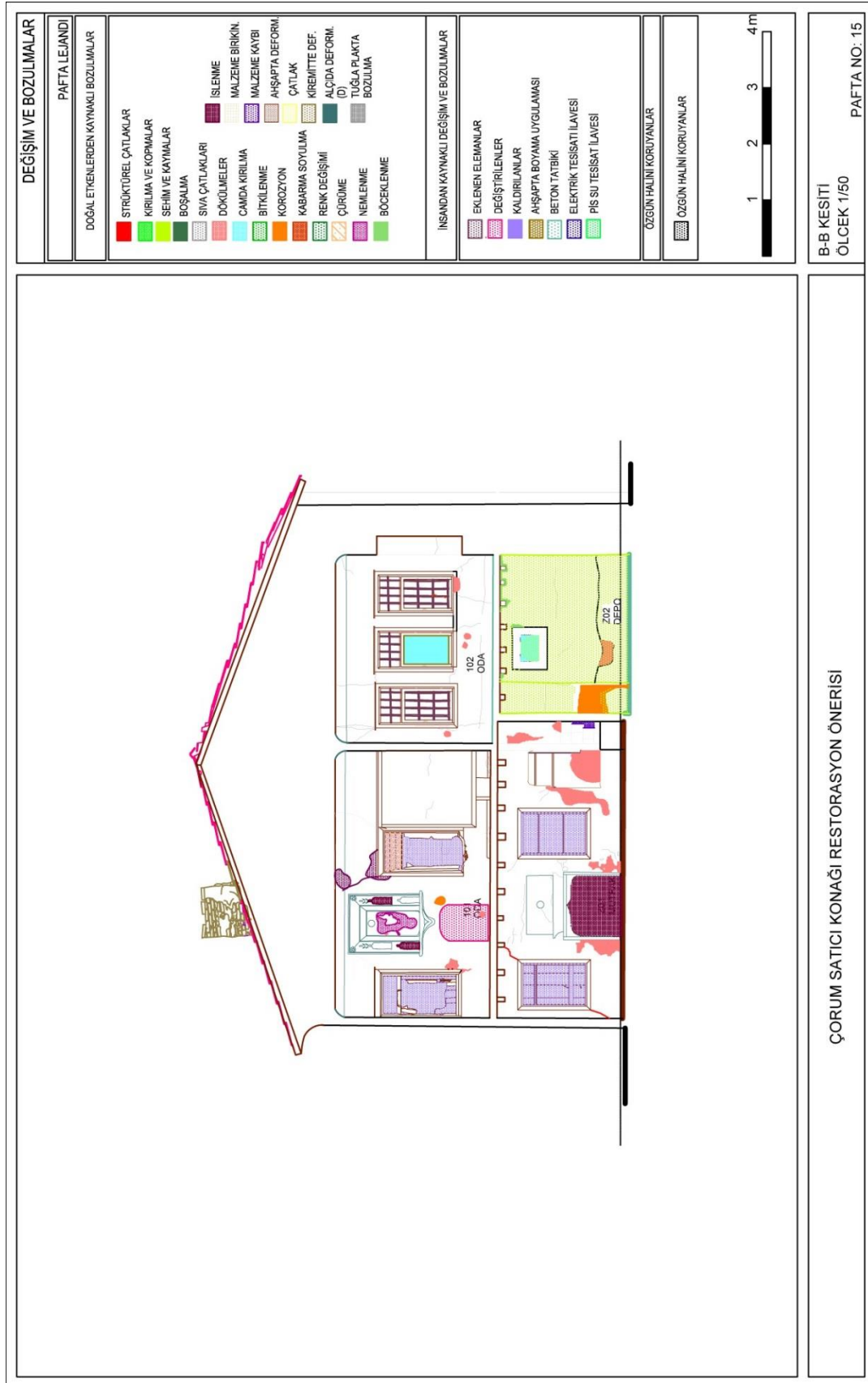
Şekil 4.50. Değişim ve bozulmalar birinci kat tavan planı

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

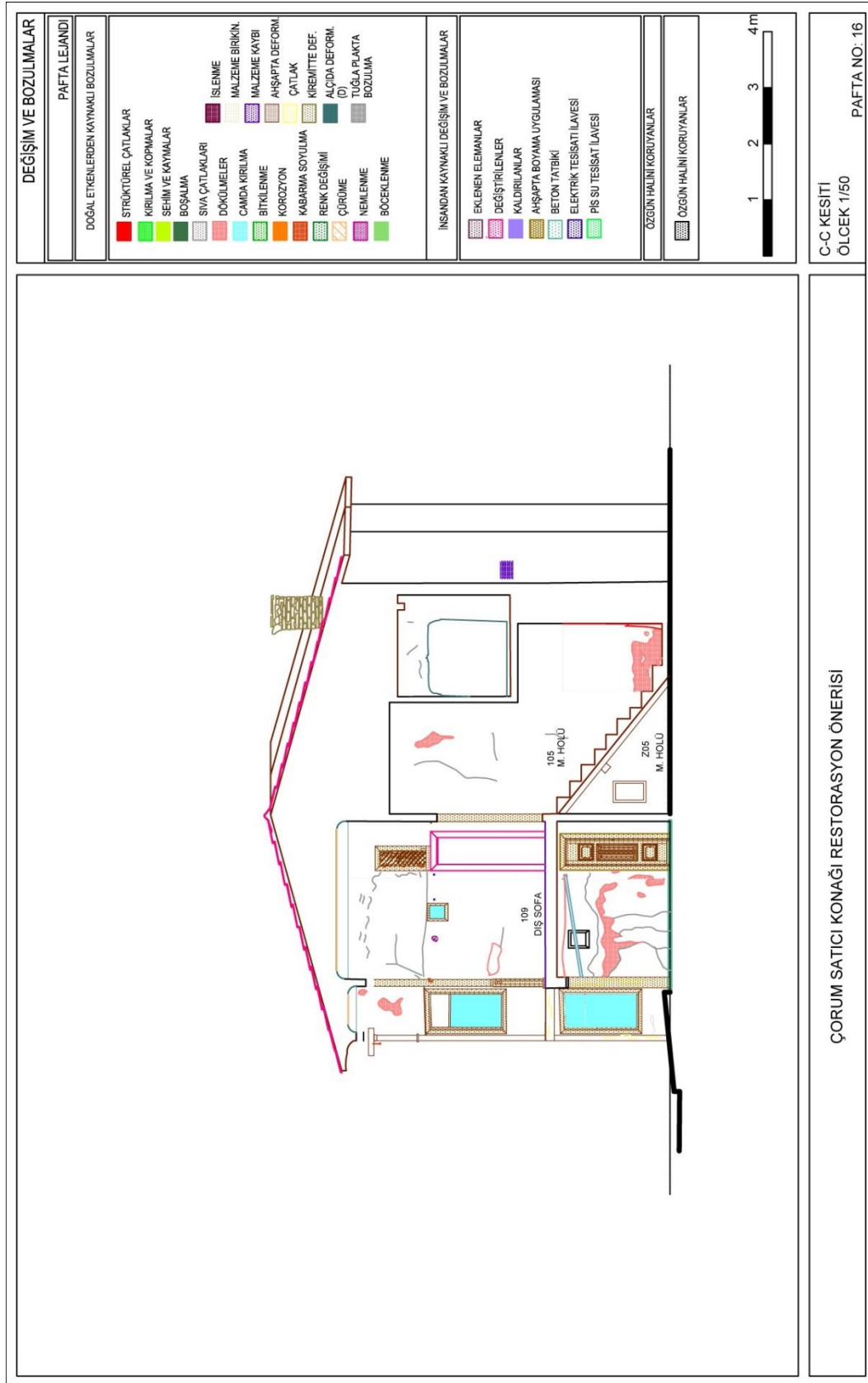
Şekil 4.51 . Değişim ve bozulmalar A-A kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

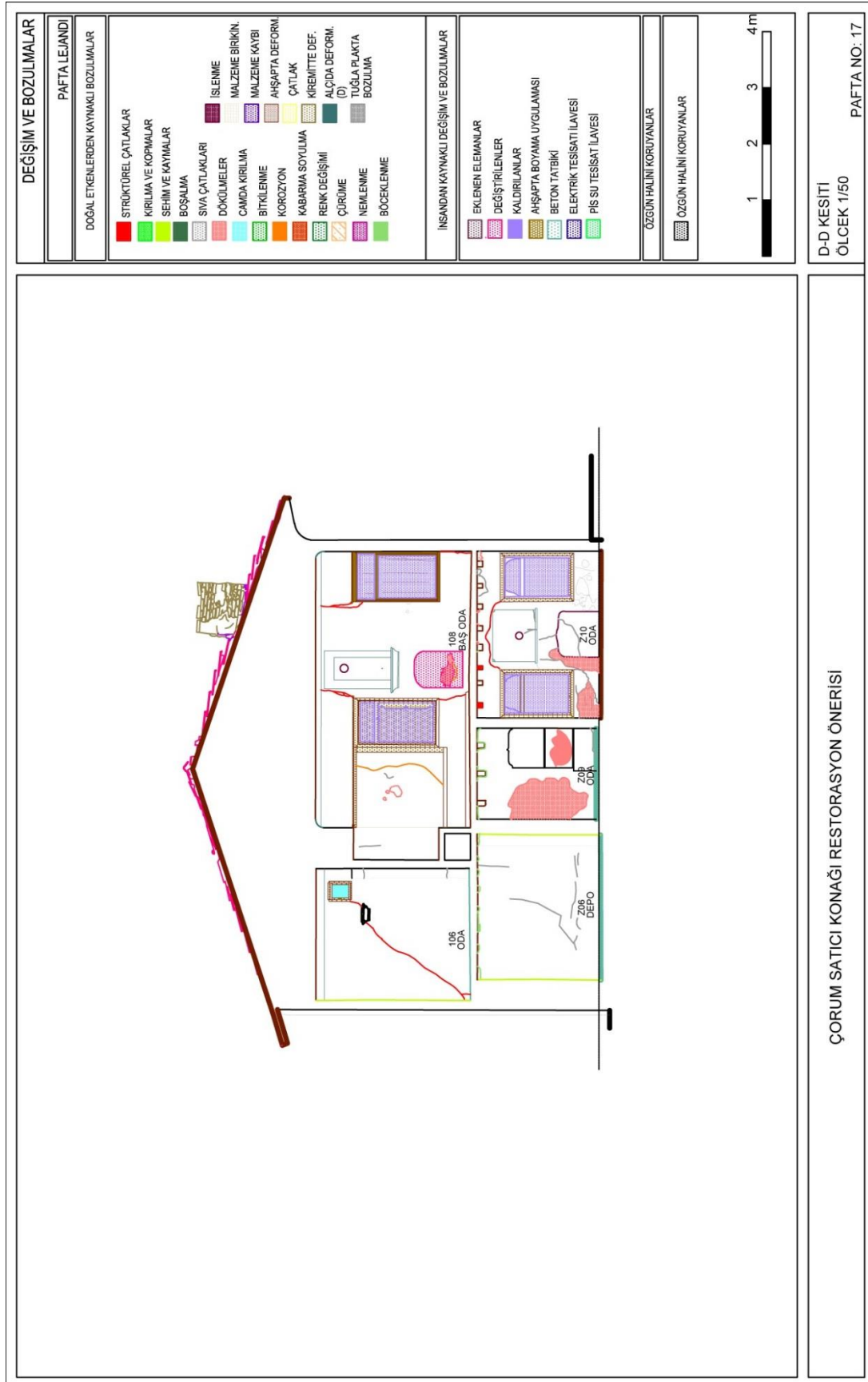
Şekil 4.52 . Değişim ve bozulmalar B-B kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

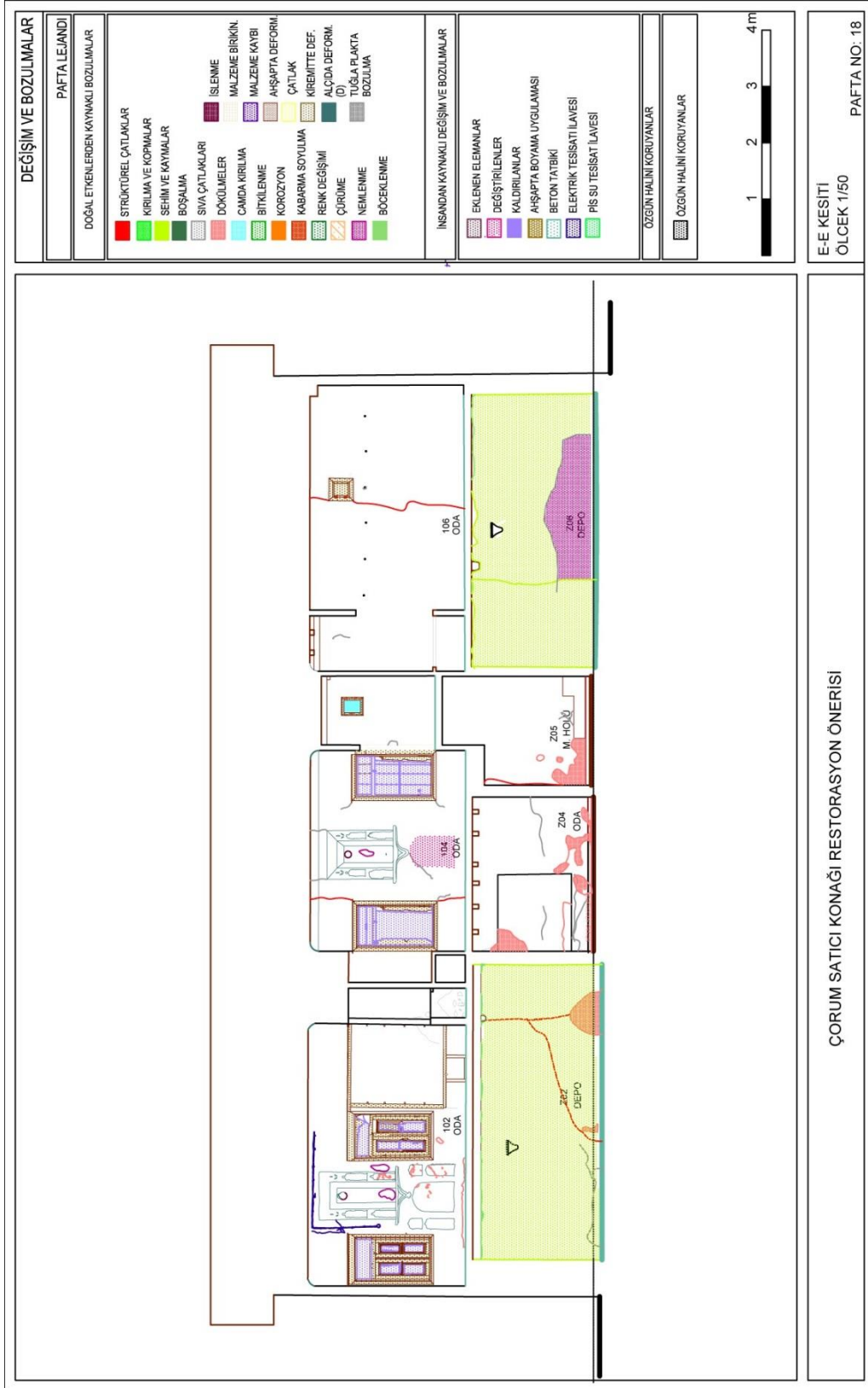
Şekil 4.53 . Değişim ve bozulmalar C-C kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 4.54 . Değişim ve bozulmalar D-D kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 4.55 . Değişim ve bozulmalar E-E kesiti

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

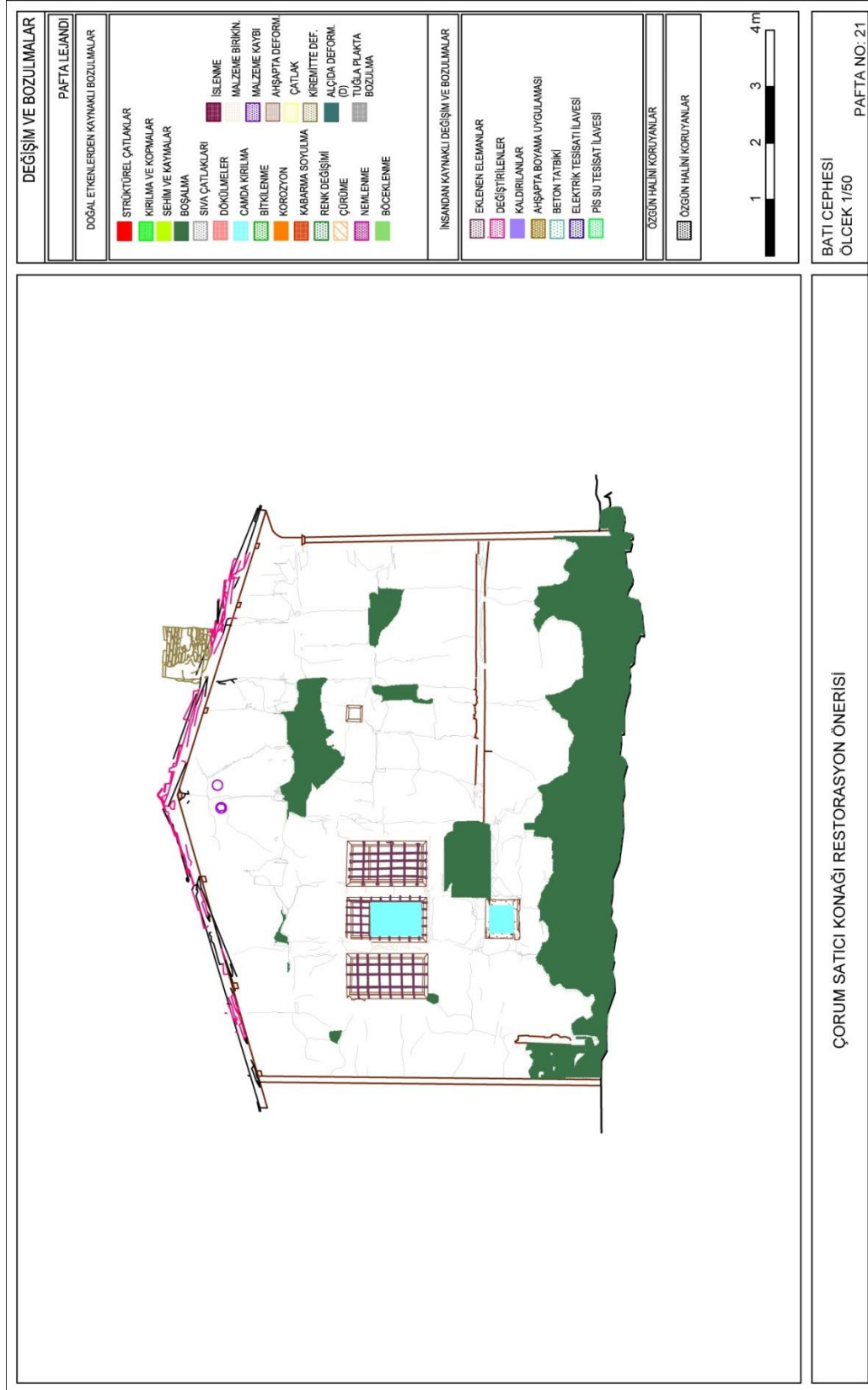
Şekil 4.56 . Değişim ve bozulmalar güneybatı görünüşü

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

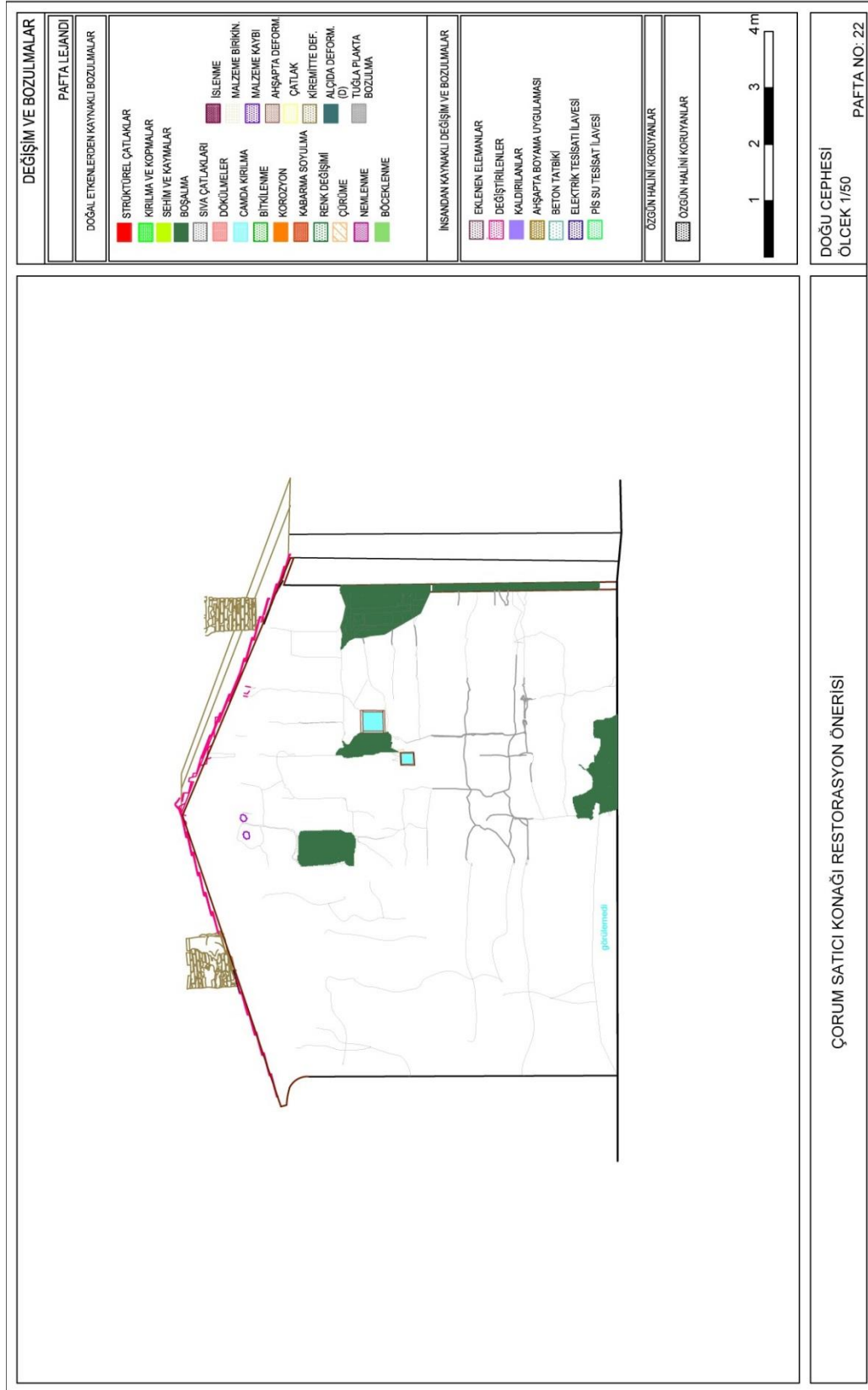
Şekil 4.57 . Değişim ve bozulmalar kuzeybatı görünüşü

K-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

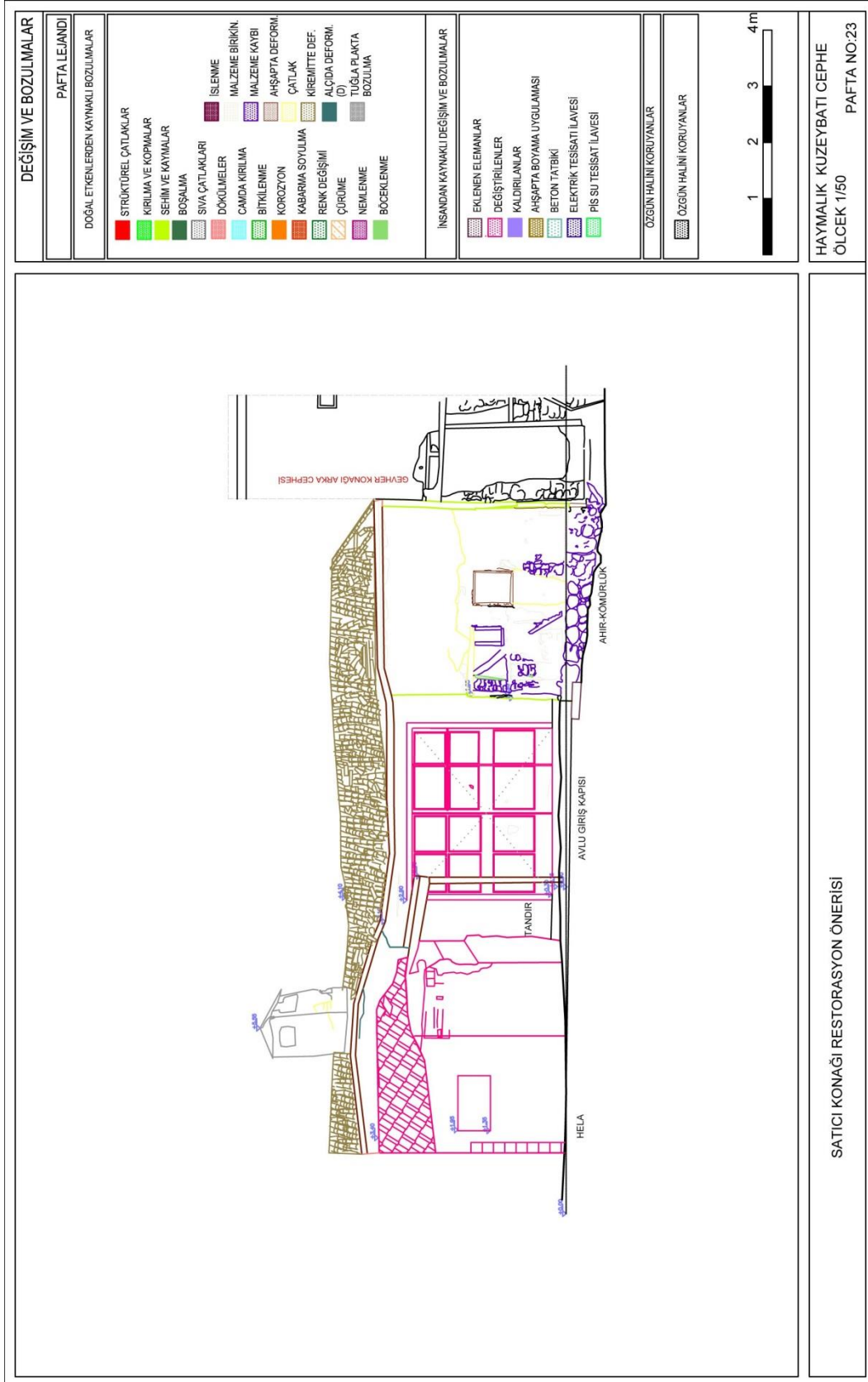
Şekil 4.58 . Değişim ve bozulmalar batı görünüşü

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

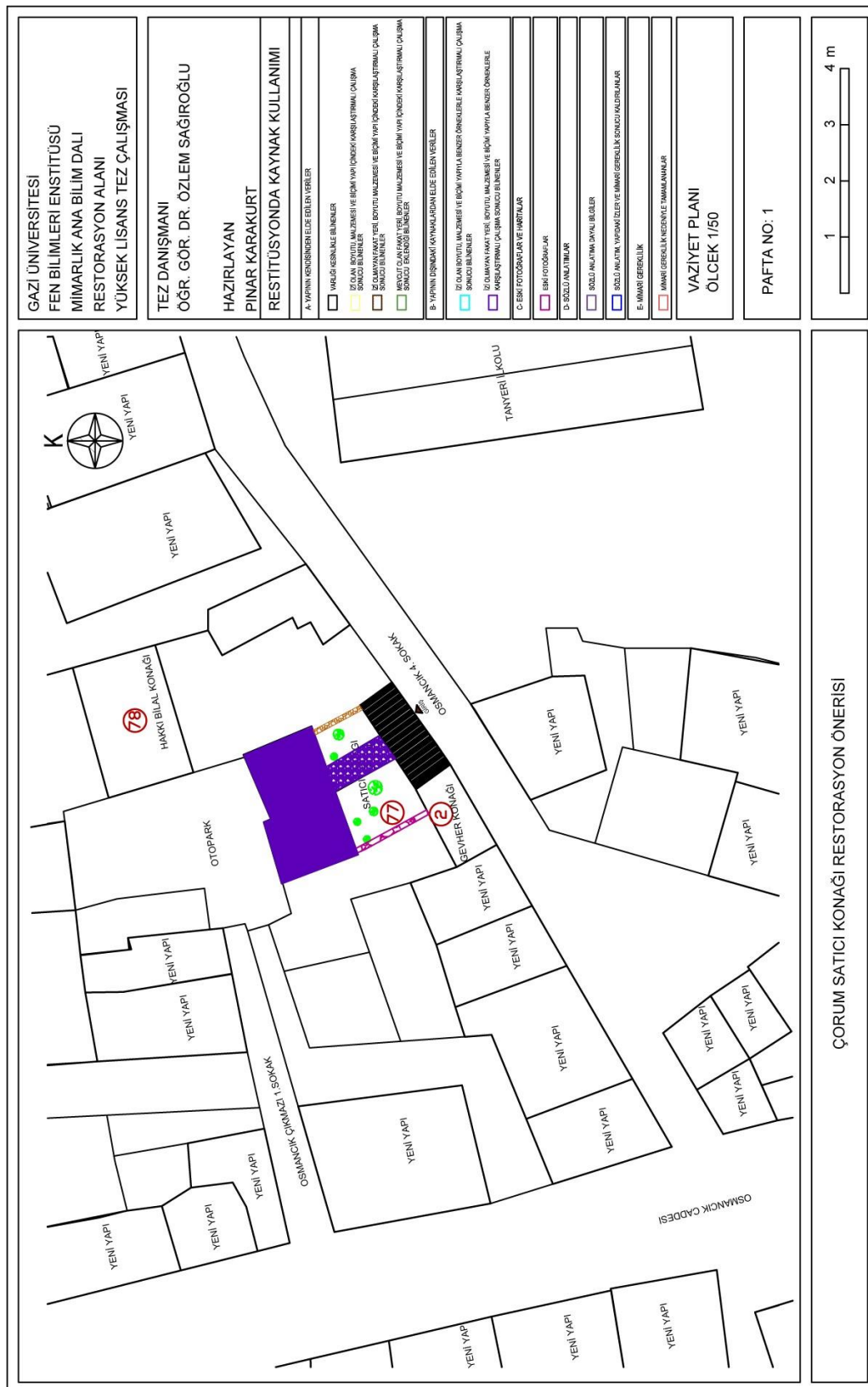
Şekil 4.59 . Değişim ve bozulmalar doğu görünüşü

EK-1 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

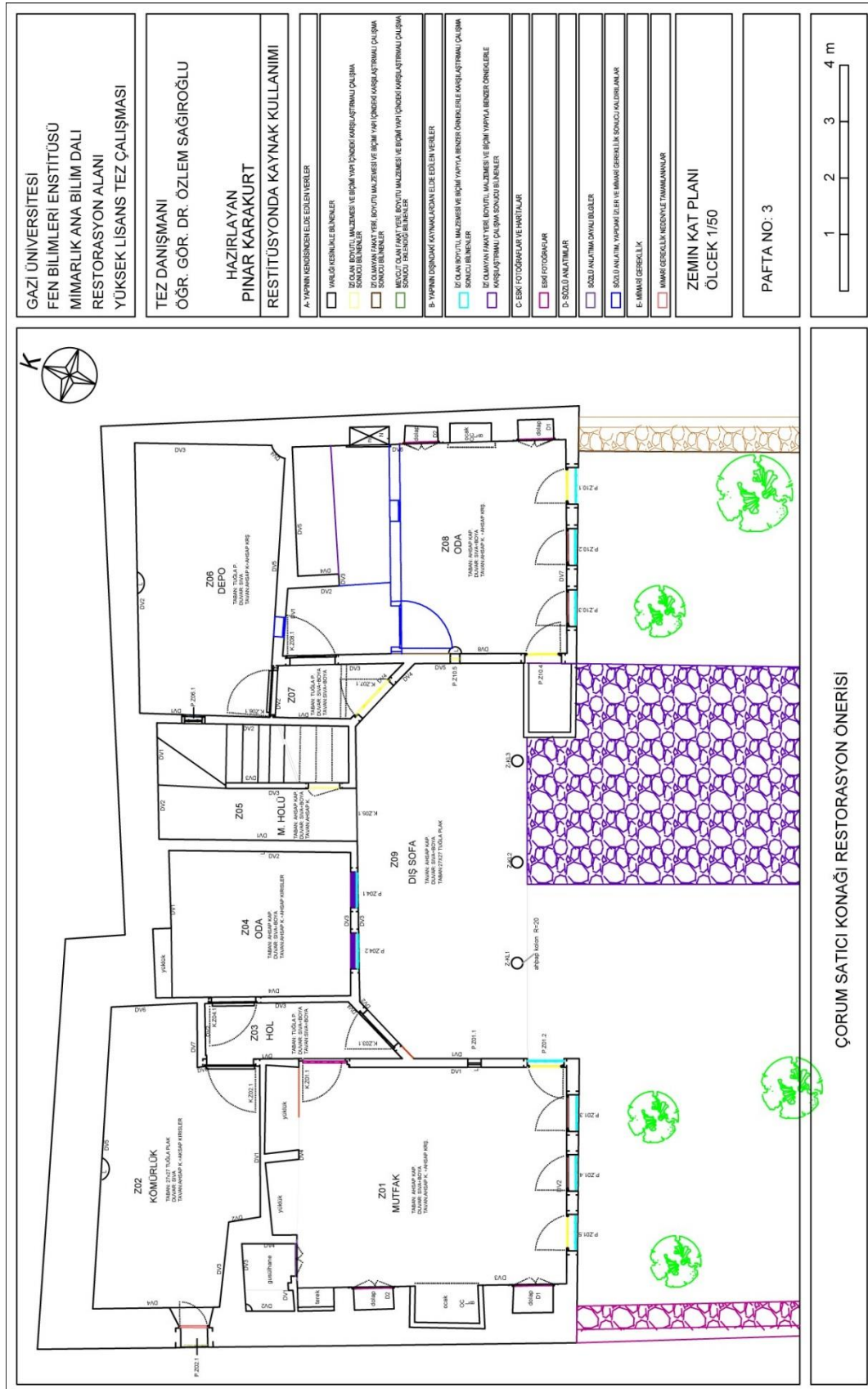

Şekil 4.60. Değişim ve bozulmalar haymalık kuzeybatı görünüşü

EK-2 Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

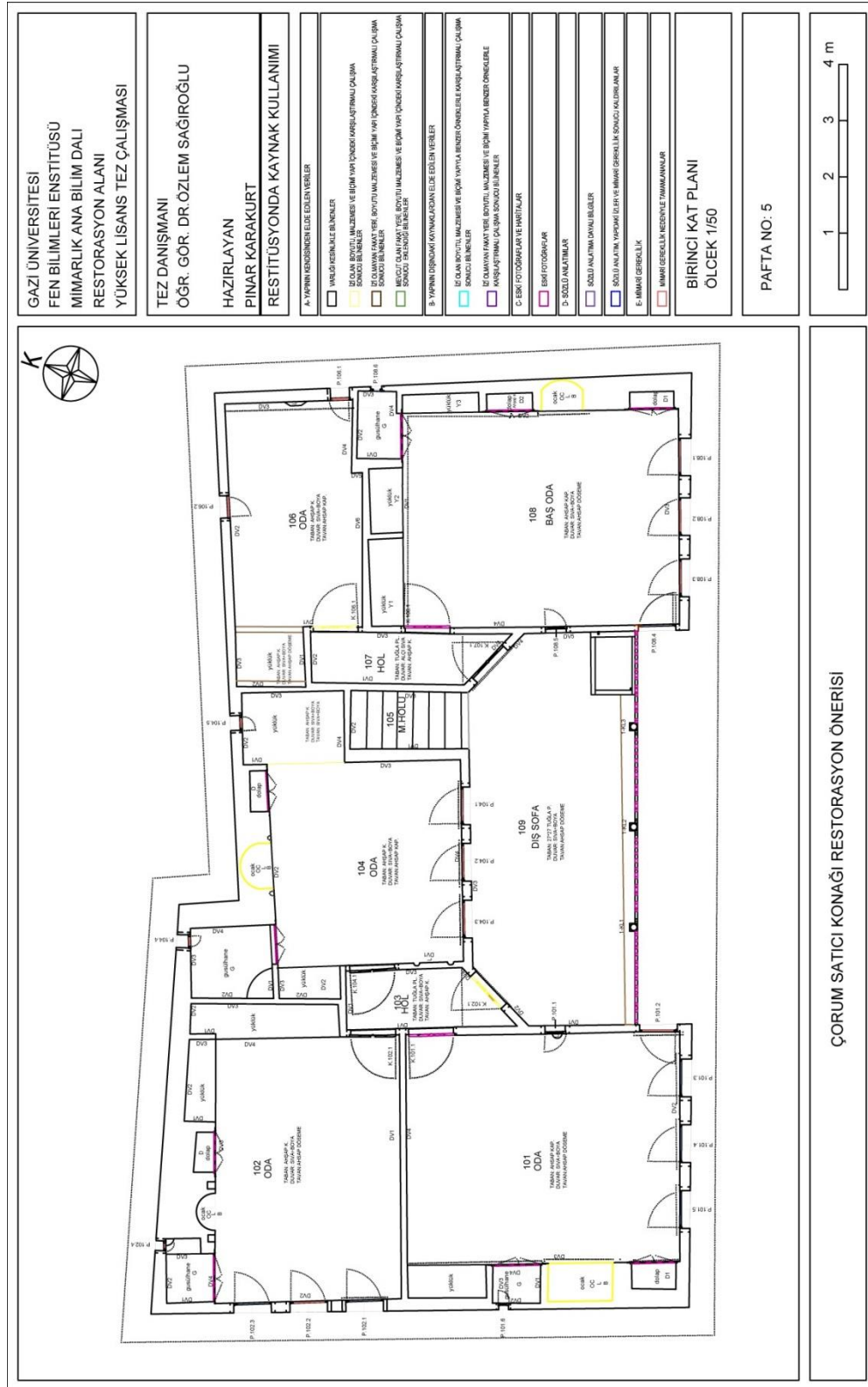
EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 6.3. Restitüsyonda kaynak kullanımı konak zemin kat planı

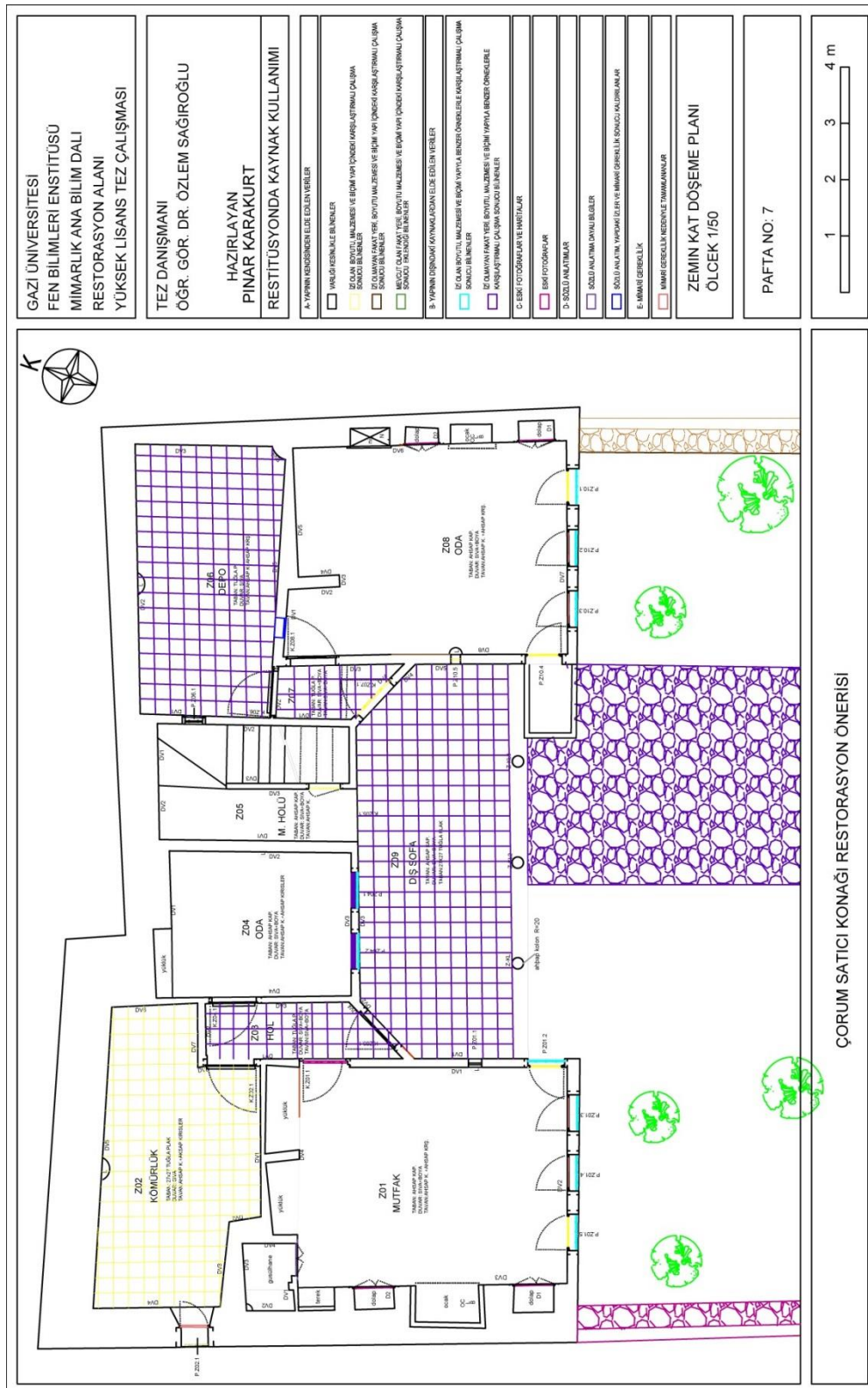
EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

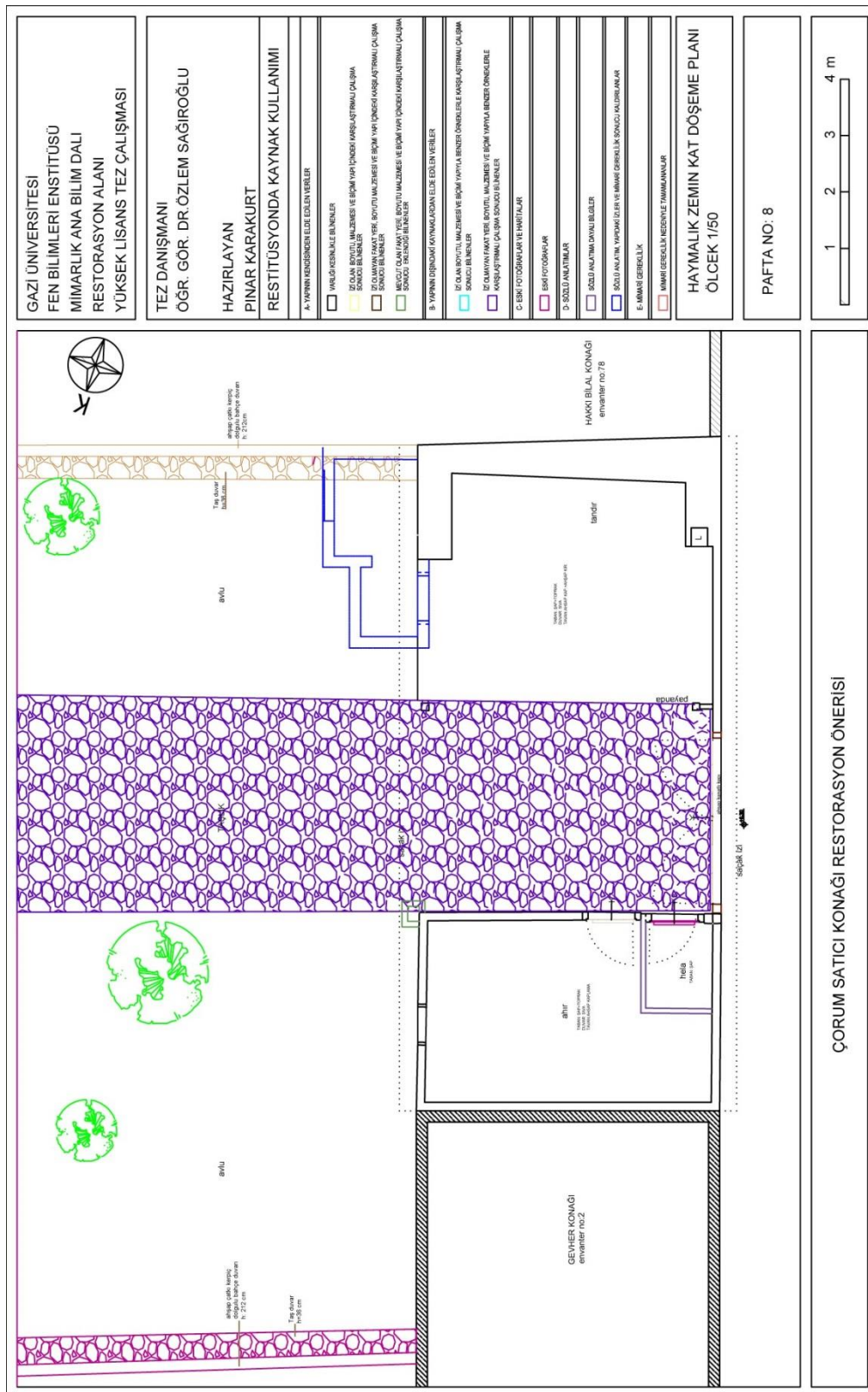
Şekil 6.5. Restitüsyonda kaynak kullanımı birinci kat planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

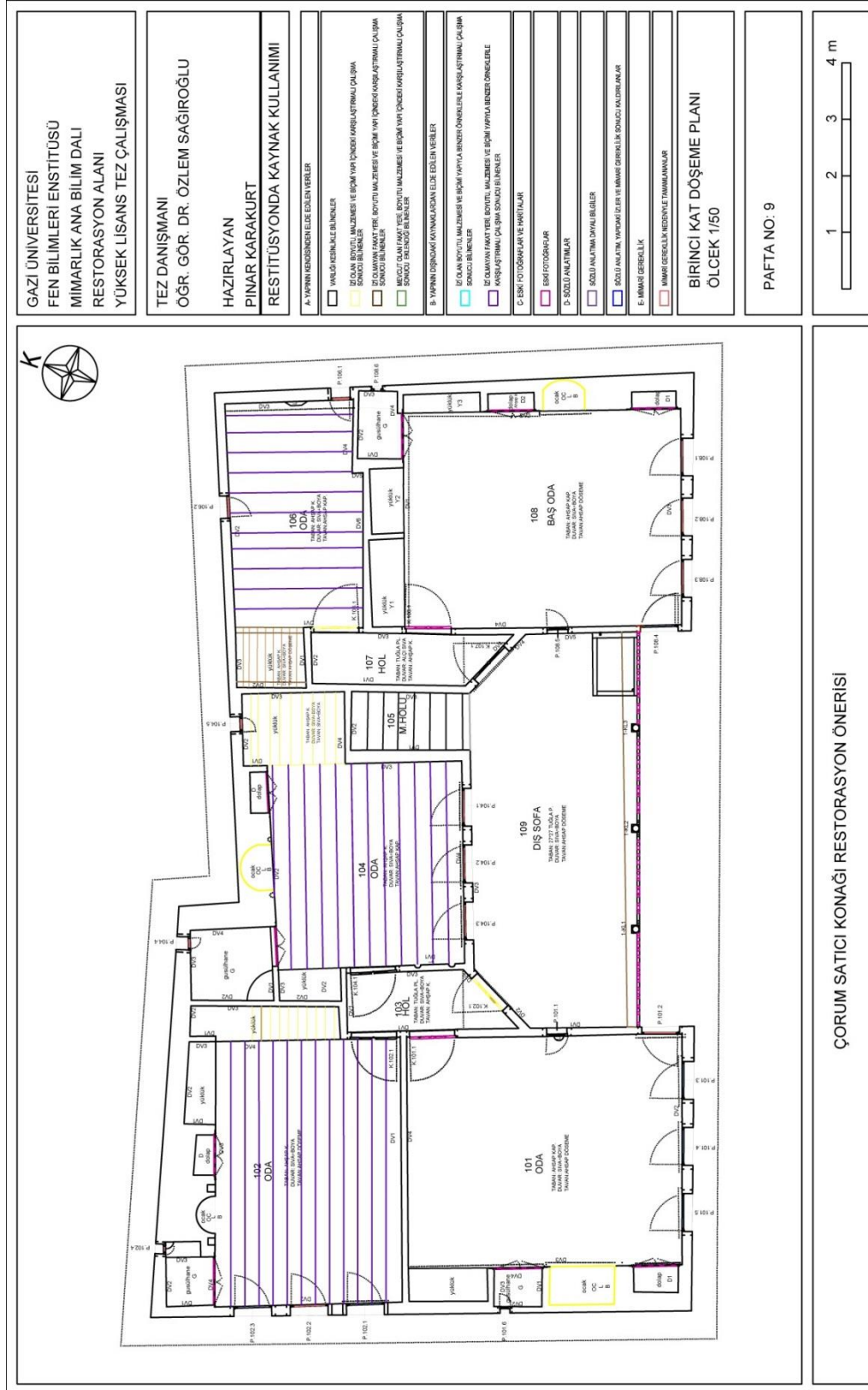

Şekil 6.7. Restitüsyonda kaynak kullanımı zemin kat döşeme planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

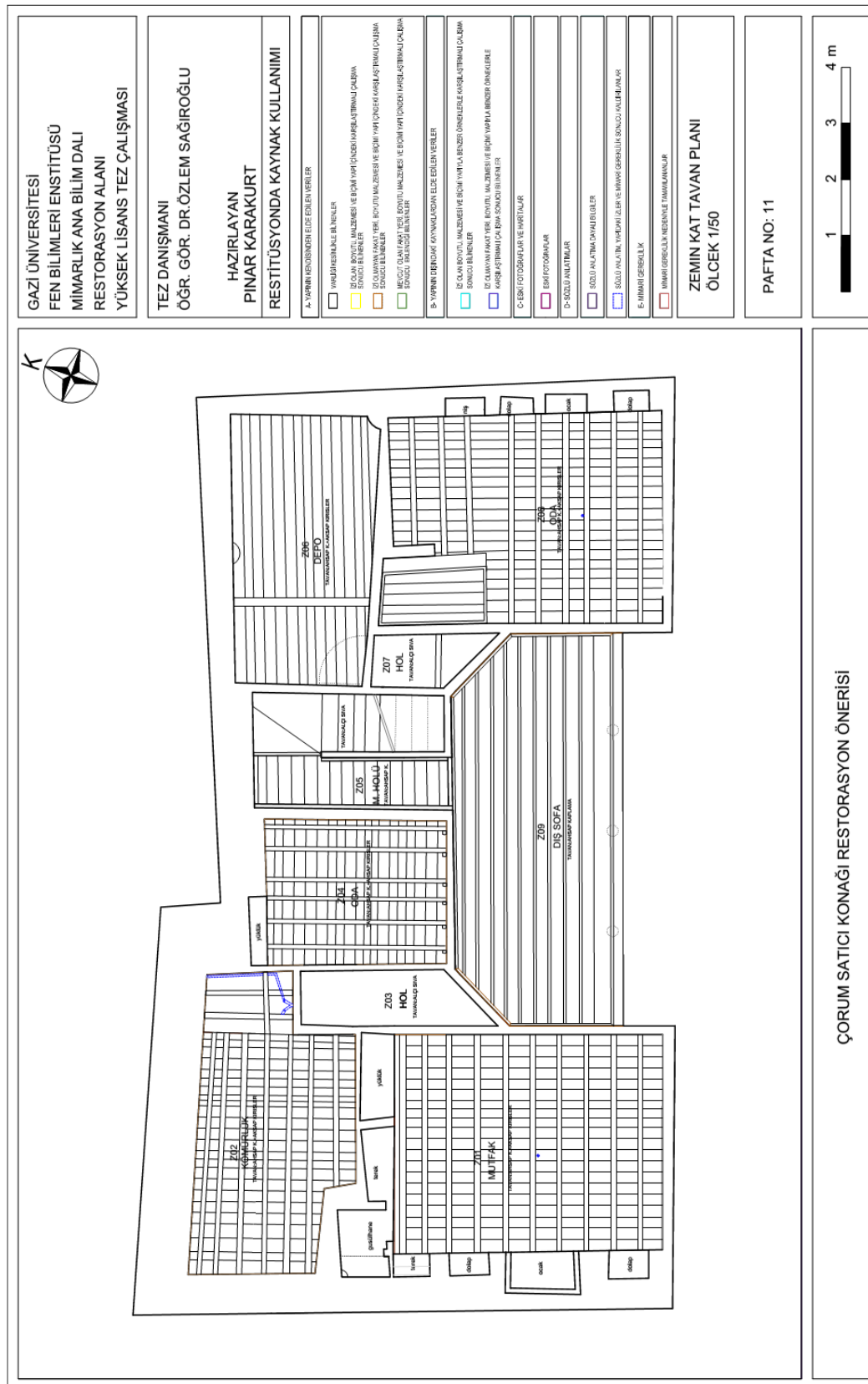

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

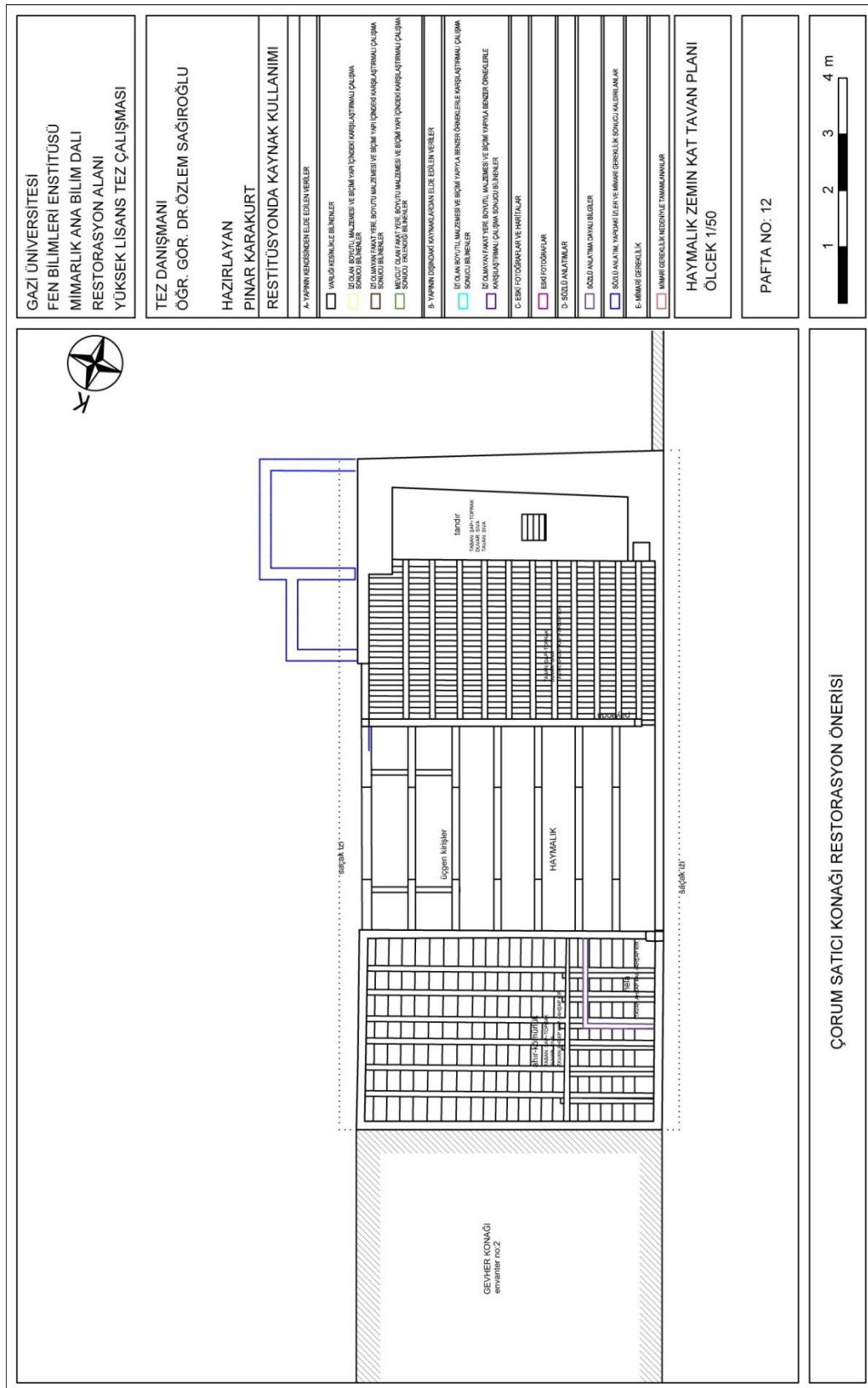
Şekil 6.9. Restitüsyonda kaynak kullanımı birinci kat döşeme planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

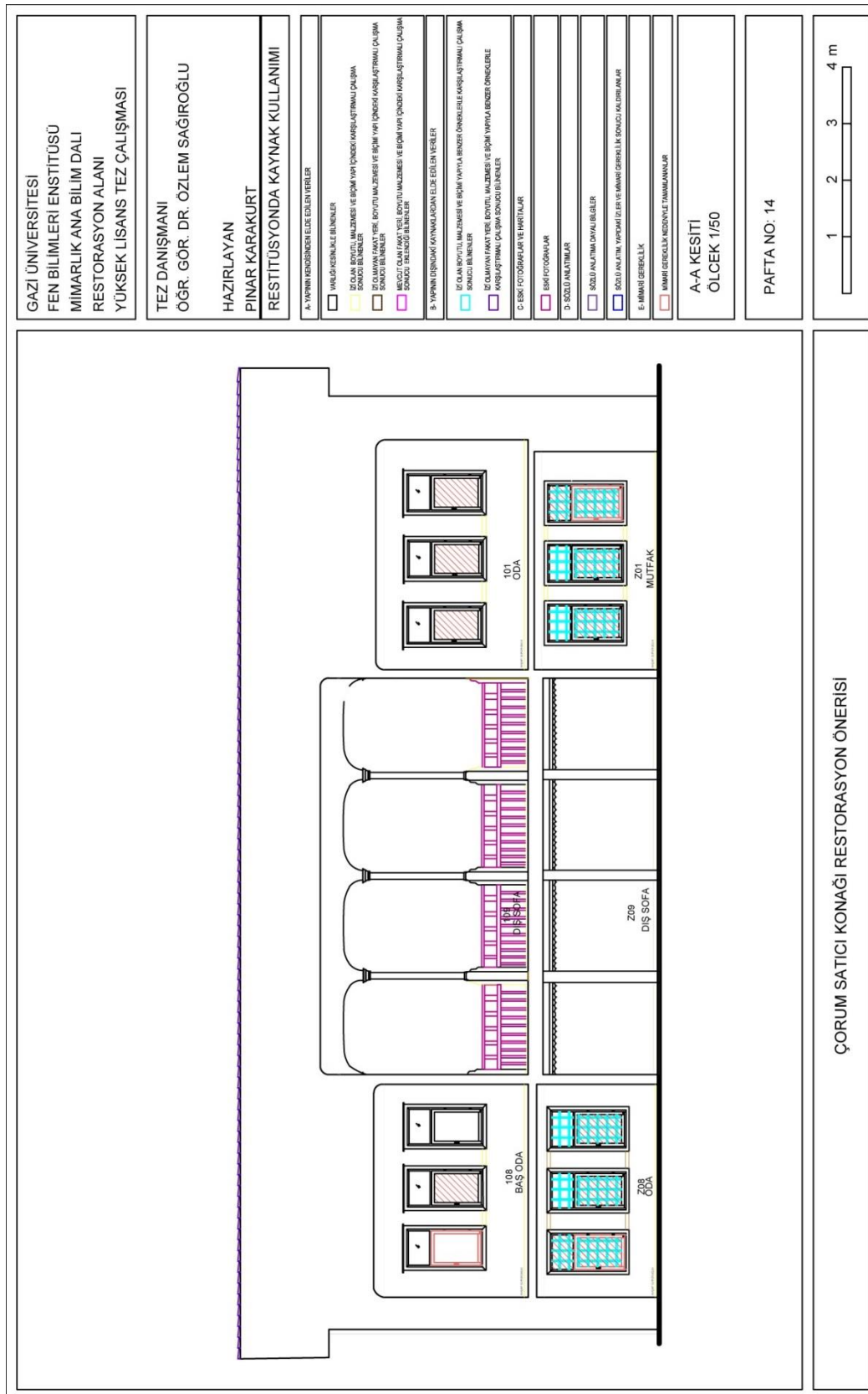
Şekil 6.11. Restitüsyonda kaynak kullanımı zemin kat tavan planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 6.12. Restitüsyonda kaynak kullanımı haymalık kat tavan planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 6.14. Restitüsyonda kaynak kullanımı A-A kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARLIK ANA BİLİM DALI

RESTORASYON ALANI

YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

TEZ DANIŞMANI

ÖĞR. GÖR. DR. ÖZLEM SAĞIROĞLU

HAZIRLAYAN

PINAR KARAKURT

RESTİTÜSYONDA KAYNAK KULLANIMI

A- YAPININ KENDİNDEN ELDE EDİLEN VERİLER

☐ YERLİ VE KESİMLİK BİNNELER

☐ ZİCLERİN BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

☐ ZİCLERİN YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

☐ MİMARİ ÇİZİMLER

☐ MİMARİ ÇİZİMLERİN YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

☐ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİNİN YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

B- YAPININ ÖZELLİKLERİNE GÖRE ALINAN VERİLER

☐ ZİCLERİN BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

☐ ZİCLERİN YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

☐ MİMARİ ÇİZİMLER

☐ MİMARİ ÇİZİMLERİN YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

☐ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİNİN YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

C- EKİP FOTOĞRAFLARI VE HARİTALARI

☐ EKİP FOTOĞRAFLARI

D- SOZLU ANLATIMLAR

☐ SOZLU ANLATIMLAR

E- SAĞLIK ANLATIMLAR

☐ SAĞLIK ANLATIMLAR

F- MİMARİ ÇİZİMLER

☐ MİMARİ ÇİZİMLER

G- MİMARİ ÇİZİMLERİN YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

☐ MİMARİ ÇİZİMLERİN YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ VE BİNNİTÜLLİ YERİNDİRİLMİŞ BİNNİTÜLLİ MALZEMESİ

B-B KESİTİ

ÖLÇEK 1/50

PAFTA NO: 15

1

2

3

4 m

101 ODA

102 ODA

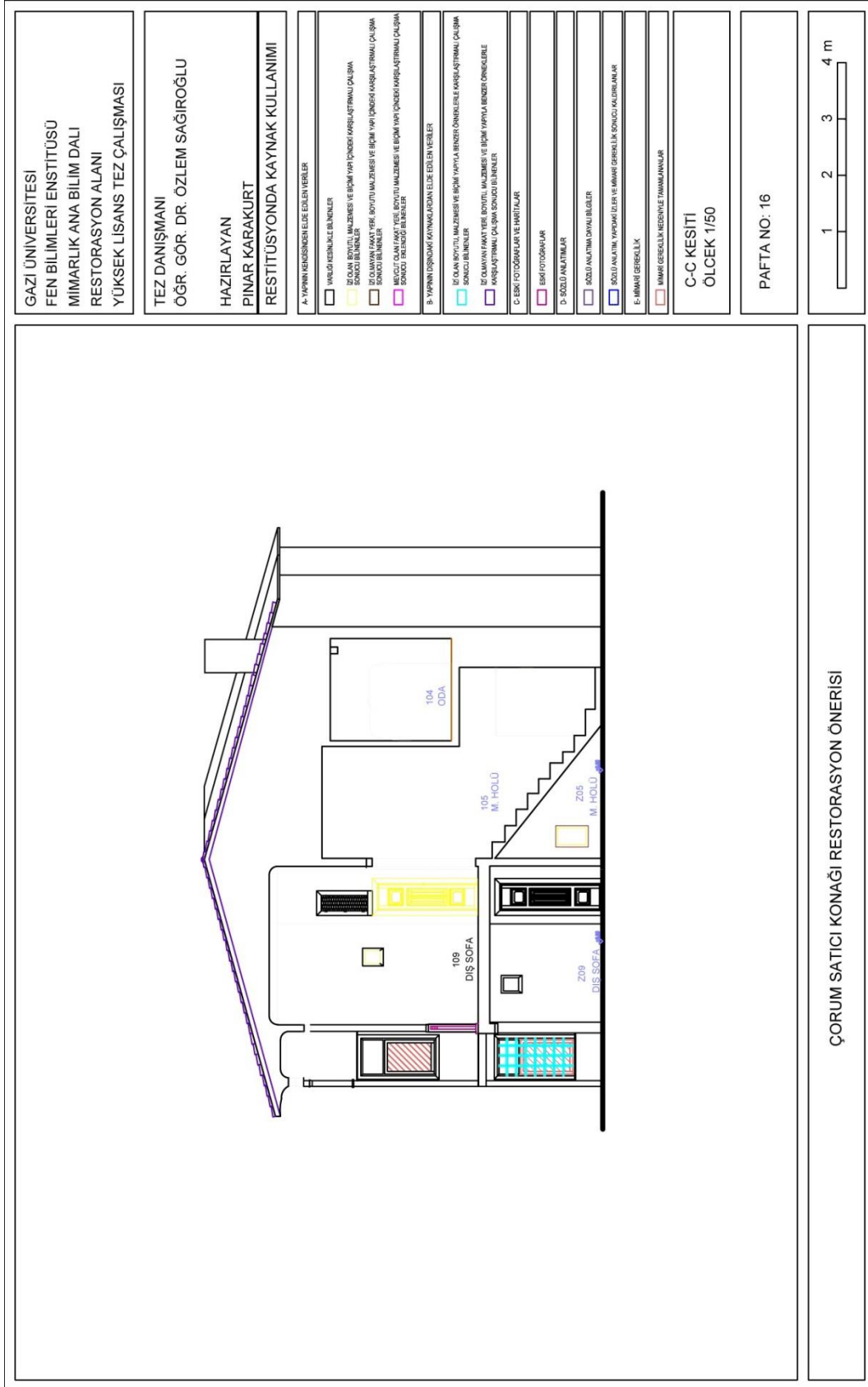
Z01 MUTFAK

Z02 DEPO

ÇORUM SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ

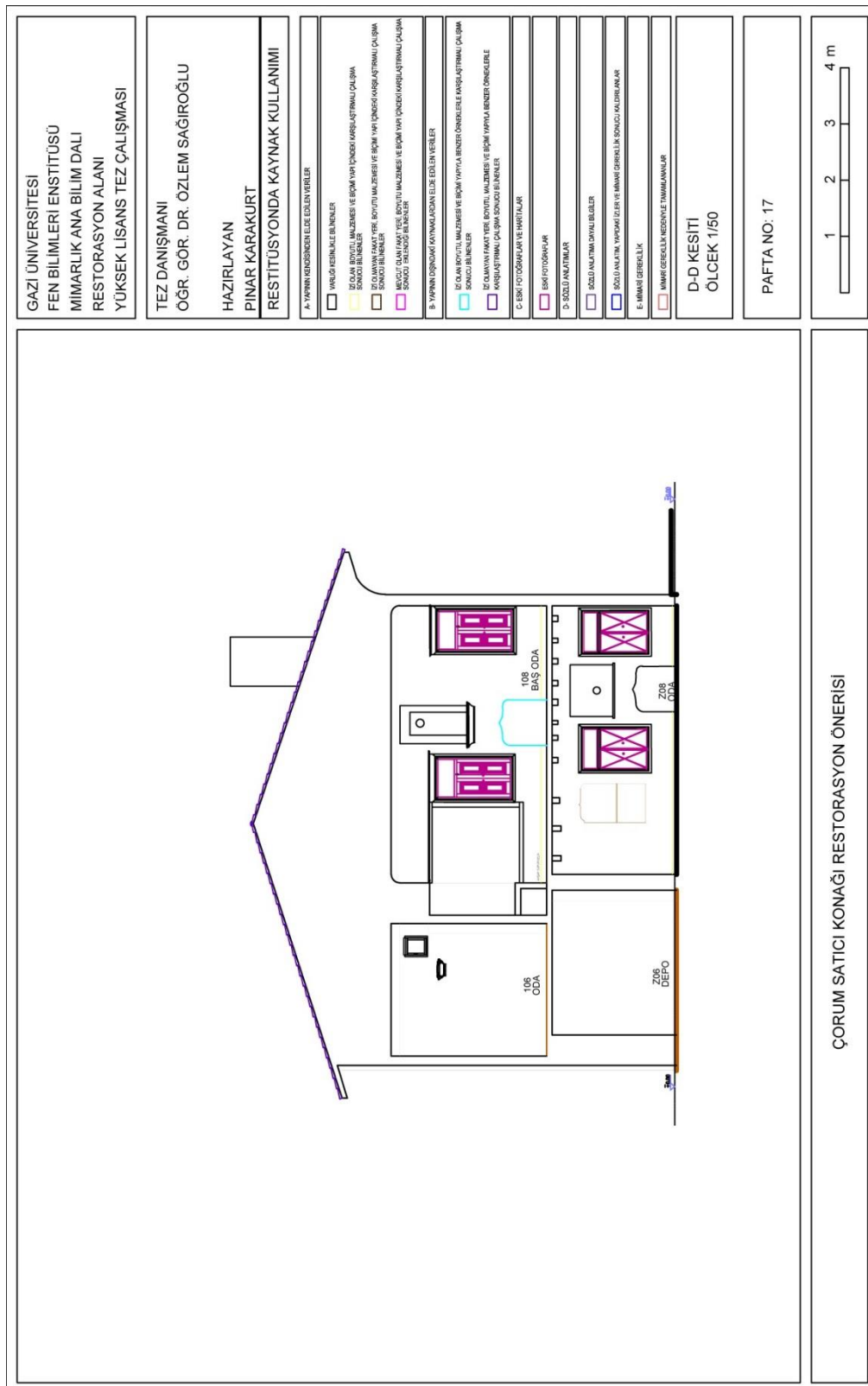
Şekil 6.15. Restitüsyonda kaynak kullanımı B-B kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

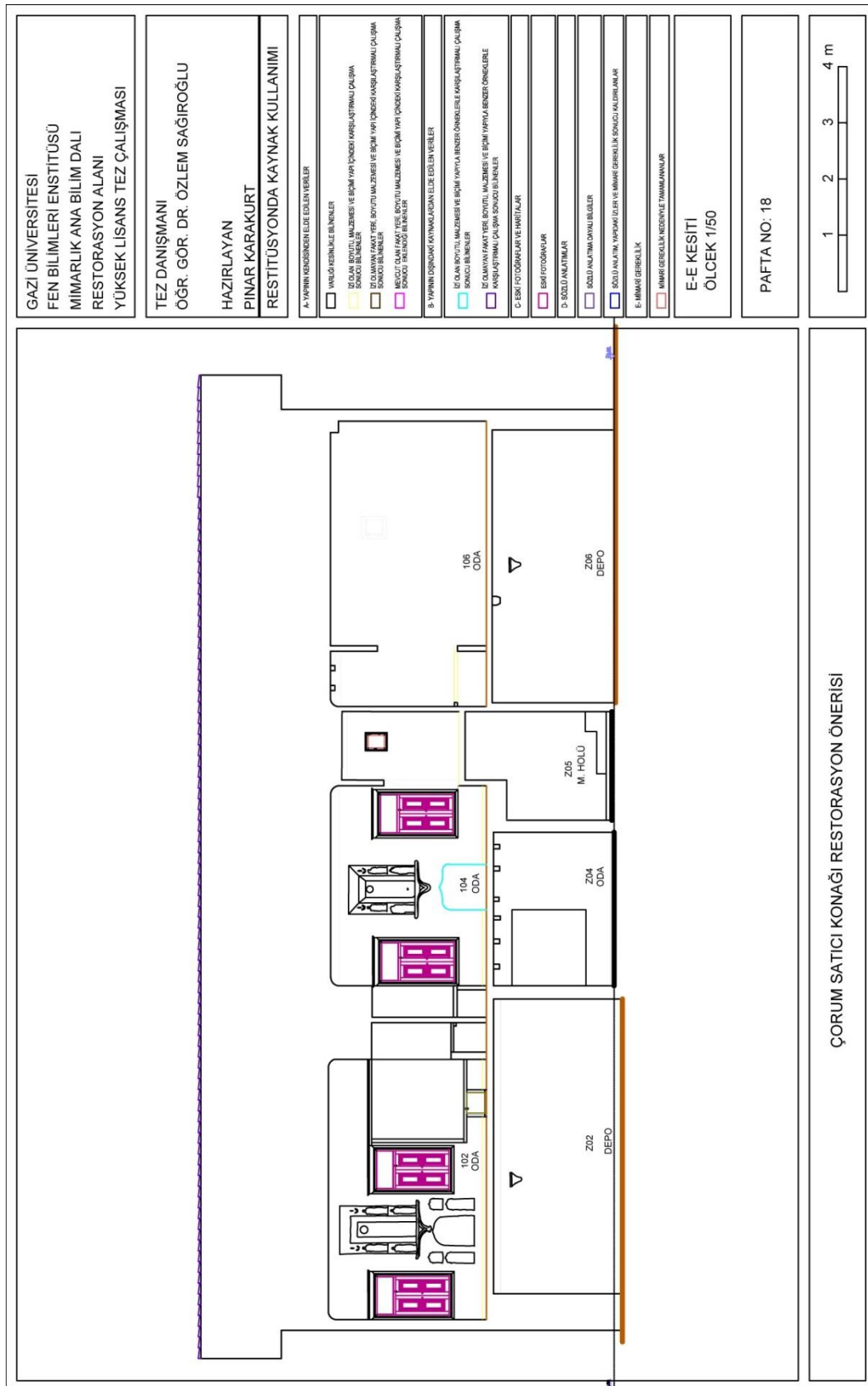
Şekil 6.16. Restitüsyonda kaynak kullanımı C-C kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 6.17. Restitüsyonda kaynak kullanımı D-D kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Şekil 6.18. Restitüsyonda kaynak kullanımı E-E kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

[illegible]

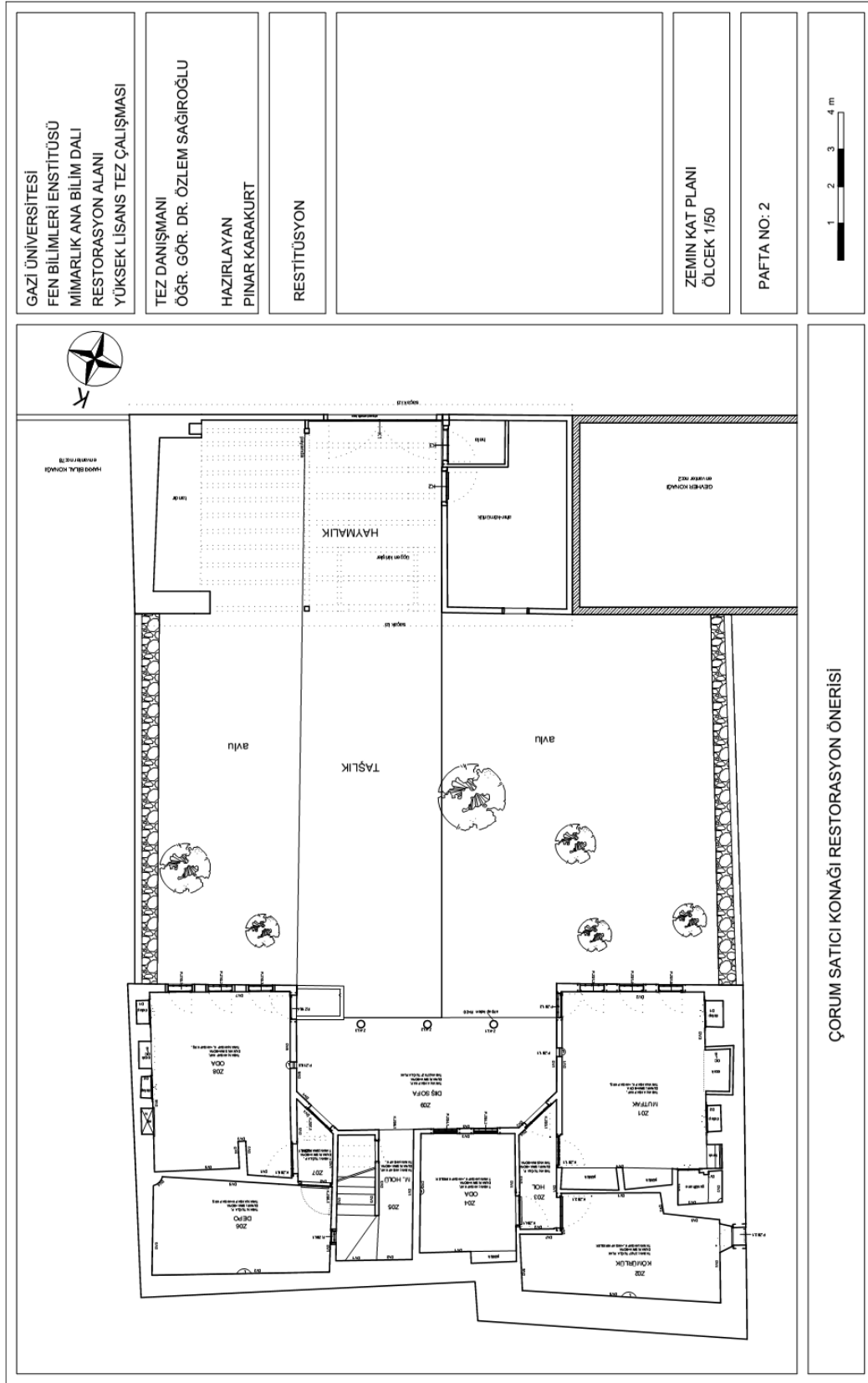
Şekil 6.21. Restitüsyonda kaynak kullanımı batı cephesi

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

[illegible]

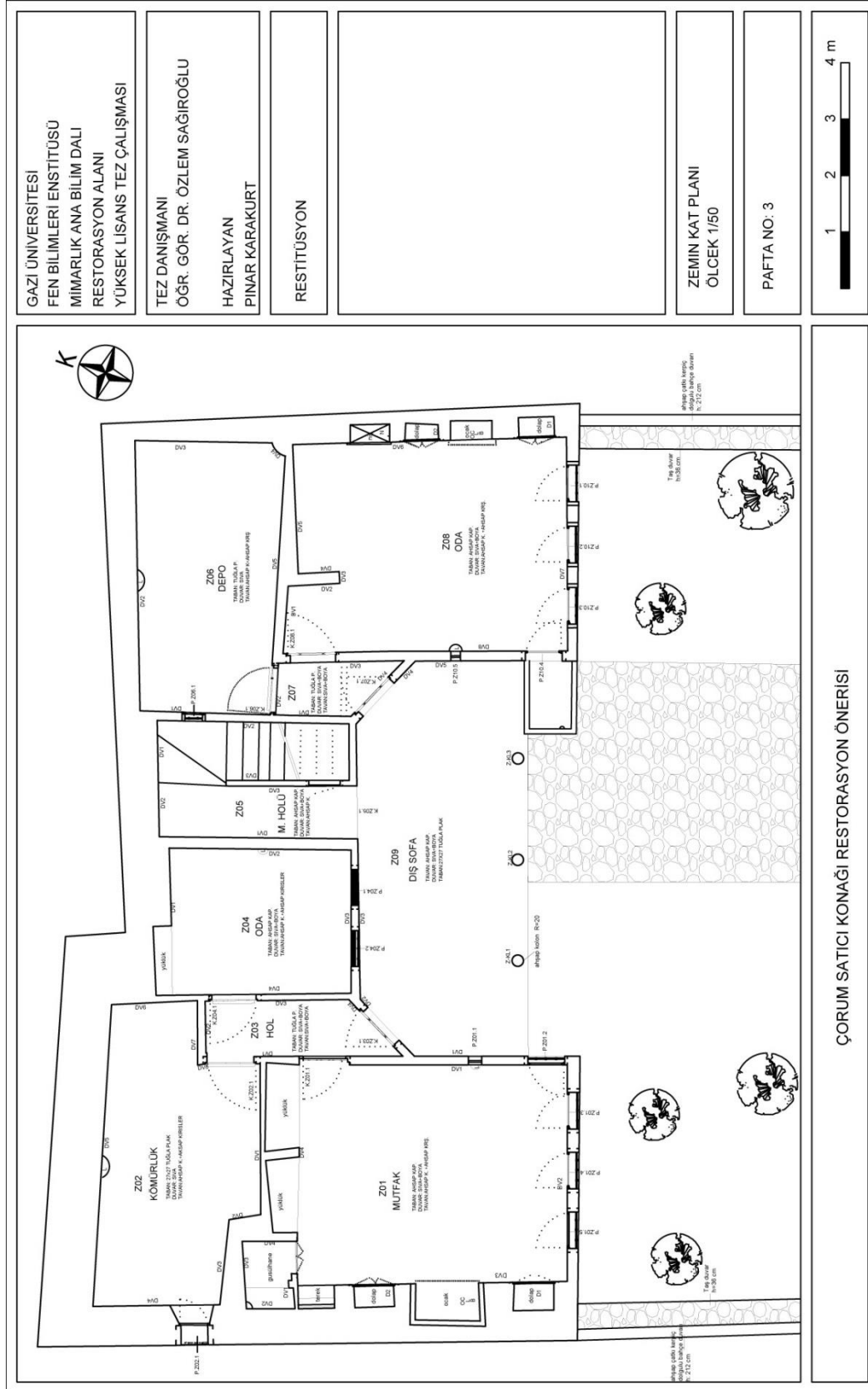
Şekil 6.22. Restitüsyonda kaynak kullanımı doğu cephesi

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

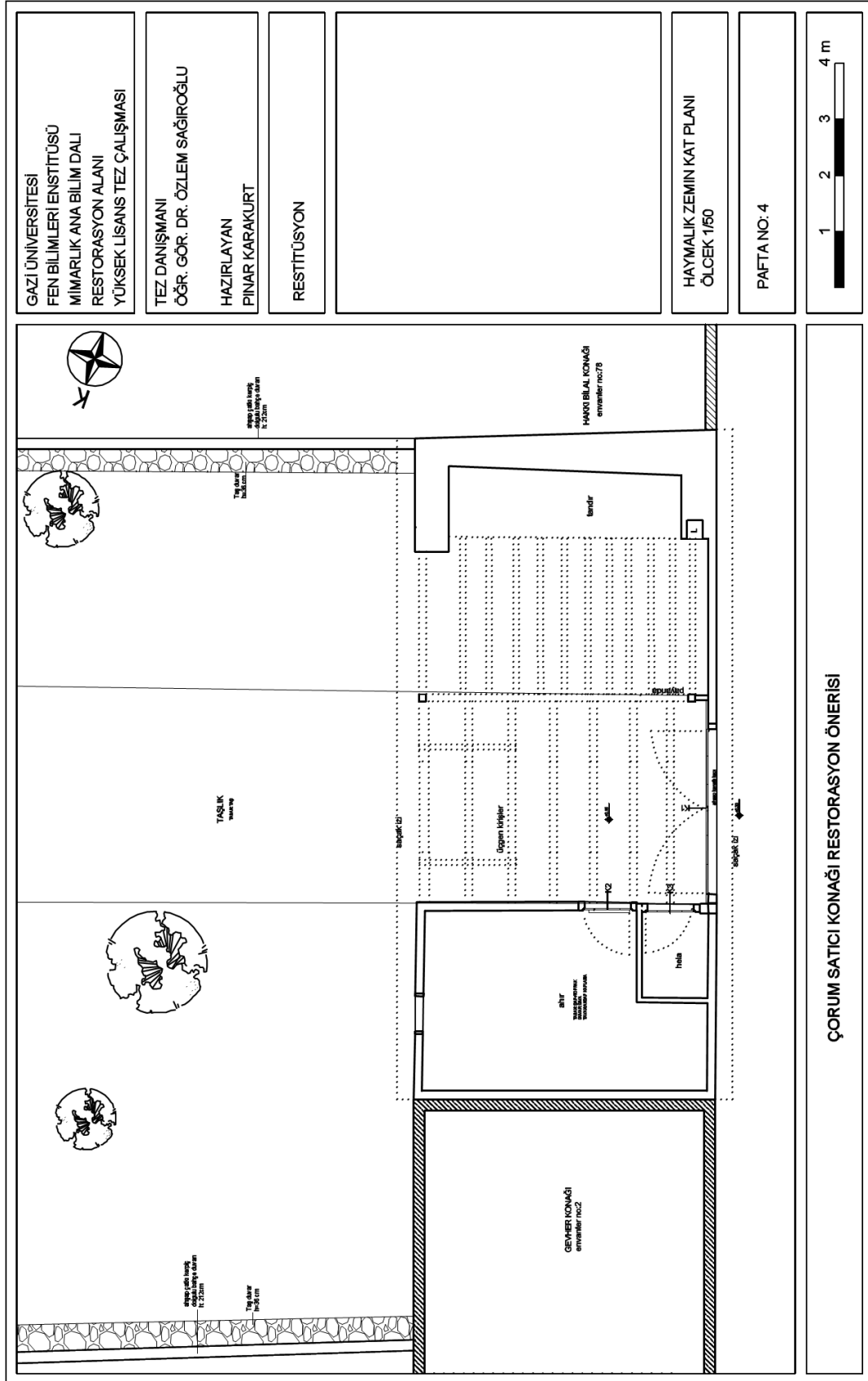
Şekil 6.26. Restitüsyon aşaması zemin kat bahçe ilişkisi planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

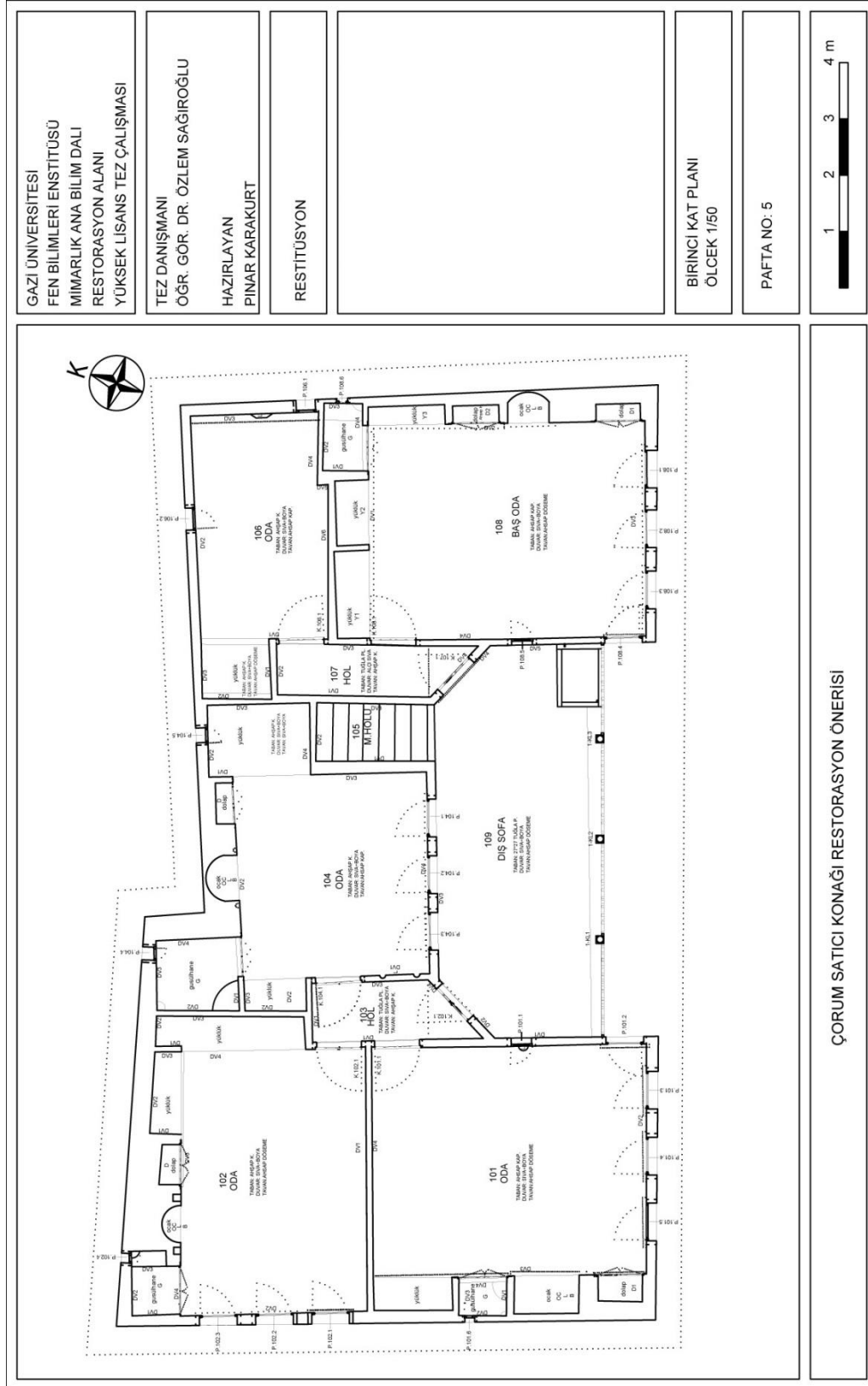
Şekil 6.27. Restitüsyon aşaması konak zemin kat planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

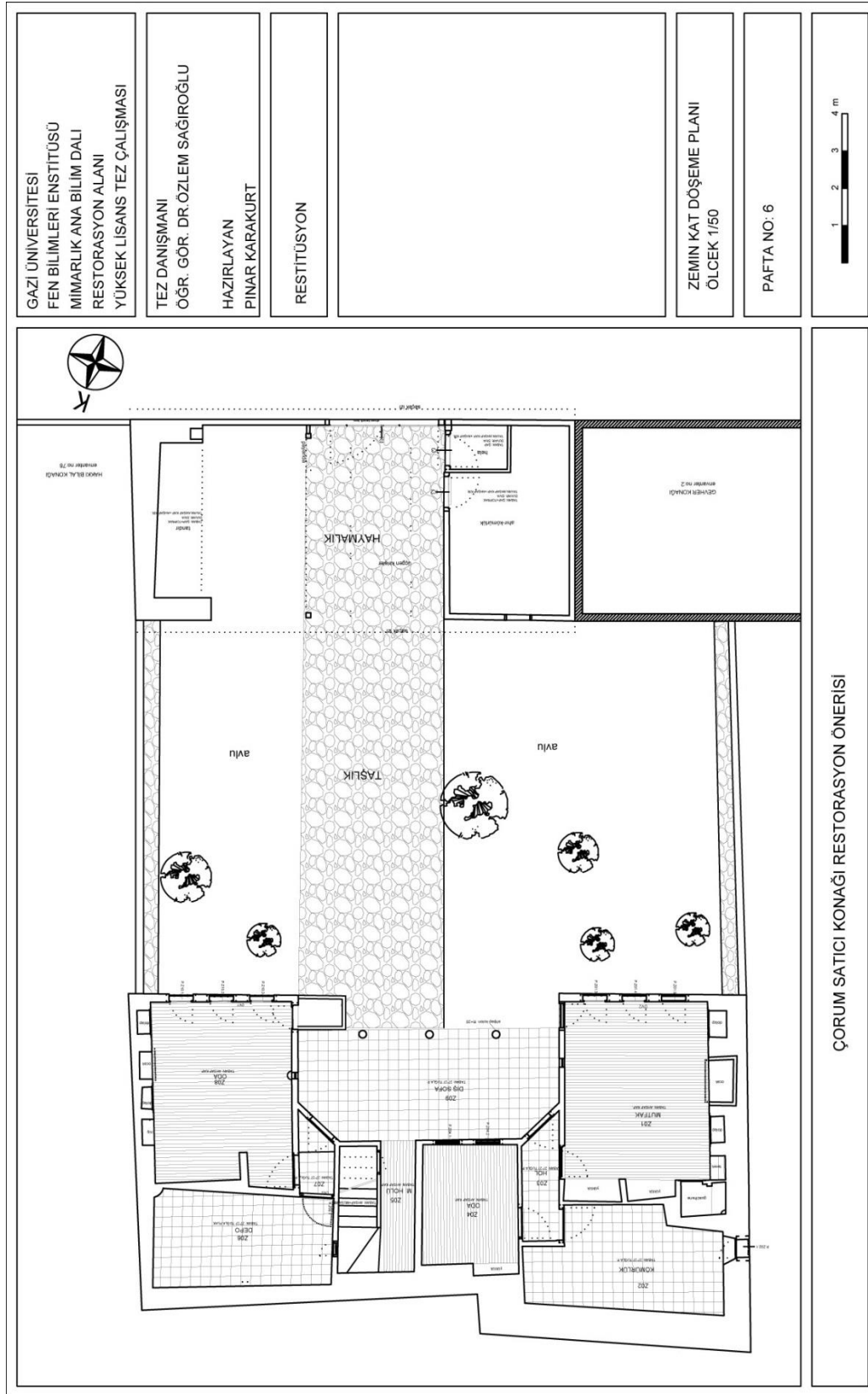
Şekil 6.28. Restitüsyon aşaması haymalık zemin kat planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

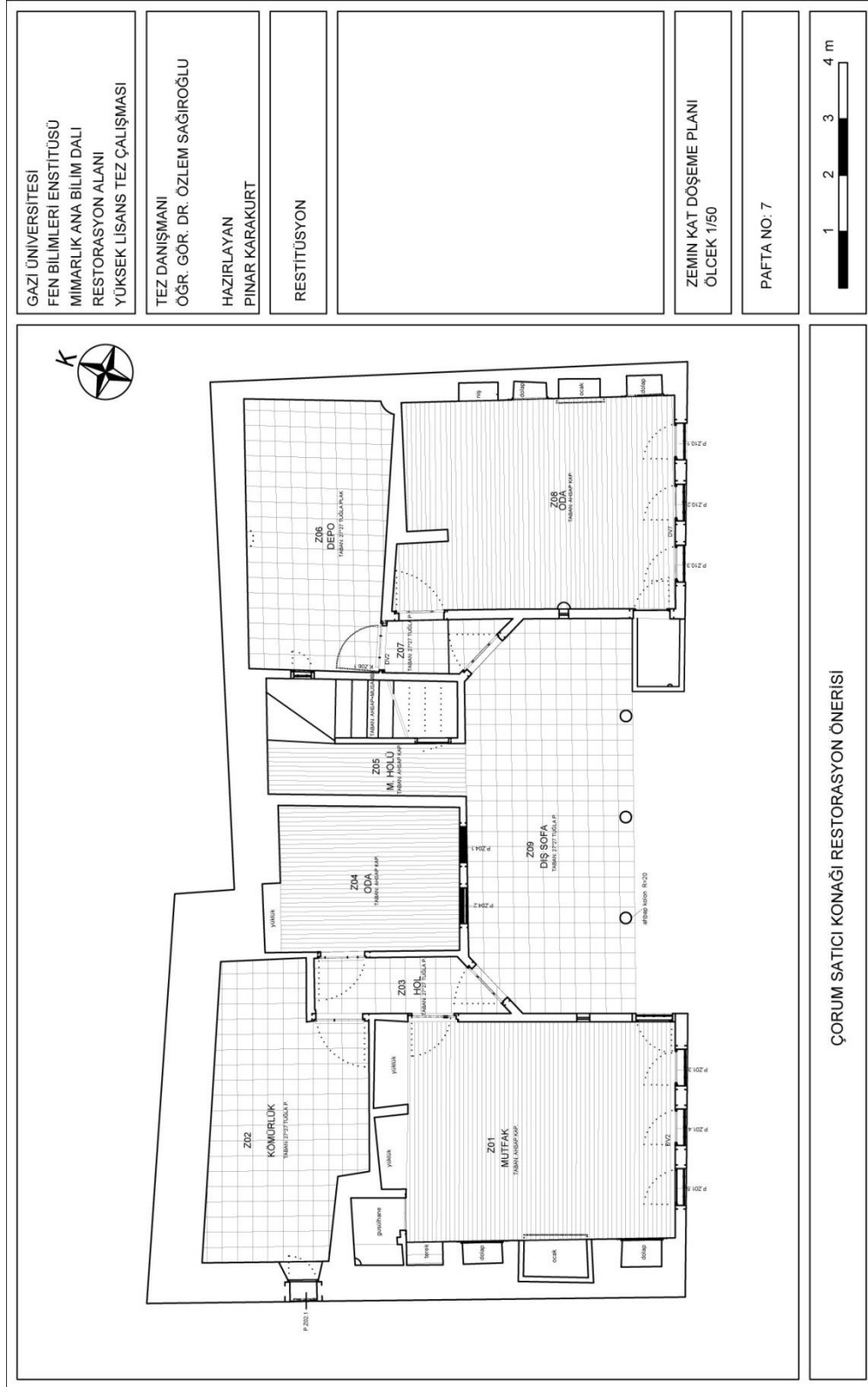

Şekil 6.29. Restitüsyon aşaması birinci kat planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

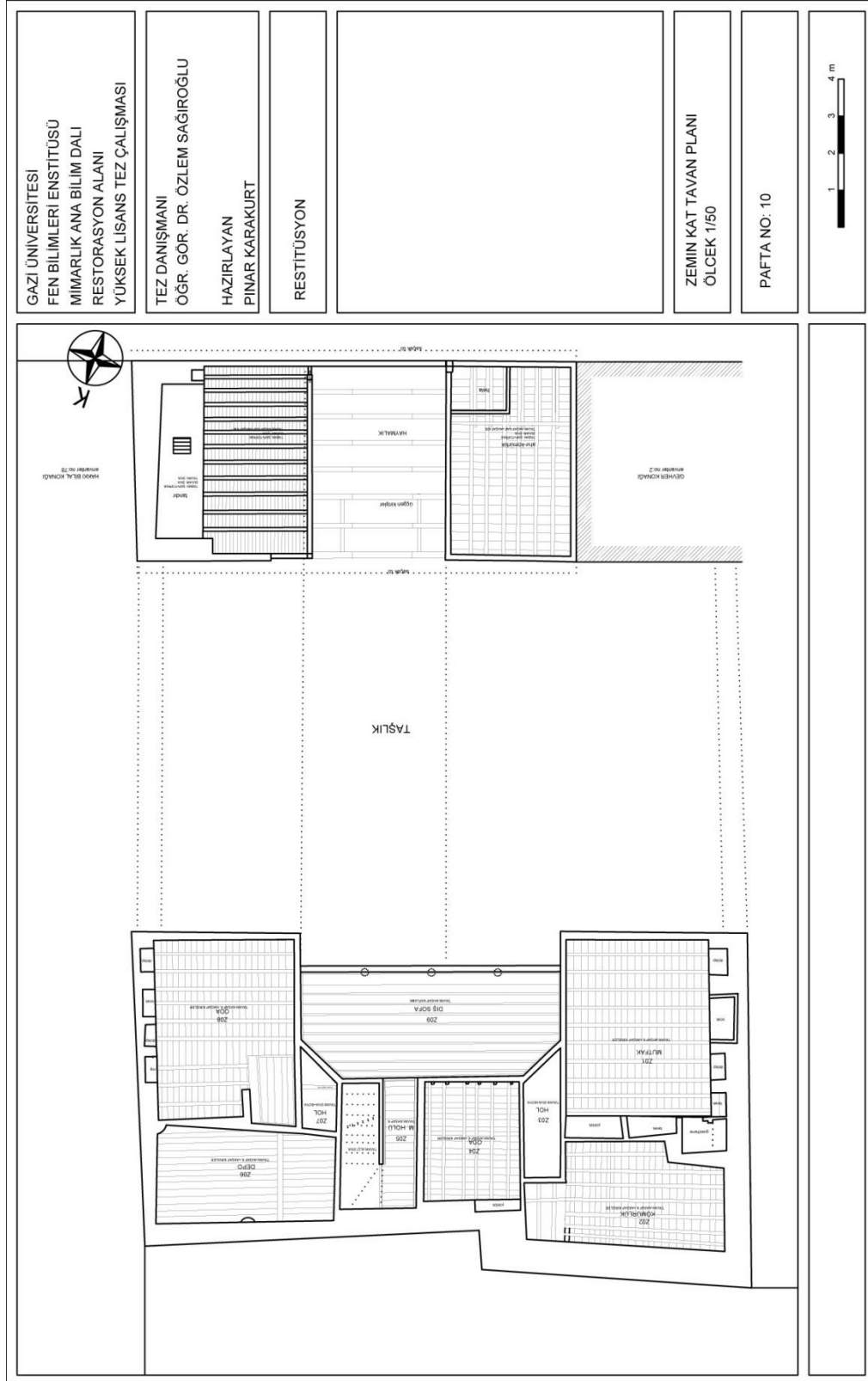

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

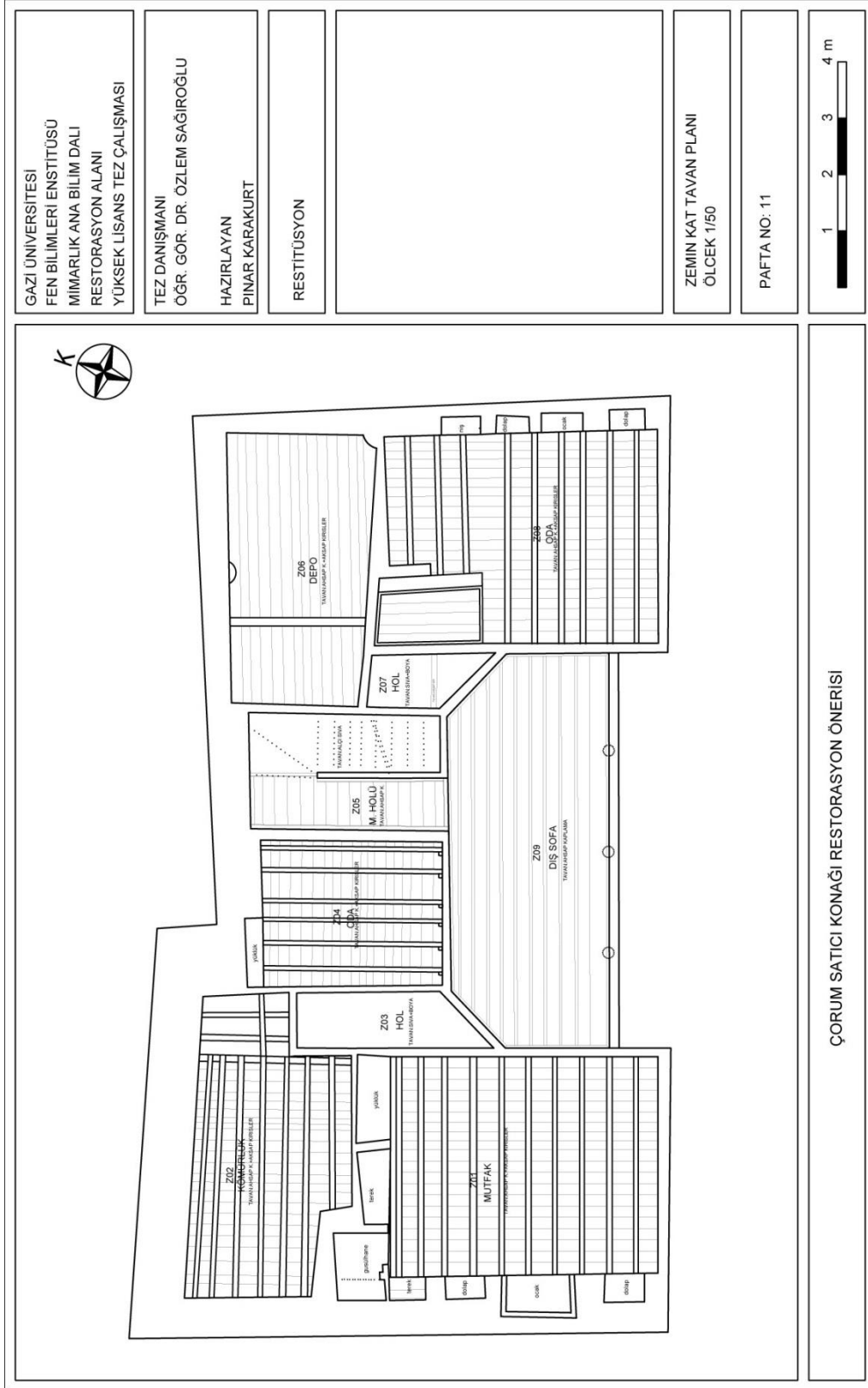
Şekil 6.31. Restitüsyon aşaması konak zemin kat döşeme planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

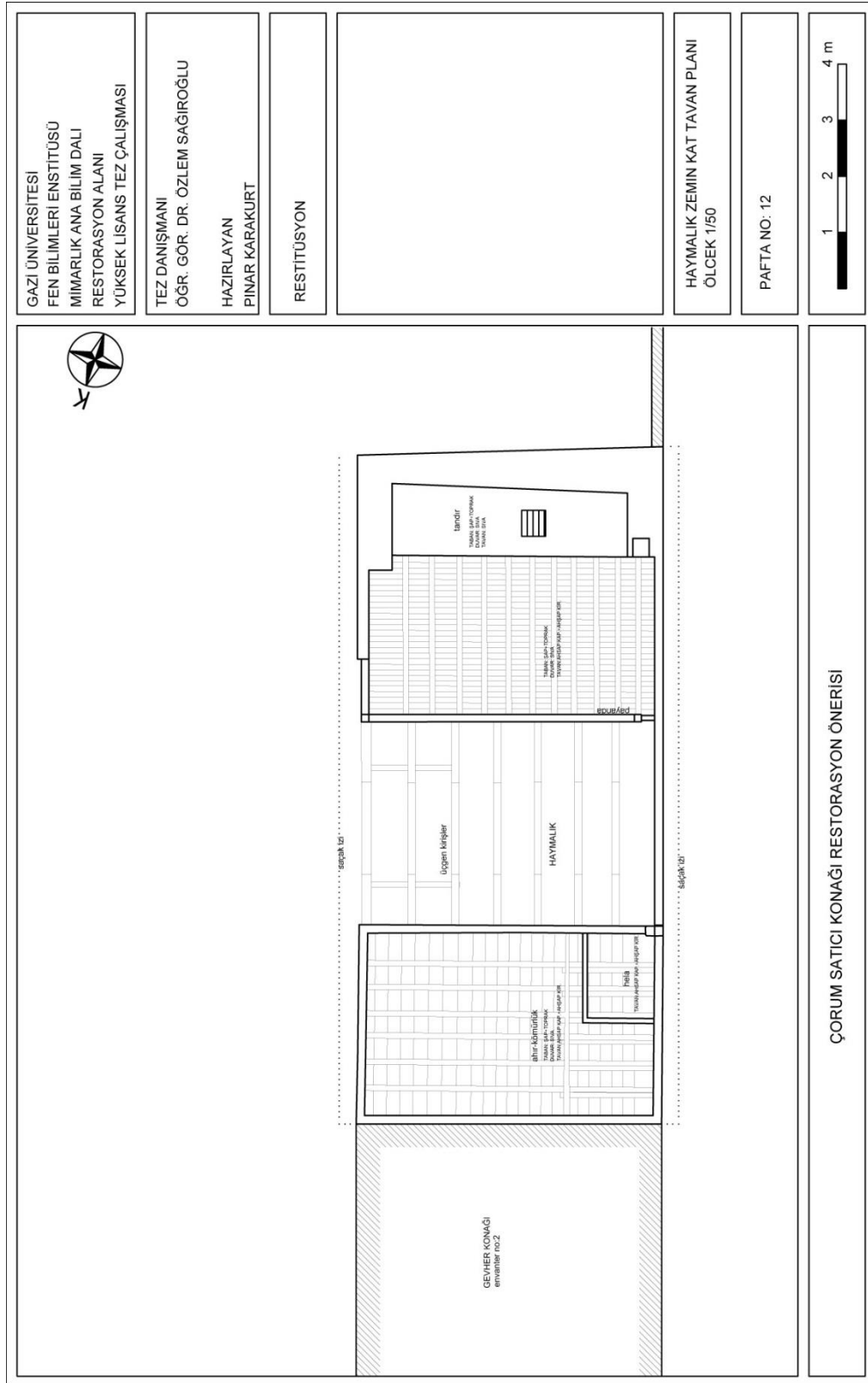
Şekil 6.34. Restitüsyon aşaması zemin kat tavan planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

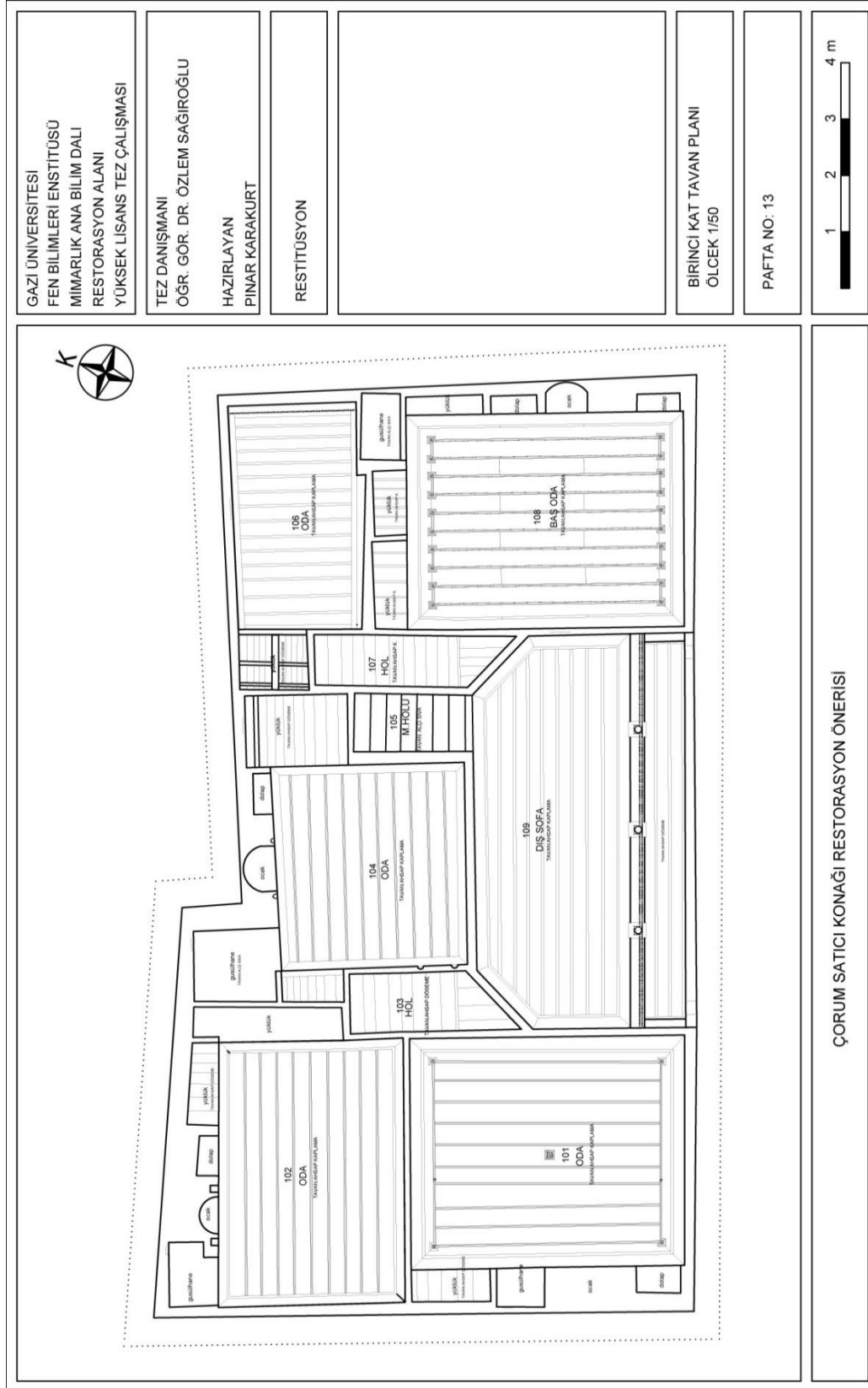
Şekil 6.35. Restitüsyon aşaması konak zemin kat tavan planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

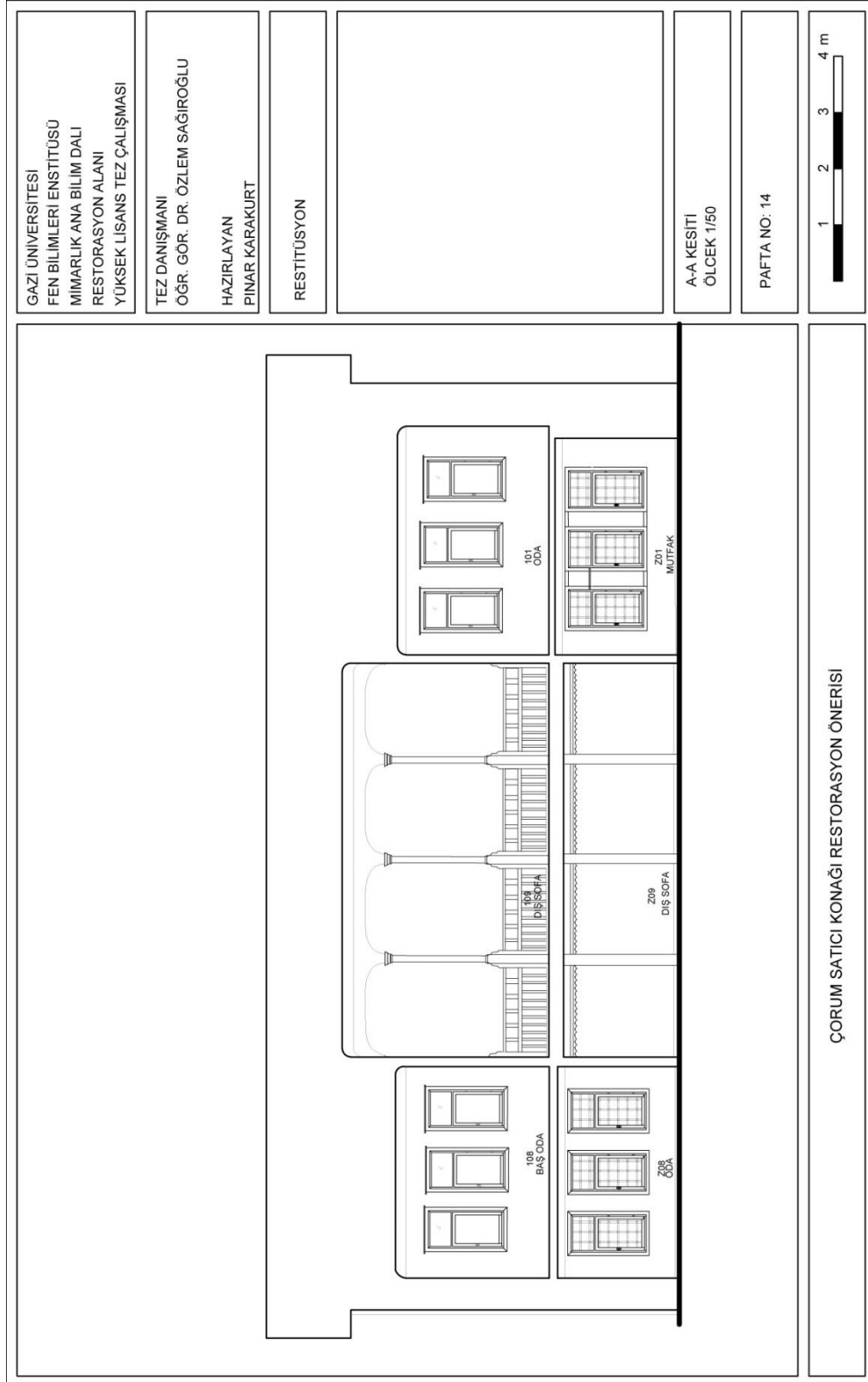
Şekil 6.36. Restitüsyon aşaması haymalık zemin kat tavan planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

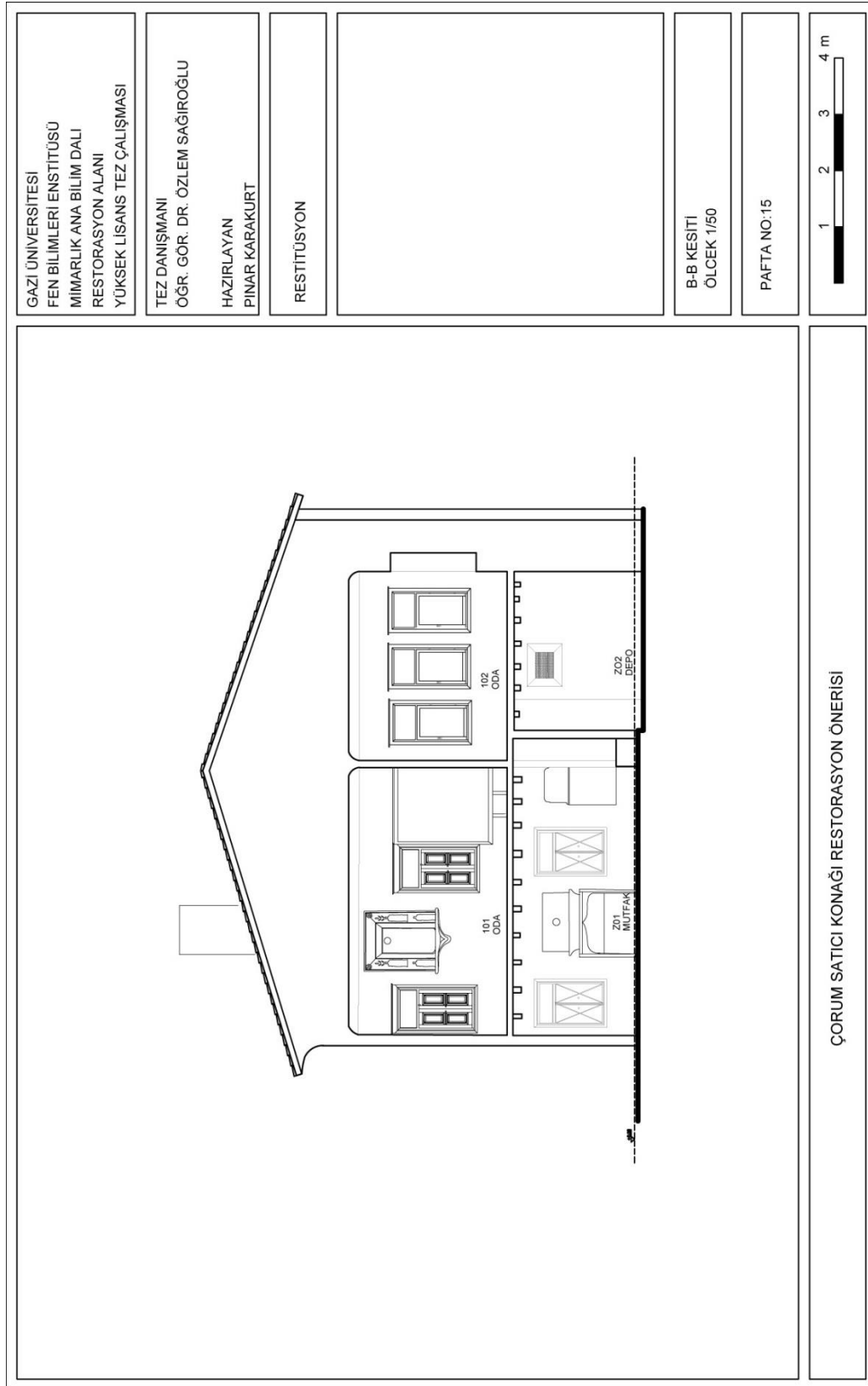
Şekil 6.37. Restitüsyon aşaması birinci kat tavan planı

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

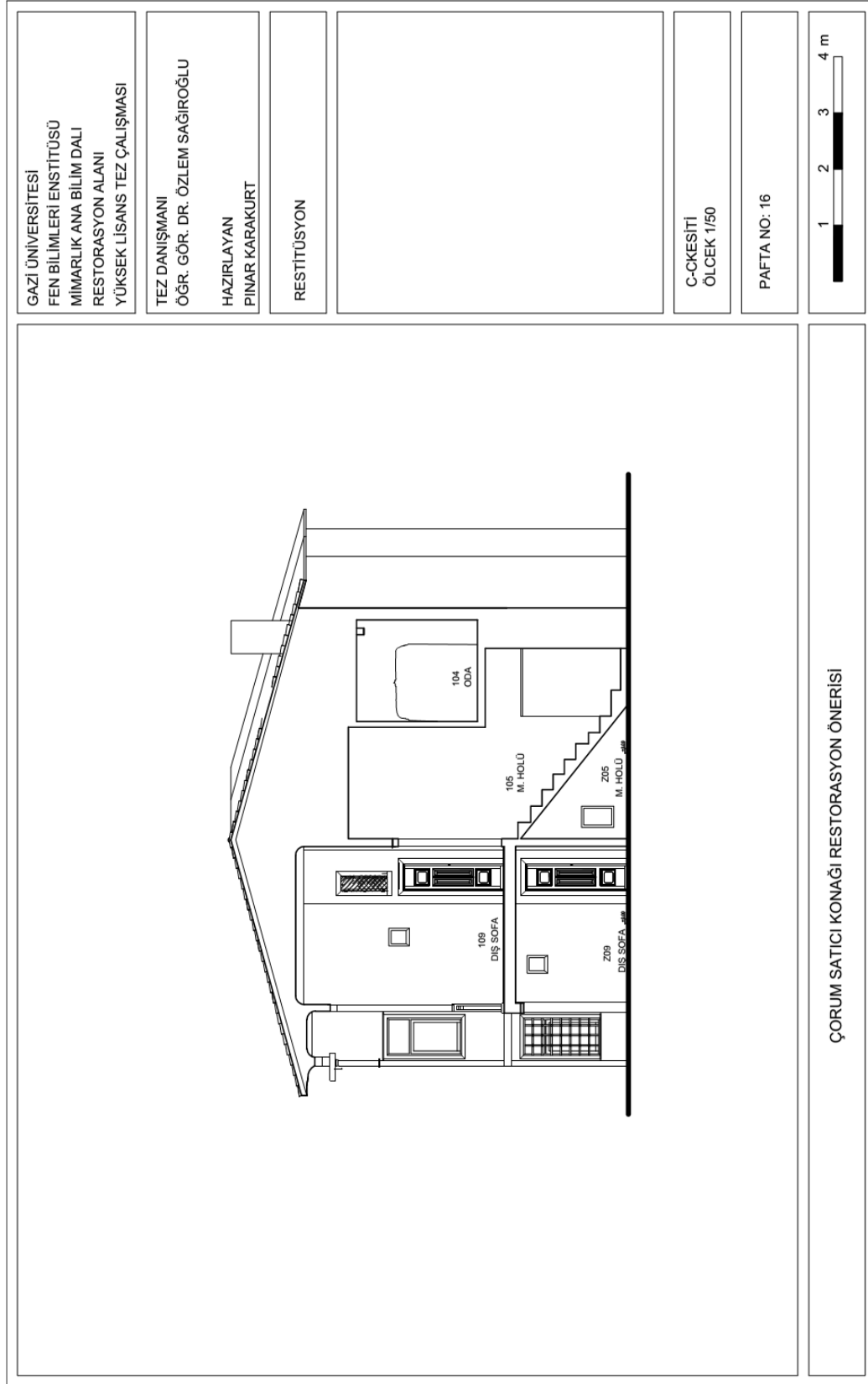
Şekil 6.38. Restitüsyon aşaması A-A kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

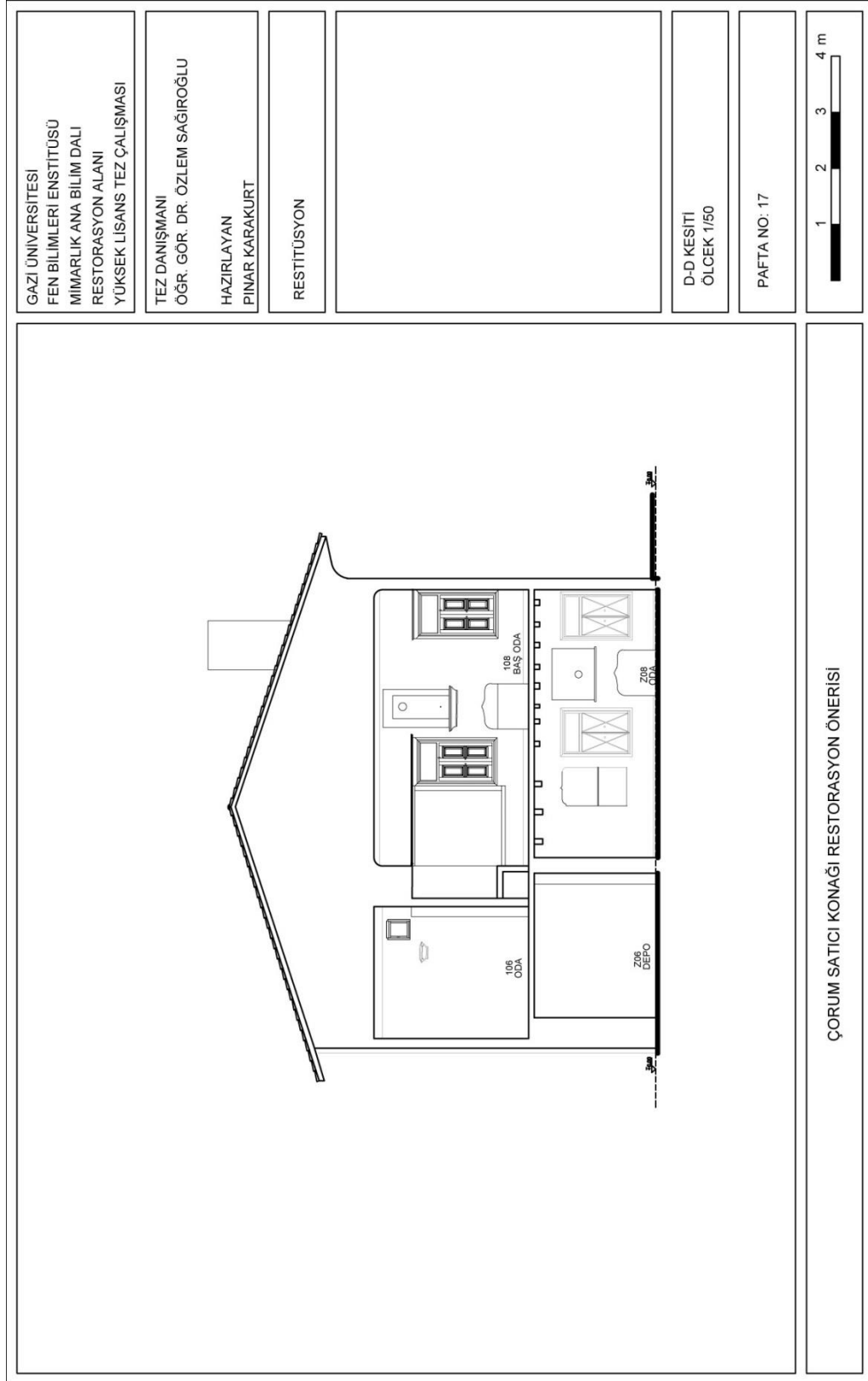
Şekil 6.39. Restitüsyon aşaması B-B kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

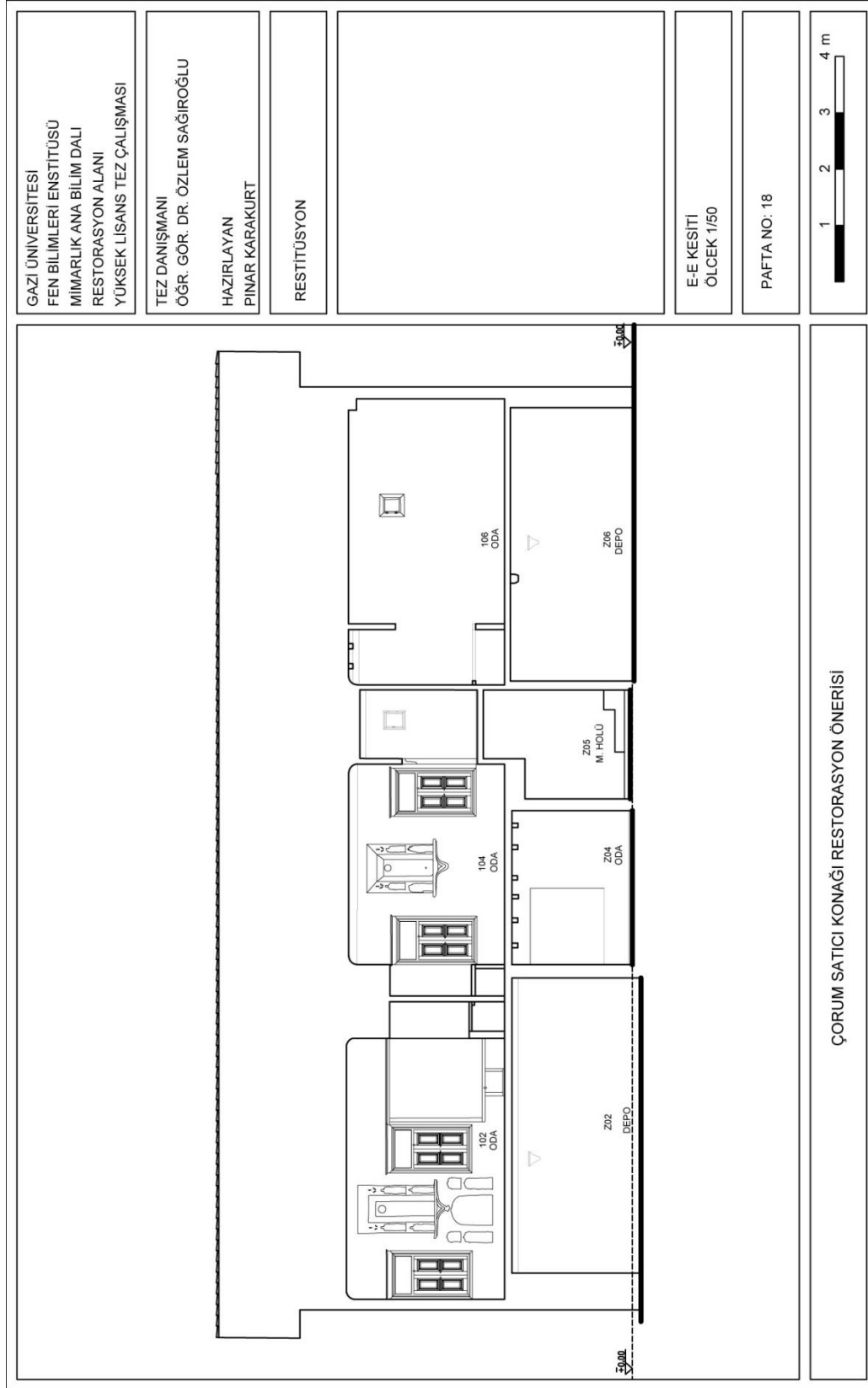
Şekil 6.40. Restitüsyon aşaması C-C kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

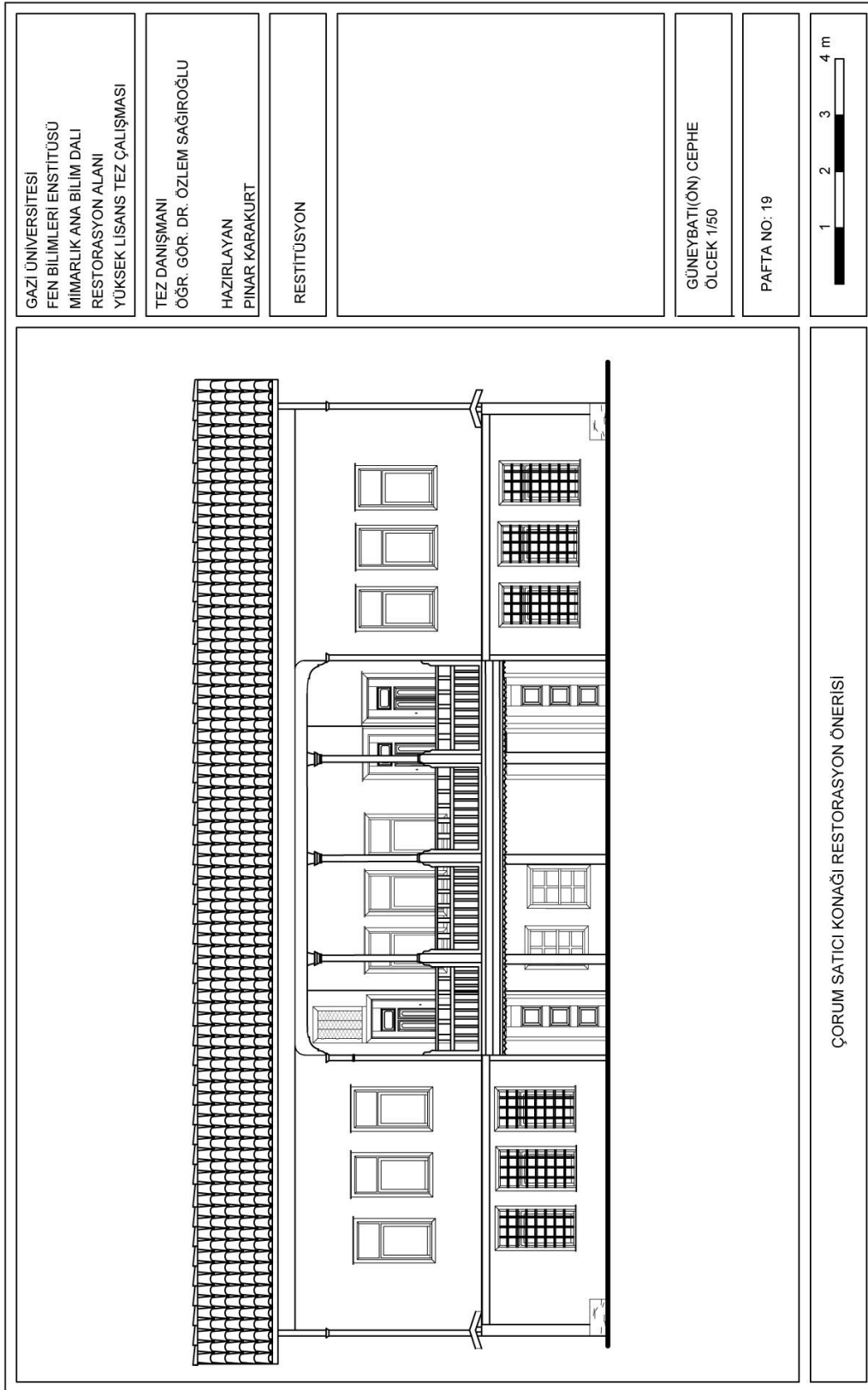
Şekil 6.41. Restitüsyon aşaması D-D kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

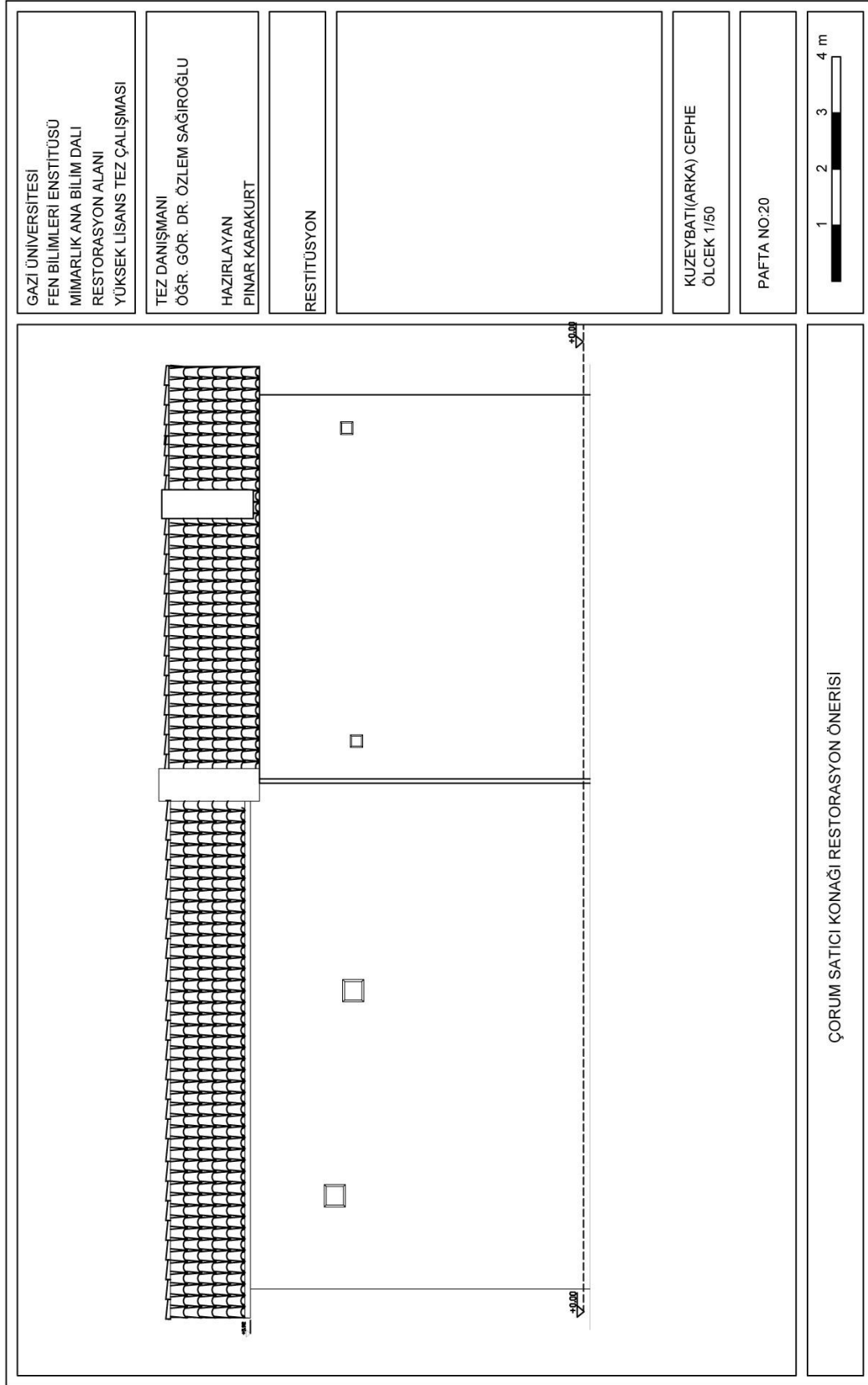
Şekil 6.41. Restitüsyon aşaması E-E kesiti

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

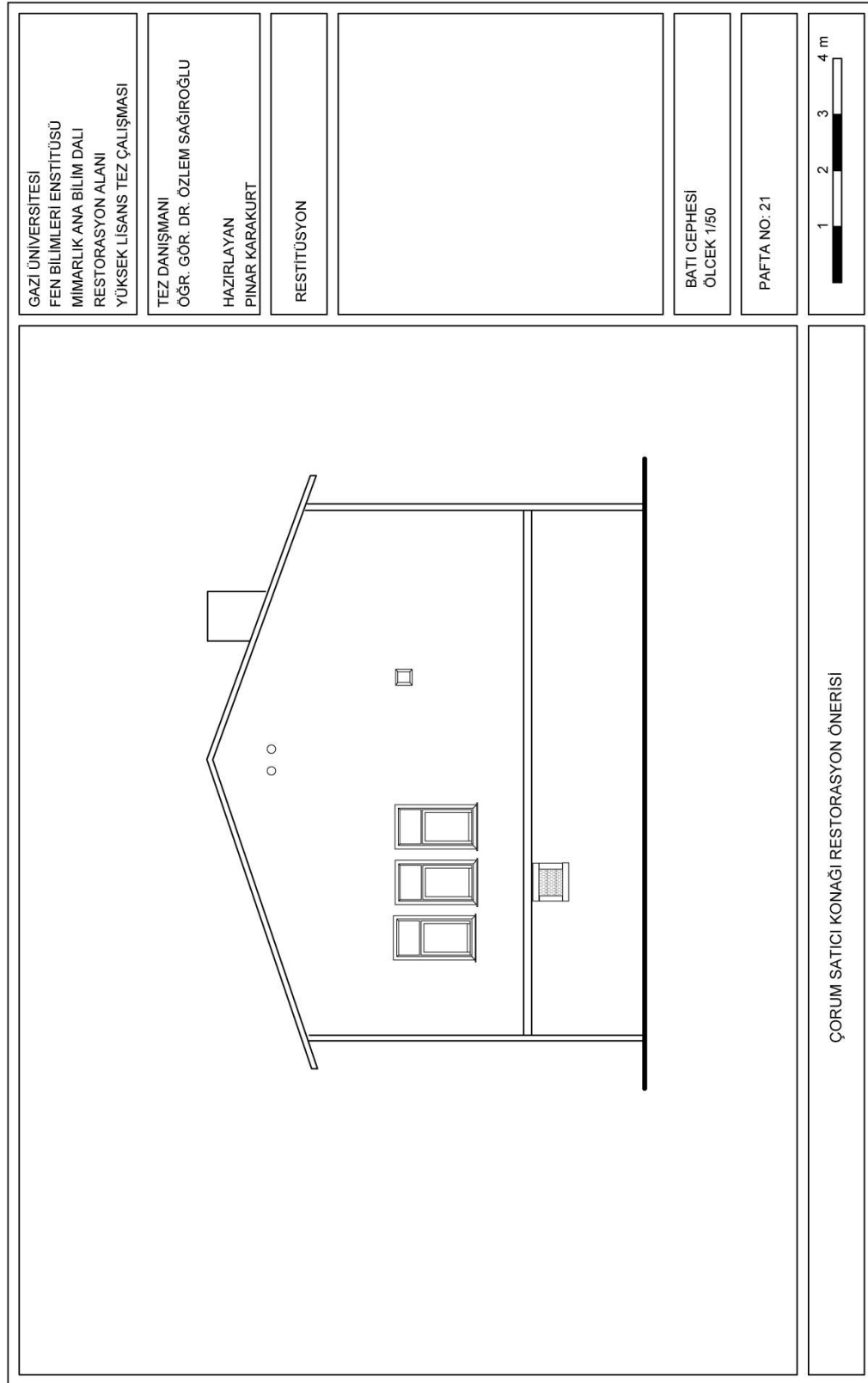
Şekil 6.41. Restitüsyon aşaması güneybatı görünüşü

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

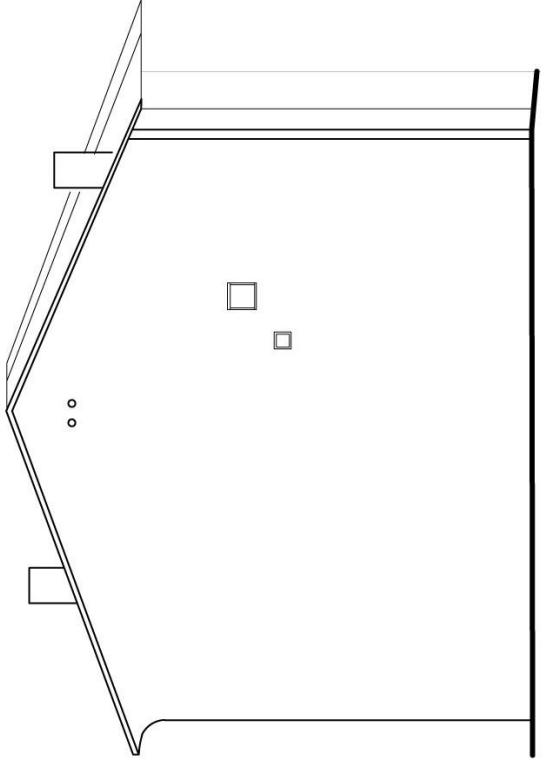
Şekil 6.42. Restitüsyon aşaması kuzeybatı görünüşü

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

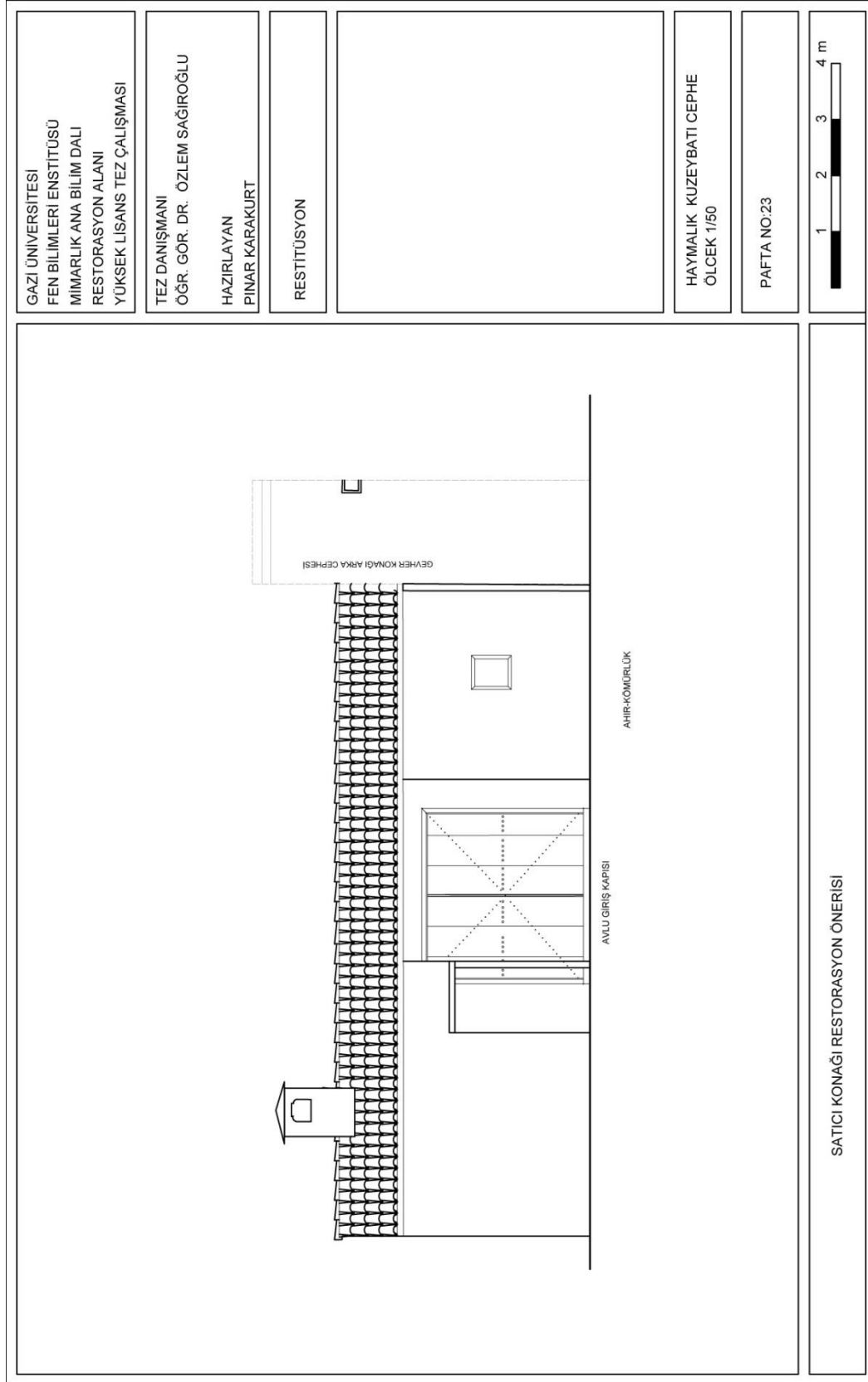
Şekil 6.43. Restitüsyon aşaması batı görünüşü

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON ALANI YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI	TEZ DANIŞMANI ÖĞR. GÖR. DR. ÖZLEM SAĞIROĞLU HAZIRLAYAN PINAR KARAKURT	RESTITÜSYON		DOĞU CEPHESİ ÖLÇEK 1/50	PAFTA NO: 22	1 2 3 4 m
						ÇORUM SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ

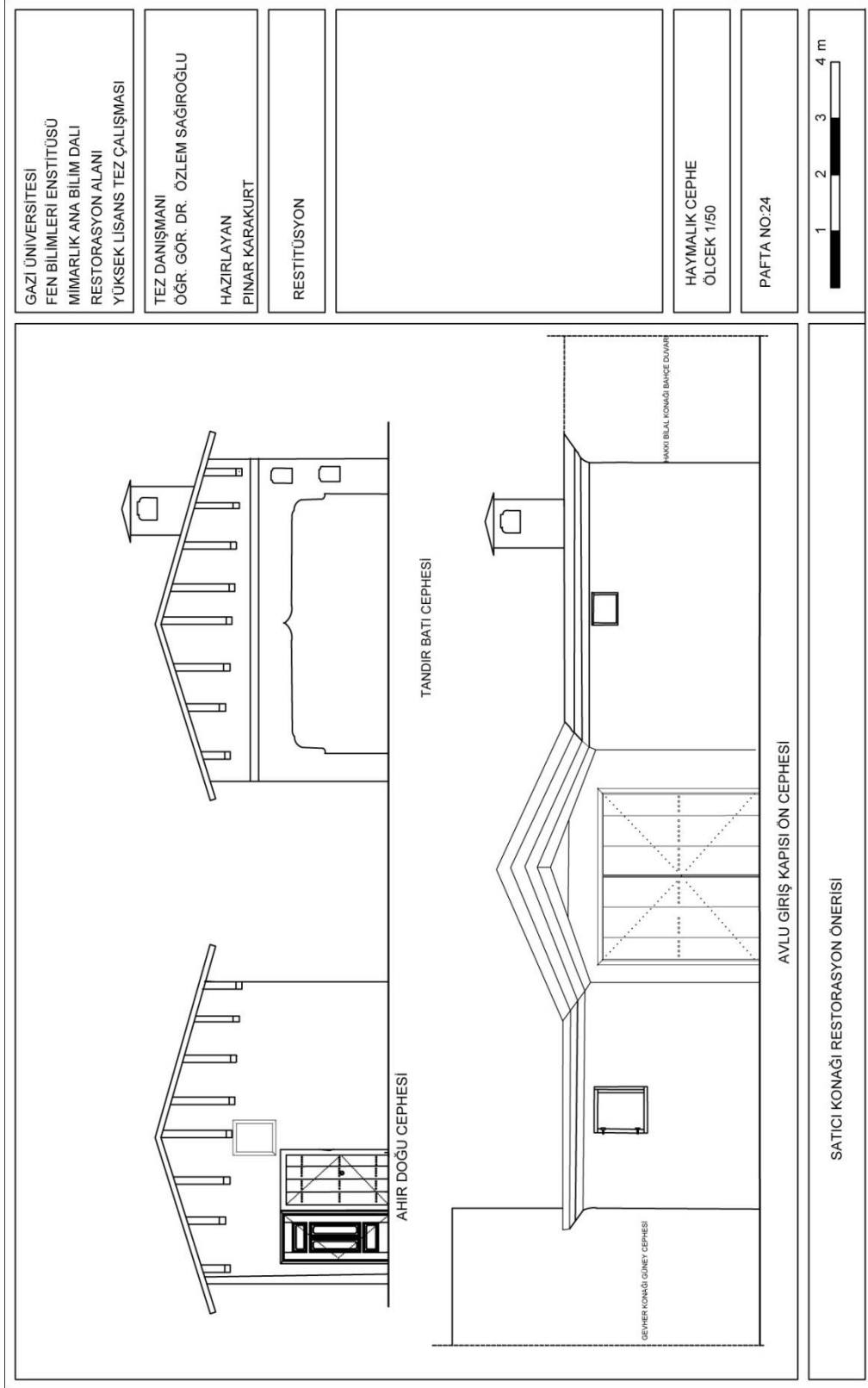
Şekil 6.44. Restitüsyon aşaması doğu görünüşü

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

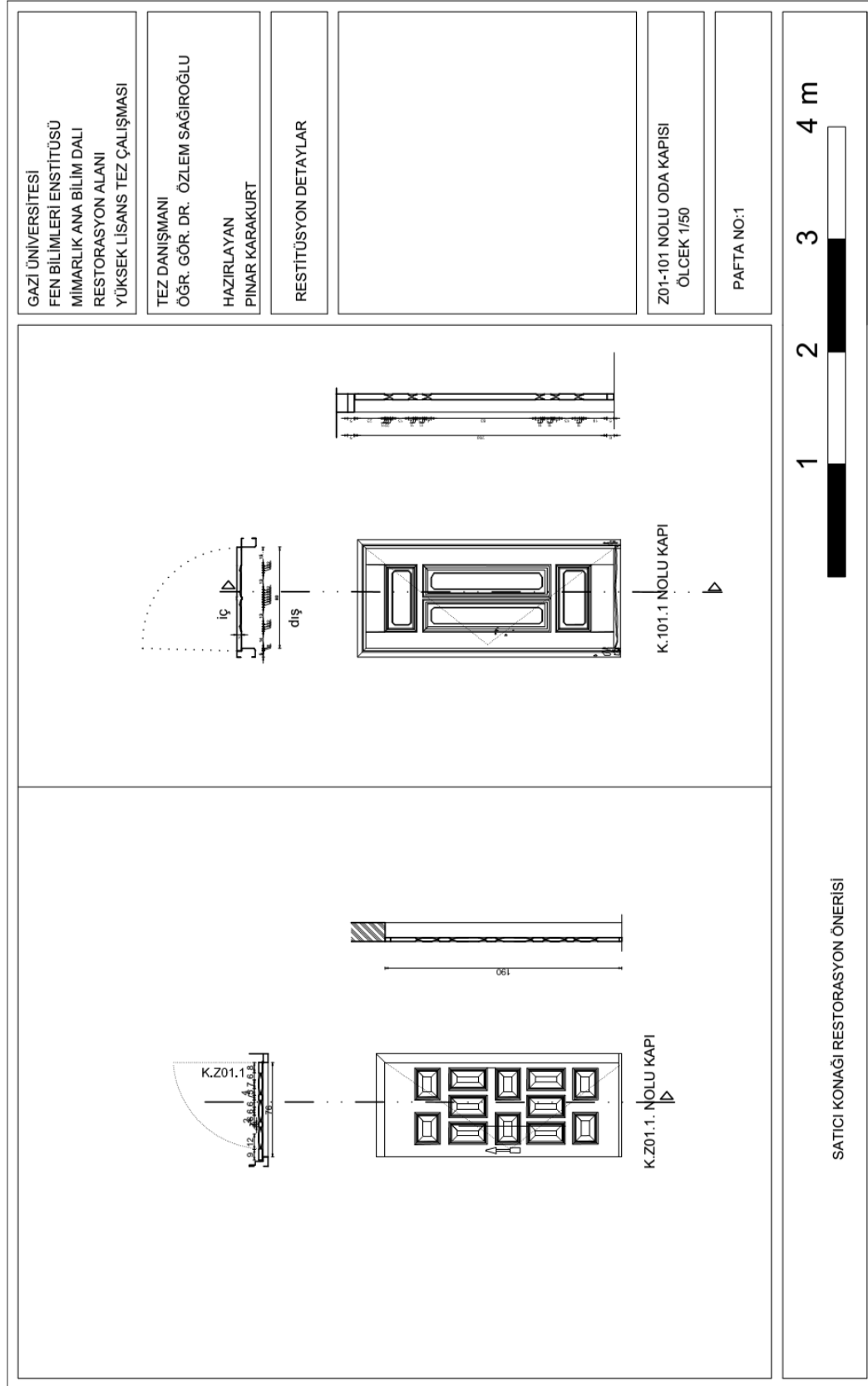
Şekil 6.45. Restitüsyon aşaması haymalık kuzeybatı görünüşü

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

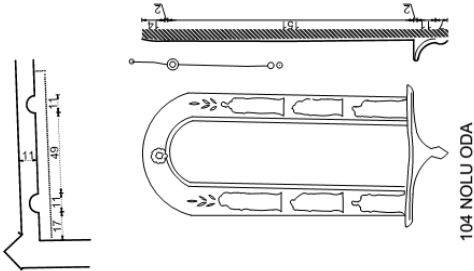
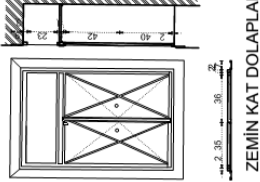
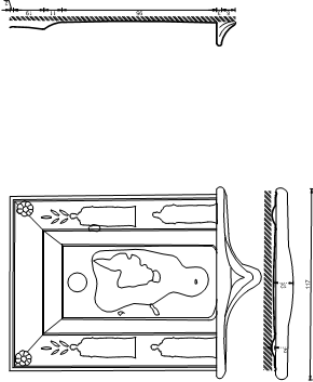
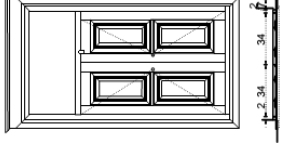

Şekil 6.46. Restitüsyon aşaması haymalık görünüşü

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

EK-2 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK ANA BİLİM DALI RESTORASYON ALANI YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI	TEZ DANIŞMANI ÖĞR. GÖR. DR. ÖZLEM SAĞIROĞLU HAZIRLAYAN PINAR KARAKURT	RESTITÜSYON DETAYLAR		Z01-101 NOLU ODA KAPISI ÖLÇEK 1/50	PAFTA NO:2
 104 NOLU ODA	 ZEMİN KAT DOLAPLARI				
 104-101-102-Z01-Z10-Z08 NOLU ODA	 BİRİNCİ KAT DOLAPLARI				
SATICI KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ					1 2 3 4 m

Şekil 6.48. Restitüsyon aşaması dolap ve lambalık detayları

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.2. Fiziksel müdahale tablosu 2

GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)									
									
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV3 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			488	193	14	Siva ve boyada dökülmeler, deformasyon var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek siva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacak. Taşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.	
	P.Z04.1		65	14	100	Niteliksiz ek	Temizleme	Niteliksiz pencereler yerine, araştırmalar ve mimari gereklilik sonucu olması gereken giyotin pencereler, özgün malzeme ve tekniklerle yapılacak.	
	P.Z04.2		70	15	100	Niteliksiz ek	Temizleme	Niteliksiz pencereler yerine, araştırmalar ve mimari gereklilik sonucu olması gereken giyotin pencereler, özgün malzeme ve tekniklerle yapılacak.	
	K.Z05.1					Kapı pervazında boya bozulma var.	Temizleme Sağlama	Pervaz boya sökücü ile temizlenerek emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.	
DV4 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			139.6	202	15	Siva ve boyada dökülmeler, deformasyon var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek siva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacak. Taşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.	
	KZ03.1		80	188	15	Ahşap kapıda boya, bozulma, kanatta kopma, menteşelerde paslanma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücüyle temizlenecek.	
DV5 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			503.9	20		Siva ve boyada dökülmeler var, malzeme boşalması var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek siva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacak. Taşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.	
	K.Sİ		503.9	210-180	14	Kat arası ahşap bordürde bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Duvar boyunca devam eden kat silmesi temizlenerek emprenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak tamamlanacak.	
	KÖ.Sİ		10	209		Ahşap köşe bordüründe bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kat boyunca devam eden köşe silmesi temizlenerek emprenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak tamamlanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.3. Fiziksel müdahale tablosu 3

GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)									
									
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV5 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil	P.Z01.3		65.5	21	127	Ahşap pencerelerde kopma,ayrılma, bozulma var.	Yenileme	Dayanımını yitirmiş pencereler kaldırılacak,özgün biçim ve malzemeyle yenilenecek.	
	P.Z01.4		65	20.5	125	Ahşap pencerelerde kopma,ayrılma, bozulma var.	Yenileme	Dayanımını yitirmiş pencereler kaldırılacak,özgün biçim ve malzemeyle yenilenecek.	
	P.Z01.5		64.5	20	124.5	Ahşap pencerelerde kopma,ayrılma, bozulma var.	Yenileme	Dayanımını yitirmiş pencereler kaldırılacak,özgün biçim ve malzemeyle yenilenecek.	
	KÖ.Sİ		10	170		Ahşap köşe bordüründe bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kat boyunca devam eden köşe silmesi temizlenerek empenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak tamamlanacak.	
DV6 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			504	375	20.5	Siva ve boyada dökülmeler var, malzeme boşalması var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek siva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacakTaşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.	
	KÖ.Sİ		10	366		Ahşap köşe bordüründe bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kat boyunca devam eden köşe silmesi temizlenerek empenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak tamamlanacak.	
	P.101.3		67	21.5	133	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, kanatta kopma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, eksik kanat tamamlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	P.101.4		67	20.5	133	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	P.101.5		67	19.5	133	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, kanatta kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, eksik kanat tamamlanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.4. Fiziksel müdahale tablosu 4

GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV6 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil	KÖ.Sİ		10	276		Ahşap köşe bordüründe bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kat boyunca devam eden köşe silmesi temizlenerek empenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak tamamlanacak.
	PY		16	5	7	Alçı yüzeyinde malzeme kaybı	Temizleme Tamamlama	Payanda yüzeyi raspa edilerek sıva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacak
DV7 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			144	371	15	Sıva ve boyada dökülmeler, deformasyon var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek sıva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacakTaşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.
	K103.1		80	200	15	Kapı özgün değil	Tamamlama	Özgün olmayan kapı kaldırılıp yerine yapıdaki diğer kapılara uygun olarak özgün biçimde tamamlanacak.
	K103.2		65	80		Çatıya çıkış kapısıdır ahşapta boyama, deformasyon, metal elemanlarda paslanma	Temizleme Sağlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruması sağlanacak,metal elemanlar pas sökücü ve astarla temizlenecek.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.5. Fiziksel müdahale tablosu 5

GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)									
									
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z				
DV8 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			488	371	16.5	Siva ve boyada dökülmeler, deformasyon var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek siva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacakTaşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.	
	Si		55		7	Pencereler arası silmede ahşapta boya ve deformasyon vardır.	Temizleme Sağlama	Ahşap silmeler boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.	
	P.104.3		67	16.5	133	Ahşap pencerelerde boya, bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	P.104.2		67	16.5	133	Ahşap pencerelerde boya, bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	P.104.1		67	16.5	133	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, kanatta kopma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, eksik kanat tamamlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	K.105.1					Ahşap kapı kanadı kaldırılmış,kapı pervazında boyama, üzerindeki metallerde paslanma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kapı pervazı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, eksik kanat yapıdaki özgün kapılara uygun olarak tamamlanacak.Pervazdaki metaller pas sökücü ve astarla temizlenecek.	
DV9 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			144.8	371	15	Siva ve boyada dökülmeler, deformasyon var.	Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek siva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacakTaşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.	
	K.107.1		80	200	15	Ahşap kapıda boya, bozulma, menteşelerde paslanma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücüyle temizlenecek.	

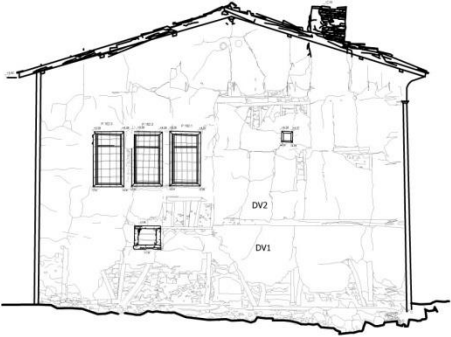
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.6. Fiziksel müdahale tablosu 6

GÜNEYBATI(ÖN CEPHE)									
									
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV10 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			457	358	20	Siva ve boyada dökülmeler, deformasyon var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek siva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacakTaşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.	
	KÖ.Sİ		10	276		Ahşap köşe bordüründe bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kat boyunca devam eden köşe silmesi temizlenerek empenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak tamamlanacak.	
	P.108.3		67	18.5	133	Ahşap pencerelerde boya, bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	P.108.2		67	19.5	133	Ahşap pencerelerde boya, bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	P.108.1		67	20.5	132	Ahşap pencerelerde boya, bozulma, kanatta kopma camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak,kanatlar tip pencerelere uygun tamamlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	KÖ.Sİ		10	357		Ahşap köşe bordüründe bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Kat boyunca devam eden köşe silmesi temizlenerek empenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak tamamlanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.8. Fiziksel müdahale tablosu 8

BATI CEPHESİ(YAN CEPHE)									
									
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil	P102.2		67	19	133	Ahşap pencerelerde boya, bozulma, niteliksiz eklerin temizlenmesi	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırık camlar tamamlanacak. Metal korkuluklar özgün olmadığından kaldırılacak.	
	P102.3		67	18	133	Ahşap pencerelerde boya, bozulma, niteliksiz eklerin temizlenmesi	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, metal korkuluklar özgün olmadığından kaldırılacak.	
	KÖ.Sİ		9	408		Ahşap köşe bordüründe bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Cephe boyunca devam eden köşe silmesi temizlenerek empenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak, tamamlanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

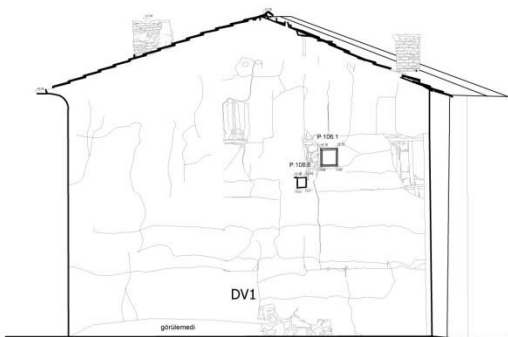
Çizelge 7.9. Fiziksel müdahale tablosu 9

KUZEYBATI CEPHESİ(ARKA CEPHE)

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			729	310	91	Sıva ve boyada dökülmeler var, malzeme boşalması var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek sıva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacak. Taşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.
	K.Sİ		680	6		Kat arası ahşap bordürde bozulma ve kopma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Duvar boyunca devam eden kat silmesi temizlenerek empenye edilecek, eksik kısımlar ön koruma yapılarak tamamlanacak.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil						GÖRÜLEMEDİ		
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			902.5	304	17	Sıva ve boyada dökülmeler var, malzeme boşalması var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek sıva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacak. Taşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.
	P106.2		40	40	17	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, eksik kanat tamamlanacak, kırık camlar tamamlanacak.
	P104.5		28	32	38	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, eksik kanat tamamlanacak, kırık camlar tamamlanacak.
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			729	266	34	Sıva ve boyada dökülmeler var, malzeme boşalması var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek sıva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacak. Taşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.
	P104.4		25	22	26	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, eksik kanat tamamlanacak, kırık camlar tamamlanacak.
	P102.4		18.5	21	23	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, eksik kanat tamamlanacak, kırık camlar tamamlanacak.

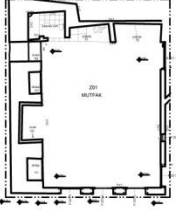
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.10. Fiziksel müdahale tablosu 10

DOĞU CEPHESİ(YAN CEPHE)									
									
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			850	34-21	560	Siva ve boyada dökülmeler var, malzeme boşalması var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek siva yenilenecek. Boşalmış yerler tamamlanacak. Taşıyıcılığını yitirmiş elemanlar ön koruma yapılarak yenilenecek.	
	P106.1		34	42	21	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	P108.6		20.7	10	22	Ahşap pencerelerde boya,bozulma, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Pencere boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırık camlar tamamlanacak.	
	ÇATI					Ahşap oturtma çatıda deformasyon vardır.Kiremitler niteliksiz ektir.	Sağlama Tamamlama Yenileme	Ahşap çatı taşıyıcıları sağlanacak,eksik parçalar tamamlanacak ve özgün olmayan kiremitler özgün biçimde tamamlanacak.	

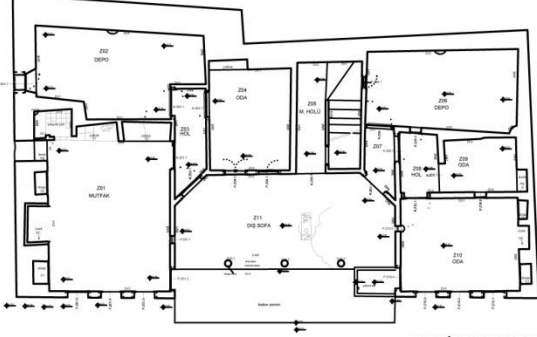
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.11. Fiziksel müdahale tablosu 11

Z01 NOLU MEKAN									
									
ZEMİN KAT PLANI					Z1 NOLU MEKAN				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			475.6	221-219	97.7	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	KZ01.1					Kapı kanadı kaldırılmıştır, ahşap pervazda boya, deformasyon	Tamamlama Temizleme Sağlama	Ahşap kapı kanadı fotoğraflara göre özgün biçimde tamamlanacak. Ahşap kapı pervazı boya sökücü ile temizlenecek, emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.	
	L		19	9	25	Lambalıkta kir var	Temizleme	Lambalık temizlenecek.	
	PZ01.1		24	30	15	Camda boya var.	Temizleme	Cam boya sökücü ile temizlenecek.	
	PZ01.2		65.5	133	15	Ahşap pencerelerde kopma, ayrılma, bozulma var.	Yenileme	Dayanımını yitirmiş pencereler kaldırılacak, özgün biçim ve malzemeyle yenilenecek.	
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			384	219-220	19.5	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	PZ01.2	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu 7.4. çizelge						Pencereler arasındaki ve çevresindeki pervazlar boya sökücü ile temizlenip, emprenye yöntemiyle sağlanılacak, özgün biçimde eksik parçalar tamamlanacak.	
	PZ01.3	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu 7.4. çizelge						Pencereler arasındaki ve çevresindeki pervazlar boya sökücü ile temizlenip, emprenye yöntemiyle sağlanılacak, özgün biçimde eksik parçalar tamamlanacak.	
	PZ01.4	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu 7.4. çizelge						Pencereler arasındaki ve çevresindeki pervazlar boya sökücü ile temizlenip, emprenye yöntemiyle sağlanılacak, özgün biçimde eksik parçalar tamamlanacak.	

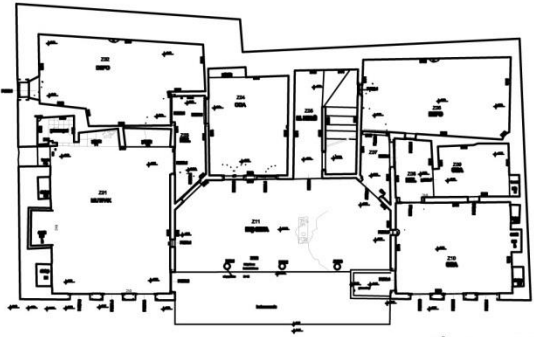
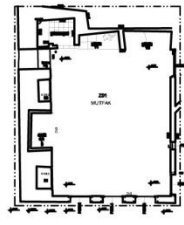
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.12. Fiziksel müdahale tablosu 12

Z01 NOLU MEKAN									
									
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV3 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			408	220-226	105	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.	
	D1		70	116	45	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlama	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	OC		116	100		Ocakta islenme var	Temizleme	Ocak temizlenecek.	
	BC		13	13		Kirlenme	Temizleme	Baca deliği temizlenecek.	
	D2		70.5	116	35	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlama	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	NİŞ		64.5	128	40.7	Arka duvarında boşalma var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Tamamlama Sağlama	Boşalan duvar özgün malzemeyle tamamlanacak. Niteliksiz ahşap ekler kaldırılacak, özgün malzemelerden eklenecek.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.13. Fiziksel müdahale tablosu 13

Z01 NOLU MEKAN									
									
ZEMİN KAT PLANI					Z1 NOLU MEKAN				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			391.6	226-221		Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva rasası yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözetilebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.	
	NİŞ		134.5	192	44-60	Duvar,tavan, döşemede sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma ve niteliksiz ekler var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva rasası yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözetilebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir. Taban döşemesinde bulunan niteliksiz seramikler kaldırılacak.	
	YÜKLÜK		146.5	192	62	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var, döşemede boşalma var	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva rasası yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözetilebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir. Taban döşemesindeki boşalma özgün malzeme ve teknikte tamamlanacak.	
	YIKAMA Y.		65.5	125	15	Dolap kapaktan kaldırılmıştır.Niteliksiz ekler vardır.	Temizleme Tamamlama	Dolap kapaktan özgün biçimde tamamlanacak,duvar ve zemin döşemesindeki niteliksiz ekler kaldırılacak.	
	SERGEN		247	5	10	Ahşap sergende boya ve deformasyon vardır.	Temizleme Sağlama	Ahşap sergen boya sökücü ile temizlenip,emprenye yöntemiyle sağlanacaktır.	
TAVAN						Ahşap tavan da bozulmalar var.	Temizleme Sağlama	Ahşap tavan akitma yöntemiyle empenye edilerek ön koruması sağlanacak.	
DÖŞEME						Ahşap döşemede bozulmalar var.	Temizleme Sağlama	Ahşap tavan akitma yöntemiyle empenye edilerek ön koruması sağlanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.14. Fiziksel müdahale tablosu 14

Z01 NOLU MEKAN

ZEMİN KAT PLANI

Z1 NOLU MEKAN

Z1 NOLU MEKAN YIKAMA YERİ

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			64	192	10	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Duvardaki seramikler kaldırılacak.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil	L		86	192	62.7	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Duvardaki seramikler kaldırılacak.
			20	22	11	Lambalıkta kir var	Temizleme	Lambalık temizlenecek.
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			120	191	47-27	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Duvardaki seramikler kaldırılacak.
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			86	192	15-43	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Duvardaki seramikler kaldırılacak.
TAVAN						Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Yenileme	Tavan yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Tesisat borusu kaldırılacak.
DÖŞEME						Bozulma ve çatlama var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Tamamlama	Döşemede niteliksiz ekler kaldırılacak. Dökme beton ile döşeme tamamlanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.15. Fiziksel müdahale tablosu 15

Z02 NOLU MEKAN

ZEMİN KAT PLANI

Z02 NOLU MEKAN

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			267	232	8.5-18.5	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılama var.	Temizleme Yenileme Sağlamaştırma	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların siva raspaşı yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			57	231	45	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılama var.	Temizleme Yenileme Sağlamaştırma	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların siva raspaşı yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			151.6	231	45-27	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılama var.	Temizleme Yenileme Sağlamaştırma	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların siva raspaşı yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			225	230	71	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılama var.	Temizleme Yenileme Sağlamaştırma	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların siva raspaşı yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
	PZ02.1	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
DV5 ■ Özgün □ Özgün Değil			536	232-229	91.5	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılama var.	Temizleme Yenileme Sağlamaştırma	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların siva raspaşı yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
	L		20	25	10	Lambalıkta kir var	Temizleme	Lambalık temizlenecek.
DV6 ■ Özgün □ Özgün Değil			152.5	229	11.7	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılama var.	Temizleme Yenileme Sağlamaştırma	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların siva raspaşı yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.17. Fiziksel müdahale tablosu 17

Z03 NOLU MEKAN

ZEMİN KAT PLANI

Z03 NOLU MEKAN

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			349.4	219	15-11	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	KZ01.1					Kapı kanadı kaldırılmıştır, ahşap pervazda boya, deformasyon	Tamamlama Temizleme Sağlama	Ahşap kapı kanadı fotoğraflara göre özgün biçimde tamamlanacak. Ahşap kapı pervazı boya sökücü ile temizlenecek, empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.
	KZ02.1		83	165	13	Ahşap kapıda boya, bozulma, metallerde paslanma var	Temizleme Tamamlama Sağlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücü astarla temizlenecek.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			92	219	14.5	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			254.5	219	11	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	KZ04.1		84	172	11	Ahşap kapıda boya, bozulma, metallerde paslanma var	Temizleme Tamamlama Sağlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücü astarla temizlenecek.
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			139.4	219	15	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	KZ03.1		80	188	15	Ahşap kapıda boya, bozulma, metallerde paslanma var	Temizleme Tamamlama Sağlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücü astarla temizlenecek.
TAVAN						Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Yenileme	Tavan yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Tesisat borusu kaldırılacak.
DÖŞEME						Döşeme dökme beton olarak değiştirilmiştir.	Temizleme Tamamlama	Beton temizlenerek, döşeme özgün 27*27 tuğla plak ile tamamlanacak.

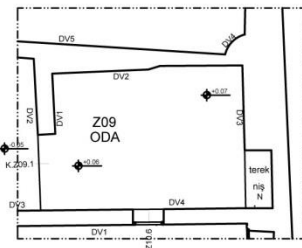
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.20. Fiziksel müdahale tablosu 20

Z06 NOLU MEKAN									
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			352	220	19.8	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.	
	P.Z06.1		31	30	15	Ahşapta boya ve deformasyon, metal elemanlarda paslanma var	Temizleme Sağlama	Ahşap boya sökücü ile temizlenecek, emrenye yöntemiyle sağlanılacak, metal elemanlar pas sökücü ve astarla temizlenecek.	
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			479	220	45-59	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.	
	L		25	20	15	Lambalıkta kir var	Temizleme	Lambalık temizlenecek.	
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			242.6	221	32-46	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.	
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			35.5	221		Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.	
DV5 ■ Özgün □ Özgün Değil			459	142.6		Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.	
	P.Z08.1		35	75	19	Niteliksiz ek kaldırılması	Temizleme	Niteliksiz pencere kaldırılacak.	
	K.Z06.1		85	157	16	Ahşap kapıda boya, bozulma, metallerde paslanma var	Temizleme Tamamlama Sağlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek emrenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücü astarla temizlenecek.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.23. Fiziksel müdahale tablosu 23

Z09 NOLU MEKAN						
						
ELEMENLAR			ÖLÇÜ			
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			164.6	212	21	Niteliksiz ek kaldırılması
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			224	212	14-36	Niteliksiz ek kaldırılması
DV3 ■ Özgün Özgün □ Değil	N		172	212	51.5	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var
			70	112	32	Duvar ve döşemede sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			224	212	18.5	Niteliksiz ek kaldırılması
	P.Z10.6		37	75	18.5	Niteliksiz ek kaldırılması
TAVAN						Ahşap tavana bozulmalar var.
DÖŞEME						Dökme beton uygulaması yapılmış

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.24. Fiziksel müdahale tablosu 24

Z10 NOLU MEKAN

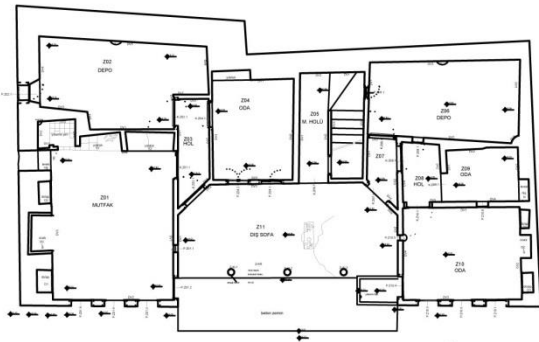
ZEMİN KAT PLANI

Z10 NOLU MEKAN

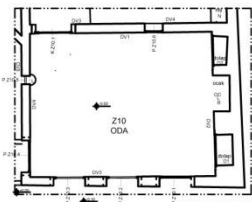
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			372	221	18.5	Niteliksiz ek kaldırılması	Temizleme	Sonradan eklenen duvar kaldırılacak.
	P.Z10.6		37	75	18.5	Niteliksiz ek kaldırılması	Temizleme	Niteliksiz pencere kaldırılacak.
	K.Z10.1		78	183	14-36	Niteliksiz ek kaldırılması, özgün olmayan kapı	Temizleme	Özgün olmayan sonradan eklenen duvar kaldırılacak.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			295.5	221	57	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	D1		61.5	119	30	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.
	OC		74	74.5	35	Kirlenme, islenme Sıvada çatlak	Temizleme Yenileme	Ocak temizlenecek, sıva raspa edilerek yenilecek.
	L		78	76	10	Kirlenme Sıvada çatlak	Temizleme Yenileme	Lambalık temizlenecek, sıva raspa edilerek yenilecek.
	BC		15	15		Kirlenme	Temizleme	Baca deliği temizlenecek.
	D2		67	119	35.3	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.25. Fiziksel müdahale tablosu 25

ZEMİN KAT PLANI

Z10 NOLU MEKAN

ELEMANLAR			ÖLÇÜ					
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV3 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			379	222	20-17	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların siva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
	P.Z10.1		Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu					
	P.Z10.2		Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu					
	P.Z10.3		Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu					
DV4 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			293.5	222	17	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların siva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
	P.Z10.4		64	133	17	Ahşap pencerelerde kopma, ayrılma, bozulma var.	Yenileme	Dayanımını yitirmiş pencereler kaldırılacak, özgün biçim ve malzemeyle yenilenecek.
	P.Z10.5		17	20	17	Camda boya var.	Temizleme	Cam boya sökücü ile temizlenecek.
	L		22	20	12	Lambalıkta kir var	Temizleme	Lambalık temizlenecek.
TAVAN						Ahşap tavanda bozulmalar var.	Temizleme Sağlama	Ahşap tavan akıtma yöntemiyle emprenye edilerek ön koruması sağlanacak.
DÖŞEME						Ahşap döşemede bozulmalar var, bazı parçalar kaldırılmış.	Temizleme Sağlama Tamamlama	Ahşap tavan akıtma yöntemiyle emprenye edilerek ön koruması sağlanacak, eksik parçalar özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

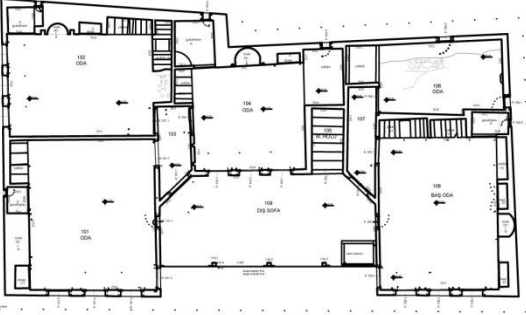
Çizelge 7.27. Fiziksel müdahale tablosu 27

Z11 NOLU MEKAN

ELEMENLAR								
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			144.8	203	15	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	KZ07.1					Kapı kanadında kopma, pervazda boya	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Özgün malzeme ve yöntemle yapıdaki diğer örnekler göre kapı kanadı tamamlanacak. Kapı etrafındaki ahşap pervaz boya sökücü ile temizlenecek, empenye yöntemi ile sağlamaştırılacak.
DV5 ■ Özgün □ Özgün Değil			211	203	17	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	P.Z10.5		17	20	17	Camda boya var.	Temizleme	Cam boya sökücü ile temizlenecek.
■ Özgün □ Özgün Değil	Z-KL1		20	202	20	Ahşapta boya ve çatlak var	Temizleme Sağlamaştırma	Kolon boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak.
	Z-KL2		20	201	20	Ahşapta boya ve çatlak var	Temizleme Sağlamaştırma	Kolon boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak.
	Z-KL3		20	200	20	Ahşapta boya ve çatlak var	Temizleme Sağlamaştırma	Kolon boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.29. Fiziksel müdahale tablosu 29

101 NOLU MEKAN									
									
BİRİNCİ KAT PLANI					101 NOLU MEKAN				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			481	276	81	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	D		79	135	45	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	OC					Ocak kapatılmış	Temizleme Tamamlama	Ocağın içi temizlenerek özgün haline göre tamamlanacak.	
	L		110	76	6	Kirlenme, kırılma	Temizleme Tamamlama	Lambalık temizlenecek, kırılan parçalar özgün malzeme ve tekniklerle tamamlanacak.	
	BC		15	15		Kirlenme	Temizleme	Baca deliği temizlenecek.	
	G		85.5	135	70	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	YÜKLÜK		140	175	58.5	Döşeme ve tavan ahşabında bozulma, duvarlarda niteliksiz ekler, üstündeki sergende boya	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	SERGEN		245	2.5	5	Ahşap sergen boyanmış, deformasyona uğramıştır.	Temizleme Sağlamaştırma	Ahşap boya sökücü ile temizlendikten sonra empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.30. Fiziksel müdahale tablosu 30

101 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

101 NOLU MEKAN

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z			
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			401.7	276	11	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
TAVAN						Ahşap tavanda bozulmalar var.	Temizleme Sağlamlaştırma	Ahşap tavan akitma yöntemiyle empenye edilerek ön koruması sağlanacak.
DÖŞEME						Ahşap döşemede bozulmalar var.	Temizleme Sağlamlaştırma	Ahşap tavan akitma yöntemiyle empenye edilerek ön koruması sağlanacak.

Kısaltmalar

Dx : Duvar Numaraları
Kx : Kapı Numaraları
Px : Pencere Numaraları

X : En
Y : Yükseklik
Z : Kalınlık

T : Taş
A : Ahşap
TU : Tuğla
KE : Kerpiç

BS : Balık Sırtı Tuğla
AB : Ahşap Bağdadı
KİS : Kireç Siva
AS : Alçı Siva

KA : Kaplamasız
KÖ.Sİ : Köşe Silme
K.Sİ : Kat Arası Silme
Ç.Sİ : Çatı Arası Silme

SB : Su Basman
PY : Payanda
A : İyi C : Kötü
B : Orta

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.31. Fiziksel müdahale tablosu 31

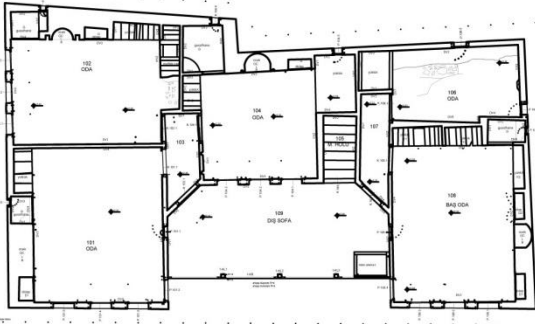
Z02 NOLU MEKAN

102 NOLU MEKAN

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün ■ Özgün □ Değil			469	280	11	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
DV2 ■ Özgün □ Özgün □ Değil			330.5	280	21	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	P102.1	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
	P102.2							
	P102.3							
DV3 ■ Özgün □ Özgün □ Değil			470	280	100-17	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	G		94	135	87	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlama	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.
	OC		55	75		Kirlenme	Temizleme	Ocak temizlenecek.
	L1		85	135	12.5	Kirlenme,kırıklar var	Temizleme Tamamlama	Lambalık temizlenecek, kırık parçalar uygun malzeme ve teknikle tamamlanacak.
	BC		15	15		Kirlenme	Temizleme	Baca deliği temizlenecek.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.32. Fiziksel müdahale tablosu 32

Z02 NOLU MEKAN									
									
BİRİNCİ KAT PLANI					102 NOLU MEKAN				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV3 ■ Özgün	D		71	135	37	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
□ Özgün Değil	YÜKLÜK		147	147	45-56	Ahşapta deformasyon, duvardaki sıvada çatlak ve niteliksiz ek var.	Temizleme Yenileme Sağlamaştırma	Tavan ve tabandaki ahşaplar empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek. Duvardaki niteliksiz ahşaplar kaldırılacak.	
	SERGEN		243	2.5	5	Ahşapta deformasyon, boya var	Temizleme Sağlamaştırma	Boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak.	
DV4 ■ Özgün			375.5	280	61	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.	
□ Özgün Değil	NİŞ		267	127	61	Niteliksiz ekler, döşemede parçalanma, duvarda siva çatlağı var	Yenileme Tamamlama Sağlamaştırma	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek, döşemede kırılan yerler uygun malzeme ve teknikle tamamlanacak, çatlak duvar için taşıyıcı eleman görülür durumdakten karar verilecek döşemede ahşap empenye edilerek ön koruma sağlanacak.	
	K102-1		87	198	11	Ahşap kapıda boya, bozulma, metallerde paslanma var	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Kapı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücü astarla temizlenecek.	
TAVAN						Ahşap döşemede bozulmalar var.	Temizleme Sağlamaştırma	Ahşap tavan aktma yöntemiyle empenye edilerek ön koruması sağlanacak.	
DÖŞEME						Döşeme dökme beton olarak değiştirilmiştir.	Temizleme Tamamlama	Beton temizlenerek, döşeme özgün ahşap ile kaplanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.33. Fiziksel müdahale tablosu 33

102 NOLU MEKAN

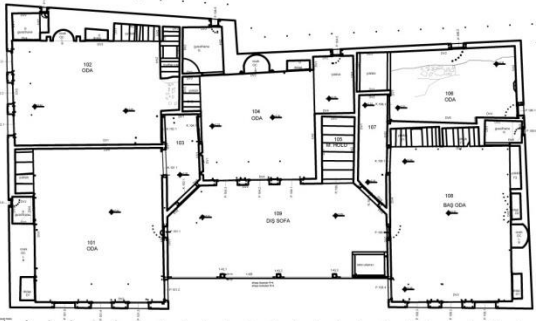
BİRİNCİ KAT PLANI

102 NOLU MEKAN
GUSÜLHANESİ

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			83.3	223	17	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			116	223	13-26	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	P102.4	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
	OTURMA TAŞI		62	37	27.5	Kırılma var	Tamamlama	özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			62	224	27.5	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	P101.3 P101.4 P101.5	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
DV4 Özgün Özgün Değil			89	225	10	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	KAPAK		89	135	5	Gusülhane kapakları kaldırılmış, ahşapta boya var	Temizleme Sağlama Tamamlama	Ahşap boya sökücü ile temizlenerek, emprenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kapaklar özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.
TAVAN						Ahşap döşemede bozulmalar var.	Temizleme Sağlama	Ahşap tavan akıtma yöntemiyle emprenye edilerek ön koruması sağlanacak.
DÖŞEME						Döşeme dökme beton olarak değiştirilmiştir.	Temizleme Tamamlama	Beton temizlenerek, döşeme özgün ahşap ile kaplanacak.

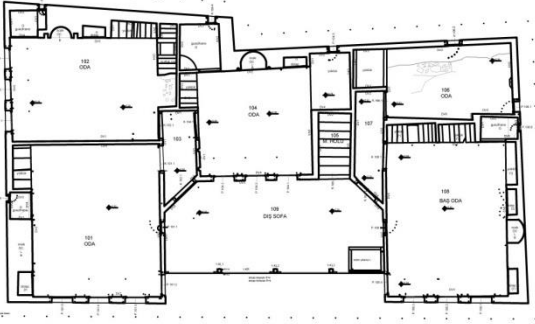
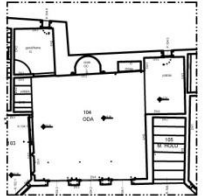
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.34. Fiziksel müdahale tablosu 34

103 NOLU MEKAN									
									
BİRİNCİ KAT PLANI						103 NOLU MEKAN			
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			303	275	15	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	K.101.1					Kapı kanadı kaldırılmıştır, ahşap pervazda boya, deformasyon	Tamamlama Temizleme Sağlama	Ahşap kapı kanadı fotoğraflara göre özgün biçimde tamamlanacak. Ahşap kapı pervazı boya sökücü ile temizlenecek, empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.	
	K.102.1		80	198	11	Ahşap kapıda boya, bozulma, metallerde paslanma var	Temizleme Tamamlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücü astarla temizlenecek.	
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			106	275	11	Sivada çatlak boyada dökülme var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			206.4	275	11	Sivada çatlak boyada dökülme var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	K.104.1		87	198	11	Ahşap kapıda boya, bozulma, metallerde paslanma var	Temizleme Tamamlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücü astarla temizlenecek.	
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			143.5	275	15	Sivada çatlak boyada dökülme var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	K.103.1		80	200	15	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu			
			50	80		Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu			

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

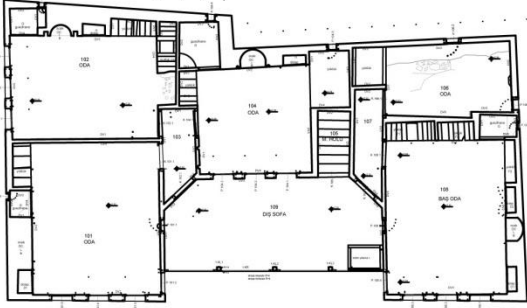
Çizelge 7.35. Fiziksel müdahale tablosu 35

104 NOLU MEKAN									
									
BİRİNCİ KAT PLANI					104 NOLU MEKAN				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			330	275	11	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	L		76	185		Alçı lambalıkta kırılma, kirlenme var	Temizleme Tamamlama	Kırıklar uygun yöntem ve malzeme ile tamamlanacak, alçı lambalık temizlenecek.	
	K104.1		80	198	11	Ahşap kapıda boya ve bozulma var	Temizleme Sağlama	Ahşap kapı boya sökücü ile temizlenerek, empenye yöntemiyle ön koruması sağlanacaktır.	
	YÜKLÜK		110	150	57	Ahşap tavan ve döşemede deformasyon, sıvada çatlak, altındaki kapak kaldırılmış	Temizleme Sağlama Tamamlama	Ahşapın empenye yöntemiyle ön koruması sağlanacak, kapak özgün yöntem ve tekniklerle tamamlanacak, duvar raspa edilerek özgün sıva ile yenilecek.	
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			362.5	275	663	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	G		77	135	11	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlama	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	OC					Ocak kapatılmış	Temizleme Tamamlama	Ocağın içi temizlenerek özgün haline göre tamamlanacak.	
	L		84		118	Lambalıkta kir ve kırıklar var	Temizleme Tamamlama	Lambalık temizlenecek. Kırılan parçalar özgün malzeme ve tekniklerle tamamlanacak.	
	D		82.5	135	32.5	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlama	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.36. Fiziksel müdahale tablosu 36

104 NOLU MEKAN

104 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			344.5	275	21	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
	YÜKLÜK		138.5	200	127.5	Döşemesinde beton uygulaması,sıvada çatlak,tavanda ahşapta deformasyon	Temizleme Sağlama Yenileme	Taban döşemesindeki dökme beton kaldırılacak,özgün mazleme ve teknikle yenilenecek, duvar raspa edilerek özgün siva ile yenilecek. Tavandaki ahşapın emprenye yöntemiyle ön koruması sağlanacak.
	P.104.5		28	21	30			
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			358.5	276	16.5	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
	P104.1	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
	P104.2							
	P104.3							
TAVAN						Ahşap döşemede bozulmalar var.	Temizleme Sağlama	Ahşap tavan akıtma yöntemiyle emprenye edilerek ön koruması sağlanacak.
DÖŞEME						Döşeme dökme beton olarak değiştirilmiştir.	Temizleme Tamamlama	Beton temizlenerek, döşeme özgün ahşap ile kaplanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.37. Fiziksel müdahale tablosu 37

104 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

104 NOLU MEKAN

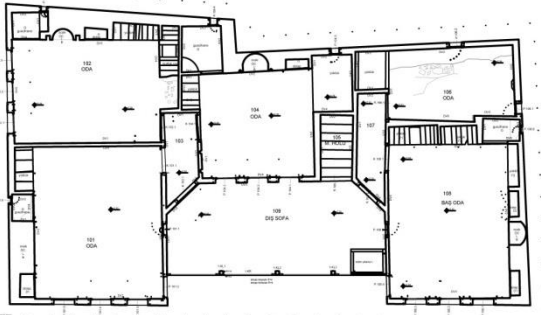
104 NOLU MEKAN GUSÜLHANESİ

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1			131.64	225	10.2	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
■ Özgün								
□ Özgün Değil	OTURMA TAŞI		54	33		Taşa kırılma	Tamamlama	Özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.
DV2			146.5	225	9.7	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
■ Özgün								
□ Özgün Değil	OTURMA TAŞI		47	33		Taşa kırılma	Tamamlama	Özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.
DV3			124	225	23-33	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
■ Özgün								
□ Özgün Değil	P104.4	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
DV4			152	225	45	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
■ Özgün								
□ Özgün Değil								
TAVAN						Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var, niteliksiz ekler var.	Temizleme Yenileme	Tavan yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Tesisat borusu kaldırılacak.
DÖŞEME						Döşeme dökme beton olarak değiştirilmiştir.	Temizleme Tamamlama	Şap temizlenerek, yenilenecek.

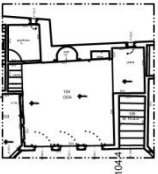
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.38. Fiziksel müdahale tablosu 38

104 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

104 NOLU MEKAN

104 NOLU M. Y2 YÜKLÜĞÜ

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			42	202	11	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			127.7	202	21	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	P104.5	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			181.5	202	11.5-9	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			127.5	202	11.5	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
TAVAN						Ahşap döşemede bozulmalar var.	Temizleme Sağlama	Ahşap tavan akıtma yöntemiyle empenye edilerek ön koruması sağlanacak.
DÖŞEME						Döşeme dökme beton olarak değiştirilmiştir.	Temizleme Tamamlama	Beton temizlenerek, döşeme özgün ahşap ile kaplanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.39. Fiziksel müdahale tablosu 39

105 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

105 NOLU MEKAN

ELEMANLAR

ÖLÇÜ

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			212	296	19-24,5	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme Sağlamaştırma	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			104	236	11,4	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			208	296	13,4	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			99,7	264	15	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.40. Fiziksel müdahale tablosu 40

106 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

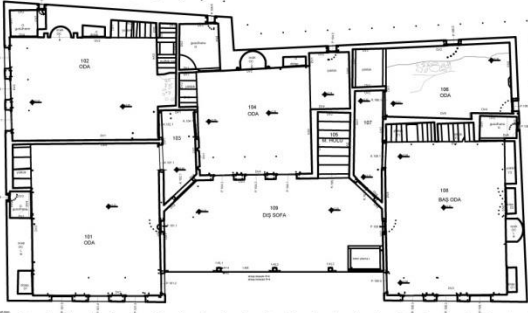
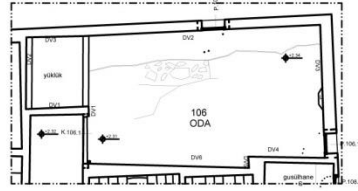
106 NOLU MEKAN

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNIĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			219.3	274	10	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	K106.1					Kapı kanadı kaldırılmıştır, ahşap pervazda boya, deformasyon	Tamamlama Temizleme Sağlama	Ahşap kapı kanadı fotoğraflara göre özgün biçimde tamamlanacak. Ahşap kapı pervazı boya sökücü ile temizlenecek, emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.
	YÜKLÜK		120.5	222	107	Döşemesi kaldırılmış sıvada çatlak var	Tamamlama Sağlama Yenileme	Yüklük döşemesi özgün malzeme ve teknik ahşapla kaplanacak duvar raspa edildikten sonra özgün sıva ile yenilenecek, tavandaki ahşapların emprenye yöntemiyle ön koruması sağlanacak.
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			396	275	17	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
	P.106.2							
DV3 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			228	274	21	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var.	Temizleme Yenileme Sağlama	Duvar yüzeyinde bozulan kısımların sıva raspa yapıldıktan sonra taşıyıcı elemanlar gözlemlenebilir durumdayken yapılacak analiz ve değerlendirmelerden sonra karar verilecektir.
	L		40	19	7	Kirlenme	Temizleme	Lambalık temizlenecek
	P.106.1							

Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu

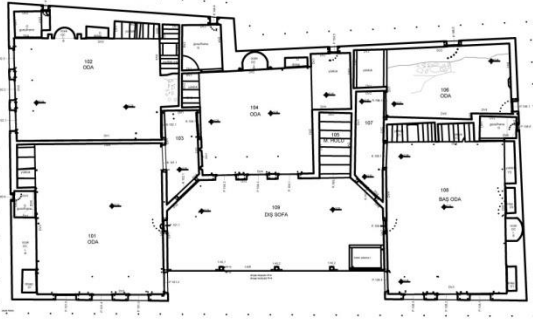
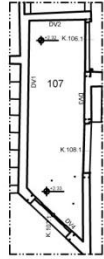
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.41. Fiziksel müdahale tablosu 41

106 NOLU MEKAN									
									
BİRİNCİ KAT PLANI					106 NOLU MEKAN				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNIĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			130.6	274	9	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
DV5 ■ Özgün □ Özgün Değil			19	275	27	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
DV6 ■ Özgün □ Özgün Değil			273.5	277	12-23	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
TAVAN						Ahşap tavanda bozulmalar var.	Temizleme Sağlama	Ahşap tavan akıtma yöntemiyle emprenye edilerek ön koruması sağlanacak.	
DÖŞEME						Döşeme dökme beton olarak değiştirilmiştir.	Temizleme Tamamlama	Beton temizlenerek, döşeme özgün ahşap ile kaplanacak.	

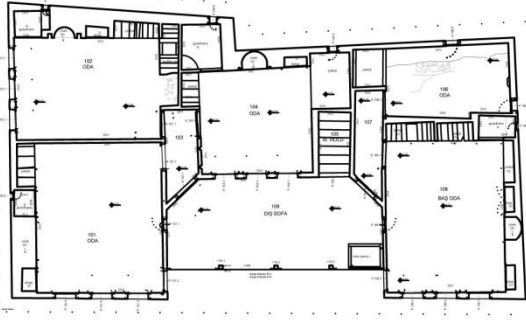
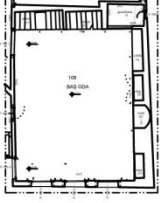
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.42. Fiziksel müdahale tablosu 42

107 NOLU MEKAN									
									
BİRİNCİ KAT PLANI					107 NOLU MEKAN				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			275	270	13	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.	
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			86	275	13	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.	
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			359	275	10	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.	
	K.106.1					Kapı kanadı kaldırılmıştır, ahşap pervazda boya, deformasyon	Tamamlama Temizleme Sağlama	Ahşap kapı kanadı fotoğraflara göre özgün biçimde tamamlanacak Ahşap kapı pervazı boya sökücü ile temizlenecek, emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.	
	K.108.1					Kapı kanadı kaldırılmıştır, ahşap pervazda boya, deformasyon	Tamamlama Temizleme Sağlama	Ahşap kapı kanadı fotoğraflara göre özgün biçimde tamamlanacak Ahşap kapı pervazı boya sökücü ile temizlenecek, emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.	
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			125.8	274.5	15	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.	
	K.107.1		80	200	15	Ahşap kapıda boya, bozulma, metallerde paslanma var	Temizleme Tamamlama Sağlama	Kapı boya sökücü ile temizlenerek emprenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, metal elemanlar pas sökücü astarla temizlenecek.	

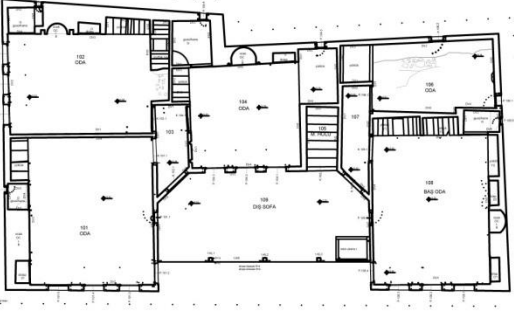
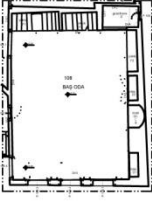
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.43. Fiziksel müdahale tablosu 43

108 NOLU MEKAN									
									
BİRİNCİ KAT PLANI					108 NOLU ODA				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			380	277	12-27	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	Y1		156.5	135	60.5	Duvardaki boyada dökülme, döşeme ahşabında malzeme kaybı	Yenileme Tamamlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Yüklük döşemesindeki ahşap eksikleri özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.	
	Y2		115	135	59	Duvardaki boyada dökülme, döşeme ahşabında malzeme kaybı	Yenileme Tamamlama	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek. Yüklük döşemesindeki ahşap eksikleri özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak. Yüklük altındaki ahşap kapak özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.	
	G		79.5	135	81.5	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	SERGEN		380	5	10	Ahşap sergen boyanmış ve parçalanmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Sergen boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan parçalar özgün biçimde tamamlanacak.	

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

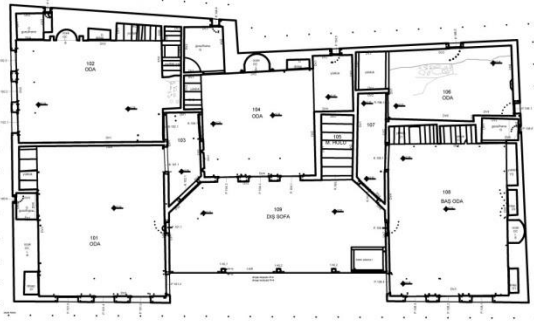
Çizelge 7.44. Fiziksel müdahale tablosu 44

108 NOLU MEKAN									
									
BİRİNCİ KAT PLANI					108 NOLU ODA				
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNIĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ	
DV2 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			483.5	284	50-63.5	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.	
	YÜKLÜK		136		34				
	D		82	135		Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	OC					Ocak kapatılmış	Temizleme Tamamlama	Ocağın içi temizlenerek özgün haline göre tamamlanacak.	
	D		82	135	31.5	Ahşap dolap boyanmış ve kapakları kaldırılmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Dolap boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan kapaklar özgün biçimde tamamlanacak.	
	L					Kirlenme	Temizleme	Lambalık temizlenecek	
	SERGEN		233	5	10	Ahşap sergen boyanmış ve parçalanmıştır.	Temizleme Tamamlama Sağlamaştırma	Sergen boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak, kaldırılan parçalar özgün biçimde tamamlanacak.	

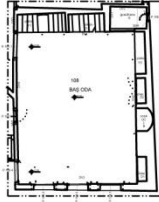
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.45. Fiziksel müdahale tablosu 45

108 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

108 NOLU ODA

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			382	282	24-17	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	P108.1	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
	P108.2							
	P108.3							
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			490.9	285	11	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	P108.4		67	133	11	Ahşapta bozulma, yağlı boya uygulaması, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Ahşap pancere, pervazı ve kanadı boya sökücü ile temizlenecek, emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırılan camlar özgün malzeme kullanılarak tamamlanacak.
	P108.5		37	35	11	Ahşapta bozulma, yağlı boya uygulaması, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Ahşap pancere, pervazı ve kanadı boya sökücü ile temizlenecek, emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.
	K108.1					Kapı kanadı kaldırılmıştır, ahşap pervazda boya, deformasyon	Tamamlama Temizleme Sağlama	Ahşap kapı kanadı fotoğraflara göre özgün biçimde tamamlanacak. Ahşap kapı pervazı boya sökücü ile temizlenecek, emprenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.
TAVAN						Ahşap tavan bozulmaları var, çiçek motiflerinde kopma var.	Temizleme Sağlama Tamamlama	Ahşap tavan akıtma yöntemiyle emprenye edilerek ön koruması sağlanacak. Eksilen çiçek motifleri özgün malzeme ve motifle tamamlanacak.
DÖŞEME						Ahşap döşemede bozulmalar var.	Temizleme Sağlama	Ahşap tavan akıtma yöntemiyle emprenye edilerek ön koruması sağlanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.46. Fiziksel müdahale tablosu 46

108 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

108 NOLU ODA

108 NOLU ODA GUSÜLHANESİ

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV1 ■ Özgün □ Özgün Değil			81		17-27	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
DV2 ■ Özgün □ Özgün Değil			118		10	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
DV3 ■ Özgün □ Özgün Değil			68		7-11	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
	P108.6	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu						
	L		18	20	13	Kirlenme	Temizleme	Alçı lambalık temizlenecek.
	T		69	30	30	Taşa çatlaklar ve malzeme kaybı var	Sağlama Tamamlama	Beton yıkama taşındaki çatlaklar tamamlanacak vekişirilen parçalar özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.
DV4 ■ Özgün □ Özgün Değil			118		10	Siva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
	L		18	20	13	Kirlenme	Temizleme	Alçı lambalık temizlenecek.
	KAPAK					Kapak kaldırılmış, kapak etrafındaki ahşaplarda boya vardır.	Tamamlama	Y1 yüküğü altının kullanılmasını sağlayan kapak, özgün malzeme ve teknikle tamamlanacak.Kapak kenarındaki ahşaptaki boya, boya sökücü ile temizlenerek emprenye yöntemiyle ön koruması sağlanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.48. Fiziksel müdahale tablosu 48

109 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

109 NOLU SOFA

YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV3 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil	P.104.1		Bakınız Yapı dış tespit tablosu 4.5 çizelge					
	K.105.1		99.5				Yenileme Sağlama	
DV4 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			144.8	373	15	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
	K.107.1		80	200	15	Bakınız Fiziksel Müdahale Tablosu		
DV5 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			202	373	11	Siva yüzeyinde bozulma ve çatılma var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün siva ile yenilenecek.
	P.108.5		37	40	11	Ahşapta bozulma, yağlı boya uygulaması, camda kırılma	Temizleme Sağlama	Ahşap pancere, pervazı ve kanatı boya sökücü ile temizlenecek, empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak.
	P.108.4		67	11	133	Ahşapta bozulma, yağlı boya uygulaması, camda kırılma	Temizleme Sağlama Tamamlama	Ahşap pancere, pervazı ve kanatı boya sökücü ile temizlenecek, empenye yöntemi ile ön koruma sağlanacak, kırılan camlar özgün malzeme kullanılarak tamamlanacak.
	T		112	15	79	Özgün olmayan sonradan değiştirilen taş	Yenileme	Beton yıkama taşı özgün malzeme ve teknikle yenilenecek.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Çizelge 7.49. Fiziksel müdahale tablosu 49

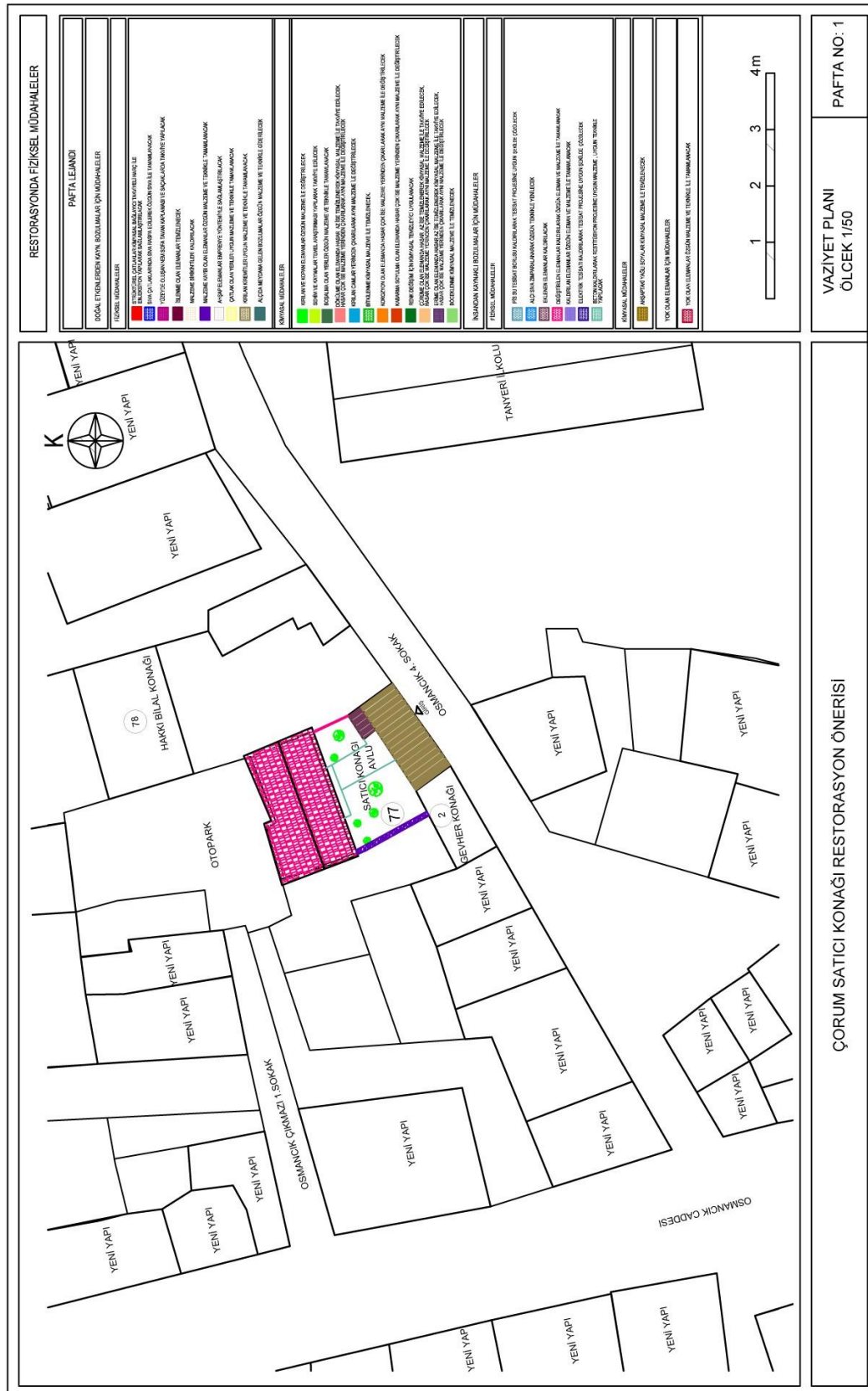
109 NOLU MEKAN

BİRİNCİ KAT PLANI

109 NOLU SOFA

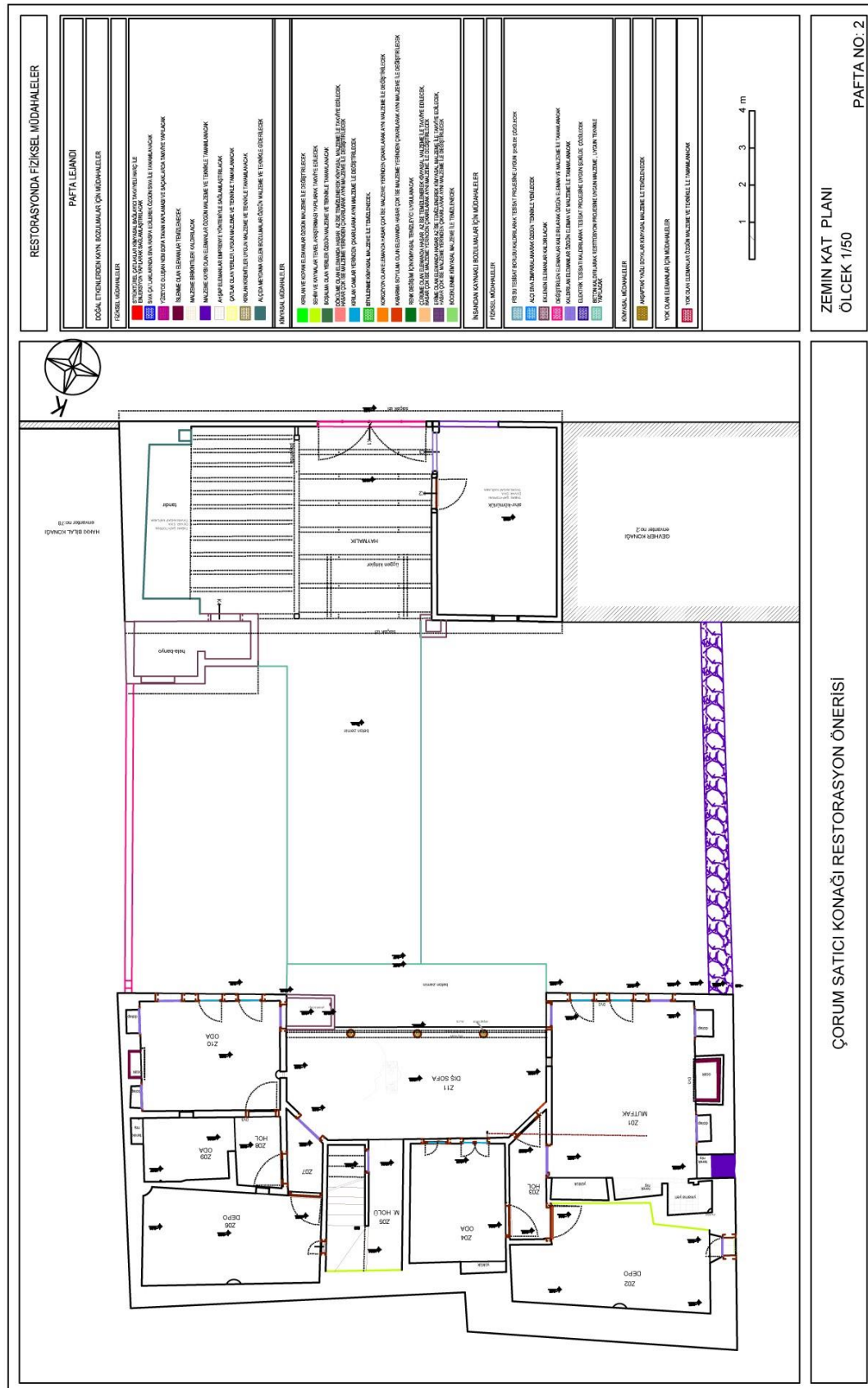
YERİ	ADI	FORMU	X	Y	Z	SORUN TÜRÜ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
DV6 ☒ Özgün ☐ Özgün Değil			699.7		18.5	Sıva yüzeyinde bozulma ve çatlama var	Temizleme Yenileme	Duvar yüzeyi raspa edilerek özgün sıva ile yenilenecek.
	Korkuluk					Ahşap korkuluklar kaldırılmıştır.	Sağlamaştırma Tamamlama	Korkuluklardaki parçalar ön koruma ile sağlamaştırılacak, yapıdaki izler ve kalan korkuluklara göre özgün biçimde tamamlanacak.
	Z-KL1		12	278	12	Ahşap kolonlarda boyama, çatlaklar var	Temizleme Sağlamaştırma	Ahşap kolonlar boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak.
	Korkuluk					Ahşap korkuluklar kaldırılmıştır.	Sağlamaştırma Tamamlama	Korkuluklardaki parçalar ön koruma ile sağlamaştırılacak, yapıdaki izler ve kalan korkuluklara göre özgün biçimde tamamlanacak.
	Z-KL2		12	278.5	12	Ahşap kolonlarda boyama, çatlaklar var	Temizleme Sağlamaştırma	Ahşap kolonlar boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak.
	Korkuluk					Ahşap korkuluklar kaldırılmıştır.	Sağlamaştırma Tamamlama	Korkuluklardaki parçalar ön koruma ile sağlamaştırılacak, yapıdaki izler ve kalan korkuluklara göre özgün biçimde tamamlanacak.
	Z-KL3		12	278	12	Ahşap kolonlarda boyama, çatlaklar var	Temizleme Sağlamaştırma	Ahşap kolonlar boya sökücü ile temizlenerek empenye yöntemiyle ön koruma sağlanacak.
Korkuluk			149	50	4-7	Ahşap korkuluklar kaldırılmıştır.	Sağlamaştırma Tamamlama	Korkuluklardaki parçalar ön koruma ile sağlamaştırılacak, yapıdaki izler ve kalan korkuluklara göre özgün biçimde tamamlanacak.

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

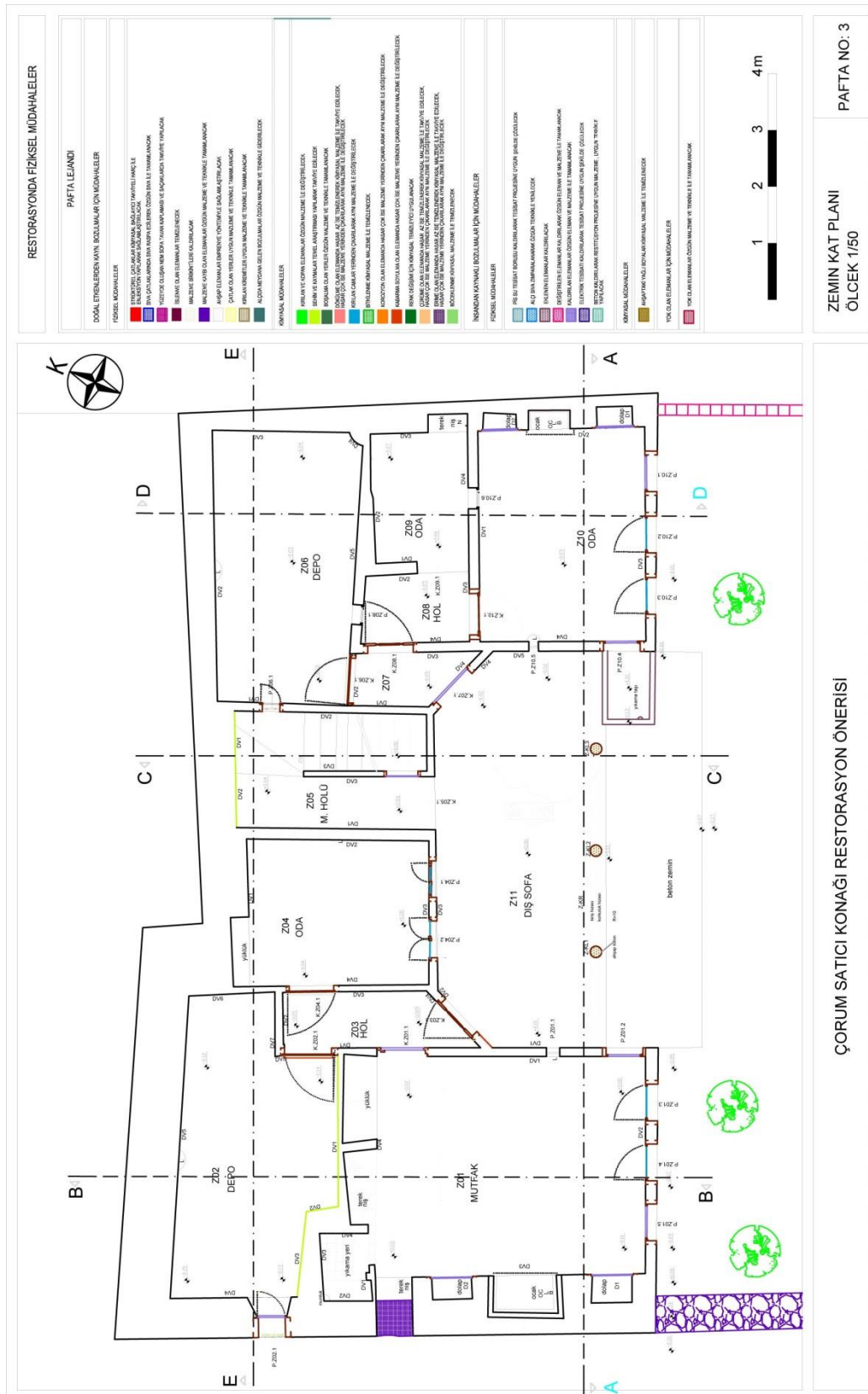
Şekil 7.1. Fiziksel müdahale vaziyet planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

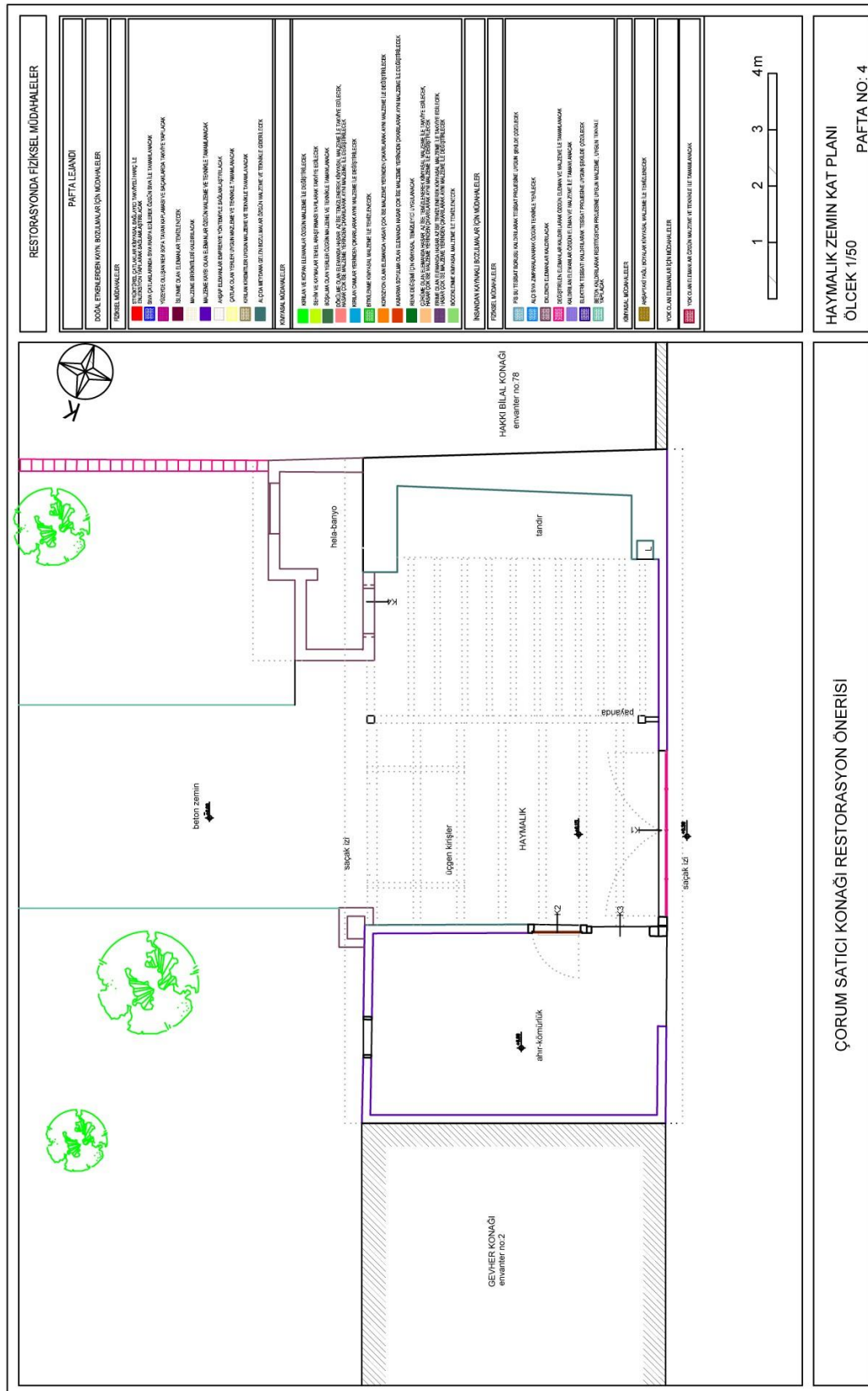
Şekil 7.2. Fiziksel müdahale zemin kat avlu ilişkisi planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

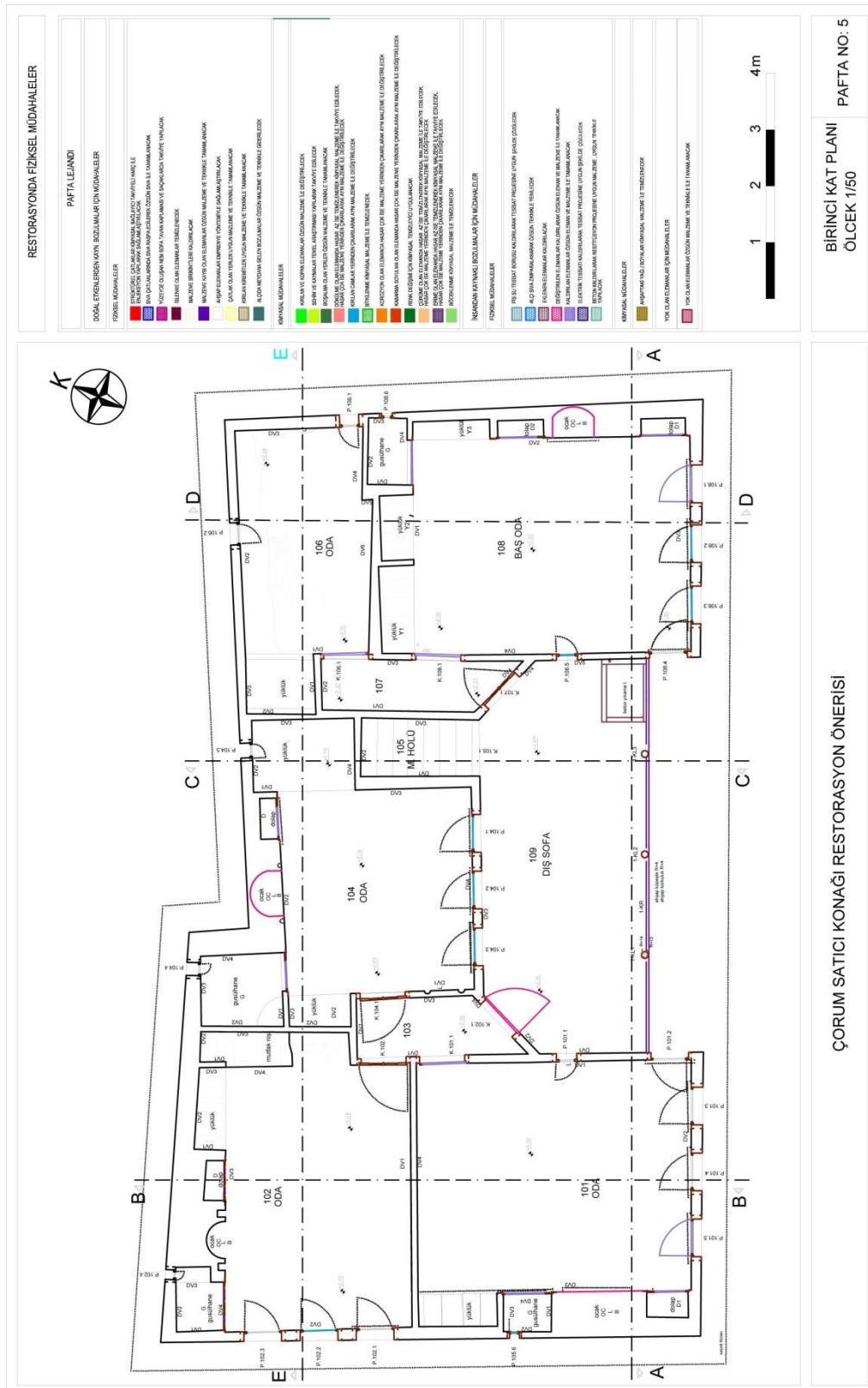
Şekil 7.3. Fiziksel müdahale zemin kat planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

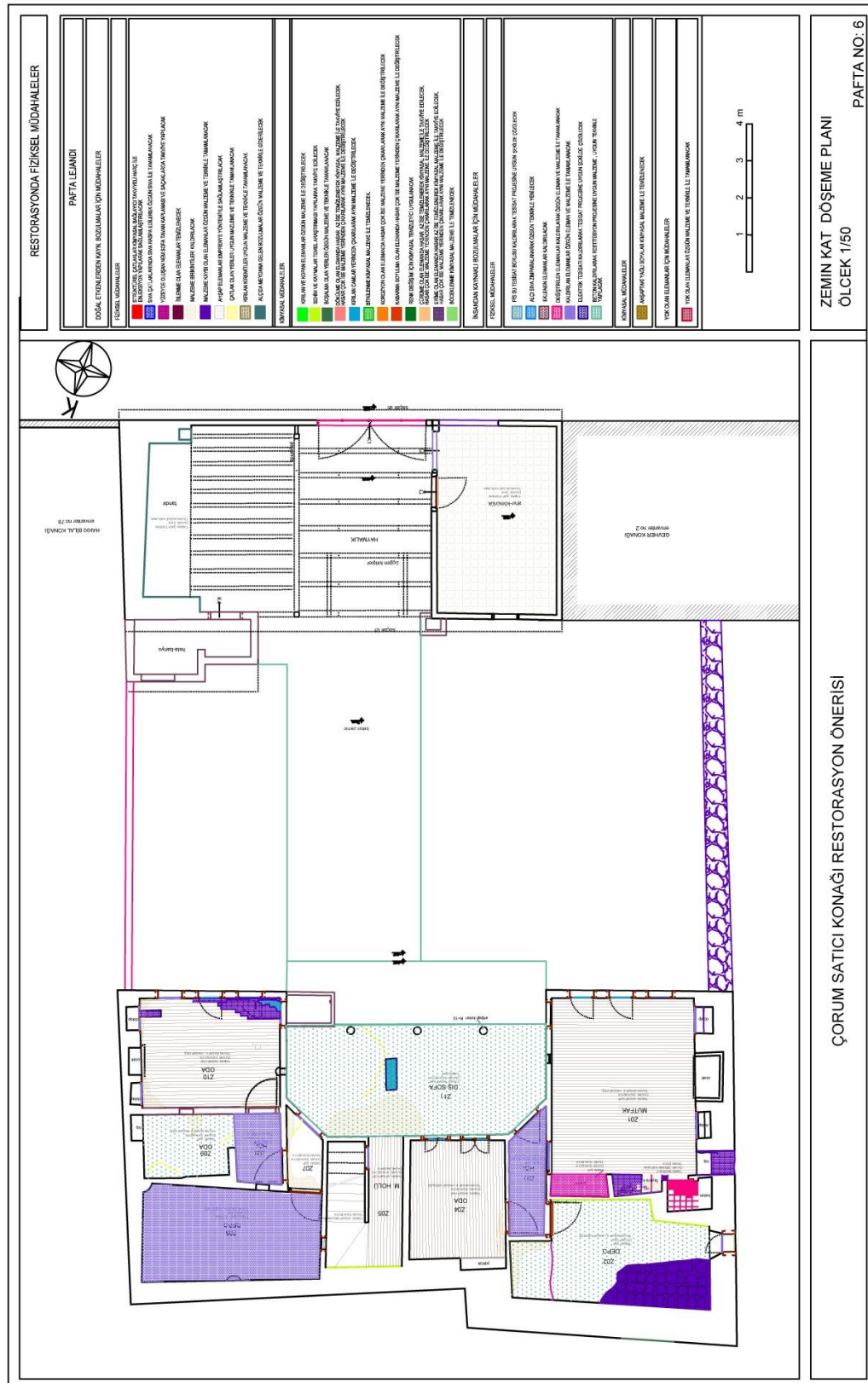
Şekil 7.4. Fiziksel müdahale haymalık zemin kat planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 7.5. Fiziksel müdahale birinci kat planı

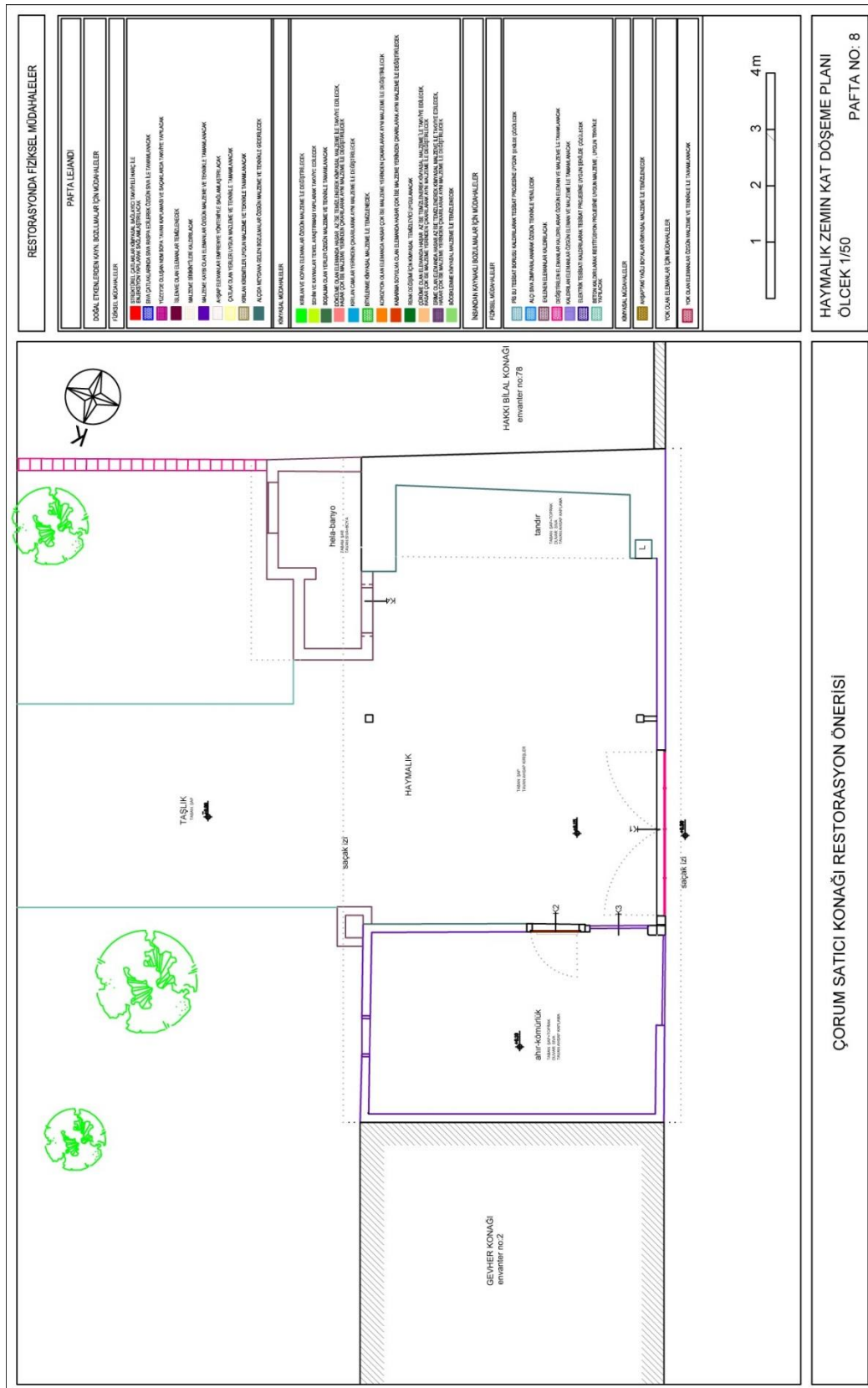
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 7.6. Fiziksel müdahale zemin kat döşeme planı

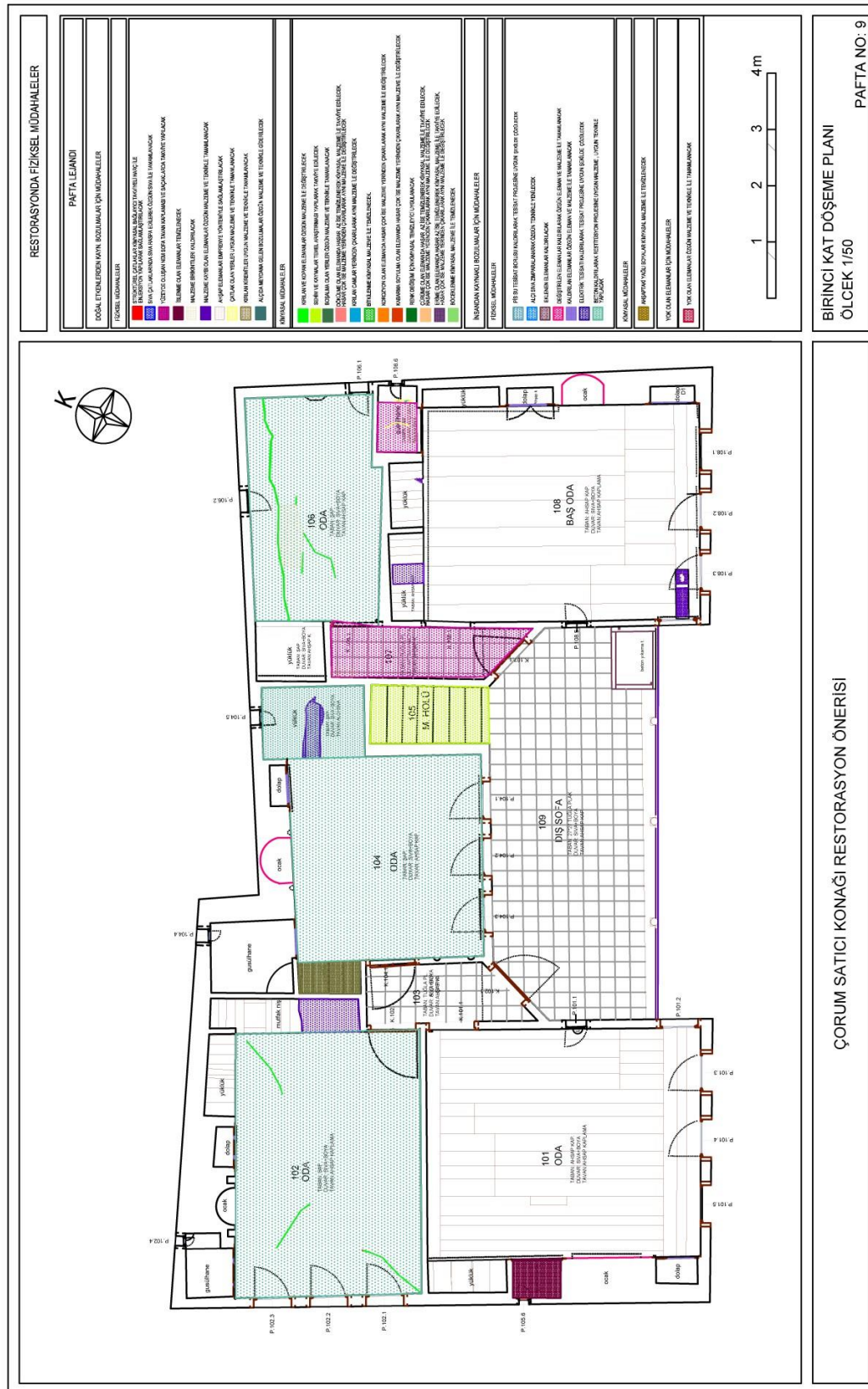
EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

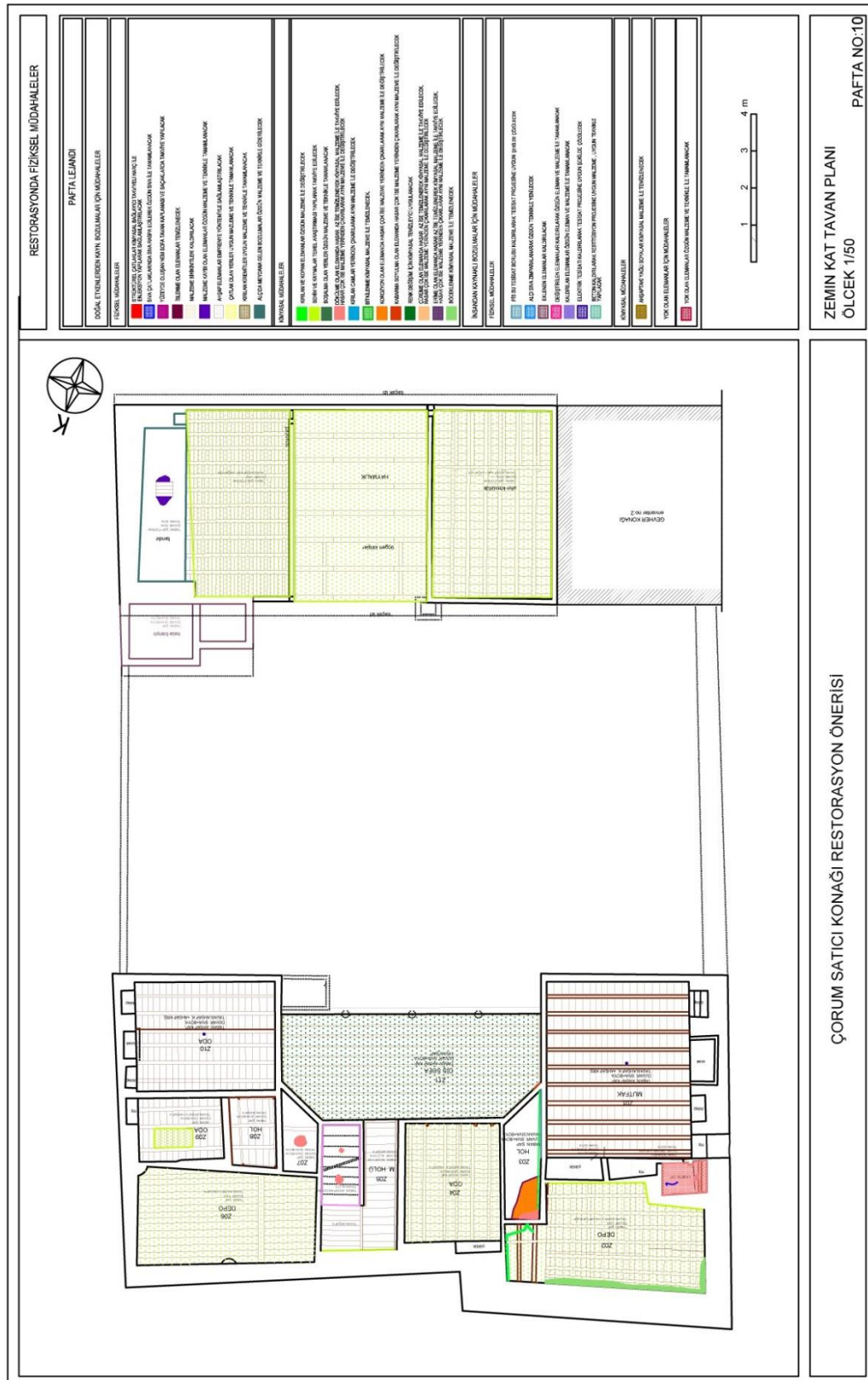
Şekil 7.8. Fiziksel müdahale haymalık zemin kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 7.9. Fiziksel müdahale birinci kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

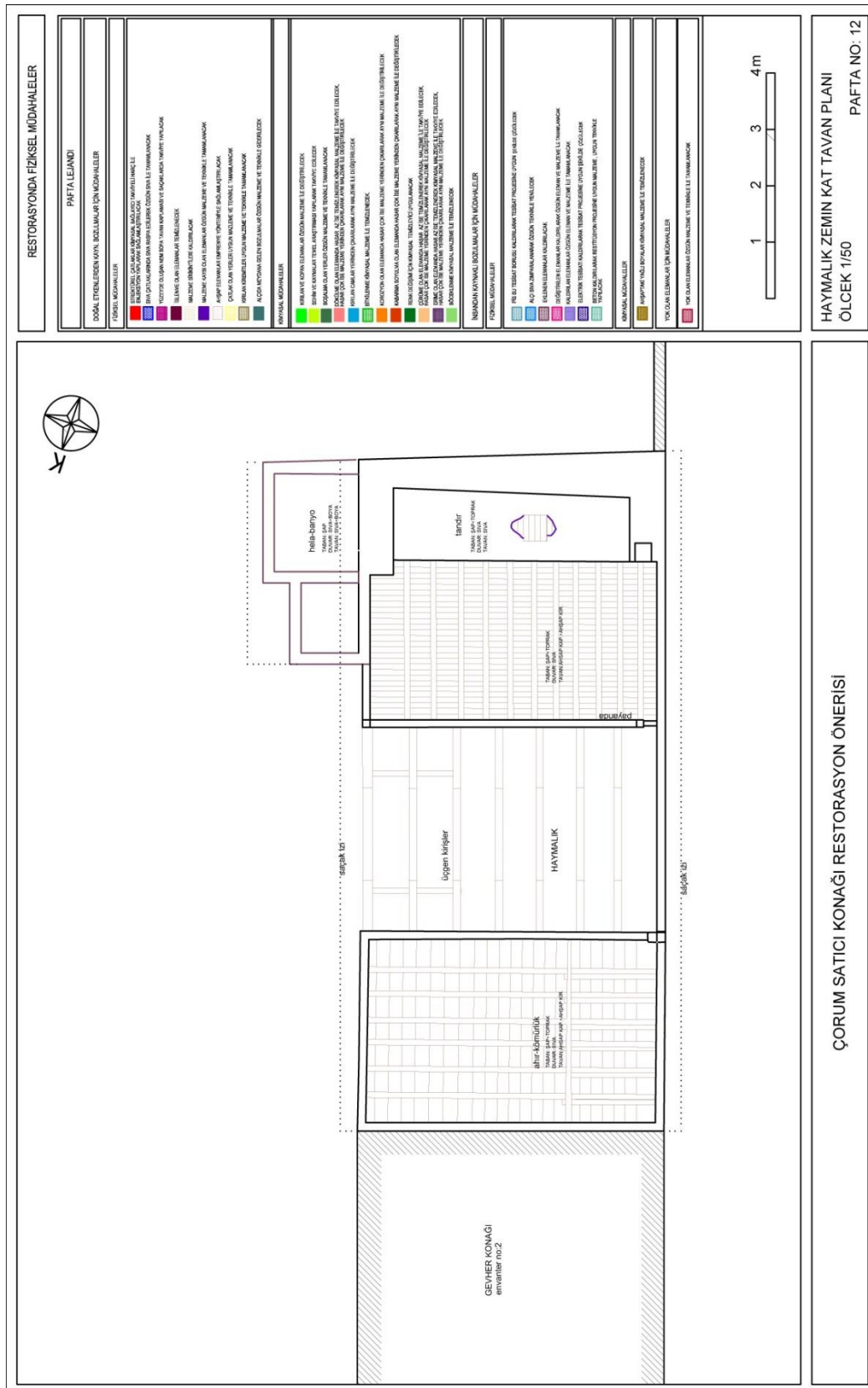
Şekil 7.10. Fiziksel müdahale zemin kat tavan planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

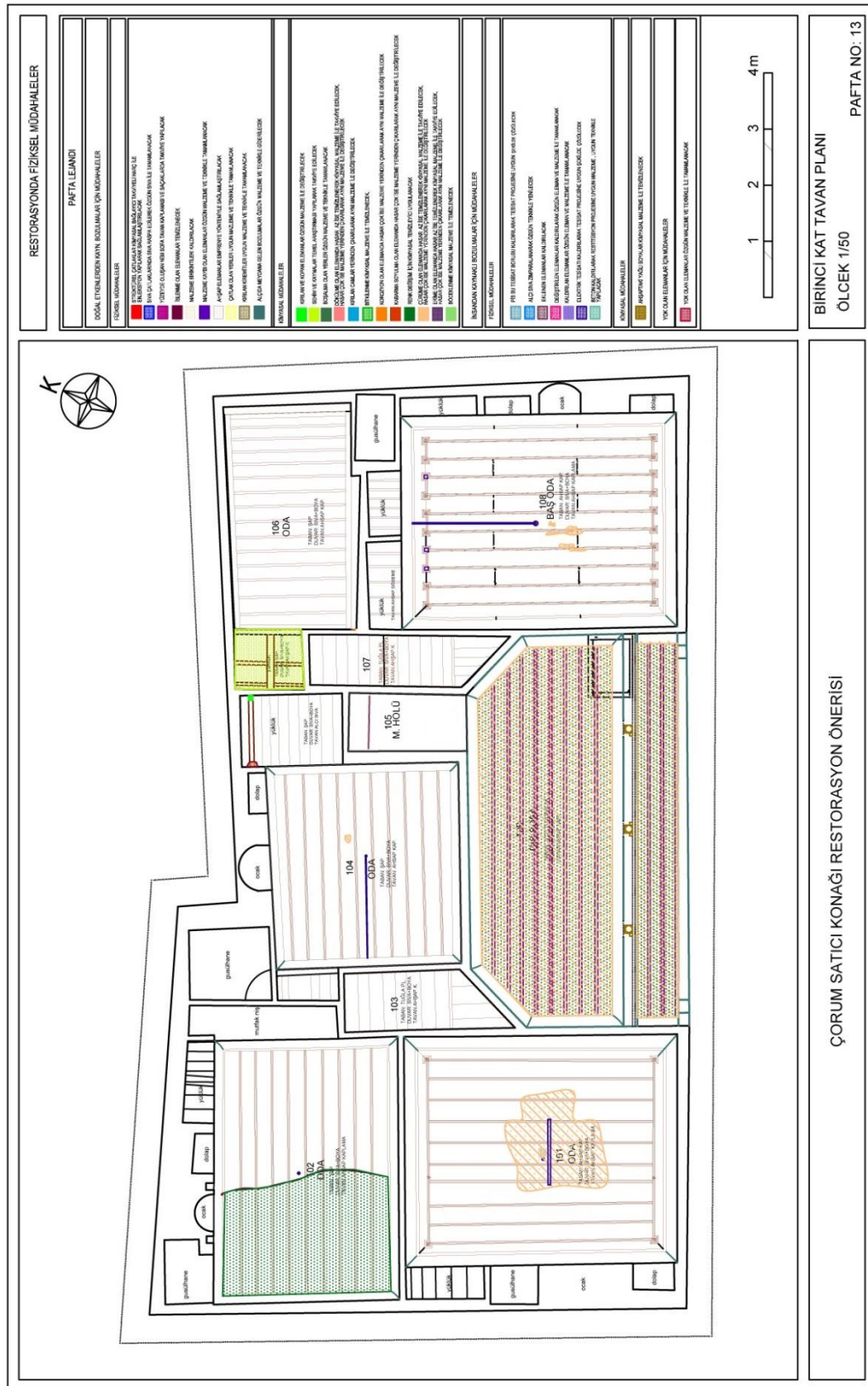
Şekil 7.11. Fiziksel müdahale konak zemin kat tavan planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 7.12. Fiziksel müdahale haymalık zemin kat tavan planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

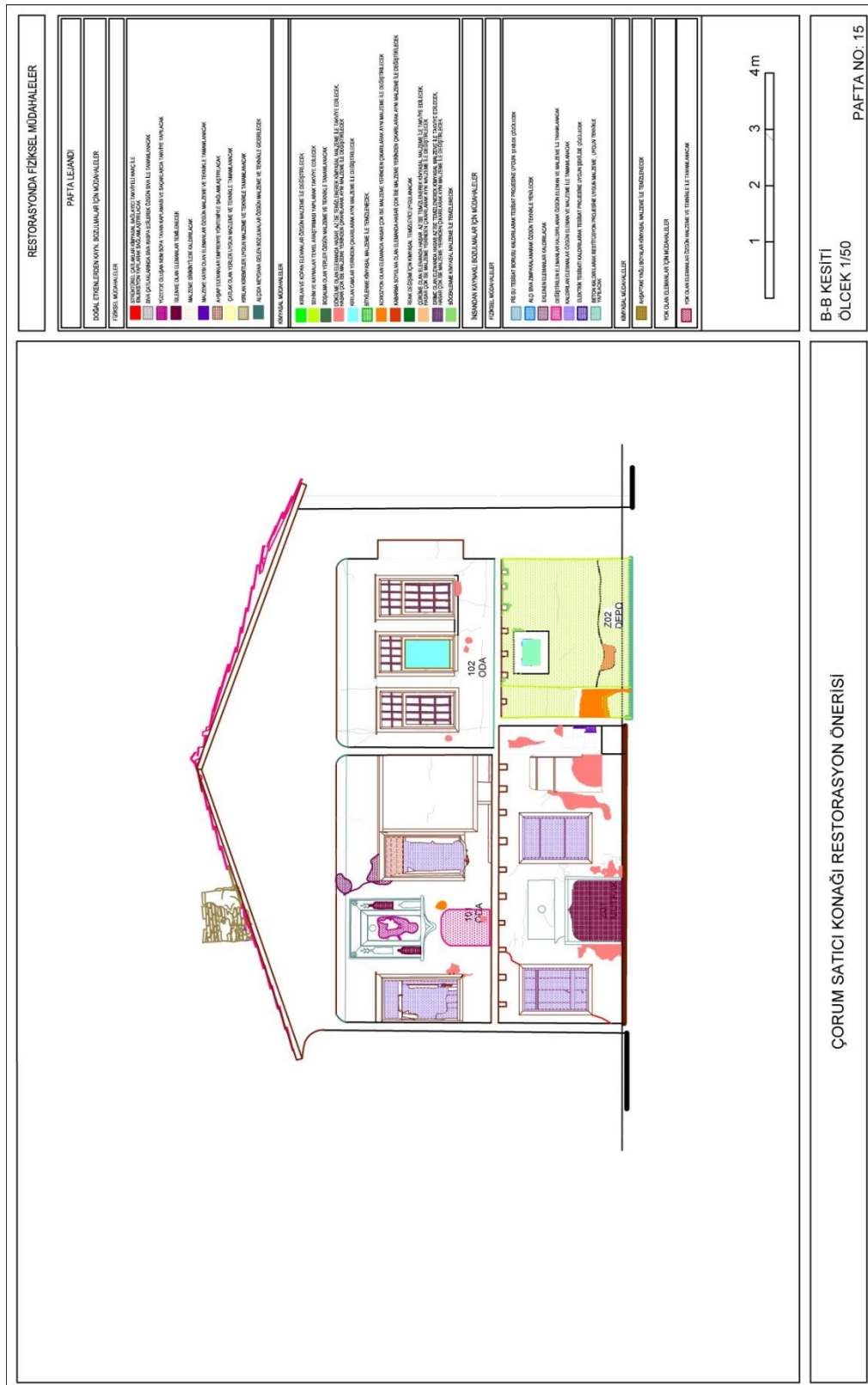
Şekil 7.13. Fiziksel müdahale birinci kat tavan planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

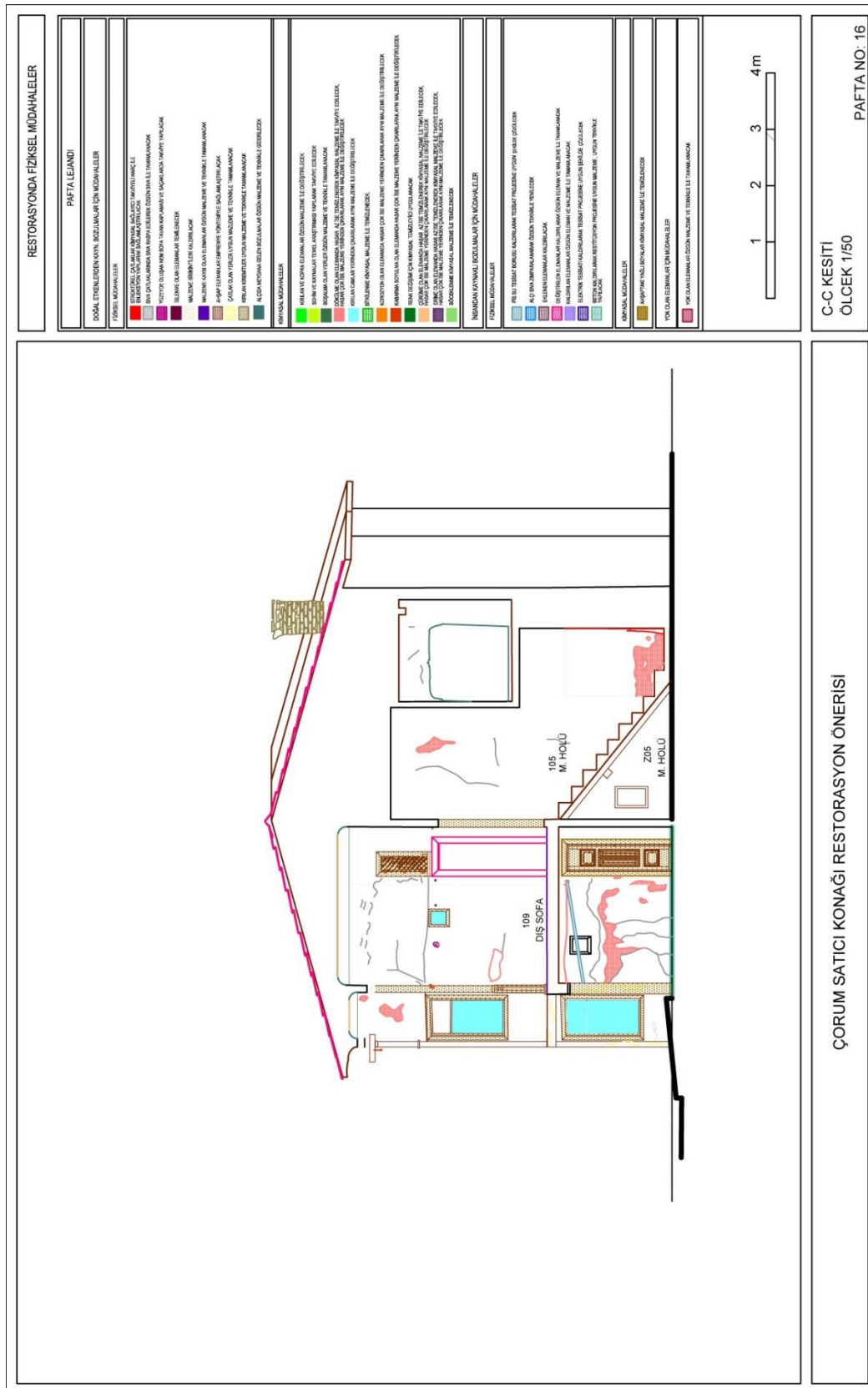
Şekil 7.14. Fiziksel müdahale A-A kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

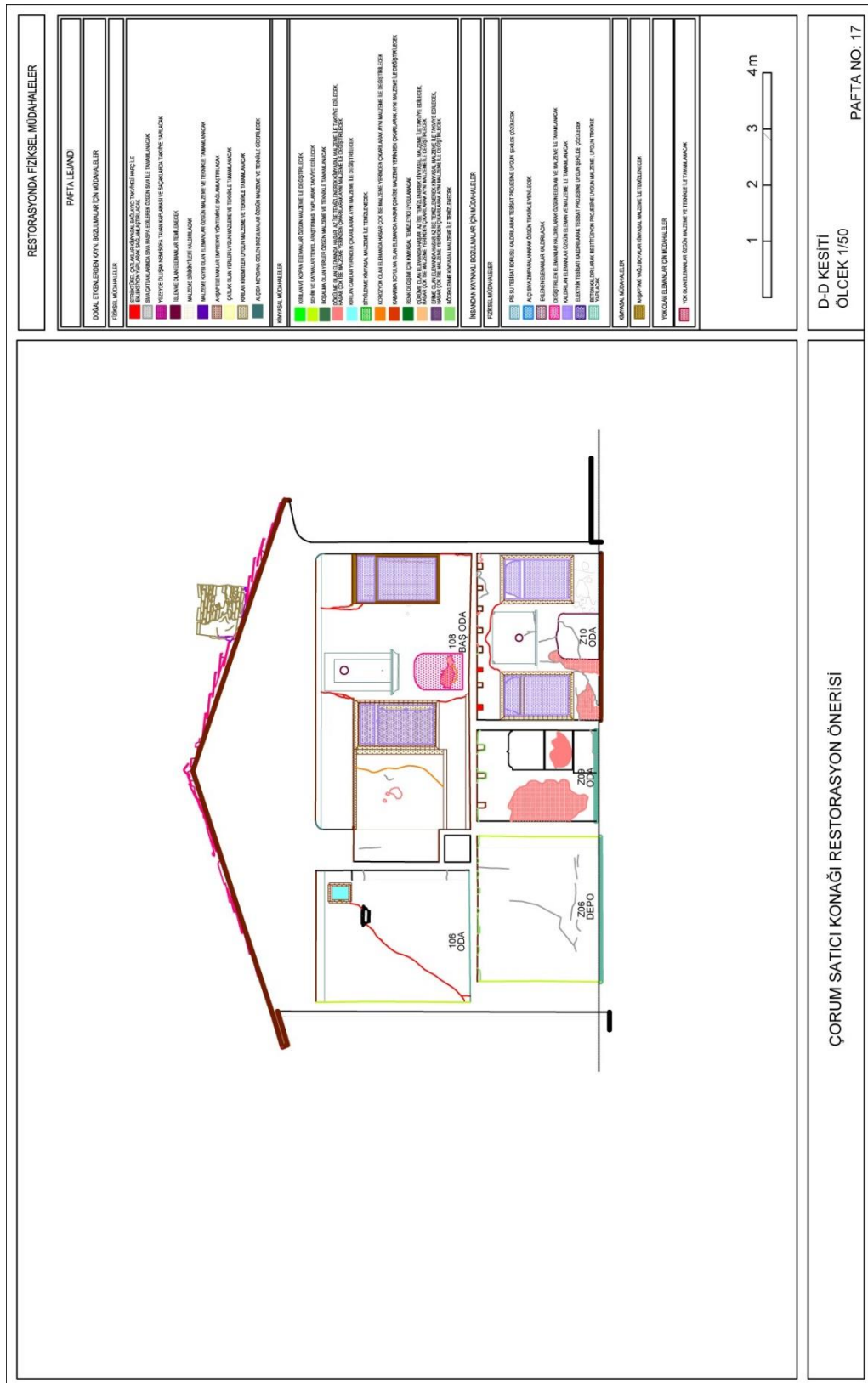
Şekil 7.15. Fiziksel müdahale B-B kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

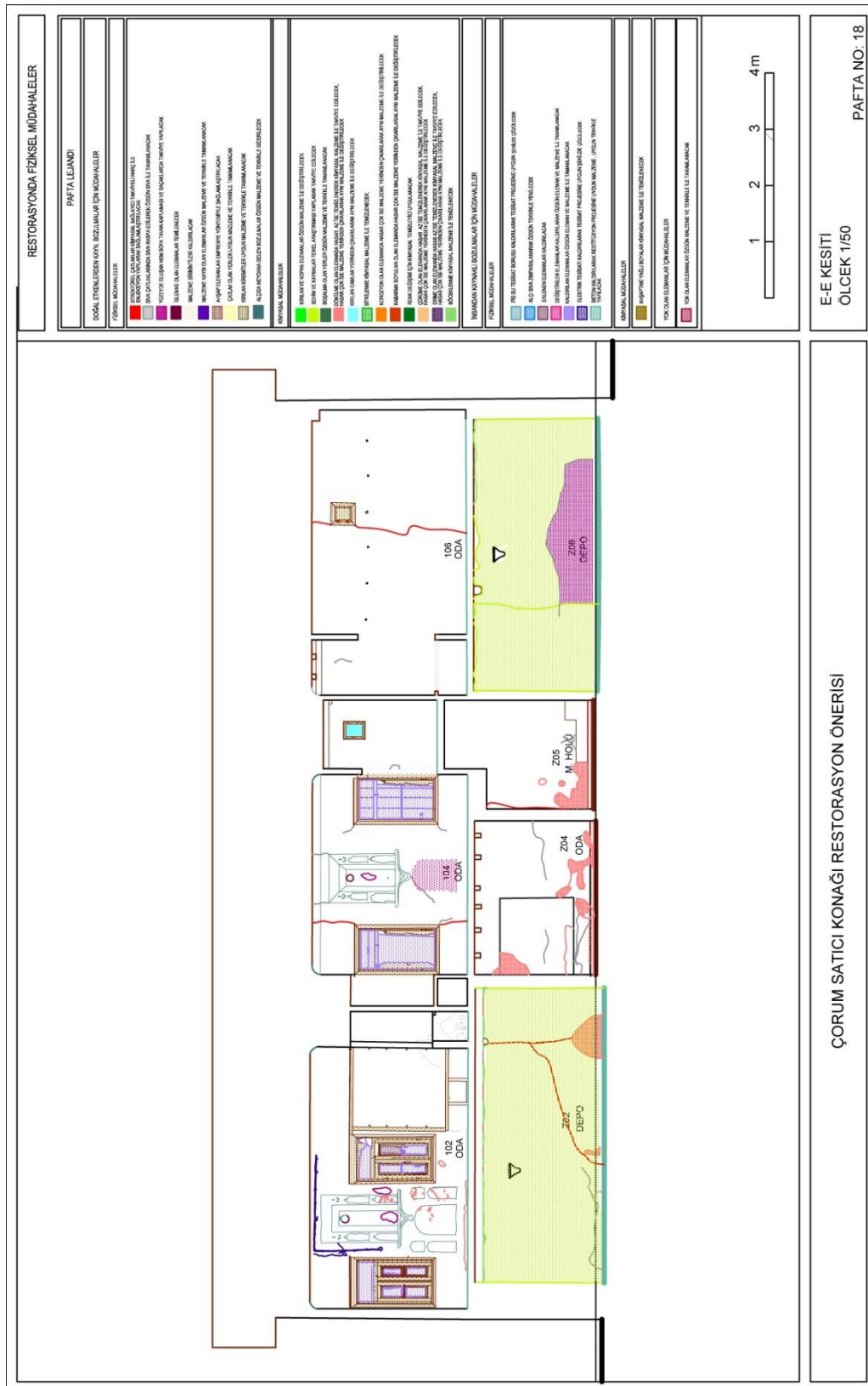
Şekil 7.16. Fiziksel müdahale C-C kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 7.17. Fiziksel müdahale D-D kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 7.18. Fiziksel müdahale E-E kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

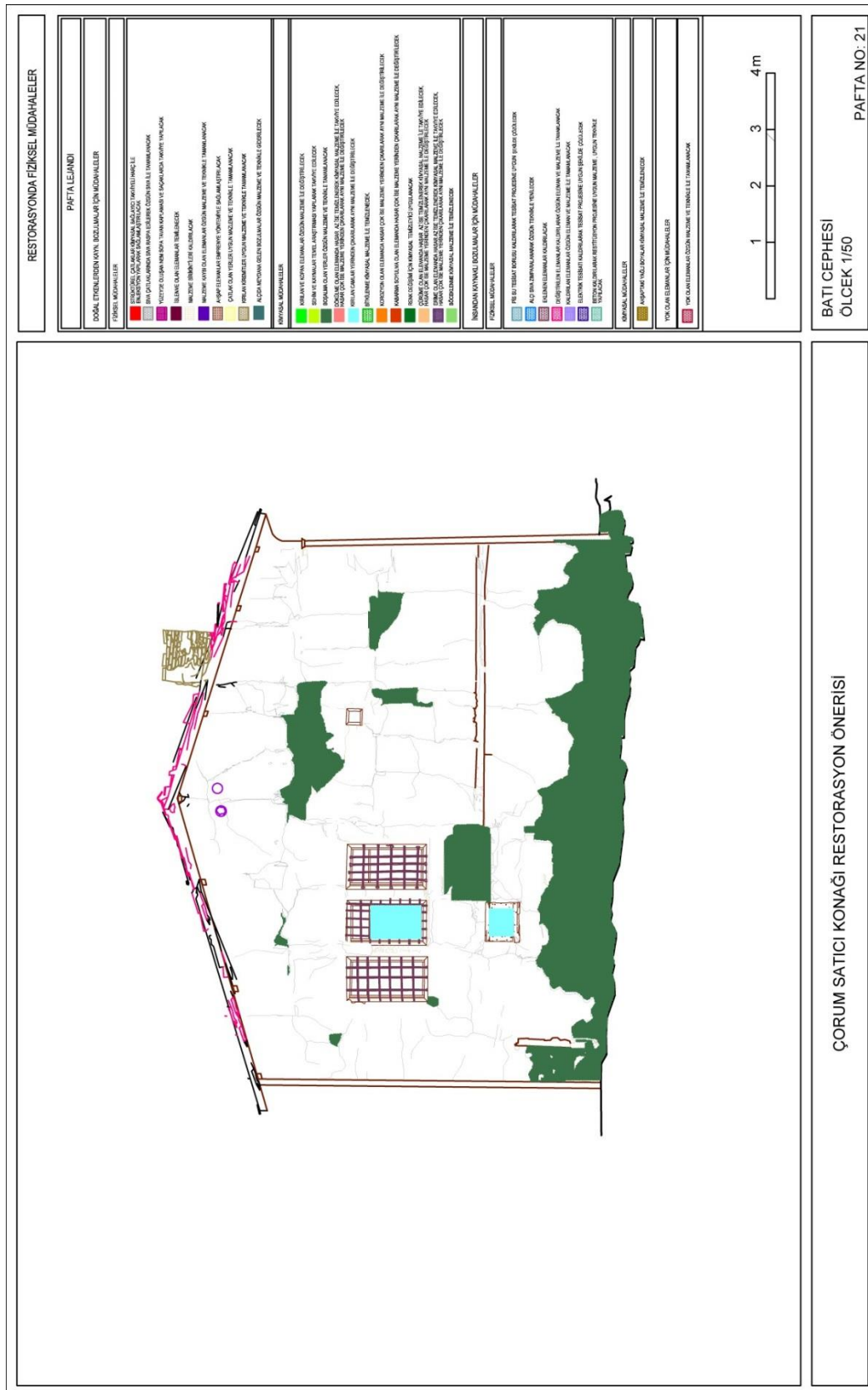
Şekil 7.19. Fiziksel müdahale güneybatı cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

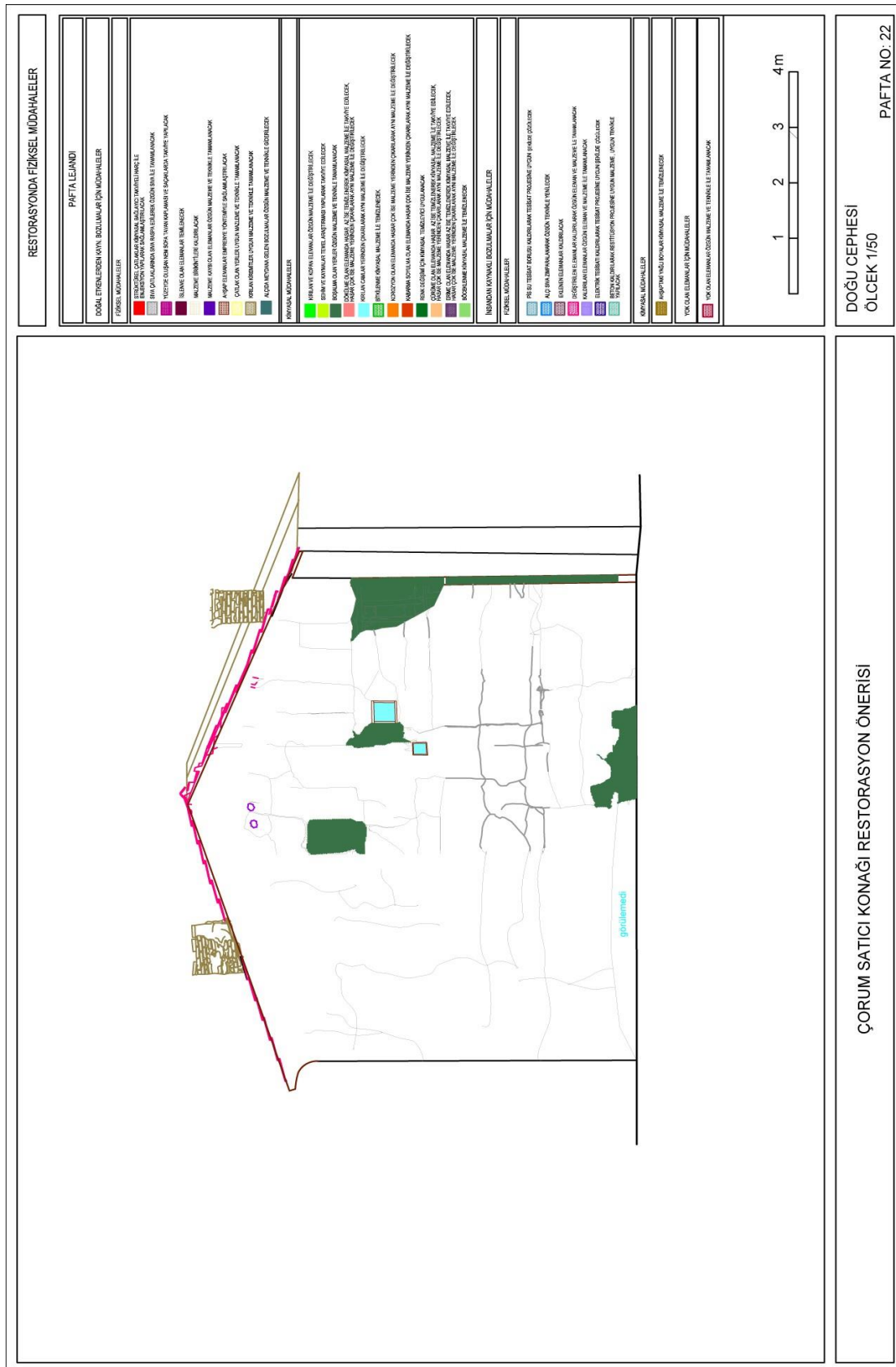
Şekil 7.20. Fiziksel müdahale kuzeybatı cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

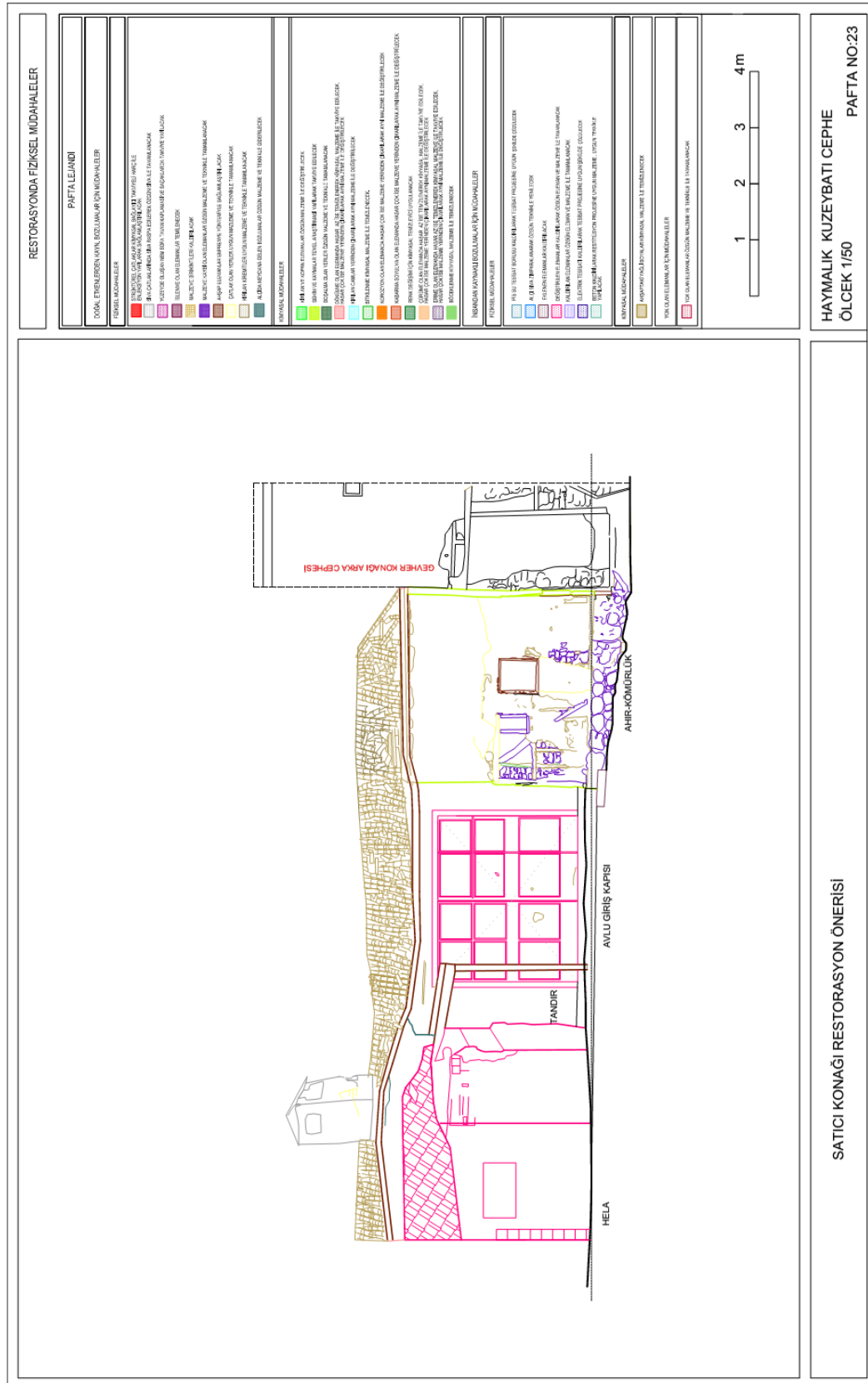
Şekil 7.21. Fiziksel müdahale batı cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

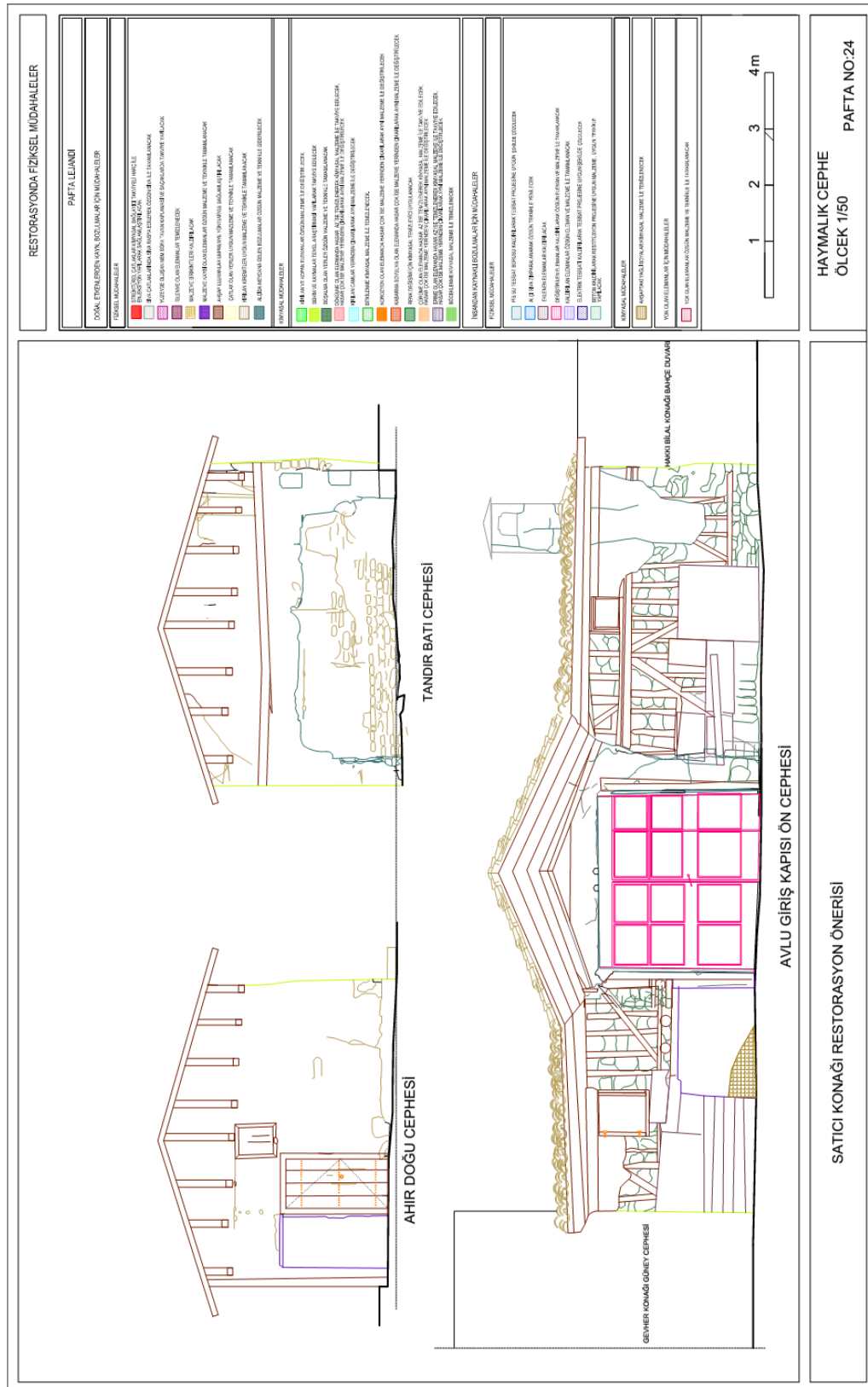
Şekil 7.22. Fiziksel müdahale doğu cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

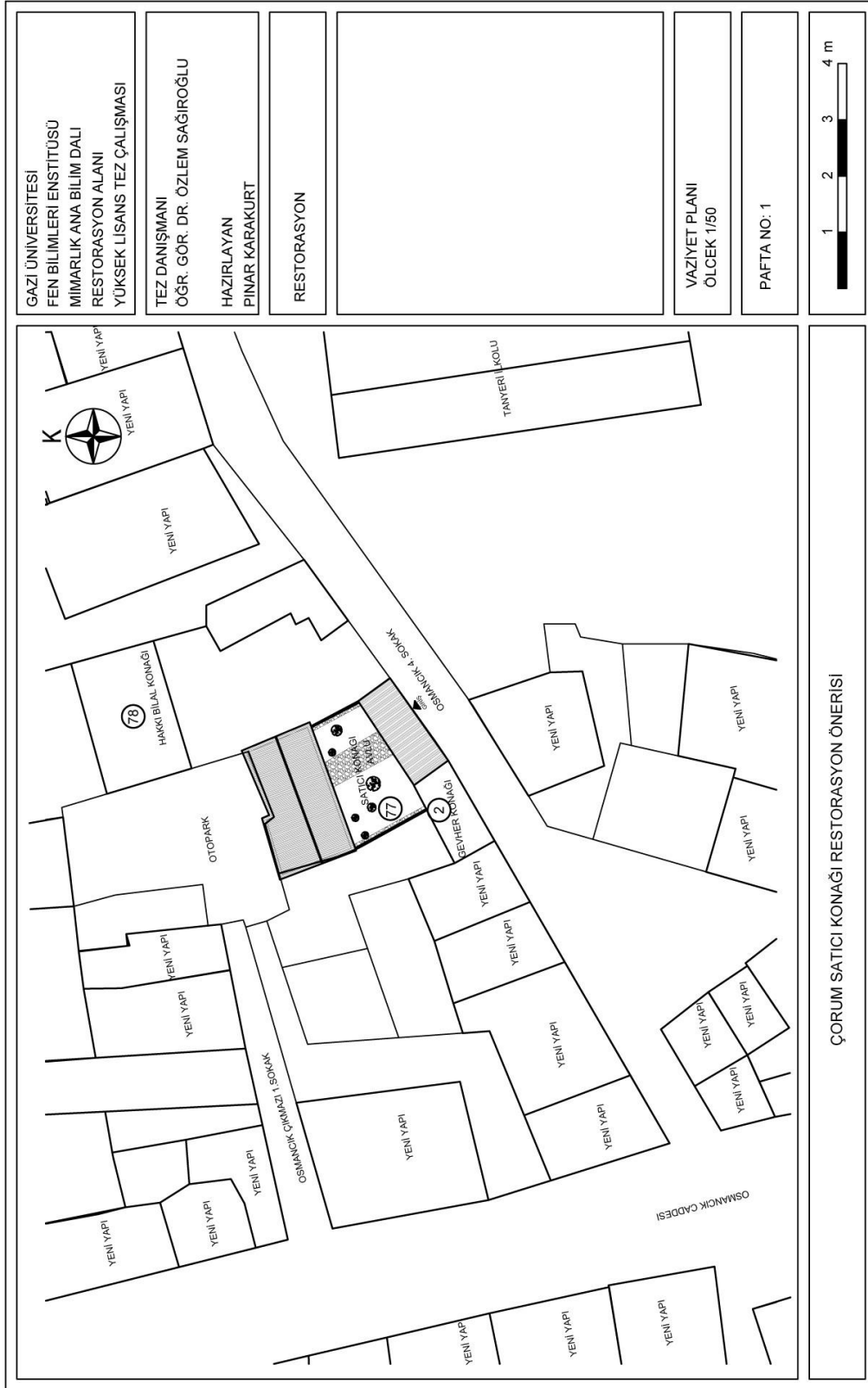
Şekil 7.23. Fiziksel müdahale haymalık kuzeybatı cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

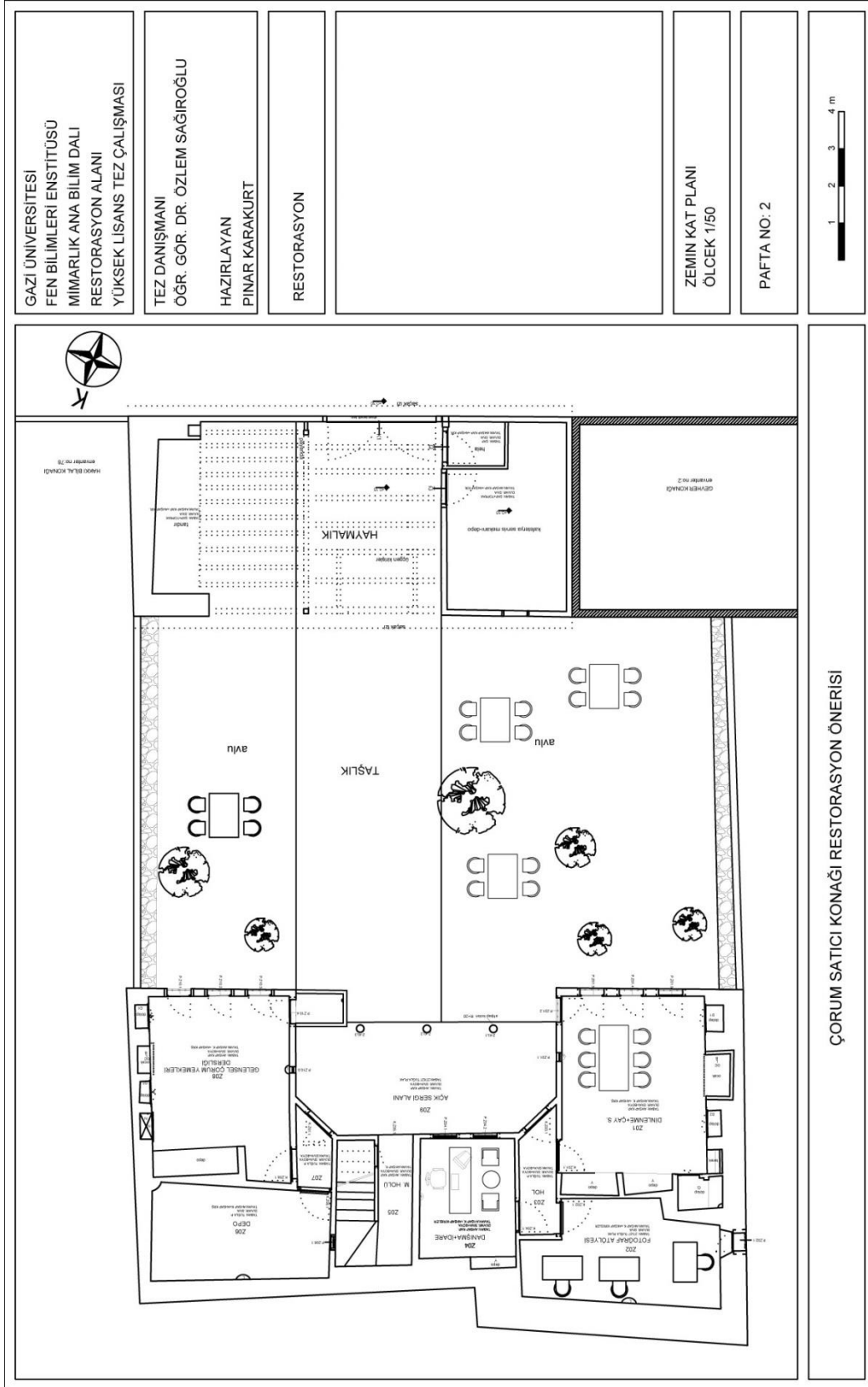
Şekil 7.24. Fiziksel müdahale haymalık cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

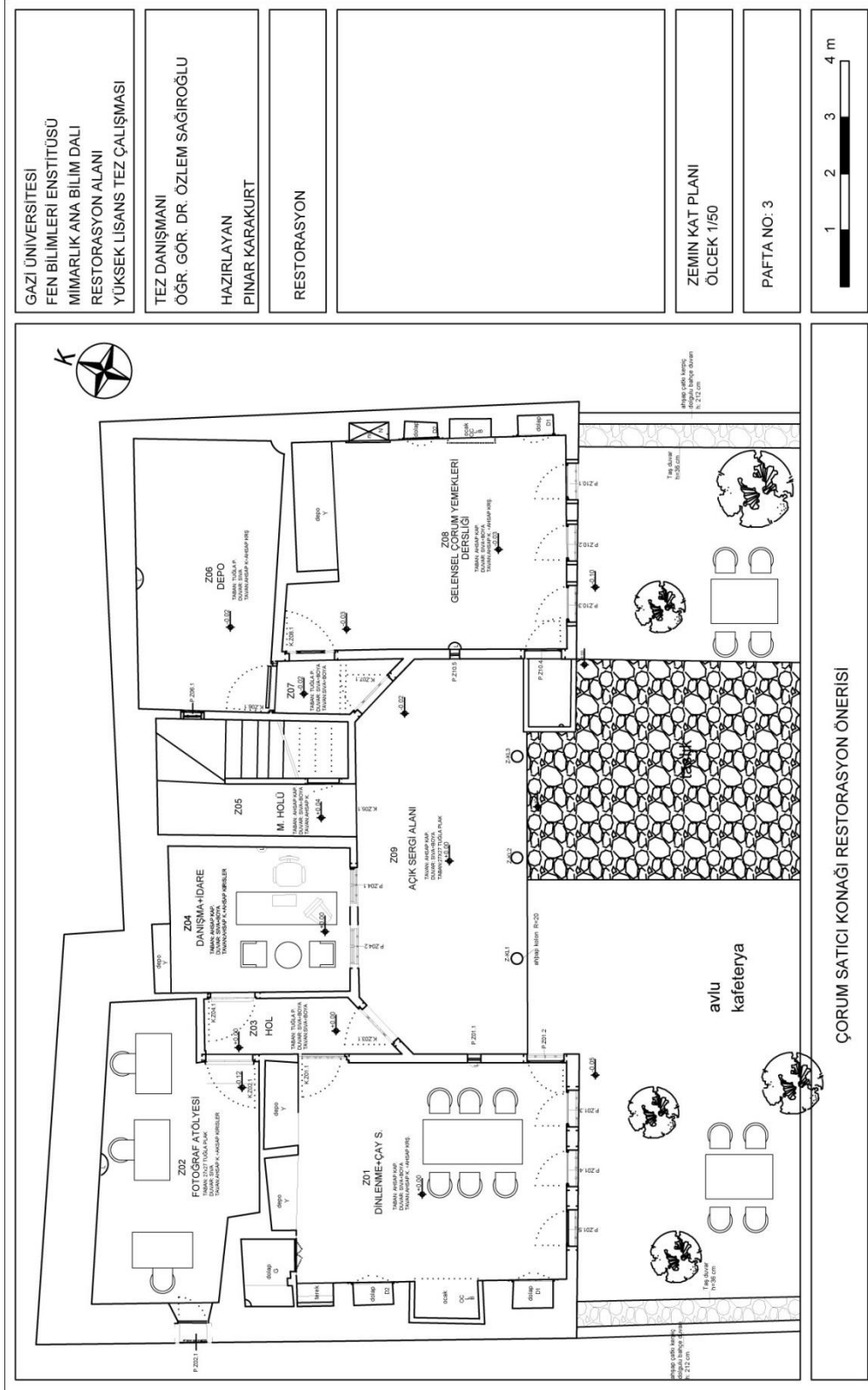
Şekil 7.25. Restorasyon vaziyet planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

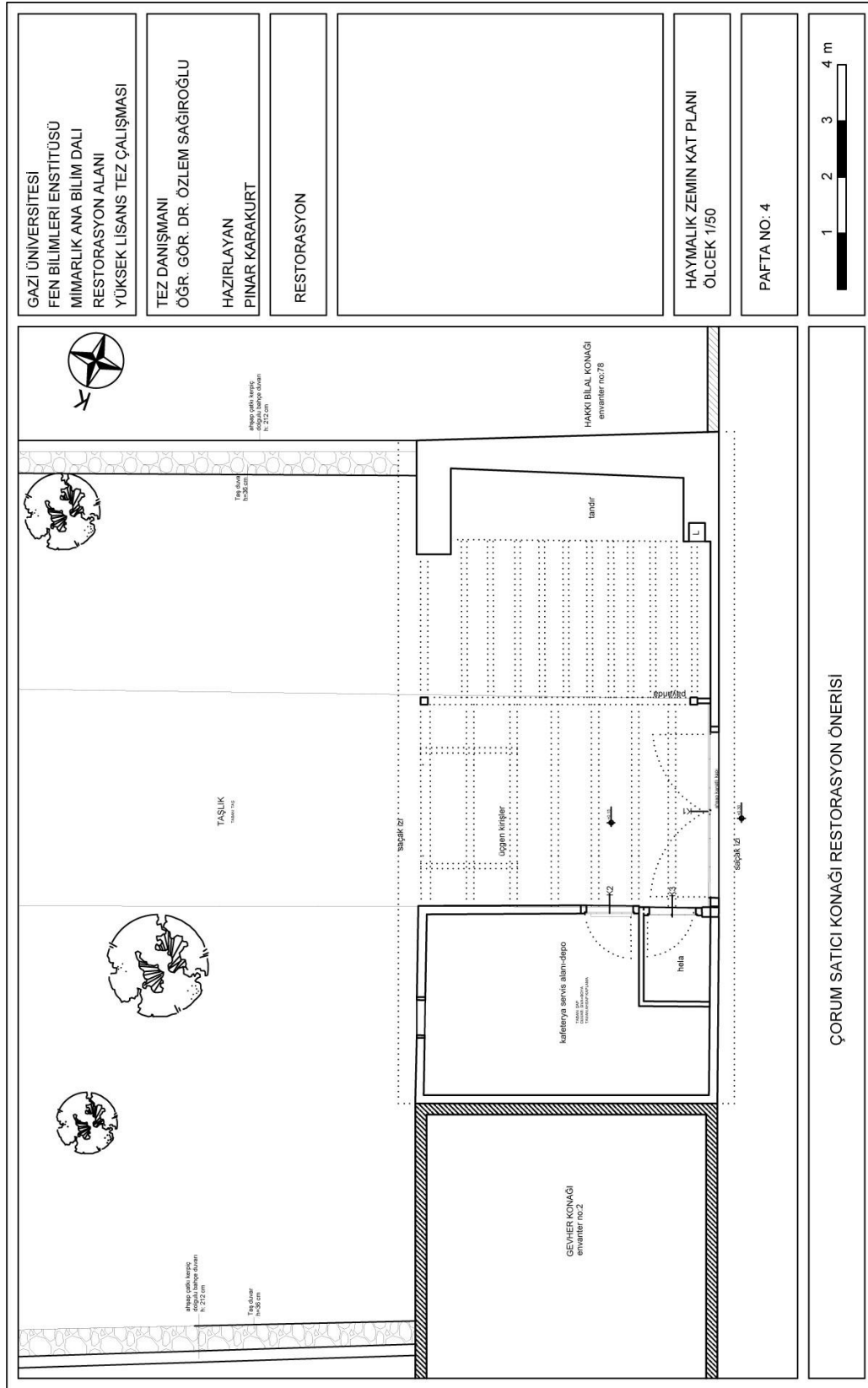
Şekil 7.26. Restorasyon zemin kat planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

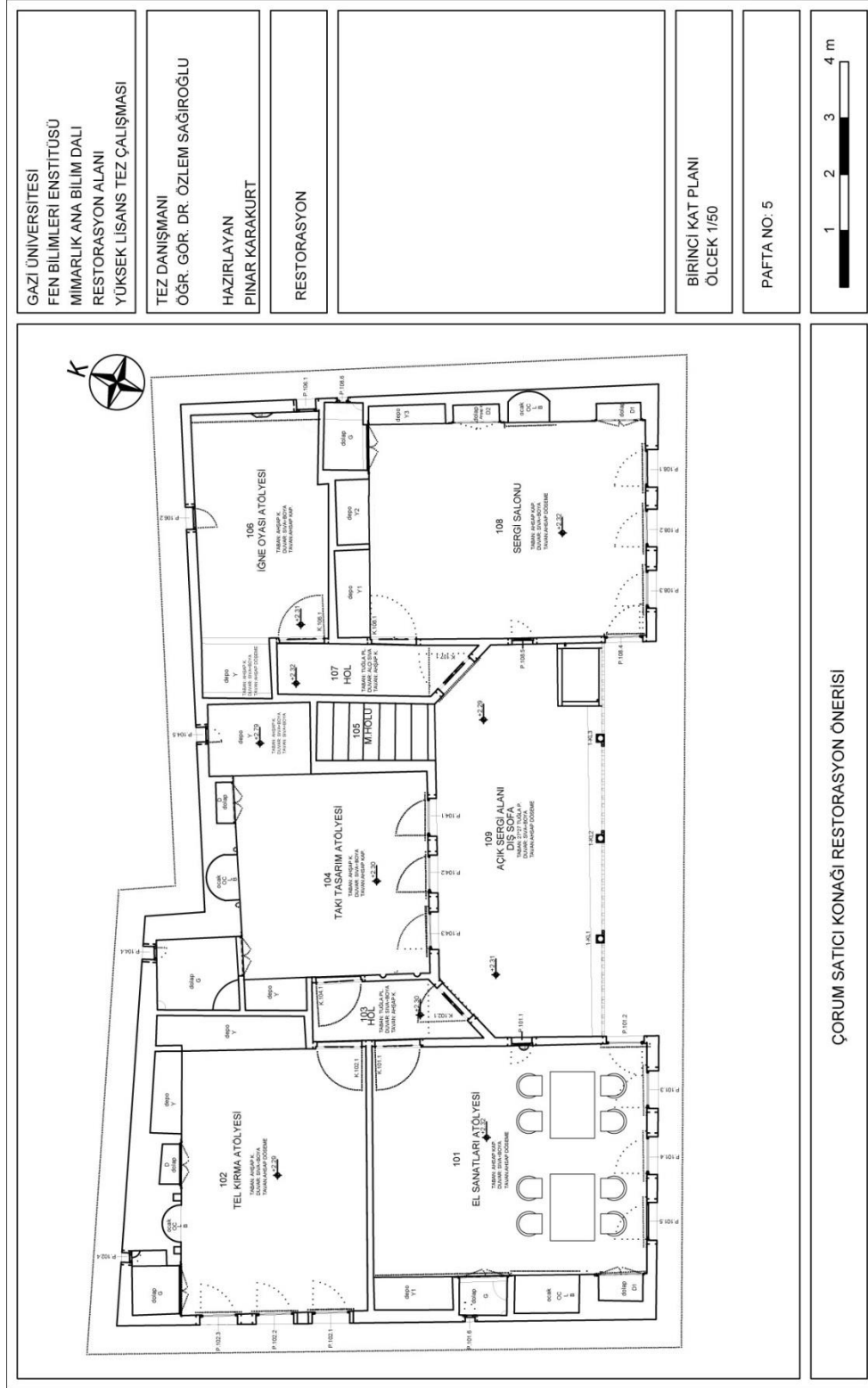
Şekil 7.27. Restorasyon konak zemin kat planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

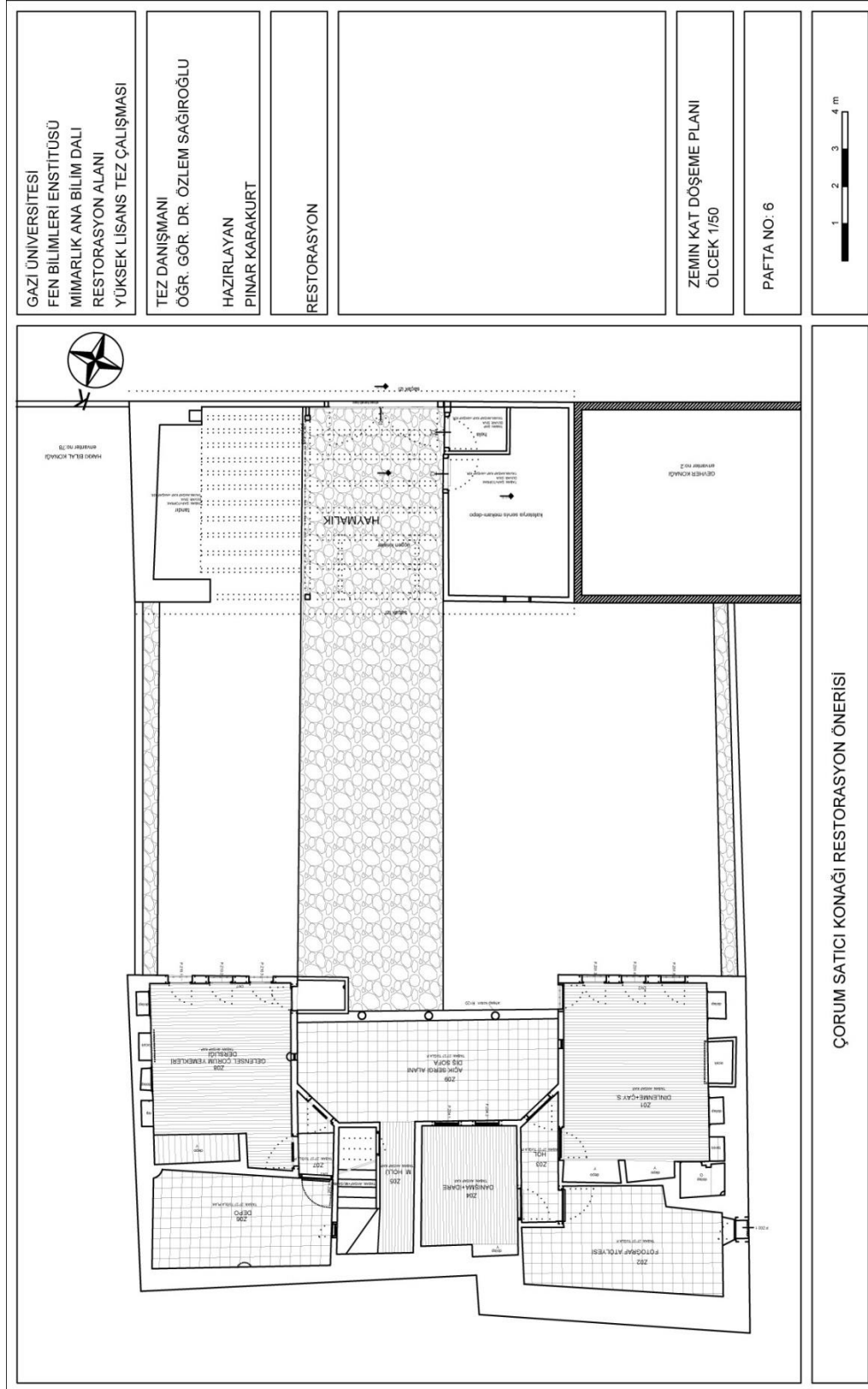
Şekil 7.28. Restorasyon haymalık zemin kat planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

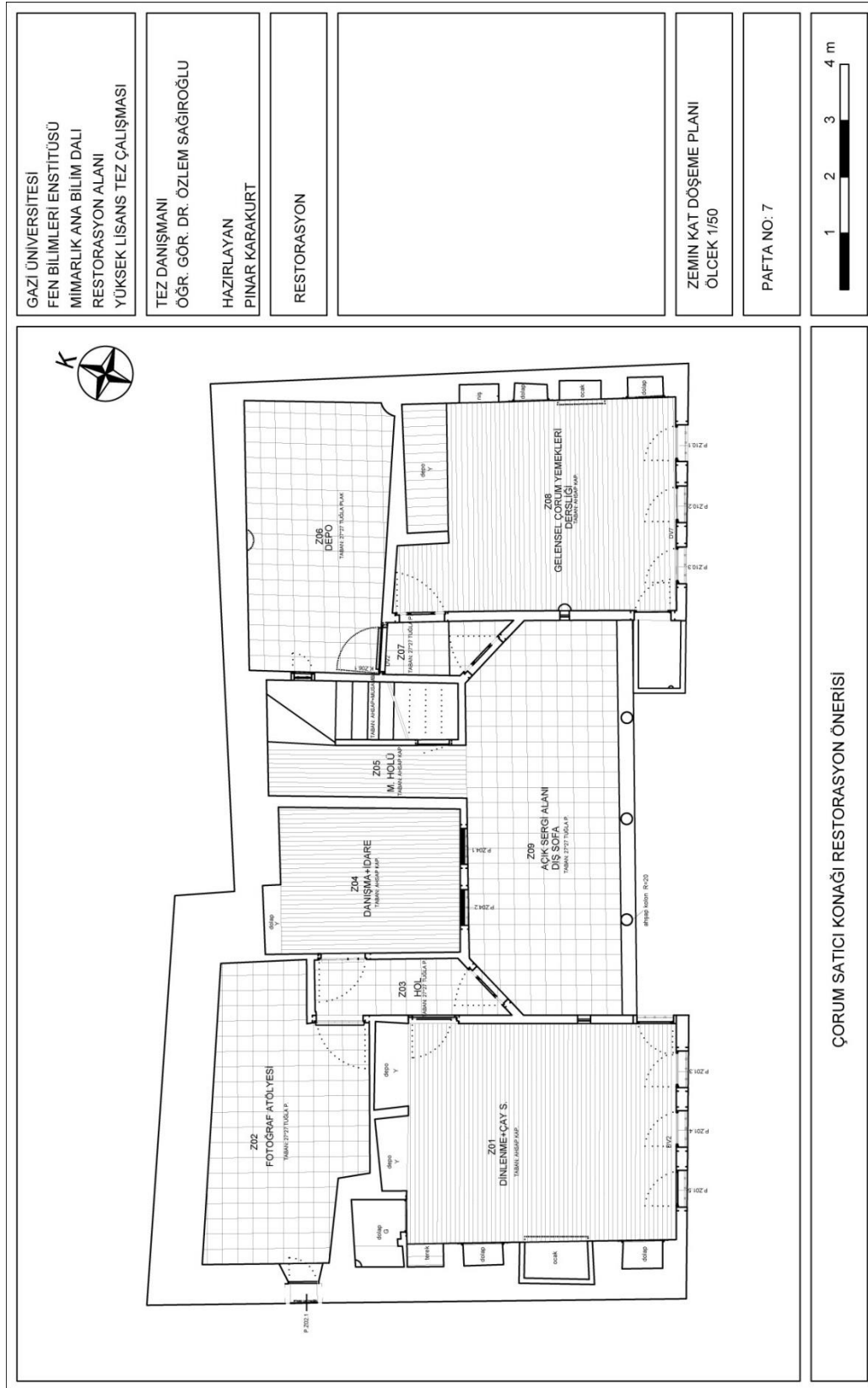
Şekil 7.29. Restorasyon birinci kat planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

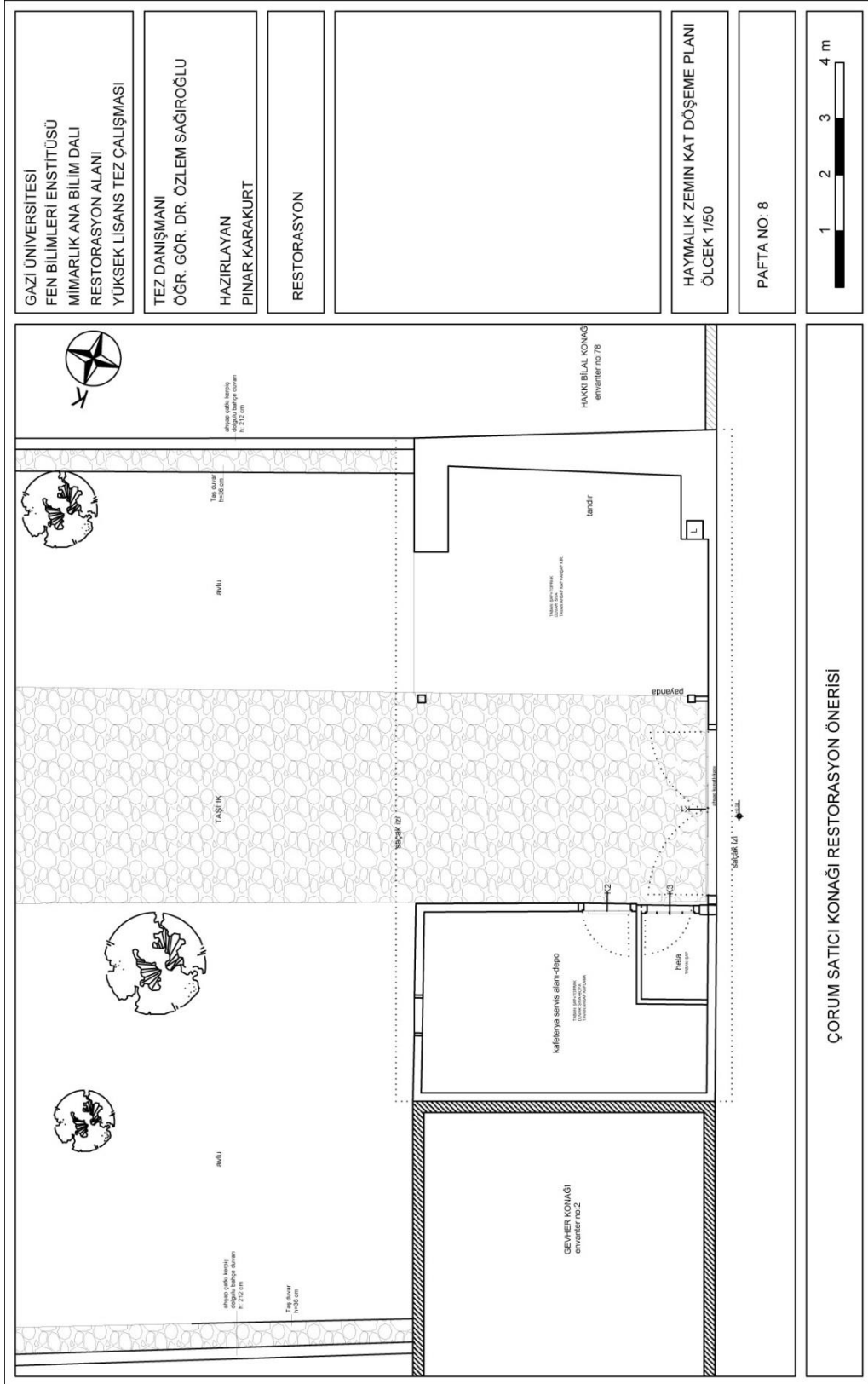
Şekil 7.30. Restorasyon zemin kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

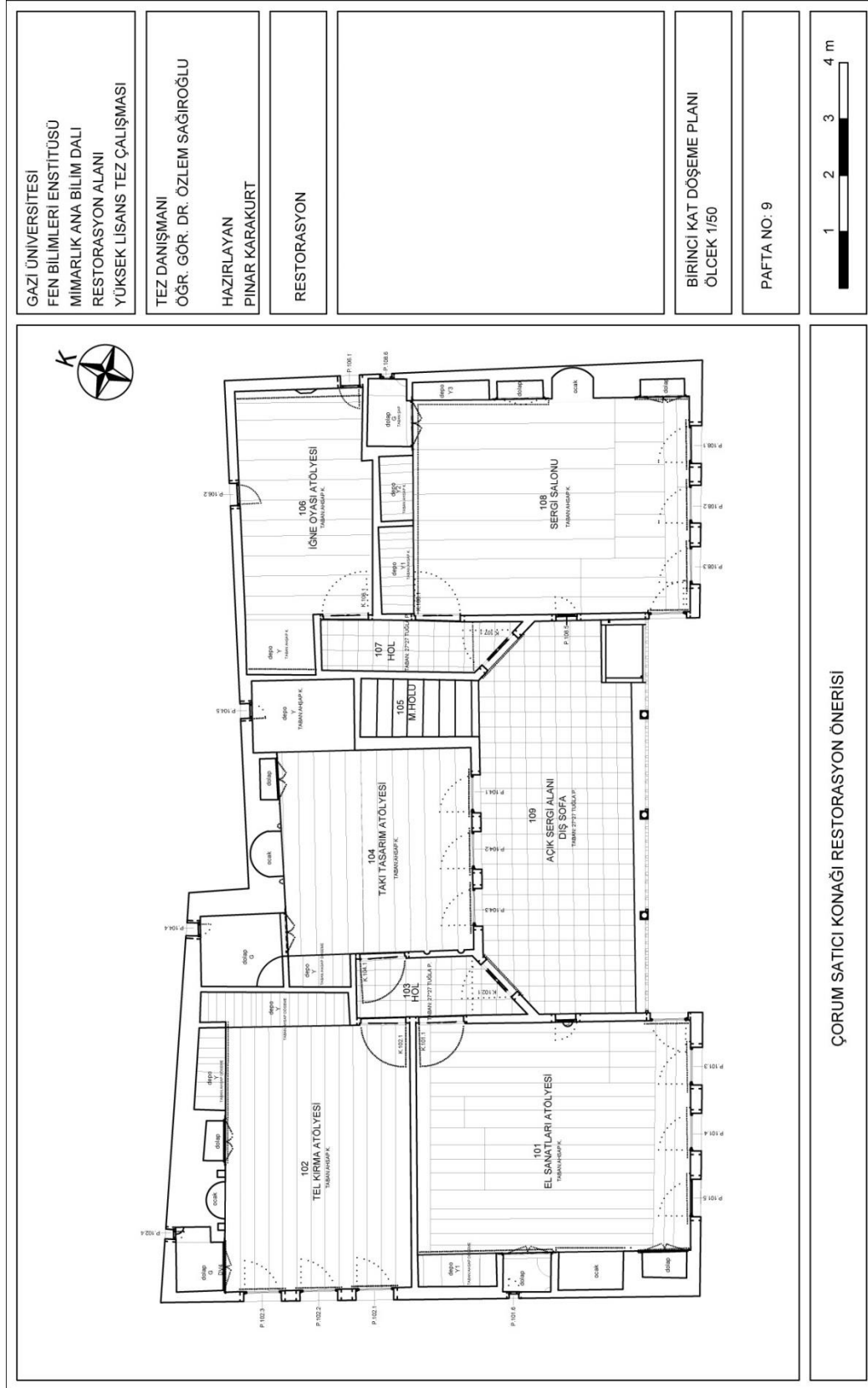
Şekil 7.31. Restorasyon konak zemin kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

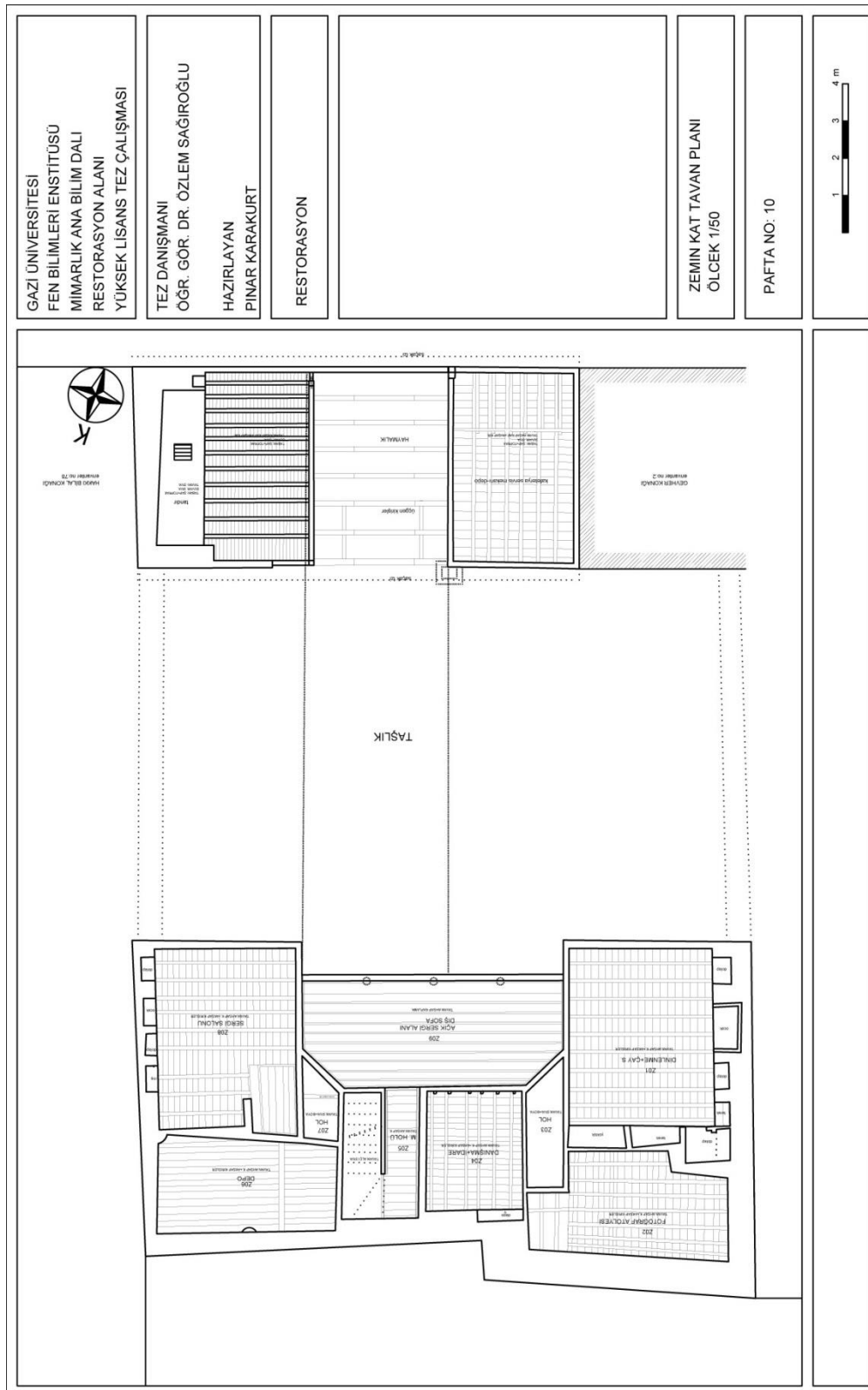
Şekil 7.32. Restorasyon haymalık zemin kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

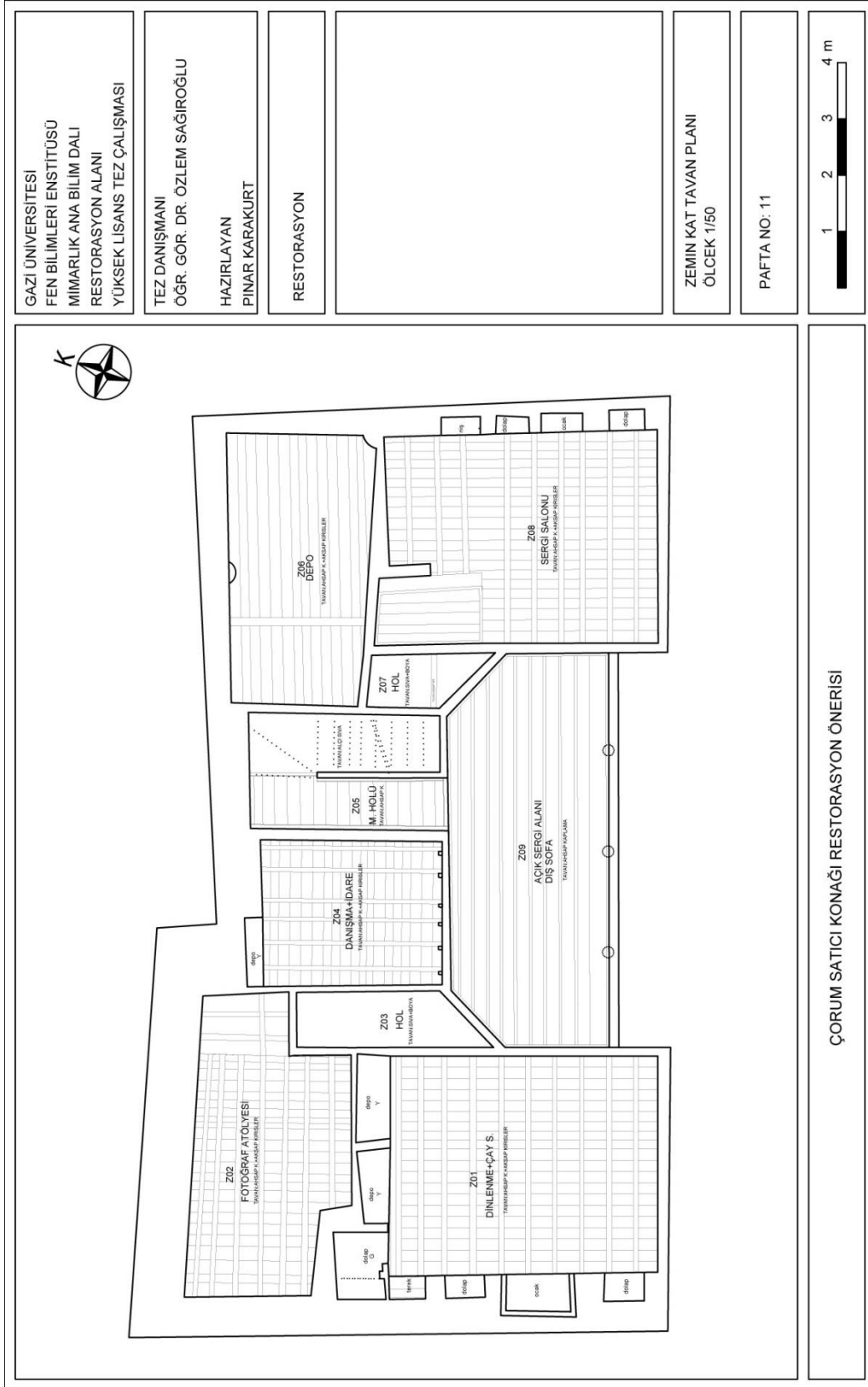

Şekil 7.33. Restorasyon haymalık birinci kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

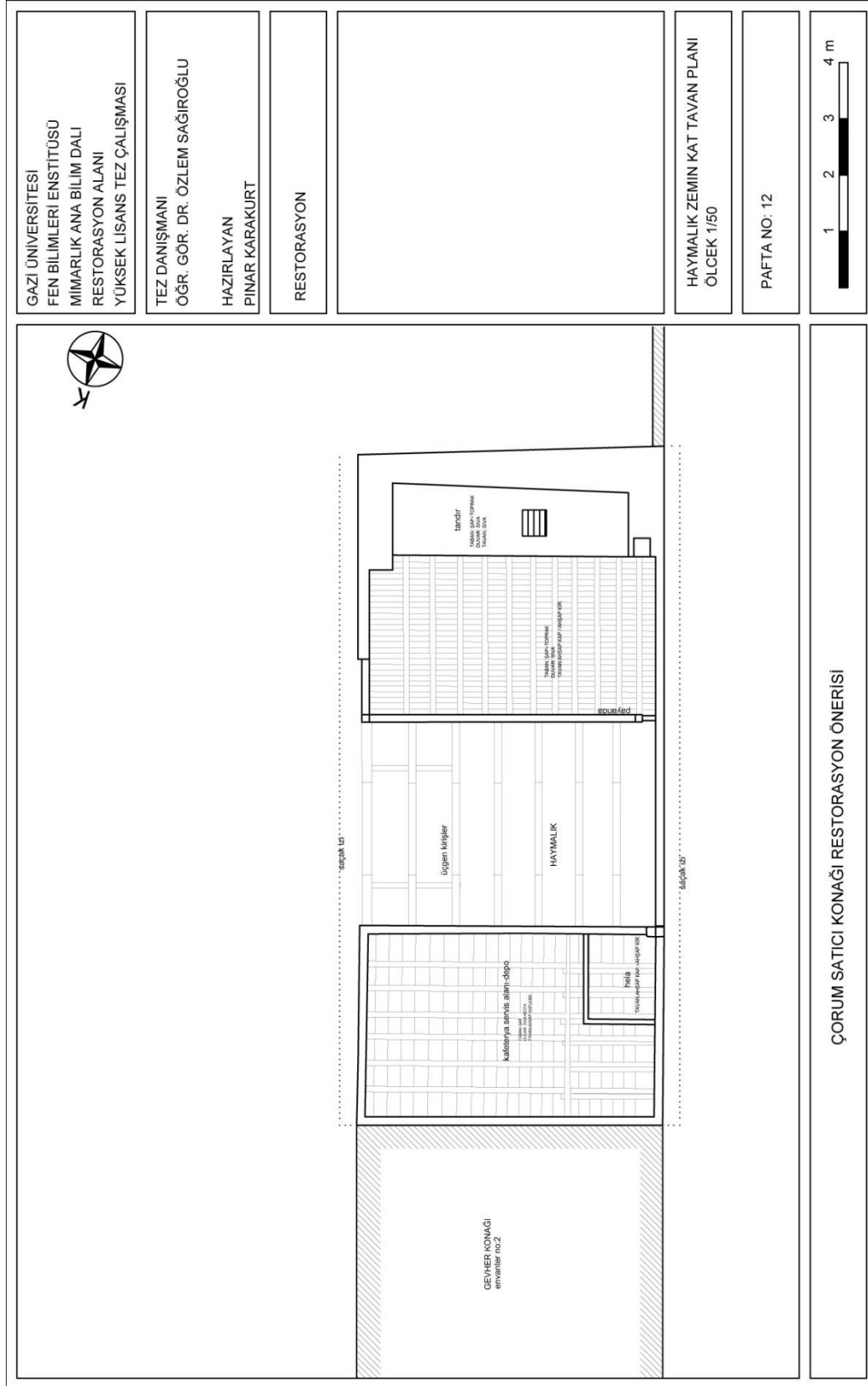

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

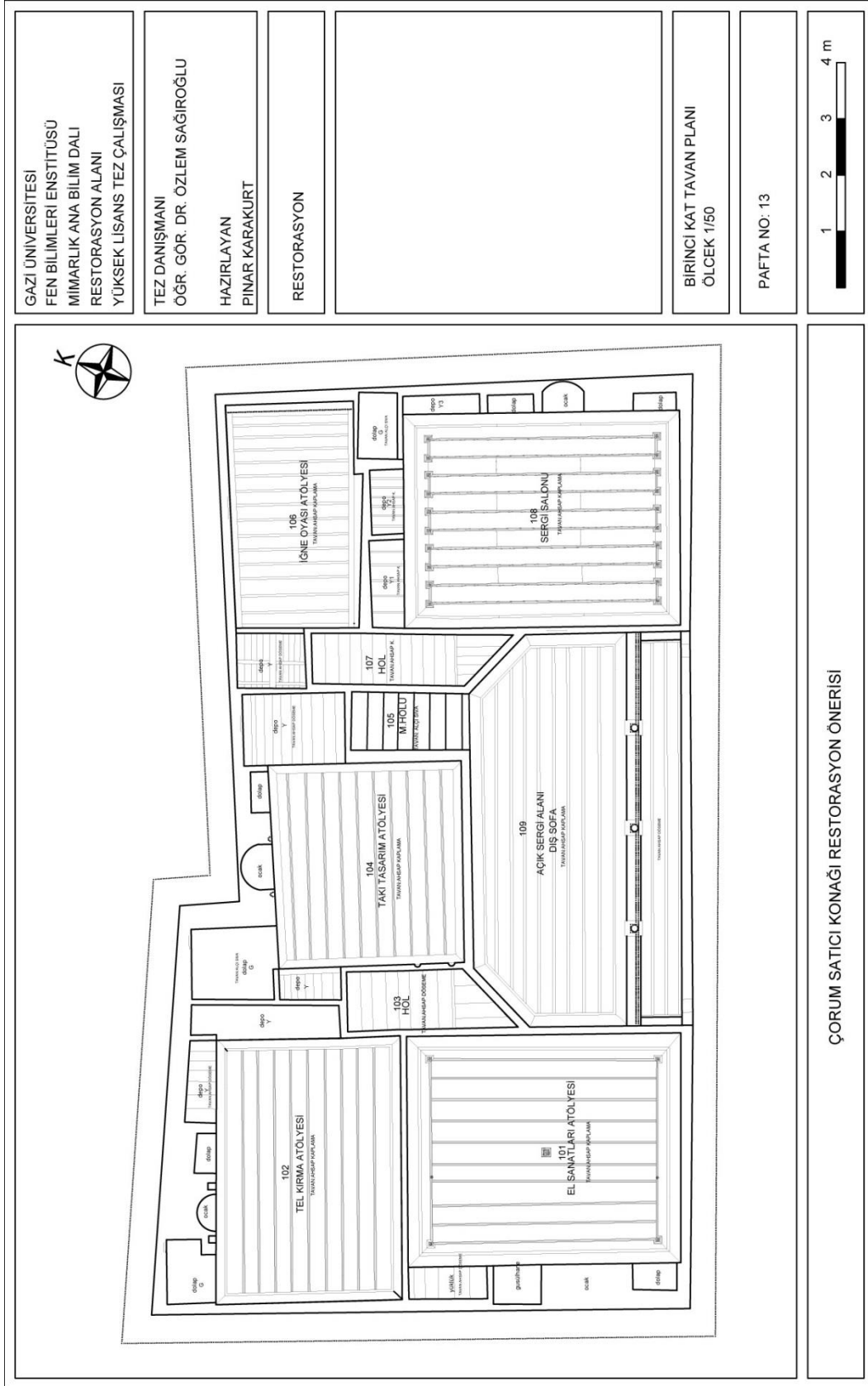
Şekil 7.35. Restorasyon konak zemin kat tavan planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

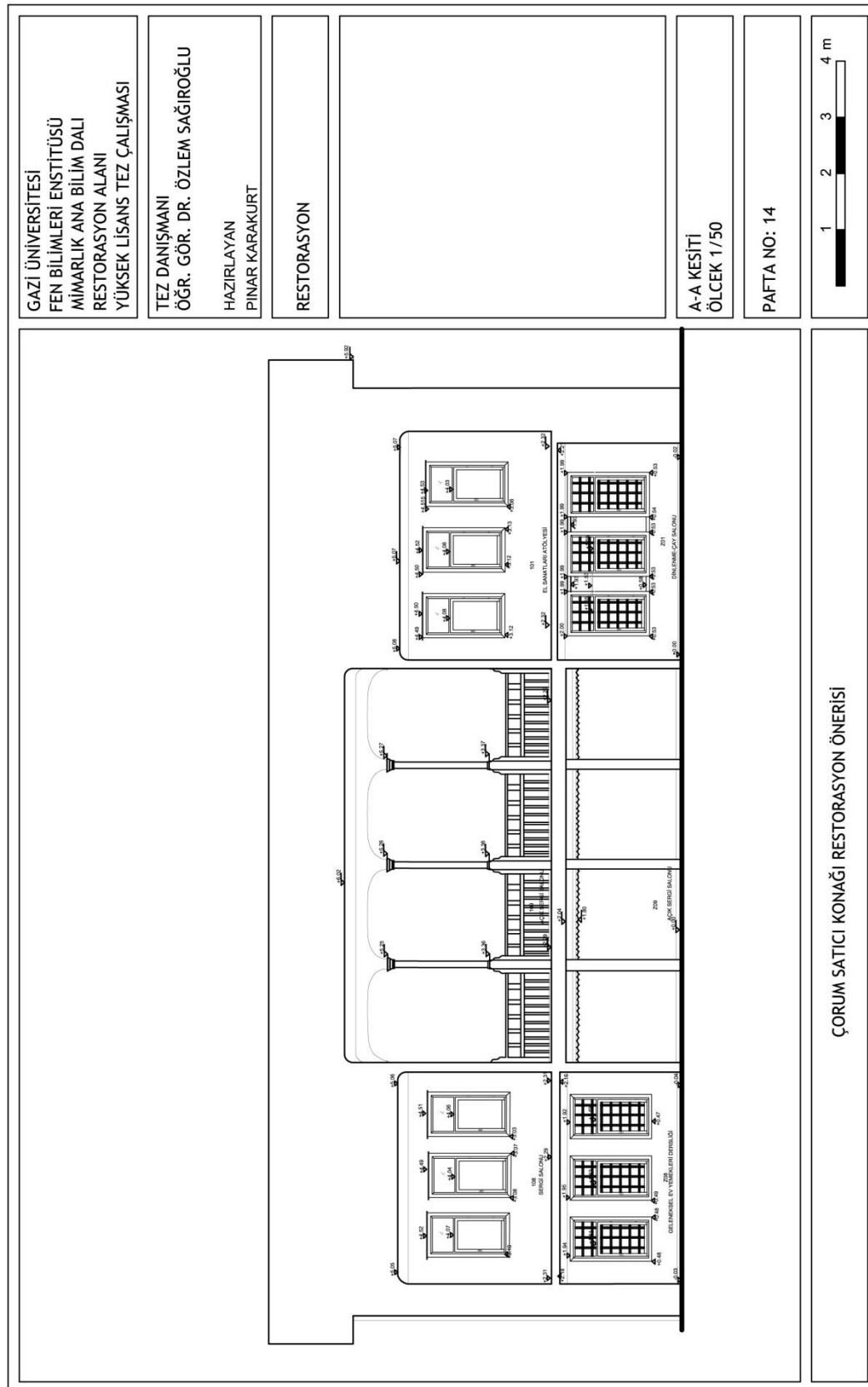
Şekil 7.36. Restorasyon haymalık zemin kat tavan planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

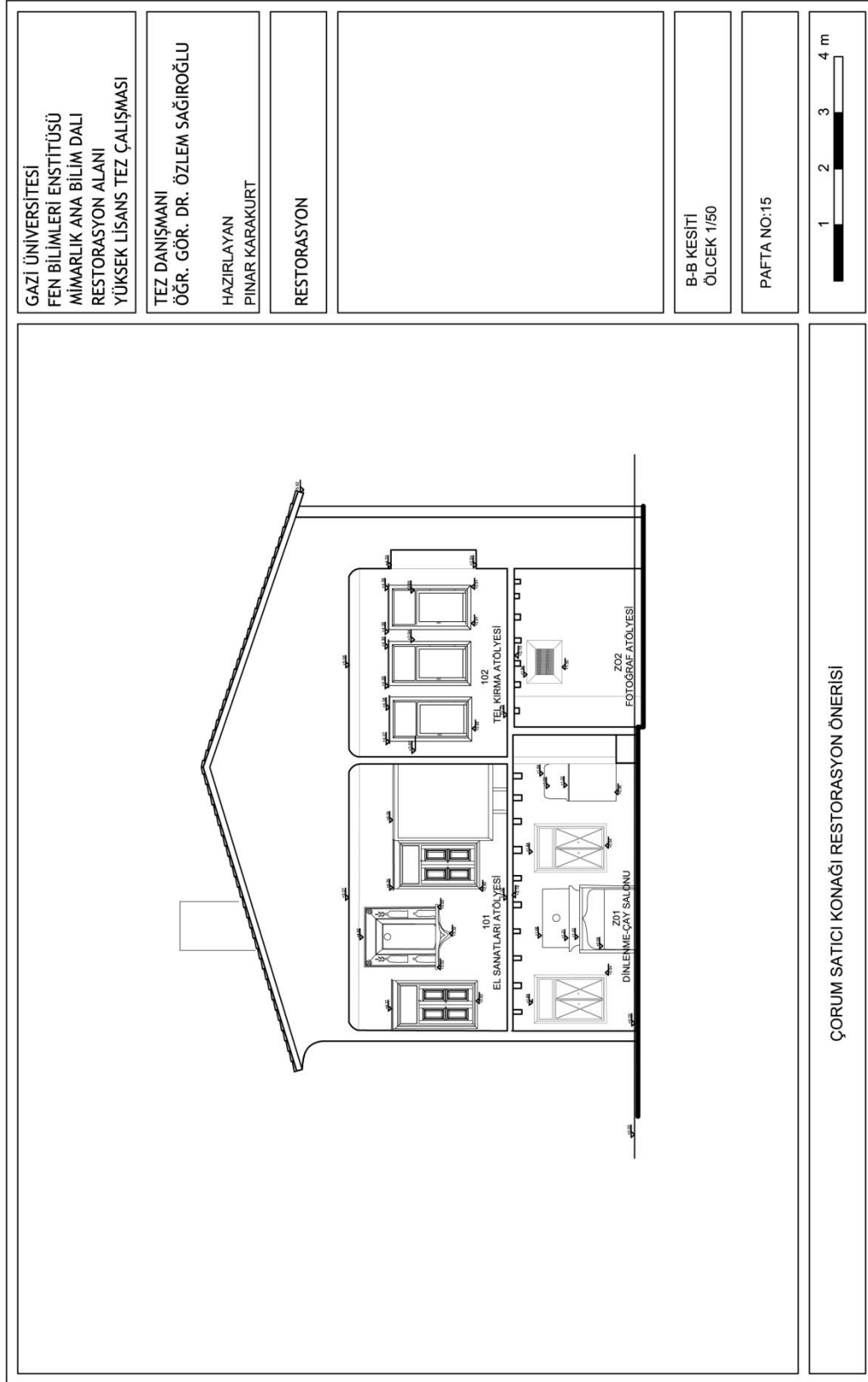
Şekil 7.37. Restorasyon birinci kat tavan planı

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

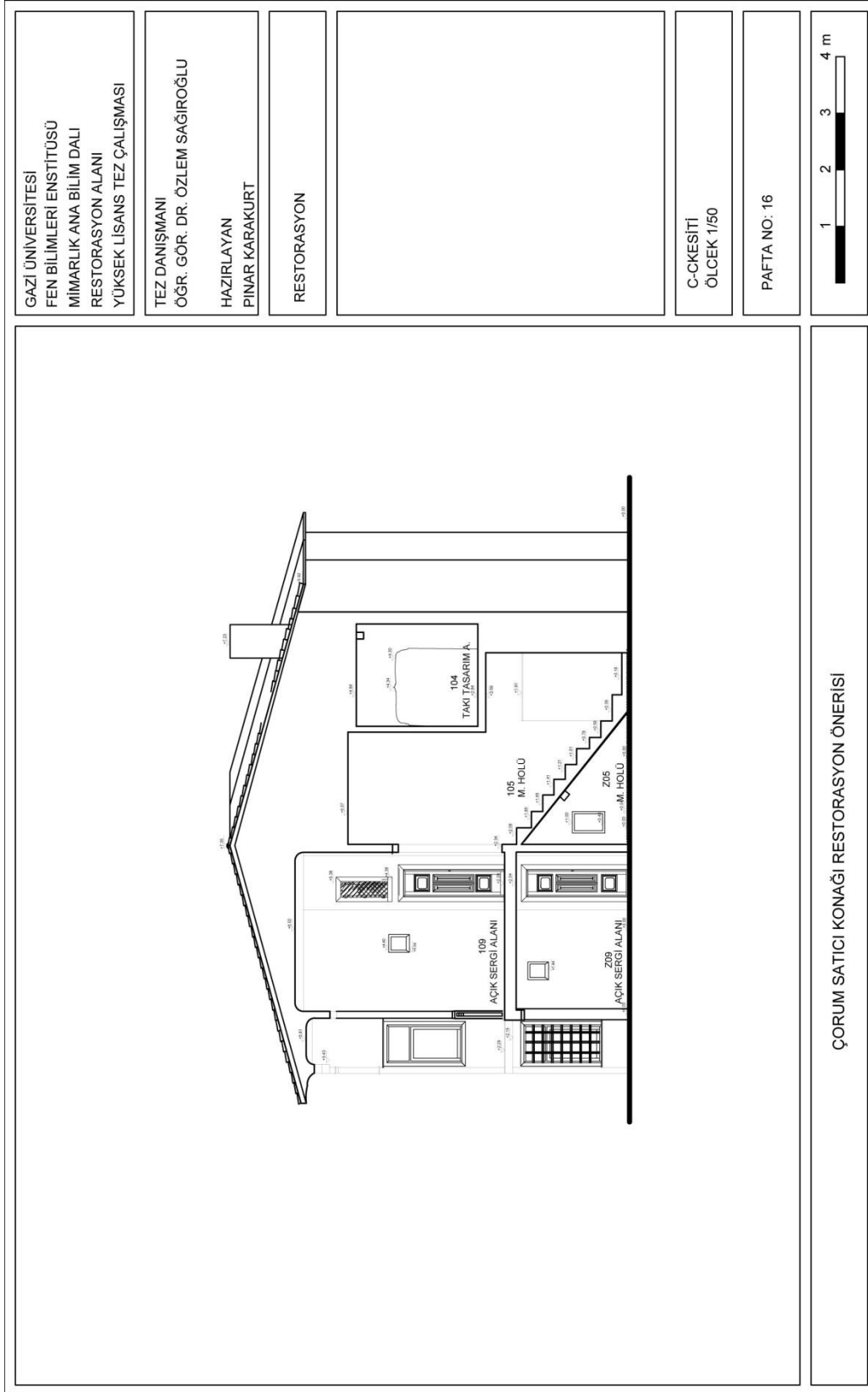
Şekil 7.38. Restorasyon A-A kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

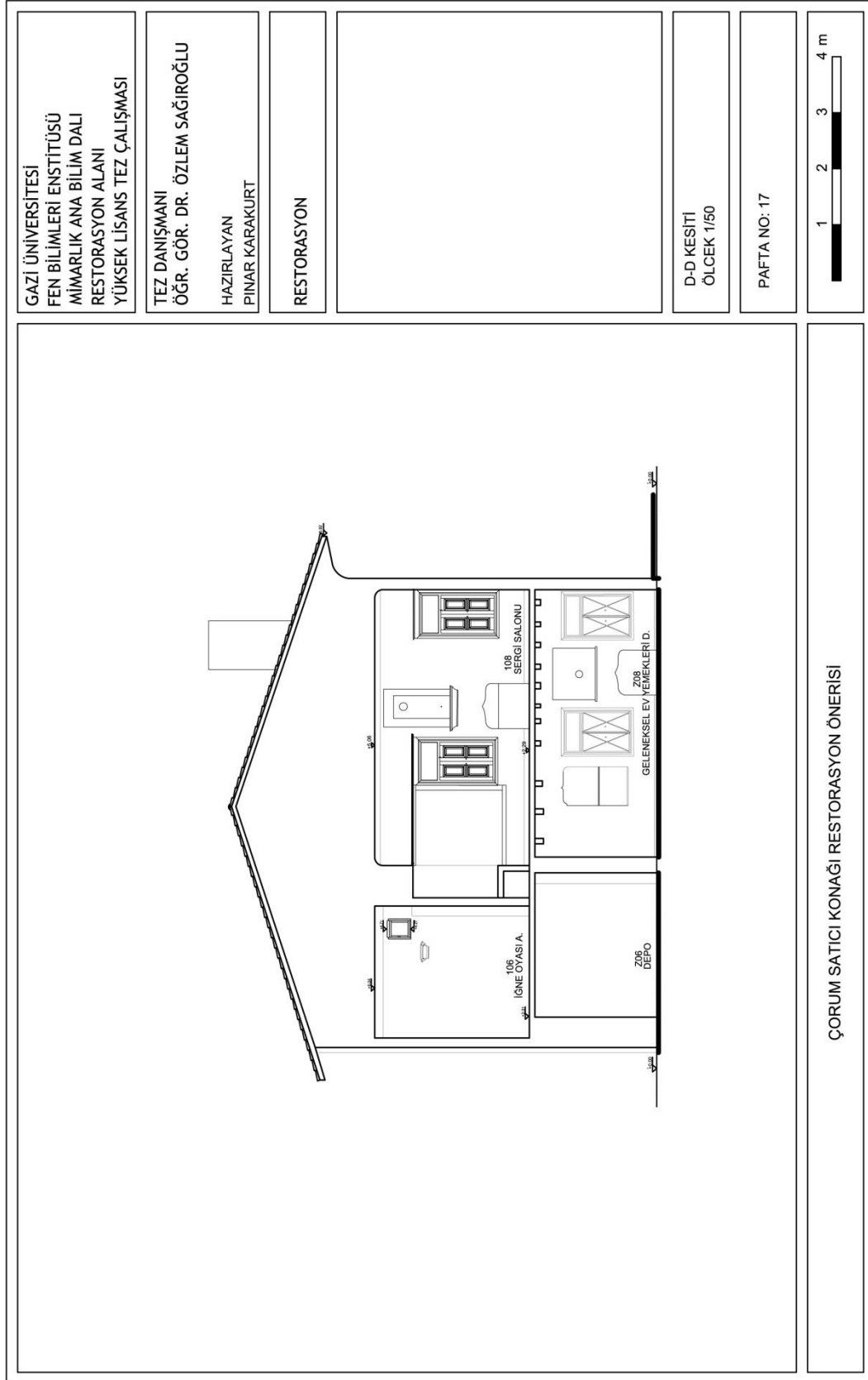
Şekil 7.39. Restorasyon B-B kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

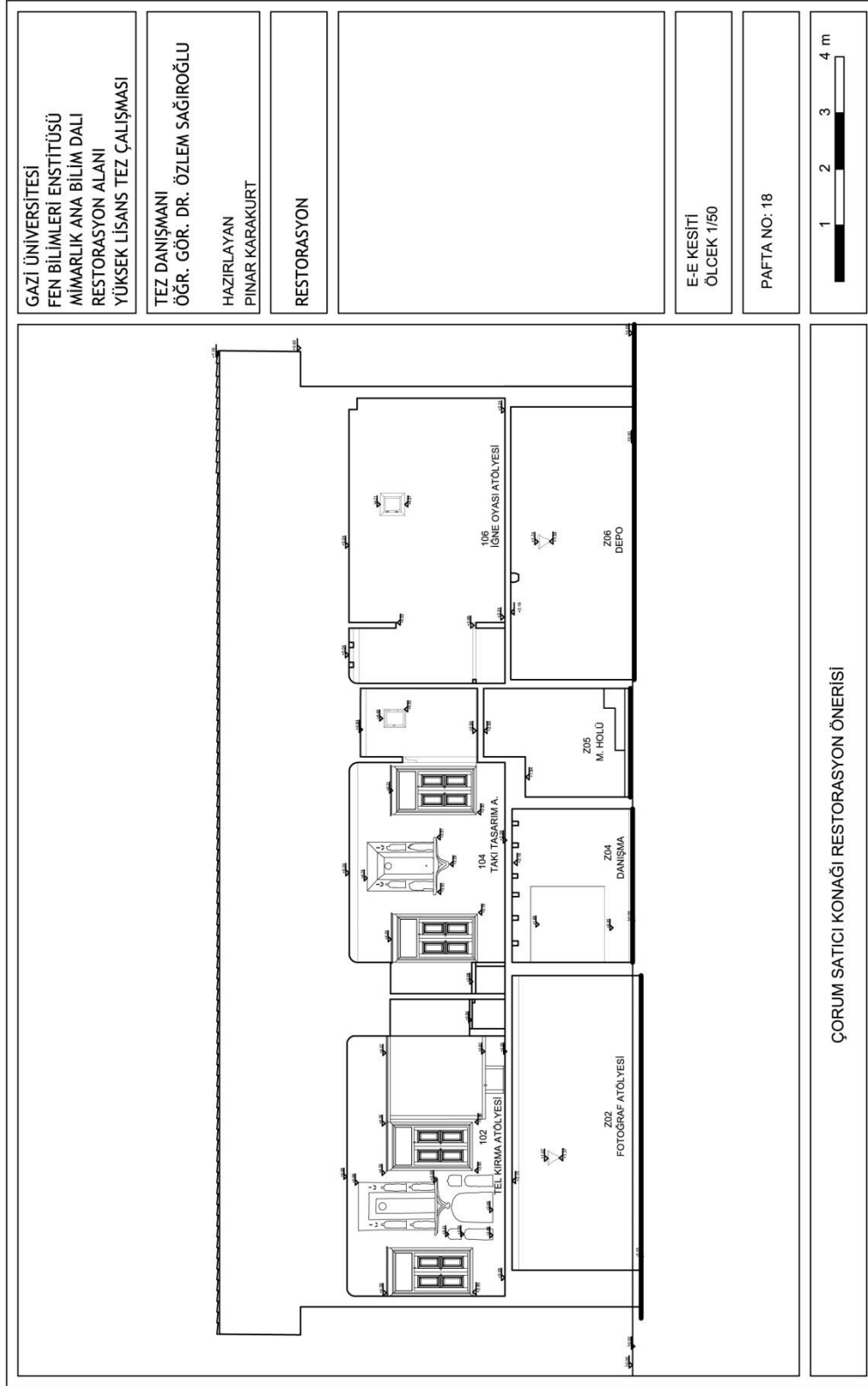
Şekil 7.40. Restorasyon C-C kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

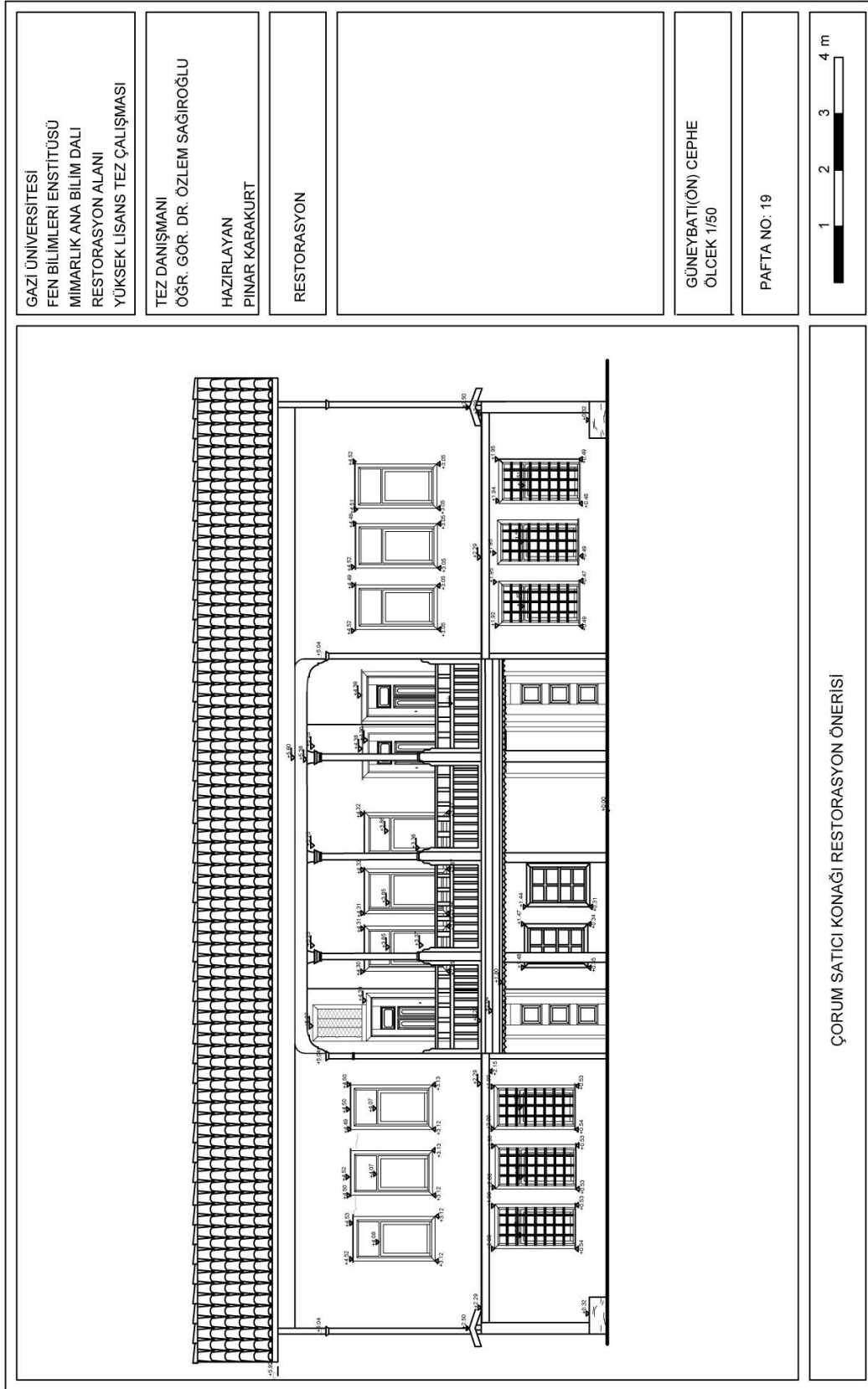
Şekil 7.41. Restorasyon D-D kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

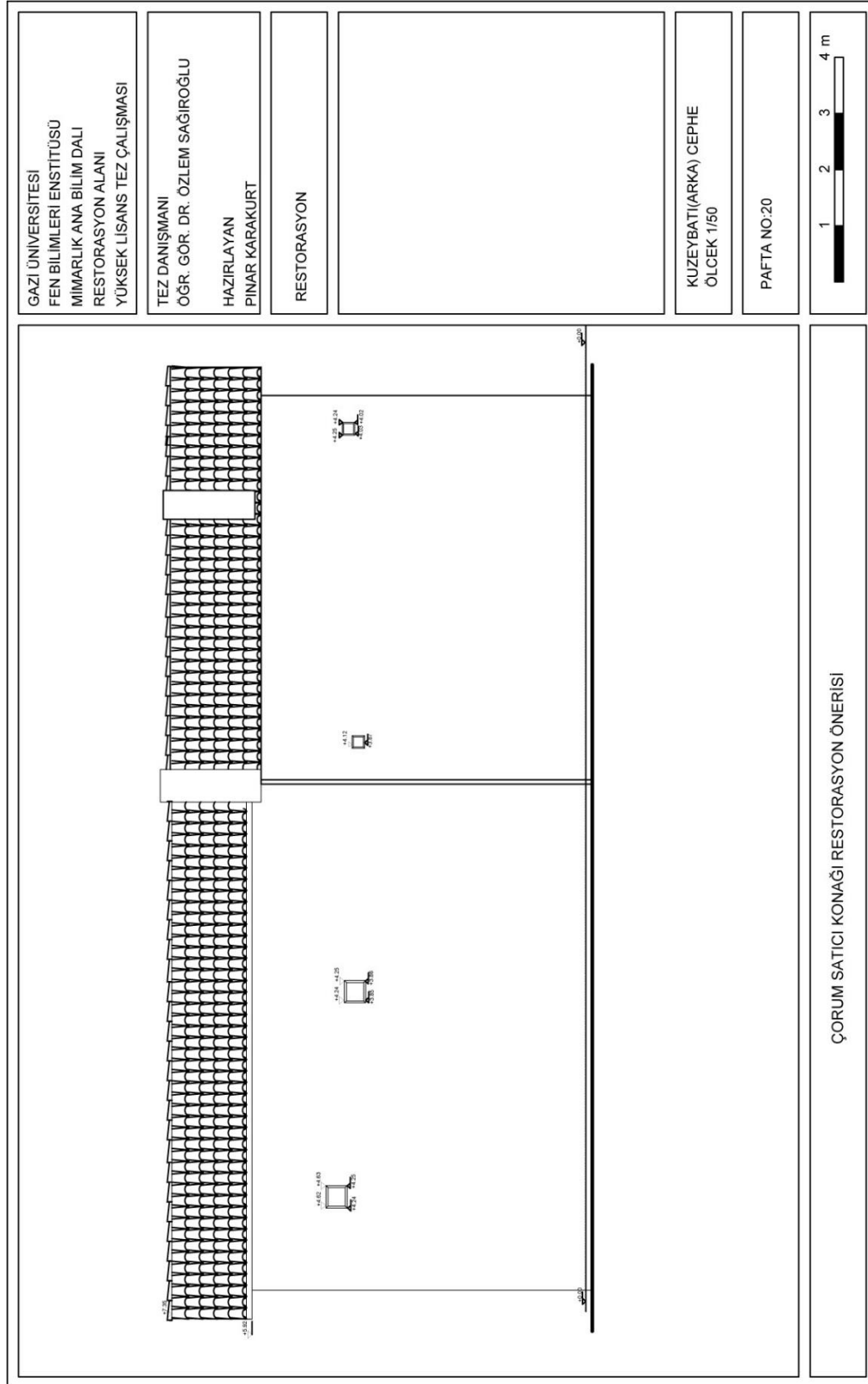
Şekil 7.42. Restorasyon E-E kesiti

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

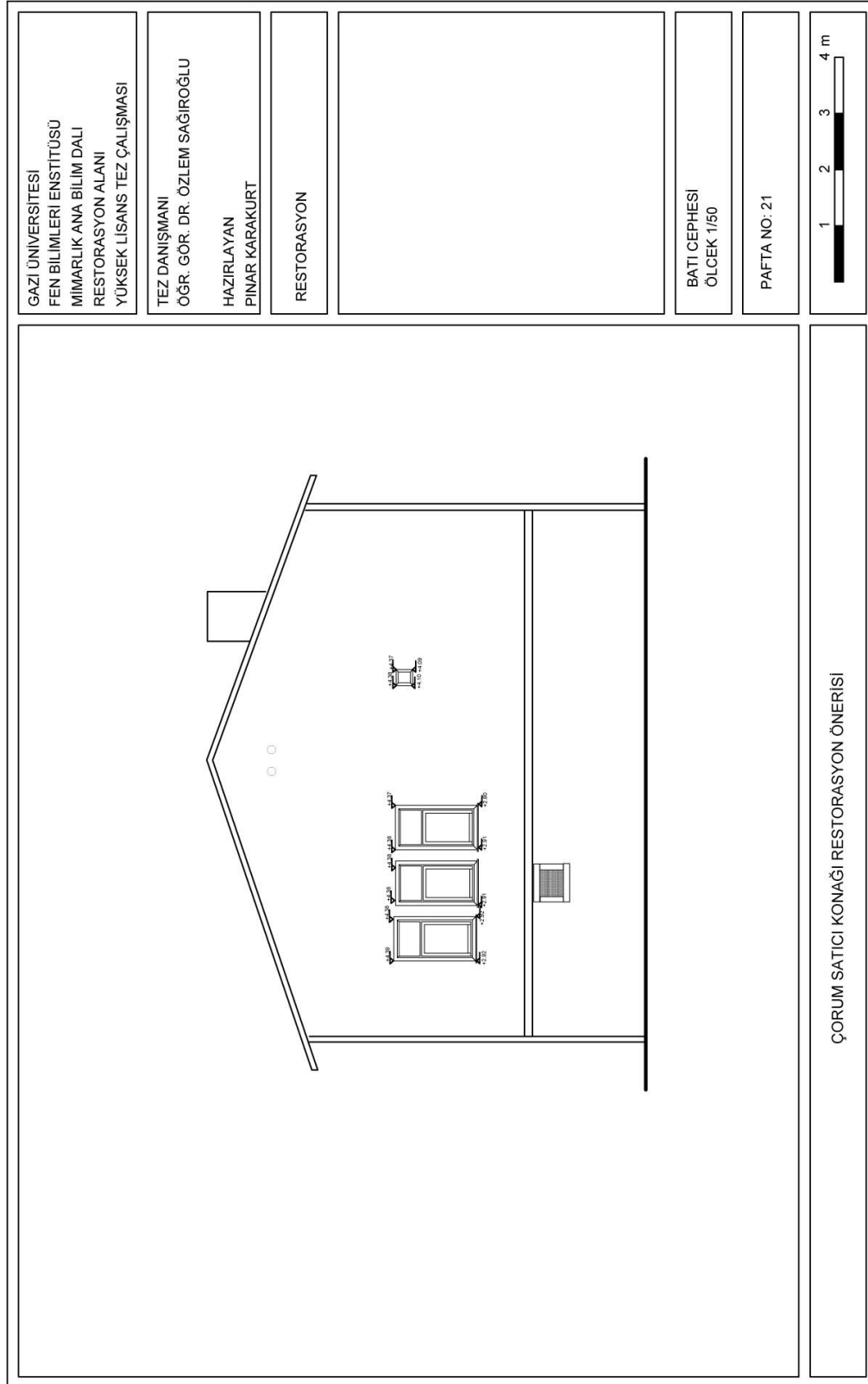
Şekil 7.43. Restorasyon güneybatı cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

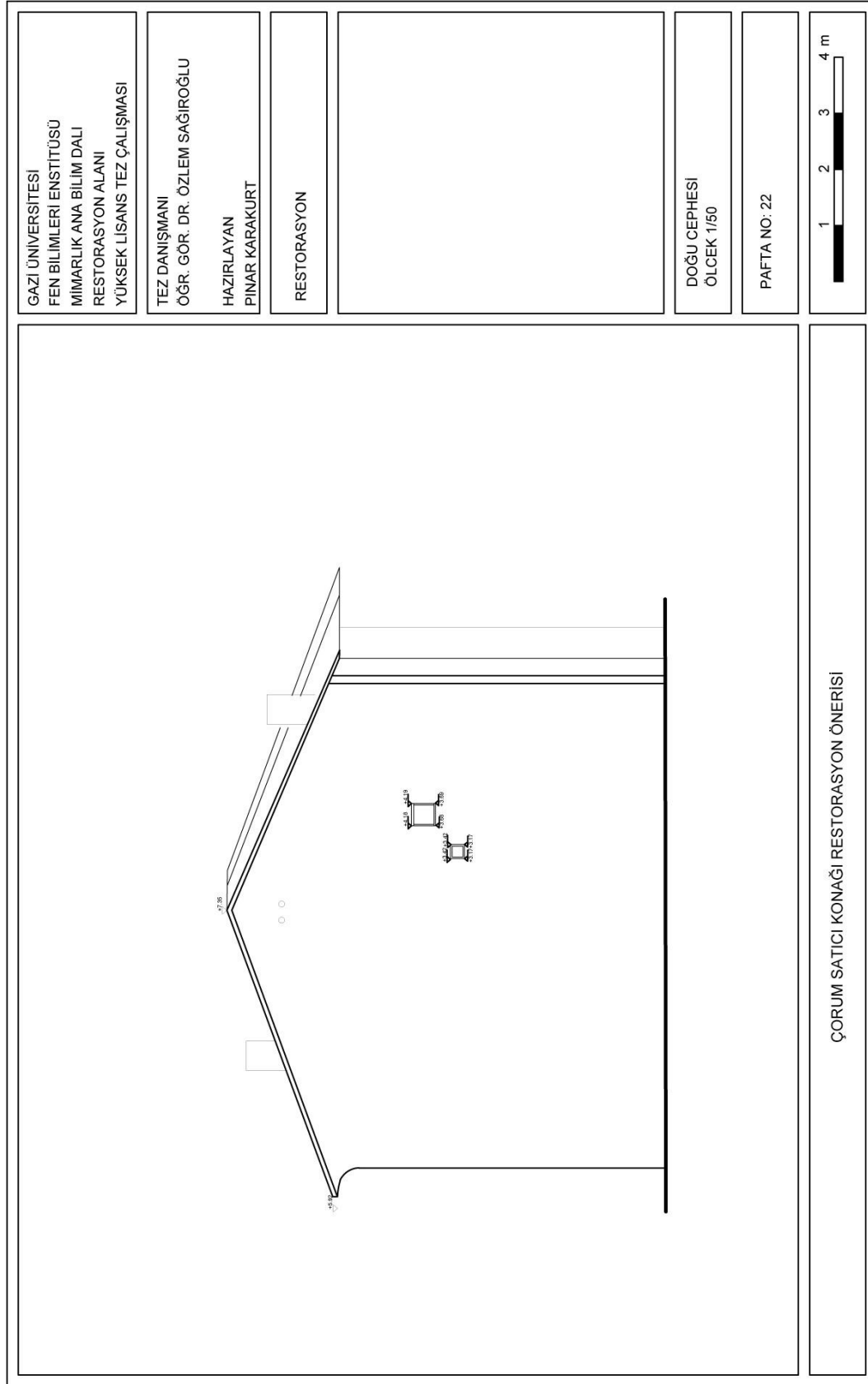
Şekil 7.44. Restorasyon kuzeybatı cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

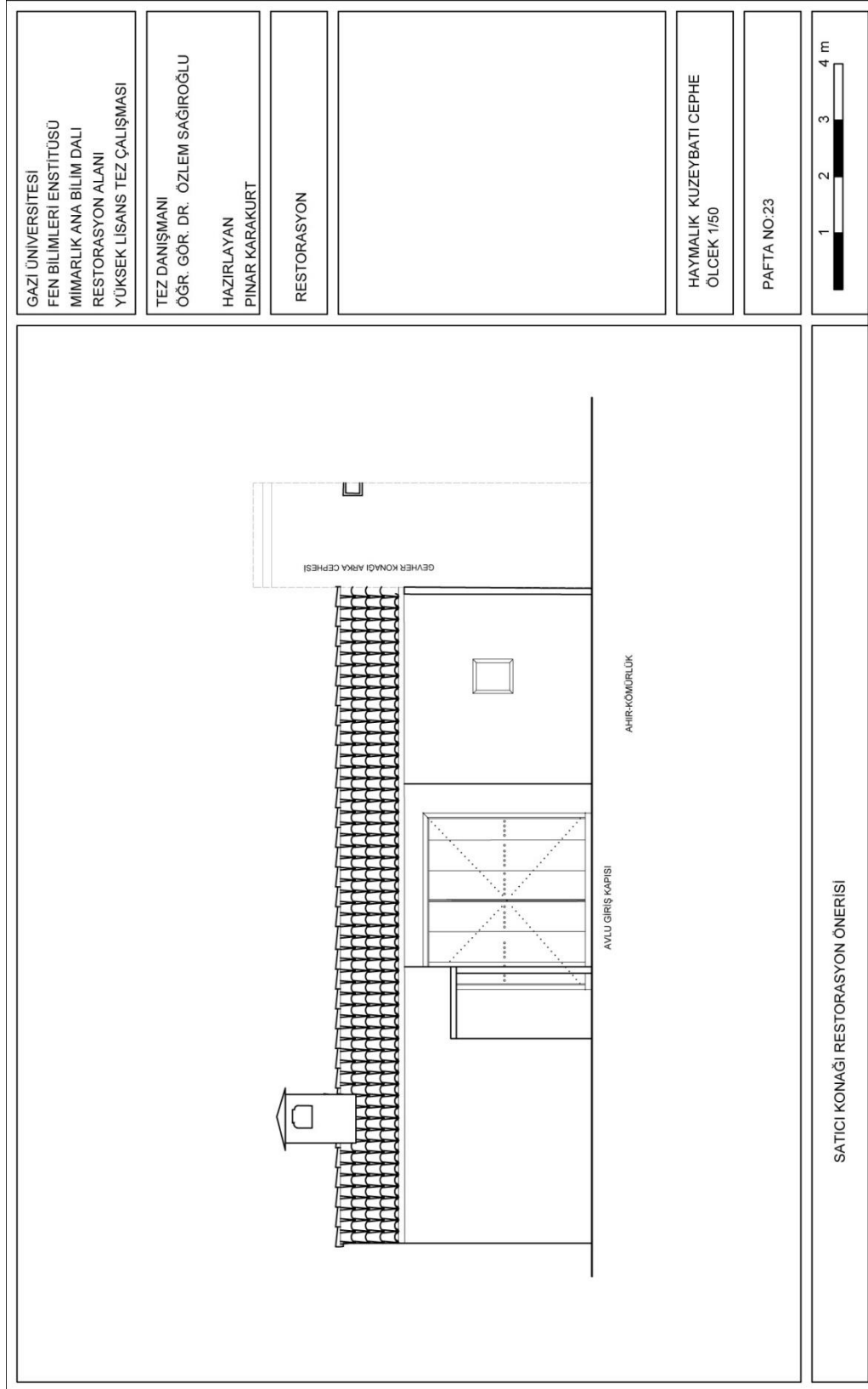
Şekil 7.45. Restorasyon batı cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

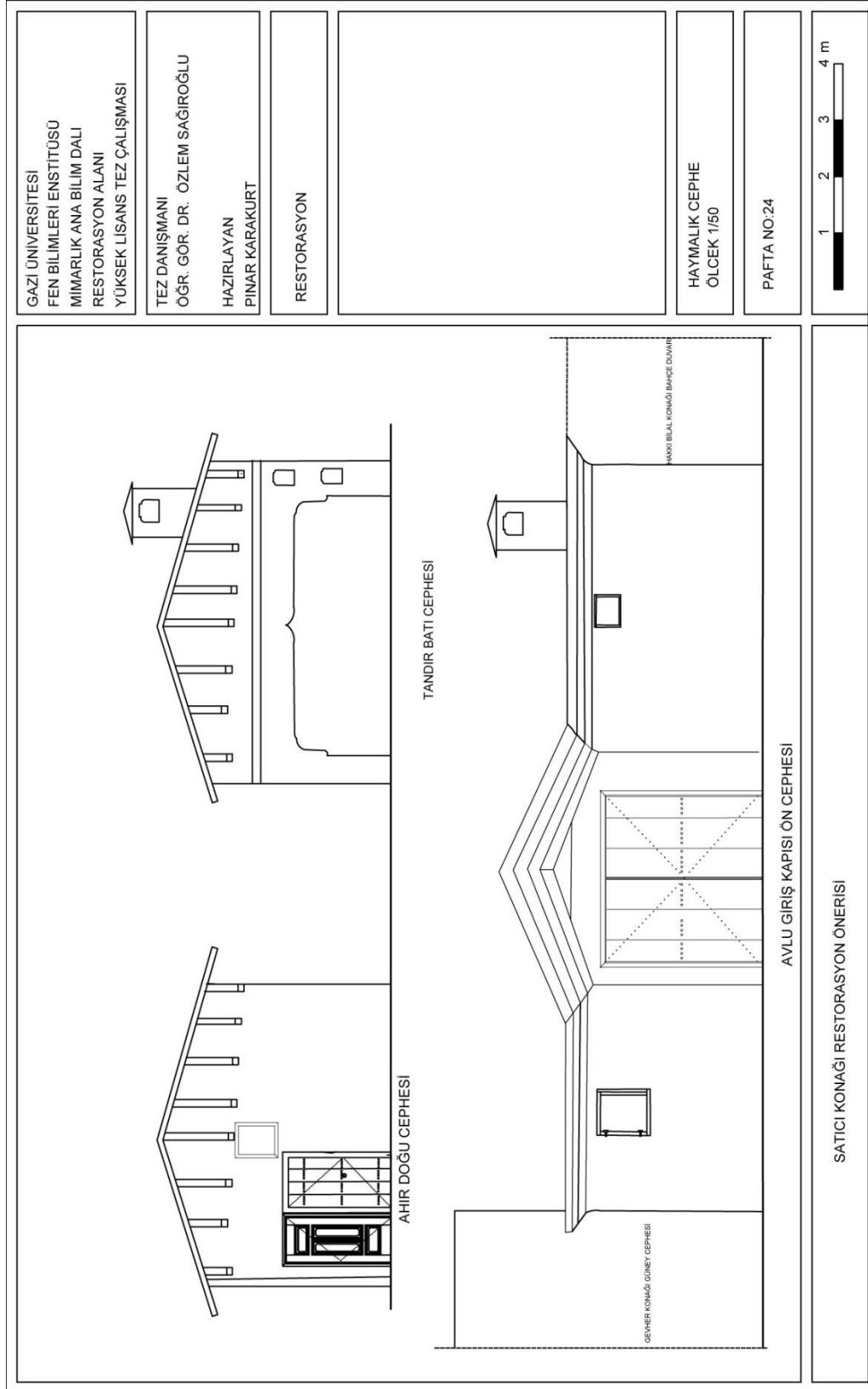
Şekil 7.46. Restorasyon doğucephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 7.47. Restorasyon haymalık kuzeybatı cephesi

EK-3 (Devam) Yedinci bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 7.48. Restorasyon haymalık cephesi

EK-4. Konağa ait belgeler

Mülkün vasfı, cinsi ve nev'i ile teferruatı		Konağa				
Haciz vesairesi	sahibinin isim ve şöhreti	Heset	Babasının adı	Anasının adı	Tabiiyeti	Bu mülkün başka mülkler ve başka mülklerin bu mülk üzerinde hakkı varmıdır?
yoktur	Mustafa Ölçek oğlu		Hasan	Hasile		yoktur
Tapusunun tarihini: yoksa neye müsteniden hangi tarihte sahibi olduğunuzu ve intikale müstenit ise murisinizin ismile vefatı tarihini ve veresenin isim ve tabiiyetini yazınız.						İpotek ise alacaklının ismile miktarını yazınız
Maaş 932 tarih 117 mülk tapu senedi ile muntazarrıfın namına yazılmasına retam						yoktur
Hudut ve mülkiyetinde ihtilâf varsa mahiyeti ve mahkemede ise dava numarasını yazınız						
yoktur						
Raptedilecek vesika varsa				Beyanname doğrudur tescilini isterim.		
Tarih	No.	Nev'i	Adet	Beyannameyi verenin ikamet yeri ve ismi :		
mebzan 932	117	Tapu	1	Alepe Mustafa		
				11/11/13		

Şekil 3.14. Konağa ait 1932 tarihli bir belge [22]

EK-4.(Devam) Konağa ait belgeler

T.C.
T. K. G. M.
Çorum Mıntıkası
KADASTRO MÜDÜRLÜĞÜ

KADASTRO

Beyanname ve kayıt varakası [*]

En son mahalle tahdidine göre

İli	İlçesi	Mahalle veya Semti	Sokak veya mevkii
<i>Çorum</i>	<i>Merkez</i>	<i>İşgütlar.</i>	<i>Osmançık Sokak No:3</i>

Vergi kayıtlarına göre *Taj: 13.13/A.*

Mevki veya sokağı	Vergi genel No.	Kapu No.			Gayrimenkulün vergide yazılı evsafı	İradı	Kıymeti
		Yeni	Eski	En Eski			
<i>Osmançık</i>	<i>219</i>	<i>11</i>	<i>84</i>	<i>Hesap no</i>	<i>Ahşap Mesken</i>	<i>84.00</i>	<i>Yıl 943</i>

Kadastro tesbitine göre

Pafta No.	Ada No.	Parsel No.	Kütük Sahife No.
<i>26</i>	<i>120</i>	<i>54</i>	<i>418</i>

Tescil edilmiştir.

Müfettiş veya kontrol memurları tarafından tetkik neticesinde imza yeri

Yazan Mukabele eden

[*] 2613 sayılı Kanun Madde : 19,20 Fıkra B madde 26
Nizamname » 16 » B » 17
» 18 » C » 21,33

Şekil 3.15. Konağa ait kadastro belgesi [22]

EK-4.(Devam) Konağa ait belgeler

GAYRİMENKUL MALLARIN	Vasfı	Hıslulu Ahşap Ev			
	Miktarı	Gösterilen belgelerde yazılı olan		Kadastro ölçüsünde bulunan	
		260 m ²		359,42 m ²	
	Hissesi	Malikin adı ve soyadı	Babasının adı	Tabiiyeti	Kanuni ikametgâh
	Tom	Mustafa Ölçek	Höşan	T.C.T.	Aynı Evde

Yukarıda vasfı yazılı gayrimenkul mal yan taraftaki sütunda tarih ve numaraları yazılı ilişik belgelere istinaden malikler hanesinde adlarımız ve hisselerimiz yazılı bizlerin mülkiyetinde bulunup bizler adına tahdidile kayıt ve tescilini isteriz.

Buyer ibraz ettiğim tapu kaydı ile buyar bana atılır. Konsukrımın her hangi bir şerh ihtilafları yoktur. Tapu kaydında Soyadım yazılmamıştır yeni tapu kaydına Ölçek Soyadımın ilavesi sureti ve cinsinin Ahşap ev olarak tashihli suretiyle adımı tahvil ve tesbitinin yapılmasını talep ederim.

3/1/1966

Mustafa Ölçek

M. Ölçü

İliştirilen Belgenin		
Tarih	No.	Nev'i
14-7-1936	168	Tapu Kaydı
		Bir Adet Nüfus Cüzdanı Sureti

Tapu senedi veya kaydı

~~Gösterilmiştir~~

Gösterilmiştir.

Veraset ilâmına lüzum olmyan intikallerde varisler ve hiç belge olmyan hallerde iktisap sebepleri beyannameye ilâve olunacaktır.

Şekil 3.16. Konağa ait belge [22]

EK-4.(Devam) Konağa ait belgeler

Nüfus Cüzdanı Sureti	
Adı ve soyadı	Mustaf öleş
Babasının adı	Hasan
Anasının adı	Hasibe
Doğum yeri	Çorum
Doğum tarihi	1309
Dini	İslam
Medenî hali	Evlî
Vilâyeti	Çorum
Kazası	-
Nahiyesi	-
Mahalle veya köyü	Sağrıca
Sokağı	-
Hane No.	121
Cilt No.	1
Sayfa No.	62
Ne suretle veril.	Tebdil
Verildiği tarih	8.6.850
Cüzdan No.	87929 6

Bu nüfus cüzdanında adı ve hüviyeti yazılı olan
 Hasan öleş T. C. Vatandaşı
 olarak Nüfus kütüğünde kayıtlıdır. Bu cüzdan Çorum
 Nüfus idaresinden verilmiştir. 31/1/1966

Ash gibidir

[Signature]

Şekil 3.17. Konak eski sahibinin nüfus cüzdanı sureti [22]

EK-4.(Devam) Konağa ait belgeler

Kıymeti	
Nisbeti	
İradı	22.24

Mühür

Tapu Senedi

Vilâyeti	Kazası	Nahiyesi	Semti meşhuru	Mahallesi	Sokağı	Mevkii
Ereğli				Yeni Eski Yagrudu	Yeni Eski Mahallesi	
Cinsi	Eski ve yeni her iki daire de bir kaymaklık					
Nev'i	ve köylüye tahvil müfrez hane					
Muhasasatı						
Mikdarı	yedi yüz zira atık		Ada veyahut harita No.		Parsel No.	
Hukuk	Yeni her iki daire de bir kaymaklık ve köylüye tahvil müfrez hane ve köylüye tahvil müfrez hane					
İktisap sureti	ölecek zade Hasan efendi mahdumları helmi ve Mustafa efendiler batapur sayan mutasarrıflar iken buharra meymenlerinde Pira'nın işra ettikleri takdirinde işbu					
Mutasarrıfın ismi ve şöhreti	ölecek zade Mustafa efendi					T.C.
Emlak No.	Eski	Yeni	9/114	Muamele No.	114	38
				Cilt No.	Sahit'e No.	Sıra No.
İhtar Mülkiyetinin gayri ayni haklar olup olmadığını tetkik için sicille bakmak lazımdır.						

M. C. 114
Ereğli

Şekil 3.20. Tapu senedi, 1932 [22]

[illegible]

Şekil 3.22. Tapu senedi, 1981 [22]

EK-4.(Devam) Konağa ait belgeler

ÇORUM BELEDİYESİ		Kent Bilgi Sistemi			
TAŞINMAZ BİLGİLERİ					
Zemin Tipi	: AnaTasınmaz	Ada/Parsel	: 120/54		
Zemin No	: 4932566	Yüz Ölçüm	: 359,42000		
İl/İlçe	: ÇORUM/MERKEZ	Ana Taş. Nitelik	: AVLULU AHŞAP EV		
Kurum Adı	: Çorum				
Mahalle/Köy Adı	: UÇTUTLAR				
Mevkii	:				
Cilt/Sayfa No	: 5/418				
Kayıt Durumu	:				
MÜLKİYET BİLGİLERİ					
TUR	MALIK	HISSE_PAY	DAIRE_NO	HISSE_METREKARE	
GerçekKisi	NIHAT SATICI	'1/1'	359,42	Satış	

Şekil 3.24. Konağa ait tapu kaydı, 2015 yılı [18]

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı : KARAKURT, Pınar
 Uyuğu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 25/03/1985 Çorum
 Medeni hali : Bekar
 Telefon : 05547816131
 e-posta : pınar.karakurt @gazi.edu.tr.

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet Yılı
Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi/ Mimarlık Bölümü	2015
Lisans	Gazi Üniversitesi/ Mimarlık Bölümü	2009
Lise	Çorum Anadolu Lisesi	2003

İş deneyimi,Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
2009-devam ediyor	Çorum Belediyesi	Mimar

Yabancı dili

İngilizce

Hobiler

Kitap okuma, tenis, yüzme, resim yapma